A.Ü.
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM
(EĞİTİMİN SOSYAL VE TARİHİ TEMELLERİ)
ANABİLİM DALI

ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEDE ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU UYGULAMASI

Doktora Tezi

Yücel GELİŞLİ

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Yahya AKYÜZ

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ
94604

Ankara 2000

A.Ü.

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM

(EĞİTİMİN SOSYAL VE TARİHİ TEMELLERİ)

ANABİLİM DALI

ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEDE ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU UYGULAMASI

Doktora Tezi

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Yahya AKYÜZ

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı:	İmzası
.Prof.Dr.Mustafa ERGUN	.....
.Prof.Dr.Ülker AKKUTAY	.....
Doç.Dr.Tayyip DUMAN	.....
Doç.Dr.Çağatay ÖZDEMİR	.....

Tez Sınavı Tarihi: ..26.5.2000.....

ÖNSÖZ

Tanzimat Dönemiyle başlayan yenileşme hareketlerinden öğretmen yetiştirme sistemi de etkilenmiştir. 16 Mart 1848' de ilk öğretmen yetiştiren kurum olan Darülmuallimin açılmıştır.

Cumhuriyet Döneminde de öğretmen yetiştirme sisteminde yenileşme hareketleri devam etmiştir. Yüksek Öğretmen Okulları da yenileşme hareketlerinden etkilenmiş 1924 yılında yeni bir yapıyla öğretime devam etmiştir.

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu 1959 yılına kadar liselere branş dersi öğretmeni yetiştiren tek okul olma özelliğini devam ettirmiştir. Üçüncü Maarif Şurası'nda açılması düşünülen ancak Dördüncü Maarif Şurası'nda alınan kararla 3.7.1959 tarihinde Ankara'da açılan Yüksek Öğretmen Okulu, lise ve dengi okulların öğretmen ihtiyacını 1978 yılına kadar karşılamıştır.

Yüksek Öğretmen Okullarının; İlköğretmen Okullarının kapatılması, hazırlık sınıflarının işlevlerini yitirmesi, ortaöğretimin öğretmen ihtiyacı olmadığı, liselere üç yıllık Eğitim Enstitülerinden de öğretmen yetiştirilebileceği gerekçeleri ile 1978 yılında, üç kişilik müfettiş heyetinin raporu ile öğrenci alımı durdurulmuştur.

Bu araştırmada; öğretmen yetiştirmede Yüksek Öğretmen Okulları uygulaması ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretmen yetiştirme sistemi içindeki yeri ve önemi nedir ? sorusuna cevap aranmıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu arşivi bu araştırma için temel bilgi kaynaklarından biri olmuştur. Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun arşivi, Beşevler semtindeki kampüsünde; eski idare binasının bodrum katında bulunmaktadır. Eski idare binası tez çalışması yapıldığı tarihte Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir başka birim tarafından kullanıldığı için arşiv ile yeterince ilgilenilmemektedir. Arşivdeki okulla ilgili belgeler, binadaki çeşitli onarımlar ve ilgili idarece arşivin farklı amaçlarla kullanılması sebebiyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Ekteki arşive ait fotoğraflarda da görüleceği gibi okula ait evraklar raflara rastgele dizilmiş, bir çoğu çuvallara doldurulmuş bir kısmıda bir köşeye çöp gibi atılarak yıpratılmıştır. Arşivin camları kırık ve açık olduğu için arşiv ve belgeler yağmur ve atık suların tehdidi altındadır.

Araştırmada elde edilen veriler altı ayrı bölümde guruplandırılarak incelenmiştir. Araştırmanın birinci bölümünde araştırmanın kavramsal çerçevesi, amaç ve önemi; ikinci bölümünde araştırmanın yöntemi yer almıştır. Araştırmanın üçüncü bölümünde literatür taraması ile elde edilen Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili genel bilgiler, dördüncü bölümünde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili arşiv incelemesi ve literatür taraması ile elde edilen bilgiler, beşinci bölümde de Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olanlara uygulanan değerlendirme anketi ile toplanan bilgiler değerlendirilmiştir. Araştırmanın altıncı bölümünde de özet,sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın her aşamasında desteğini hiç bir zaman esirgemeyen hocalarım Prof. Dr. Yahya AKYÜZ, Prof. Dr. Ülker AKKUTAY ve Doç. Dr Tayyip DUMAN'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Yücel GELİŞLİ

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

ÖNSÖZ

BÖLÜM I **1**

1. 1. GİRİŞ 1
1.2. AMAÇ 12
1.3. ÖNEM 13
BÖLÜM IH **16**
YÖNTEM **16**
2.1. Yöntem 16
2.2. Evren ve Örneklem 16
2.3. Sınırlılıklar 16
2.4. Veri Toplama Teknikleri 17

BÖLÜM III **18**

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI'NIN KURULUŞU VE GELİŞİMİ **18**

3.1. KURULUŞ VE TARİHÇE 18
3.2. YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARININ AMACI : 44
3.3. TEŞKİLAT VE YÖNETİM İŞLERİ 44
3.4. EĞİTİM VE ÖĞRETİM İŞLERİ 51
3.5. STAJ İŞLERİ 60
3.6. ÖĞRETİM KADROSU 61
3.6.1. Öğretmenler Kurulu 63
3.7. ÖĞRENCİLER 64
3.7.1. Öğrenci Seçimi 64
3.7.2. Öğrenci Başarısı 69
3.7.3. Öğrencilerin Hakları 71
3.8. SOSYAL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER 71
3.9. DİSİPLİN İŞLERİ 72
3.9.1. Öğrencilerin Uyacağı Kurallar 73
3.10. SAĞLIK İŞLERİ 73
3.11. BİNA, ARAÇ VE GEREÇLERİ 74

BÖLÜM IV **78**

ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU'NUN KURULUŞU

VE GELİŞİMİ **78**

4.1. KURULUŞ VE TARİHÇE 78
4.2. ÇIKAN SORUNLAR VE KAPATILMA : 89
4.3. ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU'NUN AMACI 97

SAYFA NO

4.4. TEŞKİLAT VE YÖNETİM İŞLERİ....99
4.4.1. Okul Müdürü. 100
4.4.2. Müdür Yardımcıları ve Müzakereciler 104
4.4.3. Memurlar....114
4.4.4. Kurullar....116
4.4.4.1.Yönetim Kurulu....116
4.4.4.2. Öğretmenler Kurulu....116
4.4.4.3. Disiplin Kurulu....117
4.4.4.4. Zümre Öğretmenler Kurulu....117
4.4.5. Nöbet ve Müzakerecilik İşleri 117
4.4.6. Rehberlik İşleri....118
4.5. ÖĞRETİM KADROSU 118
4.5.1. Kadrolu Öğretmenler 122
4.5.2 Ek Görevli ve Ücretli Öğretmenler 149
4.6. EĞİTİM VE ÖĞRETİM 172
4.6.1.Hazırlık Sınıfları 174
4.6.2.Asıl Sınıflar 178
4.6.3. Programlar 186
4.6.4.İmtihan İşleri....211
4.6.5. Staj İşleri....212
4.7. ÖĞRENCİLER....215
4.7.1. Hazırlık Sınıflarına Öğrenci Seçimi 215
4.7.2. Üniversite Ara Sınıflarından Öğrenci Seçimi 223
4.7.3. Üniversitelerden Burslu Öğrenci Seçimi....225
4.7.4. Öğrencilerle İlgili Uygulamalar 229
4.7.5. Öğrencilere Yapılan Ayni (Maddi) Yardımlar....231
4.7.6. Yatılık İşlemleri 235
4.7.7. Tazminat İşlemleri 237
4.7.8. Mezunların Atamaları 238
4.7.9. Öğrenci Başarısı ve Değerlendirme....239
4.8. SOSYAL FAALİYETLER 244
4.9. DİSİPLİN İŞLERİ 247
4.9.1. Öğrencilerin Uyacağı Kurallar: 247
4.9.2. Öğrencilerin Okul İdaresinden İzin Alarak Yapabilecekleri İşler....248
4.9.3.Öğrenciler İçin Suç Sayılacak Davranışlar....248
4.9.4. Disiplin Kurulu 251
4.9.5. Disiplin Olayları İle ilgili Uygulamalar 251
4.10. SAĞLIK İŞLERİ 256
4.11. BİNA ARAÇ VE GEREÇLERİ 257
4.12. ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ARŞİVİ....265

BÖLÜM V....267

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ....267

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

SAYFA NO

BÖLÜM VI **287**

ÖZET, SONUÇ, ÖNERİLER **287**
6.1. ÖZET 287
6.2. SONUÇ 288
6.3.ÖNERİLER 294
ABSTRACT **297**
KAYNAKÇA **299**
EKLER

TABLOLAR LİSTESİ

SAYFA NO

TABLO.1: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU GELİŞME DURUMU 43
TABLO 2: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEMUR VE MÜSTAHDEM SAYILAR 49
TABLO 3: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI(GENEL) MEMUR VE MÜSTAHDEMLERİN GÖRDÜKLERİ İŞLERE GÖRE DAĞILIM TABLOSU (1971-72 ÖĞRETİM YILI) 57
TABLO 4.A: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BÖLÜMLERE GÖRE GENEL ÖĞRENCİ SAYILARI 58
TABLO 4.B: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BÖLÜMLERE GÖRE GENEL ÖĞRENCİ SAYILARI (DEVAM) 59
TABLO 5: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ BÖLÜMLERE GÖRE DAĞILIMI 57
TABLO 6:YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI (GENEL) 1965- 1974 YILLARI ARASI ÖĞRETMEN SAYILARI 62
TABLO 7: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI (GENEL) ASIL ÖĞRETMENLERİN MEZUNİYET DURUMU 63
TABLO 8: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI HAZIRLIK SINIFLARINA MÜRACAAT EDEN VE ALINAN ÖĞRENCİ SAYILARI 67
TABLO 9: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARININ ASIL SINIFLARINA MÜRACAAT EDEN VE ALINAN ÖĞRENCİ SAYILARI 68
TABLO 10: 1967 - 1973 YILLARI ARASI YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU GENEL SINIF GEÇME ORANLARI 69
TABLO 11: 1964 - 1970 ÖĞRETİM YILLARI ARASI ANKARA - İSTANBUL - İZMİR YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNDA ÖĞRENCİLERİN HAZIRLIK SINIFLARINDAN ÜNİVERSİTEYE, ÜNİVERSİTEDEN DE ÖĞRETMENLİKLE İLGİLİ OLMAYAN FAKÜLTELERE VE MESLEĞE GEÇİŞ DURUMLARI 70
TABLO 12: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARININ (GENEL) BİNA, ARAÇ VE GEREÇ DURUMLARI (1971-1972 ÖĞRETİM YILI) 77
TABLO 13: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU'NUN GELİŞİMİ 97
TABLO 14: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEMUR VE MÜSTAHDEMLERİN GÖRDÜKLERİ İŞLERE GÖRE DAĞILIM TABLOSU 115
TABLO 15: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI (ASIL+ ÜCRETLİ) 123
TABLO 16: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU KADROLU ÖĞRETMENLERİN MEZUNİYET DURUMU 124
TABLO 17: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU HAZIRLIK SINIFI MEZUNLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI 176
TABLO 18: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU HAZIRLIK SINIFI MEZUNLARINDAN ÜNİVERSİTEYE GİREMEYENLERİN DURUMU.... 177
TABLO 19: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİNİN TAHSİL PLANI ..... 179 -180

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

SAYFA N0

TABLO 20: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNDAN AYRILMA NEDENLERİ 182
TABLO 21 :ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BÖLÜMLERE GÖRE ÖĞRENCİ DAĞILIMI 183
TABLO 22:ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU SINIFLARA GÖRE ÖĞRENCİ DAĞILIMI 184
TABLO 23:ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİN FAKÜLTELERE DAĞILIM DURUMLARİ 185
TABLO 24: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU HAZIRLIK SINIFI PROGRAMI 186
TABLO 25:ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMI 188
TABLO 26: EĞİTİM FAKÜLTESİ PROGRAMI (A. Ü.EĞT. FAK) 189
TABLO 27: COĞRAFYA BÖLÜMÜ (ÜLKELER COĞRAFYASI) ROGRAMI (A.Ü.D.T.C.F) 190
TABLO 28: ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ (A.Ü. D.T.C.F) 191
TABLO 29 :KÜTÜBHANECİLİK BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T .C. F) 192
TABLO 30: TARİH BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T. C. F) 193
TABLO 31:EDEBİYAT BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T. C. F) 194
TABLO 32: SANAT TARİHİ BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T. C. F) 195
TABLO 33: JEOLOJİ BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAK.) 196
TABLO 34: FİZİK- MATEMATİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) 197
TABLO 35: MATEMATİK- FİZİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) 198
TABLO 36: MATEMATİK-ASTRONOMİ BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) . 199
TABLO 37: MATEMATİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) 200
TABLO 38: TABİİYE BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) 201
TABLO 39: BOTANİK - ZOOLOJİ BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) 202
TABLO 40: ZOOLOJİ- BOTANİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) 203
TABLO 41:KİMYA BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) 204
TABLO 42: FELSEFE BÖLÜMÜ (A.Ü. D. T. C. F) 205
TABLO 43: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU KURULUŞUNDAN KAPANIŞINA KADAR YILLARA GÖRE MEZUNİYET BÖLÜMLERİ..... 206
TABLO 44: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU KURULUŞUNDAN KAPANIŞINA KADAR MEZUNİYET BÖLÜMLERİ SAYISI 208
TABLO 45:ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI 210
TABLO 46: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNA BAŞVURAN VE ALINAN ÖĞRENCİ SAYISI 222
TABLO 47: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BURSLU ÖĞRENCİ SAYILARI 228

SAYFA

NO

TABLO 48: ÖĞRENCİLERE YAPILAN YILLIK YARDIM TUTARLARI 235
TABLO 49: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİ BAŞINA DÖRT YILLIK MALİYET DURUMU 238
TABLO 50: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ GÖREVLENDİRİLME YERLERİ 239
TABLO 51 : ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU SINIF GEÇME ORANLARI 242
TABLO 52: 1970-1975 TARİHLERİ ARASINDA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKUL SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARI DURUMLARI 242
TABLO 53: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BİNA YAPIM PLANLARI 261
TABLO 54: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BİNALARIN YAPIM TARİHLERİ VE MALİYETLER 262
TABLO 55: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU FİZİKİ KAPASİTE DURUMU 263
TABLO 56: 1968-69 ÖĞRETİM YILI YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BÜTÇESİ 264
TABLO 57: 1971-72 ÖĞRETİM YILI İÇİN PLANLANAN BÜTÇE HARCAMALARI 265
TABLO 58: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI 267
TABLO 59 : ANKETE KATILAN YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ YAŞLARINA GÖRE DAĞILIMI 267
TABLO 60: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ MEZUNİYET YILLARINA GÖRE DAĞILIMI 268
TABLO 61: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARINDAN MEZUN OLANLARIN OKULLARA GÖRE DAĞILIMI 268
TABLO 62: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARINDAN MEZUN OLANLARIN MEZUN OLDUKLARI FAKÜLTELERE GÖRE DAĞILIMI 269
TABLO 63: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARINDAN MEZUN OLANLARIN GÖREV YERLERİNE GÖRE DAĞILIMI 269
TABLO 64: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ OKULUN ÖĞRETİM BİÇİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI 270
TABLO 65: SORU 2. MEZUNLARIN YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNU EN IYİ MODEL HALİNE GETİREN NEDENLERİN ÖNEM DERECESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMI 273
TABLO 66: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ OKULDA ÖĞRENCİLERE SUNULAN İMKANLARLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI 275

SAYFA NO

TABLO 67: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ OKULDAKİ İLİŞKİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI 277
TABLO 68: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ ÖĞRENCİLERE YAPILAN YARDIMLAR VE OKULUN UYGULAMALARI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI 280
TABLO 69: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ TÜRK EĞİTİM TARİHİ DERSİNE KATILMA ORANLARININ FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI 282

BÖLÜM I

GİRİŞ

Türkiye'de öğretmen yetiştirme çabalarının başlangıcı Osmanlı Devleti'nde Fatih Sultan Mehmet'in hükümdarlığına kadar uzanmaktadır. Fatih Sultan Mehmet Eyüp ve Ayasofya Medreseleri'nde Sıbyan Mektebi muallimi olacaklar için genel medreselerden farklı bir program öngörmüştür. Bu programa göre muallim olacaklar için; Arapça, Sarf ve Nahiv, Edebiyat, Mantık, Adab-ı Mubahese ve Usul-i Tedris, Münakaşalı Akait, Riyaziyat, Hesap dersi içinde Hendese, Heyet dersi içinde Coğrafya, Edebiyat dersi içinde Tarih dersleri okutuluyordu.[1] Fakat ne yazıktır ki Fatih'in bu önemli ve yenilikçi teşebbüsü kendisinden sonra devam ettirilmemiştir.[2] Osmanlı Devleti'nde Darülmuallimin 1848 yılındaki kuruluşuna kadar öğretmen yetiştirme ile ilgili hiçbir gelişme yaşanmamıştır.

Osmanlı Devletinin, eğitim sistemini oluşturan okul kademelerinin yüzyıllar boyunca değişmeden devam etmesi, medreselerdeki yozlaşma ve devletin her alanda gerilemeye başlaması, devleti yeni arayışlara yöneltmiştir. Osmanlı devlet adamları batıdaki gelişmelere ayak uydurmadıkça, özellikle orduyu batının savaş teknikleri ile donatıp onların metotları ile eğitmedikçe, yükselmenin hatta ayakta durmanın mümkün olamayacağını anlamışlardır.[3]

Bu durum Osmanlı Devleti'nin 18.yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren batılılaşma ve modernleşme çabaları içine girmesine neden olmuş, önce askeri alanda daha sonraları sivil alanda yeni okullar açılmaya başlamıştır.[4]

19. yüzyıl Osmanlı insanı reformu bir dünya görüşü değişikliği geçirdiği için yapmamıştır. Zaruri olan askeri, mali ve idari reformlar nedeniyle yavaş yavaş bir dünya görüşü değişikliğine girmiş, eğitimde değişim idari,mali ve askeri islahat için yapılmıştır.[5]

---

[1] Akyüz,Yahya; **Türk Eğitim Tarihi** (7.Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları ,1999) s.76-77

[2] Duman,Tayyip; **Türkiye'de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme Problemi** (İstanbul: Milli Eğitim Yayınları, 1991) s.12

[3] Koçer, H.Ali; **Türkiye'de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi**,(İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1991), s.22

[4] Duman; **A.ge,** s.8

[5] Ortaylı, İlber; "Maarifin Son 150 Yıldaki Serencamı" **Yeni Türkiye**, Ocak, Şubat 1996, Yıl 2, Sayı 7, s. 462

1838'de Askeri okullara öğrenci hazırlamak amacıyla Rüşdiyelerin açılması[6] bu okulların öğretmen ihtiyacını gündeme getirmiştir. Rüşdiyeler açıldığı zaman öğretmen ihtiyaçları çeşitli kaynaklardan sağlanmıştır. Açıldığı yıllarda sayıları pek az olan bu mektepler için şuradan, buradan, medreseden, tekkeden, memur ve askerden derme çatma muallimler bulunmuştur.[7]

Rüşdiyelerin eğitim ve öğretim hizmetlerine özel surette yetiştirilmiş öğretmen hazırlama konusunu, ilk defa, Mekatib-i Umumiye Nezareti kurulduktan sonra ve bu işin başına, Maarif Nazırlığı vazifesi yapmış Kemal Efendi geçince ele almıştır.[8]

Darülmuallimin-i kurma amacıyla Maarif Meclisi tarafından kaleme alınan bir belgede;[9] Fatih ve Kanuni dönemlerinde ilimlerin tasnif edildiği, yeni medreselerin kurulduğu ve her dersin başına bir müderrisin tayin edildiği; burada okuyan talebelere derslerin usul-i tedris üzerine verildiği, ancak sonraki yıllarda eğitim ve öğretimdeki ciddiyet ve disiplinin azaldığı; mevcut hocaların öğretim metotlarından ve imtihan usullerinden habersiz oldukları vurgulanmaktadır. Sıbyan mektebi hocalarının içinde rüşdiye mekteplerinde okutulacak dersleri, özellikle hesap ve diğer konuları anlatıp öğretebilecek bir hocanın olmadığı da belirtilmektedir. Belgede özellikle eğitim usullerinin biran önce yoluna konularak ilim sahibi hocaların yetiştirilmesinin önemi üzerinde durulmaktadır. Dönemin padişahı ve diğer yöneticiler, amacı sadece öğretmen yetiştirmek olan bir okulun kurulmasını istiyorlardı.

> Rüşdiyelerin iyi bir öğretim yapabilmesi, iyi yetişmiş öğretmenlerin varlığına bağlı idi. Prof. Dr Enver Ziya Karal'a göre devlet adamları medreseye güvenmedikleri için bu okulları ilmiye sınıfından olanların ellerine bırakamazlardı. Bu nedenle medresenin dışında ve yalnızca öğretmen yetiştiren bir okulun açılması gerekli görülüyordu. 16 Mart 1848'de İstanbul'da Fatih'te Darülmuallimin adıyla ilk kez bir öğretmen okulu Kemal Efendi'nin öncülüğünde açılmıştır. [10]

---

[6] Ergin,Osman; **Türk Maarif Tarihi**, Cilt :5. s.1470
[7] Ergin; **A.g.e**, s.1470
[8] Unat,Faik Reşit; **Türkiye Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış** (Ankara:1964). s.30
[9] Duman T, Dilaver H.H; "İstanbulda Açılan İlk Darülmullimin", **Erdem**, Cilt:9, Sayı: 26, Ankara:1996, 651- 652
[10] Akyüz, Y; **Türkiye'de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmedeki Etkileri.(1848-1940)** Doğan Basımevi, Ankara: 1978. s. 37

Darülmuallimin'in kuruluşunda; okulun açılışı öncesinde vefat eden alim, Fazıl ve Şair Mekkizade Şeyhülislam Asım Efendi'nin etkisi olduğu söylenmektedir. Şeyhülislam Asım Efendi'nin vasiyetinde; "Envalimiz yarısı ile öğretmen yetiştirmek üzere bir müessese açılmalıdır." isteği yer almıştır. Bu istek Padişah Abdülmecid'e arz edilir ve sadır olan bir ferman ve bu para ile 1848 senesi Martı'nın 18. günü Kemal Efendi'nin marifetiyle Darülmuallimin açılır.[11] Darülmuallimin, Fatih Camii yanında, Çarşambaya giden yolun sonundaki binada öğretime başlar.[12]

Ahmet Cevdet Efendi, Darülmuallimin için 1 Mayıs 1851 tarihli bir nizamname kaleme almış ve uygulamaya koydurmuştur. Bu nizamname ile Darülmuallimin köklü bir düzenlemeye tutulmuş; öğrenci sayısı, öğrenci kabul şartları, okulun süresi, programı, öğrencilere verilecek maaş ve öğretmenlerin tayinleri ile ilgili esaslar belirlenmiştir.[13] Ancak Nizamnameyle esasları belirlenen öğretmen yetiştirme sisteminde, öğretmen atamalarıyla ilgili uygulama, Eğitim Bakanı A.Sami Paşa tarafından ilk kez delinmiştir. A.Sami Paşa öğretmene ihtiyaç bulunduğu; Darülmuallimin mezunu öğretmen adaylarından yeterli sayıda bulunamadığını ve mezunlarından bazılarının bilgice yetersizliklerinin anlaşıldığı şeklindeki gerekçe ile sınavla ilk kez Darülmualliminden mezun olmayan farklı meslekteki kişilerin öğretmen olarak atanması yolunu açmıştır.[14]

16 Mart 1848'de açılan Darülmuallimin, öğretmen yetiştirme sistemimiz için başlangıç noktası olarak kabul edilir. Öğretmen yetiştirme uygulamaları bu tarihi başlangıçtan sonra bir çok değişime ve gelişime uğramıştır.

Darülmuallimin açılışını takip eden yıllarda sıbyan mekteplerinin öğretmen ihtiyacının artması bu mektepler için de öğretmen yetiştirme sorununu ortaya çıkarmıştır. Sıbyan mekteplerine öğretmen yetiştirmek için okul açma çabaları Darülmuallimin açılmasından bir kaç yıl sonra başlamış, ancak Darülmuallimin-i

---

[11] Okay, H.Nezihi; "Öğretmen Okulları Açılışı Üzerine", **Ülkücü Öğretmen**, Nisan 1966, cilt: 7, Sayı: 83, s. 24

[12] Konrapa,M.Zekai; "İstanbul Darülmuallimini Hatıraları", **Ülkücü Öğretmen**, Nisan 1966,cilt: 7, Sayı: 83. s.7

[13] Bu Nizamname Prof.Dr.Yahya Akyüz tarafından geniş açıklama ve yorumlarla birlikte yayımlanmıştır. Bakınız, Akyüz, Yahya; "Darülmuallimin'in İlk Nizamnamesi (1851), Önemi ve Ahmet Cevdet Paşa", **Milli Eğitim Dergisi** , Mart 1990, Sayı: 95, s. 3-20.

[14] Akyüz, Yahya; "Öğretmen Okulu Dışından İlk Kez Öğretmen Atanmasına İlişkin Orjinal Belgeler (1860-1861) ve Tarihi Gelişim" **Milli Eğitim**, (Ankara: 1998) Sayı:137, s. 6-16

Sıbyan 20 yıl sonra açılabilmiştir. Okul binası olarak üniversite kütüphanesi kullanılmıştır.[15]

Darülmuallimin-i Sıbyanın açılışı ile ilgili olarak; Darülmuallimin namı ile mevcut olan mektepte, Mekatib-i Rüşdiye için hocalar yetiştirilmekte olduğu gibi gerek Dersaadet ve gerekse taşralarda merkezi vilayet ve sancaklar ve kasabalarda kain Mekatib-i Sıbyaniye için hocalar yetiştirmek üzere Sıbyan Mekatibi Darülmullimin namı ile bir mektebi mahsus tesis ve teşkil olunduğunu[16] ifade etmektedir. İstanbul Beyazıd'da şimdi üniversite kütüphanesi olarak kullanılan binanın bulunduğu yerde 15 Kasım 1868 tarihinde Sıbyan Mekteplerine öğretmen yetiştirecek olan ve İlköğretmen Okullarının başlangıcı sayılabilecek Darülmuallimin-i Sıbyan öğretime başlamıştır.[17] Bu okula vilayetlerde açılması düşünülen öğretmen okullarına öğretmen yetiştirme görevi ve illere toplanacak ilçe ilkokulları öğretmenlerine yeni yöntemleri öğretme görevi de verilmiştir.[18]

Tanzimat ile başlayan dönem, Osmanlı Eğitim Sistemi için çok önemli gelişmelerin başlangıcı olmuştur. Eğitim sistemini düzenleyen Maarifi Umumiye Nizamnamesi 1869 yılında çıkarılmış, bu tarihten sonra da eğitim sisteminde bir çok yenilikler başlatılmıştır. Nizamname ile öğretmen okulları ve programları konusunda çok önemli hükümler getirilmiştir. Nizamnamenin 52. maddesi; "Mükemmel muallimler yetiştirmek üzere" Rüşdiye, İdadiye, Sultaniye şubelerinden oluşan bir büyük Darülmuallimin kurulacağını; her şubenin biri edebiyatta öteki Ulum ve Fününa mahsus iki bölümü bulunacağını, Darülmuallimin-i Sıbyanın da bu büyük Darülmuallimin parçası olacağını belirtmiş ve her birinin derslerini de göstermiştir.[19] Fakat açılması planlanan Büyük Darülmuallimin gecikmeli olarak açılabilmiştir. 29 Mayıs 1891 tarihinde İptidaiye, Rüşdiye ve Aliye şubeleri ikişer yıl olarak yeniden düzenlenmiş ve Aliye şubesi 3 Kasım 1891 tarihinde açılmıştır.[20]

---

[15] Konrapa; **A.g.m**, s. 7
[16] Ergin; **A.g.e,** Cilt: 2. s.482
[17] Unat; **A.g.e**, s.32
[18] Akyüz, Y; **A.g.e,** 1978. s. 38.
[19] Akyüz, Y; **A.g.e,** 1999. s. 157
[20] Berker, Aziz; **Türkiye'de İlköğretim**, (Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 1945) s.119. Dilaver, H.Hüseyin; **Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Şartları,** (İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1994), s. 41

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Kızların eğitimi için ilköğretimden daha üst düzeyde bulunan Rüşdiyelerin 1859'da açılmaya başlaması, Türk Eğitim Tarihinde çok önemli gelişme olmakla beraber bu okullar için öğretmen yetiştirme konusu daha sonraları ele alınabilmiştir. İlk yıllarda kız rüşdiyeleri için yeterli sayı ve nitelikte kadın öğretmen bulunamadığından yaşlı ve iyi ahlaklı öğretmenler görevlendirilmişti. Sadece dikiş, nakış gibi elişi dersleri için Müslim ve Gayrimüslim kadın öğretmenler görevlendirilmiştir.[21] Maarifi Umumiye Nizamnamesinin kız ilkokulları ve kız rüşdiyelerine kadın öğretmen yetiştirilmesi için açılmasını öngördüğü Darülmuallimat 1870'te İstanbul'da açılmıştır. Okulun eğitim süresi, sıbyan şubesi için iki yıl, rüşdiye şubesi için üç yıl olarak belirlenmiştir.[22] Yine Nizamname ile gayr-ı müslimler için de Büyük Darülmuallimin'de şubeler açılması öngörülmüşse de bu düşüncede kalmıştır.[23]

Birer ortaöğretim kurumu olan idadi ve sultanilere öğretmen yetiştirme işi, 3 Kasım 1891 tarihinde Darülmuallimin-i Aliye'nin açılması ile başlamış oldu. Bu okul Türkiye'de idadi ve sultanilere öğretmen yetiştirmenin ilk uygulamasıdır. Darülmuallimin-i Aliye, Cumhuriyet Döneminde de isminde ve programlarında değişiklik yapılarak uzun yıllar ortaöğretime öğretmen yetiştiren tek kurum olmuştur.

İkinci Meşrutiyetin ilanıyla Darülmuallimin hayatında önemli değişmeler olmuştur. Darülmuallimi-i Ali kısmı; Edebiyat, Tabiiyat ve Riyaziyat olmak üzere üç şubeye ayrılmış, her şube Darülfünun'un muadili bulunduğu şubelere bağlanmasıyla birleştirilmiştir. Böylece branş dersleri Darülfünun'un Fen ve Edebiyat şubelerinde Darülfünun öğrencileri ile birlikte, meslek dersleri de Darülmuallimin binasında gerçekleştirilmeye başlamıştır.[24] Okulun öğrenim süresi Sultani üzerine üç yıl olarak belirlenmiş, öğrenciler öğretmen okulunu bir yatakhane gibi kullanmışlardır. Cumhuriyet öncesi yıllarda öğrenciler, öğretmenlik meslek dersi almadan da mezun olmuşlardır.[25] Bu uygulama, Cumhuriyet döneminde de ortaöğretime öğretmen

---

[21] Akyüz, Y; "Osmanlı Son Döneminde Kızların Eğitimi ve Öğretmen Faika Ünlüer'in Yetişmesi ve Meslek Hayatı", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı 143, Ankara:1999, s.16

[22] Akyüz,Y; **A.g.m**, 1999, s.16,17,18. Unat; **A.g.e**, 1964. s.31

[23] Unat; **A.g.e**,.s. 31-32

[24] Ergün, Mustafa; **II.Meşrutiyet Devrinde Eğitim Hareketleri,** (Ankara: Ocak Yayınları, 1996) s.319. Arslantürk, Mehmet; "112.Kuruluş Yıldönümü", **Emekli Öğretmen Dergisi,** 30.4.1960, Cilt: 1. Sayı: 12, s. 7. Konrapa; **A.g.m**, s.8.

[25]Binbaşıoğlu, Cavit; **Türkiye'de Eğitim Bilimleri Tarihi** (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi,1995) s.143

yetiştirmek için kurulacak olan Yüksek Öğretmen Okulları için değişime uğrayarak örnek teşkil etmiştir.

> 1908 yılında gerçekleştirilen bu düzenlemeden sonra 1909 yılında Darülmuallimin-i Aliye iki ay kapalı kalmış ve arkasından da tamamen kapatılarak öğrencileri Darülfünun'a yollanmıştır. 1910 yılında İstanbul Darülmuallimin'in yüksek kısmı yeniden kurulmuş, yedi yıllık idadi çıkışlılar ile o düzeyde bilgi sahibi olduğu resmen belgelenmiş kişilerin alındığı üç yıl öğretim süreli bir bölüm olmuştur. Darülmuallimin-i İdadi şubesi adını alan bu bölüm, İdadilere öğretmen yetiştirmiştir. Kendi içinde Edebiyat, Riyaziyat ve Tabiiyat diye üç kısma ayrılan, üniversitenin programını uygulayan yatılı bir okuldur. Okulun öğrencileri bu programdan farklı olarak; Fena-i Terbiye, Nazariyat ve tatbikatı, Avrupa Teşkilat-ı Maarifi Tarih ve Hakimiyet-i Ulum, Coğrafyayı İktisadi, Kitabet, Fransızca, Usul-ü Tercüme, Resim, Ameliyat-ı Fenniye'den oluşan dersleri kendi okullarında almışlardır.[26]

Bu düzenleme 1915 yılına kadar uygulamada kalmış, bu tarihte okul yeni bir düzenlemeye tabi tutulmuştur.

> 1913 ve 1915 tarihlerinde çıkarılan Darülmuallimin ve Darülmuallimat Nizamnameleri ile öğretmen okulları yeniden düzenlenmiştir. Bu nizamnamelerle vilayet ve sancaklarda açılmış ve açılmakta olan Darülmuallimin ve Darülmuallimatlara öğretmen ve vilayetlere ilköğretim müfettişleri yetiştirmek görevi verilmiştir ve "Darülmuallimi-i Aliye", "Darülmuallimat-ı Aliye" adıyla yeniden teşkilatlandırılmıştır.[27]

1915 tarihli Darülmuallimin Nizamnamesinde; İstanbul Darülmuallimin-i Aliyesi yatılı olarak düzenlenmiş, İptidai, İhzari ve Aliye kısımlarından oluşmuştur. İptidai ve İhzari kısımları dört yıl öğretim süreli ve ilkokullara; Aliye kısmının da öğretim süresi dört yıl ve Edebiyat, Tabiiyat ve Riyaziyat adıyla üç şubesinden oluşmuş ve bu bölümlerden mezun olanlar orta ve yüksek dereceli okullara öğretmen olarak yetiştirilmişlerdir.[28] İptidai ve İhzari kısımlarının mezunları arzu ederlerse Darülfünuna devam edebiliyorlardı ancak bu uygulama bu kısımların başarılı öğrencileri için geçerli olmuştur. Böylece ilkokul öğretmenlerinden kabiliyet ve istidat sahibi olanlara üniversite eğitimi yapma imkanı ilk olarak bu yolla açılmış bulunmaktadır.[29]

---

[26] Ergün; **A.g.e,** 1996. s. 319-320
[27] Unat; **A.g.e, s.** 32
[28] Akyüz, Y; **A.g.e,** 1999. s.243
[29] Unat; **A.g.e,** s.32

Darülmualliminin öğretim işleri tekrar Darülfünun'a devredilince, "Darülmuallimin-i Aliye" bu okulun öğrencileri için bir pansiyon durumuna düşmüştür. Bu durum Cumhuriyet'in ilanına kadar devam etmiştir.[30]

Cumhuriyet ilan edilmeden önce T.B.M.M. İcra Vekilleri Heyetinin ilk defa hazırladığı Eğitim Programı, I. Maarif Kongresi'nde Atatürk'ün yaptığı konuşma, Cumhuriyet Döneminin eğitiminin nasıl olacağının işaretlerini vermiştir. 15 Temmuz-15 Ağustos 1923 tarihleri arasında Ankara'da toplanan I.Heyeti İlmiye'de öğretmen yetiştirme ile ilgili kararlar alınmış, 24. madde de Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerine mesleki bilgi verilmesi konusu yer almıştır.[31]

Cumhuriyet'in ilanı ile yeni Türk Devleti bir çok alanda yenileşme seferberliğini başlatmış, devletin kurum ve kuruluşları yeniden düzenlenmiş, cumhuriyetin temel ilkeleri eğitim sistemini de biçimlendirmiştir. 3 Mart 1924 tarih ve 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu ile de eğitimin yapısı birleştirilerek laikleştirilmiştir.[32] Öğretmen yetiştirme sisteminde de yeni Türk Devletinin amaçlarına uygun düzenlemelere gidilmiştir. Amaç Atatürk'ün belirttiği ve hükümet programlarında açıklandığı gibi halkı eğitmek ve Cumhuriyeti yaşatacak yeni nesiller yetiştirmektir. Ancak mevcut okullar, programlar, öğretmenler ve diğer kaynakların bu amacı gerçekleştirecek sayı ve nitelikte olmadığı[33] belirlenerek çeşitli hukuki düzenlemelere gidilmiştir.

1924 tarih ve 439 sayılı Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu ile öğretmenliğin tanımı yapılmış; öğretmenlik ilk, orta ve yükseköğretim öğretmenleri olarak kademelere ayrılmış ve bu öğretmenlerin yetiştirileceği okullar da belirlenmiştir. Kanunun 3. maddesinde ortaöğretim öğretmenleri ile Darülmualimin ve Darülmuallimatlara öğretmenlerin, Darülfünun, Yüksek ve Orta Darülmuallimin, Darülmuallimat ve Yüksek İhtisas Mektepleri mezunlarından seçileceği belirtilmiştir. 1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun ile Mili Eğitim hizmetinde asıl

---

[30] Unat; **A.g.e, s.** 35

[31] Ataünal. A.Özalp.R; **Türk Milli Eğitiminde Düzenleme Teşkilatı** (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1977) s.29-34

[32] Yücel,H. Ali; **Türkiye'de Orta Öğretim** (İstanbul: Devlet Basımevi, 1938) s.23

[33] Duman ;**A.g.e,** s.26

olanın öğretmenlik olduğu belirtilerek, öğretmenlerin de; ilk, orta ve yüksek öğretim öğretmenleri olarak sınıflaması yapılmıştır.[34]

Ortaöğretim öğretmenlerinin farklı kaynaklardan gelmiş oldukları göz önünde tutularak, onları bir sistem içinde yetiştirmek hususu Cumhuriyet eğitiminin en önde gelen keyfiyetlerinden biri olduğu ifade edilmiş, bunun için de 1924-25 öğretim yılında İstanbul'daki Yüksek Muallim Mektebi yeni bir kadro ile yeniden faaliyete sevk edilmiştir.[35] Bu düzenlemeye göre okul; Edebiyat, Felsefe, Tarih, Fizik, Kimya, Tabiyat, Sanayi-i Nefise şubelerinden oluşmuş, eğitim süresi dört yıl olarak belirlenmiştir. Eğitim süresinin üç yılı Darülfünun dersleriyle meslek dersleri, bir yılı da uygulama ve staj süresi[36] olarak belirlenmiştir.

Cumhuriyet döneminde ortaöğretimde ihtiyaç duyulan öğretmenlerin yetiştirilmesi için çabalar devam etmiştir. Orta öğretmen okullarının kurulması, 789 sayılı kanun ve bütçe kanunlarına dayanmaktadır. 789 sayılı kanunun 7. maddesine göre; "Orta Muallim Mektebi; orta mekteplerle, ilk ve köy muallim mekteplerinin muallimlerini ve ilk tedrisat müfettişleriyle, tatbikat müdürlerini yetiştirir." Bu madde hükmüne göre iki orta öğretmen okulu kurulmuştur. Bunlar; Gazi Orta Öğretmen Okulu ile Balıkesir Orta Öğretmen Okuludur.[37] Gazi Terbiye Enstitüsü önce 1926 yılında Konya'da Orta Muallim Mektebi adı altında açılmış, daha sonra 1929 yılında Ankara'ya taşınmış ve ihtiyaca uygun şekilde genişletilmiştir.[38]

Eğitim Enstitülerinin, Cumhuriyet döneminde ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştiren kurum ve kaynaklar arasında önemli yeri vardır. Özellikle ortaokul kültür dersleri öğretmenleri, büyük ölçüde Eğitim Enstitülerinde yetiştirilmişdir. [39] Bu okullar, Eğitim Enstitüleri adıyla 1946 yılından sonra açılmaya başlamıştır.[40] 1947 yılında çıkarılan Eğitim Enstitüleri geçici yönetmeliğinin 1. maddesiyle; "Eğitim Enstitüleri, ilk ve orta okulu içine alan öğrenim süresi sekiz yıllık okullara, orta dereceli öğretim kurumlarına ve Köy Enstitülerine öğretmen yetiştiren bir yüksek

---

[34] Yücel; **A.g.e,** s.27-28
[35] Yücel; **Aynı,** s.84
[36] Dilaver; **A.g.e,** (1994), s.41
[37] Ayas,Nezad; **T.C. Milli Eğitimi,Kuruluşlar ve Tarihçeler** (Ankara:1948) s.348
[38] Ergin ; **A.g.e,** Cilt 5: S.1479
[39] Dilaver; **A.g.e,** s.45
[40] Akyüz, Y; **A.g.e,** 1999. s.335

öğretim kurumudur" tanımını getirilmiştir.[41] 1969 yılına kadar sayıları 10'u geçmeyen ve bazen üç yıllık Eğitim Enstitüleri olarak da adlandırılan bu kurumların sayısı 1977-1978 öğretim yılında 18'i bulmuştur, 1978-1979 öğretim yılından itibaren bunlara Yüksek Öğretmen Okulu denmiş; sayıları azaltılmış ve programları lise öğretmeni yetiştirebilecek biçimde ve dört yıl olarak düzenlenmiştir. Bu kurumlar 20 Temmuz 1982 tarihinde Eğitim Fakültelerine dönüştürülüp mevcut ya da yeni üniversitelere bağlanmıştır.[42]

Cumhuriyet yönetimi Darülmuallimin-i Aliyi devraldığında okulun öğrencileri öğrenimlerini Darülfünun da görüyorlar, mesleki formasyon da almıyorlardı, okulun görünümü pansiyon görünümünden pek farklı değildi. Bunun içindir ki Darülmuallimin-i Aliye öğrencilerine mesleki bilgi verilmesi konusu I. Heyeti İlmiye'de ele alınmıştır, II. Heyeti İlmiye'de ise okulun adının Yüksek Muallim Mektebine dönüştürülerek Darülfünun'a bağlanması kararlaştırılmış ancak okulun yöneticilerin atanması konusu bakanlık ile Darülfünun arasında ihtilaf çıkarmıştır. 7 Haziran 1924 tarihinde Yüksek Öğretmen Okulunun yönetmeliği çıkarılarak sağlam bir zemine oturtulmuştur.[43]

Yüksek Muallim Mektebinin öğretime devam etmesi, 439 ve 789 sayılı kanunlarla 3656 sayılı kanuna ve değişikliklerine (K.4926) ve bütçe kanunlarına dayanmaktadır. 439 sayılı kanunun 3. maddesinde "Yüksek ve Orta Darülmuallimin ve Darülmuallimat" anılmakta ve 789 sayılı kanunun 7. maddesinde orta tedrisat mektepleri sayıldıktan sonra; "bu mekteplerden başka yüksek ve orta muallim mektepleri vardır"denilmektedir. Aynı maddeye göre, Yüksek Muallim Mektebi lise muallimlerini yetiştirir. 1940 tarihli Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesinin 1. maddesinde; "Yüksek Muallim Mektebi orta tahsil müesseselerine öğretmen yetiştirmek üzere açılmış bir okuldur,"[44] ifadesi yer almaktadır.

Yüksek Muallim Mektebinin öğrenci kaynağını, İstanbul Üniversitesi Edebiyat ve Fen Fakültesi öğrencileri arasından seçilen öğrenciler oluşturmuştur. Bu şekilde seçilen Yüksek Muallim Mektebi öğrencileri ihtisaslarına ait dersleri sözü

---

[41] Ayas; **A.g.e,** s.351
[42] Akyüz, Y; **A.g.e,** ,1999. s.335
[43] Duman; **A.g.e,** s.43
[44] Ayas; **A.g.e,** s.355

geçen iki fakültede; öğretmenlik meslek bilgisi derslerini de bir taraftan Yüksek Muallim Mektebinde diğer taraftan Edebiyat Fakültesinde açılan Pedagoji Enstitüsünde almışlardır.[45] Yüksek Muallim Mektebi öğrencilerine, Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesinin 12. maddesine göre ihtisaslarını yükseltmek ve mesleki bilgisini artırmak için fakültelerden gelen müzakereci öğretmenlerin de dahil olduğu öğretim kadrosu tarafından konferanslar verilmiştir. Bu okulun öğrencileri üçüncü yılın sonunda "Mezuniyet Rüusü" (Çıkış Belgesi) imtihanına girmişler, daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı'nın gönderdiği lisede bir yıl staj yapmışlardır.[46]

Yüksek Muallim Mektebi 1959 yılına kadar ortaöğretime branş öğretmeni yetiştiren tek okul olma özelliğini sürdürmüş, ancak ülkenin öğretmen ihtiyacını karşılamaktan uzak kalmıştır.

Ankara'da ikinci Yüksek Öğretmen Okulu açılması fikri, 1946 yılında toplanan Üçüncü Maarif Şurası'nda liselerin öğretmen açıklarının giderilmesi için tedbir olarak şuraya sunulmuştur.[47] 1949 yılında toplanan Dördüncü Maarif Şurası'nda İstanbul'daki Yüksek Öğretmen Okulunun yeniden teşkilatlandırılmasına ve buna benzer bir kurumun Ankara'da açılmasına karar verilmiştir.[48]

Dördüncü Maarif Şurası'nda Ankara'da açılmasına karar verilen ikinci Yüksek Öğretmen Okulu yaklaşık on yıl sonra açılabilmiştir. Liselerde öğretmen ihtiyacının artması ileri sürülerek; Talim ve Terbiye Kurulu'nun 3.7.1959 tarih ve 209 sayılı kararı ile önce 1959 yılında Ankara'da sonra da 1964 yılında İzmir'de Yüksek Öğretmen Okulu açılmıştır.

Yüksek Öğretmen Okulunun programları ve öğretim biçimi ile ilgili olarak Talim ve Terbiye Kurulunun 3.7.1959 tarih ve 209 sayılı kararında;öğrencilerin; branş derslerini üniversitelerin ilgili fakültelerinden, mesleki formasyonlarının gelişmesi için de her türlü tedbirin alınacağı" ilan edilmiştir.[49]

---

[45] Ergin; **A.g.e,** Cilt :5. s. 1480

[46] Öztürk, Cemil; **Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası** (Ankara:Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1996) s.189 -190

[47] Milli Eğitim Bakanlığı; **Üçüncü Milli Eğitim Şurası (Tıpkı Basım)**, (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1991) s.104

[48] Milli Eğitim Bakanlığı; **Dördüncü Milli Eğitim Şurası (Tıpkı Basım)**, (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1991) s.138

[49] Duman; **A.g.e**, s.94

Okulun mükemmel işleyişi 1970'li yıllara kadar devam etmiştir.1972 yılında çıkarılan Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği ile parasız yatılı öğrenciler yanında burslu öğrencileri de okula alınmaya başlamış; 1974 ve 1978 yılında yapılan değişikliklerle de okulun burslu olduğu ilan edilmiştir.[50]

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu uyarınca 1974'te ilköğretmen okullarının, öğretmen lisesine dönüşmesi, daha sonra ortaya çıkan iktidar değişiklikleri ve farklı tutumları, öğretmen sorununa yaklaşım biçimleri Yüksek Öğretmen Okullarını daha da yozlaştırmıştır. 1974-1975 öğretim yılında hazırlık sınıfları uygulamasına son verilmiştir.[51] Üniversite seçme sınavları ile öğrenci alınmış; uygulama bu şekilde dört yıl devam etmiştir. Daha sonra da üç kişilik müfettişler heyetinin hazırladığı 31.5.1978 gün ve 88.22.11 sayılı rapora dayanılarak, Milli Eğitim Bakanlığı Müdürler komisyonun 4.8.1978 gün ve 37 sayılı kararı ile Yüksek Öğretmen Okuluna öğrenci alımı durdurulmuştur.[52] Okulun kapatıldığı tarihte ortaöğretime öğretmen yetiştiren tek kurum olan Yüksek Öğretmen Okulları tarihi görevi de sona ermiştir.

Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili tartışmalar uzun süre devam etmiştir. Okulun öğretim biçimi, öğrenci seçimi, öğretim programları bakımından diğer öğretmen yetiştiren kurumlardan farklı olması, tartışılan konular olmuştur.

Yüksek Öğretmen Okulları, başarılı bir öğretmen yetiştirme modeli olarak sunulmuştur. Yüksek Öğretmen Okullarının liselere öğretmen yetiştirme görevini başarılı bulanların çoğunluğu bu okulların mezunlarıdır. Kavcar'a göre; [53] nitelikli öğretmen yetiştirmede başarılı olmak için, 1960'tan sonra yeni bir uygulamaya girerek sayısı üçe çıkarılan ve başarısı her bakımdan kanıtlanmış olan Yüksek Öğretmen Okulu modeline yeniden dönülmelidir.

---

[50] Dilaver; **A.g.e,** s.44
[51] Kavcar; **A.g.m,**1982. s.204 -205
[52] Kavcar,Cahit; **Aynı**, s.204-205
[53] Kavcar,Cahit; "Nitelikli Öğretmen Sorunu" **Eğitim ve Bilim Dergisi**. Cilt:5. Sayı:28 , Ankara: 1980. s.20

Oktay'da[54] Yüksek Öğretmen Okulları modelini başarılı bulanlar arasındadır, okulun mezunlarından önemli bir bölümünün üniversitelerde akademik kariyer yaptığını söylemektedir.

H. Akyüz,[55] Kırbıyık,[56] Saçlı[57]'da Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının hem üniversitelerde asistan olarak tercih edildiklerini, bugün de bilim adamı olarak hizmet ettiklerini, hem de öğretmenlik mesleğinde çok başarılı olduklarını, bir çoğunun eğitim yöneticisi olarak görev yaptıklarını ifade etmektedirler.

Türkiye'de öğretmenlerin, ayrı kurum ve programlarla yetiştirilmesi fikrinin uygulamaya geçirildiği 16 Mart 1848 tarihinde Darülmuallimin kuruluşundan bugüne kadar öğretmen yetiştirme sisteminde sürekli bir değişim ve gelişim yaşanmıştır. Öğretmen yetiştirme uygulamalarında geride bıraktığımız 151 yıl içinde birçok tecrübeler yaşanmış, ülkeyi yönetenlerin sürekli müdahaleleri ile öğretmen yetiştiren kurumlar bir bir açılıp kapanarak sürekli değişime maruz kalmıştır. Kuruluşunda başarılı görülen kurumlar daha sonraları çeşitli sebepler ileri sürülerek kapatılmıştır.

Bu araştırma da; öğretmen yetiştirme sistemimizin tarihsel gelişimi içinde belli bir dönemde, ortaöğretime öğretmen yetiştirmek için açılan; daha sonra çeşitli sebeblerle kapatılan Yüksek Öğretmen Okulları uygulamasının ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretmen yetiştirme sistemi içindeki yeri ve önemi nedir ? Sorusuna cevap aranmıştır.

1. 2. Amaç

Bu araştırmanın temel amacı; Yüksek Öğretmen Okulları uygulamasının ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretmen yetiştirme sistemi içerisindeki yerini ve önemini belirlemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1.Yüksek Öğretmen Okulları hangi şartlarda, hangi amaçla, ne zaman ve nasıl kurulmuştur ?

---

[54] Oktay,Ayla; "Türkiye'de Öğretmen Eğitimi" **Milli Eğitim Dergisi**. Sayı:137, Ankara:1998. s.22

[55] Akyüz, Hüseyin; "Öğretmen Eğitimi Konusunda Bir Öneri" **Milli Eğitim Dergisi**. Sayı:137, Ankara: 1998. s. 34

[56] Kırbıyık,Halil; "Öğretmen Yetiştirme" **Milli Eğitim Dergisi.** Sayı:137, Ankara:1998 s.38

[57] Saçlı, Ö .Asım; "Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yaklaşımlar" **Milli Eğitim Dergisi**. Sayı:137, Ankara:1998. s.65

2.Yüksek Öğretmen Okulları uygulaması tarihi süreç içinde nasıl bir gelişim göstermiştir ?

4.Yüksek Öğretmen Okulları modelinin temel özellikleri nelerdir ?

3. Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun öğretmen yetiştirme sistemi içindeki yeri ve önemi nedir ?

5. Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun öğretim biçimi ve programları kuruluşundan itibaren nasıl bir gelişim göstermiştir ?

6. Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna öğrenciler kuruluşundan itibaren nasıl seçilmektedir ?

7.Yüksek Öğretmen Okulları hakkında mezunlarının görüşleri nelerdir ?

8.Yüksek Öğretmen Okullarında çalışan hocaların okul ve öğrenciler hakkındaki düşünceleri nedir ?

9.Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılma sebepleri nelerdir ?

1. 3. Önem

Yüksek Öğretmen Okulları; Türkiye'nin ortaöğretimdeki öğretmen açığının giderilmesi ve nitelikli öğretmen yetiştirilmesi amacıyla kurulmuştur[58]. Türkiye'de örgün eğitimle öğretmen yetiştirme çabaları yüz elli yıllık geçmişe sahiptir; 16 Mart 1848'de İstanbul'da açılan Darülmuallimin öğretmen yetiştiren ilk kurumdur. Bu başlangıçtan günümüze kadar öğretmen yetiştirmede değişik modeller uygulanmıştır, Türkiye'de sık sık değiştirilen öğretmen yetiştirme sistemi bugün de çeşitli arayışlar içindedir. Öğretmen yetiştiren Yükseköğretim kurumlarının 6.11.1981 gün ve 2547 sayılı yasa ile üniversitelere devrinden sonra da öğretmen yetiştirme ile ilgili arayış ve tartışmalar sürüp gitmektedir. Son olarak 04.11.1997 tarih ve 97.39.2761 sayılı Yükseköğretim Kurulu Kararı ile eğitim fakültelerinin öğretmenlik programlarında yeniden düzenlemelere gidilmiştir.

Türkiye'de 1959 yılına kadar liselere branş öğretmeni tek kaynaktan yetişiyordu; 1959 yılında önce Ankara'da, sonra 1964 yılında İzmir'de açılan Yüksek Öğretmen Okulları ile bu sayı üçe çıkmıştır. Yüksek Öğretmen Okulları öğrenci seçimi, öğretim biçimi ve ortaöğretime öğretmen yetiştirmedeki işlevi itibarı ile

[58] M.E.B. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; **Öğretmen Okulları 1965-1966 Yıllığı**, Ankara: 1966. s.21

önemli yere sahip olmuştur. Bu modelin çeşitli yönleri ile ele alınıp incelenmesi, günümüzde hala devam eden öğretmen yetiştirme model arayışlarına ışık tutabilir.

Türkiye'de öğretmen yetiştirme ile ilgili çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu çalışmalarda öğretmen yetiştirme sistemi değişik boyutları ile ele alınmış; öğretmen yetiştiren kurumlar ise pek fazla incelenmemiştir. Bu araştırma, Yüksek Öğretmen Okulları konusunda çalışma yapacak araştırmacılara kaynak oluşturması ve literatüre katkı sağlaması açısından önemli görülmektedir. Türkiye'de öğretmen yetiştirme ve öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak yapılmış çalışmaların araştırma ile ilgili olanlarından bazıları şunlardır;

Y. Akyüz;[59] "Türkiye'de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmedeki Etkileri" adlı doçentlik tezinde, öğretmenlerin mesleki statülerini, toplumsal değişmedeki etkilerini dönemler halinde incelemiştir.

Koçer;[60] "Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Problemi" adlı doktora tezinde, Türkiye'de ilköğretime öğretmen yetiştirme çabalarını tarihi gelişim içinde ele almıştır.

Çalışkaner;[61] "Yüksek Öğretmen Okulları Araştırması" adlı araştırmasında, Yüksek Öğretmen Okullarının kendi içlerinde amaçlarına yaklaşım dereceleri, uygulamalar, öğrenci başarıları, mezun sayıları incelenmiştir.

Duman;[62] "Türkiye'de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme Problemi" adlı doktora tezinde, ortaöğretime öğretmen yetiştirme çabalarını tarihi gelişim içinde ele almıştır.

Altunya;[63] "Gazi Eğitim Enstitüsü Programlarının Değerlendirilmesi" adlı yüksek lisans tezinde 1930-1980 yılları arasında Gazi Eğitim Enstitüsünün hem tarihi gelişimini hem de programlarını incelemiştir.

Akar;[64] "Türkiye'de Öğretmen İstihdam Politikası ve Uygulaması" adlı doktora tezinde , öğretmen istihdam politikaları ve uygulamalarını incelemiştir.

---

[59] Akyüz,Yahya; **Türkiye'de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmedeki Etkileri** (Ankara:1978)
[60] Koçer,Hasan Ali; **Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Problemi** (Ankara:1967)
[61] Çalışkaner, Asaf; **Yüksek Öğretmen Okulları Araştırması**, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, (Ankara:1972)
[62] Duman,Tayyip; **A.g.e,** (1991)
[63] Altunya, Niyazi; **Gazi Eğitim Enstitüsü Programlarının Değerlendirilmesi** (Ankara:1981)
[64] Akar, İlhan; **Türkiye'de Öğretmen İstihdam Politikası ve Uygulaması** (Ankara: Armağan Yayınevi, 1996)

Dilaver;[65] "Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Şartları" adlı doktora tezinde, öğretmen yetiştirme politikalarını ve istihdam şartlarını ve karşılaşılan sorunları incelemiştir.

Dilaver;[66] "Hasanoğlan'da Kuruluşundan Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlar"adlı çalışmasında, geçmişte öğretmen yetiştirme görevi üstlenmiş bir kurumu incelemiştir.

Öztürk;[67] "Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası" adlı çalışmasında; Tanzimat'tan başlayarak Atatürk dönemini içine alan süreçte öğretmen yetiştiren kurumları ve öğretmen yetiştirme politikalarını incelemiştir.

Öztürk;[68] "Türkiye'de Dünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar" adlı çalışmasında; Türkiye'de kuruluşundan bugüne ilk, orta ve mesleki ve teknik eğitime öğretmen yetiştiren kurumlar; tarihsel gelişimleri, teşkilat ve idari yapıları, öğrenciler, eğitim ve öğretim, bina durumları açısından incelenmiştir.

Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili doktora ve master düzeyinde herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak konu ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün 1972 yılında bir araştırması ve birkaç makale yazılmıştır. Bu konuda araştırmanın doktora düzeyinde ilk çalışma olması bakımından da önemli görülmektedir.

Bu araştırma; Türkiye'de belli bir dönem ortaöğretime öğretmen yetiştirme modeli olarak hizmet eden; mezunlarının bir çoğunun üniversitelerde akademik kariyer yaptıkları; mezunları ve diğer öğretmenler tarafından başarılı bir öğretmen yetiştirme modeli olarak tanımlanan, 1978 yılında üç kişilik müfettiş kurulunun hazırladığı raporla öğrenci alımı durdurulan Yüksek Öğretmen Okullarının derinlemesine incelenmesi ve günümüzdeki öğretmen yetiştirme çabalarına da ışık tutabileceği açısından önemli görülmektedir.

---

[65] Dilaver, H. Hüseyin;**A.g.e,** (1994)

[66] Dilaver,H. Hüseyin; **Hasanoğlan'da Kuruluşundan Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlar** (Ankara: Polat Yayınları, 1996)

[67] Öztürk; **A.g.e**, 1996

[68] Öztürk, Cemil; **Türkiye'de Dünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar** (İstanbul: M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Yayınları, 1998)

BÖLÜM II

YÖNTEM

2. 1. Yöntem

Bu araştırma tarihsel nitelikte bir araştırma olduğu için uygun yöntem olarak Literatür Taraması modeli seçilmiştir. Seçilen yöntem gereği Günlük gazete ve dergiler taranmıştır. Çeşitli eğitim dergileri ve Yüksek Öğretmen Okulları öğrencilerinin çıkardığı dergilerde Yüksek Öğretmen Okullarının kuruluşu ve gelişimi ile ilgili bilgiler toplanmıştır. Ancak yapılan araştırma bir kurum incelemesi olduğu için veriler, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu arşivinde bir yıllık bir çalışmayla toplanmış, değerlendirilmiştir.

Ayrıca Yüksek Öğretmen Okulu'nda görev yapmış müdür ve öğretim elemanlarıyla görüşme yapılmış, okulun kuruluşu, gelişimi ve uygulamaları ile iligili bilgi toplanmıştır.

Okulun uygulamalarını değerlendirmek için de 37 sorudan oluşan anket geliştirilmiş, değişik tarihlerde Yüksek Öğretmen Okulu'ndan mezun olan 344 kişiye anket posta ile gönderilmiş, ancak 87 kişi anketi doldurmuş ve araştırıcıya göndermiştir. Ankete katılanların sayısını artırmak için Ankara ilindeki çeşitli öğretim kurumlarında görev yapan mezunlara da anket uygulanmış, ve bu sayı 125 mezuna ulaşmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler tablolaştırılarak yüzdeleri alınmış ve yorumlamalar yapılmıştır.

2. 2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Yüksek Öğretmen Okulları oluşturmaktadır. Literatür taraması yöntemi ile önce Yüksek Öğretmen Okullarının genel gelişimi incelenmiş; bu kapsamda yer alan "Ankara Yüksek Öğretmen Okulu" uygulaması bütün yönleriyle araştırılmıştır

2. 3. Sınırlılıklar

Bu araştırma ortaöğretime öğretmen yetiştirmek için açılan ve 1978 yılında önce öğrenci alımı durdurularak, kapatılan Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile sınırlıdır.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

2. 4. Veri Toplama Teknikleri

Bu araştırma tarihsel nitelikte bir araştırma olduğu için Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili bilgiler arşiv incelemeleri ile toplanmıştır. Okulun kuruluşu, yönetmelikleri, programları, öğretim biçimi ve öğrenci seçimi hakkında bilgi toplamak için Resmi Gazete, Tebliğler Dergisi, günlük gazete, çeşitli eğitim dergileri ile okulun arşiv belgeleri taranıp incelenmiştir. Okul ile ilgili olarak yazılmış kitap ve makalelerden de okul hakkında bilgi toplamak için yaralanılmıştır. Elde edilen bilgiler tarihsel bir yaklaşımla raporlaştırılmıştır.

Ayrıca okul ile ilgili bilgi toplamak için; okulda görev yapan öğretim elemanlarıyla görüşme yapılmış ve değişik tarihlerde Yüksek Öğretmen Okullarından mezun olanlara da anket uygulanmıştır. Elde edilen bilgiler guruplandırılarak frekans ve yüzde dağılımları tablolaştırılıp yorumlanmıştır.

BÖLÜM III

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI'NIN KURULUŞU VE GELİŞİMİ

3. 1. Kuruluş ve Tarihçe

Türkiye'de öğretmenliğin bir meslek olarak kabul edilip, öğretmenin ayrı kurum ve programlarla yetiştirilmesi fikrinin uygulamaya geçirildiği 16 Mart 1848 tarihinde ilk Darülmualliminin kuruluşundan bugüne kadar öğretmen yetiştirme sistemi sürekli değişim ve gelişim göstermiştir. Öğretmen yetiştirme uygulamalarında geride bıraktığımız 151 yıl içinde birçok tecrübeler yaşanmış, ülkeyi yönetenlerin sürekli müdahaleleri ile öğretmen yetiştiren kurumlar bir bir açılıp kapanarak, sürekli değişime maruz kalmıştır. Kuruluşunda başarılı görülen kurumlar daha sonraları çeşitli sebepler ileri sürülerek kapatılmıştır.

Tanzimat döneminde Batının sadece Fransa'dan ibaret olduğu şeklindeki hakim düşünce; Yüksek Muallim Mektebi'nin, Fransa'daki Yüksek Muallim Mektebi'nin küçük bir benzeri olarak kurulmasında önemli yer tutar.[69] İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu müdürlerinden Banarlı'ya göre;[70] çocuk denilen canlı cevher üzerinde işleyerek, onu vatanına, milletine ve bütün medeniyete faydalı, kültürlü bir insan olarak yetiştirme sanatının bu ilk yüksek okulunu törenle ve vatanseverlikle açmak, hiç şüphesiz Tanzimat devrinin en medeni hareketlerindendir.

Orta dereceli okullara öğretmen yetiştirmek üzere bir Yüksek Öğretmen Okulu kurma fikri daha 1868 yönetmeliğinde belirlenmiş ve 1892'den itibaren de sürekli bir Yüksek Öğretmen Okulu kurulmuştur. Ancak II. Meşrutiyet'ten itibaren Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin üniversitede okuyup okumamaları gerektiği hep tartışma konusu olmuştur.[71]

Darülmualliminin yüksek kısmı, 1891 yılında Fen ve Edebiyat kısımlarına ayrılarak yeniden açılmıştır. Yine bu tarihte iki yıllık Sıbyan, üç yıllık Rüşdiye ve üç

---

[69] Fındıkoğlu, Ziyaettin; Yüksek Muallim Mektebi ve Bugünkü Durum, **Eğitim Hareketleri**, Sayı: 236-237. 1975. s. 11

[70] Banarlı,N.Sami; "16 Mart ve Yüksek Öğretmen Okulu", **Ülkü Pınarı**, İstanbul: 1973, Yıl:1, Sayı:1, s.3

[71] Ergün, Mustafa; "Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Çalışmalarının Gelişmesi" **H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi** (Özel Sayı :2, Ankara: 1987) s.14

yıllık Aliye kısmından ibaret öğretmen okulu haline getirilmiştir. Bu üç kısımdan ibaret okula Darülmuallimin-i Aliye ismi verilmiştir.1894-95 ders yılında Darülmuallimin-i Aliye'nin, Ali kısmının fen ve edebiyat bölümleri birleştirilmiştir. Beş yıl bu şekilde eğitim veren okul, 1901 yılında tekrar Fen ve Edebiyat Koluna ayrılmıştır.[72]

> Darülmuallimin Meşrutiyet döneminde esaslı bir değişik sürecine girmiştir. 23 Temmuz 1903'te Meşrutiyetin ilanını müteakip ekserisi hürriyet ve yenilik fikirleri ile donanmış Darülmuallimin-i Aliye öğrencileri açıktan açığa batı metotları ile eğitimi ve okul müdürlüğüne atanması söz konusu olan eski medrese müderrislerinden Selim Sırrı Tarcan isminde bir hocaya karşı gösteri yapmaya karar vermişlerdi. Öğrenciler müdür olarak getirilecek zatın şarkı ve garbı iyi anlayan birisi olmasını ısrarla istiyor ve bunun için de o zaman Darüşşafaka müdürü olan İzmirli İsmail Hakkı'yı en uygun müdür olarak ileri sürüyorlardı. Bu arzularının sonucu olarak Prof. Dr İsmail Hakkı İzmirli okul müdürlüğüne atanmıştır.[73]

Darülmuallimin-i Aliye kurulduğu tarihten Cumhuriyet dönemine kadar geçen dönemde istikrarsız bir gelişim göstermiştir. Bazen Darülfünun'a bağlanmış, bazen kapanmış, bazende bağımsız akademik kurum olmuştur.

> II. Meşrutiyet'in ilanı sonrasında Yüksek Öğretmen Okuluna en büyük darbe vurulmuştur. Akademik hüviyete sahip olan okula yeni öğrenci alınmayacağı gibi mevcut öğrencileri de Darülfünun'un Edebiyat, Riyaziye ve Tabiiyat bölümlerine dağıtılmış; 1909-1910 öğretim yılında ise okul tamamen kapatılmış, 1911 yılında ise tekrar yatılı hale getirilmiştir. Yeni açılan Darülmuallimin-i Aliye; Edebiyat, Riyaziye ve Tabiiyat olmak üzere üç bölümden oluşturulmuştur. Öğrenciler esas bilgileri Darülfünundan alırken, ayrıca okulda da beden eğitimi, askerlik ve pedagoji dersleri verilmiştir.[74]

Bu uygulama Cumhuriyet dönemi sonrasında da devam eden esas öğretim biçiminin temellerini oluşturmuştur. 1911-1912 öğretim yılında da okul Darülfünun'dan ayrılarak bütün dersleri kendi çatısı altında veren akademik bir müessese haline gelmiştir. Fakat sistem uzun sürmemiş, Birinci Cihan Harbi sırasında Darülmuallmin-i Aliye öğrencilerinin derslerini Darülfünunda görmeleri kararlaştırılmıştır.[75] Okul Kadıköy'deki Sen Josef Lisesine nakledilmiştir.[76]

---

[72] Harmandar, Mesut; "Yüksek Öğretmen Okulları Akademi Olmalıdır" **İ.Y.Ö.O. Pınar Dergisi**, Sayı: 19-20 (İstanbul:1970) s.7-8

[73] Karahan, Abdulkadir; " Okulumuzun Tarihçesi" **Yüksek Öğretmenliler Albümü** (1848-1937) İstanbul :Türkiye Basımevi, s. 14

[74] Harmandar; **A.g.m**, s.8

[75] Harmandar; **A.g.m**, s.8

[76] Tamir Ferhat ;" Yüksek Öğretmen Okulları, Kuruluşu - Tarihi ve Mahiyeti", **Ülkü Pınarı**, İstanbul: 1973, Sayı: 2, s.2.

Cumhuriyet ilan edildikten sonra yönetimin Osmanlı Devleti'nden miras kalan tüm kurum ve kuruluşlarda başlattığı yeniden düzenleme çabaları, öğretmen yetiştirme sisteminde de önemli değişmeleri gerçekleştirmiştir. Türk Milli Eğitim Sisteminde on yıllık bir gelişmeyi hedef alan "Maarif Teşkilat Hakkında Layiha" başlığı altında yayımlanan bir tasarıda; eğitim siteminin kökten reformize edilmesi ve öğrencilerim ve öğretmenlerin yetiştirilmesi konusu yer almıştır.[77]

Eğitim sisteminin reformize çalışmaları için yabancı uzmanların da görüşlerine başvurulmuştur. Ülkeye davet edilen ilk yabancı uzman olan John Dewey'de, eğitim kalkınma ilişkisi için görüşüne başvurulan kişi olmuştur. Kurulu Milli Eğitim Teşkilatının yürütülmesinin öğretmenlere bağlı olduğunu; öğretmenlerin mesleki bakımdan noksansız yetiştirilmeleri gerektiğini belirtmiştir.[78]

Bu dönemde ortaöğretim öğretmeni yetiştiren tek meslek okulu İstanbul Yüksek Muallim Mektebi'dir. Bu okulu bitirenler de çoğunlukla liselere branş dersi öğretmeni olarak atanıyordu.[79] Öğretmen yetiştirme sisteminde Cumhuriyetin temel ilkeleri çerçevesinde yapılan düzenlemeler Yüksek Muallim Mektebi'nin biçimlenmesinde de etkili olmuştur. Bu değişimin dayanağında, Atatürk'ünde belirttiği ve hükümet programında açıkladığı gibi halkı eğitmek ve cumhuriyeti yaşatacak yeni nesiller yetiştirmek fikri hakimdir. Ancak mevcut okullar, programlar, öğretmenler ve diğer kaynakların bunu gerçekleştirecek sayı ve nitelikte olmadığı [80] belirlenmiş ve bu düşüncelerle öğretmen yetiştirme sisteminde hukuki düzenlemeler yapılmıştır.

Karahan'a göre; [81] Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte, Darülmuallimin yenileştirilerek genç ve daha taze bir varlık haline getirme fikri gelişmiştir. Batı kültürünün daha radikal esaslarına göre yeni bir şekilde teşkilat ve tedrisatı daha hür ve serbest bir yüksek dereceli öğretmen okulu kurmak zarureti duyulmuştur.

Cumhuriyet yönetimi Darülmuallimin-i Ali'yi devr aldığında okulun öğrencileri öğrenimlerini Darülfünun'da görüyorlar, mesleki formasyonda

---

[77] Özalp,R. Ataünal, A; **A.g.e**, s.41,42

[78] Akkutay, Ülker; **Milli Eğitimde Yabancı Uzman Raporları (Atatürk Dönemi)** Avni Akyol Ümit Kültür ve Eğitim Vakfı, Ankara: 1996, s. 25.31

[79] Akyüz, Y; **A.g.e**,1999, s. 335. Oğuzkan, Ferhan; "Ülkemizde Öğretmen Eğitiminin Gelişimi", **Eğitim ve Bilim**, Cilt: 7, Sayı: 38, 1982, s.38

[80] Duman ; **A.g.e**, s.26

[81] Karahan; **A.g.m**, s.14

almıyorlardı, okulun görünümü pansiyondan pek farklı değildi. [82] Okul, Fransız Yüksek Muallim Mektebi'nin programları ve teşkilatını takip etmiş, pedagoji dersleri ve gece dersleri müstesna olmak üzere eğitimin tamamını Fen ve Edebiyat Fakültelerine devretmiştir. Bu yüzdendir ki pedagoji dersleri ve gece müzakereleri bir kısım idareciler ile üniversite hocaları tarafından yürütülmüştür.[83]

1923 yılında T.B.M.M'de okunan İcra Vekilleri Heyeti programının Milli Eğitimle ilgili bölümünde Yüksek Muallim Mektebi öğrencilerinin mesleki formasyon almaları ve uygulama yapmalarının sağlanacağı ifade edilmiştir.[84]

15 Temmuz 1923' te toplanan I. Heyeti İlmiye toplantısında öğrencilere mesleki bilgi verilmesi konusu, öğretmen okullarının nizamnameleri ve programları ele alınmıştır .[85] 1923- 1924 ders yılı başında Darülmuallimin ve Darülmuallimat'a birer orta kısım ilave edilmiş, bu suretle İstanbul Darülmuallimin'inin ilk, orta ve lise kısımları bir çatı altında toplanmıştır. Bu ideal durum Darülmuallimin tarihinde üçüncü kere meydana gelmiştir.[86] (Birinci toplanış 1877, ikinci toplanış 1900) Darülmuallimin bu yapısı bir yıl sürdü ve 1924 yılında okula yeni şekil verilerek Orta Darülmuallimin ve Darülmuallimat kaldırıldı, ilk kısımlarının adları değişti. İlk kısımların adları İstanbul Erkek Muallim Mektebi ve İstanbul Kız Muallim Mektebine; harf inkılabından sonra da Erkek ve Kız Öğretmen Okuluna dönüştürülmüştür.[87]

II. Heyeti İlmiye toplantısında, Ortaöğretim için tek öğretmen kaynağı olan Darülmuallimin-i Ali Darülfünun'a bağlanarak, Milli Eğitim Bakanı Vasıf Çınar'ın bakanlığı sırasında ortaöğretime öğretmen yetiştirmek üzere 1924-1925 (1923 [88]) öğretim yılında ilköğretim kısmından ayrılmış ve Yüksek Muallim Mektebi adı verilerek yeni bir kadro müstakil, yatılı ve parasız okul halinde yeniden öğretime başlamıştır. [89] Bu karar üzerine Darülfünun yönetimi okulu yeniden teşkilatlandırmaya

---

[82] Ergün Mustafa ; **Atatürk Devri Türk Eğitimi** (Ankara: Ocak Yayınları,1997) s.99. Yücel; **A.g.e**, s.27-28
[83] Fındıkoğlu; **A.g.m**, s.11
[84] Karmuk; **A.g.e**, s.24, 25
[85] Ergün ; **A.g.e**, 1997. s.29-34
[86] Konrapa; **A.g.m**, s.8-9
[87] Konrapa; **A.g.m**, s.8-9
[88] Karahan; **A.g.m**, s.15. Arıkan, İbrahim; "Yüksek Öğretmen Okulu Gerçeği" **Yüksek Öğretmen Okulu Yıllığı** (Tüyomed, İstanbul,1998) s.III
[89] Tamir; **A.g.m,** s. 2. Ergün ;1997, s.27-28.

başlamış, okul Darülfünun Fen ve Edebiyat Fakültesi binası olarak kullanılan Zeynep Hanım Konağı'nın üst katında geçici olarak açılmıştır.[90] Ancak okulun bu durumu uzun sürmemiş, Darülfünun okulu idare edemediği gibi Maarif Vekaleti ile Darülfünun arasında bir de müdür çekişmesi olmuş, öğrenciler disiplinsizleşmişler, okula yalnızca yemek, yatmak için uğramaya başlamışlardır.[91] Okul yönetimi Maarif Vekaleti'nin emriyle sert tedbir alarak bazı öğrencileri okuldan atmıştır.[92]

7 Haziran 1925'te önce Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği çıkarılmış, daha sonra Memur ve İdareciler Yönetmeliği, Okul Öğrencilerinin Tatilde Yapacakları İşlerle İlgili Yönetmelik ve Yabancı Dil ve Sınavlarla İlgili Yönetmelikler çıkarılarak okul sağlam temeller üzerine oturtulmuştur.[93]

Fransa'daki "Ecole Normale Superieure"den örnek alınarak yeniden ve yeni esaslar üzerine kurulan "Yüksek Muallim Mektebi"nden büyük umutlar beklenmiştir. Okulu bu yeni şekil ve kadro ile kuranlar onu üniversitenin üstünde bir bilgi ocağı yapma arzusu taşımışlardır. Bu arzu denilebilir ki kısmen gerçekleşmiştir.[94]

1925 yılında 45 maddelik yönetmeliği çıkarılan Yüksek Muallim Mektebi, yeni baştan düzenlenmiş ve kurulmuş olup bugünkü yapısına benzer ilk örneği oluşmuştur.[95] Bu yönetmeliğin 1. maddesinde " Orta tahsil müesseselerine muallim yetiştirmek üzere İstanbul'da Maarif Vekaletine bağlı müstakil bir Yüksek Muallim Mektebi teşkil olunmuştur" [96] ifadesi yer almaktadır. Böylece Yüksek Muallim Mektebi'nin kuruluş amacı ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştirmek olarak belirlenmiştir. Bu düzenlemeye göre, Yüksek Muallim Mektebi; Edebiyat, Felsefe, Tarih, Fizik, Kimya, Tabiat ve Sanayi-i Nefise şubelerinden oluşmuştur. Okulun öğretim süresi dört yıl olarak belirlenmiş, öğretim süresinin üç yılı Darülfünun dersleri ile meslek derslerine, bir yılı da uygulama ve staj süresine ayrılmıştır.[97]

---

[90] Öztürk; **A.g.e**, s.170. M.E.B; **I. Maarif Şurası (Tıpkı Basım),** (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1991) s.611-612
[91] Ergün; **A.g.e**,1997. s.99
[92] Duman; **A.g.e**, s.43
[93] Ergün; **A.g.e**,1997.s.99. Duman; **A. g. e**, s.43. Ayas: **A.g.e**, s.414,415
[94] Karahan; **A.g.m**, s. 18
[95] Kardaş Rıza; "118.Yıldönümü," **Ülkücü Öğretmen Dergisi,** Cilt 7 Nisan 1966, Sayı 83,s.31
[96] Ayas; **A. g. e**, s.419
[97] Dilaver; **A.g.e**, s.41

Yüksek Öğretmen Okulunu düzenleme çabaları 1925'ten sonra da devam etmiştir. Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati'de göreve başladığı ilk günlerde ortaöğretimdeki öğretmen eksikliğini belirterek, Yüksek Muallim Mektebi'ni yenileştireceğini ve bunun için de Darülfünun'dan yararlanacağını söyler.[98]

439 sayılı Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu ortaöğretim öğretmenlerinin hangi kaynaktan ve ne gibi yöntemlerle karşılanacağı konusunda açık hükümler getirmiştir. Kanunun üçüncü maddesi Orta Tedrisat Mektepleri ile Darülmuallimin ve Darülmuallimat muallimleri; Darülfünun, Yüksek ve Orta Darülmuallimin ve Darülmuallimat ve Yüksek İhtisas Mekteplerinden yetişir, yedinci maddesi de Yüksek Muallim Mektebi lise muallimlerini yetiştirir hükümlerini getirmiştir.[99]

1926 yılında çıkarılan 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'un 7. maddesi ve 16. maddenin ek fikrasında Orta ve Yüksek Muallim Mektebi'ne yer verilmiş, her derecedeki öğretmen okullarından yetişen öğretmenlerin hizmet ve vazifesi kanunlaşmıştır.[100]

1931 yılında yapılacak üniversite reformuna temel oluşturmak üzere, Türkiye' ye davet edilen İsveçli uzman Albert Maclhe'de lise öğretmenlerinin; Fen-Edebiyat Fakülteleriyle Yüksek Öğretmen Okulunda yetiştirildiğini, teorik olarak bilimsel eğitimin fakültelerde, mesleki eğitimin de Yüksek Öğretmen Okulu'nda verilmesini kabül etmiş ancak okutulan pedagojik formasyon dersleri arasında birlikteliğin sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Bu sebeble gerek bilgi gerekse öğretim şekliyle ortaöğretimde öğretmen yetiştirmenin yeniden düzenlenmesi gerektiğini ifade etmiştir. [101]

Milli Eğitim Bakanı Hikmet Bayur 26 Temmuz 1934'te yaptığı bir konuşmasında; Yüksek Muallim Mektebi öğrenci kontenjanlarının artırıldığını ancak öğrenci bulunamadığını belirtir.[102] Okulun bu durumu I. Maarif Şurası'na okul müdürü

---

[98] Duman; **A.g.e**, s.31
[99] Duman; **A.g.e**, s.41, 42
[100] Kardaş Rıza; **A.g.m**, s.31. M.E.B; **Milli Eğitimle İlgili Kanunlar** (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi,1981) s.97-101
[101] Akkutay; **A.g.e**, s.65-74-131
[102] Duman; **A.g.e**, s.32

tarafından sunulan raporda da belirtilmiştir. Bu dönemde okul öğrenci bulma sıkıntısı ile karşı karşıya kalmıştır.

Türkiye'deki nüfus artışı ve eğitim kurumlarından daha üst düzeyde yararlanma isteği ülkedeki ortaöğretim kurumlarının artmasına neden olmuştur. Bunun neticesi olarak öğretmen açığı artmış; ortaöğretime öğretmen yetiştirmede yeni arayışlar başlamıştır.

17 - 29 Temmuz 1939 tarihleri arasında yapılan I. Maarif Şurası'nda İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Hilmi Ongunsu okulla ilgili detaylı bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda okulun bina, eğitim, öğretim ögeleri, ders alet ve araçları, öğrenci, memur ve hizmetli durumlarını açıklarken tespit edilen ihtiyaçların karşılanması durumunda okulun gelişeceğini ve daha nitelikli mezunlar vereceğini söylemiştir.[103]

Yine I. Maarif Şurası'nda, Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğini incelemek için özel komisyon kurulmuş, bu komisyonda okulla ilgili şu önerilerde bulunulmuştur; [104]

a. Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin eğitim ve öğretimleri Edebiyat ve Fen Fakültelerine bağlı olduğu için, Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinin öğretime isabet eden kısımlarının Edebiyat ve Fen Fakülteleri öğretim ve imtihan yönetmeliklerinin yapılan değişiklikler sonucunda alacağı son şekillere uygun düzeltilmesi gerekir,

b. Yüksek Öğretmen Okulu'nun yatılı bir pansiyondan ibaret olmayıp, öğrencilerine mesleki bir kabiliyet ve yeterlilikle beraber, bilimsel araştırma yeteneği geliştirecek şekilde düzenlenmesi gerektiği bunun içinde okul müdürlüğünün hazırladığı rapor doğrultusunda, üniversiteden müzakereci öğretmen tahsisine, labarotuvar kurulmasına ve mevcut liselerden birinde (Vefa Lisesi) uygulama çalışmalarının yapılması önerilmiştir.

Bu komisyonda Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili şu kararlar alınmıştır; [105]

a. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kurulduğu günden beri henüz gelişemediği, projelerle geliştirilmesi gerektiği,

b. Okulun beş bin kitaba sahip kütüphanesinin yeterli olmadığı ve geliştirilmesi gerektiği,

c. Şimdiye kadar olmayan labaratuvarların bir an evvel yapılması gerektiği,

---

[103] M.E.B; **Birinci Maarif Şurası**, s.611-618
[104] M.E.B; **Aynı**, s.570
[105] M.E.B;**Aynı**, s.619

d. Okulun yanı başında bulunan Vefa Lisesi'nin uygulama lisesi olarak kullanılmasını,

e. Yüksek Öğretmen Okulu eğitim kadrosunun geliştirilmesi gerektiği komisyonda kabul edilmiştir.

1. Maarif Şura'sından sonra ortaöğretimde duyulan öğretmen ihtiyacı yeni Yüksek Öğretmen Okullarının açılacağının belirtilerini ortaya koymuştur.[106] Bu şuradan sonra İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu yeniden düzenlenmiştir. 1940 yılından itibaren de okulla ilgili olarak; 12 Şubat 1940 tarih ve 57 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Y.Ö.O. Talabe Staj Talimatnamesi, 28 Ağustos 1940 tarih ve 167 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Y.Ö.O.Talimatnamesi, 23 Eylül 1940 tarih ve 89 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Y.Ö.O. Talebe Kayıt ve Kabul Talimatnameleri çıkarılarak okul sağlam bir yapıya oturtulmuştur.

2-10 Aralık 1946 tarihleri arasında toplanan III. Maarif Şurası'nda liselere öğretmen yetiştiren kaynaklar olarak; Yüksek Öğretmen Okulu, Üniversiteler ve Eğitim Enstitüleri gösterilmiştir. Ortaöğretime öğretmen yetiştirmenin de tartışıldığı bu şurada da Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili şu kararlar alınmıştır; [107]

a. Ankara'da ikinci bir Yüksek Öğretmen Okulu'nun açılması,

b. 3400 sayılı Kanuna dayanılarak, parasız yatılı olarak liseyi bitirenlerin öğretmen yetiştiren kurumlara kaynak teşkil etmesi söylenerek, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun imtihanla öğrenci aldığı belirtilerek; İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'na öğrenci alınmasında kanuna zıt hükümlerin kaldırılması, parasız yatılı lise mezunlarının imtihansız alınması ve bunlardan bir kısmının da Eğitim Enstitülerine sevk edilmesi önerilmiştir.

c. Yüksek Öğretmen Okulu'nda Pedagoji, Genel Öğretim Metodu ve yabancı dil derslerinin esaslı okutulması ve müzakereciler bulundurulması, bu surette bu okulun kuvvetli meslek formasyonu veren kurumlar haline getirilmesi gerekliliği ifade edilmiştir.

Yine Milli Eğitim Bakanı H.Ali Yücel'de, 16 Ekim 1944'te Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsü'nü açarken yaptığı konuşmasında; 3400 sayılı Kanunun

---

[106] Duman; **A.g.e,** s.35

[107] M.E.B; **Üçüncü Milli Eğitim Şurası** ,s.104

verdiği yetkiye dayanarak parasız yatılı öğrencilerimizi öğretmenlik mesleğine almak, sayılarını artırmak, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nu genişletmek, Ankara'da benzerini açmak şeklindeki düşüncelerini ifade etmiştir.[108]

Yüksek Öğretmen Okulu 12 Haziran 1946 tarihinde çıkarılan Üniversiteler Kanunu ile büyük sarsıntı geçirmiştir. Öğretim ve İdari kadrosunu üniversitelerden sağlayan Yüksek Öğretmen Okulu, kanunla öğrenci yurdu durumuna düşürülmüştür. Bu kanunla üniversite hocalarının ikinci bir resmi görev alması yasaklanmıştır.[109] Bu uygulama ile öğretim elemanı bulamama nedeniyle Yüksek Öğretmen Okulu kapanma durumuna gelmiştir.

> Kapanma tehlikesinden kurtulmak isteyen Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi, İstanbul Üniversitesi'ne 01.7.1946 tarihinde bu olumsuz durumun giderilmesi için müracaat etmiş, bu müracaatla sard edilen mütalaalara göre; öteden beri müdürleri üniversite elemanları tarafından seçilen ve aynı elemanlardan mürekkep bir profesör kadrosu bulunan Yüksek Muallim Mektebi, üniversite ile alakasını kesmek mecburiyetinde kaldığı takdirde üniversite ile öğretim elemanlarından mahrum kalacak bu suretle muallim namzetlerinin barındırıldığı bir talebe yurdu durumuna geleceği ifade edilmiştir. Ancak öğrencileri belirli bir mesleğe maddeten ve manen hazırlayan bir müessesede yetiştirileceği belirtilmiştir. Maarif Vekaleti ve Yüksek Muaallim Mektebi'nin isteği doğrultusunda İstanbul Üniversitesi Senatosu bu konuyu ele almış ve talebe işlerini düzenleme komisyonunu görevlendirmiştir. Komisyon; Yüksek Muallim Mektebini normal gelişme yolunda yaşatmak için alınacak ilk tedbir olarak müesseseyi Fransız Yüksek Muallim Mektebine yaklaştırmak olarak görmüş, bunun içinde okulu üniversiteye bağlamak şeklinde karar almış, fakat Üniversite Senatosu bu karara sıcak bakmamış, okulu üniversite dışında bırakmıştır.[110]

Yüksek Öğretmen Okulu'nun geleceği bakanlık tarafından kurulan öğretmen yetiştirme komisyonları ve Milli Eğitim Şuralarında hep tartışılmıştır. Bu tartışmalar okula ya yeni şekil vermek ya da Yüksek Öğretmen Okulunu geliştirmek ve sayılarını artırmak yönünde olmuştur.

IV. Maarif Şurası'na Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulu Teşkilatı Hakkında Proje ile de okula yeni bir kimlik kazandırma çabası ortaya çıkmıştır. Projede okul ile ilgili tespit yapılırken öğrencilerin üniversitede ilk planda

---

[108] Duman; **A.g.e, s.** 36-40
[109] Fındıkoğlu; **A.g.m**, 1975, s. 11
[110] Fındıkoğlu; **A.g.m,** 1975, s.12,13

seçtikleri bilim dalına daha çok öncelik verdikleri, bilim çevreleri dışında kalan Pedagoji, Psikoloji, Öğretim Metodu ve öğretimi hayata uygulama faaliyetlerine yeteri derecede zaman ayırmadıkları, bilhassa her bilim kolu için gerekli olan Felsefi kültüre ilgi duymadıkları belirtilmektedir. Bu Şurada; öğrencilerin Üniversite ve Yüksek Öğretmen Okulundaki öğrenimleri sırasında öğretmenlik, eğitmenlik ve müdürlük için yeter derecede formasyon almadan öğretmenliğe başladıkları belirtilerek; branş öğrenimlerini ilgili fakültelerde gören öğrencilerin, Yüksek Öğretmen Okulu yerine ihdas edilecek olan bir yıllık Yüksek Eğitim Enstitüsü'nde birleştirilerek mesleki ve pedagojik bir formasyona tabi tutulacak bir kurum önerilmektedir.[111]

22 - 31 Ağustos 1949 tarihleri arasında toplanan IV. Maarif Şurası'nda Yüksek Öğretmen Okulu'na yeni ve müstakil hüviyet vermek isteyen Milli Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu üniversite profesörlerinin şiddetli itirazları ile karşı karşıya kalmıştır. Bakan; Yüksek Muallim Mektebi'nin mevcut durumunu yalnız devlet hesabına okuyan öğrencilerin yatılı bir pansiyonu olduğunu, öğrencilerinde pek başarılı olmadıklarını belirtmiş;[112] İngiltere'de olduğu gibi üniversite öğretimi içinde kaliteli lise öğretmeni yetiştirmenin mümkün olamayacağını düşünerek, üniversite öğretiminden sonra en az iki sömestrlik müstakil ve yeni bir Yüksek Öğretmen Okulu açmayı ve bu okulda öğretmen adaylarının teorik ve uygulamalı bir pedagojik formasyona tabi tutulmasını tasarlamış ve düşüncesini bir ön proje ile IV. Maarif Şurası'na bildirmiştir.[113]

IV. Maarif Şurası'nda Yüksek Öğretmen Okulunun yeniden düzenlenmesine ilişkin görüşler belirtilirken III. Maarif Şurasında olduğu gibi Ankara'da ikinci Yüksek Öğretmen Okulu açılması tekrar önerilmiştir. Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri öğrenimlerini üniversitelerin Fen ve Edebiyat Fakülteleri, Güzel Sanatlar Akademileri, Konservatuar ve açılması düşünülen Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsü'nde görecekleri için, onlara bilgi ve mesleki formasyon verecek kurumun yalnız bir tane İstanbul'da bulunması amaca uygun görülmemiş, birbirlerinin

---

[111] M.E.B; **Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulu Teşkilatı Hakkında Proje,** (Ankara: :Milli Eğitim Basımevi, 1949), s.7 -9

[112] M.E.B; **Dördüncü Milli Eğitim Şurası**, s.27

[113] Kanat,H.Fikret; "Yüksek Öğretmen Okulu'na Hasret I", **Eğitim Hareketleri**, 1956 yıl 2, Sayı: 18-19, s.22

çalışmalarını kontrol ve teşvik eder mahiyette iki tane olması faydalı görülmüştür. Derslerin özel öğretim yöntemlerinin o dersin öğretmeni tarafından verilmesi tavsiye edilmiştir. Öğrencilerin mesleki formasyonlarına hizmet edecek teorik ve uygulamalı bilgilerin kendi branşlarına ait öğrenimlerine paralel olarak verilmesi prensibi de kabul edilmiştir.[114] Bu şurada Yüksek Öğretmen Okulu'nun idari teşkilatlanması ve öğretim biçimi ve öğrenci seçimiyle ilgili önemli kararlar alınmıştır. Alınan karaları şu şekilde sıralayabiliriz;[115]

a. Yüksek Öğretmen Okuluna girmek isteyen lise olgunluk mezunlarının öncelikle sağlık kontrolünden geçirilmesi ve sonrada bir bilgi seçimine tabi tutulması; bu muayene ve seçim sonucunda adayın okula kabul edilmesi,

b. Pedagojik formasyonun teşekkülünde önemli bir faktör olarak kabul edilen meslek havasını daima beraber sağlamak bakımından öğrencilerin okul hayatlarının bütün safhalarını bir arada yaşamalarına imkan sağlanması,

c. Üniversite öğrenimlerinin ilk dört sömestrlerinde okulda dikkatli bir takibe tutulması, baştan itibaren her öğrencinin fizyolojik, psikolojik ve ahlaki durumu ile çalışkanlığına ait birer fiş tutulması; dördüncü sömestr sonunda her öğrenci hakkında toplanan ve fişlere kayıt edilen bilgi göz önüne alınarak kendisinin iyi bir öğretmen olup olmayacağı hakkında karar verilmesi ve hakkında olumsuz karar verilenlerin okulla ilişkisinin kesilmesi; dördüncü sömestre geçmeden önce meydana çıkan bedeni veya ruhi hastalığı veya ahlaki durumu dolayısı ile öğretmen olamayacağı belli olanların ilgilerinin hemen kesilmesi;

d. Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin pedagojik formasyon derslerinin beşinci sömestr başından itibaren sistemli bir şekilde verilmesi, pedagoji enstitüsünde kurs, seminer ve uygulamalara devam etmekle beraber pedagoji enstitüsü öğretim elemanları ve okulun uygulama öğretmenlerinin tanzim edecekleri planlara göre okulun uygulama lisesinde çalışmalara katılması önerilmiştir.

Okulun yönetim ve öğretim organları olarak da;[116]

a.1. Müdür

2. Sayı ve nitelikçe ihtiyaca uygun müdür yardımcıları

3. Öğrencilerin her türlü kayıtlarını, şahsi ve mesleki dosyalarını, çalışma dosyalarını, çalışma fişlerini tutacak bir büro personelinin bulunması,

---

[114] M.E.B; **Dördüncü Milli Eğitim Şurası**, s.27,138-139
[115] M.E.B; **Aynı**, s.138-140
[116] M.E.B; **Aynı**, s.140 -142

b. Danışma Kurulu

1. Okul Müdürü

2. Üniversite Pedagoji Enstitüsü'den bir temsilci

3. Edebiyat ve Fen Fakültelerinden birer temsilci

4. Uygulama lisesi müdürü veya bir temsilci

5.Yüksek Öğretmen Okulu uygulama öğretmenlerinden seçilecek iki üye

c. Öğretim Heyeti

1. Uygulama Öğretmenleri

2. Konferansiyer

d. Staj

Eğitim ve öğrenimlerini bitirip mezuniyet diplomalarını almış, öğrencilerin mesleğe başlamadan önce önemle staj yapmaları gerektiği belirtilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak;

1.Stajların Yüksek Öğretmen Okulu bulunduğu yerlerde yapılması,

2.Stajların ilk devresinde on beş günden az olmamak üzere öğrencilerin okulun yönetim ve öğretim bakımından işleyişi bakımından elde ettiği bulguları uygulama öğretmenleriyle tartışması gerektiği,

3. Stajın ikinci devresinde bir lisede bir öğretmen yardımcısı olarak çalışması ve yeteri kadar ders vererek imtihanlarda da bulunması,

4. Staj sonunda stajyerin ehliyeti son devrede yanında çalıştığı lise öğretmeninin kendi çalışmasını takip eden bilgi ve uygulama öğretmenlerinin verecekleri rapora göre karar altına alınması önerilmiştir.

IV. Maarif Şurası'nda Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili görüşmelere katılan üyelerin okulla ilgili görüşleri şunlardır;

Hamdi Akverdi; Bakanlık projesinde olduğu gibi Yüksek Öğretmen Okulu yerine Yüksek Eğitim Enstitüsü kurulması gerektiği; böylece üniversite Fen ve Edebiyat Fakülteleri mezunları staj yaparken bu enstitüde mesleki formasyon alacakları fikrini savunmuştur.[117]

---

[117] M.E.B; **Aynı**, s.180-182

Prof. Dr. Enver Ziya Karal; Yüksek Öğretmen Okulu'nun yeniden düzenlenmesi gibi projelerin gereksiz olduğu yönünde görüşlerini savunmuştur.[118]

Hüsnü Dikeçligil; lise mezunu gençlerin ; Yüksek Öğretmen Okulu'na alınmaları yerine öğretmen okulu mezunlarının iki, üç yıl öğretmenlik yaptıktan sonra öğretmenlikte başarılı olanlarının önce Eğitim Enstitülerine alınmalarını, ortaokullarda iki üç yıl görev yaptıktan sonra da başarılı olanların imtihanla veya imtihansız ; Yüksek Öğretmen Okul'larına alınmalarını; iki veya üç yıl öğrenim gördükten sonra da liselere öğretmen olarak atanmalarını, böylece hem formasyonlu hem de tecrübeli öğretmenler yetiştirileceği görüşünü ileri sürmüştür.[119] Yüksek Öğretmen Okulu'nun ilk defa öğretmen okulları tabanına yönelmesi gerektiği görüşü Maarif Şuralarında tartışılmaya başlamıştır.

Münir Raşit Öymen; Yüksek Öğretmen Okulu veya Yüksek Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin üniversitelerde öğrenim görmelerinin sakıncalı olduğunu savunmuş[120] ve endişelerini;

a. Üniversite bilim yuvası olduğu, oysa lise öğretmenliğinin bu seviyede bilgi gerektirmediği,

b. Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisinin üniversite öğrencisi yanında aşağılık duygusuna kapılacağı,

c. Memleketin iktisadi durumu ve pedagojik zaruretlere göre lise öğretmeninin yalnız matematikçi, yalnız tarihçi olmaması gerektiği şeklinde sıralamıştır.

Kanat; Yüksek Öğretmen Okulunun şerefli bir mazisi olduğunu ve bu okulu yeniden ve süratle ihya etmek gerektiğini ileri sürmüş ve şu önerilerde bulunmuştur;[121]

1. Üniversite öğretimi ile lise öğretmenini yetiştirmek,

2. Üniversiteyi tamamladıktaktan sonra en az bir yıllık bir okul kurmak suretiyle, lise öğretmeninin yetiştirileceğini ifade etmiştir.

Kodamanoğlu'na göre 1949 yılında lise öğretmeni yetiştirme konusunda iki eğilim vardı, bu görüşler şunlardır;[122]

---

[118] M.E.B; **Aynı**, s.182,183
[119] M.E.B; **Aynı**, s.185,186
[120] M.E.B; **Aynı**, s.197-198
[121] Kanat,H.Fikret; "Yüksek Öğretmen Okulu'na Hasret II", **Eğitim Hareketleri**, Ağustos-Eylül, 1956, yıl 2, Sayı :20-21, s.11-12
[122] Kodamanoğlu Nuri; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili 28. 04.1998 tarih ve saat 14.30'da Ankara'da yapılan görüşme

1. Lise öğretmenliği üniversite eğitimini gerektirir dolayısı ile Yüksek Öğretmen Okulu şartı aranmalıdır, Gazi Eğitim Enstitüsü lise öğretmenliği için yeterli değildir, ancak orta okullara öğretmen yetiştirebilir. Bu anlayışın ileri sürdüğü tez branş seviyesinin düşmemesini ve ilave olarak ta pedagojik formasyon verilmesini savunmuştur.

2. İkinci görüşlerin sahipleri ise branş öğretiminin çok önemli olmadığını, pedagojik formasyonun önemli olduğunu; öğretmenin öğreteceği konu kadar branş bilgisine sahip olmasını yeterli görmüşlerdir. Ankara ve İzmir Yüksek Öğretmen Okulu'nun kurulmasında birinci görüşü savunan düşüncenin önemli katkısı olmuştur.

IV. Maarif Şurası kararları daha sonra da tartışılmış, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu için yeni modeller önerilirken ikinci Yüksek Öğretmen Okulunu da açma fikirleri de tartışılmaya hatta olgunlaşmaya başlamıştır. Bu Şuranın kararları 1955 yılında çıkarılan yeni Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliğine önemli ölçüde yansımıştır.

Yüksek Öğretmen Okulu 1949 yılında öğrencilerin yemek boykotu bahane edilerek Milli Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu tarafından kapatılmıştır. [123] Sarıcalı'ya göre bu kapatılmada Eğitim Enstitüsü mezunları ve Yüksek Öğretmen Okulu mezunları arasındaki kadrolaşma çekişmeleri önemli etkendir.[124] Ancak Tevfik İleri'nin Milli Eğitim Bakanlığı sırasında, bakanlığın isabetli kararıyla 1 Mart 1951 tarihinde Eğitim Enstitüsü ve Yüksek Öğretmen Okulu Çapa'daki tarihi binada yeniden açılmıştır. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu, Eğitim Enstitüsü ve İlköğretmen Okulu adı altında üç kademeli kız ve erkek yatılı bir meslek okulu haline getirilmiş, ve her kademenin program ve yönetmelikleri günün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenerek açılmıştır.[125]

Ortaöğretimdeki öğretmen yetersizliği 1950'li yıllarda da ortadan kaldırılamamıştır. Milli Eğitim Bakanlığı 1950'li yıllarda ve 1960'lı yılların başlarında orta öğretime öğretmen yetiştirme konularını içeren çeşitli komisyonlar kurdurarak raporlar hazırlatmıştır.

---

[123] Arslantürk; **A.g.m**, s.8,9. Karahan; **A.g.m**, s.8-9. Konrapa; **A.g.m**, s.9

[124] Sarıcalı, Mustafa; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili 8.4.1999 tarih ve saat 14.oo' te İstanbul'da yapılan görüşme

[125] Arslantürk; **A.g.m**, s.8,9. Karahan; **A.g.m**, s.8-9. Konrapa; **A.g.m**, s. 9 .Tamir; **A.g.m**, s.4

Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'nin daveti üzerine Türkiye'ye gelen Roben J. Maske, 1953'te Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ile ilgili bir rapor hazırlamıştır. Öğretmen yetiştiren kurumları hem insan gücü (Öğretmen, idareci ve öğrenci) hem de öğretim programları boyutuyla incelemiştir. Ortaöğretimdeki Öğretmen açığının giderilmesi için Yüksek Öğretmen Okullarının genişletilmesini önermiştir.[126]

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Ford Vakfi'nında desteği ile oluşturduğu Milli Eğitim Komisyonu, Türkiye Milli Eğitim Komisyonu adını taşıyan bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda ortaöğretimde öğretmen açığı bulunduğu belirtilerek Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili bir değerlendirme yapılmakta ve bazı önerilerde bulunulmaktadır. Rapora göre Yüksek Öğretmen Okulu, liselerin öğretmen ihtiyacını karşılayacak durumda değildir. Ancak Fen ve Edebiyat Fakültelerinin de liselerin öğretmen ihtiyacını karşılamada yetersiz olduğu belirtilerek öğretmen yetiştirecek yeni kaynakların bulunması gerektiği ifade edilmiştir. Bu amaçla üniversite düzeyinde fakat ne üniversiteye ne de Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olmayan müstakil Yüksek Öğretmen Kolejli kurulması teklif edilmiştir.[127]

1949 ve 1950'li yıllarda önerilen Yüksek Eğitim Enstitüsü ve Yüksek Öğretmen Koleji modellerine rağmen İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu orta öğretime öğretmen yetiştiren tek kaynak olmaya devam etmiştir. Öğretmenlik mesleğine karşı takınılan olumsuz tavır, öğretmenliğe ve öğretmen yetiştiren kurumlara müracaat eden öğrencilerin sayısını düşürmüştür, bu olumsuz ortamda ortaöğretimdeki öğretmen açığını gidermek için çeşitli arayışlar devam etmiştir.

Nuri Kodamanoğlu, 1959 yılında Talim Terbiye Kurulu üyesi iken Ankara'da Yüksek Öğretmen Okulu açılması fikrini dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'ye önermiştir. Kodamanoğlu'na göre kurulacak okulda; [128]

> Öncelikle branşta üniversite düzeyinden düşmeyecek, bunun için branş öğrenimi üniversitede olacak, pedagojik formasyon ise kurulacak olan Yüksek Öğretmen Okulun'da verilecektir. İkinci olarak ta fakir olup İlköğretmen Okulu'nda okumaya mecbur kalmış çocuklardan üstün kabiliyetli

---

[126] Maske,Roben. J; **Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Hakkında Rapor**, (Ankara: Maarif Basımevi, 1956) , s.90

[127] Combs. Philip. H ve Diğerleri; **Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme,** (Çeviren: Turhan Oğuzkan), Teksir, 4.12.1957, s.18-20

[128] **Kodamanoğlu** ; 28. 04.1998 tarihli görüşme

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

olanları seçilecek, okulun öğrenci tabanı bu çocuklar olacaktır. Böylece eğitimde fırsat eşitliğinin gerçekleşmesi sağlanacaktır.

Bu öneriyle açılacak yeni Yüksek Öğretmen Okulu'nun çerçevesi ve özellikleri belirlenmiş, Bakan İleri de bu görüşleri benimsemiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu, Talim ve Terbiye Kurulu'nun 3.7.1959 tarih ve 209 sayılı kararı ile kurulmuş ve kuruluş kararı, 13 Temmuz 1959 tarihli Tebliğler Dergisinde yayımlanmıştır.[129] Ankara'da Atatürk Lisesi'nin bir bölümündeki geçici binasında yukarıdaki temel prensiplere göre ikinci Yüksek Öğretmen Okulu açılmış, 01.8.1959 tarihinde öğretime başlamıştır. Ancak İlköğretmen Okulu mezunları lise mezunu sayılmadıkları için öncelikle seçilen ilk öğrencilere yaz kursu verilmiş; öğrenciler lise bitirme imtihanlarına hazırlanarak, lise mezunu olmaları sağlanmıştır.[130] Daha sonra İlköğretmen Okulları'nın son sınıflarına geçen başarılı öğrenciler seçilmiş; öğrencilere bir yıl hazırlık sınıfı okutularak Devlet Lise Bitirme İmtihanlarına hazırlanmışlar ve lise mezunu yapılmışlardır.[131]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu modelinde branş derslerinin Ankara Üniversitesi, Fen Fakültesi ve Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinde; Pedagojik Formasyon derslerinin de Yüksek Öğretmen Okulu'nda verilmesi kararlaştırılmıştır. Okulun parasız ve yatılı olması benimsenmiş ve bu hükümler okul yönetmeliğinde de yer almıştır.[132]

Kardaş'a göre[133], Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; hem liselerdeki öğretmen ihtiyacını hafifletmek, hem de İlköğretmen Okulu kaynağına yönelerek ileri vatan sathının her köşesindeki öğrencilere açık bulundurularak bir yandan lise öğretmeni ve öte yandan da yarınki Türk İlmiyesinin temsilcilerini yetiştirmek amacıyla açılmıştır.

---

[129] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kararı,**Tebliğler Dergisi,** 13 Temmuz 1959, Cilt:22,Sayı:1065, s.87

[130] Ankara Maarif Müdürlüğü; 19.8.1959 tarih ve 300/ 27921 sayılı Ankara Yüksek Öğretmen Okulu açılış yazısı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarihçesi, **16 Mart Gazetesi**, 16 Mart 1966, Özel Sayı, s.1

[131] Kodamanoğlu; 28. 04.1998 tarihli görüşme. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarihçesi, **16 Mart Gazetesi**, 16 Mart 1966, Özel Sayı, s.1

[132] M.E.B; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluşu Hakkında, **Tebliğler Dergisi**, 13.7.1959, Cilt:22, Sayı:1065, s.87-88. **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Geçici Yönetmeliği**; 1965, Madde; 5,6,39

[133] Kardaş; **A.g.m**, s.83

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun kurulması ortaöğretimin (lise ve dengi okulların) öğretmen ihtiyacının karşılanmasında yeterli görülmemiştir, çağ nüfusundaki, lise ve dengi okullardaki artışla paralel olarak ortaöğretime öğretmen yetiştirme işi gerçekleşmemiştir. Bu durum ülkemizde ortaöğretimdeki öğretmen açığının giderilmesi için arayışları devam ettirmiştir. 1960, 1961 ve 1964 yıllarında kurulan öğretmen yetiştirme komisyonlarında yüksek öğretmen okulunun durumu tartışılmış; komisyonların hazırladığı raporlarda Yüksek Öğretmen Koleji, Eğitim Fakültesi teklifleri önerilmiştir.

1960 yılında Milli Eğitim Planı hazırlamakla görevli komisyonun hazırladığı raporda; (Ortaöğretimin Beşeri Vasıfları) ortaöğretim öğretmenlerinin yetiştiği kurumlar olarak, Eğitim Enstitüleri, Eğitim Araştırma Merkezleri ve Yüksek Öğretmen Okulları ele alınmakta ve Yüksek Öğretmen Okullarının üniversitelere bağlı olması gerektiği ifade edilmektedir.[134] Bu görüşler doğrultusunda Ankara Yüksek Öğretmen Okulu için Ankara Üniversitesine bağlı tasarı yönetmelik de hazırlanmıştır.

Türk Milli Eğitimini bir sisteme bağlamak ve ülkeye yaymak amacıyla kurulan ve 29 Ocak 1961 tarihinde çalışmaya başlayan Milli Eğitim Planlama Kurulu'nun hazırladığı M.E.B Öğretmen Yetiştirme Komitesi Raporu ve On Yıllık Plan'da öğretmen yetiştirme sorunu da ele alınmıştır. Ankara ve İstanbul Yüksek Öğretmen Okullarının mevcut durumları hakkında bilgiler verilmiş, bu iki okulun öğrenci kaynaklarının farklı olduğu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun İlköğretmen Okullarının zeki ve başarılı öğrencilerinden yararlandığı, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun ise liselerden öğrenci seçtiği ancak zeki ve başarılı lise mezunlarının bu okulu tercih etmedikleri ancak liselerin sayılarının artması yanında öğrenci sayısındaki artışın öğretmen ihtiyacını belirgin duruma getirdiği belirtilerek şu teklifler getirilmiştir;[135]

> 1. Yüksek Öğretmen Okullarının eğitimin her alanında bilimsel araştırma ve incelemeler yapmak, lise ve dengi okulların genel bilgi dallarına giren derslerin öğretmenleri ile Türk Milli Eğitiminin çeşitli ihtiyaçları için yönetici, uzman ve araştırıcı yetiştirmek üzere Eğitim Fakültesi olarak yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

---

[134] Duman; **A.g.e.** s.114

[135] Erten Fevzi ve Diğerleri; **Öğretmen Yetiştirme Komitesi Raporu ve On Yıllık Plan** (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1961), s.76-80

2.Öğrenciler branş ve genel kültür öğrenimlerini üniversitelerin ilgili bölümlerinde Eğitim Fakültesince hazırlanan öğretim planına göre yürütürlerken; mesleki formasyonu da Eğitim Fakültesinde kazanacakladır.

3.Pedagojik formasyonca en iyi şekilde donatılan eğitim fakültelerinde, her branşla ilgili labaratuvarlar, araştırma enstitüleri ve kütüphaneler bulunacaktır.

4.Genel kültür ve branş eğitimi dört yıl, mesleki formasyon ve uygulama da bir yıllık sertifikaya bağlanarak beş yıllık öğretim süresi önerilmiştir.

Bu komite on yıllık planlama yapmış, on yılda liselerin toplam 5970 öğretmene ihtiyacı olduğu; ihtiyacın giderilmesi için Ankara ve İstanbul Yüksek Öğretmen Okullarının kapasitelerinin artırılması gerektiği; İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunun kapasitesinin artırılarak 600 öğrenciye çıkarılması, Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun da 1000 öğrenci kapasiteli okul haline getirilmesi planlanmıştır. Bu çerçevede İzmir ve Erzurum'da da 400 mevcutlu Yüksek Öğretmen Okulu açılması istenmiştir. [136]

Türkiye Milli Eğitim Komisyonu'nun 1961'de hazırladığı raporda ortaöğretimdeki öğretmen açığının, bu okullara öğretmen yetiştiren kurumlara uzun zamandan beri istenilen şekilde ilgi gösterilmemesi, ve gereken ilerlemenin sağlanması için gerekli tedbirlerin alınmamasının önemli rolü olduğu ifade edilmektedir.[137] Raporda ayrıca Yüksek Öğretmen Okulunun bugünkü durumu ile liselerin öğretmen ihtiyacını karşılayacak durumda olmadığından, lise öğretmenliğinin mesleğin şerefli ve muteber kademesi haline gelmesi için eğitim alanında, kaliteli idareci ve lider yetiştirilmesi gayesiyle üniversite derecesinde olmak, Maarif Vekaletine ve üniversiteye bağlı olmamak kaydıyla müstakil bir Yüksek Öğretmen Koleji kurulması teklif edilmiştir.[138]

5 - 15 Şubat 1962 tarihleri arasında toplanan VII. Maarif Şurası'nda da ortaöğretime öğretmen yetiştirme konusunun ele alındığı görüşmelerde Yüksek Öğretmen Okulu da hem geleceği hem de öğretim biçimi açısından ele alınarak değerlendirmeler yapılmıştır.

---

[136] Erten; **A.g.e**, s.83,84

[137] M.E.B; **Türk Milli Eğitim Komisyonu Raporu** (İstanbul:Milli Eğitim Basımevi, 1961), s.73

[138] M.E.B;**A.g.e**, s.81,82

VII. Maarif Şurası'nın açılış konuşmasında Milli Eğitim Bakanı Hilmi İncesulu öğretmen yetiştirmenin Milli Eğitimin en önemli meselelerinden biri olduğunu; öğretmen açığının giderek arttığını, okullarda vekil öğretmen sayısının hızla çoğaldığını belirterek, ilk, orta ve teknik öğretim alanlarında yüksek nitelikte ve nicelikte öğretmen yetiştiren yeni okullar kurulmasını, kurulmuş olanlarında esaslı şekilde desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir.[139] Yüksek Öğretmen Okullarının durumu ile ilgili görüşlerde belirtmiş, İzmir ve Erzurum'da da birer Yüksek Öğretmen Okulu açılmasına mecbur olunduğunu, bu okulların öğrencilerinin branş derslerini üniversiteleri fakültelerinden, meslek ve yabancı dil derslerini de Yüksek Öğretmen Okullarından alacaklarını, bu ikinci kısın dersleri de gerekirse üniversite profesörleri ve eğitim enstitüsü öğretmenlerinin vereceklerini söylemiştir.[140]

VII. Maarif Şurası'nda Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili görüşmelerde şu görüşlere yer verilmiştir;[141]

Liselere öğretmen yetiştiren kaynakların Yüksek Öğretmen Okulları ve üniversiteler olduğu, ancak üniversite mezunlarının öğretmenlik mesleğine istekli görünmedikleri, Yüksek Öğretmen Okullarının ise sayıca yetersiz oldukları; lise öğretmeni ihtiyacının karşılanabilmesi için üniversitelerin bulunduğu şehirlerde Yüksek Öğretmen Okulu açılması, İstanbul ve Ankara Yüksek Öğretmen Okullarının başka okulların binalarına sığındıklarını, lise mezunlarının ise öğretmen yetiştiren okullara rağbet etmediklerinden dolayı İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun yeteri kadar öğrenci bulamadığı, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun ise ilköğretmen okullarından öğrenci aldığı için böyle bir problemi olmadığı belirtilmiştir.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili şu önerilerde bulunulmuştur;[142]

a. Yüksek Öğretmen Okulları üniversiteye bağlı veya müstakil bir eğitim fakültesi haline getirilmeli; öğrencileri branş öğrenimlerini üniversitenin ilgili fakültelerinde, meslek formasyonunu da eğitim fakültelerinde almalıdırlar. Bu öğrenim

---

[139] M.E.B; **Yedinci Milli Eğitim Şurası (Tıpkı Basım),** (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1991), s.85

[140] M.E.B; **Aynı**, s.86

[141] M.E.B; **Aynı** , s.218-250

[142] M.E.B; **Aynı** , s.219

branş bilgisinden alınacak dört ve meslek derslerinden alınacak bir sertifika ile tamamlanmalı ve beş yıllık bir yüksek öğrenim olmalıdır.

b. Eğitim Fakülteleri aynı zamanda "Eğitim Araştırmaları Merkezi" olarak organize edilmeli ve eğitim alanında uzman, idareci, test uzmanı ve araştırmacı gibi personeli yetiştirmek görevini de üzerine almalıdır.

Yine bu şurada Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili bir rapor kabul edilmiş ve şu kararlar alınmıştır; [143]

a. Yüksek Öğretmen Okullarının geliştirilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

b. Yüksek Öğretmen Okulları eğitim ve öğretim bakımından üniversitelere bağlanmalıdır.

c. Bu okullara eğitim ve öğretimle ilgili araştırma yapmak, Milli Eğitimin çeşitli alanlarda ihtiyaç duyduğu uzman ve araştırıcılar yetiştirmek görevi verilmelidir.

d. Eğitim Bilimleri Enstitüsü veya Eğitim Bilimleri Akademisi adıyla ayrı bir kurum kurmanın yerinde olmadığı kabul edilmiştir.

Yüksek Öğretmen Okullarını ayrı bir kurum olarak yeniden kurmak yerine çeşitli tedbirler alarak geliştirme fikri VII. Maarif Şurası'nda kabul edilmiştir. Bu çerçeve de Şurada, Yüksek Öğretmen Okullarının amaçları; [144]

1.Ülkenin ihtiyaçlarına uygun bir eğitim felsefesi ile geliştirmek,

2.Eğitim problemlerinin üzerinde araştırmalar yapmak ve araştırıcılar yetiştirmek,

3.Yöneticilik ve rehberlik gibi Milli Eğitim'in özel hizmetleri için yüksek nitelikte uzmanlar yetiştirmek,

4.Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin meslek eğitimlerini sağlamak,

5.Özel eğitim kurumları, ana okullarına uzman öğretmen yetiştirmek,

6.Her okul basamağında çalışan öğretmenleri işbaşında ve yaz kursları ile yetiştirmek ve daha yüksek bir öğrenim basamağında yeterlik kazanmalarına yardım etmek,

7.Eğitim Enstitüleri ve öğretmen yetiştiren diğer kurumların meslek dersi öğretmenlerini yetiştirmek, olarak benimsenmiştir.

Bu amaçların gerçekleştirilmesi için Yüksek Öğretmen Okulu bünyesi içinde gerekli birimlerin kurulması istenmiştir.

---

[143] M.E.B; **Aynı** , s.236

[144] M.E.B; **Aynı** , s. 236

1964 yılında Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun başarılı olması göz önüne alınarak aynı modelde İzmir Yüksek Öğretmen Okulu açılmıştır.[145] Köy ve kasaba temeline dayanan Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin kısa sürede başarılı olmaları, Milli Eğitim Bakanlığı'nı aynı yıl İstanbul'daki tarihi Yüksek Öğretmen Okulunu da bu modelde öğrenci seçmeye yöneltmiş[146] ve Yüksek Öğretmen Okulları arasında öğretim, program ve öğrenci seçiminde birlik sağlanmıştır.

1964 yılında Erzurum'da da Yüksek Öğretmen Okulu açıldığı Nuri Kodomanoğlu tarafından belirtilmişse de,[147] okulun 1966 yılında açılması planlanmıştır.[148] Ancak ödenekleri hazırlanan, bu okulun açılmasına Milli Eğitim Bakanı İbrahim Ökten sıcak bakmış, fakat iktidar değişikliği sebebiyle Erzurum Yüksek Öğretmen Okulu açılamamıştır.[149]

6 Ekim 1970 tarihinde, Milli Eğitim Bakanı başkanlığında Yüksek Öğretmen Okulları'nın geliştirilmesi için toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili olarak;

a. Kısa vadeli tedbirler;

1. İsteyen kız ve erkek öğrencilere burs verilmesi,

2.Hazırlık sınıflarının bir yerde toplanarak, Yüksek Öğretmen Okulları bünyesinden ayrılması,

3.Yüksek Öğretmen Okullarının karşı karşıya oldukları Mali ve idari güçlüklerin ortadan kaldırılması,

4.Müzik ve Beden Eğitimi dersi öğretmenleri tayin ederek, öğrencilerin boş zamanlarının değerlendirilmesi; sosyal, kültürel faaliyetlere yöneltilmesi,

b. Uzun vadeli teklifler;

1. Yüksek Öğretmen Okulları müstakil hale getirilmeli,

2. Okulun eğitim fakültelerine bağlanarak dublikasyonun ortadan kaldırılması ve öğrencilerin çeşitli fakültelere devamlarının kolaylaştırılması sağlanması[150] yönünde kararlar alınmıştır.

---

[145] Görgülü, A. Kemal; "Bir Anı ve Ötesi", **Yüksek Öğretmen Okulu Yıllığı,** (İstanbul: Tüyomed, 1998). s.8

[146] Kavcar; "Yüksek Öğretmen Okul'larının Öğretmen Yetiştirmedeki Yeri", **Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Mesleki Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştiren Kurumların Dünü Bugünü Geleceği Sempozyumu;** Ankara: 8-11 Haziran 1987, s.43

[147] Kodamanoğlu; 28.04.1988 tarihli görüşme

[148] Erten, Fevzi ve Diğerleri; **A.g.e**, s.84,85

[149] Erdem, Selman; Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili 8.4.1999 tarih ve saat 11.oo' de İstanbul' da yapılan görüşme.

[150] M.E.B, Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 10.10.1970 tarih ve 379.1.17046 sayılı rapor.

Alınan bu kararların Yüksek Öğretmen Okulları öğretmenler kurullarında tartışılması da istenmiştir. Bu kararlar daha önceki raporlarda da yer alan Yüksek Öğretmen Okullarını "Eğitim Fakültelerine" dönüştürme düşüncesini devam ettirmiş ancak uygulanmamıştır.

Yüksek Öğretmen Okullarının öğretim faaliyetleri, uzun yıllar geçici yönetmeliklerle ve İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliği ile yürütülmüş ancak 5.6.1972 tarihinde Yüksek Öğretmen Okulları'nın tümünü kapsayan yönetmelik çıkarılabilmiştir.[151] Bu yönetmelikle okulun yapısı oldukça değişmiş, okula burslu ve fakültelerden öğrenci alınması uygulaması da başlatılmıştır.[152]

1973'te yayımlanan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun [153] İlköğretimi sekiz yıla çıkarma ve buna uygun öğretmen yetiştirme kararı, öğretmen yetiştirme sisteminde önemli değişikliklere sebep olmuştur. Kanunun uygulamasında öncelikle öğretmen yetiştirmeye yüksek öğrenim şartı getirilmiş, İlköğretmen Okulları kapatılmış, bu okullar öğretmen liselerine dönüştürülmüştür. Milli Eğitim Temel Kanunu ile Yüksek Öğretmen Okulu önemli sarsıntı geçirmiş okulun bozulma ve fiili kapanma süreci başlamıştır.[154] Öğretmen Liselerinde lise programları uygulandığından, bu okul çıkışlılar, lise çıkışlıların tüm haklarına sahip olmuşlardır. Bundan dolayı da "Yüksek Öğretmen Okulu" bünyelerindeki "Hazırlık Sınıfları" işlevlerini yitirmiştir. Bu gerekçe ile 1974-1975 öğretim yılından başlayarak "Yüksek Öğretmen Okulu" bünyelerindeki "Hazırlık Sınıfları" uygulamasına son verilmiştir.[155] Böylece Yüksek Öğretmen Okulları'nın öğrenci kaynağı kurumuştur. Hazırlık sınıflarının kapanması sonucu, Yüksek Öğretmen Okulları artık öğrencilerini üniversitelerin çeşitli bölümlerinden ve sınıflarından açılan sınavlarla almaya başlamıştır.[156] Üniversitelerin ara sınıflarından öğrenci alımı ile Yüksek Öğretmen Okullarının önemli bir özelliğinin

---

[151] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 3.7.1963 tarih ve 329/ 10.1209 sayılı; 2.3.1965 tarih ve 329.11.3080 sayılı yazılar. M.E.B; Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği, **Tebliğler Dergisi**, 5.6.1972 , Cilt 35, Sayı: 1701. M.E.B; 13 Kasım 1975 Tarih ve 2077 sayılı yazı

[152] M.E.B; **Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği**,1972 , Madde 6

[153] M.E.B; **Milli Eğitim Temel Kanunu**; Milli Eğitim Basımevi,Ankara,1990

[154] Kavcar; **A.g.m**, s.45.

[155] M.E.B;**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1973-1974 Yıllığı**, s.28

[156] M.E.B;Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 19 Şubat 1974 tarih ve 2215 sayılı yazı, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü;11.11. 1975 tarihli Öğrenci Duyurusu

ortadan kalkmasına neden olmuştur. İlköğretmen Okulları'na, Anadolu'nun değişik bölgeleri ve köylerinden seçilerek alınan ve bu öğrencilerin en başarılı olanları arasından tekrar ikinci bir seçimle Yüksek Öğretmen Okuluna seçilen nitelikli öğrenci kaynağının kurumasına neden olmuştur.1970'li yıllardaki politik uygulamalar okulun daha da bozulmasına neden olmuştur.

Milli Eğitim Temel Kanunun çıkışını izleyen süreçtede de Yüksek Öğretmen Okullarının geleceği tartışılmıştır. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu müdürlerinden Birinci'ye [157] göre yüksek öğretim kurumlarında, yatılı öğrenci uygulamasının işlemeyeceğinin anlaşılmasından dolayı Yüksek Öğretmen Okulları yeni bir yapıya kavuşturulmalıdır. Yüksek Öğretmen Okulları; Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak, kendi binalarında, kendi kadrosundaki öğretim üyeleriyle lisans ve lisansüstü seviyede bilim eğitimi veren, gündüzlü ve burslu olarak düzenlenmeli; öğrencilerin barınması için de okul yönetimine bağlı olmayacak yurtların oluşturduğu kampüs biçiminde bir yapılaşma oluşturulmalıdır.

Yüksek Öğretmen Okulları'nın ortaöğretime öğretmen yetiştiren en önemli kaynak oldduğunu belirten Timurtaş, [158] Yüksek Öğretmen Okullarının geliştirilmesi konusunda Milli Eğitim Bakanlığı'nın hiç bir ciddi çalışma yapmadığını, oysa bu okulların ömrünü tamamlamadığını, geliştirilmeleri gerektiğini belirtir; Yüksek Öğretmen Okullarının geliştirilmesi içinde üniversitelere bağlı, fen, edebiyat ve eğitim fakülte ve bölümleriyle işbirliği içinde bir yapılaşmayı önermektedir.

Yüksek Öğretmen Okuluna ilk eleştiri kuruluş yıllarında Fındıkoğlu tarafından yapılmıştır. Fındıkoğlu'na göre; [159]

> 1923'te Fransa'daki modeline uygun olarak teşkilatlandırılmak istenen Türkiye Yüksek Muallim Mektebi Fransa'dakinin Fransa ve dolayısı ile bilim ve insanlık için ifa ettiği hizmetleri şimdiye kadar acaba Türkiye çapında olsun gerçekleştirdi mi ? Fransız Yüksek Muallim Mektebi'nin öğretmen yetiştirme şiarı bilimsel araştırma ve doktrinal yaratmadır. Orada bu şiar elle tutulur şekilde gerçekleşmiştir. Müspet bilimler ve kültür şubeleri sahasında büyük isimler ve eserler bunun delilleri mahiyetindedir. Fakat Türkiye'deki

---

[157] Birinci, Turan; "İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunu Hatırlarken", **Ülkü Pınarı**, İstanbul:1973, Yıl: 1, Sayı: 3, s. 1,2

[158] Timurtaş, F.Kadri; "Yüksek Öğretmen Okulu ve Gelişmeleri", **Ülkü Pınarı**, İstanbul:1973, Yıl: 1, Sayı:1, s.5,6

[159] Fındıkoğlu; **A.g.m,** s.11-12

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Yüksek Muallim Mektebi buna benzer bir hizmeti memleketimiz ölçüsünde olsun ifa etmemiştir.

Daha sonraki yıllarda Yüksek Öğretmen Okulları üniversitelerdeki yüzlerce bilim adamı için kaynak olmuştur. Yüksek Öğretmen Okulu'na yapılan eleştiriler daha sonraki yıllarda farklı bir yöne kaymıştır.

Eşme'ye göre,[160] 1970'li yıllardan sonra her şey kötüleşir; Öğretmenler sınavları okurken önceleri elimize iyi bir kağıt gelse bu Yüksek Öğretmenli derdik, sonraları kötü bir kağıt gelince Yüksek Öğretmenli demeye başladık, okulla ilgili bu eleştiriler haklı çıkar, bakanlıkta daha sonraki yıllarda okulla ilgili tedbirler alır.

Ergün'e göre, [161] 1970'lerden sonra ideolojik çekişmelerin merkezi olmaya başlayan, dış müdahalelerle yapısı iyice değiştirilen yüksek öğretmen okulları kapanma sürecine girmiştir.

1978 yılında da ülkedeki anarşi ve terör ortamı bahane edilmiş, liselere Eğitim Enstitüleri'nden de öğretmen yetiştirilebileceği ileri sürülerek okulun öğrenci alımı durdurulmuştur.[162] Milli Eğitim Bakanlığı Müdürler Komisyonun 04.08.1978 tarih ve 405.1.37 sayılı toplantısında Yüksek Öğretmen Okulu tabanının lise diploması vermeyen öğretmen okullarının son sınıflarından seçilen öğrencilerden oluştuğu ancak Yüksek Öğretmen Okullarının öğrenci tabanını yitirdiği; Yüksek Öğretmen Okullarından yetiştirilecek öğretmenlerin dört yıl öğretim süreli Eğitim Enstitüleri tarafından yetiştirilebileceği ,bu nedenle Yüksek Öğretmen Okullarının öğretmen yetiştirme fonksiyonunu tamamladığı gerekçesiyle 1978 -1979 öğretim yılından itibaren öğrenci alımı durdurulmuştur. [163] Bu karar ile Yüksek Öğretmen Okulları fiilen kapanmıştır.

Aynı öğretim yılında üç yıl öğretim süreli Eğitim Enstitüleri, öğretim süreleri dört yıla çıkarılmış ve adları Yüksek Öğretmen Okullarına dönüştürülerek sayıları yirmi bire çıkarılmışsa da bu okulların ömürleri çok kısa olmuştur. 20 Temmuz

---

[160] Eşme, İsa; "Öğretmen Yetiştirmede Yüksek Öğretmen Okulu Gerçeği", **Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yaklaşımlar ve Yüksek Öğretmen Okulu Gerçeği Sempozyumu Abant İzzet Baysal Üniversitesi**, Bolu: 12.12.1998, s.4

[161] Ergün; **A.g.m**, 1987, s.15

[162] M.E.B;Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,14.08.1978 tarih ve 770.01.(60) sayılı yazı

[163] M.E.B. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 14.8.1978 tarih ve 770.01.(60)40704 sayılı yazı Kavcar; **A.g.m**,1982, s.204-206

1982 gün ve 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu okullarda Eğitim Fakültelerine dönüştürülerek üniversitelere bağlanmıştır. Böylece VII. Maarif Şurası'ndan bu tarihe kadar ileri sürülen Yüksek Öğretmen Okulları'nı Eğitim Fakültelerine dönüşme fikri gerçekleşmiştir. Bu kanunla Yüksek Öğretmen Okulu ismi tamamen ortadan kalkmıştır.

Tablo 1' de Yüksek Öğretmen Okullarının, 1924 - 1925 öğretim yılı ile 1977 - 78 öğretim yılları arasındaki tarihi süreçteki yıllara göre okul, öğretmen, öğrenci ve mezun sayıları verilmiştir. Yüksek Öğretmen okulları öğretim faaliyetlerini sürdüğü dönemde toplam 3969 mezun vermiştir.

TABLO.1: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU GELİŞME DURUMU [164]

YILLAR	OKUL SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI	MEZUN SAYISI
1924-25	1	5	82	-
1925-26	1	7	105	-
1926-27	1	6	76	-
1927-28	1	7	79	9
1928-29	1	4	88	12
1929-30	1	4	89	18
1930-31	1	4	112	23
1931-32	1	4	101	26
1932-33	1	4	90	7
1933-34	1	4	105	27
1934-35	1	4	108	27
1935-36	1	4	116	9
1936-37	1	4	122	10
1937-38	1	12	136	35
1938-39	1	12	170	34
1939-40	1	12	165	10
1940-41	1	11	188	17
1941-42	1	1	185	20
1942-43	1	12	174	12
1943-44	1	12	190	22
1944-45	1	14	185	27
1945-46	1	11	181	19
1946-47	1	4	166	26
1947-48	1	4	122	85
1948-49	1	3	82	24
1949-50	1	-	40	24
1950-51	1	-	7	-
1951-52	1	-	19	4
1952-53	1	-	21	-
1953-54	1	-	40	3
1954-55	1	-	62	7
1955-56	1	-	72	4
1956-57	1	-	75	5
1957-58	1	-	83	7
1958-59	1	-	94	14
1959-60	2	23	295	24
1960-61	2	42	465	7
1961-62	2	35	578	32
1962-63	2	44	797	68
1963-64	2	19	928	102
1964-65	3	24	1291	146
1965-66	3	121	1550	154
1966-67	3	73	1943	156
1967-68	3	62	2178	202
1968-69	3	60	2314	281
1969-70	3	64	2246	273
1970-71	3	49	1772	424
1971-72	3	61	1484	326
1972-73	3	49	1196	317
1973-74	3	35	1315	296
1974-75	3	25	995	203
1975-76	3	20	725	137
1976-77	3	16	665	121
1977-78	3	12	328	133
Toplam	-	-	-	3969

[164] Maarif Vekaleti;**Türkiye Cumhuriyeti Maarifi (1923-1943)**, (Ankara: Maarif Vekaleti Maarif Matbası, 1944),s.64. M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü , **Öğretmen Yetiştiren Kurumlar Hakkında Düzenlenen Anket Sonuçları,** Ankara:1963.s. 51. M.E.B; **Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1965-66,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları.** DİE; **Milli Eğitim İstatikleri (1975),** Ankara:1975, s. 108,122, DİE:**Milli Eğitim İstatistikleri(1974-1978)**Ankara,S-19,35,68, DİE;**Milli Eğitim İstatistikleri (1978-79),** Ankara:1980, s. 31,23,9

3. 2. Yüksek Öğretmen Okullarının Amacı

Yüksek Öğretmen Okulları; ortaöğretimin branş ve genel kültür derslerine öğretmen yetiştiren okullardır. İstanbul'da mevcut Yüksek Öğretmen Okulu Cumhuriyet devrinde, liselerin öğretmenlerini yetiştirmek üzere kuruluşundaki gayeye uygun hale getirilmiştir.[165] Bu çerçevede okul ; 7 Haziran 1925 ve 09 Eylül 1940 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Talimatnameleri, 1955 ve 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmelikleri ile yeni düzenlemelere tabi tutulmuştur. 09 Eylül 1940 tarihli yönetmelikte okulun amacı; "Yüksek Öğretmen Okulu orta tahsil müesseselerine öğretmen yetiştirmek üzere açılmış bir okul"[166] olarak tespit edilmiştir. 1955 tarihli yönetmelikte, okulun amacı daha kapsamlı olarak belirlenmiştir. Bu yönetmeliğe göre; " Yüksek Öğretmen Okulu; liselere ve muadili okullara öğretmen yetiştirmek üzere açılmış okullardır."[167] Bu genel amaç çerçevesinde öğrencilere kazandırılacak davranışlar da şu şekilde belirlenmiştir; [168]

a. Milli ahlakın ilkelerine bağlı, millet ve insanlık ülküsünü benimsemiş;

b. Pozitif ilim anlayışını kazanmış ve bilgilerini meslek alanında kullanma yollarını hakkıyla öğrenmiş;

c. Çalışkan, mesleğine bağlı, yurdun her yerinde hizmette bulunmaya hazır;

d. Yaşayışı ve çevresine tesir bakımından örnek tutulmaya layık;

e. Bedence ve karakterce sağlam, şahsiyet sahibi birer meslek adamı olarak yetiştirmek olarak belirlenmiştir.

3. 3. Teşkilat ve Yönetim İşleri

Cumhuriyetin ilanından sonra Darülmuallimin-i İptidaiden ayrılarak Yüksek Öğretmen Okulu ayrı bir kurum haline getirilmiştir. Fransa'daki Ecole Normale Superiour'un teşkilat yapısı göz önüne alınarak okul benzer bir şekilde teşkilatlandırılmıştır. Yeni yapıya göre öğrenciler İstanbul Üniversitesi'nin Fen ve Edebiyat Fakültesinde branş eğitimini görecekler, Yüksek Öğretmen Okulu'nda yalnız Tedris Usulü ve yabancı diller gibi öğretmenliğe hazırlayan dersler verilecektir. Bu şartlara göre de Yüksek Öğretmen Okulu eğitim bakımından üniversiteye tabi ve

---

[165] Ergin; **A.g.e,**s.1480

[166] M.E.B;Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği; **Tebliğler Dergisi**, 09 Eylül 1940, Madde 1,

[167] M.E.B;**Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği**; Devlet Basımevi, İstanbul 1955, Madde 1

[168] M.E.B; **Aynı**; 1955, Madde 1

yalnız mesleki hazırlık ile öğrencilerin barındırılması, yedirilmesi, giydirilmesi hulasa maddi ihtiyaçlarının karşılanması bakımından Maarif Vekaletine doğrudan doğruya bağlı müstakil bir yüksek öğretim kurumu[169] olarak şekillendirilmiştir. Yüksek Öğretmen Okulları kuruluşundaki temel yapıya ve yönetmeliklerine uygun olarak kapanış sürecine kadar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmen yetiştiren parasız yatılı yüksek öğretim kurumu olarak öğretim faaliyetlerini sürdürmüştür.

Yüksek Öğretmen Okullarının yönetim işleri müdür, müdür yardımcıları tarafından yürütülür. Okulun değişik tarihlerde çıkan yönetmeliklerinde müdür ve yardımcılarının görevleri belirlenmiştir.

1940 tarihli yönetmeliğe göre; Okul müdürü okulun bütün eğitim, öğretim ve yönetim faaliyetlerinden sorumlu olup, bu faaliyetlerin amir ve nazımıdır.[170] Yine 1955 tarihli yönetmelikte de okul müdürünün hem tanımı yapılmış hem de görevleri ayrıntılı olarak belirlenmiştir.

Bu yönetmeliğe göre;Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü, okulun öğretim, eğitim ve yönetim çalışmalarının sorumlusu, düzenleyicisi ve amiridir.[171]

Yüksek Öğretmen Okulu müdürünün yönetmeliklere göre başlıca görevleri şunlardır;[172]

a. Okulu temsil etmek, okula ait evrakı, öğrenci diplomalarını imzalamak ve tasdik etmek,

b. Tayini gereken müdür yardımcılarını, memurları inha etmek, öğretmenler için bakanlığa teklifte bulunmak, 3656 sayılı Kanunun 19. maddesi hükmüne tabi hizmetlileri tayin ve ücretini tespit etmek,

c. Okulun bütçesi hakkında bakanlığa teklifte bulunmak, verilen ödenekleri kanun hükümlerine uygun olarak harcamak ve ita amirliği görevini yapmak,

d. Okulun bütün kurul ve komisyonlarına gereği halinde başkanlık etmek,

e. Okulun çalışmaları hakkında her yıl Temmuz ayı sonunda bakanlığa rapor vermek,

f. Okulda yapılacak öğretim ve uygulama çalışmalarının yönetmeliklere ve programlara göre düzenli olarak gerçekleşmesini sağlamak ve bizzat derslere girerek bu çalışmaları denetlemektir.

---

[169] M.E.B; **Birinci Maarif Şurası**, s.611
[170] M.E.B; **A.g.yön**; 1940, Madde 22
[171] M.E.B; **A.g.yön**; 1955, Madde 20
[172] M.E.B; **A.g.yön**; 1955, Madde 21

İstanbul Yüksek Muallim Mektebi'nde görev yapan müdürlerden bazıları şunlardır;[173]

Mustafa Şekip (11.9.1924 - 26.10.1924), Şemsettin Günaltay (3.11.1924 - 10.11.1924), Hilmi (12.11.1924 - 4.11.1925), Salih Zeki (14.11.1925- 16.5.1925), Namık (18.5.1925 - 26.10.1929), A.Hamit (28.10.1929 - 4.10.1932), Mehmet Emin (4.10.1932 - 6.9.1933), Tevfik (16.9.1933 - 12.11.1934), Ali Macit (12.11.1934 - 21.3.1935), A.Hamit (21.3.1935 - ?)

Yüksek Öğretmen Okulu'nun 1940 ve 1955 tarihli yönetmeliklerinde müdür yardımcılarının ve müzakereci öğretmenlerin görevleri de belirtilmiştir. 1955 tarihli yönetmelik müzakereci öğretmenleri yönetim işlerinden sorumlu tutmuştur.

Okul müdürü; Milli Eğitim Bakanlığı'ndan izin almak suretiyle müdür yardımcıları arasından görevlendireceği biri eğitim ve öğretim işlerinde müdüre birinci derecede yardım eder. Bu yardımcı müdür görevde bulunmadığı zaman müdüre vekalet eder, okul disiplin kuruluna başkanlık eder, büro işlerini düzenler,diploma defterlerini ve diplomaların düzenlenmesini sağlar, öğretmen ve memurların dosyasını tutar.[174] 1955 tarihli yönetmelik okul müdür başyardımcısına bu görevleri yüklemiştir.

Müdürün okul yönetiminde, baş yardımcısı dışında sorumluluğu paylaşan müdür yardımcıları da vardır. 1955 tarihli Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği müdür yardımcılarının tanımını yapmış, görevlerini de belirlemiştir. Yönetmelik müdür yardımcıları ve müzakerecileri; okul müdürüne okul yönetiminde, eğitim ve öğretim işlerinin yönetmelik ve programlar çerçevesinde yürütülmesinde yardımcı olmak olarak tanımlar. Müdür yardımcılarının görevleri ise; okulun yazı işleri; öğrenci kayıt ve kabul, devam, izin, imtihan, askerlik, disiplin işleri ve bunlarla ilgili defterin, dosyaların, cetvellerin ve diğer belgelerin düzenlenmesi; öğrencilere verilecek eşya ve paraların dağıtılması ve kayıtlarının tutulması, mecburi hizmet takibine ilişkin işler; memurlara ait işler; haftalık ders, günlük çalışma cetvellerinin ve uygulama işlerinin düzenlenmesi; öğretmen ve memurlara ait fiş ve defterlerin tutulması askerlik işlerinin ve devamlarının takibi; okula ait tahakkuk, satın alma, muayene, hesap ve istatistik işleri; ambar ve depo malzemelerinin düzenli bir şekilde yürütülmesi; okul binaları ve

---

[173] Karahan; **A.g.m,** s.18
[174] M.E.B; **A.g.yön.** 1955. Madde 22

bahçeleri ile diğer tesislerin bakımı; pasif koruma işlerinde yardımcı olmak olarak belirlemiştir.[175]

Okul müdürü, müdür yardımcıları arasında görev dağılımı yaparak her öğretim yılı başında bunu belirler, müdür yardımcıları ve müzakerecilere bildirir.[176] Bu işbölümü çerçevesinde yönetmelik hükümlerine göre müdür yardımcıları planlamalarını yapar ve görevlerini yürütürler.

Tahakkuk işleriyle görevlendirilen müdür yardımcısı aynı zamanda satın alma ve muayene komisyonlarına da başkanlık eder.[177]

Bu görevlerin dışında müdür yardımcılarına nöbet görevi yüklenmiştir. Müdür yardımcıları ve müzakereci öğretmenler okulda sıra ile nöbet tutarlar, nöbet süresi 24 saat olarak belirlenmiştir. Nöbet süresince nöbetçi müdür yardımcıları ve müzakereciler; vakit cetvelinin devamını sağlarlar; Mütalaaların (etüt) sükunetle yapılmasını temin ederler; ambardan erzak çıkarılırken hazır bulunurlar; tabelaya göre çıkan erzakın kazana tam olarak girmesini sağlarlar, hasta öğrencilerin durumu ile yakından ilgilenirler; yangın tehlikesi olan yerleri ve gece bekçisinin işini hakkıyla yapıp yapmadıklarını kontrol ederler.[178]

Nöbetçi müdür yardımcıları ve müzakereci öğretmenler okulun günlük işlerinin düzenli yürütülmesinden birinci derecede sorumludur.[179]

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun ilk yıllarında; Prof. Dr. Yusuf Şerif Kılıçel (Garp Edebiyatı), Prof.Dr.Sadrettin Celal Antel (Pedagoji), Doç.Dr. Mükrimin Halil Yinanç (Tarih), Doç.Dr. A.Nihat Tarlan (Metin Şerhi), Doç.Dr. Ziyaettin Fahri Fındıkoğlu (Tarih Felsefesi), Doç.Dr. Fahir Yeniçay (Fizik), Doç. Dr. Ahmet Hulusi Ardel (Coğrafya), Doç. Dr. Orhan Alisbah (Riyaziye), Doç.V.Dr Tevfik Okyay (Astronomi), Doç. Dr. Tahsin Cemil Dikmen (Kimya) müzakerecilik görevi yapmışlardır.[180]

---

[175] M.E.B; **A.g.yön**, 1955, Madde 23
[176] M.E.B; **A.g.yön**, 1955, Madde 24
[177] M.E.B; **A.g.yön**, Madde 25
[178] M.E.B; **A.g.yön**, 1955, Madde 26
[179] M.E.B; **A.g.yön**, 1955, Madde 26
[180] **Yüksek Öğretmenliler Albümü**, (1848 - 1937), s.19,20

Yüksek Öğretmen Okulu yönetmelik hükümleri okul personelini hem görevlerine göre gruplandırmış, hem de personelin işlerini ayrı ayrı belirlemiştir. Okul personeli için; ambar, kütüphane, demirbaş işleri, öğrenci işleri, hesap işleri ve iç hizmetler ile ilgili bürolar oluşturulmuştur.[181]

Hesap işleri memurları ; satın alınacak erzak, eşya ve malzemenin eksiltme ve özel şartnamelerinin düzenlenmesi, buna ait kanuni işlemlerin yapılması ve sözleşme defterinin tutulması; sarf kağıtlarının, maaş ve ücret bordrolarının kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanması ve bunlara ait belgelerle fatura örneklerinin ve satın alma kararlarının dosya halinde saklanması; ödenek, senet, maaş ve ücretlerle ilgili defter tutmak; tazminat hesaplarının ve cetvellerinin düzenlenmesi; günlük tabelanın hazırlanması müdür tasdik ettikten sonra ambar memuruna verilmesi; aylık sarfiyat cetvellerinin ve ambar kontrol defterlerinin tutulması; sipariş pusulalarının tanzimi ve müdüre imzalattırılarak ilgililere gönderilmesi ve takibinden sorumludur.[182]

Mutemetlik ve satın alma memurları; avans alınması ve bu paranın müdürün tasdik edeceği müzekkerelere göre kanun ve yönetmeliklere göre harcanması ve avans hesabının zamanında kapatılması ; okulun öğretmen, idareci, memur ve hizmetlilere ait maaş ve ücretlerin saymanlıktan alınarak sahiplerine dağıtılması; öğrencilere ait nakit istihkakların saymanlıktan alınarak sahiplerine dağıtılması; okulun dış işlerinin takibinden sorumludur.[183]

Ambar ve depo memurları; satın alınan yiyecek, yakacak, öğrenci istihkakları ve demirbaş eşyanın uygun şartlarda depolanarak saklanması; tabela gereğince ve nöbetçi müdür yardımcısı veya öğretmen ile nöbetçi öğrencinin huzurunda günlük yiyecek ve yakacak maddelerinin tartılıp ahçıya ve diğer ilgililere teslim edilmesi; yiyecek ve yakacak maddelerinin ambara konulup çıkarılması ile ilgili günlük defter dosya ve başka kayıtların tutulması ve muhafazası; her ay sonunda ambar devir cetvelinin ve yıl sonunda yıllık sayım cetvelinin düzenlenmesi; ayniyat yönetmeliğine uygun olarak ambar ayniyat mutemetliğinin yapılması; satın alınan istihkak maddeleri ile demirbaş eşya ve aletlerin muayene ve kabulü ile ilgili işlerin

---

[181] M.E.B; **A.g.yön.** 1955. Madde 27
[182] M.E.B; **A.g.yön.** 1955. Madde27
[183] M.E.B; **A.g.yön.** 1955. Madde 27

yapılması ve kabul olanların tesellüm edilerek muhafazası; Depodan çıkarma ilgililere teslim veya tevzi, kayıt terkini işlerin yürütülmesi, demirbaş eşyanın kullanıldığı yerlere listelerin asılması; depo demirbaş eşya ve aletlere ait defter, dosya ve başka kayıtların tutulması ve muhafazası, değişikliklerin günü gününe işlenmesi; her yıl sonunda o yıl içinde gelen, giden ve kalan eşya ve malzemeyi gösterir sayım ve icmal defterlerinin düzenlenmesi; ayniyat yönetmeliğine uygun olarak depo ve demirbaş eşyaya ait ayniyat mutemetliğinin yapılmasından sorumludur.[184]

Tablo 2'de 1964- 65 öğretim yılı ile 1973 - 74 öğretim yılları arasında Yüksek Öğretmen Okullarında görevli memur ve müstahdem sayıları verilmiştir.

TABLO 2: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI MEMUR VE MÜSTAHDEM SAYILARI (GENEL)[185]

YILLAR	MUH.MEMUR	MÜSTAHDEM	TOPLAM
1964-65	9	87	96
1965-66	9	137	146
1966-67	9	127	138
1967-68	66	135	201
1968-69	67	146	213
1969-70	59	123	182
1970-71	34	167	201
1971-72	38	61	99
1972-73	36	61	97
1973-74	44	146	190

Kitaplık memurları; Satın alınan kitapların muayene ve kabulü ile ilgili işlerin yapılması ve kabul olunan kitapların tesellüm edilerek muhafazası, bu işlere ait kayıt ve dosyaların tutulması; kitaplık demirbaş defterinin tutulması; kitapların ilmi usullere göre tasnifi ve belirli zamanlarda okuyucuların hizmetine sunmak; kitap alıp verme ve gerektiğinde öğrencilere dağıtım işlerinin yapılması; her yıl sonunda kitaplık sayım cetvellerinin düzenlenmesi; ayniyat yönetmeliğine uygun olarak kitaplık ayniyat mutemetliğinin yapılmasından sorumludur.[186]

Muamelat, evrak ve dosya memurları; müdür, müdür yardımcıları ve iç hizmetler şefi tarafından verilen yazı işleri; mecburi hizmet takibatına ait olup hesap

[184] M.E.B; **A.g.yön**. 1955. Madde 27
[185] M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1965-66,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları**
[186] M.E.B; **A.g.yön**. 1955. Madde 27

dışında kalan öğrencilere ait işlemler; daktilo ve teksir işleri; muhasebe işleri, okula gelen ve giden evrak kayıdı; öğrencilere ait işler; mezunlara ve eski mezunlara ait öğrenci işlerinin yapılmasından sorumludur.[187]

TABLO: 3 YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI(GENEL) MEMUR VE MÜSTAHDEMLERİN GÖRDÜKLERİ İŞLERE GÖRE DAĞILIM TABLOSU (1971-72 ÖĞRETİM YILI)[188]

Personel	ANKARA	İSTANBUL	İZMİR	TOPLAM
İç.Hiz.Şef	1	-	1	2
Doktor	1	-	-	1
Müzakereci	-	-	-	-
Sayman	-	1	1	2
Mutemet	1	1	-	2
Katip	1	1	-	2
Sekreter	1	-	1	2
Depo Memuru	2	2	2	6
Ambar Memuru	1	1	-	2
Kitaplık Mem	2	1	1	4
Hemşire	1	1	1	3
Hasta Bakıcı	-	1	1	2
Usta Öğretici	-	-	-	-
Daktilo Mem.	3	3	-	6
Beslenme Uzm.	-	-	1	1
Aşçı	1	1	1	3
Aşçı Yardımcısı	9	7	2	18
Şoför	1	1	1	3
Elektrikçi	1	1	-	2
Kaloriferci	4	3	1	8
Makinist	-	-	-	-
Çamaşırcı	4	1	1	6
Bahçıvan	1	-	-	1
Marangoz	1	1	1	3
Demirci	1	-	-	1
Bekçi	1	3	4	8
İşçi	67	31	13	111
Siv.Sav.Uzm	-	2	-	2
TOPLAM	105	63	33	201

[187] M.E.B: **A.g.yön.** 1955, Madde 27

[188] M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,1971-72 Öğretim Yılı Yıllığı**

Tablo 3' de Yüksek Öğretmen Okullarında görevli personelin 1971-72 öğretim yılında yaptıkları işlere göre dağılımları gösterilmiştir.

İç hizmetler şefi okul binasının bakımından, temizliğinden ve hizmetliler arasında koordinasyondan sorumlu memurdur. Yönetmeliğe göre iç hizmetler şefinin görevleri arasında; okul binası ile bahçe ve tesislerin bakımının temiz tutulmasının, okul eşyasının iyi kullanılmasının sağlanması; hizmetliler arasında iş bölümünün yapılması, çalışmalarının düzenlenmesi; hizmetlilerin dosyalarının tutulması yer alır.[189]

Okul müdürü memurların unvanları ne olursa olsun, Milli Eğitim Bakanlığı'nın iznini alarak memur ve hizmetlilerin okul içinde görev yerlerini değiştirebilir.[190]

3. 4. Eğitim ve Öğretim İşleri

Yüksek Öğretmen Okulunun eğitim ve öğretim faaliyetini daha iyi değerlendirmek için Fransız Yüksek Öğretmen Okulu'nu tanımak gerekir.

1762 yılında Fransız Yüksek Öğretmen Okulu'nun ilk temelleri ortaya atılmıştır. 1808 yılında Napolleon tarafından üç yüz kişilik bir pansiyonla kuvvetlendirilmiş, öğrenciler Fen ve Edebiyat Kollarına ayrılmışlardır. 1810 yılında öğrencilere on yıl mecburi hizmet konmuştur.1903 yılında yalnız pedagoji derslerine önem verilerek, diğer derslerin Sorbon Üniversitesi'nde alınması kararlaştırılmıştır. Paris'te Ulm sokağındaki binasında bilimsel araştırma ve doktrinler geliştirmekte olan Fransız Yüksek Öğretmen Okulu başka ülkelerde bulunmayan orijinal bir bilgi ve tahsil yuvasıdır. Bu okuldan Pasteur, Bergson, Durkheim gibi ünlü bilim adamları yetişmiştir.[191]

Ecole Normale Superieure de L'Enseignement Secondaire Des Garçons, özel bir düzenle yönetilen, büyük bir Yüksek Öğretmen Okuludur. Öğrencisi ya ortaöğretim yahut ta yükseköğretim kurumlarında profesör olacak Edebiyatçı ve Fenci gençlerdir. Okula girmek için gerekli olan "Yarışma İmtihanlarına" girebilmek için birinci ve ikinci bakaloryaları bitirmek ve özel sınıflarda hazırlanmış olmaları gerekir.

---

[189] M.E.B; **A.g.yön.** 1955, Madde 27
[190] M.E.B; **A.g.yön.** 1955, Madde 27
[191] Fındıkoğlu; **A.g.m.** s.11-12

Yarışma imtihanları hem yazılı hem de sözlü olarak yapılır. Üç kere yarışma imtihanını başaramayanlar okula girme hakkını tamamen kaybederler. Bakanlık her öğretim yılında okula girecek öğrenci sayısını her şube için 25-30 olarak belirler.[192]

Fransız Yüksek Öğretmen Okulu'nun iki görevi vardı; birincisi geleceğin araştırmacı öğretmenlerine ve araştırmacılarına gerekli eğitimi vermek, ikincisi geleceğin ortaöğretim öğretmenlerine temel eğitim, hizmet içi eğitim ve lise sonrası için eğitim vermektir. Tüm Fransa'da Değişik alanlarda uzmanlaşmış dört Yüksek Öğretmen Okulu vardır; öğretim süreleri dört yıldır, araştırma çalışmaları yapan öğrenciler bu süreyi uzatmaktadır, bu öğrencilere ayrıca burs da verilmektedir. İlk iki yıl üniversitenin son sınıfına ve yüksek lisans çalışması için verilen bir yıla denk sayılır. Üçüncü yıl doktora hazırlık derslerine ve kısa bir tezin hazırlanmasına ayrılmıştır. Bu çalışma doktora tez çalışmasının ön çalışması olarak kabul edilir. Dördüncü yılda aday agregasyon imtihanlarına çalışır ya da doktora tezinin hazırlıklarına başlar. Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi öğrenim hayatı boyunca 6940-7200 Frank arasında aylık alır. Yüksek Öğretmen Okulu'nu bitirenler, okula girdikleri ilk yıl başlangıç kabul edilerek on yıl devlet hizmetinde çalışmak zorundadır. Mezunların bir kısmı üniversitelerde kariyere bir bölümü de liselerde ve hazırlık okullarında öğretmenliğe yönelir.[193]

Bizdeki Yüksek Öğretmen Okulu ilk kuruluşunda ve 1933 yılındaki üniversite reformundan önce pedagojik formasyon ve yabancı dil derslerini kendi kadrosunda mevcut öğretmenlerle, [194] branş derslerini ise İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi öğretim elemanlarınca yürütmüştür. 1933 yılındaki üniversite reformundan sonra ecnebi profesörler tarafından verilen derslerin daha iyi takip olunabilmesi için okuldaki gece mütalaalarında üniversite profesörleri ve doçentlerinin müzakereci öğretmenliğinden yararlanılmıştır. Ayrıca böyle bir uygulamanın benimsenmesinde okul binalarının ve labaratuvarlarının yetersiz olmasından dolayı fayda sağlanacağı umulmuştur.[195]

---

[192] Yücel. H.Ali: **Fransa'da Kültür İşleri.** (İstanbul: Devlet Basımevi, 1936), s.49

[193] Kıran, Ayşe: "Fransız Öğretim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme". **H.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi.** cilt 11. 1995. s.165

[194] M.E.B: **Birinci Maarif Şurası,** s.615

[195] M.E.B; **Aynı.** s.616

Yüksek Öğretmen Okullarının kuruluşundan itibaren, eğitim ve öğretim faaliyetlerinde branş dersleri ve mesleki dersleri ayrı kabul edilmiş, bu dersler okulların kapatılmasına kadar iki ayrı kurumda yürütülmüştür.1940 ve 1955 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliklerinde okulun eğitim ve öğretim faaliyetlerinin temel esasları belirlenmiştir.

Bu yönetmeliklere göre; Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretim süresi dört yıldır, bu sürenin üç yılı üniversitedeki branş derslerinin ve meslek derslerinin alınması, son bir yıl ise uygulama süresini kapsar, öğretim Edebiyat veya Fen Fakültesinin öğretim lisansının alınması ile sona erer. [196] Okul yatılı ve parasızdır. Mezunlar Maarif Vekilliği emrinde öğretimlerinin bir buçuk misli müddetle mecburi hizmete tabidir.[197] Okula imtihanla girilir. Okuldaki tahsil bir bütün teşkil ettiğinden bu tahsile baştan başlanır.[198] Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri, takip ettikleri bilim dallarına ait öğrenimlerini ilgili fakültelerde veya yüksek okullarda, mesleki öğrenimlerini Yüksek Öğretmen Okulu'nda yaparlar.[199] Öğretim ve imtihanlar konusunda İstanbul Üniversitesi Talimatnamesi ile Edebiyat ve Fen Fakülteleri Talimatnamelerindeki hükümler uygulanır.[200]

Yüksek Öğretmen Okulu müdürü, üniversiteye devam eden öğrencileri için her öğretim yılı başında ilgili fakülte dekanları ile temas ederek, o yıl içinde takip edilecek dersler, verilecek imtihanlar ve yapılacak uygulamalara ait bir öğrenim planı hazırlar ve öğrencilere tebliğ eder. Öğrenciler bu planı güz dönemi imtihanları sonuna kadar gerçekleştirmeye mecburdular. Hastalıktan başka bir sebeple bu planı gerçekleştirmeyenlerin okulla ilişkisi kesilir. [201]

Öğrenciler her öğretim yılında öğrenim planları ile ilgili olarak Yüksek Öğretmen Okulu'na bilgi verirlerdi. Öğrenciler o yıl aldığı dersler ile bu derslerden almış olduğu puanları okul müdürlüğüne bildirmekle yükümlüydüler. Öğrenim planlarını gerçekleştirmeyen öğrencilerden imtihanların bitimini takip eden ilk hafta

---

[196] M.E.B; **A.g.yön**; 1940, Madde 3. Duman; **A.g.e,** s.44
[197] M.E.B; **A.g.yön**; 1940, Madde 4
[198] M.E.B; **A.g.yön**; 1940, Madde 5
[199] M.E.B; **A.g.yön**;1955, Madde 34
[200] M.E.B; **A.g.yön**; 1940, Madde 6
[201] M.E.B; **A.g.yön**; 1940, Madde7, 8,9. M.E.B; **A.g.yön**; 1955, Madde 35

içinde okul müdürlüğüne dilekçe ile başvurarak öğrenim planını ilk imtihan döneminde tamamlayabileceklerini beyan edenlerin durumları, başarılamayan derslerle ilgili fakülte öğretim üyelerininde yazılı görüşleri alındıktan sonra okul öğretmenler kurulunca incelenir; genel durumları ve başarıları da göz önünde tutularak, öğretmenler kurulu bu öğrencilerin öğrenim planlarını tamamlamak üzere yatılılıklarının bir sömestr uzatılmasına karar verebilir. Ancak bu durum dört yıllık öğretim süresi boyunca iki sömestreyi geçmeyecek[202] şekilde uygulanmıştır.

1940 ve 1955 tarihli yönetmelik hükümleri Yüksek Öğretmen Okulunun hem süresini hem de ara sınıflardan öğrenci alınmayacağı konusunda önemli belirlemeler yapmıştır. Ancak bu yapı, 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile öğretmen yetiştiren kurumların yüksek öğretim kurumlarına ve İlköğretmen Okulları'nın da Öğretmen Lise'lerine dönüştürülmesi ile bozulmuştur. 1975 yılında Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'in Yüksek Öğretmen Okullarını yeniden canlandırma ve geliştirme[203] isteği doğrultusunda, Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün 11.11.1975 tarihli yazıları ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'nün Öğrencilere yaptığı duyurular gereğince üniversitelerin birinci ve ikinci sınıflarından binbeşyüz öğrenci alınmıştır. [204]

1925 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliğine göre öğrencilerin bölümlere göre İstanbul Üniversitesi'nin Fen ve Edebiyat Fakültesinde izlemesi gereken dersler şunlardır; [205]

A. Riyaziyat (Matematik) Bölümü :

a. Tahlil-i Riyazi (Analitik Matematik), Yüksek Hendese (Yüksek Geometri), Mihanik-i Riyazi (Mekanikal Matematik), Umumi Heyet (Genel Astronomi)

---

[202] M.E.B: **A.g.yön**: 1940. Madde7. M.E.B: **A.g.yön**.1955. Madde 35

[203] Erdem, A.Naili: "İkinci Basın Toplantı Konuşma Metni", **Tebliğler Dergisi,** 17.11.1975, s.454

[204] M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 11.11.1975 tarih ve 313.12(1)A/26476 sayılı yazı. M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 11.11.1975 tarih ve 313.12(1)A/26477 sayılı yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü, 11 Kasım 1975 tarih ve 2172 sayılı duyuru, 18.11.1975 tarih ve 510/2215 sayılı Duyuru.

[205] Öztürk : **A.g.e.** 1996, s. 188-189

b. Yüksek Tahlil (Yüksek Analitik), Heyet-i Vaziye (Statik İlmi), Hesab-ı İhtimali , Riyazi Fizik (Analitik Fizik), Taksimi Arazi (Tapu Kadastro) ve Tapoğrafya dersleri

B.Fizik - Kimya Bölümü :

a. Riyaziyat-ı Umumiye (Genel Matematik), Umumi Fizik, Tecrübi Fizik (Deneysel Fizik) ve Madeniyat (Mineroloji)

b. Şiyemi Fizik (Tabii Fizik) ve Elektro Şiyemi, Madeniyat veya Tecrübi Fizik (Deneysel Fizik), Coğrafya-i Tabii, Elektro Teknik, Meteoroloji ve Jeofizik dersleri

C. Tabiat Bölümü :

a. Hayvanat (Zooloji), Nebatat (Botanik), Arziyat (Jeoloji), Fizyoloji ve Teşrih (Anatomi)

b. Tecrübi Fizik, Coğrafya-i Tabii, Kimya-i Heyeti (Astronomik Kimya), Madeniyat , Meteoroloji ve Jeofizik dersleri

D.Edebiyat Bölümü:

Türk Tarihi Edebiyatı, Şerh-i Metin (Metin Açıklaması), Arap, Acem, İngiliz, Alman Tarihi Edebiyatından seçilecek iki ders

E. Felsefe Bölümü :

Tarihi Felsefe, Ruhiyat (Psikoloji), Mantık, İçtimaiyat (Sosyoloji), Ahlak ve Terbiye (Eğitim)dersleri

F. Tarih ve Coğrafya Bölümü:

a. Tarih Şubesi : Tarih-i Kadim (Eski Çağ Tarihi), Kurun-ı Vusta (Orta Çağ Tarihi), Kurun-ı Cedide (Yeni Çağ Tarihi), Türkiye Tarihi, İslam Tarihi mecburi; 1 ve 2.yarıyıllar, İslam Tarihi, Tabii Coğrafya; 3 ve 4 yarıyıllar, Türkiye ve İslam Coğrafyası; 5 ve 6. yarıyıllar Beşeri ve İktisadi Coğrafya seçmeli dersler.

b. Coğrafya Şubesi : Bütün Coğrafya dersleri ayrıca Tarih-i Kurun-i Kadime (Eskiçağ Tarihi), Kurun-i Vusta (Ortaçağ Tarihi) , Kurun-i Cedide (Yeniçağ Tarihi), Türkiye Tarihi, Türk İslam Tarihi Dersleri.

G. Sanayi-i Nefise Bölümü :

Resim, Mebadi-i Mimari(Mimariye Giriş), Modelaj, Usul-i Terbiye, Resmin Usul-i Tedrisi derslerini almaktaydılar.

Yüksek Öğretmen Okulu 1940 tarihli yönetmeliğine göre yedi ayrı öğretmenlik dalında öğretmen yetiştirilmektedir. Bu yönetmeliğe göre öğretmen yetiştiren bölümler; [206] Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Felsefe, Tarih, Matematik, Fizik - Kimya, Tabii Bilimler (Tabiat) dir.

Yüksek Muallim Mektebinde bütün bölümlerin alacağı Öğretmenlik Meslek Dersleri de şunlardır;

Yabancı dil (Almanca, Fransızca, İngilizce derslerinden biri), Terbiye, Tarih-i Terbiye, Mukayeseli Maarif Teşkilatı, Usul-i Tedris, Hıfzısıhha-i Mekatib ve Mesleki Bilgi Verici Konferanslardır. [207] Ayrıca 1933 yılındaki üniversite reformundan sonra öğrencilerin ihtisasını artırmak amacıyla fakültelerden gelen öğretim kadrosu tarafından (müzakereci öğretmenler) gece konferansları verilmiştir.[208] İstanbul Üniversitesi'ne bağlı Pedagoji Enstitüsü kurulduktan sonra öğrenciler buradan meslek dersleri ile ilgili bir sertifika almışlardır. Bu okulun öğrencileri öğretim yılının yarıyıl tatilinde bir mesleki hazırlık stajı da yapıyorlardı, bu ders uygulaması şeklinde kabul ediliyordu.[209] Bu enstitüde, Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri " Öğretim Lisansı " adı altındaki; Türk Eğitim Tarihi ve Didaktik derslerini Sadrettin Celal Antel, Genel Eğitim Tarihi dersini Sabri Esat Siyavuşgil, Psikoloji ve pedagoji dersini de W.Peters gibi hocalar tarafından okutulmuştur.[210]

Yüksek Öğretmen Okullarının; 1965- 66 öğretim yılı ile 1973-74 öğretim yılları arasında bölümlere göre toplam öğrenci sayıları; Tablo 4.A ve 4.B'de verilmiştir. bu dönemde Yüksek Öğretmen Okulları onbeş ayrı bölümde öğretim faaliyetini sürdürmüştür.

---

[206] M.E.B: **A.g.yön**; 1940. Madde 3
[207] Tamir; **A.g.m.** s. 2. Duman; **A.g.e.** s.44
[208] Duman; **A.g.e,** s.45. Öztürk ; **A.g.e.** 1996. s.188-189
[209] Binbaşıoğlu; **A.g.e.** s.144
[210] Binbaşıoğlu; **A.g.e.** s.145

TABLO 4.A: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARININ BÖLÜMLERE GÖRE GENEL ÖĞRENCİ SAYILARI [211]

BÖLÜM.	PEDAGOJİ			EDEBİYAT			Y.DİL			TARİH			COĞRAFYA			FELSEFE			TABİYE			MAT.ASTR.			KİM.FİZİK		
YILLAR	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T
1965-66	7	6	13	45	37	82	6	7	13	49	19	68	46	24	70	30	11	41	67	49	116	186	85	271	54	30	84
1966-67	7	6	13	43	27	70	5	7	12	30	14	44	40	16	56	27	11	38	85	79	164	204	96	300	79	35	114
1967-68	14	16	30	77	32	129	2	7	9	10	8	18	17	7	24	48	17	65	131	104	235	264	117	381	119	38	157
1968-69	14	16	30	95	64	159	3	4	7	9	9	18	2	-	2	74	25	99	180	113	293	299	123	422	162	43	205
1969-70	9	13	22	92	70	162	3	4	7	6	4	10	2	-	2	81	24	105	154	106	260	257	104	361	196	49	245
1970-71	6	6	12	97	42	139	9	1	10	9	2	11	4	2	6	64	15	79	90	57	147	100	51	151	149	45	194
1971-72	-	1	1	58	47	105	3	1	4	11	4	15	3	-	3	60	20	80	54	50	104	69	41	110	131	48	179
1972-73	-	-	-	50	35	85	12	1	13	35	8	43	20	3	23	31	16	47	63	52	115	62	18	80	86	39	125
1973-74	5	2	7	39	18	57	6	9	15	37	6	43	23	7	30	14	9	25	63	52	115	62	18	80	86	39	125

[211] M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,1965-66, 1973-74 Öğretim YılıYıllıkları**

TABLO 4.B: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARININ BÖLÜMLERE GÖRE GENEL ÖĞRENCİ SAYILARI (DEVAM)[212]

BÖLÜM	FİZ.KİMYA			FİZ. MATA.			MAT.FİZİK			KÜTÜBHANE			TARIM			SAN. TAR.			HAZIRLIK SINIFI						TOPLAM		
YILLAR																			FEN			EDEBİYAT					
	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T
1965-66	36	11	47	104	18	122	110	17	127	7	3	10	13	-	13	-	-	-	13	12	25	324	124	448	1097	453	1550
1966-67	77	28	105	138	17	155	143	32	175	8	4	12	28	-	28	-	-	-	353	123	476	103	78	181	1370	573	1943
1967-68	178	47	225	128	16	144	131	28	159	17	12	29	26	-	26	4	7	11	325	87	412	71	53	124	1562	616	2118
1968-69	139	37	176	229	41	270	129	32	161	15	18	33	21	-	21	10	7	17	246	109	355	32	23	55	1659	655	2314
1969-70	82	26	108	193	61	254	156	38	194	9	15	24	17	-	17	4	13	17	249	154	403	-	-	-	1574	672	2246
1970-71	135	41	176	224	44	268	134	31	165	10	16	26	12	1	13	5	12	17	106	48	154	22	23	45	1266	505	1771
1971-72	46	19	65	160	56	216	148	44	192	3	13	16	-	-	-	3	6	9	173	83	286	20	10	30	1027	457	1484
1972-73	20	10	30	139	41	180	144	63	207	1	1	2	-	-	-	4	5	9	226	153	379	14	16	30	989	452	1441
1973-74	13	6	19	128	34	162	101	53	154	1	2	3	-	-	-	3	3	6	210	133	343	-	-	-	791	405	1196

[212] M.E.B: **Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,1965-66, 1973-74 Öğretim YılıYıllıkları**

TABLO 5: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI MEZUNLARININ BÖLÜMLERE GÖRE DAĞILIMI (GENEL)[213]

YILLAR	PEDO GOJİ.	KÜTÜB HANE	EDEBİ YAT	Y.DİL	TARİH	COĞR.	FELSE.	TABİ.	MAT. AST	KİM. FİZ	FİZ. KİM	FİZ. MAT	MAT. FİZ	SAN. TAR	ZİRAAT	TOP LAM
1964-65	2	-	15	1	28	15	6	13	35	9	1	11	7	-	-	143
1965-66	-	-	18	2	25	12	8	13	43	8	3	15	7	-	-	154
1966-67	-	-	12	3	22	16	10	12	57	6	3	11	3	-	-	155
1967-68	-	4	24	4	5	26	5	20	55	13	8	20	18	-	-	202
1968-69	7	5	15	1	9	4	4	47	97	13	14	42	22	-	1	281
1969-70	1	2	8	2	1	4	7	56	70	27	39	30	22	2	2	273
1970-71	19	2	35	-	1	20	7	81	87	50	2	38	42	40	-	424
1971-72	-	3	62	2	3	5	27	42	42	31	34	42	32	1	-	426
1972-73	-	1	36	-	5	2	17	22	39	44	10	65	74	2	-	317
TOPLAM	29	17	225	15	99	104	91	306	525	201	114	274	227	45	3	2375

[213] M.E.B: **Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,1965-66, 1973-74 Öğretim YılıYıllıkları**

Tablo 5'e göre 1964-1973 Öğretim yılları arasında Yüksek Öğretmen Okullarının onbeş ayrı bölümünden toplam 2375 öğrenci mezun olmuştur. Fen Bilimleri Bölümleri mezun sayısı diğer bölümlerden daha fazladır. Toplam mezun sayılarında yıllara göre giderek artma eğilimi olduğu görülmektedir.

Yüksek Öğretmen Okulundan diploma alabilmek için ilgili fakülte ve yüksek okulu bitirmek ve Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğine göre takip edilmesi lazım gelen derslere ve kurslara devam ederek imtihanlarını başarmak şarttır.[214]

3. 5. Staj İşleri

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin öğretmenlik uygulamalarını düzenlemek için 1940 yılında talebe staj talimatnamesi çıkarılmıştır.

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri öğretimleri esnasında mesleki hazırlıklarına yardımcı mahiyette staja tabi tutulurlar. Uygulama niteliğinde olan ve mesleğe girildikten sonra geçirilecek kanuni staj devresinden ayrı bulunan bu staj İstanbul'daki resmi liselerde ve öğretmen okullarında yapılır ve tam iki hafta sürer. Staj dördüncü yılın sömestr tatilinde yapılır.[215] Staj yapmayanlar veya stajda başarılı olamayanlar fakültedeki bitirme imtihanlarına giremezler.[216] Stajyer öğrenci staj esnasında staj öğretmeninin derslerine girer. Laboratuarı olan derslerde (Fizik, Kimya ve Tabii İlimler) laboratuar çalışma süresini takip eder. Staj müddeti boyunca staj öğretmeninin önceden kendisine vereceği iki konu üzerinde ders verir. Stajyer öğrencinin hazır bulunacağı ders sayısı haftada en az 10 en çok 15 saattir. [217]

Staj başlamadan üç gün önce Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü her öğrenciye gideceği okulu ve staj öğretmenini bildirir ve girmeye mecbur olduğu derslerin cetvelini verir.[218] Staj öğretmenleri staj müddetince Stajyer öğrencinin mesleki bilgisini artırmaya çalışmalıdır. Bu çerçevede; ders planı ve ders hazırlanması, ders verme şekli, sınıfta disiplin, gibi konularda öğrencinin yetişmesi sağlanır.[219] Her

---

[214] M.E.B; **A.g.yön.**1955. Madde 36
[215] M.E.B; Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Stajı Talimatnamesi, Madde 1. **Tebliğler Dergisi.** 12.2.1940. Cilt: 2, Sayı 57
[216] M.E.B; **Aynı.**1940. Madde 2
[217] M.E.B; **Aynı.** 1940.Madde 5
[218] M.E.B; **Aynı.** 1940.Madde 6
[219] M.E.B; **Aynı.** 1940. Madde 8

staj öğretmeni tarafından öğrencinin staj boyunca çalışması, gösterdiği kabiliyet ve öğretmenlik ehliyeti hakkında bir rapor düzenlenir ve stajın bitimini takiben on gün içinde lise veya öğretmen okulu müdürü aracılığı ile Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'ne gönderilir. Bu rapor öğrencinin stajda başarılı olup olmadığını belirler.[220] Bu sonuca göre öğrenci stajını tamamlayarak Yüksek Öğretmen Okulu'ndan mezun olmaya hak kazanır.

Yüksek öğretim için rapor hazırlayan Malche; Yüksek Öğretmen Okulu'nun, uygulama sınıflarında uygulama ve pratik çalışmaları yeterince geliştiremediğini ifade eder. Bu sebeble gerek bilgi gerekse öğretim şekliyle ortaöğretimde öğretmen yetiştirmenin yeniden düzenlenmesi gerektiğini ifade etmiştir.[221]

3. 6. Öğretim Kadrosu

Yüksek Öğretmen Okulu eğitim ve öğretim faaliyetleri üniversitedeki öğretim elemanları, Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenleri, müzakereci öğretmenler ve Milli Eğitim Bakanlığı ile kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen öğretmenler tarafından yürütülmüştür. Cumhuriyetin ilk yıllarında pedagojik formasyon dersleri ve yabancı dil dersleri okulun kendi kadrosu ile, 1933 yılındaki üniversite reformundan sonra gece dersleri üniversitelerden gelen profesör ve doçentler tarafından yürütülmüştür.[222]

1925 tarihli Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesine göre okulda; Darülfünun'un Edebiyat, Fen ve İlahiyat şubeleriyle Sanayi-i Nefise Mektebini temsil eden birer müderris veya öğretmen ile okulun daimi öğretmenlerinden meydana gelen bir Heyet-i Tedrisiye bulunması gerekiyordu. Bu kurula girecek olan müderrisler ilgili fakültelerin müderrisler meclisi tarafından seçilmiştir. Kurul okul müdürünün başkanlığında toplanarak gerek okulda gerekse fakültelerde öğrencilere verilecek olan öğretimin esaslarını tespit etmiştir.[223]

1940 tarihli yönetmelikte, okulun eğitim ve öğretim heyetinin tanımı yapılıp, görevleri de belirlenmiştir. Okulun esas öğretim kadrosu; pedagoji dersi öğretmenleri

---

[220] M.E.B; **Aynı**.1940. Madde 9
[221] Akkutay; **A.g.e.** 130, 131
[222] M.E.B; **Birinci Maarif Şurası**. s.615-616
[223] Öztürk ; **A.g.e.** 1996. s.186

ile müzakereci öğretmenlerden oluşmuştur.[224] Müzakereci öğretmenlerin Fen ve Edebiyat Fakültesi öğretim elamanları arasından seçileceği belirtilerek[225] görevleri şu şekilde sıralanmıştır;[226]

> Fakültelerde verilen derslerin öğrenciler tarafından benimsenmesi için ek dersler vermek; çalışma ve araştırma yapma konularında rehberlik etmek; yabancı dil bilgisini ilerletmeye yardım etmek; öğrencilerin fakültelerdeki durumları hakkında okul müdürlüğüne rapor vermek ve kabul imtihanları yapmaktır.

1940 tarihli Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesi'nde de okulun bir tedris meclisi olduğu, müdürün bu meclise başkanlık ettiği, okulun pedagoji ve müzakereci öğretmenlerinden oluştuğu ifade edilmektedir.[227] Bu meclisin görevi de, eğitim ve öğretime ait bütün meselelerde fikir beyan etmek olarak belirlenmiştir.[228]

TABLO 6:YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI (GENEL) 1965- 1974 YILLARI ARASI ÖĞRETMEN SAYILARI[229]

YILLAR	ASIL ÖĞRETMEN	ÜCRET.ÖĞRETM.	TOPLAM
1965-66	37	84	121
1966-67	38	35	73
1967-68	43	19	62
1968-69	49	11	60
1969-70	54	10	64
1970-71	49	-	49
1971-72	41	20	61
1972-73	46	3	49
1973-74	35	-	35

Tablo : 6'da Yüksek Öğretmen Okullarında görev almış, kadrolu ve ücretli öğretmenlerin 1965 -1974 öğretim yıllarına göre dağılımları çıkarılmıştır. Öğretmenlerin çoğunluğu hazırlık sınıflarının öğretmenleridir.

1955 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliği okulun öğretim kadrosu içine sadece okulun kadrolu öğretmenlerini almıştır. Müzakereci öğretmenler yönetici kadroları arasında yer almıştır. Öğretmenlerin görevleri;[230]

a. Meslek derslerini,
b. Lise ders konularını inceleme ve uygulama faaliyetleri,

---

[224] M.E.B; **A.g.yön.** 1940. Madde 25
[225] M.E.B; **Aynı.** 1940. Madde 26
[226] M.E.B; **Aynı.** 1940. Madde 27
[227] M.E.B; **Aynı.** 1940. Madde 28
[228] M.E.B; **Aynı.** 1940. Madde 29
[229] M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,1965-66,1973-74 Öğretim YılıYıllıkları**
[230] M.E.B; **A.g.yön.** 1955. Madde 31

c. Lise ders konularına uygun laboratuar ve seminer çalışmaları düzenleme,

d. Yabancı dil kurslarını idare etmek olarak tanımlanmıştır.

TABLO 7: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI (GENEL) ASIL ÖĞRETMENLERİN MEZUNİYET DURUMU[231]

YILLAR	YÜK.ÖĞ.OK	ÇEŞ.ÜNİV.	YAB.ÜNV.	EĞT.ENS	TOPLAM
1965-66	15	15	3	4	37
1966-67	19	11	2	6	38
1967-68	25	2	2	14	43
1968-69	34	3	-	12	49
1969-70	23	19	-	12	54
1970-71	24	12	-	13	49
1971-72	36	2	-	3	41
1972-73	17	14	-	15	46
1973-74	9	11	1	14	35

Tablo 7' de Yüksek Öğretmen Okullarında 1965 -1974 görev yapan kadrolu öğretmenlerin mezuniyet durumlarına göre dağılımları verilmiştir. Tabloya göre asıl öğretmenlerin çoğunluğu Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarından oluşmuştur.

Yüksek Öğretmen Okulunun öğretmenleri, ders yılı içinde öğrencilerin genel durumları ile sürekli ilgilenmekteydiler. Öğretmenler, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı bilgi, beceri, ilgi ve tutumlarını, bu özellikleri kazanma derecelerini tespit ederek dosyalar tutarlar; yıl sonunda bu bilgiler öğretmenler kurulunda görüşülür;[232] bunun sonucu olarak mezunların öğretmenlik yapıp yapamayacağına karar verilir; bu karar çerçevesinde de, öğrencilerin öğretmen atamaları yapılırdı.

3. 6. 1. Öğretmenler Kurulu

Yüksek Öğretmen Okullarında öğretmenler kurulu, danışma ve karar meclisi durumundadır. Kurulda alınan kararların bağlayıcı niteliği vardır. Öğretmenler kurulunda; okulun genel durumu, öğrenci başarıları ve başarısızlıkları, öğrencilerin başarısızlık durumunda yatılılıklarının uzatılıp uzatılmaması ya da kaldırılıp kaldırılmaması ve okulun problemleri ile ilgili alınması gereken tedbirler tartışılır ve kararlar alınır.

---

[231] M.E.B: **Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1965-66,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları**

[232] M.E.B; **Aynı**. 1955. Madde 33.

1955 tarihli yönetmelik öğretmenler kurullarının görevlerini şu şekilde belirlemiştir; Öğretmenler Kurulu bir ders yılı içinde en az dört defa müdürün daveti üzerine toplanarak okulun genel eğitim ve öğretim meselelerini müzakere eder.[233] Öğretmenler kurulunun bu özelliği okulun kapanışına kadar devam etmiştir.

3. 7. Öğrenciler

3. 7. 1. Öğrenci Seçimi

Liselere öğretmen yetiştirmek üzere açılan İstanbul Yüksek Muallim Mektebi'ne önceleri İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat fakültesine devam eden öğrencilerden öğrenci seçilmiştir.[234] Ancak bu uygulama daha sonraki yıllarda değişmiştir.

Yüksek Muallim Mektebi'ne 1929 yılından sonra öğrenciler ya lise diploma derecesi ile veya müsabakaya tabi tutulmak suretiyle seçilerek alınmışlardır. Her sene kayıt olmak üzere müracaat eden öğrencilerin sayısı daima alınacak olanlardan fazla olmakla beraber istenilen özelliklere tamamen sahip lise mezunu bulunamamıştır. Lise mezunlarının en değerlileri öğretmenlik mesleğinin cazibesine kapılmış gençler müstesna olmak üzere çoğunluğu daha yüksek mesleklere müracaat etmişlerdir.[235]

Yüksek Öğretmen Okulu'na başlangıçta müracaat eden öğrencilerin nitelik itibarıyla düşük olduğu okul müdürünün I. Maarif Şurası'na sunduğu okulla ilgili rapordan anlaşılmaktadır. Bu sebeple okul müdürünün kız öğrenci almaya yönelmek istediği rapordan anlaşılmaktadır.

1939'lu yıllarda erkek öğrenci sayısını artırabilmek için çeşitli teşviklerin yapılması istenmiştir. Bu teşvikler arasında; o günlere göre öğretmenlerin mesleğe 30 lira maaşla alınması kıdemlerinin okulu bitirdikleri andan itibaren sayılması, okulda bulundukları süre içinde ayda hiç olmazsa dört- beş lira kadar harçlık verilmesi,

---

[233] M.E.B; **A.g.yön.** 1955, Madde 33.
[234] Maarif Vekaleti; **T.C. Maarifi (1923- 1943),** Maarif Matbası, Ankara,1944, s.68-69. Ergin; **A.g.e,** s.1480
[235] M.E.B; **Birinci Maarif Şurası**, s.616-617

öğrencilere elbiseden başka çamaşır verilmesi, kitap v.s için yılda 50 - 60 lira verilmesi önerilmiştir.[236]

Öğrenci seçimi ile ilgili olarak 1940 tarihli yönetmeliğinde "Okula imtihanla girilir"[237] ifadesi yer almaktadır. 23 Eylül 1940 tarihli Tebliğler Dergisinde yayımlanan Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Kayıt ve Kabul Talimatnamesi öğrenci seçimi, kayıt ve kabulüne ilişkin detaylı açıklamalar getirmiştir. Bu Talimata göre Yüksek Öğretmen Okulu'na müracaat edecek öğrencilerde şu şartlar aranır; [238]

a. Türk vatandaşı olmak
b. 25 yaşını bitirmemiş olmak
c. Lise olgunluk imtihanını kazanmak,
d. Öğretmenliğe mani sakatlığı olmamak.
Ayrıca adaylar girecekleri bölümleri dilekçede belirtirler.

1955 tarihli okul yönetmeliği ve değişiklik içeren 1959 tarihli yönetmelikte, öğrenci seçimi ile ilgili maddelerde de; [239]

a. 30 yaşını bitirmemiş olmak
b. Lise olgunluk imtihanlarını bir yıl önce vermiş olmak
c. Sağlık açısından (pepelik, kekemelik, körlük, şaşılık,sağırlık, topallık, çolaklık, kamburluk gibi) beden arızası bulunmamak, verem gibi bulaşıcı hastalıkları ve öğretmenliği mani olacak diğer hastalıkları olmamak
d. Aday seçilmiş olmak
e. Seçme imtihanlarında başarı göstermek
f. Herhangi bir yerde çalışmıyor olmak
g. Bayanlar için evli, nişanlı, boşanmış ve dul olmamak şartları getirilmiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kuruluncaya kadar öğrenciler lise mezunları arasından seçilerek alınmaya devam etmiştir, bu öğrenciler özel imtihanlardan geçirilerek Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi oluyordu. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kurulduktan sonra nitelikli öğrenci tabanına yönelmek istemiş, bu sebeple ilköğretmen okulu son sınıflarından öğrenci seçilmeye başlanmıştır.

1940 tarihli yönetmelik giriş imtihanlarını beş bölüme ayırmıştır, bu bölümlerden aday hangisini kazandıysa o bölüme devam etmiştir. Giriş imtihanlarının bölümleri şunlardır;[240]

---

[236] M.E.B; **Aynı**, s.617
[237] M.E.B; **A.g.yön**. 1940. Madde 5
[238] M.E.B; Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Kayıt ve Kabul Talimatnamesi. **Tebliğler Dergis** 1940, Madde 2-3
[239] M.E.B; **A.g.yön**. 1955. Madde 6

1. Bölüm :
   a. Yazılı İmtihanlar : Türkçe Kompozisyon, Edebiyat, Tarih
   b. Sözlü İmtihanlar : Edebiyat, Tarih
2. Bölüm :
   a. Yazılı İmtihanlar : Türkçe Kompozisyon, Felsefe, Tabii İlimler
   b. Sözlü İmtihanlar : Felsefe, Tabii İlimler
3. Bölüm :
   a. Yazılı İmtihanlar : Türkçe Kompozisyon, Tarih, Coğrafya
   b. Sözlü İmtihanlar : Tarih, Coğrafya
4. Bölüm :
   a. Yazılı İmtihanlar : Türkçe Kompozisyon, Matematik, Fizik
   b. Sözlü İmtihanlar : Matematik, Fizik
5. Bölüm :
   a. Yazılı İmtihanlar : Türkçe Kompozisyon, Tabii İlimler, Kimya
   b. Sözlü İmtihanlar : Tabii İlimler, Kimya

Kabul İmtihanlarını birinci bölümden kazanan adaylar Türk Dili ve Edebiyatı, ikinci bölümden kazanan adaylar Felsefe, üçüncü bölümden kazanan adaylar Tarih - Coğrafya, dördüncü bölümden kazanan adaylar Matematik ya da Fizik - Kimya, beşinci bölümden kazanan adaylar Tabii İlimler bölümlerine girmeye mecburdur. Üçüncü ve dördüncü bölümü kazanan adaylar iki bölümden birini seçebilirler ancak bu durumda imtihanda aldıkları notlar esas alınmıştır.[241]

Yüksek Öğretmen Okuluna aday seçilecek ve kabul imtihanlarına girecek öğrenciler ile ilgili hükümleri 1955 tarihli yönetmelik hükümleri belirgin olarak açıklamıştır.

Yüksek Öğretmen Okuluna müracaat eden öğrencilerin durumları, fiş dilekçe ile müracaat ettikleri okulun öğretmenler kurulu tarafından incelenir, öğrencilerin Yüksek Öğretmen Okuluna uygun vasıfta öğrenci olup olmadıklarına karar verilir ve aday seçilirler. Bu seçimde; öğrencilerin çalışkanlıkları, itidalli, sabırlı, büyüklerine ve küçüklerine karşı davranışları, şefkatli olup olmadıkları, çevreye ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumları, konuşma kabiliyeti ve sağlık özellikleri değerlendirilir.[242]

Yüksek Öğretmen Okulu'na girecek adaylar önce il merkezlerinde eleme imtihanlarına tabi tutulurlar, bu imtihanlar Türkçe Kompozisyon dersinden yapılır, başarılı olanlar Yüksek Öğretmen Okulu giriş imtihanına

[240] M.E.B; **A.g.yön**. 1940, Madde 8 -15
[241] M.E.B; **A.g.tal**. 1940, Madde 15
[242] M.E.B; **A.g.yön**. 1955, Madde 8

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

katılırlar. Bütün bu imtihanların hepsine birden seçme imtihanları denir.[243] Eleme imtihanları Temmuz ayının üçüncü haftası; Maarif Müdürü veya görevlendirdiği bir okul müdürünün başkanlığında ve Maarif Müdürünün seçeceği en az üç öğretmenden oluşan komisyonca yapılır.[244] Giriş imtihanları üniversiteye giriş imtihanlarının sonuçlarının alınmasından sonra Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğünce belirlenecek bir tarihte; biri ilgili fakülte öğretim üyelerinden olmak üzere, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunda kurulacak en az üçer kişilik komisyonlar tarafından sözlü veya yazılı, yahut hem sözlü hem de yazılı olarak yapılır.[245] Giriş imtihanında tam not (10) ondur, başarılı olmak için en az (5) beş not almak gerekir. Sınavda başarılı olan öğrenciler aldıkları notlara göre sıraya konularak kadro müsaadesi nispetinde kayıt olurlar.[246] Bu modele göre; liseyi bitirerek üniversitenin edebiyat ve fen fakültelerine giren öğrencilerden bir grup imtihanla seçilmiş, çeşitli dallarda Milli Eğitim Bakanlığı hesabına parasız yatılı öğrenci olmuşlardır.[247]

TABLO 8: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI HAZIRLIK SINIFLARINA MÜRACAAT EDEN VE ALINAN ÖĞRENCİ SAYILARI [248]

YILLAR	MÜRACAAT EDEN ÖĞRENCİ			ALINAN ÖĞRENCİ		
	E	K	T	E	K	T
1965-66	345	162	507	326	133	459
1966-67	532	296	828	456	201	657
1967-68	1230	438	1668	396	140	536
1968-69	980	558	1538	278	132	410
1969-70	336	301	637	249	154	403
1970-71	600	200	800	128	71	199
1971-72	315	164	479	193	93	286
1972-73	359	217	576	240	169	409
1973-74	210	133	343	210	133	343
TOPLAM	4907	2469	7376	2476	1226	3702

Tablo : 8' de Yüksek Öğretmen Okulları hazırlık sınıflarına müracaat eden ve alınan öğrenci sayıları verilmiştir. 1965- 1966, 1973-74 öğretim yılları arasında

[243] M.E.B: **Aynı**. 1955. Madde 10.
[244] M.E.B: **Aynı**. 1955.Madde 11
[245] M.E.B: **Aynı**.1955. Madde 14
[246] M.E.B: **Aynı**, 1955, Madde 16,17
[247] Kavcar: **A.g.m**.1987. s.40
[248] M.E.B: **Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1965-66,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları**

toplam 7376 öğrenci hazırlık sınıflarına aday olmuş, bu öğrencilerin 3702 'si hazırlık sınıflarına kabul edilmiştir.

Giriş imtihanlarında eşit not alan adayların seçiminde özel ölçütler geliştirilmiştir. Bu durumdaki adaylardan; diploma dereceleri üstün olanlar, öğretmen çocuğu veya öğretmen kardeşi olanlar, şehit çocuğu olanlar, babadan ve anadan öksüz olanlar, yalnız babadan veya anadan öksüz olanlar öncelik sırası ile okula kayıt olma hakkını kazanmışlardır.

Okula kayıt edilen öğrenciler, okul bittikten sonra mecburi hizmete tabi olacaklarından; mecburi hizmet hakkında sureti okul tarafından verilecek bir taahhütnameyi, iki kefili ile beraber (Kefalet Senedi) noter huzurunda imzalar ve okula teslim eder.[249] Bu uygulama 1955 ve 1972 tarihli yönetmeliklerde de yer almış Yüksek Öğretmen Okullarının kapanışına kadar devam ettirilmiştir.

TABLO 9: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARININ ASIL SINIFLARINA MÜRACAAT EDEN VE ALINAN ÖĞRENCİ SAYILARI [250]

YILLAR	MÜRACAAT EDEN ÖĞREN. SAY.			ALINAN ÖĞRENCİ SAYISI		
	HAZ.SIN.	LİSEDEN	TOPLAM	HAZ.SIN	LİSEDEN	TOPLAM
1965-66	419	183	602	364	11	375
1966-67	430	274	704	380	17	397
1967-68	639	12	651	584	12	596
1968-69	560	-	560	492	-	492
1969-70	451	-	451	369	-	369
1970-71	355	-	355	146	-	146
1971-72	310	15	325	140	9	149
1972-73	378	27	405	133	26	159
1973-74	409	41	450	187	21	208
TOPLAM	3951	552	4503	2795	96	2891

Tablo: 9' a göre Yüksek Öğretmen Okulları asıl sınıflarına 1965-1966, 1972-1973 öğretim yılları arasında alınan öğrencilerin tamamına yakını hazırlık

[249] M.E.B: **Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Kayıt ve Kabul Talimatnamesi**, 1940, Madde 7

[250] M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müüdürlüğü, **Öğretmen Yetiştiren Kurumlar Hakkında Anket Sonuçları**, Ankara:1963, s. 51 . M.E.B. Planlama Araştırma ve Koordinasyon Dairesi: **Türkiye'de Okul, Öğretmen, Yeni Kayıt ve Mezun Sayısı (1960-1971)** , Ankara: 1971. M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 1965-66,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları**

sınıflarından alınmıştır. Hazırlık sınıflarından toplam alınan öğrenci sayısı 2795 iken, aynı dönemde liselerden alınan öğrenci sayısı ise sadece toplam 96' dır.

3. 7. 2. Öğrenci Başarısı

Yüksek Öğretmen Okulları kuruluşundan kapanışına kadar geçen süreçte öğrencileri ve mezunları en çok tartışılan okullardan biridir. Öğrenciler özel seçime tabi tutuldukları için hem okul içinde hem de mezuniyet sonrasında başarılı bulunmuştur. Mezunlarının bir kısmı üniversitelerde akademisyen olarak görev almış, bir kısmı da öğretmen olarak Milli Eğitim Bakanlığında çalışmışlardır.

TABLO 10: 1967 - 1973 YILLARI ARASI YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARI (GENEL) SINIF GEÇME ORANLARI [251]

	TOP.ÖĞR.SA	SINIF GEÇEN	SIN. KALAN	BAŞARI YÜZ.
1967-68	1522	1294	228	% 85
1968-69	1918	1538	380	% 80
1969-70	1654	1480	174	% 89
1970-71	1488	1234	254	% 82
1971-72	1132	897	235	% 79
1972-73	973	812	161	% 83

Tablo 10' da da görüleceği gibi 1967-1973 öğretim yılları arasında sınıf geçme durumuna göre öğrenci başarısı ortalama % 83'tür. 1971-1972 öğretim yılında % 79 en düşük, 1969-1970 öğretim yılında ise % 89 ile en yüksek başarı oranı gerçekleşmiştir.

[251] M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1965-66,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları**

TABLO 11: 1964 - 1970 ÖĞRETİM YILLARI ARASI ANKARA - İSTANBUL - İZMİR YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNDA ÖĞRENCİLERİN HAZIRLIK SINIFLARINDAN ÜNİVERSİTEYE, ÜNİVERSİTEDEN DE ÖĞRETMENLİKLE İLGİLİ OLMAYAN FAKÜLTELERE VE MESLEĞE GEÇİŞ DURUMLARI [252]

OKULUN	Haz.Sın.	Lise Diploması Alanlar		Lise Diploması Alamayanlar		Üniversiteye Girenler		Üniversiteye Giremeyenler		Üniversiteye Giripte Başka Böl.Seçenler		Öğretmenliğe Geçmeyenler		Öğretmenliğe Geçenler	
ADI	Kay.Ol.Öğ	n	%	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ank.Y.Ö.O	1665	1528	91	37	9	1191	71	474	29	236	14	40	3	750	41
İst.Y.Ö.O	943	909	96	34	4	861	90	82	10	BilgiYok	-	Bilgi Yok	-	Bilgi Yok	Bilgi Yok
İzm.Y.Ö.O	695	637	92	58	8	605	81	90	19	58	9	16	2	164	37
TOPLAM	3305	3074	93	129	7	2657	80	646	20	294	12	56	2	914	39

[252] Çalışkaner; **A.g.e.** s. 18

Tablo 11'e göre 1964 - 1970 öğretim yılları arasında Yüksek Öğretmen Okulları hazırlık sınıfı öğrencilerinin % 93'ü başarılı olarak lise diploması almış, % 7'si ise lise diploması alamamıştır. Hazırlık sınıfından mezun olanların % 80'ni üniversiteye girmiş, % 20'si ise üniversiteye girememiştir. Üniversiteye giren öğrencilerin % 12'si başka bölümlere girmiştir. Hazırlık sınıfından mezun olup üniversiteye giremeyen öğrencilerden % 39'u öğretmenlik mesleğine geçmiştir.

3. 7. 3. Öğrencilerin Hakları

Yüksek Öğretmen Okulu parasız yatılı bir okul olduğu için öğrencilerin çeşitli ihtiyaçları Yüksek Öğretmen Okulu tarafından karşılanmıştır. 1940 tarihli yönetmelik hükümlerine göre okul tarafından öğrencilere; yatak, yiyecek, çamaşır, beden temizliği (yıkanması), giyecek, kitap ve ders araç gereci yardımı yapılmış; etüt ve seyahatleri için yol parası ödenmiştir. Öğrenciler izin günlerini okul tarafından tanınan velileri yanında geçirmelerine müsaade edilmiştir.[253] Mezun olan öğrencilere Yüksek Öğretmen Okulu diploması verilmiş ayrıca fakültelerden diploma verilmemiştir.[254] Ancak bu özellik Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kurulduktan sonra kalkmış, mezun öğrencilere hem Yüksek Öğretmen Okulu diploması hem de fakülte diploması verilmiştir.

3. 8. Sosyal ve Kültürel Faaliyetler

Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi okuldaki çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetleri düzenleme görevini üstlenmiştir. Okulda sosyal ve kültürel faaliyetler, 1935 yılında Yüksek Öğretmenliler Kurumu kurulduktan sonra okul müdürünün destek ve teşvikleriyle daha da canlı hale gelmiştir.[255]

> Kanat'a göre; Yüksek Öğretmen Okulu'nda son derece önemli noktalardan biri öğrencilerin haftanın belirli saatlerinde veya gününde tamamıyla serbest olmaları ve bu serbest zamanlarda konferanslar, münazaralar, danslı veya danssız çay eğlenceleri, müsamere, tiyatro düzenlemeleri, duvar gazetesi çıkarmaları, hülasa bir gencin sosyal olgunluğuna, karakterini ve şahsiyetini geliştirmeye yarayacak çeşitli faaliyetlere elverişli bir atmosfer yaratılmasıdır. [256]

---

[253] M.E.B:**A.g.yön**: 1940. Madde 10.14
[254] M.E.B: **Aynı**: 1940. Madde 17
[255] Karahan: **A.g.m.** s.18
[256] Kanat: **A.g.m, II**. Ağustos - Eylül 1956. s. 12

Okul müdürü 1939 yılında I.Maarif Şurası için hazırladığı raporda yayın yapmanın önemini belirtmiş; okuldaki müzakereci profesörler ve doçentler ile öğrencilerin bu dergide eserlerini yayımlamalarını planlamıştır.[257]

1950'li yıllardan sonra İstanbul ve 1960'lı yıllardan sonra da Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri kurdukları öğrenci dernekleri aracılığı ile; Yüksek Öğretmen Okulu, Işık, Ülkü Pınarı, Bizim Pınar, 16 Mart isimli dergileri yayımlamışlardır. Bu dergilerde öğretim üyeleri, öğretmenler ve öğrenciler eğitimle ilgili farklı konularda yazılar yazmışlardır.

Öğrenciler tiyatro kulüpleri kurmuş,[258] kulüp aracılığı ile tiyatro faaliyetleri yapılmıştır. Yine okul tarafından şehir dışına çeşitli araştırma ve inceleme gezileri düzenlenmiştir. Hafta sonlarında öğrencilerin kaynaşmasını sağlamak amacıyla eğlenceler düzenlenmiş, bu eğlencelere çeşitli sanatçıların katılması sağlanmıştır.

Yüksek Öğretmen Okulları, yüksek okullar arasında düzenlenen çeşitli spor müsabakalarına oluşturdukları spor takımları ile okul adına katılmışlardır.[259]

Yüksek Öğretmenliler Kurumu etrafında sosyal ve kültürel faaliyetlerin genel amacı; okuldan mezun olanlar arasında arkadaşlık ve meslek bağlarıyla Yüksek Öğretmenlilik şuurunun yayılmasına ve kökleşmesine çalışmaktır. Nitekim okul mezunları 1936 yılından itibaren yaz tatilleri esnasında bir gün İstanbul'un mesire yerlerinde toplanmayı adet haline getirmişlerdir.[260] Yüksek Öğretmen Okulu mezunları günümüzde de kurdukları dernekler aracılığı ile hem bilimsel hemde sosyal ve kültürel faaliyetlere devam etmektedirler.

3. 9. Disiplin İşleri

Yüksek Öğretmen Okulu'nda (İnzibat Meclisi) okul disiplinini bozan öğrencilere disiplin kurulunca cezalar verilmiştir.

Disiplin kurulu; Müdür veya müdür başyardımcısı tarafından seçilen iki müdür muavini ve öğretmenler kurulunca önerilen iki öğretmenden oluşur.[261] Yönetmelik hükümleri disiplin cezalarını; ihtar, sicile geçirme, okuldan çıkarma olarak

---

[257] M.E.B; **Birinci Maarif Şurası**, s.614-615
[258] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tiyatro Külbü Haber Bülteni (Teksir)
[259] Gençlik ve Spor Bakanlığı Ankara Bölge Başkanlığı; 13.1.1977 tarih ve 32 / 44 sayılı yazı
[260] Öztürk; **A.g.e,**1996. s. 191
[261] M.E.B; **A.g.yön**; 1940. Madde 21

belirlemiştir.[262] Bu cezalar disiplin kurulunca kararlaştırılır, ihtar cezasını müdür verebilir, okuldan çıkarma cezası ancak Maarif Vekaleti'nin onayı ile mümkün olur.[263]

3. 9. 1. Öğrencilerin Uyacağı Kurallar

Öğrencilerin Yüksek Öğretmen Okulunda uyması gereken kurallar yönetmelik hükümlerinde açık olarak belirlenmiştir.

> Öğrenciler fakültelerindeki ders ve uygulamalar (laboratuar, Seminer) ile okuldaki ders ve müzakerelere katılmakla yükümlüdür; Okul ve okul dışında Yüksek Öğretmen Okulu talebeliğine yaraşır tutum ve davranış ile hareket etmeğe, her türlü yakışıksız davranıştan uzaklaşmaya mecburdur; okul dışında herhangi bir işle uğraşamazlar; Öğrenciler nişanlanamaz, nikahlanamaz ve evlenemez; Öğrenciler okulun kapanma saatinden sonra okuldan çıkamaz ve okula giremez; geceyi okul dışında geçiremez. [264]

Okul yönetimi öğrencilerden bu kurallara uymasını istemektedir. Kurallara uymayan öğrenciler hakkında disiplin işlemi yapılmıştır; disiplin kurallarına uymayan dört kız öğrenci 1925 yılında okuldan ihraç edilmiştir.[265]

3. 10. Sağlık İşleri

Yüksek Muallim Mektebi kadrolarında daima bir sağlık ekibine yer verilmiştir. (Tablo. 3) Bu ekip genellikle bir doktor ve eczacıdan oluşmuştur.[266] Ancak daha sonraki yıllarda Yüksek Öğretmen Okulu kadrolarında doktor, hemşire ve hastabakıcı kadroları yer almamıştır.1955 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinde sağlık personelinin görevleri;

> Her sömestr başında ve tatile gidecekleri zaman bütün öğrencileri sağlık taramasından geçirmek ve durumlarını sağlık fişlerine kayıt etmek; Sağlık yönünden bakıma muhtaç olan öğrencileri idareye bildirmek ve gerekli tedbirleri almak; Memurların sağlık raporlarını düzenlemek; Tatilde memleketine gidecek öğrencilerden bakıma muhtaç olan öğrencilere gerekli tavsiyelerde bulunmak, bunların bakımı için gerekli tedbiri almak; Mezunların sağlık raporlarını düzenlemek;İdarece tespit olunan saatlerde okula gelerek hasta öğretmen, memur, öğrenci ve hizmetlileri muayene etmek, sağlık durumlarını defterine kayıt ederek her biri hakkında gerekli tedbirleri almak; Hastanelere gönderilmesi gerekli öğrencilerin raporlarını düzenlemek ve

---

[262] M.E.B; **Aynı**; 1940. Madde 18
[263] M.E.B; **Aynı**; 1940. Madde 19
[264] M.E.B; **Aynı**; 1940 Madde 9.11.13.14
[265] Öztürk; **A.g.e,**1996. s.187-188
[266] Öztürk; **A.g.e,** 1996. s.191

idareye bildirmek; Okul müdürlüğünce lüzum görülmesi durumunda öğretmen ve memurları evlerinde tedavi etmek; Revirde yatan hastaları tedavi etmek; Hemşire ve hasta bakıcıların görevlerini tayin etmek ve çalışmalarını kontrol etmek; Lüzumlu ilaçların ve tedavi malzemesinin okulda bulunmasını sağlamak; Okulun dershane, yatakhane, yemekhane ve diğer kısımlarını sağlık bakımından sürekli kontrol etmek, alınması gerekli tedbirleri idareye bildirmek; Öğrencilere çıkacak yemekleri sürekli kontrol etmek ve lüzum gördüğü cihette durumu idareye bildirmek,[267] olarak belirlenmiştir.

1955 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği maddelerinden okulda sürekli doktor bulunmadığı görülmektedir. Ancak daha sonraki yıllarda okulda sağlık personeli bulundurulması uygulaması başlamış; okulun kapanışına kadar devam etmiştir.

3. 11. Bina, Araç ve Gereçleri

Yüksek Öğretmen Okulları için bina, araç ve gereç sıkıntısı bu okulların kuruluşundan itibaren başlamıştır. Üç Yüksek Öğretmen Okulu da geçici binalarda öğretim hayatına başlamıştır.

Cumhuriyetin ilanından öncede Darülmuallimin-i Ali değişik binalarda öğretim faaliyetine devam etmiştir. Darülmuallimin-i Ali, 1901 yılından, 1911-1912 öğretim yılına kadar İstanbul Kız Lisesi'nde öğretim faaliyetinde bulunmuş, 1911-1912 öğretim yılında da Kadıköy'deki Sen Josef Lisesi'ne nakledilmiştir.[268] 1928 yılında ilköğretmen okulu kısmından ayrılan Yüksek Muallim Mektebi dönemde binasızlık yüzünden Edebiyat ve Fen Fakültesinin bulunduğu Zeynep Hanım Konağı'nın üst katına geçici olarak yerleşmiş, kız öğrenciler için binanın darlığı sebebiyle kira ile bir bina tutulmuş, daha sonra kız öğrencileri disiplin altına almak için aynı binaya getirilmiştir.[269] 1930 yılında okulun Ankara'ya Gazi Eğitim Enstitüsü'nün bulunduğu binaya nakli düşünülmüş ancak bu düşünce gerçekleşmemiştir.[270] 1932'de İstanbul Üniversitesi merkez binası arkasındaki Bekir Ağa bölüğü adıyla maruf binaya (Sarı bina) ;[271] 1937 yılında öğrenci kadrosunu genişletmek amacıyla vaktiyle Şeyhülislam

---

[267] M.E.B;**A.g.yön**; 1955. Madde 30.
[268] Tamir; **A.g.m.** s.2
[269] M.E.B; **Birinci Maarif Şurası**, s.612-613. Arslantürk; **A.g.m.** s.8
[270] Öztürk; **A.g.e.** 1996. s. 190
[271] Arslantürk; **A.g.m**; s.8

Hayri Efendi'nin yapımına başladığı[272] Cumhuriyet Halk Partisinin sahip olduğu bir yatakhane binasına (1938-39) yerleşilmiştir. Ancak bu binanın yeniden düzenlenmesi gerekmiş, düzenlemenin gecikmesi ve öğrenci sayısı da yüz altmışa yaklaştığı için öğrencilerin bir kısmı yatakhane binasında kalmıştır. Kütüphane binası için de uygun yer bulunamamış ancak Evkaf binasının yer aldığı Mimar Sinan tarafından yapılmış olan binada Kütüphane açılabilmiştir. 1939 yılında da Vefa Lisesi'ne taşınmış, bu binada öğretime devam etmiştir.[273]

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü, okulun bütün ihtiyaçlarını karşılayacak bir binanın yapımı için Mimar Şute'ye proje ve maket hazırlatmıştır. Bu proje ve okulun maketi bakanlığa gönderilmiş, okulun inşası içinde 130.000 - 140.000 tl tahsisat beklenmeye başlanmıştır. Projede yatakhane, lokanta, konferans salonu, ambar ve depo gibi kısımlardan oluşmaktaydı ancak bu proje gerçekleşmemiştir.[274] 01 Mart 1951 tarihinde Çapa'daki daha önce Kız Öğretmen Okulu olarak kullanılan son derece güzel tarihi binasında tekrar öğretime başlamıştır.[275]

Nihat Sami Banarlı'nın Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü döneminde; 1957-1958 yıllarında Çapa'daki öğretmen okulları binasının arkasındaki geniş arazi Vatan Caddesine kadar istimlak edilerek buraya dönemin eğitim anlayışına en uygun yeni binalar yapılarak öğretmen okulları sitesi yapılması düşünülmüş, bakanlığın da kabül etmesine rağmen bu düşüncede gerçekleşmemiştir.[276]

Yüksek Öğretmen Okulu binaları, öğrencilerinin yabancı dil ve pedagoji derslerini de üniversiteden almaya başlamalarından sonra, eğitim ve öğretim faaliyetlerinden daha ziyade öğrencilerin barınma ve beslenmelerine tahsis edilmiş, Kültür Bakanı Saffet Arıkan'ın ifadesiyle bir pansiyon durumuna düşmüştür. Buna paralel olarak öğrenciler kütüphane ve laboratuar gibi ihtiyaçlarını da üniversite bünyesinden karşılamışlardır.[277]

---

[272] Öztürk: **A.g.e.** 1996. s. 190
[273] Arslantürk: **A.g.m**: s.8
[274] M.E.B: **Birinci Maarif Şurası**. s.612-613
[275] Harmandar: **A.g.m**, s.8
[276] Banarlı: **A.g.m**. s.3
[277] Öztürk: **A.g.e**.1996. s. 190-191

1924 - 1925 öğretim yılında okulun kütüphanesinde 7000'ni aşan kitap bulunduğu,[278] ancak bu kütüphanedeki kitap sayısının zamanla azalmıştır. Okul müdürünün I. Maarif Şurası'na sunduğu raporda; öğrencilerin gece yararlanacakları bir kütüphanin tekrar düzenlendiği ve 1939 yılında kitap sayısının 5818'e ulaştığı ifade edilmiştir. Geçen bu süre içinde kütüphanedeki kitap sayısında artma olması beklenirken kitap sayısı azalmıştır. Fen Fakültesine devam eden öğrencilerin laboratuar ihtiyaçları okul müdürü tarafından hazırlanan raporla I. Maarif Şurası'na istek olarak sunulmuştur. Okulda açılması düşünülen laboratuarın lise müfredat programlarına yönelik hazırlanması, öğrencilerin uygulamalarını bu laboratuarlarda yapmaları planmıştır.[279]

Ankara'da açılan Yüksek Öğretmen Okulu da İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu ile aynı kaderi paylaşmıştır. Ankara'da açılan Yüksek Öğretmen Okulu da Ankara Atatürk Lisesi'nde kendisine tahsis edilen blokta öğrenime başlamıştır. Bina yetersizliği nedeniyle hazırlık sınıfı öğrencileri için Maltepe semtinde ayrı bir bina kiralanmıştır.[280] Yine erkek öğrencilerin banyo ihtiyaçları da şehirdeki hamamlardan ücret karşılığı giderilmiştir.[281] Ancak 1966 yılında Beşevler semtindeki modern binalarına taşınmıştır. Bu kampüste; dershaneler, laboratuarlar, konferans salonu, spor salonu, anfiler, sinema salonu, kütüphane, yatakhane, yemekhane ve atölyeler gibi öğrencilerin her türlü ihtiyaçlarının karşılandığı birimler yer almıştır.

İzmir Yüksek Öğretmen Okulu da ilk açıldığı 1964 yılında Bornova Anadolu Lisesi'nin bir binasında öğretime başlamıştır. Okul açılırken yeni binalarının temeli de atılmıştır.[282]

Tablo 12' de Yüksek Öğretmen Okullarının 1971 - 1972 öğretim yılındaki bina, araç - gereç durumları verilmiştir.

---

[278] Maarif Vekaleti. **A.g.e.**1944. s.69
[279] M.E.B: **Birinci Maarif Şurası.** s.613 -614
[280] Sarıcalı. Mustafa: 8.4.1999 tarihli görüşme.
[281] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: 15.12.1962 tarihli yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: Satınalma Komisyonu 15.12.1961 tarih ve 190 sayılı kararı
[282] Görgülü: **A.g.m.** s.8

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

TABLO 12: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARININ (GENEL) BİNA, ARAÇ VE GEREÇ DURUMLARI (1971-1972 ÖĞRETIM YILI) [283]

KAPASİTE	ANK.Y.Ö.OK	İST.Y.Ö.OK	İZM.Y.Ö.OK	TOPLAM
Bina	14	6	6	28
Derslik Sayısı	21	18	14	53
Yatakhane Say.	6	2	2	64
Yemekhane Say	1	1	1	3
Spor - Top Sal.	2	1	1	4
Lab ve İşlik	2	2	3	7
Lojman	1	2	8	11
Arazi Miktarı	25 dönüm	25,4 dönüm	27 dönüm	77,4 dönüm
Fiz Der.Arç.Tak	1	1	2	4
Kim D. Arç Tak	2	2	1	5
Biy.D.Arç Tak	1	-	1	2
Sos Bil D Tak	-	-	1	1
Matematik	-	1	1	2
Kitap Sayısı	10300	29148	6561	45909
Otomobil	1	1	1	3
Çamaşır Mak.	4	2	8	14
Dikiş Mak.	2	1	2	5
Mikroskop	-	11	8	19
Radyo	-	6	2	8
Teyp	4	1	2	7
Amplifikatör	2	2	6	10
Keman	2	-	6	8
Piyano	1	-	-	1
Sinema Mak	1	-	2	3

[283] M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1971-72 Öğretim Yılı Yıllığı,** Şereflikoçhisar:1972. s.205

BÖLÜM IV

ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU'NUN KURULUŞU VE GELİŞİMİ

4. 1. Kuruluş ve Tarihçe

Lise ve dengi okullara öğretmen yetiştiren tek kurum 1959 yılına kadar İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'dur. Türkiye'deki hızlı nüfus artışı ve halkın çocuklarını daha ileri öğretim kademelerinde okutma arzusu nedeniyle, hızla sayıları artarak açılan ve açılması planlanan liselerin öğretmen ihtiyacını karşılamak için yeni tedbirler düşünülmüştür.[284] İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun kapasitesini artırmak için alınan bütün tedbirlere rağmen lise mezunları bu okula gitmeyi tercih etmemiştir. Gerçekte sadece üniversiteye girmeyi başaramayan öğrencilerle fakir aile çocukları öğretmen olmaya ilgi duymuşlar; bu yüzden 1960 yılına kadar Yüksek Öğretmen Okulu çok az sayıda mezun vermiştir. [285] Bu okul çok değerli mezunlar vermesine rağmen;[286] mezunlarının çoğu da bakanlık teşkilatı ve okullarda idari görev aldıkları için İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun ortaöğretimdeki branş öğretmeni açığını gidermesi tek başına mümkün olmamıştır.

Öğretmen yetiştirme sorunu ile ilgili kurum, kuruluş ve eğitimciler yeni çareler aramaya başlamışlar; I, III ve IV. Maarif Şura'larında hazırlanan öğretmen yetiştirme ile ilgili raporlarda, ortaöğretimin öğretmen ihtiyacı için İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun geliştirilmesi ve yeni bir modelle Ankara'da ikinci Yüksek Öğretmen Okulu'nun açılması istenmiştir.

Kodamanoğlu; Ankara'daki Yüksek Öğretmen Okulu'nun kuruluşu ile ilgili olarak; [287]

> 1959 yılında Talim ve Terbiye Kurulu üyesi iken ortaöğretime öğretmen yetiştirme konusunda yeni bir görüş önerdim; İlköğretmen Okullarındaki; fakir, ancak başarılı çocuklar arasından öğrenci seçelim, bu çocukların eğitimlerinin devam etmesi, yükseköğretime geçişteki sosyal dengesizliği ortadan kaldıracak politikadır. Bu kaynağa yönelmedeki diğer sebep de Fen Fakültesi mezunlarının mühendisliğe yönelme arzularıdır; bu durum öğretmen açığını da giderek artırmaktadır. Böylece hem oluşturulacak

---

[284] Karmuk. **A.g.e.** s.149. "Okulumuzu Tanıyoruz". **Yüksek Öğretmen Okulu** Yıl 1, Özel Sayı:1, s.4. Murat, Yunus; Okul Açılış Konuşması, **Yüksek Öğretmen Okulu,** Yıl 1, Özel Sayı 1, s.8-9

[285] Kaya, Y.Kemal; **İnsan Yetiştirme Düzenimiz,** Geliştirilmiş 4.Baskı, Ankara, 1984, s.205

[286] Kavcar; **A.g.m,**1987, s.40

[287] Kodamanoğlu.Nuri; 28.04.1998 tarihli görüşme

yeni okula öğrenci kaynağı teşkil ettirilecek hem de maddi imkanlardan yoksun öğrencilere üniversite eğitimi sağlanmış olacaktır.

Okulun branş eğitiminin üniversite düzeyinde olsun ve üniversitelerde verilsin, meslek dersleri eğitimi de Yüksek Öğretmen Okulu'nda verilsin, şeklindeki düşüncelerimi Milli Eğitim Bakanı'na ilettim, oda kabul etti ve hazırlıklara başlandı. Ancak Okulun finansmanını sağlayacak olan Amerika'lılar Eğitim Enstitüsü şeklinde bir Öğretmen Kolejli telkin ediyorlardı. Böylece hem ortaokullara hem de liselere öğretmen yetiştirileceği ifade ediliyordu. Bu görüşü Amerika'da doktora eğitimi yapmış Gazi Eğitim Enstitüsü hocalarının da destekledilerini belirtilerek, Yüksek Öğretmen Okulu modeline karşı çıktıklarını ifade etmektedir.

Muhalif görüşlere rağmen Adnan Menderes hükümeti, 1959 yılında lise ve dengi okulların öğretmen ihtiyacı sorununu çözmek için farklı bir Yüksek Öğretmen Okulu modeli geliştirmişlerdir. Bu çözüm yolu Kodamanoğlu'nun belirttiği gibi öğrencilerini İlköğretmen Okullarından seçecek olan yatılı bir Yüksek Öğretmen Okulu'nu Ankara'da açmak fikridir. İlahiyat Fakültesinin liselere Din ve Felsefe dersi öğretmeni, Edebiyat ve Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinin de sosyal bilimler alanlarının öğretmenini yetiştirmesi sebebiyle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin özellikle Fizik, Kimya, Biyoloji ve Matematik dersi öğretmeni olarak yetiştirilmesi amacıyla A.Ü. Fen Fakültesi'ne devam etmeleri planlanmıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu, liselerden öğrenci bulma güçlükleri ve mesleki formasyon yetersizliği nedeniyle İlköğretmen Okullarının başarılı ve yetenekli öğrencilerini kaynak olarak seçmiştir.[288] Bu yetenekli, nitelikli ve başarılı öğrenciler öğretmen yetiştirme yolunda güçlü ve gür kaynak olarak belirlenmiştir. Çünkü İlköğretmen Okullarına alınan öğrenciler çok geniş bir çevreden ve iki sınav sonucu seçilen; bölgelerinin en zeki ve başarılı öğrencileri olarak görülmüştür.[289]

İlköğretmen Okulu mezunlarının üniversiteye girişlerini engelleyen güçlükler ortaya çıkmıştır. Öncelikle üniversiteye kabul edilmek için lise diploması gerekmektedir. İlköğretmen Okulları lise sayılmasına rağmen mezunları, Üniversite Sınavlarına, lise ve dengi okullardan farklı olduğu ileri sürülerek alınmıyorlardı. İkinci olarak bazı üniversitelerin fakülte dekanları, İlköğretmen Okulu mezunlarını lise diploması alsalar bile üniversiteye almak istememişledir. Çünkü bu çevrelere göre

---

[288] Kaya; **A.g.e,** s.205. Kavcar; **A.g.m,** 1987, s.40

[289] Kavcar; **A.g.m.** 1987, s.41

İlköğretmen Okullarında, Eğitim Psikolojisi, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Yönetimi gibi meslek derslerine önem verildiği için bu okulların mezunları klasik bilimlerde yetersiz görülmüştür. Üçüncü neden olarak ta, İlköğretmen Okulu mezunları üniversiteye alınsalar bile lise mezunları ile yarışmak zorunda kalacakları ve ağır üniversite programı altından kalkamayacakları ve sınıflarında kalacakları için öğrenimi terk edecekleri ileri sürülmüştür.[290] Oysa Ege Üniversitesi, Eczacılık, Tıp, Fizik, Kimya ve Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin hep birlikte aldıkları Denel Fizik dersinden 50 puandan yüksek not alanların hepsi Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinden çıkmıştır.[291]

Bütün bu korkular, duraksamalar ve direnmeler başta zamanın Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri olmak üzere bakanlık yetkililerini yıldırmamış ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu muhalefetin gazetelerde " bir seçim okulu daha açıldı" şeklindeki aleyhte propagandalarına rağmen, [292] Talim Terbiye Kurulu'nun 3.7.1959 tarih ve 209 sayılı kararı ile kurulmuş; kuruluş kararı 13 Temmuz 1959 tarihli Tebliğler dergisinde yayımlanmıştır. [293]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu modelinin geliştirilmesinde; Bakan Tevfik İleri ve diğer bakanlık mensuplarınca kabul edilmesinde, Talim ve Terbiye Kurulu üyeleri Nuri Kodamanoğlu, Hikmet İlaydın, Öğretmen Okulları Genel Müdürü Osman Bener, Müsteşar Osman Faruk Verimer ve İbrahim Ökten'in, büyük gayret ve katkıları olmuştur. [294] Keza Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri konuyu ciddiyetle ele almış, gerekli formalitelerin yerine getirilmesinde bizzat kendisi takipçi olmuştur.[295] Bakan İleri okulun açılış töreninde öğrencileri toplayarak gazetecilere biz bunları "essah" öğretmenler olarak yetiştireceğiz,[296] diyerek bu projeye verdiği önemi belirtmiştir.

---

[290] Kaya; **A.g.e,** s.205

[291] Rahatgün, İbrahim: Yüksek Öğretmen Okulu Uygulamasını Değerlendirme Anketi

[292] Erk, Hasan; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili 07.4.1999 tarih ve saat 17'de İstanbul'da yapılan görüşme. Erk,Hasan; "Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun Kuruluş Yılları" **Yüksek Öğretmen Okulu Yıllığı**, Tüyomed, İstanbul,1998, s. 5. Kaya, **A.g.e,** s.206. Murat; **A.g.m**, s.4

[293] M.E.B; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kararı, **Tebliğler Dergisi,** 13 Temmuz 1959, Cilt: 22, Sayı:1065, s.87

[294] Eşme; **A.g.m,** s. 2-3. Uzun,Şevket: Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun Tarihçesi, (Müdür Baş Yardımcısı Cevdet Ekemen'le Yapılan Görüşme) **16 Mart** Özel Sayı, 16 Mart 1966, s.1,6

[295] Erk, Hasan: **A.g.m,** s.-5. Erk: 07.4.1999 tarihli görüşme.

[296] Eşme; **A.g.m,** s.3. Bozcuk, Nihat; Yüksek Öğretmen Okulu Uygulamasını Değerlendirme Anketi

03.07.1959 tarih ve 209 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu Kararı ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kurulmuştur.[297] Okulun kuruluş gerekçesi olarak açılış kararında;

> Halkımızın ısrarlı ve şükrana değer istekleri ve sosyal zaruretler çerçevesinde çeşitli eğitim kurumlarımızın son yıllarda süratle arttığı görülmekte ve bu artışın önümüzdeki yıllarda da artarak devam edeceği anlaşılmaktadır. Daha şimdiden liselerimizin ve bunlara paralel ortaöğretim kurumlarında gerek sayı gerekse nitelik bakımından öğretmen ihtiyacı had safhaya gelmiş ve eğitimimizin bazı kurumlarda tatminkar olmaktan kısmen uzaklaşmaları[298] gerekçe olarak gösterilmiştir.

Kuruluş kararında okulun amaçları şu şekilde belirlenmiştir;

> a. Liselerimize ve bunlara paralel ortaöğretim müesseselerimize yeter sayıda ve yüksek nitelikte öğretmenler yetiştirmek,
>
> b. İlköğretmen Okullarımızın üstün başarılı öğrencilerine üniversite tahsilin yolunu açmak ve böylelikle bu okullardaki öğrencilerin gayretlerini ve verimlerini artırmak,
>
> c. Sonuç olarak İlköğretmen Okullarımızın ve İlköğretim kurumlarımızın uzman öğretmenlerle takviyesi suretiyle umumi Talim ve Terbiyemizin kemiyet ve keyfiyet bakımından inkişafını birinci kademeden itibaren sağlamak"[299] olarak belirlenmiştir.

Talim ve Terbiye Kurulu'nun kuruluş kararının yayımlanmasının hemen ardından Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 13 Temmuz 1959 tarihinde açılmış, 1 Ağustos 1959 yılında öğretime başlamıştır.[300] Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri, 12 Ağustos 1959 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun açılışını yapmıştır. Açılış töreninde yaptığı konuşmada " Türk Milleti'nin isteği doğrultusunda kifayetli, sağlam ve yeteri kadar öğretmenin" yetiştirileceğini ifade etmiştir.[301]

Okulun kurucu müdürü Hasan Erk;[302] Yüksek Öğretmen Okulu açılması kararı, 1958-1959 ders yılı sonunda alındığı için uygulamanın ancak, 1959-1960 öğretim yılında gerçekleştiğini; zaman kazanmak için yeni bir kararla 10 Ağustos 1959

---

[297] M.E.B:Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kararı:**Tebliğler Dergisi**, 13 Temmuz 1959, Sayı 1065, s.87-88

[298] M.E.B:**Aynı**, s.87-88

[299] M.E.B:**Aynı**, s.87-88

[300] T.C.Ankara Maarif Müdürlüğü: 19.8.1959 tarih ve 300/27921 sayılı yazı

[301] Zafer Gazetesi: " Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'nin Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Açış Konuşması", 13.8.1959, Yıl:10,Sayı 5354, s.1-4

[302] M.E.B: 31 Temmuz 1959 tarih ve 122.(60).1.5236 sayılı yazı

ile 5 Ekim 1959 tarihleri arasında Ankara'da o yıl İlköğretmen Okullarından çok iyi derece ile mezun olan öğrenciler için bir kurs açılması, bu kursta öğrencilerin devlet lise bitirme imtihanına hazırlanması, kazanmaları halinde ise A.Ü. Fen Fakültesi'nde öğrenimlerine devam etmesinin uygun görüldüğünü ifade etmektedir.[303]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kurucu müdürü Hasan Erk; okulun açılması ile ilgili olarak;[304]

> O tarihlerde görevim bakanlık müfettişliği idi, 11 Temmuz 1959 tarih ve 4228 tarihli bakanlık emri ile, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda açılacak olan lise taamamlama kursunun ve okulun kurucu müdürlüğüne tayin oldum; 13 Temmuz 1959'da Ankara'ya geldiğimde kendim dışında okula başka bir atama yapılmadığını, idare kadrosunun ilerde tamamlanacağını öğrendim; Kurs için Atatürk Lisesi'nin bir bölümü daha doğrusu bodrum katı ile ikinci katında birbirine dik iki koridordan birindeki odalar tahsis edilmişti, bakanlık proje hazırlayarak tahsis edilen yer amaca uygun hale getirildi; bodrum katı kısa zamanda yemekhane, ikinci kat koridorundaki bir kısım duvarlar yıkılarak yatakhane ve dershane yapıldı, işlerin planlandığı gibi çabuk bitirilmesi için her türlü imkan ve ödenek okul emrine verilmiş, bir taraftan derslikler, yatakhane ve mutfaklar için lüzumlu araç ve gereç sipariş edilmiş, bir taraftan da öğretmen kadrosu ve kursta takip edilecek müfredat tespit edilmiştir.

Okulun ilk müdür yardımcısı Cevdet Ekemen'de okulun kuruluşu hakkında 16 Mart Gazetesi'nde bir öğrenciyle yaptığı görüşmede;[305]

> Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü kurulduktan sonra hemen ele alınan konulardan birisi de liseler ve dengi okullar için öğretmen yetiştirme sorunu idi. Dönemin Genel Müdürü Osman Bener bu konuda çeşitli araştırmalar yapmak üzere beni görevlendirmişti. Konu bakanlık katında ele alınmış ve görüşülmekte idi. 1959 yılı Temmuz başında yaz iznimi tamamlamadan bakanlığın çağrısı üzerini Ankara'ya döndüm, Genel Müdür Osman Bener beni kabul etti, hemen Talim ve Terbiye Kurulu üyesi Hikmet İlaydın'ın odasına indik, orada bakanlık müfettişlerinden Hasan Erk'te bulunuyordu, Osman Bener beni onlara göstererek şöyle tanıttı, işte okulun yeni müdür yardımcısı Cevdet Ekemen, Hasan Erk'i göstererek işte okulun müdürü dedi. Ben şaşırmıştım, okul nerede açılmıştı, bu iş ne çabuk bitmişti, diye düşünüyordum. Hasan Erk beyle bakanlıktan çıktığımız zaman şöyle düşünüyorduk, şimdilik ilk işimiz uygun bina bulmak ve kiralamaktı. Çeşitli araştırmalardan sonra Atatürk Lisesi'nin bir kısmının AnkaraYüksek Öğretmen Okuluna tahsis edilmesini sağladıklarını belirtmektedir.

---

[303] Erk; **A.g.m**, s.5. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme
[304] Erk; **Aynı**, s.5. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme
[305] Uzun,Şevket; **A.g. m**, 1966, s.1.6

Okulun öğretime başlamasında, bina araç ve gereç temininde, ilk öğrencilerin seçilmesinde kurucu müdür Hasan Erk, müdür başyardımcısı Cevdet Ekemen ve müdür yardımcısı Nusret Güvenç'in önemli katkısı olmuştur. Okulun her türlü ihtiyacının karşılanması için Milli Eğitim Bakanlığı 31.8.1959 tarih ve 5236 sayılı yazı ile kurucu müdür Hasan Erk'e yetki vermiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; kuruluş kararında da belirtildiği gibi İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'ndan farklı bir modelle yapılanmıştır.

Kardaş'a göre;[306] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu İlköğretmen Okullarına dayalı olarak öğrencilerini seçen ve ilkokul öğretmenlerinin üniversiteye kadar yükselmesini sağlayan bir kurumdur.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu modeli daha çok öğrenci kaynağı ve oluşturulacak hazırlık sınıfları ile kendine has özellik göstermiştir. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun kuruluş kararında okulun öğretim biçimi ve öğrenci seçimi ile ilgili hükümlere yer verilmiştir. Kuruluş kararına göre;[307]

1. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri branş öğrenimlerini üniversitelerin ilgili fakültelerinde göreceklerdir,
2. Öğrencilerin meslek formasyonu kazanmaları, branşlarında iyi yükselmeleri ve yabancı dil öğrenmeleri bakımından gerekli tedbir alınacaktır.
3. Yüksek Öğretmen Okulu'na "Devlet Lise Mezuniyetine" haiz olanlar kabul edilecektir.
4. İlköğretmen Okullarının öğretim bünyesinde bu okulların başarılı öğrencilerini yukarıdaki şartlara göre lisans eğitimine hazırlama bakımından gerekli tedbirler alınacaktır.
5. İlköğretmen Okulları'nın 1958-59 yaz dönemi mezunları arasından seçilecek öğrenciler, bakanlıkça alınacak tedbirler sonucunda, "Devlet Lise Bitirme İmtihanlarını" vermek suretiyle Yüksek Öğretmen Okuluna alınacaktır.

Okul için kuruluş kararında belirlenen ilkeler gereğince çalışmalara başlanmış; üç ve altı yıllık 52 İlköğretmen Okulu'ndan, 1959 Haziran'ında mezun olmuş ve öğrenimleri boyunca derslerinde en başarılı oldukları okul yönetimleri tarafından dosyalarından saptanarak seçilmiş bir ya da iki öğrenciden oluşan ikiyüz öğrenci yeni okula aday öğrenci olarak seçilmişlerdir. Köy okullarına atanmalarını

---

[306] Kardaş; **A.g.m.** s.6

[307] M.E.B;Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kararı.**Tebliğler Dergisi.** Sayı 1065 s. 87-88

bekleyen bu genç öğretmenler bakanlığın çektiği telgraflarla Yüksek Öğretmen Okulu'na aday seçildiklerini öğrenerek Ankara'ya gelmişlerdir. Yapılan seçim sonunda başarılı olan altmış beş genç öğretmen, burada en tanınmış öğretmenlerin gözetiminde geceli gündüzlü üç ay süren Devlet Lise Bitirme İmtihanlarına hazırlama kurslarına devam etmişler, Ankara Atatürk Lisesi'nde bitirme imtihanlarına girerek lise diploması almışlardır. Böylece Müsteşar Osman Faruk Verimer ve Talim ve Terbiye Kurulu Üyeleri, Bakanlık müfettişleri ve diğer tanınmış öğretmenlerin sürekli çalışmalarının ışığı altında yetişen ve çoğunluğu köy çocuğu olan aday öğreenciler birer lise mezunu haline gelerek üniversitenin diploma üzerindeki direncini kırmışlardır. Bu sonuca ulaşmada Bakan Tevfik İleri'nin çabaları oldukça önemlidir. Bakan İleri sık sık okulu ziyaret ederek olumsuz etkilerle ürkütülmüş öğrencilere yürek gücü vermiş, onların başaracağına inancı tam olduğunu ve köy çocuklarının lise mezunlarıyla yarışmada çok başarılı olacaklarını herkesin yakında göreceğini söylemiştir. [308] Kaderini öğretmen olarak tayin ve tespit eden öğretmen adaylarının başarılı ve istekli olanları arasından seçilen öğrencilerin Yüksek Öğretmen Okulu'na girebilmesini sağlamak Milli Eğitim hayatında mutlu bir hayatın başlangıcıdır. Bu okul, karşı görüşlere rağmen iddialı kurulmuştur. Öğrencileri kadar öğretmenleri de okul başarısı için fedakarca çalışmışlardır. [309] Öğrencilerin çoğu başarılı olarak A.Ü. Fen Fakültesine girmişlerdir. Üstelik böylece köy ve yoksul kesim çocuklarına üniversite kapıları açılmıştır. [310]

Okula kayıt yaptıran ilk öğrenciler İlköğretmen Okulu'nu bitirmiş öğrencilerdi; lise bitirmedeki güçlükler dikkate alınarak 1959-1960 öğretim yılı için alınan ikinci grup öğrenciler; Eylül ayı başında, İlköğretmen Okulları'nın son sınıflarına geçen ve okullarınca aday gösterilen başarılı ve zeki elli öğrencilerden seçilerek oluşturulmuştur; bu öğrencilerle hazırlık sınıfı uygulaması başlatılmıştır.[311] Böylece bu öğrencilerin hazırlık sınıflarında bir yıllık öğretimden geçirilerek lise diploması almaları yoluna gidilmiştir.[312]

---

[308] Kavcar; **A.g.m**,1987. S . 41. Kavcar; **A.g.e**, 1982. s.199- 206. Erk; **A.g.m**. s.6. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme

[309] Kardaş; **A.g.m**. s.6

[310] Kaya; **A.g.e**. s.206. Kavcar; **A.g.m**.1987.s.41. Kavcar, **A.g.e**, 1982, s.199. Erk, Hasan; **A.g.m**. s.6. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme

[311] Uzun; **A.g.m**. s.6

[312] Erk; **A.g.m**. s.6. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme. Kodamanoğlu; 28.04.1998 tarihli görüşme

Kavcar'a göre;[313] hazırlık sınıfı, kısa süreli düzenlenen kursların ve bunun sonucu yapılan lise bitirme sınavlarının ortaya çıkardığı çeşitli güçlükleri ortadan kaldırmak amacıyla açılmıştır .

1960-61 öğretim yılında Fen Kolunun yanı sıra ilk kez benzer yöntemle Edebiyat Koluna öğrenci alınmıştır. Fen koluna alınan öğrencilerden daha az sayıda olan bu adaylarda, hazırlık sınıfını bitirdikten sonra 1961-1962 öğretim yılında Edebiyat, Tarih, Felsefe, Coğrafya, yabancı dil ve Sanat Tarihi öğretmeni olmak üzere A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin ilgili bölümlerine kayıt yaptırdılar.[314]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu için kampüs şeklinde yapılanma düşünülmüş bunu içinde Amerika Birleşik Devletleri ile okulun yapımı için protokol imzalanarak kredi desteği sağlanmıştır.[315] Okula verilmek istenen modelle ilgili propagandalar okulun yeni binalarının yapımına başlayınca da devam etmiştir. Özellikle Gazi Eğitim Enstitüsü öğretim elemanları okul aleyhinde propaganda yapmışlar, Yüksek Öğretmen Okulu modelini tasvip etmemişler, Amerikalı uzmanları kendi modelleri için ikna etmeye çalışmışlardır. Bu çerçevede Amerikalı uzmanlar kendi önerdikleri modelin olması için; okulu ziyaret etmişler sonuç alamayınca; Milli Eğitim Bakanı'nı binalar için yapılacak yardımları kesmekle tehdit etmişler ancak başarılı olamamışlardır. Milli Eğitim Bakanı bu olayla ilgili olarak, "Amerika'lılar Türkiye'yi Amerika'nın müstemlekesi mi sanıyorlar, ben Türkiye Cumhuriyetinin bakanıyım, okulun nasıl olacağını ben tayin ederim" [316] şeklindeki ifadesi ile tepkisini dile getirmiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 1972 yılına kadar geçici yönetmelikler ve okulun kuruluş kararında belirlenen ilkelere göre öğretim faaliyetini sürdürmüştür. Okul müdürü Ömer Bayın tarafından, okulun bir yönetmeliği olmadığı ve okul tarafından taslak bir yönetmelik hazırlanmış, ancak bu yönetmeliğin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanmasına kadar, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu için

---

[313] Kavcar; **A.g.m.**1987,s.41. Arıkan; **A.g.m.** s.III

[314] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 02.4.1962 tarih ve 329.10 sayılı yazı. Kavcar; **A.g.m.**1987, s.41

[315] Milli Eğitim Bakanlığı ve Amerikan Faaliyetler Misyonu. Eğitim Dairesi arasındaki 5 Temmuz 1960 tarih ve CR 44-66-14 numaralı Protokol metni (Teksir)

[316] Sarıcalı, Mustafa; 8.4.1999 tarihli görüşme.

hazırlanan 1955 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinin, öğrenci kayıt kabul şartları dışında aynen uygulanması bakanlıktan istenmiştir.[317] Bakanlık okulun bu isteğini olumlu karşılamış, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinin uygulanabileceği belirtilmiştir.[318] Okulun kuruluş yıllarından itibaren (1963 ve 1965) yıllarında taslak yönetmelikler hazırlanmış, ancak bu yönetmelikler bakanlık tarafından onaylanmamıştır. Öğretmenler kurulunun bir çok toplantısında, okulun kendine ait yönetmeliği olmaması hep şikayet konusu olmuştur. Okulun bağımsız bir yönetmeliğinin olmaması okuldaki sorunların sebebi sayılmıştır. 26.9.1966 tarihli öğretmenler kurulunda, okulun halen oturmuş bir düzeninin hatta yönetmeliğinin olmadığı öğretmenler tarafından vurgulanmıştır.[319] Ancak 1972 tarihinde tüm Yüksek Öğretmen Okulları için yönetmelik çıkarılarak bu belirsizlik ortadan kaldırılmıştır.

1966-67 öğretim yılında okul yeni binalara taşınmış, bu sebeple üç aylık gecikme ile 26 Aralık 1966 tarihinde yeni binalarında öğretime başlayabilmiştir. Bu gecikme; hazırlık sınıflarında haftalık ders saatlerinde yapılan artırma, sömestr tatili yapmadan öğretimi daha uzun tutarak telafi edilmiştir.[320]

Okulun yapısı, gelişimi, öğrenci seçimi, hazırlık sınıflarının durumu okul öğretmenler kurulunda da tartışılmıştır. 4.12.1968 tarihli öğretmenler kurulunda hazırlık sınıflarının kapatılarak, üç yıllık "hazırlık lisesine" dönüştürülme düşüncesi ele alınmış; bu konuda bir rapor hazırlanmıştır. Raporda; hazırlık sınıfına seçilen öğrencilerin başarılarının oldukça iyi olmasına rağmen bir yıllık eğitimin yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Öğrencilerin, bir yıllık lise müfredatının uygulanması ile lise bitirme imtihanlarında başarılı oldukları, ancak üniversiteye girişte aynı başarıyı gösteremedikleri; yeni programlara göre lise fen programlarının da değiştiği; bu durumun Fen Fakültesi programlarına da yansıyarak öğrencilerin yeni programda başarılı olmalarının sağlanması ve İlköğretmen Okulları'ndan gelen öğrencilerin yabancı dil bilgilerinin yetersiz olması, bu durumun hem üniversitede hem de meslekte gelişmelerine engel olması sebepleriyle hazırlık sınıflarının hazırlık lisesine

---

[317] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 11.4.1960 tarih ve 510/ 360 sayılı yazı.
[318] M.E.B:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü. 07.5.1960 tarih ve 329.0/2.2945 sayılı yazı
[319] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 26.9.1966 tarih ve 1 karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı
[320] Murat; **A.g.m.** s.9

dönüştürülmesi fikri benimsenmiştir.[321] Ancak hazırlık lisesi teklifi; daha sonraki öğretmenler kurullarında da tartışılmasına ve benimsenmesine rağmen, İlköğretmen Okullarının başarılı öğrencilerinin yükseköğretim haklarının saklı tutulması ve teşvikinin devam ettirilmesi gerekçeleri yüzünden gerçekleşmemiştir.

06. 10.1970 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı'nda yapılan Yüksek Öğretmen Okulları'nın durumlarının yeniden ele alındığı toplantıda; Yüksek Öğretmen Okullarının geleceği ile ilgili olarak; [322]

1. Mevcut durum + 1 yıl ,(kıdem)

2. İsteyen öğrenciye burs verilmesi,

3. Kendi içinde teşkilatlanarak ileride bir öğretmen üniversitesine doğru gelişebilecek bir okul haline dönüşme,

4. Üniversiteye bağlanma (Eğitim Fakültesine) kararları alınmıştır.

Bakanlıkça alınan bu kararlar 19.10.1970 tarihli Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenler kurulunda tartışılmış, kurulda okulun gelecekteki durumu ile ilgili olarak; [323]

1. Geliştirilmek suretiyle okulun aynı şekilde devamı,

2. Yüksek Okullar Kanun tasarısının tek tip kuruluş getirdiği, oysa her kurumun kendi özelliklerine göre geliştirlmesi gerektiği,

3. Hazırlık sınıfı öğretmenlerinin de uygulama öğretmeni olarak görevlendirilmesi gerektiği,

4. Okulun kendi kadrosunda eleman bulunması ve okul dışından da öğretim elemanlarından yararlanılması gerektiği,

5. Öğrenci sayısının artırılması,

6. Okulun 4+ 1 öğretim süresinin kabulü şeklinde kararlar almıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu modeli tüm tartışmalara rağmen 1972 yılına kadar korunmuş; 1972 yılında çıkarılan Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği

---

[321] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 4.12.1968 tarih ve 2 karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı.

[322] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 10.10.1970 tarih ve 17046 sayılı yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 19.10.1968 tarih ve 1 karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı

[323] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 19.10.1968 tarih ve 1 karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı

ve 1973 yılında çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel kanunuyla önemli değişmelerle karşı karşıya kalmıştır.

1972 yılında çıkarılan Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği'ne göre okula üniversitelerde okuyan öğrenciler arasından burslu öğrenci alınabileceği hükmü getirilmiştir.[324] 1973'te yayımlanan 1739 [325] sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun İlköğretimi sekiz yıla çıkarma ve buna uygun öğretmen yetiştirme isteği öğretmen yetiştirme sisteminde önemli değişikliklere sebep olmuştur. Kanunun uygulamasında öncelikle öğretmen yetiştirmeye yüksek öğrenim şartı getirilmiş, İlköğretmen Okulları kapatılarak Öğretmen Liselerine dönüştürülmüştür.

Milli Eğitim Temel Kanunu ile Yüksek Öğretmen Okulu önemli sarsıntı geçirmiş, okulun bozulma ve fiili kapanma süreci başlamıştır. Öğretmen Liselerinde lise programları uygulandığından, bu okul çıkışlılar, lise çıkışlıların tüm haklarına sahip olmuşlardır. Bundan dolayı da "Yüksek Öğretmen Okulu" bünyelerindeki "Hazırlık Sınıfları" işlevlerini yitirmiştir. Bu gerekçe ile 1974-1975 öğretim yılından başlayarak "Yüksek Öğretmen Okulu" bünyelerindeki "Hazırlık Sınıfları" uygulamasına son verilmiştir.[326] Böylece Yüksek Öğretmen Okullarının hazırlık sınıflarının öğrenci kaynağı kurumuş;[327] 10.9.1973 tarih ve 19475 sayılı bakanlık emri ile hazırlık sınıfları İlköğretmen Okulu son sınıflarına dönüştürülmüştür. Ancak 1974-1975 öğretim yılında bu uygulamada sona ermiştir. 1975 yılından itibaren hazırlık sınıflarının kapanması sonucu, farklı alanlarda okuyan nitelikli gençlerin Yüksek Öğretmen Okulu çekilerek öğretmen olarak yetiştirilmesi amacıyla, üniversite imtihanını kazanmış lise mezunları arasından; üniversitelerin ihtiyaç duyulan çeşitli öğretmenlik programlarının farklı sınıflarından açılan sınavlarla öğrenci almaya başlamıştır.[328]

Bu değişim Yüksek Öğretmen Okulları'nın önemli bir özelliğinin ortadan kalkmasına neden olmuştur. İlköğretmen Okullarına Anadolu'nun değişik bölgeleri ve köylerinden seçilerek alınan ve bu öğrencilerin en başarılı olanları arasından tekrar

---

[324] M.E.B:**A.g.yön.** 1972. Madde 6
[325] M.E.B; **Milli Eğitim Temel Kanunu**; (Ankara: Milli Eğitim Basımevi. 1990)
[326] M.E.B:**Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1973-1974 Yıllığı**. s.28
[327] Kavcar; **A.g.m.** s.45
[328] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü.19 Şubat 1974 tarih ve 2215 sayılı yazı. Hasan, Arıkazan; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili 24.04.1998 tarih ve saat 14.30'da Ankara'da yapılan görüşme

ikinci bir seçimle yüksek öğretmen okuluna seçilen nitelikli öğrenci kaynağının kurumasına neden olmuştur. 1970'li yıllardaki politik uygulamalar okulun daha da bozulmasına neden olmuştur.

Kaya'ya göre; [329] 1970'li yıllardan sonra bakanlık felsefe değiştirmiş ve Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerini üniversite giriş sınavları ile almaya başlamıştır. Bunun anlamı Yüksek Öğretmen Okulunun kapılarını diğer fakültelere giremeyen lise mezunlarına açmak ve yetenekli ilkokul öğretmenlerinin ileri eğitim olanaklarını sınırlamaktır. Bakanlığın bu uygulaması nedeniyle Yüksek Öğretmen Okulu öğrenci sayısında düşme başlamıştır.

Yüksek Öğretmen Okulu için arayışlar devam etmiş Fen Bilimleri ağırlıklı Deneme Yüksek Öğretmen Okulu uygulaması başlatılmıştır. Deneme Yüksek Öğretmen Okulu; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu bünyesinde 1974- 1975 öğretim yılında açılmış, bu okulun öğretim elemanı ihtiyacı 22.8.1974 tarih ve 21487 sayılı bakanlık onayı ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun hazırlık sınıflarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerden karşılanmıştır. Ancak bu okul bir yıl denenmiş ve sonra da kapanmıştır.

4. 2. Çıkan Sorunlar ve Kapatılma

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kurulduğu günden itibaren öğretim biçimi, öğretmenleri, öğrenci seçimi, mezunlarının atama yerleri itibarıyla hep tartışma konusu olmuştur. Bu belirsiz durum okulun bağımsız yönetmeliğinin olmaması ile de uygulamada çeşitli sorunlara yol açmıştır. Hazırlık sınıflarına öğrenci seçiminde yaşanan yanlışlıklar, hazırlık lisesi oluşturma isteği, disiplin suçları ve benzeri konularda belirsizlikler öğretmenler kurullarında da tartışılmıştır. [330]

İlköğretmen Okulları'nın Öğretmen Liselerine dönüşerek, lise programlarının aynen uygulamaya konması ve mezunlarının bütün fakülte ve yüksek okul sınavlarına katılmaya hak kazanmasıyla[331] İlköğretmen Okulları'ndan seçilerek Yüksek Öğretmen Okulu'na öğrenci gönderme uygulamasına son verilmiştir.[332]

---

[329] Kaya. **A.g.e,** s.207

[330] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: 4.12.1968 tarih ve 2 karar nolu. 22.12.1968 tarih ve 1 karar nolu. 29.4.1970 tarih ve 6 karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanakları.

[331] Kavcar: **A.g.m.**1987. s.42

[332] Binbaşıoğlu: **A.g.e.** s.414

Hazırlık sınıflarının kapanması ile Yüksek Öğretmen Okulları sağlıklı ve güçlü öğrenci kaynağından mahrum bırakılmıştır. Hazırlık sınıflarının kapatılması okulun kapatılma gerekçeleri arasında yer almıştır.

İlköğretmen Okullarının bir kısmı 1974 yılından itibaren sınıf öğretmeni yetiştirmek üzere iki yıllık Eğitim Enstitüleri haline getirilmiş, 1976 yılında bu okulların sayıları elliye çıkmıştır.[333]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu modeli kısa zamanda başarılı bir grafik çizdiği için Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerini yalnızca Fen ve Edebiyat Fakültelerine değil Eğitim Fakültesi, Ziraat Fakültesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile Hacettepe Üniversitesi'nin farklı fakültelerine de göndermiştir. Bu yayılım, mezun öğrencilerin öğretmen olarak atanmalarında bazı sorunlar çıkarmıştır.

Kavcar'a göre 1970 yılından sonra Yüksek Öğretmen Okulu'nun karşılaştığı sorunlar şunlardır;[334]

1.Hazırlık sınıfına seçilip te Devlet Lise Bitirme İmtihanlarını başaramayan öğrencilerin durumu;

2. Lise mezunu olup fakülte sınavlarını başaramayan öğrencilerin durumu;

3. Okuldan mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmak istemeyenlerin durumu;

4. Yöneticilerin, hazırlık sınıfı hocaları ve öğretmenlik meslek derslerine seçilecek öğretmenlerin durumu;

5. Geceleri yürütülen meslek derslerinin durumu;

6. 1968 yılından itibaren başlayan terör olayları;

7. 1974 - 75 öğretim yılından itibaren, öğretmen okullarının kapanması ve Yüksek Öğretmen Okulları'nın öğrenci kaynağının belirsizleşmesi yada kuruması;

8. Öğretmenlik meslek derslerinin üniversitelerde de verilmeye başlamasıdır.

Düzgüneş'e göre;[335] Yüksek Öğretmen Okulları aslında kendi başlarına öğretmen yetiştiren kurumlar değildir. Okulun sistemi 1970'li yıllarda giderek artan sakıncalar getirmiştir. Bu sakıncalar şöyle sıralanabilir;

---

[333] Binbaşıoğlu: **A.g.e**, 1995, s.414
[334] Kavcar; **A.g.m**.1987, s.44
[335] Düzgüneş.Orhan: "Yüksek Öğretmen Okullarının Geleceği", **Ülkü Pınarı**, Sayı:8.1976, s.7-8

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin alan eğitimi aldıkları üniversitelerde;

a. Sık sık ortaya çıkan boykotlar, işgaller, kavgalar ve silahlı çatışmalar ciddi bir öğretimi imkansız hale getirmiştir.

b. Sınıflar gittikçe kalabalıklaşmakta bunun neticesinde öğretim üyeleri öğrencilerle yeterince ilgilenemediği için öğretimin kalitesi düşmüştür.

c. Öğretim üyeleri ve asistanlar üniversitelere politikayı sokmuş, öğrenciler arasında ayırımlar yapılmaya başlanmıştır.

Bu sebeplerden dolayı böyle bir ortamda ihtiyaç duyulan miktarda ve beklenen seviyede lise öğretmeni yetiştirmek artık mümkün değildir. Yüksek Öğretmen Okulları, kendi bünyesinde hem akademik hem de mesleki eğitim yapan okul haline getirilmelidir. Bu okulun kadroları, yurtdışında doktora ve mastır yaparak dönen öğretim elemanlarından sağlanmalıdır.

Bu sorunlara ilave olarak;

1. 1972 yılında çıkarılan Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliği ile sistemin değişmesi,

2. Okula yapılan politik müdahaleler;

3.Öğrenci seçiminde objektif ölçütlerden uzaklaşma ve yanlı tutumları da bozulma sebepleri olarak sayabiliriz.

Bu sorunlar, düşülen bir takım yanlışlıklar ve olumsuz gelişmeler Yüksek Öğretmen Okulu'nu giderek yozlaştırmaya başlamıştır. Bu arada 1972 yılında çıkarılan Yüksek Öğretmen Okulları yönetmeliği ile Milli Eğitim Bakanlığı felsefe değiştirmiş, parasız yatılı öğrenciler yanında burslu öğrenciler;[336] de alınabileceği şeklindeki yönetmelik maddesine dayanılarak, 1975 yılından itibaren de hazırlık sınıfları kapandığı için üniversitelerin farklı sınıflarından öğrenci almaya başlamıştır.[337] Öğrenci seçimindeki bu değişim; imtihanlar sonucu seçilmiş başarılı ve öğretmenliğe motive olmuş öğrencilere okulun kapılarını kapamıştır.

1970'li yıllardaki olumsuz gelişmelerden sonra Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı üç kişilik müfettişler kurulunun Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda yaptığı

---

[336] M.E.B: **A.g.yön**. 1972. madde 6

[337] Erdem, A.Naili: 2. Basın Toplantısı. **Tebliğler Dergisi**, 17 Kasım 1975. s.454

inceleme ve soruşturma sonucunda düzenledikleri 31.05.1978 gün ve 85.22.11 sayılı rapor; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nce bakanlığa yazılan, 18.7.1978 gün ve planlama 770 sayılı yazı ve Milli Eğitim Bakanlığı Müdürler Komisyonunun 04.8.1978 tarih ve 405.1. 37 sayılı toplantısında aldığı karar ile Yüksek Öğretmen Okullarına öğrenci alınması tümüyle durdurulmuştur.[338] Müdürler Komisyonun hazırladığı raporda; Yüksek Öğretmen Okullarının öğrenci tabanının lise diploması vermeyen İlköğretmen Okullarının son sınıflarından seçilen öğrencilerden oluştuğu ancak İlköğretmen Okullarının Öğretmen Liselerine dönüştürülmesiyle öğrenci tabanını yitirdiği; Yüksek Öğretmen Okullarından yetiştirilecek öğretmenlerin dört yıl öğretim süreli Eğitim Enstitülerinden yetiştirilebileceği; bu nedenle Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretmen yetiştirme fonksiyonunu tamamladığı;[339] belirtilmiştir.

Bu raporda okulun kapatılma gerekçeleri de şu şekilde ifade edilmiştir;[340]

> Günümüzde üniversiteler meslek formasyonu verebilecek durumda olduğu gibi ülkemizin öğretmen ihtiyacı da büyük ölçüde giderilmiş durumdadır; içinde bulunduğumuz koşullarda Yüksek Öğretmen Okulları okul olma özelliğini yitiren öğrenci yurduna dönüşmüştür; bu kurumlar yatma yeme gibi öğrenci yurtlarına özgü sorunlarla yüklü olup eğitim ve öğretime yönelik çalışma yapmamaktadır. Yüksek Öğretmen Okulu gününü doldurmuş, bir öğretim kurumu durumundadır. Mevcut durumun devam ettirilmesi şu sakıncaları da beraber getirmektedir;
>
> 1. Bu okullarda meslek dersleri istenildiği şekilde yapılsa bile günümüzün gelişen pedagoji ilkelerine eğitim düzeyine ulaşılamamaktadır.
>
> 2. Kontrolsüz kalan yatılılık tesisleri içinde büyük bir kısım öğrenci, öğrenci yurtlarından yararlanmamakta sadece yemek hakkını kullanmakta, gece yapılan meslek derslerine girememekte öğrenim haklarını tümüyle yitirmektedir.
>
> 3. Yararsız hatta zararlı bir uygulamayı sürdürmek için görevlendirilen yönetim ve öğretim kadrosu ve yüz milyonlarca liralık bir amortismanın işletilmesi devlete çok ağır bir külfet getirmektedir.
>
> Özetlersek Yüksek Öğretmen Okulları bugünkü durumu ile meslek eğitimi değil, belli bir çevreye hizmet eden, militan eğitimi veren ve saldırganlık merkezi olan bir kurum haline gelmiştir. Genel Müdürlük yazısı daha sonra şöyle devam ediyor; bu okullara öğretmen okullarından öğrenci alma sorunu da ortadan kalktığına göre ,bu kurumların bu halleriyle işler bir görünümde tutulması çok sakıncalıdır. Dairemiz bu nedenle Yüksek Öğretmen Okul'larına 1978-79 öğretim yılında öğrenci alınmaması görüşündedir. Böylece okulun kapatılması için onay istenmiş, bu istek yerinde bulunmuş ve müdürler

[338] Kavcar; **A.g.e**, 1982, s.205
[339] M.E.B. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü. 14.8.1978 tarih ve 770.01.(60)40704 sayılı yazı
[340] Kavcar; **A.g.e,** 1982, s.204.206

komisyonun kararı ile köklü bir geçmişi olan Yüksek Öğretmen Okulları kapatılmıştır.

Kavcar'a göre; [341] Yüksek Öğretmen Okulları 1970'li yıllardan itibaren artan siyasi olaylardan oldukça etkilenmiştir, ancak siyasi olaylara ve okulun öğrenci tabanının kalmadığını ileri sürerek bu okulu kapatmak doğru değildir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlerinden Sarıcalı'ya göre; [342] Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılmasında; Eğitim Enstitüsü mezunlarının Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarına karşı takındıkları hasmane ve kıskançlık duygularının yarattığı çatışma ile 1970'li yıllardan sonra öğrenci seçimindeki politik tutum ve tavırlar ile terör olaylarının önemli rolü vardır.

Yüksek Öğretmen Okullarının kapatıldığı dönemde Öğretmen Okulları Genel Müdürü olan Şentürk, Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılmasıyla ilgili olarak; 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile ilköğretmen okullarının lise durumuna düştüğünü, böylece Yüksek Öğretmen Okulları'nın öğrenci kaynağının kuruduğunu belirtmektedir. Ayrıca Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin hem fakültelerde lisans öğrenimi görmelerinin, hem de akşamları okulda meslek dersleri öğrenimi görmelerinin yetersiz bir eğitim biçimi olduğunu ifade etmektedir. Yüksek Öğretmen Okulları denilen yerlerin bir tür öğrenci yurtlarına dönüştüğünü; meslek derslerinin çoğu kez yapılmadığını söyleyerek; " Bir tür yatakhane olarak kullanılan bu okulları kapattık. Kısaca 1739 sayılı yasa karşısında okul işlevini yitirmiştir, bizde yasanın gereğini yerine getirdik " [343] cümlesiyle kapatılma gerekçelerini ifade etmiştir.

Kodamanoğlu'na göre, Öğretmen Okulları Genel Müdürü'nün "Yüksek Öğretmen Okulu denilen bu yerler bir tür öğrenci yurduna dönüşmüştü, bu yatakhanelere dönüşen okulları kapattık" ifadesi gerçeği yansıtmamaktadır. Kodamanoğlu'na göre göre Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılması tamamen siyasi amaçlıdır.[344]

---

[341] Kavcar; **A.g.e,** 1982, s.206,207
[342] Sarıcalı, Mustafa; 8.4.1999 tarihli görüşme.
[343] Şentürk,Celal; " Öğretmen Yetiştirme Üzerine", **Abece,** Aralık,1991, s.65
[344] Kodamanoğlu; 28.4.1998 tarihli görüşme.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu' nun son dönemlerindeki müdürlerinden Terzi'ye göre[345]; Yüksek Öğretmen Okullarını kapatma düşüncesi 1971-72 öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Nusret Kuşcuoğlu döneminde ortaya atılmıştır. Terzi kapatılma ile ilgili olarak müsteşarla görüştüklerini, okulun kapatılmasında politik tavırların ön plana çıktığını ifade etmektedir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenlerinden, Arıkazan Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılma sebeblerini üç grupta toplamaktadır;[346]

1. Öğretmen Okullarının kapatılması öğrenci kaynağının kurumasına neden olmuştur,

2. Üniversiteler genişleyince Eğitim Fakültesi sayısı artmış, bu fakültelerde pedagojik formasyon derslerinin verilmesi bakanlık tarafından da uygun görülmüş, Yüksek Öğretmen Okulunu geliştirici tedbirler alınmamıştır.

3. Öğrenciler arasında aşırı derecedeki politik düşünceler sınıf içinde bile öğrencilerin birbirinden ayrılmasına neden olmuştur. Sınıflarda sağ tarafa sağcı öğrenciler, sol tarafa da solcu öğrenciler oturmuş, orta sıralar boş kalmıştır. Hocalar belli gruplara lanse edilmiş, okul anarşi ve terör yuvası haline getirilmiştir. Ülkeyi yöneten görüş ile okulu yöneten düşünce farklı olunca okul kapatılmıştır.

Öğretmen Okulları eski Genel Müdürü ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenlerinden Erdem'de kapatılma sebeblerini iki gerekçeye dayandırmıştır;[347]

a. İlköğretmen Okullarının Öğretmen Liselerine dönüştürülünce mezunlarına üniversitelere giriş imkanı sağlanmış, bunun sonucu hazırlık sınıflarına gerek kalmamıştır.

b. Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri farklı ideolojilere kümelenmiş ve çatışmaya başlamıştır. Bundan büyük rahatsızlık duyan aileler çocuklarını bu okula göndermek istememişlerdir. Bakanlık yetkilileri bu gerekçelerle okulu kapatmıştır.

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarından Eşme'ye göre kapatılma sebepleri arasında; öğrenci kontenjanlarının artırılması, öğrenci seçiminde subjektif yöntemlerin ön plana geçmesi, hazırlık sınıflarında kalite azalması, mütaala (etüt)

---

[345] Terzi. Yılmaz; Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili, 28.07.1999 tarih ve saat 16.oo da Ankara'da yapılan görüşme

[346] Arıkazan. Hasan; 24.04.1998 tarihli görüşme

[347] Erdem. Selman: 8.4.1999 tarihli görüşme

sisteminin bozulması, okulların politize edilmesi, hazırlık sınıfı uygulamasına son verilmesi, yatılılıktan vazgeçilip burslu sisteme geçilmesi sayılabilir. [348]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğrenci alımı durdurulduktan sonra okulun geleceği ve okul binalarının kullanımı ile ilgili tartışmalar başlamıştır. Bu çerçeve de okul hakkında çeşitli raporlar hazırlanmıştır.

Yüksek Öğretmen Okulunun Öğretmen Yetiştirme Sistemi İçindeki Yeri ismini taşıyan raporda; okulun tanımı yapılmış, öğretim biçimi hakkında bilgi verildikten sonra okulu geliştirmek için şu görüşlere yer verilmiştir; Okulun öğrenci tabanını kaybetmediği, fakültelerin ara sınıflarından öğrenci alabileceği; Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün öğrenci bileşenini dengeleyecek ve Milli Eğitim Bakanlığının ihtiyacı olan bir plan çerçevesinde öğrenci alma talimatının verilmesi gerektiği kısa vadeli tedbirler olarak belirlenmiştir. Uzun vadede ise Yüksek Öğretmen Okulu sitesinde finansman gerektirmeyen bazı düzenlemelerle yüksek lisans düzeyini de kapsamına alan bir öğretmen yetiştirme olanağının bulunduğu ve bunun uygulamaya konulması gerektiği ifade edilmektedir.[349]

Aynı dönemde okul müdürü tarafından hazırlanan bir başka raporda ise şu görüşlere yer verilmiştir; Okul öğrencilerinin belli bir politik görüşün odağı olduğu, Beşevler bölgesindeki olayların merkezinin yine okul kampüsü olduğu belirtilerek bu bölgedeki okulların sağlıklı bir eğitim yapabilmesi için öneriler getirilmiştir. Bu öneriler içinde; [350]

1. Okula çeşitli fakültelerden yeteri kadar öğrenci alınması,

2. Okulun boş bulunan laboratuar ve anfilerinden Gazi Eğitim Enstitüsü' nün yararlandırılması,

3. Okulun güvenlik içinde olmasının sağlanması,

4. Okul kadrolarının ivedilikle sağlanması,

5. Okul müdürü ve yardımcılarına kampüsün kontrol altına alınabilmesi için lojman tahsis edilmesi görüşlerine yer verilmiştir.

---

[348] Eşme: **A.g.m, s.4**

[349] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; "Yüksek Öğretmen Okulunun Öğretmen Yetiştirme Sistemi İçindeki Yeri" adlı Eylül 1978 yılında hazırlanmış tarihsiz teksir rapor

[350] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; Milli Eğitim Bakanlığına Yazdığı Eylül 1978 tarihli yazı

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Raporda yer verilen bütün bu önerilerin yerine getirilememesi durumunda ise Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin yatılılık hallerinin kaldırılarak burslu hale getirilmesi; yönetici kadro ve diğer personelin uygun yerlerde istihdamı istenmiştir. Okul müdürü Muharrem Uğurlu'nun hazırladığı rapor doğrultusunda 14.08.1979 tarihinde bütün öğrenciler burslu hale getirilmiş, bina ve personelde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı diğer birimlere tahsis edilmiştir.[351]

Okul müdürlüğünün hazırladığı bir başka raporda şu görüşlere yer vermiştir;

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin yatılılık hallerinin kaldırıldığı ve tesisler onarıldığı takdirde üç bin öğrencilik bir yüksek öğretim kurumu haline getirilebileceği ifade edilmiştir.[352]

1979 yılı içerisinde okul binalarının durumu ile ilgili komisyon oluşturmuş; konuyla ilgili Sosyal Hizmet ve Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü Planlama şubesi çalışmalar başlatmıştır.

Okulun mevcut öğrencileri, 14 Mayıs 1979 tarihinden itibaren parasız yatılılık durumundan burslu hale dönüştürülmüştür, bu tarihten itibaren yurt binaları işlerliğini yitirmiştir. Öğrenciler Ankara'daki Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı yurtlara yerleştirilerek okul binaları tamamen boşaltılmıştır.[353]

Tablo 13'de; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretime açık bulunduğu 1959-60,1978-79 öğretim yıllarına göre öğrenci, öğretmen ve mezun sayıları verilmiştir. Belirtilen dönemde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'dan 1820 öğrenci mezun olmuştur. Mezunları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı birimlerde, yöneticilik; lise ve dengi okullarda, öğretmenlik ve yöneticilik; üniversitelerin de akademik kadrolarında görev yapmaktadır.

---

[351] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 12 Ekim 1979 tarih ve 429.3/ 950 sayılı yazı.
[352] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 29.8.1978 tarih ve 221.1/2140 sayılı rapor
[353] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 12 Ekim 1979 tarih ve 429.3 / 950 sayılı yazı

TABLO 13: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU'NUN GELİŞİMİ [354]

YILLAR	ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI			MEZUN SAYISI
		ASIL	ÜCRETLİ	TOPLAM	
1959-60	212	20	10	30	-
1960-61	269	20	22	42	-
1961-62	377	21	23	44	-
1962-63	517	21	23	44	42
1963-64	631	26	5	31	67
1964-65	763	29	12	41	111
1965-66	799	18	13	31	116
1966-67	863	18	14	32	96
1967-68	984	18	17	35	163
1968-69	971	23	6	29	169
1969-70	955	26	7	33	121
1970-71	867	13	15	28	177
1971-72	766	28	8	36	166
1972-73	858	36	3	39	155
1973-74	830	23	-	23	111
1974-75	321	6	3	9	82
1975-76	400	6	3	9	71
1976-77	596	6	-	6	85
1977-78	430	7	-	7	42
1978-79	319	10	-	10	46
TOPLAM	-	-	-		1820

4. 3. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun Amacı

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ortaöğretim kurumlarına, kültür dersleri öğretmeni yetiştirmek amacıyla açılmıştır. Okulun amaçları kuruluş kararında; [355]

a. Liselerimize ve bunlara paralel ortaöğretim müesseselerimize yeter sayıda ve yüksek nitelikte öğretmenler yetiştirmek,

b. İlköğretmen Okullarımızın üstün başarılı öğrencilerine üniversiter tahsilin yolunu açmak ve böylelikle bu okullardaki öğrencilerin gayretlerini ve verimlerini artırmak,

---

[354] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu**: 1959-60.1960-61,1961-62.1962-63,1963-64,1964-65, Öğretim Yılı Başı İstatistikleri. **M.E.B**:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 1964-65,1973-74 Öğretim YıllarıYıllıkları. **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu**; 3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı, 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı,14.1.1973tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı, 25.2.1975 tarih ve 010/748 sayılı, 6.2.1976 tarih ve 010/274 sayılı İstatistik Yazıları, **DİE**: Milli Eğitim İstatistikleri:Yüksek Öğretim,1978-79,S-9,23,31.Ankara:1980 ; **DİE**: Milli Eğitim İstatistikleri;1974-1978, s.19,35,68,Ankara:1978.

[355] M.E.B;Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kararı,**Tebliğler Dergisi**, Sayı 1065, s. 87-88

c. Sonuç olarak İlköğretmen Okullarımızın ve İlköğretim kurumlarımızın uzman öğretmenlerle takviyesi suretiyle umumi Talim ve Terbiyemizin kemmiyet ve keyfiyet bakımından inkişafını birinci kademeden itibaren itibaren sağlamak" olarak belirlenmiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun açılış amacı ortaöğretimin ve İlköğretmen Okullarının nitelikli öğretmen ihtiyacını temin etmek, İlköğretmen Okulları'nın başarılı öğrencilerine üniversite eğitimi yolunu açmak olarak belirlenmiştir. Okul açılışındaki temel ilkelere bağlı kalarak uzun yıllar öğretmen yetiştirmiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun kuruluşunda uyguladığı 1955 tarihli yönetmeliğe göre amaçları şunlardır; [356]

Yüksek Öğretmen Okulu, liselere ve dengi okullara öğretmen yetiştirmek üzere açılmış bir okuldur. Eğitim ve öğretim çalışmalarının sonunda öğrencilerin;

a. Milli ahlakın ilkelerine bağlı, Millet ve insanlık ülküsünü benimsemiş,

b. Pozitif bilim anlayışını kazanmış ve bilgilerini meslek alanında kullanma yollarını hakkıyla öğrenmiş,

c. Çalışkan, mesleğine bağlı, yurdun her yerinde hizmette bulunmaya hazır,

d. Yaşayışı ve çevresine yaptığı tesir bakımından örnek tutulmaya layık,

e. Bedence ve karakterce sağlam, şahsiyet sahibi birer meslek adamı olarak yetişmelerini amaçlar.

1960' lı yılların başında Ankara Yüksek Öğretmen Okulu için hazırlanan ilk taslak yönetmelikte de okulun amaçları alınan ilk grup öğrencilerin fen koluna mahsus olması sebebiyle, okul fen fakültesine bağlı gibi düşünülmüş ve bu çerçevede belirlenmiştir. Bu taslağa göre Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun amacı; Milli Eğitim Bakanlığı'nın ihtiyacı olan lise fen dersleri öğretmenlerini yetiştirmek [357] olarak ifade edilmiştir.

İlk kapsamlı tasarı yönetmelik, 1963 ve 1966 yıllarında hazırlanmış, ancak 1972 yılında Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nu da kapsayan bir yönetmelik çıkabilmiştir. 1963 ve 1966 yılında hazırlanan tasarı yönetmelikler 1955 yönetmeliğine

---

[356] M.E.B; **A.g.yön,** 1955. Madde 1.

[357] **A.Ü.Fen Fakültesi Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği** (Tasarı). Madde 2

bağlı kalmış, 1960 ihtilali ile amaçlarda devletin anayasada belirlenen temel ilkeleri çerçevesinde değişmeler olmuştur. Bu tasarı yönetmeliklerde 1955 yılında çıkarılan yönetmelikten farklı olarak, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun eğitim öğretim amaçlarına;

"a. Atatürk devrimlerine ve milli ahlakın ilkelerine bağlı, öğretmenler yetiştirme" amaç olarak ilave edilmiştir.[358]

1972 yılında çıkarılan Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği de önceki yönetmeliklerden farklı olarak öğrencilere kazandırılacak özel amaçlarda;

Anayasamıza, Türkiye Cumhuriyetinin temel ilkelerine ve Atatürk devrimlerine bağlı; Yurdunu milletini seven, Türk Devleti'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü korumada uyanık ilkeleri yer almıştır.[359] Amaçlardaki bu davranış değişmeleri Türkiye'nin 1965 yılından sonraki anarşi ve terör ortamında yetiştirilecek öğretmenlerin ülkenin içine düştüğü kaos ortamında Atatürk İlkelerine, devlete ve millete bağlı olarak yetiştirme isteği ve ihtiyacı olarak ortaya çıkmıştır.

4. 4. Teşkilat ve Yönetim İşleri

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumudur. Okulun idari teşkilatlanması; müdür, müdür yardımcıları ve müzakereci öğretmenler şeklinde yapılanmıştır. Ayrıca öğretmenler kuruluda öğrenci işlerinde karar alma organı olarak idari yapıdaki yerini almıştır.

4. 4. 1. Okul Müdürü

Yüksek Öğretmen Okulu müdürü, okulun eğitim ve yönetim çalışmalarının sorumlusu, düzenleyicisi ve amiridir.[360]

Müdürün görevleri şunlardır; okulu temsil etmek; tayini gereken müdür yardımcılarını, memurların görevlerini belirlemek, okula öğretmen atamaları için teklifte bulunmak; 3856 sayılı kanunun 19. maddesine göre öğretmen, idareci, memur ve hizmetli tayin ve ücretlerini tespit etmek; okulun bütçesi hakkında bakanlığa teklifte bulunmak, verilen ödenekleri okul için kullanmak; okulun bütün kurul ve

---

[358] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Geçici Yönetmeliği** (1963) 1965. Madde 2. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 02.3.1965 tarih ve 3050 sayılı yazı

[359] M.E.B;**A.g.yön.** 1972. Madde 2

[360] M.E.B; **A.g.yön.** 1955. Madde 20

komisyonlarına başkanlık etmek; okulun çalışmaları hakkında bakanlığa Temmuz ayında rapor vermek; okulda yapılacak öğretim ve uygulama çalışmalarının yönetmelik ve programlara göre yürütülmesini sağlamaktır.[361] Okul için hazırlanan geçici yönetmeliklerde de müdürün görevlerinin belirlenmesinde 1955 tarihli yönetmeliğe bağlı kalınmış, müdürün görevleri arasına; her yıl Temmuz ayında öğretmenler hakkında sicil doldurma ve bunları bakanlığa bildirme ilkesi eklenmiştir.[362]

1972 yılı yönetmeliği de, Yüksek Öğretmen Okulu müdürünün görevini; eğitim öğretim ve yönetim çalışmalarının sorumlusu, düzenleyicisi ve amiri olarak tanımlamıştır. Bundan başka müdür, okulun bina ve eşyasının korunmasının, iyi kullanılmasını, temizliğini ve düzenini sağlamak ve ilgili görevlileri yakından takip etmekle görevlidir.[363] Bu yönetmelik müdürün görevlerini tanımlamada daha açık ve kapsamlı bir şekilde görevleri belirleyen tanımlama yapmıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda kuruluşundan itibaren görev yapan müdürler ve görev yaptıkları tarihler aşağıda verilmiştir.[364]

1. Hasan ERK (1959 - 60)

Kavala- 1915 doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik bölümünden mezun olmuştur. Erzurum ve Samsun liselerinde Matematik dersi öğretmenliği, Giresun ve İstanbul Haydarpaşa Liselerinde müdürlük yaptıktan sonra Bakanlık tarafından bir yıl Amerika'ya eğitime gitmiştir. Dönüşünde Bakanlık müfettişi olarak atanmıştır. İstanbul'da Milli Eğitim Bakanlığı müfettişi iken 11 Temmuz 1959 tarih ve 4228 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı emri ile okulun kurucu müdürlüne atanmış,1959-60 öğretim yılı sonuna kadar görev yapmıştır.

2. Ömer Faruk BAYIN (1960 - 61)

Akdağmadeni- 1919 (1338) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik-Kimya bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Kimya dersi öğretmeni iken, 30.10.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara İlköğretmen Okulu ve Yüksek Öğretmen Okulu Kimya Dersi

---

[361] M.E.B; **Aynı**, 1955, Madde 21
[362] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A,g.g.yön,** (1963),1965, Madde 17
[363] M.E.B; **A.g.yön**, 1972, Madde 11
[364] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü Arşivi; Öğretmenlere ait sicil dosyaları

öğretmenliğine; 26.3.1960 tarihinde görevlendirme ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğüne atanmıştır.26.09.1961 tarihine kadar bu görevi yürütmüştür.

3. Mustafa SARICALI (1961 - 62, 1963 - 64)

Gümülcine- 1917 (1336) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik- Astronomi bölümünden mezun olmuştur. Kız Meslek Okulları ve Kız Enstitüleri müfettişliği görevinde iken,11.09.1961 tarihli kararname ile Gazi Eğitim Enstitüsü Matematik dersi öğretmenliğine ve (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüne tayin olmuştur.4.12.1964 tarihli kararname ile Milli Eğitim Bakanlığı Özlük İşleri Genel Müdür Yardımcılığına atanmış; 14.03.1966 tarihli kararname ile Ankara Ticaret Lisesi ve (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

4. İbrahim Hilmi OLGUN (1964 - 65, 1965 - 66)

İzmir- 1918 (1337) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. 04.12.1964 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine ve müdürlüğe atanmıştır. 11.3.1966 yılında Gazi eğitim Enstitüsüne tayin olmuştur.

5. Doç. Dr. Ferruh SANIR (1965 - 66, 1966 - 67)

Konya- 1903 (1322) doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Coğrafya dersi öğretmeni iken 30.01.1965 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmenliğine tayin olmuş; 22.06.1966 tarihli kararname ile de Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğüne atanmıştır. 24.05.1967 tarihine kadar müdürlük yapmıştır. 27.11.1968 tarihinden itibaren Talim ve Terbiye Kurulu Üyeliği ve (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Jeoloji dersi öğretmenliği yapmıştır. Özel Başkent Gazetecilik Yüksek Okulunda üç yıl müdürlük yapmıştır.

Eserleri; Coğrafya IV,V (1945), 79 saatte 542 Deprem (1959), Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya Enstitüsü Gezintileri (Çev)

6.Yunus MURAT (1967- 68 , 1968 - 69)

Erzurum- 1917 (1336) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik bölümünden mezun olmuştur. Yozgat Lisesi Fizik dersi öğretmenliği yapmış, Balıkesir

Necatibey Eğitim Enstitüsü Fizik dersi öğretmeni iken, 28.10.1963 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik dersi öğretmenliği ve müdür baş yardımcılığına tayin olmuş, 31.05.1967 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğüne atanmıştır.1969 yılına kadar bu görevi sürdürmüş; 01.02.1971 tarihli kararname ile Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okulu'na tayin olmuştur. 1964- 1966 yılları arasında Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevlerinde de bulunmuştur.

Eserleri; Fizik Ders Kitabı (1975)

7. Kemal AKGÜN (1969-70, 1970 -71)

Trablusşam- 1917 (1336) doğumlu, Adana İlköğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümünden mezun olmuştur. Antalya Korkuteli Çanaklı dere Köy Öğretmen Okulu'nda (27.11.1939-12.01.1940), Kaş Merkez Ortaokulu'nda (24.01.1940 - 10.10.1944), Adana Erkek Öğretmen Okulu'nda (16.07.1946 - 27.12.1951), Kızıl çullu Köy Enstitüsü'nde (04.01.1952- 28.10.1952), Bolu Kız Köy Enstitüsü'nde (01.11.1952 - 30.09.1952) tarihleri arasında Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeliği, Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü (06.10.1953 - 11.01.1955), İçel Milli Eğitim Müdürlüğü (11.01.1955 - 03.12.1956), Bolu Kız Öğretmen Okulu'nda (10.12.1956- 18.10.1962), Bursa Eğitim Enstitüsü'nde (24.10.1962-05.12.1963) tarihleri arasında Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeliği, A.İ.D Bursu ile George Town Dil kursu için (05.12.1963 - 09.11.1964) tarihleri arasında Amerika'ya gidiş, 14.09.1965 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeliğine tayin olmuştur.21.05.1969 tarihinde de Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğüne atanmıştır. Bu görevi 12.09.1970 tarihine kadar sürdürmüştür.

8. Orhan Halit ÖZTÜRK (1970 -71, 1971 -72)

İstanbul- 1918 (1337) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Matematik bölümünden mezun olmuştur. Sivas Lisesi'nde (31.05.1958- 18.07.1963) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı,Trabzon Eğitim Enstitüsü'de (30. 08.1963 - 01. 09. 1964), Samsun Eğitim Enstitüsü ve İlköğretmen Okulu'nda (08. 09. 1964 - 24. 09.1970), Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda (24.9.1970- 15.3.1970) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği ve müdürlük

görevlerinde bulunmuştur. 15.03.1970 tarihli kararname ile Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

9. M. Salih ÖNEN (1972 -73, 1974 -75)

Urfa- 1931 doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Urfa Lisesi'nde (27.09.1958- 06.10.1962), Diyarbakır Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü'nde (17.10.1962- 13.08.1970)tarihleri arasında Edebiyat dersi öğretmenliği, İsparta Eğitim Enstitüsü'nde (18.08.1970- 23.06.1973) müdürlük ve Edebiyat dersi öğretmenliği yapmıştır. 23.06.1973 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü ve Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 30.11.1976 tarihinde Urfa Meslek Yüksek Okulu müdürlüğüne atanmıştır.

10. Yılmaz TERZİ; (1975 - 76, 1977 - 78)

Çaykara- 1950 doğumlu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümü mezunudur. Elbistan Lisesi'nde (27.09.1972 -07.01.1975), Pazarcık Lisesi'nde (18.02.1975-12.07.1975), Gazi Eğitim Enstitüsü'nde (13.07.1975 - 02.09.1976) tarihleri arasında Edebiyat dersi öğretmenliği yapmıştır. 02.09.1976 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü ve Edebiyat dersi öğretmenliği görevine başlamıştır. 16.08.1978 tarihinde Ankara Ömer Seyfettin Lisesi Edebiyat dersi öğretmenliğine atanmıştır.

11. Muharrem UĞURLU; (1978 -79 -1979 - 80)

Afşar- 1944 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü, Hukuk Fakültesi ve Türkiye ve Ortadoğu Amme Enstitüsü'nden, mezun olmuştur. Mimar Kemal Ortaokulu'nda (30.06.1967- 21.08.1967), Maraş ili Afşin Ortaokulu'nda (21.08.1967-16.09.1967) Rize ili Çayeli Ortaokulu'nda (10.10.1967- 12.10.1973) Ankara İli İncesu Ortaokulu'nda (13.10.1973- 05.11.1974), Diyarbakır Eğitim Enstitüsü'nde (11.11.1974 - 22.08.1978), Gazi Eğitim Enstitüsü'nde (28.03.1978 - 11.08.1978) tarihleri arasında Türkçe ve Edebiyat dersleri öğretmenliği yapmıştır. 15.08.1978 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü ve Edebiyat dersi öğretmenliği görevine başlamıştır. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun son müdürüdür. 04.06.1979 tarihinde Namık Kemal Ortaokulu'na tayin olmuştur.

4. 4. 2. Müdür Yardımcıları ve Müzakereciler

Okul müdürünün, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan izin almak suretiyle müdür yardımcıları arasından görevlendireceği biri; eğitim ve öğretim işlerinde müdüre birinci derecede yardım eder. Bu yardımcı müdür görevde bulunmadığı zaman müdüre vekalet eder, okul disiplin kuruluna başkanlık eder, büro işlerini düzenler,diploma defterlerini ve diplomaların düzenlenmesini sağlar, öğretmen ve memurların dosyasını tutar.[365] 1955 tarihli yönetmelik okul müdür başyardımcısına bu görevleri yüklemiştir. (1963) 1965 tarihli geçici ve 1972 tarihli yönetmelik, 1955 tarihli yönetmeliğin müdür baş yardımcısı ile ilgili hükümlerini aynı şekilde değerlendirmiş ve yönetmelik hükümlerine almıştır.[366]

Müdürün okul yönetiminde, baş yardımcısı dışında sorumluluğu paylaşan müdür yardımcıları vardır. 1955 Yüksek Öğretmen Okulu, 1963 (1966) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu geçici ve 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği de müdür yardımcılarının görevlerini belirlemiştir. Müdür yardımcıları ve müzakereciler; okul müdürüne okul yönetiminde, eğitim ve öğretim işlerinin yönetmelik ve programlar çerçevesinde yürütülmesinde yardımcı olan öğretmenler olarak tanımlar. Müdür yardımcılarının görevleri; okulun yazı işleri; Öğrenci kayıt ve kabul, devam, izin, imtihan, askerlik, disiplin işleri ve bunlarla ilgili defterin, dosyaların, cetvellerin ve diğer belgelerin düzenlenmesi; öğrencilere verilecek eşya ve paraların dağıtılması ve kayıtlarının tutulması, mecburi hizmet takibine ilişkin işler; memurlara ait işler; haftalık ders, günlük çalışma cetvellerinin ve uygulama işlerinin düzenlenmesi; öğretmen ve memurlara ait fiş ve defterlerin tutulması askerlik işlerinin ve devamlarının takibi; okula ait tahakkuk, satın alma, muayene, hesap ve istatistik işleri; ambar ve depo malzemelerinin düzenli bir şekilde yürütülmesi; okul binaları ve bahçeleri ile diğer tesislerin bakımı; pasif koruma işlerinde yardımcı olmak olarak belirlenmiştir.[367] (1963) 1965 tarihli Ankara Yüksek Öğretmen Okulu geçici yönetmeliği ve 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği de bu hükümleri

---

[365] M.E.B: **A.g.yön.**1955. Madde 22

[366] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **A.g.g.yön.** (1963) 1965. Madde 18-20. M.E.B: **A.g.yön.**1972. Madde 13.14

[367] M.E.B: **A.g.yön,** 1955. Madde 23

aynı şekilde benimsemiş, ilave olarak; okuldaki kitaplık işlerinden de müdür yardımcıları ve müzakereci öğretmenleri sorumlu tutmuştur.[368]

Okul müdürü, müdür yardımcıları arasında görev dağılımı yaparak her öğretim yılı başında müdür yardımcılarının görevlerini belirler.[369]

Bu iş bölümü çerçevesinde yönetmelik hükümlerine göre müdür yardımcıları planlamalarını yapar ve görevlerini yürütürler. 27.4.1976 tarihli idareciler toplantısında müdür yardımcıları arasında görev bölümü yapılmıştır. [370]

Tahakkuk işleriyle görevlendirilen müdür yardımcısı aynı zamanda satın alma ve muayene komisyonlarına da başkanlık eder.[371] 1972 tarihli yönetmelik tahakkuk işleri müdür yardımcısına satın alma komisyonu başkanlığını vermiş ancak muayene komisyonu başkanlığını bir başka müdür yardımcısına yüklemiştir.[372]

Bu görevlerin dışında müdür yardımcılarına nöbet görevi yüklenmiştir. Müdür yardımcıları ve müzakereci öğretmenler okulda sıra ile nöbet tutarlar, nöbet süresi 24 saat olarak belirlenmiştir. Nöbet süresince nöbetçi müdür yardımcıları; vakit cetvelinin devamını sağlarlar; Mütalaaların (etüt) sükunetle yapılmasını temin ederler; ambardan erzak çıkarılırken hazır bulunurlar; tabelaya göre çıkan erzakın kazana tam olarak girmesini sağlarlar, hasta öğrencilerin durumu ile yakından ilgilenirler; yangın tehlikesi olan yerleri ve gece bekçisinin işini hakkıyla yapıp yapmadıklarını kontrol ederler.[373]

Nöbetçi müdür yardımcıları ve müzakereci öğretmenler okulun günlük işlerinin düzenli yürütülmesinden birinci derecede sorumludur.[374] 1972 yönetmeliği de ilave olarak; okul memurlarının devam ve çalışmalarını kontrol etme ve görevlerini

---

[368] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**. Madde 19. (1963)1965 . M.E.B: **A.g.yön** .1972. Madde 14

[369] M.E.B; **A.g.yön**. 1955. Madde 24. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965, Madde 20. M.E.B: **A.g.yön**, 1972. Madde 15

[370] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 27.4.1976 tarih ve Karar No: 5 sayılı İdareciler Toplantı tutanağı.

[371] M.E.B: **A.g.yön**. 1955. Madde 25. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**. (1963) 1965, Madde 21

[372] M.E.B: **A.g.yön**. 1972. Madde 16

[373] M.E.B; **A.g.yön**. 1955. Madde 26. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g..g.yön** (1963) 1965, Madde 22

[374] M.E.B; **A.g.yön**. 1955, Madde 25. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963) 1965, Madde 21

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

düzenleme ilkesini getirmiştir. Müzakereci öğretmen uygulamasına yer verilmemiştir.[375]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürü, imtihan dönemlerinde imtihanların kurallara uygun ve güvenli bir şekilde yapılmasını ve okul disiplinini sağlamak amacıyla müdür yardımcılarına ek görevlerde yüklemişdir.[376] İmtihan dönemlerinde müdür yardımcıları; okul müdürü ile saat 7.00'da okulda bulunma; İmtihan komisyonuna yardımcı olmak; öğrencilerin imtihan düzenlerinin sağlanması; imtihan evraklarının korunması gibi işlerden sorumludur.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'da kuruluşundan itibaren görev yapan ve tespit edilebilen müdür yardımcıları şunlardır;

1. Cevdet EKEMEN; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1959 - ?)

Bor- 1909 (1328) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulunda Türkçe dersi öğretmeni iken, 22.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfları idari işlerine, 30.12.1959 tarihinde öğretmenlik meslek dersleri öğretmenliğine, 03.01.1961 tarihinde müzakereci öğretmenliğe tayin olmuştur.

2. Nusret GÜVENÇ; BEDEN EĞİTİMİ (1959- ?)

Aksaray- 1915 (1334) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulu Türkçe öğretmeni (Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nde şube müdür yardımcısı) iken, 22.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliğine atanmıştır. 10.06.1960 tarihinde müzakereci öğretmenliğe, 23.09.1970 tarihinde de kadrolu olarak atanmıştır. Ayrıca Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Boş Zamanları Değerlendirme Şubesinde Şube müdürü olarak çalışmıştır.

3. Kemal AKALIN; MATEMATİK (1959 - ?)

Mucur- 1919 (1338) doğumlu, Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsü Matematik bölümünden mezun olmuştur. Adana Kız Öğretmen Okulunda Fen

---

[375] M.E.B; **A.g.yön.** 1972, Madde 17

[376] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; Müdür Yardımcılarına yapılan tarihsiz duyuru

dersleri grubu öğretmeni (Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünde şube müdürü yardımcılığında geçici görevli) iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Matematik dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı yapmıştır.

4. Meliha BERET; COĞRAFYA (1963 - 1974)

İstanbul- 1916 (1335) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya bölümünden 01.07.1942 tarihinde mezun olmuştur. Trabzon Lisesi'nde (31.08.1942-01.07.1953), Ankara Atatürk Lisesi'nde 07.09.1953 - 27.09.1954), Ankara Kız Lisesi'nde (27.10.1954 - 12.10.1963) tarihleri arasında Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır. 08.10.1963 tarihli kararname ile ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 30.11.1970 tarihinde kadrolu olarak atanmış; 19.11.1974 tarihinde de Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

5. Müyesser GÜRTÜRK; KİMYA (1961 - 1963)

Ahıska-1917 (1336) doğumludur, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Kimya bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Kimya asistanı iken, 21.11.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığına atanmıştır. 31.11.1961 tarihinde kadrolu olarak çalışmaya başlamış, 11.11.1963 tarihinde Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesine tayin olmuştur.

6. Melahat TAŞAR; COĞRAFYA (1960 - 1963)

Çankırı- 1920 (1339) doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Erzurum Erkek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmeni iken, 17.11.1960 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 15.10.1963 tarihine kadar Coğrafya dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı yapmış, daha sonra Yıldırım Beyazıt Lisesi'ne tayin olmuştur.

7. Burhanettin TÜZÜN; EDEBİYAT (1962 - 1963)

Adana-1916 (1335) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezun olmuştur. Trabzon Lisesi Edebiyat dersi öğretmeni iken, 29.08. 1962 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuş, müdür başyardımcılığı görevinde de bulunmuştur. 10.11.1963 tarihinde de İstanbul Yüksek Öğretmen Okuluna atanmıştır.

8. Saim ONAN; RESİM- İŞ (1963 - 1973)

Gönen- 1922 (1341) doğumlu, Balıkesir Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Resim- İş bölümünden mezun olmuştur. Van Ortaokulu'da (29.9.1948-04.08.1953), Yenimahalle Ortaokulu'nda (Ağustos,1953- 21.05. 1956), Ayaş Ortaokulu'nda (31.10.1955-04.09.1956) ve Yenimahalle Lisesi'nde (04. 09.1956 - 09.11.1963) tarihleri arasında Resim- İş dersi öğretmenliği yapmıştır. 07.11.1963 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Resim -İş dersi öğretmenliğine, 21.06.1969 tarihinde de müdür baş yardımcılığına tayin olmuştur. 01.06.1973 tarihine kadar bu görevi sürdürmüştür. Daha sonra Ankara Gazi Lisesi'ne tayin olmuştur.

9. Mümtaz CÖNGER; BEDEN EĞİTİMİ (1963 - 1971)

Keskin- 1922 (1341) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Atatürk İlköğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmeni iken, 07.12.1963 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 03.12.1971 tarihinde öğrenim için İngiltere' ye gitmiştir.

10. Adil TOL; TARİH (1964 - 1973)

Silifke-1912 (1331) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Tarih bölümünden mezun olmuştur. Bursa Erkek Lisesi'nde (10.12.1941 - 24.09.1943), Adana Erkek Lisesi'nde (29.09.1943 - 04.10.1948), Kayseri Lisesi'nde (18.10.1948 - 08.09.1952), Malatya Lisesi'nde (10.03.1953 - 01.02.1955), Kastamonu Lisesi'nde (04.02.1955 - 22.09.1958), Bursa Erkek Lisesi ve Eğitim Enstitüsü'nde (22.09.1958 - 02.12.1964) tarihleri arasında Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır. 18.11.1964 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarih dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 1973 yılına kadar bu okulda görev yapmıştır.

11. Orhan URAL; EDEBİYAT (1965 - ?)

Erzurum- 1921 (1340) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsünde müdür yardımcısı ve Edebiyat dersi öğretmeni iken, 18.01.1965 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna müdür baş yardımcısı ve Edebiyat dersi öğretmeni olarak tayin olmuştur.

12. Melahat ÖZGÜL; EDEBİYAT (1966 - 1971)

Diyarbakır- 1920 (1339) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü'nde Edebiyat dersi öğretmeni iken, 24.10.1966 tarihli kararname ile Ankara İlköğretmen Okulu'na ve ile (3656 sayılı Kanun ve 18.maddeye göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfları Türkçe dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.28.02.1967 tarihinde müzakereci öğretmenliğe, 28.10.1967 tarihinde de müdür yardımcılığına ve Edebiyat dersi öğretmenliğine kadrolu olarak tayin olmuştur. 01.02.1971 tarihinde Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu' na tayin olmuştur.

13. Tevfik GÖKSEL; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1968 - 1973)

Akşehir-1926 doğumlu, A.Ü.Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe bölümünden mezun olmuştur. Konya Kız İlköğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeni (Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Merkezi Genel Müdür Yardımcısı) iken, 18.4.1968 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 10.7.1973 tarihli kararname ile Başkent Lisesi Felsefe dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

14. Ahmet KAYA; COĞRAFYA - TARİH (1971 - 1974)

Burdur-1924 doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Burdur ili Yeşilova Ortaokulu'nda (03.10.1956-25.12.1961), Burdur Lisesi'nde (26.12.1961- 20.05.1966) Coğrafya dersi öğretmenliği, Burdur ili Milli Eğitim Müdür yardımcılığı (20.05.1966- 02.06.1966) Muğla Turgut Reis Lisesi'nde (04.06.1966-02.10.1969) Coğrafya dersi öğretmenliği, Burdur Lisesi'nde (01.10.1969- 04.05.1971) müdürlük ve Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır. 04.05.1971 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya- Tarih dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 16.10.1974 tarihinde İsparta Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

15. Behiye ATBAŞOĞLU; TARİH (1973 - 1978)

Erzurum- 1927 doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Akçadağ Köy Enstitüsü'nde (30.09.1953-11.12.1953), Bolu Erkek Öğretmen Okulu'nda (26.12.1959- 14.04.1960), Gazi Eğitim

Enstitüsü'nde (14.04.1960-11.101.1962), Anakara İlköğretmen Okulu 03.10.1961 - 18.07.1961-17.08.1973) tarihleri arasında Coğrafya dersi öğretmenliği, müdür baş yardımcılığı, müdür yardımcılığı ve eğitim şefliği görevlerinde bulunmuştur. 17.09.1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 17.08.1978 tarihine kadar bu görevi sürdürmüş, daha sonra da Ankara İncesu lisesine tayin olmuştur.

16. Hüseyin DENGE; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1973- 1974)

Çardak- 1934 doğumlu, Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünden mezun olmuştur. Midyat Bahvar İlkokulu'nda (28.08.1955 - 01.09.1956) tarihleri arasında başöğretmenlik, Göksu İstiklal İlkokulu'nda (01.09.1956 - 15.10.1962)İlkokul öğretmenliği, Mimar Sinan İlköğretmen Okulu'nda (15.10.1964 - 05.10.1967), Atatürk İlköğretmen Okulu'nda (09.10.1967 - 09.04.1970) Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği ve müdür yardımcılığı, Dicle İlköğretmen Okulu'nda (09.04.1970 -12.03.1971) ve Uşak İlköğretmen Okulu'nda (12.03.1971 - 17.09.1973) müdürlük, 17.09.1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine ve müdür baş yardımcılığına tayin olmuştur. 16.08.1974 tarihine kadar bu görevi sürdürmüş, daha sonra Ankara Deneme Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

17. Medet KOCATÜRK; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1973 - 1976)

Bayburt- 1920 (1339) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünden mezun olmuştur. Sivas ili Yellice ve Zerk köyü, Cumhuriyet İlkokullarında (30.10.1941-20.12.1952)tarihleri arasında öğretmenlik ve baş öğretmenlik yapmıştır. Maarif Vekaleti İlköğretim Umum Müdürlüğü'nde (21.07.1953- 31.10.1953) tarihleri arasında şube müdürlüğü, Mardin, Çorum ve Ankara illerinde (29.06.1954- 01.11.1963) tarihleri arasında İlköğretim müfettişliği, Ankara ili Gülveren Ortaokulu'nda (17.05.1965- 01.03.1966) tarihleri arasında görev yapmıştır. 02.11.1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine ve Müdür Başyardımcılığına tayin olmuştur. 15.04.1976 tarihinde Kocaeli Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü'ne atanmıştır.

18. Ali SONSUZ; COĞRAFYA (1975 - 1978)

Urfa- 1938 doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Urfa Lisesi'nde (30.07.1960 - 31.09.1966), Bartın Lisesi'nde (30.09.1968 - 28.07.1972) müdürlük,İsparta Kız Lisesi'nde (14.08.1972 - 01.10.1975) tarihleri arasında Coğrafya dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 09.10.1975 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. Bu görevi 16.08.1978 tarihine kadar sürdürmüş, daha sonra da Ankara Deneme Lisesi'ne atanmıştır.

19. Merih HASER; EDEBİYAT (1975 - 1978)

İstanbul- 1944 doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Lüleburgaz Lisesi'nde (30.09.1967 - 28.06.1969), İstanbul Haydar Paşa Sanat Enstitüsü'nde (29.08.1969 - 23.10.1975) tarihleri arasında Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliği yapmıştır. 31.10.1975 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. Daha sonra 22.08 1978 tarihinde Anıttepe lisesi'ne atanmıştır.

20. Özcan ACAR; BİYOLOJİ (1976 - 1978)

Muğla- 1940 doğumlu, A.Ü. Fen Fakültesi Biyoloji bölümünden mezun olmuştur. Ankara Gazi Lisesi'nde (30.06.1965 - 05.08.1965), Siirt Lisesi'nde (18.08.1965 - 28.08.1968), Burdur Lisesi'nde (28.08.1968 - 11.11.1969), İsparta Eğitim Enstitüsü Fen ve Tabiat Bilimleri Şefliği (01.10.1970 - 25.08.1975), Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsü'nde (25.08. 1975 - 15.09.1976) tarihleri arasında Biyoloji dersi öğretmenliği yapmıştır. 15.09.1976 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Biyoloji dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 17.08.1978 tarihinde de Aktepe Lisesi'ne atanmıştır.

21. Sevgi GÖKDEMİR; EDEBİYAT (1977 - 1978)

Uzunköprü- 1944 doğumlu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Kayseri Lisesi'nde (15.12.1965-20.07.1968), Uzunköprü Lisesi'nde (20.07.1968 - 17.09.1973), Akara Gülveren Lisesi'nde (02.10.1973 - 26.01.1974), Gazi Eğitim Enstitüsü'nde (03.06.1975- 01.09.1977)

tarihleri arasında Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliği yapmıştır. 01.09.1977 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuş, 17.8.1978 tarihine kadar bu görevini sürdürmüştür. Daha sonra Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi'nden emekli olmuştur.

22. Hüseyin AKIŞOĞLU; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1978 - 1979)

Buldan- 1945 doğumlu, A.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitimde İdarecilik Okul Psikologluğu ve Rehberlik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde (25.03.1971- 16.10.1972), Abidinpaşa Lisesi'nde (26.02.1972- 16.01.1976), Ömer Seyfettin Lisesi'nde (16.01.1976- 16.08.1978) tarihleri arasında Felsefe grubu dersleri öğretmenliği yapmıştır. 16.08.1978 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek dersleri öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 31.07.1979 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

23. Mustafa KOÇKAN; MATEMATİK (1978 - 1979)

Ünye- 1947 doğumlu, Bursa Eğitim Enstitüsü Matematik bölümünden mezun olmuştur. Bursa Yıldırım Ortaokulu'nda (22.06.1968 - 28.08.1968), Osmaniye Ortaokulu'nda (28.08.1968 - 10.10.1968), Fatsa Ortaokulu'nda (14.10.1968 - 15.10.1970), Kovanlı Ortaokulu'nda (25. 04.1972 - 15.09.1973), Ankara Ömer Seyfettin Lisesi'nde (17.09.1973 - 16.08.1978) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. 10.08.1978 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 08.06.1979 tarihine kadar görev yapmıştır.

24. Gültekin AKGÜL; TARİH (1978- 1979)

Manisa- 1954 doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tarih bölümünden mezun olmuştur. Ankara Cumhuriyet Lisesi'nde (02.11.1976- 15.08.1978) tarihleri arasında Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır. 15.08.1978 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarih dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 18.06.1979 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

25. Galip DOĞAN; EDEBİYAT (1978 - 1978)

Kayseri -1947 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünden mezun olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nde şube müdür yardımcılığı yapmıştır. 29 Ekim Ortaokulu'nda (20.06.1975 -14.12.1977), Aktepe Lisesi'nde (14.12.1977- 13.03.1978) tarihleri arasında Türkçe ve Edebiyat dersleri öğretmenliği yapmıştır. Gazi Eğitim Enstitüsü'de (13.03.1978- 25.09.1978) görevli iken 25.09.1978 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türkçe dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 08.12.1978 tarihinde Etlik Lisesi Müdürlüğü'ne tayin olmuştur.

26. Taki ERDOĞAN; EDEBİYAT (1978 - 1980)

Kangal- 1941 doğumlu, Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümü mezunudur. Sivas-Kangal Yeşilli İlkokulu (24. 08.1960 -17.06.1963), Çetinkaya İlkokulu (29.08.1963 - 30.10.1963) tarihleri arasında İlkokul öğretmenliği; Gaziantep Yavuz Ali Ortaokulu (30.07.1967 - 01.10.1971), Ankara Kuşcağız Ortaokulu (05.11.1971-11.04.1974) İncirli Lisesi (12.04.1974 - 25.05.1976), Şentepe Ortaokulu (25.05.1976 - 07-10-1977), Yalçın Eski Yapun Ortaokulu (07.10.1977- 05.10. 1978) tarihleri arasında Türkçe ve Edebiyat dersleri öğretmeliği yapmıştır. 05.10.1978 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 27.02.1980 tarihinde Cebeci Ortaokulu Türkçe dersi öğretmenliğine atanmıştır.

4 .4. 3. Memurlar

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu uyguladığı yönetmelik hükümleri, okul personelini hem görevlerine göre guruplandırmış, hem de personelin işlerini ayrı ayrı belirlemiştir. Okul personeli için; ambar, kütüphane, demirbaş işleri, öğrenci işleri, hesap işleri ve iç hizmetler ile ilgili bürolar oluşturulmuştur.[377]

Hesap işleri memurları ; satın alınacak erzak, eşya ve malzemenin eksiltme ve özel şartnamelerinin düzenlenmesi, buna ait kanuni işlemlerin yapılması ve sözleşme defterinin tutulması; sarf kağıtlarının, maaş ve ücret bordrolarının kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanması ve bunlara ait belgelerin saklanması;

---

[377] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön.** (1963) 1965. Madde 23

ödenek, senet, maaş ve ücretlerle ilgili defter tutmak; tazminat hesaplarının ve cetvellerinin düzenlenmesi; günlük tabelanın hazırlanması; aylık sarfiyat cetvellerinin ve ambar kontrol defterlerinin tutulmasından sorumludur.[378]

Mutemetlik ve satın alma memurları; okul ödeneklerinin kanun ve yönetmeliklere göre harcanması; öğretmen, idareci, memur ve hizmetlilere ait maaş ve ücretlerin saymanlıktan alınarak sahiplerine dağıtılması; öğrencilere ait nakit istihkakların saymanlıktan alınarak sahiplerine dağıtılmasından sorumludur.[379]

Ambar ve depo memurları; satın alınan yiyecek, yakacak, öğrenci istihkakları ve demirbaş eşyanın uygun şartlarda depolanarak saklanması; tabela gereğince günlük yiyecek çıkarılması; ambarla ilgili günlük defter tutulması; demirbaş eşyanın kullanıldığı yerlere listelerin asılması; her yıl sonunda o yıl içinde gelen, giden ve kalan eşya ve malzemeyi gösterir sayım ve icmal defterlerinin düzenlenmesinden sorumludur.[380]

Kitaplık memurları; Satın alınan kitapların muayene ve kontrollerinin yapılması; kitaplık demirbaş defterinin tutulması; kitapları gruplandırarak tasnif etmek ve belirli zamanlarda okuyucuların hizmetine sunmak; kitap alıp verme ve gerektiğinde öğrencilere dağıtım işlerinin yapılmasından sorumludur.[381]

Muamelat, evrak ve dosya memurları; müdür, müdür yardımcıları ve iç hizmetler şefi tarafından verilen yazı işleri, daktilo ve teksir işleri; muhasebe işleri, okula gelen ve giden evrak kayıdı; öğrencilere ait işler, mezunlara ve eski mezunlara ait öğrenci işlerinin yapılmasından sorumludur.[382]

İç hizmetler şefi; okulun bakımından temizliğinden ve hizmetliler arasındaki koordinasyondan sorumlu memurdur. Yönetmeliğe göre iç hizmetler şefinin görevleri arasında; okul binası ile bahçe ve tesislerin bakımının temiz tutulmasının, okul eşyasının iyi kullanılmasının sağlanması; hizmetliler arasında işbölümünün yapılması, çalışmalarının düzenlenmesi; hizmetlilerin dosyalarının tutulması yer alır.[383]

---

[378] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön.** (1963) 1965. Madde 23
[379] Ankara Yüksek Ökulu; **Aynı,** (1963) 1965. Madde 23
[380] Ankara Yüksek Ökulu; **Aynı,** (1963) 1965(1963) 1965. Madde 23
[381] Ankara Yüksek Ökulu; **Aynı,** (1963) 1965. Madde 23
[382] Ankara Yüksek Ökulu; **Aynı,** (1963) 1965. Madde 23
[383] Ankara Yüksek Ökulu; **Aynı,** (1963) 196. Madde 23

Tablo 14'te yıllara gören Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda görev yapan personelin görevlerinin türü ve sayıları verilmiştir.

TABLO 14: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEMUR VE MÜSTAHDEMLERİN GÖRDÜKLERİ İŞLERE GÖRE DAĞILIM TABLOSU [384]

KADRO DURUMU	1971-72	1972-73	1975-76
İç.Hiz.Şef	1	1	1
Doktor	1	1	-
Müzakereci	-	-	-
Sayman	-	2	-
Mutemed	1	2	1
Katip	1	5	2
Sekreter	1	1	-
Depo Memuru	2	2	1
Ambar Memuru	1	1	1
Kitaplık Mem	2	2	-
Hemşire	1	1	-
Hasta Bakıcı	-	1	1
Usta	-	-	4
Daktilo Mem.	3	2	4
Beslenme Uzm.	-	-	-
Aşçı	1	2	2
Aşçı Yardımcısı	9	7	4
Şoför	1	1	1
Elektrikçi	1	1	1
Kaloriferci	4	6	5
Makinist	-	-	-
Çamaşırcı	4	4	4
Bahçıvan	1	1	3
Marangoz	1	1	1
Demirci	1	1	1
Bekçi	1	10	7
İşçi	67	52	53
Siv.Sav.Uzm	-	-	-
TOPLAM	105	107	97

Okul müdürü memurların unvanları ne olursa olsun, Milli Eğitim Bakanlığı'nın iznini alarak memur ve hizmetlilerin okul içinde görev yerlerini değiştirebilir.[385]

[384] M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1971-72 Öğretim Yılı Yıllığı, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı İstatistik Yazısı

[385] Ankara Yüksek Ökulu; **Aynı,** (1963) 1965, Madde 24

4. 4. 4. Kurullar

Okul yönetim işlerinde görevli diğer organlar; yönetim kurulu (İdareciler Kurulu), öğretmenler kurulu, disiplin kurulu ve zümre öğretmenler kuruludur. Kurullar görevlerinin türüne göre öğretim yılının belirli dönemlerinde toplanır ve uygulanmak üzere okulun işleyişi ile ilgili kararlar alır.

4. 4. 4. 1. Yönetim Kurulu (İdareciler Kurulu)

Okul müdürü başkanlığında okulun tüm müdür yardımcılarından teşekkül eder. Düzenli toplantılarla okuldaki uygulamaların yönetmelikler dahilinde yürütülmesini ve müdür yardımcıları arasındaki görev dağılımlarının yapılmasını sağlar.

4. 4. 4. 2. Öğretmenler Kurulu

Okul müdürünün başkanlığında okulun tüm öğretmenlerinden teşekkül eder. Öğretmenler kurulu öğretim yılının başında ve sonunda kendiliğinden, diğer zamanlarda müdürün isteği ile toplanır. Öğretmenler kurulu, okulun genel eğitim ve öğretim problemlerini; müdürlüğün veya öğretmenler kurulunun uygun göreceği konuları müzakere eder ve karara bağlar, bakanlıkça tayini istenilen öğretmenler hakkında görüş bildirir.[386]

4. 4. 4. 3. Disiplin Kurulu

Öğretmenler kurulu tarafından ders yılı başında seçilecek üç öğretmenle, müdür tarafından görevlendirilen bir müdür yardımcısından oluşur. 16.10.1973 tarihli öğretmenler kurulunda kapalı oyla öğretmenler arasında seçim yapılmış, Tayyibe Dayıoğlu, ve Mücevher Sevinç disiplin kuruluna asil üye olarak seçilmiştir.[387] Okul disiplinine gelen konularda karar alınması, yönetmelik hükümlerine ve okul amirlerine aykırı hareket eden öğrencilerin cezalandırılmasına karar verilir.

4. 4. 4. 4. Zümre Öğretmenler Kurulu

Her ders grubunun veya dersin öğretmenlerinden oluşan kuruldur. Derslere ait yıllık uygulamaların ve öğretmen dağılımlarının nasıl olacağına, imtihanların ne

---

[386] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965. Madde 33

[387] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965. Madde 73. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: 16.10.1973 tarihli Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı

zaman yapılacağına ait planlamaların yapıldığı kurullardır. Bu kurulun temel amacı okuldaki öğretimde uygulama birliğinin sağlanmasıdır.

4. 4. 5. Nöbet ve Müzakerecilik İşleri

1955 tarihli yönetmelik hükümlerinde müzakereci öğretmenlerin görevlerini müdür yardımcıları arasında sayılırken (1963)1965 tarihli geçici yönetmelik, müzakereci öğretmenlerin görevlerini nöbet işleriyle ele almış, müdür yardımcılarından ayırmıştır. Geçici yönetmelik tüm öğretmenlere müzakereci öğretmenlik görevini yüklemiştir.[388]

Müzakereci Öğretmen; hazırlık sınıfı ve asıl sınıfların ders dışı çalışmalarında, mütalaalarında (etütlerde) ve nöbetlerde görev alan, öğrencilere ders konularında yardımcı olan ve eksikliklerini gideren okulun kadrolu öğretmenleridir.

1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği'nde müzakereci öğretmenlik yer almamıştır. Bu yönetmelikle müzakereci öğretmenlik uygulaması sona ermiştir. Bu yönetmelik nöbet görevini tüm öğretmenlere ve müdür yardımcılarına yüklemiştir.[389]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Geçici Yönetmeliğine göre; nöbet okul idaresince tespit edilecek zamanda başlar ve aralıksız 24 saat sürer. Nöbetçi öğretmenlerin görevleri akşam mütalaalarının başlamasından yarım saat önce başlar ve Mütalaaların bitiminden yarım saat sonra sona erer.[390] Nöbetçi öğretmen, nöbetçi müdür yardımcısı ve müzakereci öğretmenle sıkı bir işbirliğine yapar. Okul düzenini, intizam ve sükunetini temin eder.

4. 4. 6. Rehberlik İşleri

Öğrencilere yapılacak rehberlik faaliyetleri ile ilgili hükümler ilk defa (1963) 1965 tarihli Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Geçici Yönetmeliğinde sonra da 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinde yer almıştır.

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin; kişisel, mesleki eğitim ve öğretimlerine ait problemlerini çözmelerinde kendilerine yardımcı olmak,

---

[388] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön** (1963) 1965, Madde. 30,31,32
[389] M.E.B; **A.g.yön,** 1972. Madde 41,42
[390] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,**(1963) 1965, Madde 30

şahsiyetlerinin gelişmesini ve uyumlarını sağlamak, sosyal davranışlarda ve çevre ile münasebetlerini düzenleyici ve yol gösterici olmak amacıyla okulda bir rehberlik bürosu kurulur.[391] Rehberlik bürosu okul müdürüne bağlıdır ve işleri rehberlik müşaviri tarafından yürütülür. Rehberlik müşaviri müdür yardımcısı statüsündedir. [392] Rehberlik çalışmalarına katılan öğretmenler zaman zaman rehberlik müşavirinin başkanlığında toplanarak çözümü gereken genel problemleri müzakere eder ve alınacak tedbirleri tespit eder ve uygulamak için okulun her türlü imkanlarından yararlanırlar.[393]

4. 5. Öğretim Kadrosu

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin temel unsurlarından biri olan öğretmenler Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun niteliğini yükselten en önemli faktörlerden birisi olmuştur.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun kuruluş aşamasında üniversite düzeyinde doktora ve master eğitimi verebilecek bir yüksek öğretim kurumu olarak yapılanması planlanmıştır. Amerika Birleşik Devletleri ile yapılan AİD projesi; hem yeni binaların yapımını hem de okulun ihtiyacı olan eğitici kadronun yetişmesini de kapsamıştır. Bu amaçla Amerika Birleşik Devletleri'ne lisansüstü eğitim için Eğitim Enstitüleri ve Öğretmen Okullarında görevli yirmi öğretmen seçilmiştir. Bu öğretmenler kurs için Ankara'ya çağrılmış ve dokuz ay İngilizce kursu verilmiştir. Ancak kurs sonunda 27 Mayıs 1960 İhtilali olmuş; öğretmenlerin Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderilmesinden vazgeçilmiş, Milli Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretmen Okulu projesini değiştirmiştir.[394]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu açıldığında öğretim kadrosu için başlangıçta atama yapılmamıştır. Okulun başlangıçtaki öğretim kadrosuna ilk olarak müdür Hasan Erk, baş muavin Cevdet Ekemen, bir süre sonrada ayniyat ve muhasebe işlerinde Nusret Güvenç müdür muavini olarak atanmıştır. İlk yıllarda kız öğrencilerin

---

[391] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,**(1963) 1965, Madde 34

[392] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,**(1963) 1965, Madde 35. M.E.B; **A.g.yön,**1972, Madde 45

[393] M.E.B;**A.g.yön**. 1972. Madde 46

[394] Binbaşıoğlu. Cavit; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili 20.3.1998 tarih ve saat 15 'de Ankara'da yapılan görüşme.

sorunlarıyla müdür yardımcıları, Emine Akmandor ve Şadiye Okurer, erkek öğrencilerin sorunlarıyla da Nusret Güvenç ilgilenmiştir.[395]

Hazırlık sınıfları öğretmenliği için kuruluş aşamasının ardından arayışlar devam etmiş; öğretmen kadrosu; Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli yöneticiler ve Ankara'daki çeşitli liselerde çalışan başarılı öğretmenler arasından seçilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı müsteşarı, Teftiş Kurulu başkanı, Talim ve Terbiye Kurulu başkanı, üyeleri ve genel müdürler de bu kadroda yer almışlardır.[396]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenlerinin bir bölümü kadrolu atanırken, Ankara içindeki ve dışındaki Eğitim Enstitülerinden, Öğretmen Okullarından ve liselerden 5432 sayılı kanuna dayanarak görevlendirme ile Üniversiteler ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı birimler ile çeşitli okullardan, 439 [397] ve 3856 sayılı kanunun 18. maddesi gereğince ek görevlendirme ile öğretim kadrosu takviye edilmiştir. Okulun kuruluşundan itibaren öğretmenler bu üç tür görevlendirme ile temin edilmiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda görev yapan öğretmenleri üç grupta ele almak mümkündür;

1. Hazırlık Sınıfı Öğretmenleri; Öğrencileri lise bitirme imtihanlarına hazırlayan orta dereceli okul branş ve genel kültür dersleri öğretmenleri,

2. Meslek Dersleri Öğretmenleri; Asıl sınıf öğrencilerinin öğretmenlik sertifikası almalarında etkili olan öğretmenler,

3. Müzakereci Öğretmenler; Hazırlık sınıfı ve asıl sınıfların ders dışı çalışmalarında ve mütalaalarında (etütlerde) ve nöbetlerde görev alan, öğretmenlerdir.

Öğretmenlerinin görevleri 1965 (1963) ve 1972 tarihli yönetmeliklerde belirlenmiştir. Bu Yönetmeliklere göre öğretmenler okulun; [398]

A. 1. Branşlarına göre hazırlık sınıflarındaki dersleri,

2. Meslek derslerini,

3. Lise müfredatına uygun seminer ve laboratuar çalışmalarını,

---

[395] Kardaş; **A.g.m**, s.6

[396] Erk; **A.g.m;** s.6. Erk: 07.4.1999 tarihli görüşme

[397] M.E.B: **Aynı**, 1972, Madde 36

[398] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **Aynı,** (1963) 1965 Madde 27. M.E.B; **A.g.yön**, 1972, Madde 38

4. Yabancı dil ders ve konularını,

5. Üniversiteye hazırlık kurslarını idare ederler.

B. Öğrencilerin eğitim ve öğretim faaliyetleri ile ilgili tüm notları dönem sonunda okul idaresine vermekle,

C. Öğrencilerin okul içi ve dışındaki davranış ve tutumlarını yakından takip etmek, öğretmenliğin gerektirdiği vasıfları kazanmalarını sağlamak, üzerlerine alacakları bir grubun rehberliğini yapmak, öğrencilerin okula ve öğretmen adaylığına uyumunu sağlayacak sosyal davranışlarını ve çevre münasebetlerini düzenleyici tedbirleri almak, okul idaresine bu konuda yardımcı olmak,

D. Nöbet ve müzakerecilikte görev almak,

E. Öğrencilerin gezi ve konferanslarında okul idaresince verilecek görevleri yapmak;

F. Okulun iç yönetmeliğince kendine verilecek görevleri yapmak,

G. Öğretmenler kurulunca seçilen yönetim, eğitim ve öğretim komisyonlarında çalışmakla yükümlüydüler.

Daha önceki yönetmelik hükümlerinde öğretmenlerin görevleri aynı kabul edilmesine rağmen, 1972 yılı yönetmeliği öğretmenlerin kadro özelliklerine ve derecelerine göre de görevlerini belirlemiştir. Bu yönetmelik hazırlık sınıfları için farklı yönetmelik hükümleri oluşturmuş ve bu gruba ders veren öğretmenlerin görevlerini de ayırmıştır.

1972 tarihli yönetmeliğe göre okul kadrosundaki asıl sınıf öğretmenlerinin görevleri şu şekilde belirlenmiştir; [399]

1. Branşları ile ilgili meslek derslerini yürütmek,

2. Orta dereceli okul dersleri ile ilgili özel öğretim metotları okutmak ve uygulama, seminer, laboratuar çalışmalarını yürütmek,

3. Yabancı dil kurs ve seminerlerini yürütmek,

4. Okulun ders dışı faaliyet ve çalışmalarını yürütmektir.[400](Müzik, spor, Gezi ve İnceleme v.b)

Hazırlık sınıfı öğretmenlerinin görevleri de;

---

[399] M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 74

[400] M.E.B; **Aynı**, 1972, Madde 38

1. Branşlarına göre hazırlık sınıflarında ders vermek,

2. Üniversite imtihanlarına hazırlayıcı kurslarda görev almak,

3. Meslek dersleri öğretmenleri ile sıkı bir işbirliği halinde öğretmen adaylarının ders ve uygulama alanını yönetmek, hazırlıklarına yardımcı olmak ve uygulama çalışmalarına katılmak,

4. Örnek dersler vermek,

5. Hazırlık sınıfı öğrencilerinin durum, tutum ve davranışları ile yakından ilgilenmek ve mesleğin gerektirdiği davranışları kazanmalarını sağlamak,

6. Rehberlik işlerinde görev almak,

7. Okulda nöbet görevi yapmak,

8. Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme çalışmalarında; gezi, tören ve konferanslarında okul idaresince verilen görevleri yapmayı kapsamaktadır.

Hazırlık sınıfı öğretmenleri aynı zamanda Üniversiteye devam eden öğrencilerin branş ve uygulama dersi öğretmenliğini de yürütmekteydiler. 1974-75 öğretim yılında hazırlısınıfları kapanınca öğretmenleri bakanlık emriyle çeşitli okullara atanmışlardır.[401]

Yüksek Öğretmen Okulu'nda görev yapan Üniversite öğretim üyelerinin görevlerini de şu şekilde belirlemiştir; [402]

1. Çeşitli branşlardaki öğrencilerin branşlarıyla ilgili olarak laboratuar, seminer ve uygulama çalışmalarını yürütmek,

2. Uhdelerine verilen öğrencilerin, üniversitelerin ilgili fakülte ve bölümlerindeki çalışmalarını yakından takip ederek onlara her bakımdan rehberlik etmek; öğrenim planlarının hazırlanmasında, başarılı ve verimli bir şekilde ve zamanında gerçekleştirilmesinde yardımcı olmak, gerekli durumlarda rehberlik bürosu ile işbirliği yapmak,

3. Okul öğretmenler kurulu toplantılarına katılmaktır.

---

[401] M.EB.Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü.2.11.1973 tarih ve Per: 221.0 (6)G23587 sayılı yazı.Ankara Yüksek Öğretmen Okulu:10.12.1974 tarih ve 221.0.407 sayılı yazı

[402] M.E.B: **Aynı,** 1972. Madde 39

439 sayılı kanunu göre Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda görev alan öğretmenler; öğretmenler kurulu toplantılarına, branşları ile ilgili uygulama ve faaliyetlere katılarak okul yönetimine ve öğrencilerin gelişimine yardımcı olurlar.[403]

4. 5. 1. Kadrolu Öğretmenler

Kadrolu öğretmenler, Bakanlıkça çeşitli İlköğretmen Okulları, Eğitim Enstitüleri ve liselerin başarılı ve tecrübeli öğretmenleri arasından seçilmişlerdir. Kadrolu öğretmenleri; büyük çoğunluğu hazırlık sınıflarının, bir kısmını da asıl sınıfların Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerini yürüten öğretmenler oluşturmuştur.

Öğretmenlerin kısa öz geçmişleri Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Arşivindeki öğretmenlere ait sicil dosyalarından çıkarılmıştır. Ancak sicil kayıtları düzenli tutulmadığı için bazı öğretmenlerin özgeçmişleri ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda görevli oldukları süreler tespit edilememiştir. Sicil kayıtları okul ile Bakanlık arasında tartışma konusu olmuş, okul müdürlüğü Bakanlığa yazdığı yazıda sicil kayıtlarının düzenli olarak tutulmadığını bildirmiştir.[404]

---

[403] M.E.B: **Aynı**. 1972. Madde 40

[404] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü**: 27.2.1973 tarih ve 820 sayılı yazı. M.E.B: Özlük İşleri Genel Müdürlüğü. Personel Şubesi: 8 Eylül 1973 tarih ve 109203 sayılı yazı.

TABLO 15: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI (ASIL+ ÜCRETLİ)[405]

YILLAR	MES.DER	EDEİYAT	TARİH	COĞR.	MAT.	FİZ.	KİM	BİY.	ZOO.	B.EĞT.	MÜZ.	RES. İŞ	YAB. DİL	FELS.	BOTANİK	JEO	TOP.
1960-61	5	3	2	1	8	6	5	3	-	2	2	-	5	-	-	-	42
1961-62	6	3	2	1	8	6	5	3	-	2	2	-	6	-	-	-	44
1962-63	6	3	2	1	8	6	5	3	-	2	2	-	6	-	-	-	44
1963-64	6	2	2	2	7	5	4	3	-	3	1	2	5	-	-	-	31
1964-65	3	3	2	2	9	5	4	3	-	3	1	2	5	1	-	-	44
1965-66	3	3	3	2	5	3	1	-	1	2	1		4	2	-	-	31
1966-67	2	3	3	2	6	5	2	-	-	2	-	1	4	2	-	-	32
1967-68	-	4	3	2	5	3	2	-	-	3	-	1	1	3	-	-	29
1968-69	2	4	2	1	4	3	2	-	-	3	1	1	5	1	-	-	29
1969-70	2	4	2	1	3	3	3	-	-	3	1	1	7	2	-	1	33
1970-71	-	2	3	1	6	3	-	1	-	1	-	2	3	5	-	-	28
1971-72	3	2	3	1	6	4	6	-	-	1	-	2	3	5	-	1	36
1972-73	3	3	3	2	4	4	2	-	-	3	1	2	4	5	-	2	39
1973-74	3	2	3	2	4	2	1	-	-	-	1	-	2	2	1	-	23

[405] **M.E.B**:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1964-65,1973-74 Öğretim YıllarıYıllıkları, **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı,6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı,14.1.1973tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı, 25.2.1975 tarih ve 010/748 sayılı, 6.2.1976 tarih ve 010/274 sayılı, İstatistik Yazıları, **MEB:**Türkiye'de Okul,Öğretmen,Öğrenci,Yeni Kayıt ve Mezun Sayısı (1960-1971), APAK, Ankara:1971. **DİE**:Milli Eğitim İstatistikleri : Yüksek Öğretim,1978-1979 , DİE Matbası.Ankara:1980, s.9 - 31

Tablo 15'te !960-61, 1973-74 öğretim yılları arasında görev yapan öğretmenlerin branşlara göre dağılımları çıkarılmıştır. Bu dönemde 16 ayrı branşta öğretmen görev yapmıştır.

Tablo 16' da Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda görev yapan öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre dağılımları verilmiştir. Okulda görev yapan öğretmenlerin ağırlıklı olarak Yüksek Öğretmen Okulu mezunu olduğu görülmektedir.

TABLO 16: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU KADROLU ÖĞRETMENLERİN MEZUNİYET DURUMU [406]

YILLAR	YÜK. ÖĞRET. OKULU	ÇEŞİTLİ FAKÜLTELER	EĞİTİM ENST.	YABANCI ÜNİV	TOPLAM
1959-60	10	4	6	-	20
1960-61	11	3	6	-	21
1961-62	10	4	6	1	21
1962-63	12	4	6	1	23
1963-64	14	4	6	1	26
1964-65	14	6	8	1	29
1965-66	11	3	3	1	18
1966-67	8	6	3	1	18
1967-68	12	7	2	2	21
1968-69	17	4	2	-	23
1969-70	14	5	7	-	26
1970-71	11	6	10		27
1971-72	11	6	10	-	27
1972-73	14	10	12	-	36
1973-74	7	10	6	-	23

[406] **M.E.B**: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1964-65, 1973-74 Öğretim YıllarıYıllıkları, **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu**, 3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı, 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı, 14.1.1973tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı. İstatistik Yazıları. **MEB**:Türkiye'de Okul, Öğretmen, Öğrenci, Yeni Kayıt ve Mezun Sayısı (1960-1971), APAK, Ankara:1972

Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda Görev Yapan Kadrolu Öğretmenlerden Tespit Edilebileni Şunlardır; [407]

1959 - 60 ÖĞRETİM YILI:

1. Cevdet EKEMEN; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1959 - ?)

Bor- 1909 (1328) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulunda Türkçe dersi öğretmeni iken, 22.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfları idari işlerine, 30.12.1959 tarihinde öğretmenlik meslek dersleri öğretmenliğine, 03.01.1961 tarihinde müzakereci öğretmenliğe tayin olmuştur.

Eserleri; Yavru Sincap (1959), Zevzek Guguklu Saat (1959),Öğretmen Rehberi (1960), Öğretmenler İçin Resmi Muamele ve Muhaberede Uygulamalı Rehber (1956)

2. Nusret GÜVENÇ; BEDEN EĞİTİMİ (1959- ?)

Aksaray- 1915 (1334) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulu Türkçe öğretmeni (Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nde şube müdür yardımcısı) iken, 22.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliğine atanmıştır. 10.06.1960 tarihinde müzakereci öğretmenliğe, 23.09.1970 tarihinde de kadrolu olarak atanmıştır. Ayrıca Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Boş Zamanları Değerlendirme Şubesinde Şube müdürü olarak çalışmıştır.

Eserleri; Cumhuriyetin Ellinci Yılında İzciliğimiz (1973)

3. Nuri KODAMANOĞLU; MATEMATİK (1959 - 1966)

Ulukışla- 1920 (1339) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik - Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara I. Tekniker Okulu'nda Matematik dersi öğretmenliği, Talim ve Terbiye Kurulu üyeliği, Müsteşarlık görevlerinde bulunmuştur. 01.07.1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine

---

[407] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü Arşivi; Öğretmenlere ait sicil dosyaları

göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda'nda Matematik dersi öğretmenliği yapmış, 1966 yılında kadrolu olarak atanmıştır.

Eserleri; Yeni Eğitimin Prensipleri (Çev.1964), Türkiye'de Eğitim (1964), Nüfus Yapımız Açısından Eğitim Sistemimiz ve Mali Meseleleri (1964), Education in Turkey (1965)

4. Semiha ÖZBAYOĞLU; FİZİK - KİMYA (1960 - 1973)

Ürgüp- 1909 (1328) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik Kimya bölümünden mezun olmuştur. Antakya Lisesi'nde (19.02.1940 - 09.1940), Erzurum Lisesi'nde(20.9.1940 -14.11.1943),Trabzon Lisesi'nde (19.11.1943 - 17.10.1949), Kayseri Lisesi'nde (17.10.1949 -15.10.1956), Ankara Kurtuluş Lisesi'nde (15.10. 1956 - 01.10.1956), Bahçelievler Lisesi'nde (01.10.1959 - 12.10.1960) tarihleri arasında Fizik Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır. 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik Kimya dersi öğretmenliğine tayin olmuş; 13.10.1961 tarihinde de Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik, Kimya dersi öğretmenliğine kadrolu atanmış, bu görevi 01. 06. 1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

5. Şadiye OKURER; FELSEFE (1959 - 1973)

Kuşadası- 1913 (1332) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümünden mezun olmuştur. Mersin Lisesi'nde (28.10.1946 - 04.09.1952), İzmir Kız Lisesi'nde (11.09.1952 - 15.10.1959) tarihleri arasında Felsefe dersi öğretmenliği yapmıştır. 28.09.1959 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Felsefe dersi öğretmenliğine atanmış, bu görevi 12.11.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

1960 - 61 ÖĞRETİM YILI:

1. Lütfiye ÇAKMAKÇIOĞLU; KİMYA (1960 - 1970)

Çanakkale- 1917 (1336) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Kimya bölümünden mezun olmuştur. Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsü Kimya dersi öğretmeni iken, 24.09.1960 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya dersi öğretmenliğine atanmıştır. 02.10.1961 tarihinde görevlendirme ile İngiltere' ye gitmiş, 30.05.1962 tekrar Ankara Yüksek Öğretmen Okulundaki görevine dönmüştür. 30.05.1962

tarihinde müzakereci öğretmen olarak kadrolu olarak çalışmaya başlamış, 01.10.1970 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsüne tayin olmuştur.

2. Muhsin BİRAY; FİZİK - MATEMATİK (1960 - 1963)

Niğbolu- 1909 (1328) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Teknik Öğretmen Okulu Matematik öğretmeni iken, 02.10.1960 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 08.11.1963 tarihine kadar sürdürmüştür. Daha sonra tekrar Ankara Teknik Öğretmen Okulu atanmıştır.

Eserleri; Pratik Hesap Notları 1-2-3.grup (1968)

3. Tahsin SARAÇ; FRANSIZCA

Muş- 1930 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca bölümü asistanı iken, 22.10.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Fransızca dersi öğretmenliği yapmış, 23.09.1963 tarihinde de kadrolu atanmıştır.

Eserleri; Çağrışım Yoluyla Fransızca Türkçe Sözlük (1959), Fransıca Türkçe Konuşmalar (1962), Günümüz Fransız Şiiri (1963), Fransıca Türkçe Argo Sözlüğü (1966), Okul Döneminde Çocuğu Yöneltme (1970), Fransızca Türkçe Büyük Sözlük (1976)

1961- 62 ÖĞRETİM YILI:

1. Müyesser GÜRTÜRK; KİMYA (1961 - 1963)

Ahıska- 1917 (1336) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Kimya bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Kimya asistanı iken, 21.11.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığına atanmıştır. 31.11.1961 tarihinde kadrolu olarak çalışmaya başlamış, 11.11.1963 tarihinde Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesine tayin olmuştur.

2. Nimet TURNA; BEDEN EĞİTİMİ (1962 - 1974)

İzmir- 1922 (1341) doğumlu, İzmir Kız Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Ankara Gazi Lisesi'nde (28.08.1947 - 17.10.1947), Nazilli Ortaokulu'nda (17.10.1947 - 15.10.1949),

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Manisa Lisesi'nde (15.10.1949 - 09.11.1961), Ankara Kurtuluş Lisesi'nde (13.11.1961 - 14.01.1969) tarihleri arasında Beden Eğitimi dersi öğretmenliği yapmıştır.15.01.1962 tarihinde, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliğine ek görevle tayin olmuş, 14.01.1969 tarihinde kadrolu atanmıştır. 01.05.1974 tarihinde de emekli olmuştur.

1962- 63 ÖĞRETİM YILI

1. Burhanettin TÜZÜN; EDEBİYAT (1962 - 1963)

Adana-1916 (1335) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezun olmuştur. Trabzon Lisesi Edebiyat dersi öğretmeni iken, 29.08. 1962 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuş, müdür başyardımcılığı görevinde de bulunmuştur. 10.11.1963 tarihinde de İstanbul Yüksek Öğretmen Okuluna atanmıştır.

2. Yavuz KONNOLU; TARİH (1963 - ?)

Kıbrıs- 1912 (1331) doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tarih bölümünden mezun olmuştur. Yenimahalle Lisesi Tarih dersi öğretmeni iken, 21. 02. 1963 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarih dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

1963-64 ÖĞRETİM YILI:

1. Necati GİRGİN; MATEMATİK (1963 - 1974)

Çalkabir- 1921 (1340) doğumlu, A.Ü. Fen Fakültesi Matematik bölümü mezun Olmuştur. Edirne Ticaret Lisesi'nde (29.09.1948 - 11.01.1956), Yozgat Lisesi'nde (20.01.1956 - 22.10.1957), Çorum Lisesi'nde (04.11.1957 - 01.09.1959), Uşak Lisesi'nde (05.09.1959 - 22.07.1961) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü'nde (24.07. 1961- 19.09.1963) tarihleri arasında şube müdürlüğü, Ankara İlköğretmen Okulu'nda (20.08.1963- 07.06.1966) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda görevlendirilmiştir. 07.06.1966 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine kadrolu olarak tayin olmuştur. 03.10.1974 tarihinde de Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

Eserleri; Matemetik II (1973), Matemetik III (1974)

2. İsmail Hakkı ULUDAĞ; SANAT TARİHİ (1963 - 1964)

Bursa- 1900 (1319) doğumlu , Almanya Bonn Pedagoji Akademisi ve İsveç Slojd Öğretmen Enstitüsü'nden mezun olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı iken, 24.09.1963 tarihinde naklen Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Sanat Tarihi dersi öğretmenliği ve Okul Rehberlik Servisine tayin olmuştur. 24.09.1964 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

Eserleri; Ağaç İşleri Örnekleri (1952), Kağıt Mukava ve Cilt İşleri (1958), Ağaç İşleri (1970)

3. Şevki ALTINDAĞ; MATEMATİK, (1963 - 1972)

Alaşehir- 1918 (1337) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik bölümünden mezun olmuştur. Öğretmen Okulları Genel Müdür Yardımcısı iken, 30. 09.1963 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanun ve 18. maddeye göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. 30.06.1968 tarihli kararname ile kadrolu olarak Matematik dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 01.11.1972 tarihli kararname ile Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

4. Meliha BERET; COĞRAFYA (1963 - 1974)

İstanbul-1916 (1335) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya bölümünden 01. 07.1942 tarihinde mezun olmuştur. Trabzon Lisesi'nde (31.08.1942 - 01.07.1953) Ankara Atatürk Lisesi'nde (07.09.1953 - 27.09.1954), Ankara Kız Lisesi'nde (27. 10.1954 - 12.10.1963) tarihleri arasında Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır. 08. 10.1963 tarihli kararname ile ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 30.11.1970 tarihinde kadrolu olarak atanmış; 19.11.1974 tarihinde de Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

5. Emine AKMANDOR; FİZİK - KİMYA (1963 - 1975)

Bolu- 1912 (1331) doğumlu, İstanbul Öğretmen Okulu Fizik-Kimya bölümünden 1939 yılında mezun olmuştur. İstanbul Fatih Ortaokulu'nda (09.12.1938 - 27.03. 1939), Zonguldak Mehmet Çelikel Lisesi'nde (30.03.1939 - 29.06.1947) tarihleri arasında Fizik Kimya dersi öğretmenliği, İstanbul Üniversitesi'nde (30.06. 1947 - 30.10.1949) tarihleri arasında Asistanlık, Kayseri Lisesi'nde (29.09.1951- 14.07. 1959), Ankara Atatürk Lisesi'nde (14.07.1959 - 07.10.1953) tarihleri

arasında Fizik Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır. 08.10.1963 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik Kimya dersi öğretmenliğine atanmış, bu görevi 02. 01.1975 tarihine kadar sürdürmüş, Ankara Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

6. Refik DURLU; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1963 - 1965)

Eskişehir- 1905 (1324) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeni iken, 24. 10.1963 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği yapmıştır. 01.03.1964 tarihinde de kadrolu olarak atanmıştır. 1965 yılına kadar bu görevi sürdürmüştür.

Eserleri; Öğretmen Mektebi Dershanesinden Serbest Çalışmalar İşbirliğine (1939), Bir Anneye Mektuplar (Çev.1942), Modern Evlilik (Çev.1948), Öğretimde Yeniye Doğru (Çev.1949)

7. İhsan EZER; FRANSIZCA (1963 - 1964)

Antalya- 1918 (1337) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Kimya bölümünden mezun olmuştur. Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesi Fransızca dersi öğretmeni iken, 05.11.1963 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fransızca dersi öğretmenliğine ve 07.11.1963 tarihli kararname ile de müzakereci tayin olmuştur. 1964 yılında da Dış Münasebetler Genel Müdürlüğünde şube müdürlüğüne atanmıştır.

8. Saim ONAN; RESİM- İŞ (1963 - 1973)

Gönen- 1922 (1341) doğumlu, Balıkesir Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Resim- İş bölümünden mezun olmuştur. Van Ortaokulu'da (29.09.1948- 04. 08. 1953), Yenimahalle Ortaokulu'nda (Ağustos, 1953- 21.05. 1956), Ayaş Ortaokulu'nda (31.10.1955 - 04.09.1956) ve Yenimahalle Lisesi'nde (04.09.1956 - 09.11.1963) tarihleri arasında Resim- İş dersi öğretmenliği yapmıştır. 07.11.1963 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Resim -İş dersi öğretmenliğine, 21.06.1969 tarihinde de müdür baş yardımcılığına tayin olmuştur. 01.06.1973 tarihine kadar bu görevi sürdürmüştür. Daha sonra Ankara Gazi Lisesi'ne tayin olmuştur.

Eserleri; Birçok ders, masal ve hikaye kitabını resimlendirmiştir Resimlendirdiği kitaplar; Fables d' esopa (1958), Nasrettin Hoca Fıkraları (1958), The Hodja For Children (1960), Psikoloji (1973)

9. Mücevher SEVİNÇ; EDEBİYAT (1963 - 1974)

Ohri- 1920 (1339) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezun olmuştur. Eskişehir Çifteler Köy Enstitüsü'nde (31.01.1948 - 18.10.1948), İsparta Gönen Köy Enstitüsü'nde (30.10.1948-25.07.1954), Giresun Lisesi'nde (25.07.1954 - 03.09.1957), Ankara Kurtuluş Lisesi'nde (03.09.1957 - 26.09.1957), Ankara Kız Lisesi'nde (26.09.1957 - 02.12.1963), tarihleri arasında Edebiyat dersi öğretmenliği yapmıştır. 27.11.1963 tarihinde ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. Bu görevi 15.03.1974 tarihine kadar sürdürmüş; Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

10. Orhan ÜLKÜLÜ; FRANSIZCA (1963 - 1970)

Balıkesir- 1919 (1338) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca bölümünden mezun olmuştur. Ankara Otelcilik Okulu Fransızca öğretmeni iken, 03.12.1963 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Yüksek Öğretmen Okulu Fransızca Dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 11.01.1964 tarihinde Müzakereci öğretmenliğe ve okulun öğretmenliğine naklen atanmış, 1970 yılına kadar görevini sürdürmüştür. 30.05.1970 tarihinde A.Ü. Tıp Fakültesine Fransızca Dersi okutmanı olarak tayin olmuştur.

Eserleri; Gramer Ekzersizleriyle Fransızca (1967)

11. Mümtaz CÖNGER; BEDEN EĞİTİMİ (1963 - 1971)

Keskin-1922 (1341) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Atatürk İlköğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmeni iken, 07.12.1963 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 03.12.1971 tarihinde İngiltere' ye eğitim için gitmiştir.

Eserleri; Milli Oyun Çalışmaları (1967)

1964-65 ÖĞRETİM YILI:

1. Ekrem ÜÇYİĞİT; TARİH (1964 - 1973)

Giresun- 1915 (1334) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünden mezun olmuştur. Kars Lisesi'de (25.11.1941- 29.12.1949), Ankara Atatürk Lisesi'nde (30.12.1949 - 25.04.1956) tarihleri arasında Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nda (25.04.1956 - 30.12.1965) tarihleri arasında çeşitli görevler ve Bakanlık Müfettişliği yapmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nda Teftiş Kurulu Başkanı iken, 29. 08 1964 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarih dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 30.12.1965 tarihinde kadrolu öğretmenliğine tayin olmuştur. Bu görevi 01.06.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

Eserleri; Batı ve Doğu Medeniyetleri Arasında Tarih Boyunca Türklerde Milliyet, Din ve Devrim (1968)

2. Adil TOL; TARİH (1964 - 1973)

Silifke- 1912 (1331) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Tarih bölümünden mezun olmuştur. Bursa Erkek Lisesi'nde (10.12.1941 - 24.09.1943), Adana Erkek Lisesi'nde (29.09.1943 - 04.10.1948), Kayseri Lisesi'nde (18.10.1948 - 08.09.1952), Malatya Lisesi'nde (10.03.1953- 01.02.1955), Kastamonu Lisesi'nde (04.02.1955 - 22.09.1958), Bursa Erkek Lisesi ve Eğitim Enstitüsü'nde (22.09.1958 - 02.12.1964) tarihleri arasında Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır. 18.11.1964 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarih dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 1973 yılına kadar bu okulda görev yapmıştır.

3. Orhan URAL; EDEBİYAT (1965 - ?)

Erzurum- 1921 (1340) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsünde müdür yardımcısı ve Edebiyat dersi öğretmeni iken, 18.01.1965 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna müdür baş yardımcısı ve Edebiyat dersi öğretmeni olarak tayin olmuştur.

Eserleri; Bahar Albümü (1949), En Seçme Yazılar ve Karikatürler Albümü (1951), Üç Destan; Oğuz Kağan, Ergenekon, Köroğlu (1952), 50.yıldan Çizgiler (1973), Edebiyat Bilgileri (1975)

1965-66 ÖĞRETİM YILI:

1. Selman ERDEM; FELSEFE - ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1965-1974)

Antakya- 1920 (1339) doğumlu, Yüksek Öğretmen Okulu Felsefe bölümü ve Hukuk Fakültesi mezunudur. İstanbul Erkek Lisesi'nde (29.08.1945-28.09.1945), Diyarbakır Lisesi'nde (08.10.1945 - 09.11.1946), Kütahya Lisesi'nde (27.11.1947 - 07.09.1953), Yozgat Lisesi' nde (11.09.1953 - 24.12.1964), Konya Lisesi'nde (28.12.1954-02.10.1959), İstanbul Pertevniyal Lisesi'nde (14.10.1959-23.08.1960), İstanbul Erkek Lisesi'nde (23.08.1960 -16.10.1961), Ankara Gazi Lisesi'nde (16.10. 1961 - 09.07.1965), tarihleri arasında Felsefe dersi öğretmenliği; Milli Eğitim Bakanlığı'nda (16.10.1961 - 09.07.1965) tarihleri arasında Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda Felsefe dersi öğretmenliği görevlerinde bulunmuştur. 09.07.1965 tarihinde kadrolu olarak Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda Felsefe dersi öğretmenliğine atanmış, 22.08.1974 tarihine kadar bu görevde bulunmuştur. Bu görevlerin dışında (31.03.1972 - 08.07.1972) tarihleri arasında Talim ve Terbiye Kurulu Başkan Vekilliği'de yapmıştır.

Eserleri; Felsefe (1968), Yurtaşlık Bilgisi (1968), Psikoloji (1970) , Sosyoloji (1970), Sosyal Bilgiler İlkokul 4,5(1970), Ortaokullar İçin Kağıt Mukavva ve Cilt İşleri (1971) Ahlak İlk ve Ortaokul Ders Kitabı (1975)

2. Rıza KARDAŞ; ÖĞRTMENLİK MESLEK DERSLERİ (1965 - ?)

Gümülcine- 1922 (1341) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Felsefe bölümünden mezun olmuştur. Kayseri Pazaören Köy Enstitüsü'nde (31.12.1948-30.09.1951), Kars Cilavuz Köy Enstitüsü'nde (17.10.1951-06.03.1953) öğretmenlik meslek dersleri, Kars Lisesi'nde (06.03.1953-15.12.1955), Diyarbakır Ziya GÖKALP Lisesi'nde (17.12.1955 - 28.02.1961) Felsefe dersi, Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsü'nde (28.02.1961- 23.09.1965) tarihleri arasında öğretmenlik meslek dersleri öğretmenliği yapmıştır. 23.09.1965 tarihinden itibaren Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik meslek dersleri öğretmenliği ve 1966 yılında Talim Terbiye Kurulu'nda müşavirlik yapmıştır.

Eserleri; Eğitim Psikolojisi (1965), Ziya Gökalp Terbiyesinin Sosyal ve Kültürel Temelleri (1973), Eğitimde Standartlaşma (1985)

1966-67 ÖĞRETİM YILI:

1. Melahat ÖZGÜL; EDEBİYAT (1966 - 1971)

Diyarbakır- 1920 (1339) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü'nde Edebiyat dersi öğretmeni iken, 24.10.1966 tarihli kararname ile Ankara İlköğretmen Okulu'na ve ile (3656 sayılı Kanun ve 18. maddeye göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfları Türkçe dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 28.02.1967 tarihinde müzakereci öğretmenliğe, 28.10.1967 tarihinde de müdür yardımcılığına ve Edebiyat dersi öğretmenliğine kadrolu olarak tayin olmuştur. 01.02.1971 tarihinde Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu' na tayin olmuştur.

2. İbrahim TOMAÇ; FİZİK (1967 - 1974)

İstanbul- 1926 doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik bölümünden mezun olmuştur. Mardin Lisesi'nde (30.12.1952 - 03.08.1959), Heybeliada Lisesi'nde (10.08.1959 - 21.10. 1960), Ankara Atatürk Lisesi'nde (05. 11.1960 - 05.12.1960), Ankara Yenimahalle Lisesi'nde (05.12.1960 - 15.02.1967) tarihleri arasında Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır. 15.02.1967 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 31.12. 1974 yılına kadar bu görevi sürdürmüştür.

3. Muzaffer ÖZYÜREK; FİZİK- MATEMATİK (1967 - 1968)

Havza- 1942 doğumlu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik- Matematik bölümünden mezun olmuştur. 28.02.1967 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik- Matematik dersi Stajyer öğretmenliğine tayin olmuştur. 1968 yılına kadar bu görevi sürdürmüştür.

1967-68 ÖĞRETİM YILI:

1. Tayyibe DAYIOĞLU; ALMANCA (1968 - 1973)

Nevşehir- 1918 doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Ankara Atatürk Lisesi'nde (25.12.1967 - 22.01.1968) tarihleri arasında Almanca dersi öğretmenliği yapmıştır. 22.01.1968 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Almanca dersi öğretmenliğine tayin

olmuştur. 16.01.1973 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

2. Tevfik GÖKSEL; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1968 - 1973)

Akşehir-1926 doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe bölümünden mezun olmuştur. Konya Kız İlköğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeni (Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Merkezi Genel Müdür Yardımcısı) iken, 18.04.1968 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 10.07.1973 tarihli kararname ile Başkent Lisesi Felsefe dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

Eserleri; Sosyoloji (1975), Endüstüride İlk Yardım (1978)

1968-69 ÖĞRETİM YILI:

1. Şahap TÜMER; İNGİLİZCE (1968-1972)

Torul- 1929 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce bölümünden mezun olmuştur. Erzincan Lisesi (21.07.1952- 12.02.1954), Giresun Lisesi (27.02.1954 - 01.10.1956), Trabzon Lisesi (15.10.1956 - 30.12.1961), Akçaabat Ortaokulu (30.12.1961 - 16.08.1965), Ankara Yenimahalle Mustafa Kemal Lisesi (31.08. 1965- 05.09.1968) tarihleri arasında İngilizce dersi öğretmenliği yapmıştır. 05.09. 1968 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Yüksek Öğretmen Okulu İngilizce dersi öğretmenliğine tayin olmuş, 1972 yılına kadar bu görevi sürdürmüştür. 22.02.1972 tarihli kararname ile Hacettepe Üniversitesi' ne İngilizce dersi okutmanı olarak tayin olmuştur.

2.İ.Hakkı BALTACIOĞLU; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1968 - ?)

İstanbul- 1885 (1302) doğumlu,İstanbul Darülfinun'un Tabiiye bölümünden mezun olmuştur. İstanbul Eğitim Enstitüsü Öğretmenliğinden 11.10.1968 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur.

Eserleri; Resim ve Terbiye (1931), Hayatta Muvaffakiyetin Şartları (1935), İçtimai Mektep Prensipleri (1935), Tarih ve Terbiye (1935), Felsefe (1938), Toplu Tedris (1938), Beyaz (1938), Arslan İle İnsan (1938), Değirmen (1938), İki Serseri

(1938), Tek Öğretmenli ve Beş Sınıflı İlkokul (1939), Din ve Hayat (1939), Ahmet (1939), Azap (1939), Çocuk Şiirleri (1939), Gençler İçin En Büyük Tehlikeler (1939), İnanmak (1939), İnsanlık (1939), İyi Ana (1939), Kulyabani (1939), Ölüler (1939), Sanat (1939), Sosyoloji (1939), Çocuk Hikayeleri (1940), Akıl Taciri (1940), 23 Nisan Okuma Parçaları (1940), Kafa Tamircisi (1940), Andaval Palas (1940), Karagöz Ankara'da (1940), Yaz Ünitesi Okuma Parçaları (1940), . İnanacaksın, Başaracaksın (1941), Türk Askeri ve Yurdun Hakkı (1941),Türk Çocuğu (1941), Tiyatro (1941), Kendine Dön, Kendine Güven (1941), İzahlı Atasözleri (1941), Nasrettin Hoca (1941), Vazifeni Yap Yapıcı Ol (1941), Yurdunu Bil (1941), Oğuz Masalı (1941), İçtimai Mekteb (1942), Kalbin Gözü (1942), Vatanı Sev Orduya İnan (1942), Karagöz Tekniği ve Estetiği (1942), Türk'e Doğru (1943), Genç Kız (1943), Batak (1943), Şen Bilmeceler (1943), Bilgi Damlaları (1943), Öğretmen (1944), Rüyamdaki Okullar (1944), Batıya Doğru (1945), Kütük (1946), Ziya Gökalp (1966) Yalnızlar (1946), Çocukların Terbiyesi (1948), Sapıklar (1949), Ben Bir Türk'üm (1949), Dolap Beygiri (1949), Halkın Evi (1950), Kur'an 10 (1957), Türk'lerde Yazı Sanatı (1958), Büyük Tefsir (1961), Adam Nasıl Yetişir Yetiştirilir (1963), Pedagojide İhtilal (1964), Türk Milliyetçiliğinin Üç Devri (1965), Kültürce Kalkınmanın Sosyal Şartları (1967), Türk Plastik Sanatları (1971), Atatürk Yetişmesi, Kişiliği, Devrimleri (1973)

3. Sevim YÜCELEN; MÜZİK (1969 - 1974)

Ayvalık- 1922 (1341) doğumlu, İzmir Kız Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik bölümünden 20.06.1947 tarihinde mezun olmuştur. Bolu Kız Eğitim Enstitüsü'nde (27.12.1947 - 18.10.1950), Atatürk Kız Enstitüsü'nde (01.11.1950 - 21.06.1969) tarihleri arasında Müzik dersi öğretmenliği yapmıştır. 21.06.1969 tarihinde Anakara Yüksek Öğretmen Okulu Müzik dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. Bu görevi 11.10.1974 tarihine kadar sürdürmüş, Deneme Yüksek Öğretmen Okulu'na tayin olmuştur.

4. Zübeyde AKGÜN; FİZİK- KİMYA (1969 - 1973)

Gizlice- 1921 (1340) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Fizik Kimya bölümünden mezun olmuştur. Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nde (31.07.1946 - 10.08.1946) tarihleri arasında Fizik Kimya dersi öğretmenliği, İlköğretim müfettişliği

(19.08.1946 - 12.08.1947), Kastamonu Gölköy Enstitüsü'nde (01.12.1948 - 13.10.1950), Adana Düziçi Köy Enstitüsü'nde (25.10.1950 - 24.12.1950), Kızılçullu Köy Enstitüsü'nde (07.01.1952 - 28.10.1952), Bolu Eğitim Enstitüsü'nde (01.11.1952- 16.04.1954), Elazığ Lisesi'nde (16.04.1954 - 31.01.1954), Mersin Lisesi'nde (18.01.1955 - 01.12.1956), Bolu Lisesi'nde (18.12.1956 - 06.11.1962), Bursa Atatürk Lisesi'nde (21.10.1962 - 25.09.1969) tarihleri arasında Fizik Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır. 08.10.1969 tarihinde tarihleri arasında Fizik Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır. 29.04.1969 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik Kimya dersi öğretmenliğine başlamış, bu görevi 15.11.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

5. Mehmet ÇELİK, FİZİK- KİMYA (1969 - 1973)

Konya Sırıstat - 1917 (1336) doğumlu, Adana Erkek Öğretmen Okulu, Gazi Terbiye Enstitüsü Fizik Tabii İlimler bölümü ve Almanya Goethe İnstitut'ten mezun olmuştur. Adana Erkek Sanat Enstitüsü'nde (29.09.1944 - 27.10.1952), Konya Ticaret Lisesi'nde (11.11.1952 - 28.02. 1963), Konya Eğitim Enstitüsü ve Selçuk Eğitim Enstitüsü'nde (04.03.1963 - 14.10.1969) tarihleri arasında Fizik Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır. 29.04.1969 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik Kimya dersi öğretmenliğine başlamış, bu görevi 01.06.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

1969-1970 ÖĞRETİM YILI

1. Ahmet Reşat ÖZBAYOĞLU; MATEMATİK (1969 - 1974)

Bursa- 1934 doğumlu, İstanbul Yüksek Muallim Mektebi Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Cumhuriyet Lisesi'nde 24.10.1969 tarihine kadar Matematik dersi öğretmenliği yapmış, 30.11.1969 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine başlamış, bu görevi 28.11.1974 tarihine kadar sürdürmüş, emekli olmuştur.

2. Ahmet Nihat AKAY; EDEBİYAT (1970 - 1973)

Gelibolu-1920 (1339) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezun olmuştur. Gedikpaşa Sarp Mesropyan Ermeni İlkokulu'nda (09.05.1949 - 08.06.1949), Getrogan Ermeni Lisesi'nde (09.06.1949 - 23.11.1950) Heybeliada Rahipler Okulu'nda (24.11.1950 - 22.04.1952), Aydın

Lisesi'nde (23. 04.1952 - 05.04.1954), Kuleli Askeri Lisesi'nde (06.04.1954 - 31.10.1960) tarihleri arasında Türkçe ve Edebiyat dersi öğretmenliği; Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (22.10.1961- 12.10.1969) tarihleri arasında milletvekilliği yapmıştır. Ankara Erkek Öğretmen Okulu öğretmeni iken, 31.12.1969 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliği tayin olmuştur. 30.09.1970 tarihli kararname ile kadrolu olarak Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 20.10.1973 tarihine kadar bu görevi sürdürmüştür.

1970-71 ÖĞRETİM YILI:

1. Vedia SOYSAL; FİZİK (1970 - 1973)

Antakya- 1922 (1341) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik-Kimya bölümü mezunudur. Adana Erkek Lisesi'nde (18.11.1948 - 02.11.1955) Kimya dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı, Beypazarı Ortaokulu'nda (31.10.1955 - 03.02.1969) Tabiiye dersi öğretmenliği, Yıldırım Beyazıt Lisesi (18.02.1969 - 01. 11.1969) ve Çankaya Lisesi'nde (01.11.1969 - 30.11.1970) tarihleri arasında Kimya dersi öğretmenliği; 30.11.1970 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 19.12.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

2. İhsan AYDEMİR; FİZİK (1971 - 1973)

Çıldır- 1945 doğumlu, Ankara Yüksek öğretmen Okulu Fizik Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulu'nda (31.07.1969 -18.08. 1969), Sivas İlköğretmen Okulu'nda (28.08.1969 - 26.03.1971) tarihleri arasında Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır. 31.03.1971 tarihinde Ankara Erkek İlköğretmen Okulu ve Yüksek Öğretmen Okulu Fizik dersi, öğretmenliğine tayin olmuştur. 1973 yılına kadar bu okulda görevini sürdürmüştür.

3. Ahmet KAYA; COĞRAFYA - TARİH (1971 - 1974)

Burdur-1924 doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Burdur ili Yeşilova Ortaokulu'nda (03.10.1956 - 25. 12.1961), Burdur Lisesi'nde (26.12.1961 - 20.05.1966) Coğrafya dersi öğretmenliği, Burdur ili Milli Eğitim Müdür yardımcılığı (20.05.1966- 02.06.1966) Muğla Turgut Reis Lisesi'de (04.06.1966 - 02.10.1969) Coğrafya dersi

öğretmenliği, Burdur Lisesin'de (01.10.1969 - 04.05.1971) müdürlük ve Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır. 04.05.1971 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya- Tarih dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 16.10.1974 tarihinde İsparta Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır

1971-72 ÖĞRETİM YILI:

1. Mukaddes OR; FRANSIZCA (1971 - 1973)

Eskişehir- 1934 doğumlu, İstanbul Eğitim Enstitüsü Fransızca bölümünden mezun olmuştur. Konya Kız Lisesi (23. 10. 1965- 11. 01. 1968), Ankara Atatürk Ortaokulu (11.01.1968-24. 09. 1971) tarihleri arasında Fransızca dersi öğretmenliği yapmıştır. 24.09.1971 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Fransızca dersi öğretmenliğine başlamıştır. 08.11.1973 tarihinde de Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'na tayin olmuştur.

2. Meliha GÜNER; FELSEFE (1971 - 1974)

Bolu- 1920 (1339) doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe bölümünden 1950 yılında mezun olmuştur. Kırşehir Lisesi'nde (30.04.1954 - 10.06. 1957), Giresun Lisesi'nde (18.06.1957 - 26.10.1957), İskenderun Lisesi'nde (15. 04.1958 - 06.01.1960), Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde (06.01.1960 - 24.09. 1962), Anafartalar Lisesi'nde (24.09.1962 - 23.09.1971) tarihleri arasında Felsefe dersi öğretmenliği yapmıştır. 23.09.1971 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Felsefe dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 18.11.1974 tarihine kadar sürdürmüştür. Kız Sanat Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

3. Bilge ERCİLASUN; EDEBİYAT (1971 - 1973)

İstanbul- 1945 doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Erzurum Lisesi'nde (28.02.1968 - 20.10.1971) tarihleri arasında Edebiyat dersi öğretmenliği yapmıştır. 09.10.1971 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 27.08.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

4. Ülkü SAYINER; FELSEFE - ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1971 - 1973)

Aksaray- 1937 doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe bölümünden 1960 yılında mezun olmuştur. Niğde Kız Öğretmen Okulu'nda (29.08.

1963 - 12.10.1965), Bursa Kız Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü'nde (16.11. 1965 - 16.10.1971) tarihleri arasında Öğretmenlik Meslek Dersleri ve Felsefe dersi öğretmenliği yapmıştır. 16.10.1971 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri ve Felsefe dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 17.04.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

5. Figen ERZURUMLU; TARİH (1971 - 1974)

Erzurum- 1942 doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tarih bölümünden mezun olmuştur. Erzurum Nene Hatun Kız Öğretmen Okulu'nda (26.11.1965 - 08. 11. 1969), Erzurum Eğitim Enstitüsü'nde (10.11.1969 - 16.10.1971) tarihleri arasında Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır. 16.10.1971 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarih dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 15.05. 1973 tarihine kadar sürdürmüş, Kız Teknik Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

6. Pınar ARİFİOĞLU; İNGİLİZCE (1971 - 1974)

Maraş- 1945 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce bölümünden mezun olmuştur. Çeşitli kamu kurumlarında memurluk yaptıktan sonra 27.10.1971 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu İngilizce dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 12.09.1974 tarihine kadar sürdürmüş, Deneme Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

7. Nuriye EMİROĞLU (ÖZER); KİMYA- FİZİK (1971 - 1977)

Konya Cihanbeyli- 1942 doğumlu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya- Fizik bölümünden 1967 -68 öğretim yılında mezun olmuştur. Kastamonu Kız İlköğretmen Okulu'nda (29.02.1968 - 01.09.1968), Kastamonu Erkek İlköğretmen Okulu'nda (01.09.1968 - 14.10.1969), Ankara Erkek İlköğretmen Okulu'nda (31. 10.1969 - 01.12.1971) tarihleri arasında Kimya ve Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır. 01.12.1971 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya ve Fizik dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 28.03.1977 tarihine kadar sürdürmüştür.

1972-73 ÖĞRETİM YILI:

1. Teyfik YAVUZER; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1972 - 1974)

Ermenek-1915 (1334) doğumlu, Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünden 1946 tarihinde mezun olmuştur. Sivas ve İçel illerinde (07.10.1937 - 14.10.1944) tarihleri arasında ilkokul öğretmenliği yapmıştır. Konya İlköğretmen Okulu'nda (29.07.1946 -13.11.1950) tarihleri arasında Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği, Malatya ilinde (15.12.1950 - 11.12.1951) tarihleri arasında İlköğretim Müfettiş'liği, Kars Cilavuz Köy Enstitüsü'nde (13.12.1951- 03. 01.1955), Adana Düziçi İlköğretmen Okulu'nda (03.01.1955 - 07.10.1957), Muğla Kız Öğretmen Okulu'nda (11.10.1957 - 17.10.1960), Akşehir Kız Öğretmen Okulu'nda (19.10.1960 - 04.09.1963), Kepirtepe İlköğretmen Okulu'nda (06.09. 1963 - 10.10.1964), Çanakkale Erkek İlköğretmen Okulu'nda (27.10.1964 - 03.10. 1965), tarihleri arasında Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği, Milli Eğitim Bakanlığı Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü'de (09.10.1965 - 14.06.1968) tarihleri arasında şube müdür yardımcılığı, Ankara Atatürk İlköğretmen Okulu'nda (27.10. 1964 - 03.10.1965), tarihleri arasında Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği (Milli Eğitim Bakanlığı Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü'de Uzman) yapmıştır. 02.10. 1972 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur. 22.08.1974 tarihinde de Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

2. Ertuğrul V. ÖDER, BEDEN EĞİTİMİ (1972 - 1973)

Mustafa Kemalpaşa-1915 (1336) doğumlu, Balıkesir Necatibey İlköğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden 1947 yılında mezun olmuştur. Ankara Gazi lisesi'nde (01.09.1947 - 27.09.1947), Bartın Ortaokulu'nda (29.09.1947 - 21.01.1958) tarihleri arasında Beden Eğitimi dersi öğretmenliği, Kilimli Ortaokulu'nda (22.01.1958 - 30.03.1969) ve Kilimli Lisesi'nde (30.03.1969 - 25.09.1970) tarihleri arasında müdürlük; Ankara Kurtuluş Ortaokulu'nda (25.09. 1970 - 07.10.1972) tarihleri arasında Beden Eğitimi dersi öğretmenliği yapmıştır. 07. 10.1972 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden

Eğitimi dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 16.07.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

3. Esen AĞLI; MATEMATİK (1972 - 1974)

Kızılcahamam- 1937 doğumlu; Gazi Eğitim Enstitüsü Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Sincan Lisesi'nde (31.10.1967 - 02.08.1972) Mamak Lisesi'nde (16.08.1972 - 17.10.1972) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. 17.10.1972 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 15.10.1974 tarihine kadar sürdürmüştür.

4. Sıtkı GÜRCAN; FİZİK- KİMYA, (1972 - 1973)

Ünye- 1927 doğumlu, Fen Fakültesi Mühendislik ve Gazi Eğitim Enstitüsü Fizik- Kimya bölümlerinden mezun olmuştur. Adana Ticaret Lisesi'nde (17.07. 1947- 30.11.1947), Sivas Erkek Sanat Enstitüsü'nde (29.01.1952- 02.11.1957), Ünye Ortaokulu'nda (11.11.1957- 01.08.1959), Amasya Lisesi'nde (31.11.1960- 30.09.1963), Ankara İstiklal Ortaokulu'nda (11.10.1963 - 01.10.1965), Ankara Aydınlıkevler Ortaokulu'nda (01.10.1965- 31.10.1970), Aydınlıkevler Lisesi'nde (31. 10.1970- 14.11.1972) tarihleri arasında Tabiiye, Fizik ve Kimya dersleri öğretmenliği yapmıştır. 14.11.1972 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik- Kimya dersleri öğretmenliğine tayin olmuş, 1973 yılına kadar bu görevde bulunmuştur. 12.10.1973 Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

5. Ümit Yılmaz GÜNGÖR; BEDEN EĞİTİMİ (1972 - 1973)

Göksun- 1929, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden 1952-53 öğretim yılında mezun olmuştur. Gönen Köy Enstitüsü'nde (27.08.1953 - 30.10. 1953), Erzincan Lisesi'nde (27.04.1955 - 28.11.1966) Erzincan Milli Eğitim Müdür yardımcılığı, Ankara Yıldırım Beyazıt Ortaokulu'nda (28.11.1966 - 01.12.1967), Cumhuriyet Lisesi'nde (02.12.1967 - 17.10.1970), Mamak Ortaokulu'nda (13.12. 1971- 17.11.1972) tarihleri arasında Beden Eğitimi dersi öğretmenliği ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda (17.10.1970 - 13.12.1971) Özlük İşleri Şube Müdürlüğü yapmıştır. 17.11.1972 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliği dersi öğretmenliğine tayin olmuş, 1973 yılına kadar bu görevde bulunmuştur. 23.03.1973 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

6. Cafer ÖZKAN; RESİM- İŞ (1972 - 1973)

Kelkit- 1927 doğumlu, Erzurum İlköğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Resim - İş bölümünden mezun olmuştur. Amasya Gümüşhacıköy İlkokulu'nda (31.12.1949 - 31. 05.1954) sınıf öğretmenliği, Ankara Kızılcahamam Yakakaya köyü İlkokulu'nda (31.10.1955 - 31.12.1958) tarihleri arasında başöğretmenlik, Amasya üçlü ilkokulu'nda (04.01.1960 - 01.11.1960) sınıf öğretmenliği, Beşikdüzü Öğretmen Okulu'nda (07.11.1960 - 30. 07.1963), Ankara Atatürk İlköğretmen Okulu'nda (30.07.1963 - 24.09.1969), Ankara İlköğretmen Okulu'nda (24.09.1969 - 20.11.1972) tarihleri arasında Resim- İş dersi öğretmenliği yapmıştır. 20.11.1972 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Resim- İş dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 23. 03.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

1973- 74 ÖĞRETİM YILI:

1. Fazlı DEMİRTOLA; MATEMATİK (1973 - 1973)

Zile-1922 (1341) doğumlu, A.Ü. Fen Fakültesi Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Atatürk Lisesi'nde (31.08.1950 - 11.10.1950), Giresun Lisesi'nde (23.10.1950- 09.11.1952), Tokat Lisesinde (17.11.1952 - 30.03.1965), Batı Trakya Türk Okullarında (Nisan 1965 - 17.10.1967),Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde (23.10.1967 - 22.09.1969), Çankaya Lisesi'nde (22.10.1969- 25.11.1972) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. 01.06.1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine tayin olmuş, bu görevi 18. 10.1973 tarihine kadar sürdürmüştür.

2. Mehmet GÜLLÜOĞLU; MATEMATİK (1973 - 1975)

Urfa- 1946 doğumlu, Atatürk Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik bölümünden mezun olmuştur. 23.10.1970 tarihinde Urfa Lisesi'nde göreve başlamış, 21.08.1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 10.10.1974 tarihine kadar bu görevi sürdürmüş, daha sonra da Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

3. Behiye ATBAŞOĞLU; TARİH- Müdür Yardımcısı (1973 - 1978)

Erzurum- 1927 doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Akçadağ Köy Enstitüsü'nde (30.09.1953 - 11.12.19), Bolu Erkek Öğretmen Okulu'nda (26.12.1959 - 14.04.1960), Gazi Eğitim

Enstitüsü'nde (14.04.1960 -11.101.1962), Anakara İlköğretmen Okulu (03.10.1961 -17. 08. 1973) tarihleri arasında Coğrafya dersi öğretmenliği, müdür baş yardımcılığı, müdür yardımcılığı ve eğitim şefliği görevlerinde bulunmuştur. 17.09.1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 17.08.1978 tarihine kadar bu görevi sürdürmüş, daha sonra da Ankara İncesu Lisesine tayin olmuştur.

4. Hüseyin DENGE; ÖĞRTMENLİK MESLEK DERSLERİ (1973 - 1974)

Çardak- 1934 doğumlu, Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünden mezun olmuştur. Midyat Bahvar İlkokulu'nda (28.08.1955 - 01.09.1956) tarihleri arasında başöğretmenlik, Göksu İstiklal İlkokulu'nda (01.09. 1956 - 15.10.1962) İlkokul öğretmenliği, Mimar Sinan İlköğretmen Okulu'nda (15. 10.1964 - 05.10.1967), Atatürk İlköğretmen Okulu'nda (09.10.1967 - 09.04.1970) Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği ve müdür yardımcılığı, Dicle Ilköğretmen Okulu'nda (09.04.1970 -12.03.1971) ve Uşak İlköğretmen Okulu'nda (12.03.1971 - 17.09.1973) müdürlük, 17.09.1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine ve müdür baş yardımcılığına tayin olmuştur. 16.08.1974 tarihine kadar bu görevi sürdürmüş, daha sonra Ankara Deneme Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

5. Medet KOCATÜRK; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1973 -1976)

Bayburt- 1920 (1339) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünden mezun olmuştur. Sivas ili Yellice ve Zerk köyü, Cumhuriyet İlkokullarında (30. 10. 1941- 20.12.1952) tarihleri arasında öğretmenlik ve başöğretmenlik yapmıştır. Maarif Vekaleti İlköğretim Umum Müdürlüğü'nde (21.07.1953 - 31.10.1953) tarihleri arasında şube müdürlüğü, Mardin, Çorum ve Ankara illerinde (29.06.1954- 01.11.1963) tarihleri arasında İlköğretim müfettişliği, Ankara ili Gülveren Ortaokulu'nda (17.05.1965 - 01.03.1966) tarihleri arasında görev yapmıştır. 02.11. 1973 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine ve Müdür Başyardımcılığına tayin olmuştur. 15. 04. 1976 tarihinde Kocaeli Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü'ne atanmıştır

6. Sami UÇAN; BEDEN EĞİTİMİ (1973- 1978)

Düzce- 1944 doğumlu, Bolu Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Bolu Yığılca Akçaören Köyü İlkokulu'nda (30.09.1963 - Eylül 1965), Ankara Etimesgut Okuma Yazma Okulu'nda (20.09.1965 - 20.09.1966), Bolu Düzce Kavaklı ve Hasanbey Köyü İlkokulu'nda (30.09.1966 - 16.10.1967) tarihleri arasında sınıf öğretmenliği; Bolu Eğitim Enstitüsü'nde (16.10.1967 - 30.07.1970), Akçadağ Öğretmen Okulu'nda (30.07.1970 - 04.03.1974) tarihleri arasında Beden Eğitimi dersi öğretmenliği yapmıştır. 08.03.1974 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliği görevine başlamıştır. 17.08.1978 tarihine kadar bu görevini sürdürmüştür.

7. Abdülkadir DENGE;ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1974-1974)

Çardak- 1930 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünden mezun olmuştur. 01.03.1974 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur. Daha sonra da 14.10. 1974 tarihli kararname ile İçel Kız İlköğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur.

8. Servet DEVELİOĞLU;ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1974-1974)

Develi- 1932 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümü ve Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü'den mezun olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Müşaviri iken, 15.04.1974 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur. Daha sonra da Gazi Eğitim Enstitüsü Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur.

9. Hanife SAĞLAM; BEDEN EĞİTİMİ (1974 - 1974)

Samsun- 1945 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümü ve Köln Spor Akademisi'nden mezun olmuştur. Samsun Kız İlköğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmeni iken, 20.05.1974 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 01.10.1974 tarihinde de Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümüne tayin olmuştur.

1974-75 ÖĞRETİM YILI:

1. Mehmet YILDIRIM; BEDEN EĞİTİMİ (1974 - 1974)

Hekimhan- 1938 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Malatya Akçadağ Öğretmen Okulu'nda Beden Eğitimi dersi öğretmeni iken, 31.01.1974 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. 12.02.1974 tekrar Malatya Akçadağ Öğretmen Okulu'na Beden Eğitimi dersi öğretmenliğine atanmıştır.

1975-76 ÖĞRETİM YILI:

1. Ali SONSUZ; COĞRAFYA (1975 - 1978)

Urfa- 1938 doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Urfa Lisesi'nde (30.07.1960 - 31.09.1966), Bartın Lisesi'nde (30.09.1968 - 28.07.1972) müdürlük, İsparta Kız Lisesi'nde (14.08.1972 - 01.10.1975) tarihli arasında Coğrafya dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 09.10.1975 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. Bu görevi 16.08.1978 tarihine kadar sürdürmüş, daha sonra da Ankara Deneme Lisesi'ne atanmıştır.

2. Merih HASER; EDEBİYAT (1975 - 1978)

İstanbul- 1944 doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Lüleburgaz Lisesi'nde (30 09.1967 - 28. 06.1969), İstanbul Haydar Paşa Sanat Enstitüsü'nde (29.08.1969 - 23.10.1975) tarihleri arasında Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliği yapmıştır. 31.10.1975 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. Daha sonra 22.08.1978 tarihinde Anıttepe Lisesi'ne atanmıştır.

1976-77 ÖĞRETİM YILI:

1. Özcan ACAR; BİYOLOJİ (1976 - 1978)

Muğla- 1940 doğumlu, A. Ü. Fen Fakültesi Biyoloji bölümünden mezun olmuştur. Ankara Gazi Lisesi'nde (30.06.1965 - 05.08.1965), Siirt Lisesi'nde (18.08.1965 - 28.08.1968), Burdur Lisesi'nde (28.08.1968 - 11.11.1969), İsparta Eğitim Enstitüsü Fen ve Tabiat Bilimleri Şefliği (01.10.1970 - 25.08.1975), Balıkesir

Necatibey Eğitim Enstitüsü'nde (25.08.1975 - 15.09.1976) tarihleri arasında Biyoloji dersi öğretmenliği yapmıştır. 15.09.1976 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Biyoloji dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 17.08.1978 tarihinde de Aktepe Lisesi'ne atanmıştır.

2. İsmail GÜREL; FİZİK- KİMYA (1977 - 1977)

Pınarbaşı- 1949 doğumlu, İstanbul Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik-Kimya bölümünden mezun olmuştur. Artvin Erkek Öğretmen Okulu'nda (27.07.1971 - 11.09.1974), Kahramanmaraş Kız Öğretmen Okulu'nda (11.09.1974 - 15.09.1976), Kahramanmaraş Eğitim Enstitüsü'nde (15.09.1976 - 27.09.1976), İzmir Bornova Eğitim Enstitüsü'nde (27.09.1976 - 24.03.1977) tarihleri arasında Fizik, Kimya dersleri öğretmenliği yapmıştır. 02.03.1977 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik, Kimya dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur. 20. 12. 1977 tarihinde de Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

Eserleri; Birleştirlmiş Sınıflar Hayat Bilgisi (1975)

1977-78 ÖĞRETİM YILI:

1. Sevgi GÖKDEMİR; EDEBİYAT (1977 - ?)

Uzunköprü- 1944 doğumlu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Kayseri Lisesi'nde (15.12.1965-20.07.1968), Uzunköprü Lisesi'nde(20.07.1968 - 17.09.1973), Akara Gülveren Lisesi'nde (02. 10.1973 - 26.01.1974), Gazi Eğitim Enstitüsü'nde (03.06.1975- 01.09.1977) tarihleri arasında Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliği yapmıştır. 01.09.1977 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. (17.8.1978)Daha sonra Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi'nden emekli olmuştur.

Eserleri; Lise ve Dengi Okullar İçin Edebiyat Yardımcı Ders Kitabı(1972), Lise ve Dengi Okullar İçin Nazım Yoluyla Edebiyat Ders Kitabı (1975), Ahmet Kutsi Tecer (1987), Yunus Emre (1990)

1978-79 ÖĞRETİM YILI:

1. Mustafa KOÇKAN, MATEMATİK (1978 - 1979)

Ünye- 1947 doğumlu, Bursa Eğitim Enstitüsü Matematik bölümünden mezun olmuştur. Bursa Yıldırım Ortaokulu'nda (22.06.1968 - 28.08.1968),

Osmaniye Ortaokulu'nda (28.08.1968 - 10.10.1968), Fatsa Ortaokulu'nda (14.10. 1968 - 15.10.1970), Kovanlı Ortaokulu'nda (25.04.1972 - 15.09.1973), Ankara Ömer Seyfettin Lisesi'nde (17.09.1973 - 16.08.1978) tarihleri arasında Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. 10.08.1978 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Matematik dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 08.06.1979 tarihine kadar görev yapmıştır.

2. Gültekin AKGÜL; TARİH (1978 - 1979)

Manisa- 1954 doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tarih bölümünden mezun olmuştur. Ankara Cumhuriyet Lisesi'nde (02.11.1976 - 15.08. 1978) tarihleri arasında Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır. 15.08.1978 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarih dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 18.06.1979 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

3. Hüseyin AKIŞOĞLU; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ (1979- 1979)

Buldan- 1945 doğumlu, A.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitimde İdarecilik Okul Psikologluğu ve Rehberlik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde (25.03.1971- 16.10.1972), Abidinpaşa Lisesi'nde (26.02.1972 - 16.01. 1976), Ömer Seyfettin Lisesi'nde (16.01.1976 - 16.08.1978) tarihleri arasında Felsefe grubu dersleri öğretmenliği yapmıştır. 16.08.1978 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek dersleri öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 31.07.1979 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne tayin olmuştur.

4. Galip DOĞAN; EDEBİYAT (1978 - 1978)

Kayseri -1947 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünden mezun olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nde şube müdür yardımcılığı yapmıştır. 29 Ekim Ortaokulu'nda (20.06.1975 - 14.12.1977), Aktepe Lisesi'nde (14.12.1977- 13.03.1978) tarihleri arasında Türkçe ve Edebiyat dersleri öğretmenliği yapmıştır. Gazi Eğitim Enstitüsü'de (13.03.1978 - 25.09.1978) görevli iken 25.09.1978 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Türkçe dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 08.12.1978 tarihinde Etlik Lisesi müdürlüğü'ne tayin olmuştur.

5. Taki ERDOĞAN; EDEBİYAT (1978 - 1980)

Kangal- 1941 doğumlu, Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümü mezunudur. Sivas-Kangal Yeşilli İlkokulu (24.08.1960 - 17.06.1963), Çetinkaya İlkokulu (29.08.1963 - 30.10.1963) tarihleri arasında İlkokul öğretmenliği; Gaziantep Yavuz Ali Ortaokulu (30.07.1967 - 01.10.1971), Ankara Kuşcağız Ortaokulu (05.11.1971-11.04.1974) İncirli Lisesi (12.04.1974 - 25.05. 1976), Şentepe Ortaokulu (25.05.1976 - 07.10.1977), Yalçın Eski yapun Ortaokulu (07.10.1977- 05.10. 1978) tarihleri arasında Türkçe ve Edebiyat dersleri öğretmeliği yapmıştır. 05.10.1978 tarihli kararname ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine ve müdür yardımcılığına tayin olmuştur. 27.02.1980 tarihinde Cebeci Ortaokulu Türkçe dersi öğretmenliğine atanmıştır.

4. 5. 2. Ek Görevli ve Ücretli Öğretmenler

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na ek görevle ve ücretli olarak atanan öğretmenler 5432, 3856 ve 439 sayılı kanunlara dayanılarak atanmaktaydılar. 5432 ve 3856 sayılı kanunun 18. maddesi gereğince özellikle A. Ü. Fen Fakültesi'nden bir çok profesör ve doçent, asistan[408] ile esas görevi öğretmenlik olan bir kısım Bakanlık personeli ve Eğitim Enstitüleri, İlköğretmen Okulları ve çeşitli liselerden öğretmenler ikinci görev ve ücretle hazırlık sınıflarında ve asıl sınıflarda öğretmen ve müzakereci olarak görevlendirilmekteydiler. [409] Bu öğretmenleri maaşları 439 sayılı kanuna göre 2/3'ü olarak yada ücretli olarak ödenmekteydi. Ek görevli ve ücretli öğretmenler için Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nden onay istemekte isteğin Bakanlıkça uygun görülmesi durumunda görevlendirme yapılmaktadır. Bu onay yazısında görevlendirilen öğretmenlerin okutacakları ders ve haftalık saatleri ile ders ücretleri belirlenmektedir.[410]

---

[408] M.E.B; 16.5.1960 tarih ve 1220 sayılı kararname

[409] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 16.7.1965 Tarih ve 510 sayılı yazıı

[410] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü. 30.9.1959 tarih ve 4347 sayılı yazı. M.E.B; 30.9.1960 tarihli kararname. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 4.1.1972 tarih ve 22 sayılı yazı

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda Milli Eğitim Bakanlığına bağlı değişik üst düzey birimlerden ve çeşitli okullardan görevlendirilen öğretmenlerin verimli olmadıkları, ücretli ve ek görevlendirme metodunun iyi işlemediği zaruret olmadıkça bu şekilde görevlendirme yapılmaması okul müdürlüğünün Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'ne yazdığı rapordan anlaşılmaktadır. [411] Bu raporda ücretli ve ek görevlendirmenin sakıncaları şu şekilde belirtilmiştir;

Ders ve imtihanlara geç gelme ya da hiç gelmeme, hazırlıksız ders anlatma, imtihanların sonuçlarını zamanında bildirmeme, öğretmenler kurulu ve zümre öğretmenleri toplantılarına katılmama, aylıklarını çalıştıkları kuruma getirtme ve öğretmen adaylarının staj çalışmaları ile hiç ilgilenmeme gibi sebeplerle özellikle hazırlık sınıfı öğrencilerinin üniversite giriş imtihanlarına yeterince hazırlanamadıkları belirtilmektedir. Bu sakıncalardan dolayı bakanlık üst düzey yetkililerinin verimli olamadıkları için ek görevlendirme ve ücretli öğretmen olarak görevlendirilmesinin uygun olmadığı ifade edilmiştir. Fakat sonraki yıllarda bu sakıncalara rağmen bu şekildeki görevlendirmeler devam etmiştir.

Asıl Kadrosu Milli Eğitim Bakanlığı ya da Başka Kurumda Olup Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda Ek Görevli Öğretmenlerden Tespit Edilebilenleri Şunlardır [412]

1959- 60 ÖĞRETİM YILI:

1. Ali Rıza ÖZGÜÇ; ALMANCA

Korkuteli- 1927 doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Almanca bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsünde Almanca dersi öğretmeni iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) 20.02.1961 tarihine kadar Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Almanca dersi öğretmenliği yapmıştır.

2. Ali YALKIN

Ortaöğretim Genel Müdürü iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda

---

[411] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 11.11.1966 tarih ve 2839 sayılı yazı
[412] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü Arşivi; Öğretmenlere ait sicil dosyaları

öğretmenlik yapmıştır.

3. Hasan ACAR; FİZİK

Kadınhanı doğumlu, Fransa Nancy Üniversitesi Fen Fakültesi'den 1939 yılında mezun olmuştur. Talim ve Terbiye Kurulu üyesi iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda'nda Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Cebir Lise III (1951), Geometri (1951), Trigonometri Alıştırma Kitabı (1960), Eğitimci (Çev.1963)

4. Cahit OKURER ; TÜRKÇE

Kuşadası- 1914 (1333) doğumlu, Yüksek Muallim Mektebi Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Ankara Ticaret Lisesi'nde Türkçe dersi öğretmeni iken 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda'nda 31.08.1959 tarihine kadar Türkçe dersi öğretmeni öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; İdeal Milliyetçilik (1946), Anahatları İle Milli Eğitim Politikamız (1952), Büyük Fetih (1953), Milliyetçiliğin Bazı Temel Fikirleri (1962), Kompozisyon Öğretimi Bakımından İngiltere Maarifi Hakkında Bir İnceleme (1967), Gerçek Politika (1969), Gelişen Cemiyetlerde Eğitimin Rolü (Çev. 1971), Bir Tavsiye Mektubu (Çev.1973)

5. Seyfi BESE ; COĞRAFYA

Ağın- 1907 (1326) doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Ankara ili Dikmen köyünde ilkokul öğretmeni iken, 28. 07. 1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara İlköğretmen Okulu ve Yüksek Öğretmen Okulunda Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır.

6. Mürivet ÖZERKUN; KİMYA

İstanbul- 1907 (1326) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya bölümünden mezun olmuştur. Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okulu öğretmeni iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır.

7. Ahmet SEVİNÇ; EDEBİYAT

İstanbul - 1922 (1341) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Ankara İkinci Tekniker Okulu öğretmeni iken 28.07. 1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliği yapmıştır.

8. Sulhiye ATİLLA; TABİİYE

İstanbul - 1919 (1338) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Tabiiye bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü öğretmeni iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Tabiiye dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Balıklar (Çev.1976), Yeryüzü (Çev.1976)

9. Mehmet DELİGÖNÜL; TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Maraş- 1920 (1339) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Ankara Ticaret Öğretmen Okulundan öğretmeni iken (Talim ve Terbiye Kurulu'nda görevli), 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 30.11.1962 tarihine kadar Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri;Yalnız (1945) Şiirlerle Atatürk (1963), Yeni Türk Edebiyatı (1975)

10. Kemal AKALIN; MATEMATİK

Mucur- 1919 (1338) doğumlu, Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsü Matematik bölümünden mezun olmuştur. Adana Kız Öğretmen Okulunda Fen dersleri grubu öğretmeni (Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünde şube müdürü yardımcılığında geçici görevli) iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Matematik dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı yapmıştır.

11. Şükrü KAPUCU; FİZİK

Mustafa Kemal Paşa- 1918 (1337) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. Kırıkkale Lisesi Fizik dersi öğretmeni iken 28. 07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okulu ve Yüksek Öğretmen Okulu'nda 08.07.1963' tarihine kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

12. Vahap AYDINTUĞ; MATEMATİK

Kumanova- 1917 (1336) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik- Astronomi bölümünden mezun olmuştur. Ankara İmam Hatip Lisesi Matematik dersi öğretmeni iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu, Ankara İlköğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsünde Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.17.07.1968 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanmıştır.

13. Necati GEÇKİNLİ; FİZİK KİMYA

İstanbul- 1909 (1328) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Atatürk Lisesi Fizik Kimya dersi öğretmeni (Gazi Eğitim Enstitüsü'nde görevli) iken, 28.7.1959 tarihli kararname (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ile Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

14. Hürriyet VERİMER; TABİİYE

Selanik- 1906 (1325) doğumlu, İstanbul Darülfinun'nun Tabiiye bölümünden mezun olmuştur. Kurtuluş Lisesi Tabiiye dersi öğretmeni iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) 01.04.1964 yılına kadar Tabiiye dersi öğretmenliği yapmıştır.

15. Reşide SANCAR; KİMYA -FİZİK

Akşehir- 1912 (1331) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Kimya Fizik bölümünden mezun olmuştur.Atatürk İlköğretmen Okulu Kimya Fizik dersi öğretmeni iken, 28.07.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) 01.04.1964 tarihine kadar Kimya Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

16. Sevim BUDAK; ALMANCA

Erzurum- 1921 (1340) doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Almanca dersi okutmanı iken 31.07.1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Almanca dersi öğretmenliği yapmıştır. 1968 yılına kadar bu görevi sürdürmüştür.

17. Süleyman ÖLÇEN; MATEMATİK

İşkodra- 1908 (1327) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Matematik bölümü ve Fransa Bordo Üniversitesi Fen Fakültesi'den 1938 yılında mezun olmuştur. Gazi

Eğitim Enstitüsü'nde Matematik dersi öğretmeni iken, 09.09.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 11.12. 1961 tarihine kadar Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

18. Tahsin GÜLÖKSÜZ; FELSEFE

Ayaş- 1901 (1320) doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe bölümünden mezun olmuştur. Ankara İmam Hatip Lisesi Felsefe dersi öğretmeni iken, 21.09.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 1965 yılına kadar Felsefe dersi öğretmenliği yapmıştır.

19. Ülkü ATSAL; İNGİLİZCE

Göksun- 1936 doğumlu, Gazi Terbiye Enstitüsü İngilizce bölümünden mezun olmuştur. Ankara ili Güdül ilçesi ortaokulunda İnglizce dersi öğretmeni (Ortaöğretim Genel Müdürlüğünde görevli) iken, 30.09.1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara İlköğretmen Okulu ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda İngilizce dersi Öğretmenliği yapmıştır.

20. Serap SAN; FELSEFE

Seydişehir- 1927 doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe bölümünden mezun olmuştur. Ankara Gazi Lisesi Felsefe dersi öğretmeni iken, 22. 10.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 15.07.1963 tarihine kadar Felsefe dersi öğretmenliği yapmıştır.

21. Hayri AKAY; MÜZİK

Filibe- 1920 (1339) doğumlu, Öğretmen Okulu mezunu ve Müzik dersi öğretmenliğinden yeterlik belgesi almıştır. Ankara Atatürk İlköğretmen Okulu öğretmeni iken, 28.11.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara İlköğretmen Okulu ve Yüksek Öğretmen Okulu'nda Müzik dersi öğretmenliği yapmıştır.

22. M. Sıtkı BİLMEN; EDEBİYAT

İstanbul- 1921 (1340) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Ankara Bahçeli evler Lisesi Edebiyat dersi öğretmeni iken, 12.12.1959 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre)

ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 30.09.1962 tarihine kadar Edebiyat dersi öğretmenliği yapmıştır.

23. Abdulkadir SALGIR; İNGİLİZCE

Ankara- 1338 doğumlu; A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Milli Kütüphane Uzmanı iken, 23. 12. 1959 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanun ve 18. maddeye göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda İngilizce dersi Öğretmenliği yapmış,12.09.1962 tarihinde müzakereci öğretmenliğe atanmış, 31.12.1964 tarihine kadar bu görevini sürdürmüştür.

Eserleri; Çocuk Kütüphaneleri (Çev. 1963), Bilgi Kaynakları ve Arşivcilik (1978)

24. İsmet PARMAKSIZOĞLU; TARİH

Kavala -1921 (1340) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Tarih bölümünden mezun olmuştur. Kütüphaneler Genel Müdür Yardımcısı iken; 11.01. 1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanun ve 18. maddeye göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Tarih dersi Öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Manisa Genel Kütüphanesi (1952), Bir Türk Kadısının Esaret Hatıralarına Dair (1953), Evliya Çelebi Seyahatnamelerinde İstanbul Kütüphanelerine Dair (1957), Silahdar Mehmed Ağa (1963), Kıbrıs II.Mahmud Kütüphanesi (1964), İslam Uluları (1965), Sosyal Bilgiler Ders Kitabı, Ahlak Bilgisi Ders Kitabı, Türkiye'de Din Eğitimi (1967), Osmanlı Tarihi (1969)

25. İsmet KONUK; COĞRAFYA

Ohri- 1916 (1335) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmeni (Talim ve Terbiye Kurulu üyesi) iken, 16.02.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanun ve 18. maddeye göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 01. 12.1960 tarihine kadar Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Afrika, Avrupa, Amerika, Okyanusya ve Kutuplar II (1960), Coğrafya 4,5 (1961), Genel Coğrafya (1962), Anayasamız Ne Diyor (1963), Coğrafya Bilgileri: Dünyamız (1966), Yurdumuzun Coğrafi Bölgeleri (1966), Asya: Asya Devletleri (1967), Bolu (1967), Dünyaya Toplu Bakış (1967), Yeryüzünde Türkler ve

Komşularımız (1967), Yurttaşlık Bilgisi (1972)

26. M. Emin AKINCI; COĞRAFYA

Diyarbakır- 1921 (1340) doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Maarif Vekaleti Hususi Kalem Müdürü iken, 26.03.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanun ve 18. maddeye göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 01.07.1860 tarihine kadar Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır.

27. Dr. Edip Vaha YAZGAN; MATEMATİK

Halfeti- 1920 (1339) doğumlu, A.Ü. Fen Fakültesi Matematik bölümünden mezun olmuştur. Aynı fakültede asistan iken, 18.04.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 08. 10. 1960 tarihine kadar Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

28. Dr. Vedat Zeki ÖRS; İNGİLİZCE

İstanbul- 1898 (1316) doğumlu, Bern Üniversitesi ve Felsefe doktorası yapmıştır. A.Ü.Fen Fakültesi İngilizce dersi okutmanı iken, 02.05.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda İngilizce dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; (Ahmet Hamdi Tanpınar) Cinq Villes : İstanbul, Bursa, Konya, Erzurum, Ankara (Çev.1995)

29. Prof. Dr. Saffet SÜRAY; MATEMATİK

Akdağmadeni- 1911 (1330) doğumlu, Fransa Lille Üniversitesi Matematik bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Matematik bölümü öğretim üyesi iken, 25.05.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Matematik dersi öğretmenliği yapmış; bu görevi 02.08.1968 tarihine kadar sürdürmüştür.

Eserleri; Akışkanlar Mekaniği (Çev.1945),Bir Doğru Kongrüansının Regle Yüzeyleri Hakkında (1949), Cebir ve Geometri Dersleri (1951), Diferensiyel ve İntegral Hesap (Çev.1943), Umumi Matematik (1964)

30. Necdet ONUR; MATEMATİK

Akdağmadeni- 1921 (1340) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Fen Lisesi Matematik dersi

öğretmeni ve müdürü iken, 26.05.1960 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 11.01.1972 tarihine kadar Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

31. Osman BENER; MATEMATİK

Altınova- 1908 (1327) doğumlu, Fransa Besançon Ünv. Fen Fakültesi Matematik bölümünden 1940 yılında mezun olmuştur. Öğretmen Okulları Genel Müdürü iken, 26.05.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 30.06.1960 tarihine kadar Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Aritmetik I,II, Cebir I,II (1959)

32. Cevat GERAY;TARİH

İstanbul- 1930 doğumlu, Siyasal Bilgiler Fakültesin'den 1953 yılında mezun olmuştur. A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde asistan iken, 31.05.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 28.11.1960 tarihine kadar Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Şehir Planlamasının Tatbik Vasıtaları (1960), Belediye Başkanları Hakkında Bir İnceleme (1962), Türk Belediye Başkanları (1964), Toplum Kalkınması Deneme Çalışmaları (1967), Cahilliğin ve Teknik Yetersizliğin Giderilmesinde Köy Enstitüleri Uygulamasından Çıkan Sonuçlar (1968), Personel Gözüyle Küçük Belediyelerin Sorunları (1969), Halk Eğitimine Giriş (1970), Şehircilik (1973), Planlı Dönemde Köye Yönelik Çalışmalar (1974),

33. Prof. Dr. Mustafa Celal SARAÇ; FİZİK

Urfa- 1913 (1332) doğumlu, Fransa Dijon Üniversitesi Fen Fakültesinden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesinde öğretim üyesi iken, 15.06.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 02.11.1960 tarihine kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Denel Fizik (1944), Fizik Problemleri (1945), Fizik Dersleri (1946), Hint Ratenci Kolloidal Eriyiklerinin Flokülasyonu Hakkında (1948), Fizik (Çev.1957), Henri Poincare (1952), İslam Dünyasında İlim ve İlim Görüşü (1953), Tecrübi Fizik (1961)

34. A. Hikmet İLAYDIN; EDEBİYAT

Muğla- 1911(1330) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Talim ve Terbiye Kurulu üyesi iken, 04.07.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Edebiyat dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Türk Edebiyatında Nazım (1947), Bostan (Çev.1951), Gülüstan (Çev.1967), Okuma Kitabı 3,4,5,6 Sınıf (1969)

1960- 61 ÖĞRETİM YILI:

1. Melahat TAŞAR; COĞRAFYA

Çankırı- 1920 (1339) doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Erzurum Erkek Öğretmen Okulu Coğrafya dersi öğretmeni iken, 22.08.1960 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 15.10.1963 tarihine kadar Coğrafya dersi öğretmenliği ve müdür yardımcılığı yapmış, daha sonra Yıldırım Beyazıt Lisesi'ne tayin olmuştur.

2. Doç. Dr. Emin DİKMEN; KİMYA

Manisa- 1912 doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Kimya bölümü öğretim üyesi iken, 27.09.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 01 07.1962 tarihine kadar Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Kimya Alıştırma Kitabı (1947), Denel Kimya Notları (1968), Kimyasal Analize Giriş (1974)

3. İsmail ULÇUGÜN; EDEBİYAT

Drama- 1921 (1340) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezun olmuştur. Talim ve Terbiye Kurulu Raportörü iken, 27.09.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle 01.10. 1963 tarihine kadar Edebiyat dersi öğretmenliği müzakereci öğretmenlik yapmıştır.

4. Şakir SOYKAL; TABİİYE

İzmir- 1916 (1335) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Tabiye bölümünden mezun olmuştur. Kayseri Lisesi Tabiiye dersi öğretmeni (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nde görevli) iken, 30.09.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu' nda Tabiiye dersi öğretmenliği yapmıştır.

5. Ziya GÜNER; FİZİK

Eşme- 1941 doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik- Matematik bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünde asistan iken, 03. 10.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 30.11.1961 tarihine kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

6. Mustafa Kemal YILMAZ; EDEBİYAT

Aydın- 1918 (1337) doğumlu, Paris Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Erkek Teknik Öğretim şube müdürü iken, 02.11.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 07.08.1963 tarihine kadar Fransızca dersi öğretmenliği yapmış, daha sonra Talim ve Terbiye Kurulu üyeliğine atanmıştır.

7. Osman Faruk VERİMER; ALMANCA (1960 - 1967)

Yozgat- 1905 (1324) doğumlu, Öğretmen Okulu ve Berlin Üniversitesi Alman Enstitüsünden mezun olmuştur. Aksaray ili merkez Zafer Mektebinde (17.07.1927- 17.11.1928) yılları arasında ilkokul öğretmenliği, 17.11.1928 tarihinde Almanya' ya Üniversite eğitimine gitmiş, dönüşte Kastamonu Erkek Lisesi (29.09.1932- 21.06. 1941) tarihleri arasında Almanca öğretmenliği ve müdürlük, Zonguldak Lisesi (21. 06.1941- 12.06.1947) tarihleri arasında Almanca öğretmenliği ve müdürlük, İzmir Kızılçullu Köy Enstitüsünde (27.06.1947- 11.03.1949) tarihleri arasında Almanca öğretmenliği ve müdürlük, (11.03.1949- 18.12.1950) tarihleri arasında Müfettişlik, (18.12.1950- 03.08.1953) tarihleri arasında İzmir Mili Eğitim Müdürlüğü, (03.08. 1953 - 05.08.1957 tarihleri arasında Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü, (05.08. 1957- 02.06.1962) tarihleri arasında Milli Eğitim Bakanlığında müsteşarlık, 26.11. 1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine

göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 03.08.1967 tarihine kadar Almanca dersi öğretmenliği, 03.08.1967 tarihinden de itibaren Milli Eğitim Bakanlığında müsteşarlık görevlerinde bulunmuştur.

8. Prof. Dr. Rauf NASUHOĞLU; FİZİK

Gördes- 1912 (1331) doğumlu, Nancy Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünde öğretim üyesi iken, 26.11.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 04.01.1961 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Atom ve Çekirdek ve Molekül Fiziği (Çev.1961), Denel Bilimler İçin Matematik (1947), Fizik I,II,III (1953), Fizik Alıştırma Kitabı (1947), Tabiat Bilgisi V (1953), Atom ve Çekirdek Fiziğine Giriş (1967),Fiziksel Bilimlere Giriş (1972)

9. Prof. Dr. İbrahim Cemil DİKMEN; KİMYA

Samsun- 1906 (1325) doğumlu, Almanya Vüsburg Üniversitesinden Kimya bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Kimya bölümünde öğretim üyesi iken, 26.11.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 07.01.1963 tarihine kadar Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Organik Kimya Laboratuvarı (Çev.1940), Kimya III (Çev.1968)

10. Mehmet ARSLANTÜRK; MATEMATİK

Akçaabat- 1913 (1332) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik bölümünden mezun olmuştur. İstanbul Çapa Eğitim Enstitüsü Matematik dersi öğretmeni (Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar yardımcısı) iken, 26.11.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 30.06.1969 tarihine kadar Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Aritmetik I,II (1951), Cebir I,II (1959), Cebir Alıştırtma Kitabı II (1962)

11. Ahmet Cevat ALTAN; SANAT TARİHİ

İstanbul- 1921 (1340) doğumlu, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Sanat Tarihi bölümünden mezun olmuştur. Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nde Devlet Konservatuarı Sanat ve Musiki Tarihi dersi öğretmeni iken, 27.11.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda Sanat Tarihi dersi öğretmenliği yapmıştır.

12. Mehmet Emin HEKİMGİL; İNGİLİZCE

Harput- 1911 (1330) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Coğrafya bölümü ve Colombia Üniversitesi Eğitim Fakültesinden mezun olmuştur. İstanbul Pendik Lisesi Coğrafya dersi öğretmeni iken, 29.11.1960 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 30.07.1965 tarihine kadar İngilizce dersi öğretmenliği yapmıştır.

13. Doç. Dr. Kamil KARAMANOĞLU; BOTANİK

Ermenek-1917 (1336) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinden 1942 yılında mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Botanik bölümünde öğretim üyesi iken, 30.11.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik yapmıştır.

Eserleri; Genel Botanik (1974), Modern Biyoloji ve Laboratuvar Çalışmaları (1978)

14. Mualla ARUZ; BEDEN EĞİTİMİ

Düzce- 1902 (1320) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulu Beden Eğitimi dersi öğretmeni iken, 30. 11.1960 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Atatürk İlköğretmen Okulu ve Yüksek Öğretmen Okulu'nda 09.02.1962 tarihine kadar Beden Eğitimi dersi öğretmenliği yapmıştır.

15. Ethem TOKMAKÇIOĞLU; FİZİK

Kırşehir- 1926 doğumlu, A.Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. Aynı fakültede Fizik bölümü asistanı iken, 30.12.1960 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 31.05.1963 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Fizik

16. Prof. Dr. Mithat ENÇ; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ

Gaziantep- 1906 (1325) doğumlu, Colombia Üniversitesi'nden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeni iken, 01.02.1961 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 31.03.1963 yılına kadar Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Cennet Gölü (Çev.1944), Tenasül Psikolojisi Sigmund Freud (1944), Yamyamlar Adasında (1944), Körler (1947), Karı Koca Bağlarının Çocuk Karakteri Üzerindeki Etkileri (1948), Çocuklarda Yemek (1948), Çocuklarda Hırsızlık(1949), Ruh Sağlığı Bilgisi (1949), Ruhsal Bağımsızlık (1949), Mikrop Avcıları (Çev.1952), Allaha Ismaarladık Mister Chips (Çev.1957), Çocuğun Beslenme Problemleri (1959), Çocuklarda Sorumluluk Duygusunu Nasıl Geliştirebiliriz (Çev.1964), Görme Özürlüler; Gelişim, Uyum ve Eğitimleri (1972)

17. Doç. Dr. Numan ZENGİN; FİZİK

Safranbolu- 1926 doğumlu, A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. Aynı fakültede Fizik bölümü öğretim üyesi iken, 01.04.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 01.11.1963 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Fiziğin Temelleri (Çev.1969), Modern Üniversite Fiziği (1970)

1961- 62 ÖĞRETİM YILI:

1. Reşat POSTACIOĞLU; TARİH

Üsküdar- 1915 (1334) doğumlu, A. Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tarih bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Tarih öğretmeni ve müdürü iken, 17.10.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 11.02.1963 yılına kadar Tarih dersi öğretmenliği yapmıştır.

2. Prof. Dr. Süreyya AYBAR; KİMYA

Serfiçe- 1913 (1332) doğumlu, Almanya Göttingen Üniversitesinden mezun olmuştur. A.Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 31.11.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen

Okulu'nda 1970 yılına kadar Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Anorganik Kimya Laboratuvar El Kitabı (Çev.1945), Teknikte Fizik ve Kimya (Çev 1948), Fiziko -Kimya Dersleri (Çev.1952)

3. Muzaffer ORAL; FİZİK

Gerze- 1926 doğumlu, A.Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümü asistanı iken, 23.12.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara İlköğretmen Okulu ve Yüksek Öğretmen Okulu'nda 18.07.1963 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

4. Muammer ZEYBEK; FİZİK

Bartın- 1927 doğumlu, A.Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. A.Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümü asistanı iken, 23.12.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 03.11.1962 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

5. Prof. Dr. Esat EGESOY; MATEMATİK

İstanköy- 1910 (1329) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik bölümünden mezun olmuştur. A.Ü. Fen Fakültesi Matematik bölümü öğretim üyesi iken, 28.12.1961 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri: Kinetik Dersleri (Çev.1963)

1962-63 ÖĞRETİM YILI:

1. Dr. Ferhan OĞUZKAN; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ

İstanbul- 1918 (1337) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezun olmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmeni iken, 05.02.1963 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Asıl Tehlike (1943), Ortaokulda Türkçe'ye Giriş (1945) Fecir Kuşları (1945), Türk Edebiyatı Tarihi (1949), İstanbul Şiirleri Antolojisi (1953), Sami Paşazade Sezai Hayatı ve Eserleri (1954), Mehmet Emin Yurdakul Hayatı ve Eserleri (1961), Devrimci Atatürk (1963), Okul Yönetiminde Demokrasi (1965),

Yükseköğretim (Çev.1965), Deniz Kızı (1965), Eğitim Üzerine (1966), Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü (1969), Yakup Kadri Karaosmanoğlu Hayatı Sanatı ve Eserleri (1969), Çeşitli Ülkelerde Yüksek Öğretim (1970), Çocuklarda Problem Çözme Yeteneklerinin Geliştirilmesi (1971), Öğretmenliğin Üç Yönü (1971), Çağdaş Eğitim (1974)

2. Ali Fuat CESUR; FİZİK

Gürün-1924 doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümü asistanı iken, 11.03. 1963 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

3 . Mahmut YILMAZ; COĞRAFYA

Havza- 1922 (1341) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Coğrafya bölümünden mezun olmuştur. Talim ve Terbiye Kurulu raportörü iken, 14 03.1963 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 18. 01. 1965 tarihine kadar Coğrafya Dersi öğretmenliği yapmıştır.

4.Prof.Dr. Rasim ADASAL; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ

Girit- 1900 (1318) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun olmuştur. A.Ü. Tıp Fakültesi öğretim üyesi iken, 12.04.1963 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Haziran 1973 yılına kadar Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Aynı Hastada Polglobuli ve Dijansefalik Sara (1941), Beden, Sinir ve Cinsiyet Yorgunlukları (1948), Ruh Hastalıkları (1954), Çocuğun Ruh Sağlığı ve Esasları (1952), Bir sene İçinde Müşahade Ettiğimiz Sekiz Gebelik Psikozu Münasebeti İle (1958), Biri Epileptik Diğeri Histerik İki Şahsiyet Değişmesi Vak'ası (1958), Psikonevrozlar ve Seksüel İflaslar (1960), Medikal Psikoloji (1964), Klinik Psikiyatri (1970)

1963- 64 ÖĞRETİM YILI:

1. İ. Şükrü KUTLU; MATEMATİK (1963 - ?)

Ergani- 1919 (1338) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Matematik bölümünden mezun olmuştur. Diyarbakır Ziya GÖKALP Lisesinde

Matematik dersi öğretmeni iken 05.07.1963 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ve Ankara Ticaret Turizm Yüksek Öğretmen Okulunda Matematik dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

Eserleri; Gökyüzü Bilgileri (1967), Genel Matemetik (1975)

2. Fevzi ERTEM; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ

Erzurum- 1913 (1332) doğumlu, Yüksek öğrenimini Amerika'da yapmıştır. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü görevini sürdürürken, 02. 08. 1963 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsünde Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliği yapmıştır.

3. Cemal BÜKMEN; FİZİK

Manisa - 1941 doğumlu, A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Erkek İlköğretmen Okulu Fizik dersi öğretmeni iken, 07.11.1963 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 01. 08. 1964 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

4. Turhan ALPER; FİZİK

Manisa- 1940 doğumlu, A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümünden mezun olmuştur. Ankara Erkek İlköğretmen Okulu Fizik dersi öğretmeni iken, 07.11.1963 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda 01.08.1964 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

5. Prof. Dr. Enis ERDİK; FİZİK

Afyon- 1911 (1330) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik bölümünden mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi Fizik bölümü öğretim üyesi iken, 27.11.1963 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle 1969 yılına kadar Fizik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Teorik ve Pratik Elektrik Problemleri (1947), Teknik Elektriğin Prensipleri (1959), Statik ve Dinamik (Çev: 1961), Tecrübi Fizik Serisi (1964), Fiziğin Temelleri (1969), Ölçü Birimleri,Birim Sistemleri ve Fizik Boyutlar (1969), Modern Üniversite Fiziği (1970), Atom Enerjisi Hakkında Kaynak III (1971),Mekanik ve Maddenin Özellikleri, Problemleri (1971)

6. Saim SARAÇOĞLU; KİMYA

Manisa- 1908 (1327) doğumlu, Zürih Yüksek Teknoloji Okulu Kimya Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur. Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okulu Kimya dersi öğretmeni iken, 27.11.1963 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

Eserleri; Temel Kimya (1969), Fiziko Kimya Metaller ve Çekirdek Kimyası (Çev.1970), Organik Kimya'ya Giriş (1977)

7. Prof. Dr. İ. Ethem BAŞARAN; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ

Afşin -1930 doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünden mezun olmuş ve Michigan Üniversitesinde Eğitim Sanatları dalında mastır yapmıştır. Ankara Bahçeli evler Cumhuriyet Lisesi'nde öğretmenlik yaparken 16.04.1964 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek dersleri öğretmenliği görevini 1973 yılına kadar sürdürmüştür. Öğretmenlik dışında Maraş ili İlköğretim müfettişliği, Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünde şube müdür yardımcılığı, Başbakanlık Devlet Personel Dairesi Uzman Yardımcılığı ve İlköğretim Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde de bulunmuştur. Daha sonra Akademik çalışmalarını sürdürmüş, A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesinden emekli olmuştur.

Eserleri; Öğretmen Probleminden İşbaşında Eğitime (1964), 8952 İlk ve Orta Dereceli Okul Öğretmeninin Katıldığı Hizmetiçi Eğitim araştırması (1967), Psikoloji (1970), Eğitim Psikolojisi (1973), Eğitime Giriş (1975)

1964- 65 ÖĞRETİM YILI:

1. Fahrettin DAĞDELEN; MATEMATİK

Çanakkale- 1922 (1341) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Astronomi bölümünden mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulu Matematik dersi öğretmeni (Ortaöğretim Genel Müdür Yardımcısı) iken; 08.10.1964 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır.

Eserleri; Temel Matematik I (1976)

2. Askeri BARAN; MÜZAKERECİ ÖĞRETMEN

Yukarı Bavik - 1942 doğumlu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olmuştur. A. Ü. Fen Fakültesi asistanı iken, 04.11.1964 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle müzakereci öğretmenlik yapmıştır.

3. Hasan Ali ÇELİK; MÜZAKERECİ ÖĞRETMEN

Çal. -1941 doğumlu, Ankara Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olmuştur. Orta Doğu Teknik Üniversitesi asistanı iken, 06.11.1964 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle müzakereci öğretmenlik yapmıştır.

4. Samet ÜNSAL; İNGİLİZCE

Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce dersi öğretmeni iken, 01.12.1964 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu İngilizce dersi öğretmenliğine atanmıştır.

5. Ahmet KEKLİK

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 01.12.1964 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenliğine atanmıştır.

6. Ziya KANTARCI

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 01.12.1964 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenliğine atanmıştır.

7. Ata SELÇUK

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 01.12.1964 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenliğine atanmıştır.

8. Prof. Dr. Fatma VARIŞ; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ

Gazi Eğitim Enstitüsü ve Talim Terbiye Kurulu üyesi iken 18.03.1965 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenlik Meslek Dersleri öğretmenliğine atanmıştır. Daha sonraki yıllarda üniversitade akademik çalışmalarını sürdürmüş, A.Ü. Eğitim

Bilimleri Fakültesinden emekli olmuştur.

Eserleri; Türkiye'de Köy İlkokulları Hakkında Rapor (1952), Bir ve İki Öğretmenli Okullarda Modern Çalışma Yolları (Çev.1953), Köy Öğretmeninin Halk İle Münasebetleri (1953), Milletlerarası Eğitim Çalışmaları (1962), Doğu ve Batı Kültürü Varlıklarının Değerlendirilmesinde Öğretmenin Rolü (Çev. 1963), Ergenin Gelişimi (1963), Tecrübe ve Eğitim (1967), Ergenin Gelişimine Etki Yapan Faktörler (1969), Mukayeseli Eğitim (1971), Eğitimde Program Geliştirme.(1971)

9. Ayfer ÖLÇER; TABİİYE

Kurtuluş Lisesi Tabiiye dersi öğretmeni iken 20.04.1965 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tabiiye dersi öğretmenliğine atanmıştır.

1965- 66 ÖĞRETİM YILI:

1. Ömer Asım SAÇLI; MÜZAKERECİ ÖĞRETMEN

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'ndan 1965 yılında mezun olmuştur. 13. 10.1965 tarihinde müzakereci öğretmenliğe teklif edilmiştir.

2. Doç. Dr. Nimet Arslan; TABİİYE

Denizli- 1915 (1334) doğumlu, A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 14. 12. 1965 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle 01. 03.1968 yılına kadar Tabiiye dersi öğretmenliği yapmıştır.

3. Fevzi KÖKSAL

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 11.01.1966 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır

4. Osman YİĞİT

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 11.01.1966 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

5. Nezahat ERDEM

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 11.01.1966 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
...MERKEZİ

6. Fatma Mükerrem AKER; KİMYA

Lapseki- 1909 (1328) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya bölümünden mezun olmuştur. Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi iken, 03.02.1966 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Yüksek Öğretmen Okulu ve Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda Kimya dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

7. Ali ÖLMEZOĞLU; EDEBİYAT

Manisa- 1912 (1331) doğumlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden mezun olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı'nda Teftiş Kurulu Başkanlığı görevini sürdürürken 01.03.1966 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

8. Ahmet UYSAL

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 25.04.1966 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

1966- 67 ÖĞRETİM YILI:

1. Muzaffer KUŞULOĞLU; FRANSIZCA

Kula- 1921 (1340) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fransızca bölümünden mezun olmuştur. Kurtuluş Lisesi Fransızca öğretmeni iken 01.10.1966 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fransızca dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. Ayrıca Yükseköğretim Genel Müdür Yardımcılığı ve Talim Terbiye Kurulu Raportörü olarak çalışmıştır.

2. Kamil SU; ÖĞRETMENLİK MESLEK DERSLERİ

Şumnu- 1906 (1325) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Pedagoji bölümünden mezun olmuştur. Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi iken, 12.05.1967 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Yüksek Öğretmen Okulunda Öğretmenlik Meslek dersleri öğretmenliğine tayin olmuştur.

Eserleri; XVII ve XVIII. yüzyıllarda Balıkesir Şehir Hayatı (1937),Uygurlar ve Uygur Medeniyeti (1938), Balıkesir Civarında Yörük ve Türkmenler (1938), Balıkesir Madenleri (1939), Tarih III (1943), Ortaokul Tarih 2,3 (1947), İlkokul Tarih

4,5 (1948), Yavuz Sultan Selim (1949), Yıldırım Beyazıt (1950), Tarih I,II (1955), Türkiye Cumhuriyeti Tarihi (1973), Cumhuriyetten Önce Türkiye (1974), Zafere Doğru (1974), Türk Eğitiminde Teftişin Yeri ve Önemi (1975), Tarih-i Bosna Der Zaman-ı Hekimoğlu Ali Paşa (1979), Atatürk Bir Tarih Dersinde (1981), Sevr Antlaşması ve Aydın Vilayeti (1981), Manisa Yöresinde İşgal Acıları (1982), Köprülü Hamdibey ve Akbaş Olayı (1984), Manisalı Tarihçi M.Nuri Yörükoğlu; Hayatı ve Eserleri (1985), Tarih-i Gılmani; Mehmet Halife (1986)

3. Kamuran ALTINDAĞ; COĞRAFYA

1967 yılında ücretli olarak Coğrafya dersi öğretmenliği yapmıştır.

1967-68 ÖĞRETİM YILI:

1. Hasan KARATEPE; TÜRKÇE (1967 - 1968)

Bulgaristan (Damarya)- 1921 (1340) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümü ve George Ferge Collage' den mezun olmuştur. Ankara Motor Sanat Enstitüsü'nde Türkçe dersi öğretmeni (Talim Terbiye Kurulu'nda görevli; 5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) iken, 28. 02.1967 tarihli kararname ile ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmış; 1972 yılına kadar hazırlık sınıfları Türkçe dersi öğretmenliği yapmıştır 08.06.1968 tarihli kararname ile Devlet Planlama Teşkilatı'na tayin olmuştur.

2. Adnan ÖTÜKEN; EDEBİYAT

Manastır- 1906 (1325) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Kültür Müsteşarı iken, 03.08. 1967 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

Eserleri; Bibliyotek Bilgisi ve Bibliyografi (1940), Üniversite Yayınları Bibliyografisi 1933-1940 (1941), Bibliyotekçi El Kitabı (1946), Milli Kütüphane Kurulurken (1946), Seçme Eserler Bibliyografyası (1946), İstanbul Üniversitesi Yayınlar Bibliyografyası 1933-1945 (1947), Klasikler Bibliyografyası 1940-1948 (1949), Dünya Edebiyatında Tercümeler (1951), How The Turkish National Library Was Founded. (1955), Milli Kütüphane Nasıl Kuruldu (1955), Varia (1957) İki Yılda 600'den Fazla Yazı:Öztürkçecilik, Uydurmacılık (1968), 36 Yalanın Hikayesi (1968), T R T İçin Türkçe Dersleri (1968), Türk Dilinin Başına Gelenler (1968), 9 Nisan 1968

Tarihinden 9 Temmuz 1968 Tarihine Kadar Gazete ve Dergilerde Çıkan Arı Dil Uydurmaca İle İlgili Yazıların Bibliyografyası (1968), Yeniden 645 Yazı (1969), Kütüphaneciliğimiz İçin; Milli Kütüphane Nasıl Kuruldu ve Türkiye'de Kütüphanecilik Öğretiminin Tarihçesi (1970)

3. Mustafa Necip AŞKIN; TARİH - COĞRAFYA

Uluborlu- 1913 (1332) doğumlu, Gazi Eğitim Enstitüsü Tarih bölümü ve Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü'nden mezun olmuştur. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü iken, 30.03.1968 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Yüksek Öğretmen Okulu Tarih ve Coğrafya dersi öğretmenliğine tayin olmuştur. Eserleri; Temel Fizik Deneyleri Laboratuvar Klavuzu

1968-69 ÖĞRETİM YILI:

1. Rıza SUNGUR

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 25.04.1968 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

2. Alpay TOLAY

A. Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 25.04.1968 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na atanmıştır.

3. İbrahim ÖZGENTAŞ; İNGİLİZCE

Buldan- 1921 (1340) doğumlu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu İngilizce bölümünden mezun olmuştur. Ankara Namık Kemal Ortaokulu İngilizce dersi öğretmeni (Talim Terbiye Kurulu Araştırma Değerlendirme Biriminde görevli) iken, 02.01.1969 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanun ve 18. maddeye göre)ek görevle Yüksek Öğretmen Okulu İngilizce dersi öğretmenliğine tayin olmuş, 1972 yılına kadar bu görevi sürdürmüştür.

Eserleri; Asıl Mesleği Öğretmenlik Olmayan Yedek Subay Öğretmenler Hakkında Milli Eğitim Müdürleriyle İlköğretim Müfettişlerinin Düşünceleri (1962), İlkokul Öğrencileri ve Test Örneği (1963), İlk ve Ortaöğretimde Öğrenci Başarısızlık Yüzdeleri (1964), Okullar Hakkında Başlıca Eğitsel Bilgilerin Toplanması (Çev.1965)

4. Bernadette Marie GÖKALTAY; FRANSIZCA

Fransa (Mulhouse) - 1923 doğumlu, Üniversite' de Paris Faculte' des Lettres et Science Humanies Licence' tan mezun olmuştur. Ankara İlköğretmen Okulu Fransızca dersi öğretmeni iken, 13.03.1969 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) Yüksek Öğretmen Okulu Fransızca dersi öğretmenliğine tayin olmuş, 1971 yılına kadar bu görevi sürdürmüştür. 30.11.1971 tarihli kararname ile Gazi Eğitim Enstitüsü' ne Fransızca dersi okutmanı olarak tayin olmuştur.

1969-70 ÖĞRETİM YILI:

1. Prof. Dr. Macit OLCAY; KİMYA

Taşkent- 1901 (1320) doğumlu, Berlin Üniversitesi Yüksek Ziraat Enstitüsü' nden mezun olmuştur. A.Ü.Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 11.03.1970 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle 1973 yılına kadar Kimya dersi öğretmenliği yapmıştır.

2. Doç. Dr. Ahmet ABDİK; MATEMATİK

Elbistan-1934 doğumlu, Paris Üniversitesi'nden mezun olmuştur. A.Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi iken, 05.03.1970 tarihli kararname ile (3656 sayılı Kanunun 18. maddesine göre) ek görevle 1973 yılına kadar Matematik dersi öğretmenliği yapmıştır. Eserleri; Temel Matematik III

1971- 72 ÖĞRETİM YILI:

1. Muhittin YAVUZ; BİYOLOJİ

Ankara Fen Lisesi Biyoloji dersi öğretmeni iken, 19.10.1971 tarihli kararname ile (5439 sayılı Kanun ve 2/3'e göre) ek görevle Yüksek Öğretmen Okulu Biyoloji- Zooloji dersi öğretmenliğine tayin olmuştur.

2. Abdulkadir AYDIN; JEOLOJİ

Jeoloji dersi ücretli öğretmeni olarak çalışmıştır.

3. Prof. Dr. Ali Rıza ÇETİK; JEOLOJİ

Jeoloji dersi ücretli öğretmeni olarak çalışmıştır. Eserleri; Hayat Bilimleri Botanik I (1978)

4. 6. Eğitim ve Öğretim

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 3 Temmuz 1959 tarihinde kurulmuş; 01 Ağustos 1959 tarihinde de İlköğretmen Okulları'ndan seçilen 65 öğrenciyi Devlet Lise

Bitirme imtihanlarına hazırlayan kurs ile öğretim faaliyetine başlamıştır. Bu kursta; edebiyat, felsefe, yabancı dil ve bütün fen dersleri okutulmuş; haftalık ders saatleri, lise müfredatının eksiksiz olarak okutulması zorunluluğu ve sürenin kısalığı dikkate alınarak tespit edilmiştir.[413]

Okulun lise kısmı (hazırlık sınıfları) sade bir törenle 1959-60 öğretim yılı başında açılmıştır. Kuruluşunda hazırlık sınıfları öğretim yılı sonuna kadar hiç bir problem olmadan yürütülmüş; öğrencilere yoğun lise programında zihinsel problemleri olmasın diye yemek tabelası yüksek tutulmuştur. 1959-60 ders yılında üniversitelerde derslere başlayan öğrenciler için ayrı mütataala odaları hazırlanmış, öğrenciler okula gitmedikleri zaman bu odalarda zamanlarını ders çalışarak geçirmişledir. [414]

Talim ve Terbiye Kurulu'nun ilan ettiği okulun kuruluş kararında, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun hangi ilkeler çerçevesinde eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürüteceği, belirlenmiştir. Kuruluş kararında öğrenci seçimi, kayıt ve kabul şartları hariç İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretim biçimi esas alınmıştır. Buna göre; öğrenciler branş derslerini üniversitelerin ilgili fakültelerinde, mesleki formasyon ve yabancı dil derslerini de Yüksek Öğretmen Okulu'nda alacakları ifade edilmiştir. [415] Yönetmeliğe uygun olarak Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda yabancı dil kursları açılır, ilgili ders, seminer, konferans v. b faaliyetler düzenlenir ve uygulama çalışmaları yaptırılır. [416] Her öğretim yılı başında okul müdürlüğü ilgili fakülte yönetimleri ile ilişki kurarak her öğrenci için o yıl izleyeceği dersleri, vereceği sınavları ve yapacağı uygulamaları gösterir bir öğrenim planı hazırlanır ve öğrenciye de imza karşılığı verilir. Öğrenciler bu planı güz dönemi sınavları bitimine kadar gerçekleştirmekle yükümlüdürler. Son sınıfa gelince ise liselerde dalları ile ilgili derslerde en az yirmi saatlik planlı, programlı ve zorunlu staj çalışmaları yaparlar, değişik sınıflarda ders vererek mesleğe hazırlanırlar. [417]

---

[413] Erk; **A.g.m**, s. 6

[414] Erk; **A.g.m**, s.7. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme

[415] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kararı, **Tebliğler Dergisi**, s.87. M.E.B;**A.g.yön**, 1955, Madde 3, 4. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön** (1963)1965, Madde 37. M.E.B;**A.g.yön**, 1972, Madde 47

[416] M.E.B;**A.g.yön**, 1972, Madde 47

[417] Kavcar; **A.g.m**, 1987, s.42

1965 (1963) tarihli geçici yönetmeliğiyle okulun; öğrenci seçimi, öğretim biçimi ve imtihan işleri belirlenmiştir. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun amaçlarının gerçekleşmesi için eğitim ve öğretim alanında ve bütün çalışmalarında; Milli Eğitimin Temel ilkelerine dayalı bir anlayışın, sosyal bir düzenin ve eğitsel bir ortamın yaratılması ve yaşatılması şarttır,[418] ilkesi esas alınmıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu parasız ve yatılıdır, mezunları okula girerken verdikleri taahhüt ve kefalet senetlerine göre Milli Eğitim Bakanlığı adına mecburi hizmete tabidir. [419]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfları ve asıl sınıflardan oluşmakta, ancak okul; hazırlık sınıflarıyla birlikte bir bütün olarak kabul edilmiştir. [420]

Okulda öğrenim mesleki bir bütün teşkil eder. Bu öğrenime hazırlık sınıfından başlanır; Yüksek Öğretmen Okulu'na ve üniversiteye devam etmek suretiyle tamamlanır. Yukarı sınıflara öğrenci alınmaz ve öğretim süresi boyunca öğrenim dalı değiştirilemez. [421] Ancak bu durum 1972 tarihli yönetmeliğin yayımından sonra değişmiş, okula burslu ve fakültelerin ara sınıflarından da öğrenci alınmaya başlamıştır. [422] Bu yönetmeliğe göre; okuldaki eksik kalan mesleki formasyonunu tamamlamak şartıyla üniversitelerin ilgili bölümlerinin ara sınıflarından ihtiyaca göre öğrenci alınmıştır. [423]

4. 6. 1. Hazırlık Sınıfları

İlköğretmen Okulları'ndan seçilerek gelen öğrencilere; hazırlık sınıflarında, lise üçüncü sınıf edebiyat ve fen kollarının müfredat programı uygulanır ve lise kültürünün bütünü ile kazandırılabilmesi için gerekli tedbirler okul müdürlüğünce alınır. Bu sürenin bitiminde öğrenciler "Devlet Lise Bitirme" (olgunluk) İmtihanlarına katılmak zorundadır. [424]

---

[418] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 3
[419] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**Aynı**,(1963)1965. Madde 5.
[420] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **Aynı**, (1963)1965, Madde 5.
[421] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **Aynı**, (1963)1965, Madde 6. M.E.B;**A.g.yön**. 1955. Madde 3. 4
[422] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 11 Kasım 1975 tarih ve 26476 ve 26477 sayılı yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 08 Aralık 1975 tarih ve 2215 sayılı yazı
[423] M.E.B;**A.g.yön**, 1972. Madde 7
[424] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 38. M.E.B;**A.g.yön**, 1972, Madde 76

Hazırlık sınıflarında öğretim yılı 1 Eylül'de başlar, 1 - 15 Şubat tarihleri arasında sömestr tatili, Haziran ayında da yaz tatiline girer.. Günlük dersler öğleden önceki saatlere toplanır ve her gün altı saat ders yapılır. Öğleden sonra her gün üç saat serbest çalışma yaptırılır. [425] Hazırlık sınıflarında öğrenciler ortaöğretim yönetmeliklerine bağlıdır; öğrencilerin imtihanları orta dereceli okulların sınıf geçme ve imtihan yönetmeliği hükümlerine göre yapılır. [426]

Hazırlık sınıfı öğrencileri üstün gayretler göstererek lise mezunu olmuşlardır. Öğrencilerin objektif ölçütlerle seçildiği dönemlerde öğrenci başarısı yüksek olmuştur. Hazırlık sınıflarının kapatılmasının tartışıldığı 1973-74 öğretim yılı Haziran dönemi Öğretmenler Kurulunda hazırlık sınıfı öğrencilerinin Türkiye'deki bir çok lisenin öğrencilerinden daha başarılı oldukları ifade edilmiştir. [427]

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin başarıları daha sonraki dönemlerde düşmüştür, bunun sebebi olarak, İlköğretmen Okullarından gelen öğrencilere lise III. sınıf programının ağır gelmesi ve bazı İlköğretmen Okulu yöneticilerinin Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na daha çok öğrenci gönderme arzusuna kapılarak öğrencilere yüksek notlar vermeleri görülmüştür. [428] Bu uygulama sonucu bazı İlköğretmen Okulları'ndan hiçbir öğrenci kayıt yaptıramamıştır. 26. 9. 1966 tarihli öğretmenler kurulunda öğrencilerle ilgili görüşmeler yapılırken bir öğretmen; öğrencilerin okullarından çok geri ve bilgisiz geldikleri, bu öğrencilerin üniversite sınavlarına yeteri derecede hazırlanabilmeleri için öğleden evvel 6 saat ders yapılması, öğleden sonrada etüt yapılması teklif edilmiştir. [429] 22. 12. 1968 tarihli Öğretmenler Kurulunda da bir öğretmenin Edebiyat sınıflarında üstün seviyeli öğrenci görmediğini halbuki bu öğrencilerin 10 000 öğrenci arasından seçildiğini sonuç olarak seçim yöntemlerinin yanlışlığından bahsedilmektedir. Aynı toplantıda yönetmelik çıkmadığı için öğrenci seçiminde yanlışlıkların yapıldığı ifade edilmiştir. [430] Bu uygulamalar sonucunda

---

[425] M.E.B:**A.g.yön,** 1972. Madde 77
[426] M.E.B;**Aynı**; 1972. Madde 81
[427] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 1973-1974 Haziran Dönemi sayfa no: 21-22 sayılı Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı.
[428] Kardaş; **A.g.m,** s. 6
[429] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 26.9.1966 tarih ve Karar no: 1 sayılı Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı.
[430] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 22.12.1968 tarih ve Karar no: 1 sayılı Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı.

hazırlık sınıfı öğrenci kalitesinde düşme meydana gelmiştir. Tablo 17' de 1962- 1974 yılları arasında Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfı mezunları sayısı verilmiştir.

TABLO 17: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU HAZIRLIK SINIFI MEZUNLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI [431]

YILLAR	EDEBİYAT KOLU	FEN KOLU	TOPLAM
1961-62	-	87	87
1962-63	30	110	140
1963-64	29	150	179
1964-65	8	196	204
1965-66	25	144	169
1966-67	87	126	213
1967-68	61	180	241
1968-69	30	165	195
1969-70	-	220	220
1970-71	43	150	193
1971-72	30	254	284
1972-73	30	379	409
1973-74	-	343	343
TOPLAM	373	2404	2877

Hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayan öğrenciler fen ve edebiyat kollarına göre fen ve edebiyat lisansı veren fakültelere devam etmeye mecburdurlar. [432] Hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayıp ta fakültelere girme imkanı bulamayan öğrenciler, Eğitim Enstitüleri'ne imtihansız kayıt edilirler. [433]

1972 tarihli yönetmelik hazırlık sınıfı mezunlarına farklı bir uygulama getirmiştir. Bu yönetmeliğe göre; hazırlık sınıfına alınmış ve lise bitirme imtihanına katılmış bütün öğrenciler, öğretim lisansı yapmak üzere Üniversite'lerin ayrıca Eğitim Enstitüleri'nin giriş imtihanına katılmaya mecburdur. Bu öğrencilerden Üniversite'lere giremeyen öğrenciler; Eğitim Enstitüleri'nin giriş imtihanını kazanırlarsa Eğitim Enstitüleri'ne kayıt edilirler; isterlerse öğretmen olma vasfını kaybetmemek ve harçlarını kendileri yatırmak şartıyla müteakip öğretim yılında Yüksek Öğretmen Okulu adına üniversite sınavına katılabilirler. [434]

---

[431] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Sınıfı Diploma Defterleri

[432] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **A.g.g.yön,** (1963)1965. Madde 39

[433] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **Aynı,** (1963)1965. Madde

[434] [illegible], 1972. Madde 78

Hazırlık sınıfı öğrencilerinden, Devlet Lise Bitirme İmtihanını o öğretim yılı sonunda başaramayan öğrencilerin okulla ilişkisi kesilir. [435] Okulla ilişkisi kesilen öğrenciler isterlerse, İlköğretmen Okulları'na parasız yatılı olarak devam etmek suretiyle, İlköğretmen Okulları'nın son sınıflarında okunan meslek dersleriyle değişik derslerin imtihanına tabi tutulurlar; eğer devam etmek istemezlerse bakanlıkça yardımcı ilkokul öğretmeni olarak tayin edilmek suretiyle, meslek derslerinin ve değişik derslerin imtihanını dışarıdan verirler. [436] İlköğretmen Okulları'na geri dönüp bu okulu bitiren öğrencilerden isteyenler imtihan harçlarını kendileri yatırmak suretiyle Üniversite Giriş İmtihanına katılabilirler, sınavda başarılı olanlar yeniden Yüksek Öğretmen Okulu öğrenciliğine kabul edilirler. [437] Bu hüküm geçici Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliğinde yer almamış ancak 1972 tarihli yönetmelikle böyle bir hak tanınmıştır.

TABLO 18: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU HAZIRLIK SINIFI MEZUNLARINDAN ÜNİVERSİTEYE GİREMEYENLERİN DURUMU[438]

YILLAR	İLKÖĞRT. OK.DÖNEN	EĞT. ENST. GİREN	AYRILANLAR	TOPLAM
1966-67	4	-	19	23
1967-68	-	34	7	41
1968-69	-	33	7	40
1969-70	-	33	-	33
1970-71	23	28	-	51
1971-72	106	12	-	118
TOPLAM	133	107	33	266

Tablo 13 'te 1966 - 1972 tarihleri arasında hazırlık sınıflarından mezun olup üniversitelere giremeyen öğrencilerin durumu çıkarılmıştır. Üniversiteye giremeyen toplam öğrenci sayısı 266' dır. Bu öğrencilerden 133'ü İlköğretmen Okullarına geri dönmüş, 107'si Eğitim Enstitüsüne kayıt yaptırmış, 33'ü de çeşitli sebeplerle okuldan ayrılmıştır.

---

[435] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963)1965, Madde 40

[436] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu, **Aynı,** (1963)1965 Madde 40. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 79, 80. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 20.2.1974 tarih ve 531/ 0.4230 sayılı yazı

[437] M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 80

[438] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1966-67, 1971-72 Öğretim Yılı Yıllıkları.

4. 6. 2. Asıl Sınıflar

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayanlardan, Üniversitelerin ilgili fakültelerine girmeye hak kazanıp kayıt yaptıran öğrenciler Yüksek Öğretmen Okulu asıl sınıf öğrencisi olurlar. Bu öğrenciler branşları ile ilgili derslerini lisans eğitimini sürdürdükleri fakültelerde, öğretmenlik meslek dersleri ve yabancı dil derslerini Yüksek Öğretmen Okulu'nda alırlar. Fakültelerdeki dersler gündüz; öğretmenlik meslek dersleri ve yabancı dil dersleri ise Yüksek Öğretmen Okulu'nda gece verilir; bu dersleri farklı bölümlere devam eden öğrenciler birlikte alırlar.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürü, Üniversiteye devam eden öğrencileri için her öğretim yılı başında ilgili fakülte dekanları ile temas ederek, o yıl içinde takip edilecek dersler, verilecek imtihanlar ve yapılacak uygulamalara ait bir öğrenim planı hazırlar ve öğrencilere tebliğ eder. [439]

Öğrenim planlarının hazırlanması ve öğrencilerin bu planları gerçekleştirmeleri ile ilgili uygulamalarda öğretmenler kurulunun belirleyici rolü olmaktadır. 22.5.1961 tarihli Öğretmenler Kurulunda öğrenim planlarının uygulanması ile ilgili öğrenciler lehinde yönetmelik maddelerinden farklı olarak öğrencilerin genel kültür ve yabancı dil bilgilerindeki eksikliklerinden dolayı önemli kararlar alınmış, öğrenim planlarını gerçekleştirmede bir yıllık geciktirme hakkı verilmiştir.[440] Hazırlanan öğrenim (Tahsil) planlarını Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nde oluşturulan Yüksek Öğretmen Okulu komisyonu inceleyerek karara bağlanıp; uygun görülen öğrenim planları bakanlık onayı ile Yüksek Öğretmen Okuluna gönderilerek ve uygulamaya konulmuştur. [441]

---

[439] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963)1965 Madde 40. M.E.B; **A.g.yön**,1972, Madde 48

[440] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 22.5.1961 tarih ve 1 Karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı.

[441] M.E.B;Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 16.6.1960 tarih ve 372.2 - 5723 sayılı yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 28 Nisan 1960 tarih ve 329.20/472 sayılı, 2.4.1962 tarih ve 32910 sayılı yazı.

TABLO 19: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİNİN TAHSİL PLANI [442]

I. MATEMATİK BÖLÜMÜ

A. MATEMATİK- ASTRONOMİ ANA BİLİM DALI

ALINMASI GEREKLİ SERTİFİKALAR	GERÇEKLEŞTİRME ŞARTLARI
1. Umumi Matematik	Bu sertifika en geç, I. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
2. Diferesiyel ve İntegral Hesap	Bu sertifika en geç III. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
3. Astronomi (Bu sertifika imtihanına girebilmek için Tecrübi Fiziğe ait Mekanik ve Optik Pratik çalışmaların vizesini almak lazımdır.)	Bu sertifika en geç III. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır
4. Yüksek Matematik ve Mezuniyet	Bu sertifikanın en geç IV. yıl güz imtihan döneminde alınması suretiyle mezuniyet şarttır.

B. MATEMATİK- FİZİK ANA BİLİM DALI

ALINMASI GEREKLİ SERTİFİKALAR	GERÇEKLEŞTİRME ŞARTLARI
1. Tecrübi Fizik	Bu sertifika en geç, I. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
2. Diferesiyel ve İntegral Hesap (Bu sertifika imtihanına girebilmek için Umumi Matematik ders ve tatbikatına devam belgesi almak lazımdır.)	Bu sertifika en geç III. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
3. Umumi Fizik	Bu sertifika en geç III. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
4. Yüksek Matematik ve Mezuniyet	Bu sertifikanın en geç IV. yıl güz imtihan döneminde alınması suretiyle mezuniyet şarttır.

II. FİZİK BÖLÜMÜ

A. FİZİK- MATEMATİK ANA BİLİM DALI

ALINMASI GEREKLİ SERTİFİKALAR	GERÇEKLEŞTİRME ŞARTLARI
1. Tecrübi Fizik	Bu sertifika en geç, I. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
2. Diferesiyel ve İntegral Hesap (Bu sertifika imtihanına girebilmek için Umumi Matematik ders ve tatbikatına devam belgesi almak lazımdır.)	Bu sertifika en geç III. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
3. Umumi Fizik	Bu sertifika en geç III. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
4. Atom Fiziği ve Mezuniyet	Bu sertifikanın en geç IV. yıl güz imtihan döneminde alınması suretiyle mezuniyet şarttır.

[442] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencilerinin Tahsil Planı Adlı Duyuru

B. FİZİK- KİMYA BÖLÜMÜ ANA BİLİM DALI

ALINMASI GEREKLİ SERTİFİKALAR	GERÇEKLEŞTİRME ŞARTLARI
1. Umumi Matematik	Bu sertifika en geç 2. yıl III. yarıyıl imtihan döneminde alınmış olacaktır.
2. Tecrübi Fizik	Bu sertifika en geç 2. yıl III. yarıyıl imtihan döneminde alınmış olacaktır.
3. Umumi Kimya	Umumi Kimya, Umumi Fizik sertifikalarından birinin en geç VII. yarıyıl imtihan döneminde alınması gerekir.
4. Umumi Fizik (Bu sertifika imtihanına girebilmek için Atom ve Molekül Fiziği dersine devam belgesi almak gerekir.)	IX. yarıyıl sonunda da Umumi Fizik alınmak suretiyle mezuniyet şarttır.

III. KİMYA BÖLÜMÜ

A. KİMYA- FİZİK ANA BİLİM DALI

ALINMASI GEREKLİ SERTİFİKALAR	GERÇEKLEŞTİRME ŞARTLARI
1. Umumi Matematik	Bu sertifika en geç 2. yıl III. yarıyıl imtihan döneminde alınmış olacaktır.
2. Tecrübi Fizik	Bu sertifika en geç 2. yıl III. yarıyıl imtihan döneminde alınmış olacaktır.
3. Umumi Kimya	Umumi Kimya, Kimya- Fizik sertifikalarından birinin en geç VII. yarıyıl imtihan döneminde alınması gerekir.
4. Fizik- Kimya	IX. yarıyıl sonunda da Umumi Fizik alınmak suretiyle mezuniyet şarttır.

IV. TABİİYE BÖLÜMÜ

ALINMASI GEREKLİ SERTİFİKALAR	GERÇEKLEŞTİRME ŞARTLARI
1. F. K. T	Bu sertifika en geç, I. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
2. Jeoloji	Bu sertifika en geç III. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
3. Botanik	Bu sertifika en geç IV. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
4. Zooloji	Bu sertifikanın en geç IV. yıl güz imtihan döneminde alınması suretiyle mezuniyet şarttır.

AÇIKLAMA

1. Yüksek Öğretmen Okulunda Mesleki Dersler Sertifikası adı altında takip edilecek derslerin imtihanı, okutulduğu dönemlerin sonunda başarılmak suretiyle, en geç IV. yıl güz imtihan döneminde alınmış olacaktır.
2. Sertifikayı teşkil eden ve imtihanları ayrı ayrı yapılan derslerin imtihanları, o dersi bittiği öğretim yılının güz imtihan döneminde tamamlanmış olmalıdır.
3. Yukarıda zikredilen sertifikalar işaret edilen imtihan dönemlerinde alınmadığı takdirde, bu gibi öğrenciler hakkında Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinin ilgili maddesi uygulanır.

Öğrenciler, Tahsil Planını güz dönemi imtihanları sonuna kadar gerçekleştirmeye mecburdular. Hastalıktan başka bir sebeple bu planı gerçekleştirmeyenlerin okulla ilişkisi kesilir. [443] Öğrenciler her öğretim yılında öğrenim planları ile ilgili olarak Yüksek Öğretmen Okulu'na bilgi verirler. Öğrenciler o yıl aldığı dersler ile bu derslerden almış olduğu puanları okul müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler. 6. 7. 1973 tarihli dilekçede bir öğrenci 1972-73 öğretim yılında imtihanına girdiği dersleri ve bu derslerden almış olduğu notları ve toplam kredileri okul müdürlüğüne bildirmiştir. Öğrenim planlarını gerçekleştirmeyen öğrencilerden imtihanların bitimini takip eden ilk hafta içinde okul müdürlüğüne dilekçe ile başvurarak öğrenim planını ilk imtihan döneminde tamamlayabileceklerini beyan edenlerin durumları, başarılamayan derslerle ilgili fakülte öğretim üyelerinin de yazılı görüşleri alındıktan sonra okul öğretmenler kurulunca incelenir; genel durumları ve başarıları da göz önünde tutularak, öğretmenler kurulu bu öğrencilerin öğrenim planlarını tamamlamak üzere yatılılıklarının bir sömestr uzatılmasına karar verebilir. Ancak bu durum dört yıllık öğretim süresi boyunca iki sömestreyi geçemez.[444]Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenler Kurulu, 22. 12. 1968 tarihli toplantısında ondört öğrencinin öğrenim planını gerçekleştiremediği için yatılılıkları kaldırılmış; ondört öğrencinin de yatılılık süreleri bir ve iki dönem uzatılmıştır. [445]

Okulla ilişkisi kesilen öğrencilerden, okula yeniden dönmek için müracaat edenler, ertesi yıl kendilerine verilecek öğrenim planını gerçekleştirirlerse, öğrencilerin öğrenimleri süresince bir defaya mahsus olmak üzere kayıtları yenilenirdi. [446] Hastalık, ölüm, yangın, sel, deprem v.b meşru mazerete dayalı olmaksızın imtihana girmeyenler veya disiplinle ilgili suçtan ötürü imtihanlara girmeyen

---

[443] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963)1965 Madde 44.. M.E.B; **A.g.yön,**1972, Madde 48

[444]Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963)1965 Madde 45. M.E.B **Yüksek Öğretmen Okulları Yönetmeliği;** 9 Haziran 1974 tarihli değişik 48, 49 maddeler.

[445] Ankara Yüksek Öğretmen Okuluİ 22.12.1968 tarih ve 1 karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı.

[446] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 47. M.E.B; **A.g.yön,**1972, Madde 51

öğrencilerin yatılılık süresi uzatılmazdı. [447] Tablo 20'ye göre 1967-68, 1974-75 öğretim yılları arasında toplam 424 öğrenci okuldan ayrılmıştır. 416 öğrenci borcunu ödeyerek, beş öğrenci disiplin cezası ile, üç öğrencide diğer sebeple okuldan ayrılmıştır.

TABLO 20: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNDAN AYRILMA NEDENLERİ [448]

YILLAR	BORCUNU ÖDEYEREK	DİSİPLİN CEZASI İLE	DİĞER SEBEPLERLE	TOPLAM
1967-68	17	-	3	20
968-69	39	-	-	39
1969-70	56	2	-	58
1970-71	67	-	-	67
1971-72	230	2	-	232
1972-73	226	2	-	231
1973-74	7	1	-	8
1974-75	56	-	-	56
TOPLAM	416	5	3	424

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kurulduğu yıllarda önce Fen ve Matematik Bilimleri dallarında öğretmen yetiştirmeye yönelmiş ancak daha sonra bakanlığın ihtiyaçları doğrultusunda Sosyal Bilimler ve yabancı dil öğretmenini de yetiştirmeye yönelmiştir. İlköğretmen Okullarının, Tarım dersi uygulamaları için Tarım dersi öğretmeni yetiştirmek üzere 1964-65 öğretim yılında Ziraat Fakültesine öğrenci gönderilmesi kararlaştırılmıştır. [449] Anadolu liselerinin yabancı dilbilgisine sahip branş dersi öğretmen ihtiyacı için Orta Doğu Teknik Üniversitesine 1962-63 öğretim yılında;[450] Din Bilgisi Dersi için de Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesine 1975-76 öğretim yılında, öğrenci gönderilmiştir. Tablo 21 ve 22' de Ankara Yüksek Öğretmen Okulu bölümlere ve sınıflara göre öğrenci sayıları verilmiştir, öğrencilerin daha çok Fen Bilimleri Bölümlerinde olduğu görülmektedir.

---

[447] M.E.B; **A.g.yön,** 1972. Madde 51

[448] M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1967-68, 1972-73 Öğretim Yılı Yıllıkları.

[449] Erdem, Selman:8.4.1999 tarihli görüşme.

[450] Sarıcalı, Mustafa; 8.4.1999 tarihli görüşme. Erdem, Selman; 8.4.1999 tarihli görüşme.

TABLO 21 :ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BÖLÜMLERE GÖRE ÖĞRENCİ DAĞILIMI [451]

BÖLÜM	EDEB	Y.Dil	TAR	COĞ	FEL	TABİİ	MAT AST	KİM FİZ	FİZ. KİM	FİZ. MAT	MAT. FİZ	KÜTÜP BÖL.	EĞİT FAK	ZİRAAT FAK.	SAN TAR	İLAH FAK	SOSYOLOJİ	TİC. TUR	SOS. ÇAL	TOPLAM
YILLAR																				
1960-61	-	-	-	-	-	31	66	20	-	8	28	-	-	-	-	-	-	-	-	153
1961-62	10	-	12	5	5	41	100	28	-	23	35	-	-	-	-	-	-	-	-	259
1962-63	21	2	17	14	8	50	138	37	-	54	28	-	-	-	-	-	-	-	-	369
1963-64	28	11	22	18	13	45	155	30	-	67	32	-	-	-	-	-	-	-	-	421
1964-65	35	11	31	27	16	60	187	35	24	74	37	5	-	4	-	-	-	-	-	546
1965-66	33	11	25	19	18	62	178	40	6	86	91	10	10	10	-	-	-	-	-	599
1966-67	30	12	17	13	20	70	148	44	7	95	138	12	10	25	-	-	-	-	-	641
1967-68	67	14	13	10	25	84	140	58	5	118	138	14	30	23	-	-	-	-	-	739
1968-69	73	7	17	1	46	107	138	74	4	131	112	13	30	18	5	-	-	-	-	776
1969-70	72	7	8	2	44	88	101	104	7	132	113	7	22	14	8	-	-	-	-	729
1970-71	59	3	5	6	36	69	84	97	2	116	114	7	21	-	6	-	-	-	-	625
1971-72	38	4	7	3	39	57	1	94	-	81	147	6	1	-	2	-	-	-	-	480
1972-73	37	15	5	3	29	36	21	91	2	72	156	4	-	-	3	-	-	1	-	475
1973-74	26	12	4	2	18	41	25	57	4	62	97	3	-	-	3	-	-	-	-	354
1974-75	20	9	-	1	14	62	121	37	42	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	311
1975-76	45	8	22	18	11	64	123	35	38	-	-	-	4	-	6	21	14	-	-	409
1976-77	41	7	34	19	4	19	73	14	-	15	-	-	24	-	14	71	2	-	-	337
1977-78	56	9	55	17	4	33	70	16	12	-	-	-	28	-	-	100	4	-	-	404
1978-79	57	9	43	16	2	35	61	8	9	-	-	-	28	-	-	102	1	2	2	375

[451] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 1959-60,1960-61,1961-62,1962-63,1963-64,1964-65,Öğretim Yılı Başı İstatistikleri, **M.E.B**:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1964-65,1973-74 Öğretim YıllarıYıllıkları, **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı, 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı,14.1.1973tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı, 25.2.1975 tarih ve 010/748 sayılı, 6.2.1976 tarih ve 010/274 sayılı, İstatistik Yazıları

TABLO 22:ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU SINIFLARA GÖRE ÖĞRENCİ DAĞILIMI [452]

YILLAR	HAZIRLIK SINIFI			1.SINIF			2.SINIF			3.SINIF			4.SINIF			TOPLAM
	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	
1959-60	116	37	153	49	10	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	212
1960-61	85	31	116	67	27	94	49	10	59	-	-	-	-	-	-	269
1961-62	87	31	118	83	30	113	64	27	91	48	7	55	-	-	-	377
1962-63	116	32	148	82	31	113	85	30	115	63	25	88	45	8	53	517
1963-64	119	59	178	111	28	139	84	33	117	82	32	114	58	25	83	631
1964-65	179	49	228	138	58	196	90	27	117	80	32	112	80	30	110	743
1965-66	143	55	198	162	51	213	126	56	182	77	18	95	82	29	111	799
1966-67	104	117	221	122	54	176	160	47	207	115	52	167	77	15	92	863
1967-68	196	49	245	113	96	209	112	47	159	151	45	196	123	52	175	984
1968-69	154	42	196	170	33	203	119	89	208	99	42	141	172	52	224	972
1969-70	162	63	225	119	27	146	171	38	209	107	79	186	137	52	189	955
1970-71	144	55	199	61	17	78	122	28	150	207	39	246	92	60	152	825
1971-72	193	93	286	39	26	65	78	19	97	112	31	143	146	29	175	766
1972-73	240	169	409	67	23	90	43	25	68	75	19	94	156	41	197	858
1973-74	210	133	343	67	23	90	48	24	72	70	18	88	189	48	237	830
1974-75	-	-	-	25	17	42	48	33	81	88	21	109	66	23	89	321
1975-76	-	-	-	103	14	119	62	14	76	73	31	104	95	27	122	422
1976-77	-	-	-	117	36	153	79	10	89	45	17	62	66	28	94	398
1977-78	-	-	-	97	14	111	100	32	132	87	10	97	48	16	64	404

[452] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 1959-60,1960-61,1961-62,1962-63,1963-64,1964-65,Öğretim Yılı Başı İstatistikleri, **M.E.B**:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1964-65,1973-74 Öğretim YıllarıYıllıkları, **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu**;3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı, 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı,14.1.1973tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı, 25.2.1975 tarih ve 010/748 sayılı, 6.2.1976 tarih ve 010/274 sayılı, İstatistik Yazıları, **DİE**; Milli Eğitim İstatistikleri, 1961-65, S .511-539, Ankara:1968. **DİE**: Milli Eğitim İstatistikleri: 1965-67,S.19-21, Ankara: 1968; **DİE**: Milli Eğitim İstatistikleri: 1975, S. 108- 128, DİE Matbası, Ankara:1975

TABLO 23:ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİN FAKÜLTELERE DAĞILIM DURUMLARI[453]

YILLAR	DİL.TAR.VE.COĞ.FAK			EĞT.FAK.			FEN FAK.			O.D.T.Ü			ZİRAAT.FAK			İLAH.FAK			HACET.ÜNV			TOPLAM
	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	
1960-61	-	-	-	-	-	-	116	37	153	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153
1961-62	19	13	32	-	-	-	176	51	227	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	259
1962-63	33	29	62	-	-	-	236	64	300	6	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	369
1963-64	50	42	92	-	-	-	255	72	327	30	2	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	451
1964-65	74	55	129	-	-	-	282	87	369	36	5	41	4	-	4	-	-	-	-	-	-	543
1965-66	69	49	118	5	5	10	335	96	431	39	7	46	10	-	10	-	-	-	-	-	-	799
1966-67	62	55	117	5	5	10	348	110	458	34	8	42	25	-	25	-	-	-	-	-	-	863
1967-68	76	67	143	14	16	30	358	152	510	28	5	33	23	-	23	-	-	-	-	-	-	739
1968-69	99	63	162	14	16	30	420	135	555	9	2	11	18	-	18	-	-	-	-	-	-	776
1969-70	89	59	148	9	13	21	419	122	541	3	2	5	14	-	14	-	-	-	-	-	-	730
1970-71	105	75	180	10	11	21	386	94	480	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	683
1971-72	59	40	99	-	1	1	316	64	380	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	480
1972-73	56	31	87	-	-	-	285	77	358	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	448
1973-74	49	27	76	-	-	-	218	68	286	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	352
1974-75	29	18	47	-	-	-	188	74	262	5	-	5	-	-	-	-	-	-	5	-	5	318
1975-76	87	14	104	3	1	4	94	64	158	11	3	14	-	-	-	17	4	21	20	1	21	322
1976-77	82	19-	101	15	5	20	104	42	146	-	-	-	-	-	-	59	12	71	27	4	31	369
1977-78	-	-	106	-	-	28	-	-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	50	404
1978-79	-	-	105	-	-	28	-	-	107	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	319

[453] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 1959-60,1960-61,1961-62,1962-63,1963-64,1964-65,Öğretim Yılı Başı İstatistikleri. **M.E.B**:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1964-65,1973-74 Öğretim YıllarıYıllıkları. **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı, 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı,14.1.1973tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı, 25.2.1975 tarih ve 010/748 sayılı, 6.2.1976 tarih ve 010/274 sayılı, İstatistik Yazıları.

Tablo 23'e göre 1961-62 öğretim yılı ile 1978-1979 öğretim yılları arasında öğrenci sayısı toplamında, Fen Fakültesinin birinci sırada, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinin de ikinci sırada olduğu anlaşılmaktadır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda verilen öğretim, ağırlıklı olarak öğretmenlik formasyonuna yöneliktir. Okul daha çok öğrencilere öğretmenlik ruhunu kazandıran etkinlikleri düzenleyerek iyi bir öğretmen olarak yetişmelerini sağlamıştır.

4. 6. 3. Programlar

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu programları üç aşamalı olarak değerlendirebilir. Programlar,öncelikle öğrencileri üniversiteye hazırlayan hazırlık sınıfı programları; öğrencilere asıl sınıflarda öğretmenlik formasyonunu kazandıran meslek dersleri programları ve alan bilgisini kazandıran fakültelerdeki ilgili bölüm programlarından oluşur.

TABLO 24: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU HAZIRLIK SINIFI PROGRAMI [454]

DERSİN ADI
Türkçe Kompozisyon
Türk Dili ve Edebiyatı
Felsefe
Tarih
Coğrafya
Cebir
Astronomi
Fizik
Kimya
Yabancı Dil
Beden Eğitimi
Resim
Askerlik (Milli Güvenlik)

Hazırlık sınıfı programları; İlköğretmen Okullarının eksiklerini tamamlama, öğrencileri lise bitirme ve Üniversiteye giriş imtihanlarına hazırlamaya yöneliktir. Tablo 24'de Hazırlık sınıfı programı gösterilmiştir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Programlarında dersler üç grupta

[454]Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü:15.01.1978 tarih ve 570/20 sayılı yazı

toplanmıştır; bu ders grupları; Genel Bilgi Dersleri, Özel Alan Dersleri ve Öğretmenlik Meslek Bilgisi derslerinden oluşmaktadır. Genel Bilgi Derslerinin bir kısmı Üniversitelerde bir kısmı da Yüksek Öğretmen Okulu'nda, Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri Yüksek Öğretmen Okulu'nda, Özel Alan Derslerinin tamamı ise Üniversitelerin ilgili fakültelerinde verilmektedir.

Programlarda Özel Alan Dersleri % 36,4; Öğretmenlik Bilgisi Dersleri % 63,6 oranındadır.[455] Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin sınıflara göre programlarındaki ağırlığı ise; birinci sınıf ikinci yarıyıl % 4; ikinci sınıf birinci yarıyıl % 16, ikinci yarıyıl % 16; Üçüncü sınıf birinci yarıyıl % 16, ikinci yarıyıl % 16; dördüncü sınıf birinci yarıyıl % 16, ikinci yarıyıl % 16 oranındadır.[456]

Öğrencilere öğretmenlik formasyonu kazandıran dersler (Öğretmenlik Meslek Dersleri) zorunlu ve seçmeli olarak iki grupta yer alır. Bu ders grubu temel dersler değişmemekle birlikte bazı değişikliklere uğramıştır.1965 tarihli geçici yönetmeliğe göre Eğitime Giriş (4.Sömestr 2 saat) , Eğitim Psikolojisi (Gelişim Psikolojisi 4.Sömestr 2 saat, Öğrenme Psikolojisi 5.Sömestr 2 saat, Ruh Sağlığı ve Rehberlik 6.sömestr 2 saat, Ölçme ve Değerlendirme ve Araştırma 7.sömestr 2 saat), Türkiye Maarif Tarihi ve Teşkilatı (5. sömestr 2' saat) ve Öğretim Metotları ve Uygulama (6 ve 7. sömestr 2 saat) zorunlu dersler arasında yer alırken; Eğitimde İdarecilik, Rehberlik Teşkilâtı ve Teknikleri, Ölçme ve Değerlendirme ve Göze ve Kulağa Hitap Eden Araçlar dersleri seçmeli dersler arasında yer almıştır.[457] 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği zorunlu dersler arasına; Eğitim Sosyolojisi (3. sömestr 2 saat, Genel Öğretim Bilgisi (5.sömestr 2 saat), Özel Öğretim Metotları ve Uygulama (6. sömestr 2 saat) derslerini almıştır.[458]

Tablo 25'de 1972 tarihli yönetmeliğe göre zorunlu ve seçmeli Öğretmenlik Meslek Dersleri çıkarılmıştır.

---

[455] Doğan; **A.g.m.** s. 108- 110
[456] Doğan; **A.g.m.** s. 113
[457] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,**(1963), 1965, Madde 48 - 51
[458] M.E.B; **A.g.yön.** 1972 Madde 53 - 57.

TABLO 25:ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMI [459]

DERSLERİN ADI	YARIYILI	HAF.DERS SAATİ
Eğitime Giriş	II. YARIYIL	2 Saat
Gelişim Psikolojisi	III. YARIYIL	2 Saat
Eğitim Sosyolojisi	III. YARIYIL	2 Saat
Ruh Sağlığı	IV.YARIYIL	2 Saat
Türk Maarif Tarihi ve Teşkilatı	IV. YARIYIL	2 Saat
Öğrenme Psikolojisi	V. YARIYIL	2 Saat
Genel Öğretim Bilgisi	V. YARIYIL	2 Saat
Özel Öğretim Bilgisi	VI.YARIYIL	2 Saat
Ölçme ve Değerlendirme	VI.YARIYIL	2 Saat
SEÇMELİ DERSLER		
Rehberlik Teşkilatı ve Teknikleri	VII.YARIYIL	2 Saat
Eğitimde İdarecilik	VII.YARIYIL	2 Saat
Eğitimde Araştırma Teknikleri	VII YARIYIL	2 Saat
Eğitim Felsefesi	VII YARIYIL	2 Saat
Mesleki Uygulama	VIII. YARIYIL	

Öğrencilerin alan bilgilerini kapsayan derslerin oluşturduğu programlar fakülte yönetmeliklerine göre oluşturulan programlardır. Öğrenciler bu programlara öğrenim (Tahsil) planları gereğince devam etmek zorundadır; programı gerçekleştirirken öğrenim gördükleri fakülte yönetmeliklerine uyarlar. Fakültelerin tüm uygulamalarından öğrenciler sorumludurlar. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri A.Ü Fen Fakültesi'nde branş öğrenimini ikili lisans şeklinde yapmışlardır. Mezun olmak için gerekli olan en az 115 kredinin 2/3' nü birinci daldan, 1/3'nü de ikinci daldan almak zorundadırlar.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültelerin programları tablolar halinde gösterilmiştir. Tablolarda verilen dersler, birinci ve ikinci dal dersleri ile seçmeli dersleri kapsamaktadır. Dersler ulaşılabilen öğrenim planları ve ilgili yönetmeliklerden alınmıştır.

[459] M.E.B: **A.g.yön**, 1972 Madde 53 - 57. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: 21.04.1976 tarih ve 570/426 sayılı yazı

TABLO 26: EĞİTİM FAKÜLTESİ PROGRAMI (A. Ü.EĞT. FAK) [460]

I. SINIF (1967-68 ÖĞR. YILI)	II. SINIF (1968-69 ÖĞR. YILI)
İnsan Hakları	Çağdaş Türk Edebiyatı
Türkçe Kompozisyon	Genel Psikoloji
Genel Sosyoloji	Demokratik Genel Kurumlar
Biyoloji	Almanca
Türk Milli Eğitim Teşkilatı	Çocuk Hakları
Eğitim bilimine Giriş	Sanat Tarihi
Devrim Tarihi	Özel Eğitime Giriş
Y. Dil	Mukayeseli Eğitim
	Türk Eğitim Tarihi
III. SINIF (1969-70 ÖĞR. YILI)	IV.SINIF (1970-71 ÖĞR. YILI)
Genel Öğretim İlke ve Metotları	Sosyal Bilimlerde Araştırma Metotları
Ölçme ve Değerlendirme	Gelişme Psikolojisi
Ruh Sağlığı	Eğitimde Program Geliştirme
Eğitim Maliyesi	Eğitim Sosyolojisi
Eğitimde İdari Davranış	Sosyal Psikoloji
Toplum Kalkınması	Sosyal Antropoloji
Türk Sanatı	Eğitim Felsefesi
Rehberlik ve Danışma Prensipleri	Devrim Tarihi
Çocuk Suçluluğu	Halk Eğitimi
Öğrenme Teorileri	Deneysel Psikoloji
Mukayeseli Dünya Edebiyatı	Farklar Psikolojisi
	Klinik Psikoloji
	Eğitim Planlaması

[460] A. Ü. Eğitim Fak; Öğrenim Planları, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Künye Defteri

TABLO 27: COĞRAFYA BÖLÜMÜ (ÜLKELER COĞRAFYASI) ROGRAMI (A.Ü.D.T.C.F) [461]

I. SINIF (1977-78 ÖĞR. YILI)	II. SINIF (1978-79 ÖĞR. YILI)
Y.Dil	Yakın Çevre Etüt Seminere Hazırlık
Türkçe Kompozisyon	Türkiye Coğrafyası II
Devrim Tarihi	Afrika Coğrafyası
Türkiye Coğrafyası I	Harita Bilgisi
Matematik Coğrafya	Klimatoloji
Kartografya Proje Bil ve Tatbikatı	Klimatoloji ve Tatbikatı
Asya Beşeri Coğrafyası	Asya Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası
Jeomorfoloji I	Jeomorfoloji II
Sular Coğrafyası	Jeomorfoloji Tatbikatı
Taşlar Bilgisi	Genel Ekonomik Coğrafya
	Bitki Coğrafyası
III. SINIF (1977-78 ÖĞR.YILI)	IV. SINIF (1978-79 ÖĞR. YILI)
Türkiye Coğrafi Bölümleri	Ulaşım Coğrafyası
Kuzey Amerika	Yerleşme Coğrafyası
Afrika Coğrafyası	Nüfus Coğrafyası
Hava Fotoğrafları	Marmara Bölgesi
Stratigrafi	Seminer
Oseonografya Temelleri	İklim Bölgeleri
Türkiye İktisadi Coğrafya	Turizm Coğrafyası
Japonya	Güney Afrika
Jeopolitik	İktisadi Coğrafya
	İran
	Akdeniz Ülkeleri

[461] A. Ü. D. T. C. Fak: Öğrenim Planları, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; Öğrenci Künye Defteri

TABLO 28: ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ (A.Ü. D.T.C.F) [462]

I. SINIF (1971-72 ÖĞRT YILI)	II. SINIF (1972-73 ÖĞT. YILI)
Türkçe Kompozisyon	Sprach Kunde
Devrim Tarihi	Anlam Değişmesi
Alman Dil Bilgisi	Kelime Teşkili
Telaffuz Bilgisi	Alman Kültür Tarihi
Almanya Bilgisi	Fonetik
Y.Dil	Dil ve Edebiyat Bilgisi
	Lektür
	Gramer
	Alman Edebiyatı
	Yunan Edebiyatı
	Roma Edebiyatı
III. SINIF (1973-74 ÖĞR. YILI)	IV. SINIF (1974- 75 ÖĞR.YILI)
Alman Dili Tarihi	Alman Dili Tarihi
Uslup Araştırmaları	Orta- Yüksek Almanca
Metin Tefsiri	Uslup Araştırmaları
Alman Edebiyatı Tarihi	Fonoloji
Tercüme Türkçe- Almanca	Alman Edebiyatı Tarihi
Tercüme Almanca- Türkçe	Tercüme Türkçe- Almanca
Yunan Edebiyatı Tarihi	Tercüme Almanca- Türkçe
Genel Dil Bilimi	Alman Dil Didaktiği
	Edebiyat Dil Terimleri

[462] A.Ü. D.T.C. Fak: 20 Eylül 1976 tarih ve 9758 sayılı yazı

TABLO 29 :KÜTÜBHANECİLİK BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T .C. F) [463]

I .SINIF (1971-72 ÖĞR. YILI)	II. SINIF (1972- 73 ÖĞR. YILI)
Kütübhaneciliğe Giriş	Katalog ve Tasnife Giriş
Kitap,Kütübhane ve Matbaacılık Tarihi	Müracaat Bibliyografisine Giriş
Kitap Okuyucu Hizmetleri	Kitap Seçme İlkeleri
Kütüphane Teknik Hizmetleri	Yazma Metin Okuma
Osmanlı Paleontografisi	Kütüphane Yönetimi
Y.Dil	Türk İslam Devletleri
Türkçe Kompozisyon	Genel Psikoloji
Devrim Tarihi	Halk Edebiyatı
III. SINIF (1973- 74 ÖĞR. YILI)	IV. SINIF 1974-75 ÖĞR. YILI)
Çocuk Edebiyatı	Osmanlı Tarihi
Katalog Tasnifleme	Kütüphane Yönetimi
Müracaat Bibliyografisi	Metin Yazma ve Okuma
Yoğ.Katalog Tasnifleme	El Yazmalarının Katolglanması ve Tasnifi
Dökümantasyon	Tez Çalışmaları
Sosyal Psikoloji	
Beylikler Devri Müesseseleri	
Genel Sosyoloji	

[463] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; Öğrenci Künye Defteri, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 1972-73 Öğretim Yılı Hamdi Salih'in Öğrenim Planı

TABLO 30: TARİH BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T. C. F) [464]

I. SINIF (1977-78 ÖĞR. YILI)	II. SINIF
Y.Dil	İlhanlılar
Türkçe Kompozisyon	Osmanlıca
Devrim Tarihi	Orta Asya Türk Devletleri Tarihi
Pro Seminer	Büyük Selçuklu İmparatorluğu
Osmanlı Paleografyası	Anadolu Selçukluları
Orta Asya Türk Tarihi Giriş	Osmanlı İmparatorluğu
Oğuzlar	İslam Tarihi
Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi	Garp Tarihi
Anadolu Selçukluları	Dünya Tarihi
Anadolu Beylikleri ve Osmanlı Devletinin Kuruluşu	
III. SINIF	IV. SINIF
Osmanlıca	Suriye Selçukluları
Anadolu Selçukluları	Türkiye Selçukluları
Göktürk Uygarlığı	Bizans Tarihi
Türk Kültür Tarihi	Genel Seminer
Osmanlı İmparatorluğu	Seminer
Osmanlı İmparatorluğu	Selçuklu Müesseseleri Tarihi
Büyük Selçuklu İmparatorluğu	Osmanlı Tarihi
Farsça Okuma-Yazma	

[464] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: Öğrenci Künye Defteri

TABLO 31:EDEBİYAT BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T. C. F) [465]

I.SINIF (1975-76 ÖĞR. YILI)	II.SINIF(1976- 77 ÖĞR. YILI)
Y.Dil A,B,C	Türk Dili Tarihi
Türkçe Kompozisyon	Genel Dil Bilimi
Devrim Tarihi	Halk Edebiyatı
Türkiye Türkçe'si	Türkiye Türkçe'si Grameri
Türk Dili Tarihi	Osmanlı Metinleri
Eski Yazı Osmanlıca	Eski Türk Edebiyatı (İsl.Önce)
Edebi Bilgiler	Eski Türk Edebiyatı (12- 15 yy)
	Yeni Türk Edebiyatı
	Yeni Türk Edebiyatı Semineri
	Farisi
III. SINIF (1977-78 ÖĞR. YILI)	IV. SINIF (1978-79 ÖĞR. YILI)
Moğolca	Moğolca
Türk Dili Tarihi	Türk Dili Tarihi
Genel Dil Bilimi	Genel Dil Bilimi
Türkiye Türkçe'si Grameri	Türkiye Türkçe'si Grameri
Türk Lehçeleri	Türk Lehçeleri
Eski Türk Lehçeleri	Didaktik
Eski Türk Edebiyatı	
Yeni Türk Edebiyatı	

[465] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **Aynı**

TABLO 32: SANAT TARİHİ BÖLÜMÜ (A. Ü. D. T. C. F) [466]

I. SINIF (1967- 68 ÖĞR. YILI)	II. SINIF (1968-69 öĞT. YILI)
Türkçe Kompozisyon	Türk Mimarisi
Devrim Tarihi	İslam Mimarisi
Y.Dil	Anadolu Türk El Sanatı
Sanat Tarihine Giriş	İslam El Sanatları
Teknik Resim ve Röleve	Kazı Teknikleri
İslam Tarihi	Orta Asya Türk Tarihi
Orta Asya Türk Tarihi	Osmanlı Paleografyası
Osmanlı Paleografyası	Kafkasya Sanatı
Oğuzlar	Avrupa Sanatı
III.SINIF (1972-73 ÖĞR. YILI)	IV. SINIF (1973- 74 ÖĞR. YILI)
Farsça	Türk Mimarisi
Arkeoloji	Avrupa Sanatı
Seramik Sanatına Giriş	Erken İslam Mimarisi
Farsça Okuma ve Dil Bilgisi	Türk El Sanatları
Anadolu El Sanatı	İslam El Sanatları
Bizans Mimarisi	Batı Mimarisi
Terminoloji	Ön Asya Arkeolojisi
İslam El Sanatlarında Metot ve Malzeme	

[466] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **Aynı**

TABLO 33: JEOLOJİ BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAK.) [467]

I. SIN. (1972-73 ÖĞR. YILI)	KREDİ	II. SIN.(1973- 74 ÖĞT. YILI)	KREDİ
Genel Matematik I	5,5	Tasarı Geometri	3
Genel Matematik II	5,5	Genel Jeoloji I	4
Denen Fizik I	4	Genel Jeoloji II	4
Denen Fizik I	4	Mineroloji I	3,5
Denen Fizik Lam.	1	Mineroloji II	3,5
Denen Kimya I	4	Genel Paleontoloji	4
Denen Kimya II	4	Omurgasızlar Paleontolojisi	3,5
Denel Kimya Lab I	1	Ölçme Bilgisi I	3
Denel Kimya Lab II	1	Ölçme Bilgisi II	3
Genel Zooloji I	4	Fiziko Kimya	3,5
Genel Zooloji II	4	Teknik Resim	2,5
Türkçe Kompozisyon	4	Mineroloji Lab	0,5
Devrim Tarihi	4		
Y.Dil	20		
III.SIN.(1973- 74 ÖĞT.YILI)		IV. SIN.(1975-76 ÖĞR. YILI)	
Strateji Prensipleri I	2	Petrol Jeolojisi I	2
Strateji Prensipleri II	2	Petrol Jeolojisi II	2
Petrografi I	2	Maden Jeolojisi	3
Petrografi II	2	Cevher Zenginliği	4
Petrografi Lab I	0,5	Saha Jeolojisi	3,5
Petrografi Lab II	0,5	Hidrojeoloji	3
Fotogrametri	2	Mühendislik Jeolojisi I	3
Sedimentoloji I	2	Mühendislik Jeolojisi II	3
Sedimentoloji II	2	Sedimentoloji Kaynakları Petrol	
Sedimentoloji Lab I	1	lab.	1
Sedimentoloji Lab II	1	Maden İş görenleri	4
Optikmine I	2		
Optikmine II	2		
Yapısal Jeoloji I	3,5		
Yapısal Jeoloji II	3,5		
Pratik Hesap	1,5		

[467] A.Ü. Fen Fakültesi ; 71139 nolu M.Kerim Semin 1961 tarihli Transkrip

TABLO 34: FİZİK- MATEMATİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [468]

I. SINIF	II. SINIF
Genel Matematik ve Uygulama I	Tatbiki Matematik I
Genel Matematik ve Uygulama II	Tatbiki Matematik II
Analitik Geometri I	Fiziki Mekanik
Analitik Geometri II	Elektrik ve Magnetizma
Denel Fizik ve lab I	Pratik Elektronik I
Denel Fizik ve lab II	Pratik Elektronik II
Türkçe Kompozisyon	Dalgalar I
Devrim Tarihi	Dalgalar II
Y.Dil	
III. SINIF	IV. SINIF
Elektrik ve Magnetizma	Akışkanlar Mekaniği I
Termodinamik ve Isı Teorisi	Akışkanlar Mekaniği II
Kuantum Mekaniğine Giriş	Elektro Manyetik Teori
Diffiransiyel Denklemler I	Fiziki Optik
Diffiransiyel Denklemler II	Atom Fiziği
Teorik Mekanik	Çekirdek Fiziği
Teknik Elektrik	Reaktör ve Nötron Fiziği

[468] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1968- 69 Öğretim Yılı Rahime Beyaz ve Adnan Emiroğlu'nun Öğrenim Planı. A.Ü. Fen Fakültesi; A.g.yön. 1966

TABLO 35: MATEMATİK- FİZİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [469]

I. SINIF	II. SINIF
Genel Matematik ve Uygulama I	Cebir I
Genel Matematik ve Uygulama II	Cebir II
Analitik Geometri I	Analiz I
Analitik Geometri II	Analiz II
Denel Fizik ve lab I	Topoloji I
Denel Fizik ve lab II	Topoloji II
Yanancı Dil	Fiziki Mekanik
Türkçe Kompozisyon	Tatbiki Matematik I
Devrim Tarihi	Tatbiki Matematik II
III. SINIF	IV. SINIF
Diffiransiyel Geometri I	Modern Cebir I
Diffiransiyel Geometri II	Modern Cebir II
Diffiransiyel Denklemler I	Projektif Geometri
Diffiransiyel Denklemler II	Akışkanlar Mekaniği I
Fonksiyonlar Teorisi I	Akışkanlar Mekaniği II
Fonksiyonlar Teorisi II	Fonksiyonel Analiz I
Elektrik ve Magnetizma	Fonksiyonel Analiz II
Kuantum Mekaniğine Giriş	Teorik Mekanik

[469] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1968- 69 Öğretim Yılı Hüseyin Yardımcı'nın Öğrenim Planı. A.Ü. Fen Fakültesi; **A.g.yön**, 1966

TABLO 36: MATEMATİK-ASTRONOMİ BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [470]

I. SINIF	II. SINIF
Genel Matematik I	Analiz I
Genel Matematik II	Analiz II
Analitik Geometri I	Cebir I
Analitik Geometri II	Cebir II
Denel Fizik I	Diferansiyel Geometri
Denel Fizik II	Genel Topolojiye Giriş I
Astronomiye Giriş	Genel Topolojiye Giriş II
Küresel Astronomi I	Yüksek Analitik Geometri I
Küresel Astronomi II	Yüksek Analitik Geometri II
Türkçe Kompozisyon	Tatbiki Matematik I
Devrim Tarihi	Tatbiki Matematik II
Y.Dil	
III. SINIF	IV. SINIF
Diferansiyel Denklemler I	Fonksiyonlar Teorisi I
Diferansiyel Denklemler II	Fonksiyonlar Teorisi II
Diferansiyel Geometri II	İleri Astronomi I
Gök Mekaniği I	İleri Astronomi II
Gök Mekaniği II	Diferansiyel İntegral Hesap I
Astro Fizik I	Diferansiyel İntegral Hesap II
Astro Fizik II	Rasatlar I
Astronomide Araştırma Metotları	Rasatlar II

[470] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1973- 74 Öğretim Yılı Rıfat Çolak'ın Öğrenim Planı. A.Ü. Fen Fakültesi; **A.g.yön**, 1966

TABLO 37: MATEMATİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [471]

I. SINIF	II. SINIF
Genel Matematik I	Analiz I
Genel Matematik II	Analiz II
Denel Fizik I	Cebir I
Denel Fizik II	Cebir II
Geometri I	Diferansiyel Geometri
Geometri II	Genel Tapolojiye Giriş I
Pratik Hesap I	Genel Tapolojiye Giriş II
Pratik Hesap II	Tatbiki Matematik I
Türkçe Kompozisyon	Tatbiki Matematik II
Devrim Tarihi	
Y.Dil	
III. SINIF	IV. SINIF
Diferansiyel Denklemler II	Fonksiyonlar Teorisi I
Diferansiyel Denklemler III	Fonksiyonlar Teorisi II
Diferansiyel Geometri I	Fonksiyonel Analiz
Diferansiyel Geometri II	Fonksiyonel Analiz
İstatistik I	Modern Cebir
İstatistik II	Modern Cebir
Lineer Uzaylar	İntegral Denklemler
Lineer Uzaylar	İntegral Denklemler

[471] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: 1973- 74 Öğretim Yılı Cahit Duman ve M. Şükrü Toklu ve 1971-72 Öğretim Yılı Hüseyin Yardımcı'nın Öğrenim Planı. A.Ü. Fen Fakültesi: **A.g.yön.** 1966

TABLO 38: TABİİYE BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [472]

I.SINIF	KREDİ	II. SINIF	KREDİ
Denel Fizik I ve Lab	5	Bitki Morfolojisi I	3
Denel Fizik II ve Lab	5	Bitki Morfolojisi II	3
Denel Kimya I ve Lab	5	Mineroloji I	3,5
Denel Kimya II ve Lab	5	Mineroloji II	3,5
Analitik Kimya I ve Lab	5	Omurgasızlar	4
Analitik Kimya II ve Lab	5	Arthropoda I	3
Genel Zooloji I	4	Genel Jeoloji I	4
Genel Zooloji I	4	Genel Jeoloji II	4
Genel Botanik I	4	Sitoloji	3
Genel Botanik II	4	Histoloji	3
Türkçe Kompozisyon	4	Omurgasızlar Paleontolojisi	3,5
Devrim Tarihi	4		
Y.Dil	20		
III. SINIF		IV. SINIF	
Hayvan fizyolojisi I	3	Bitki Coğrafyası I	3
Hayvan fizyolojisi II	3	Bitki Coğrafyası II	3
Petrografi I	2,5	Bitki Ekolojisi	4
Petrografi II	2,5	Evolusyon I	4
Omurgasızlar Paleontolojisi	3,5	Evolusyon II	4
Arthropoda II	3	Hayvan Ekolojisi	4
Omurgalılar I	3	Omurgalılar II	3
Fizyoloji	3	Omurgalılar III	3
Fizyoloji	3	Hayvan Coğrafyası I	3
Tohumsuz Bitkiler	4	Hayvan Coğrafyası II	3
Tohumlu Bitkiler	4	Bitki Fizyolojisi I	4
Genetik	2	Bitki Fizyolojisi II	4
Mikroskop Tekniği	2		

[472] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1973- 74 Öğretim Yılı Yakup Uçar'ın Öğrenim Planı. A.Ü. Fen Fakültesi; **A.g.yön**, 1966

TABLO 39: BOTANİK - ZOOLOJİ BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [473]

I.SINIF	KREDİ	II. SINIF	KREDİ
Genel Zooloji I ve Lab	4	Bitki Hücresi	6
Genel Zooloji II ve Lab	4	Bitki Hücresi ve Tatbikatı	1
Denel Fizik I ve Lab	5	Sitoloji	3
Denel Fizik II ve Lab	5	Arthropoeda I	3
Denel Kimya I ve Lab	5	Arthropoeda II	3
Denel Kimya II ve Lab	5	Omurgasızlar I	3
Analitik Kimyaya Giriş	5	Omurgasızlar II	3
Genel Botanik I	2	Genel Jeoloji I	4
Genel Botanik II	4	Genel Jeoloji II	4
Genel Zooloji I	4	Bitki Morfolojisi I	
Genel Zooloji II	4	Bitki Morfolojisi II	5
Türkçe Kompozisyon	4	Histoloji	3
Devrim Tarihi	4		
Y.Dil	20		
III. SINIF		IV. SINIF	
Tohumsuz Bitkiler ve Tatb.	4	Evolusyon I	2
Tohumlu Bitkiler ve Tatbikatı	4	Evolusyon II	2
Bitki Fizyolojisi I ve Tatbikatı	5	Bitki Coğrafyası	1
Bitki Fizyolojisi II ve	5	Bitki Ekolojisi	4
Tatbikatı	2	Vejetasyon Bilimi	2
Genetik	5	Omurgalılar I	3
Entomoloji ve Tatbikatı	3	Omurgalılar II	3
Hayvan Fizyolojisi I ve	3	Hayvan Coğrafyası	1
Tatbikatı	3	Memeliler	2
Hayvan Fizyolojisi II ve			
Tatbikatı			
Hayvan Ekolojisi			

[473] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1973- 74 Öğretim Yılı Hüseyin Dural Öğrenim Planı. A.Ü. Fen Fakültesi; **A.g.yön.**1966

TABLO 40: ZOOLOJİ- BOTANİK BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [474]

I.SINIF	KREDİ	II. SINIF	KREDİ
Genel Zooloji I ve Lab	5	Sitoloji	3
Genel Zooloji II ve Lab	5	Arthropoeda I	3
Denel Fizik I ve Lab	5	Arthropoeda II	3
Denel Fizik II ve Lab	5	Omurgasızlar Sistematiği	4
Denel Kimya I ve Lab	5	Genel Jeoloji I	4
Denel Kimya II ve Lab	5	Genel Jeoloji II	4
Genel Botanik I	4	Bitki Morfolojisi I	3
Genel Botanik II	4	Bitki Morfolojisi II	3
Türkçe Kompozisyon	4	Bitki Hücresi I	3
Devrim Tarihi	4	Bitki Hücresi II	3
Y.Dil	20	Histoloji	3
III. SINIF		IV. SINIF	
Hayvan Fizyolojisi I ve	3	Evolusyon	2
Tatbikatı	3	Hayvan Ekolojisi	3
Hayvan Fizyolojisi II ve	2	Bitki Ekolojisi	3
Tatbikatı	2	Bitki Coğrafyası	1
Genetik I	3	Hayvan Coğrafyası	1
Genetik I	3	Omurgalılar II	3
Arthropoda	4	Omurgalılar III	3
Omurgalılar I	4	Entomoloji	3
Tohumsuz Bitkiler ve	5		
Tatbikatı	5		
Tohumlu Bitkiler ve Tatbikatı	4		
Bitki Fizyolojisi I ve Tatbikatı	1		
Bitki Fizyolojisi II ve	1		
Tatbikatı			
Embriyoloji ve Tatbikatı			
Mikroskop Tekniği			
Mikroskop Tatbikatı			

[474]Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: 1973- 74 Öğretim Yılı Ali Karaaslan ve YalçınYetkin'ın Öğrenim Planı. A.Ü. Fen Fakültesi; **A.g.yön.**1966

TABLO 41:KİMYA BÖLÜMÜ (A. Ü. FEN FAKÜLTESİ) [475]

I. SINIF	KREDİ	II. SINIF	KREDİ
Genel Matematik I	5,5	Analitik Kimya I	3
Genel Matematik II	5,5	Analitik Kimya II	3
Denel Fizik I ve Lab	5	Anorganik Kimya	2
Denel Fizik II ve Lab	5	Anorganik Kimya Lab	6
Denel Kimya I	4	Metal Kimyası	2
Denel Kimya II	4	Pratik Hesap	2
Türkçe Kompozisyon	4	Fizikokimyaya Giriş I	3,5
Devrim Tarihi	4	Fizikokimyaya Giriş II	3,5
Y.Dil	20		
III. SINIF		IV. SINIF	
Aromatik Bileşikler	2	Kimyasal Termodinamik	2
Organik Kimya ve Lab	6	Temel Prosesler	2
Fizikokimya ve Lab	6	Makina Elemanları ve	
Anorganik Kimya Teknolojisi	3	Teknik Resim	3
Organik Kimya Teknolojisi	3	Enstrümental Analiz	2
Kuantum Mekaniğine Giriş	4	Enstrümantal Analiz Lab	1
İstatistik I	3	Malzeme Bilgisi	2
İstatistik II	3	Atom ve Molekül Fiziği	4
		Kuantum Mekaniği	4

[475] A.Ü. Fen Fakültesi: **A.g.yön**, 1966

TABLO 42: FELSEFE BÖLÜMÜ (A.Ü. D. T. C. F) [476]

I. SINIF	II. SINIF
Genel Psikoloji	Batı Eğitim Tarihi
Genel Sosyoloji	İlim Tarihi I
Felsefeye Giriş	İlim Tarihi II
Felsefenin Menşei ve Helen Felsefesi	Modern Mantık
Modern Mantığa Giriş	Psikoloji Teorileri
Felsefe Tarihi I	Sosyoloji Teorileri
Felsefe Tarihi II	Yeniçağ Felsefesi Tarihi
Felsefe Tarihi Semineri	Mısır, Mezopotamya ve Helenik
Türkçe Kompozisyon	Yunan'da İlim
Devrim Tarihi	Geç Ortaçağ İslam Dünyası ve
Y.Dil	Osmanlılarda İlim
III. SINIF	IV. SINIF
Fizik Tarihi	Kant ve Hegel
İlimde Metot I	Didaktika ve Metodika
İlimde Metot II	Sosyal Değişme ve Sosyal Sorunlar
mmn19 yy da Tabii İlimler	Tabi Bilimler Tarihi
Farsça Dil Bilgisi	Astronomi Tarihi
Metin Üzerinde Tatbikat	Sosyoloji Semineri
18 ve 19 yy Felsefesi	
Hegel ve Pozitivizm	
İslam Felsefesi	

Tablo 43'te Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun 1962-63, 1983-84 yılları arasında mezun olan öğrencilerin yıllara göre mezuniyet bölümleri verilmiştir.

[476]A.Ü. D.T.C.Fak: 11.01. 1973 tarihli yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1973- 74 Öğretim Yılı Nazlı Uğur Mahmutoğlu'nun Öğrenim Planı

TABLO: 43 ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU KURULUŞUNDAN KAPANIŞINA KADAR YILLARA GÖRE MEZUNİYET BÖLÜMLERİ

ÖĞRETİM YILI	BÖLÜMLE
1962- 63	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik,Kimya-Fizik, Tabiiye
1963- 64	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Kimya-Fizik, Tabiiye,Matematik- Fizik, O.D.T.Ü: Matematik, Fizik
1964- 65	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Kimya-Fizik, Tabiiye,Matematik- Fizik, A. Ü. D. T. C. F: Tarih , Edebiyat, Coğrafya, Felsefe, Türk Dili ve Edebiyatı, O.D.T.Ü: Matematik, Fizik
1965- 66	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Kimya-Fizik, Tabiiye,Matematik- Fizik, A. Ü. D. T. C. F: Tarih , Edebiyat, Coğrafya, Felsefe
1966- 67	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Kimya-Fizik, Tabiiye,Matematik- Fizik, A. Ü. D. T. C. F: Tarih , Edebiyat, Coğrafya, Türk Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Fransız Filolojisi, İngiliz Dili ve Edebiyatı,Fiziki Coğrafya ve Jeoloji,
1967- 68	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Kimya-Fizik, Tabiiye,Matematik- Fizik, Fizik, Kimya, A. Ü. D. T. C. F: Tarih , Edebiyat, Coğrafya, Türk Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Fransız Dili ve Edebiyatı,Kütübhanecilik, O.D.T.Ü: Matematik, Fizik
1968- 69	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Kimya-Fizik, Tabiiye,Matematik- Fizik, Fizik, Zooloji- Botanik, Kimya, Jeoloji-Botanik,A. Ü. D. T. C. F: Tarih , Edebiyat, Coğrafya, Türk Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Fransız Dili ve Edebiyatı, Kütüphanecilik, İngiliz Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, O.D.T.Ü: Fiziki İlimler, Fizik, A.Ü. ZİRAAT FAK:Genel Zirai Bilgiler, Zirai Ekonomi ve İşletmeler
1969- 70	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Tabiiye,Matematik- Fizik, Kimya- Fizik, A. Ü. D. T. C. F: Tarih , Sanat Tarihi, Edebiyat, İngiliz Dili ve Edebiyatı, A.Ü. ZİRAAT FAK: Zirai Ekonomi ve İşletmeler, Tarla Bitkileri Yetiştirme ve İslahı,Genel Zirai Bilgiler
1970- 71	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Tabiiye, Matematik- Fizik, Kimya- Fizik, Jeoloji, A. Ü. D. T. C. F: Tarih , Sanat Tarihi,Türkoloji, Edebiyat, Fransız Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Kütüphanecilik, A.Ü. ZİRAAT FAK: Zirai Ekonomi ve İşletmeler, Toprak İlmi, Genel Zirai Bilgiler, A. Ü. EĞİTİM FAK: Okul Psikologluğu ve Rehberlik,Eğitim İdaresi Planlama ve Ekonomi
1971- 72	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Tabiiye, Matematik- Fizik, Kimya- Fizik, A. Ü. D. T. C. F:Türkoloji, Fransız Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Kütüphanecilik, A.Ü. ZİRAAT FAK: Toprak İlmi, O. D. T. Ü: Fizik, ATATÜRK ÜNV EDEBİYAT FAK: Türk Dili ve Edebiyatı
1972-73	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Zooloji-Botanik, Botanik- Zooloji, Botanik- Kimya, Matematik- Fizik, Kimya-Fizik,A. Ü. D. T. C. F: Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Sanat Tarihi, Felsefe, Kütüphanecilik, A. Ü. EĞİTİM FAK: Okul Psikologluğu ve Rehberlik
1973-74	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Botanik-Zooloji, Botanik- Jeoloji, Botanik- Kimya,Kimya- Botanik, Zooloji-Botanik, Matematik- Fizik, Kimya- Fizik,A. Ü. D. T. C. F: Alman Dili ve Edebiyatı,Tarih, Felsefe

1974- 75	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Botanik- Zooloji, Botanik- Jeoloji, Botanik- Kimya,Kimya- Botanik, Zooloji-Botanik, Matematik- Fizik, Kimya- Fizik, Kimya, Matematik, A. Ü. D. T. C. F: Türk Dili ve Edebiyatı, Alman Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, Tarih, Felsefe, Kütüphanecilik
1975- 76	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Botanik- Zooloji, Botanik- Jeoloji, Zooloji-Botanik, Matematik- Fizik, Kimya- Matematik, Kimya, Matematik, A. Ü. D. T. C. F: Türk Dili ve Edebiyatı,Edebiyat,Türk Edebiyatı, Alman Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, Tarih, Felsefe, Felsefe-Sosyoloji, Psikoloji- Pedagoji, Coğrafya, Kütüphanecilik, H. Ü. SOSYAL VE İDARİ BİLİMLER FAK: Alman Dili ve Edebiyatı
1976-77	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Botanik- Zooloji, Zooloji-Botanik, Kimya- Matematik, Kimya, Matematik, Fizik, Jeoloji, A. Ü. D. T. C. F: Türk Dili, Türk Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı,Ortaçağ Tarihi,Yakınçağ Tarihi, Sanat Tarihi, Felsefe, Sistematik Felsefe, Beşeri ve Ekonomik Coğrafya,
1977- 78	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Matematik- Fizik, Zooloji-Botanik, Botanik- Zooloji, Botanik, Zooloji, Kimya- Matematik, Kimya, Matematik, Fizik, A. Ü. D. T. C. F: Türk Dili, Eski Türk Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi,Yakınçağ Tarihi, Eskiçağ Tarihi, Türk Devrim Tarihi, Felsefe (İslam Tarihi), Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, A. Ü. İLAHİYAT FAK: Kelam ve İslam Felsefesi, H. Ü. SOSYAL VE İDARİ BİLİMLER FAK: Türk Dili ve Edebiyatı, Alman Dili ve Edebiyatı
1978- 79	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik- Astronomi, Matematik- Fizik, Botanik- Zooloji, Kimya, Matematik, Fizik, A. Ü. D. T. C. F: Türk Dili, Yeni Türk Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı, Türk Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi, Tarih, Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, A. Ü. İLAHİYAT FAK: Kelam ve İslam Felsefesi, A. Ü. EĞİTİM FAK:Eğitimde Psikolojik Hizmetler, H. Ü. SOSYAL VE İDARİ BİLİMLER FAK: Türk Dili ve Edebiyatı, Sanat Tarihi, Alman Dili ve Edebiyatı
1979- 80	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Fizik- Matematik, Botanik-Zooloji, Zooloji-Botanik, Kimya, Matematik, A. Ü. D. T. C. F: Yeni Türk Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı,Türk Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi, Genel Türk Tarihi, Ülkeler Coğrafyası, Felsefe Tarihi, Sanat Tarihi, A. Ü. İLAHİYAT FAK: Kelam ve İslam Felsefesi, Tefsir ve Hadis, A. Ü. EĞİTİM FAK:Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Özel Eğitim, H. Ü. SOSYAL VE İDARİ BİLİMLER FAK: Türk Dili ve Edebiyatı, Sanat Tarihi, Matematik, Sosyal Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bölümü
1980- 81	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ:Matematik- Astronomi, Fizik- Matematik, Zooloji-Botanik, Kimya, Matematik Bilimleri, Kimya, Matematik, A. Ü. D. T. C. F: Yeni Türk Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı,Türk Dili, Ortaçağ Tarihi,Yeniçağ Tarihi, Genel Türk Tarihi,Türkiye ve Ülkeler Coğrafyası, Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, Sanat Tarihi, A. Ü. İLAHİYAT FAK: Kelam ve İslam Felsefesi, Tefsir ve Hadis, A. Ü. EĞİTİM FAK:Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Özel Eğitim, H. Ü. SOSYAL VE İDARİ BİLİMLER FAK: Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih,Sosyoloji, Matematik, Sosyal Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bölümü

1981- 82	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Zooloji-Botanik,Botanik- Zooloji, Kimya, Matematik, A. Ü. D. T. C. F: Y eni Türk Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı, Türk Dili ve Edebiyatı, Türk Dili, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Genel Türk Tarihi, Sanat Tarihi, Fransız Dili ve Edebiyatı, Felsefe,A. Ü. İLAHİYAT FAK: Kelam ve İslam Felsefesi, Tefsir ve Hadis, Kelam- Felsefe, Kelam ve Türk İslam Felsefesi,Felsefe-Kelam, A. Ü. EĞİTİM FAK:Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Özel Eğitim, H. Ü. SOSYAL VE İDARİ BİLİMLER FAK:Fransız Dili ve Edebiyatı, Sanat Tarihi, Sosyal Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bölümü
1982- 83	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Matematik, A. Ü. İLAHİYAT FAK: İslam Felsefesi ve Kelam, Tefsir- Hadis, H. Ü. FEN FAKÜLTESİ:Biyoloji
1983- 84	A. Ü. FEN FAKÜLTESİ: Kimya, A. Ü. D. T. C. F: Yeni Türk Edebiyatı, Türk Dili, A. Ü. İLAHİYAT FAK: İslam Felsefesi ve Kelam, Tefsir- Hadis.

Tablo 44'te Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda Mezuniyet bölümleri verilmiştir. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kuruluşundan kapanışına kadar geçen sürede toplam 64 ayrı ana bilim dalından öğrenci mezun olmuştur.

TABLO: 44 ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU KURULUŞUNDAN KAPANIŞINA KADAR MEZUNİYET BÖLÜMLERİ SAYISI

ÜNİVERSİTE VE FAKÜLTELER	BÖLÜMLER
ANKARA ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİ	Matematik, Matematik- Astronomi, Matematik Bilimleri, Fizik- Matematik, Matematik- Fizik, Tabiiye, Zooloji-Botanik, Botanik- Zooloji, Botanik, Zooloji, Biyoloji, Jeoloji, Jeoloji-Botanik, Kimya- Matematik, Kimya, Kimya-Fizik, Fizik- Kimya, Fizik, Botanik- Kimya, Botanik-Jeoloji
ANKARA ÜNİVERSİTESİ DİL VE TARİH COĞRAFYA FAKÜLTESİ	Türk Dili ve Edebiyatı, Türk Dili, Yeni Türk Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı, Türkoloji, Edebiyat, Kütüphanecilik,Tarih, Eskiçağ Tarihi, Ortaçağ Tarihi,Yakınçağ Tarihi, Türk Devrim Tarihi, Genel Türk Tarihi,Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Sanat Tarihi, Felsefe, Felsefe-Sosyoloji, Sistematik Felsefe, Felsefe (İslam Tarihi), Psikoloji-Pedagoji, Coğrafya, Fiziki Coğrafya ve Jeoloji, Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, Ülkeler Coğrafyası, Türkiye ve Ülkeler Coğrafyası, İngiliz Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, Alman Dili ve Edebiyatı
ANKARA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ	Okul Psikologluğu ve Rehberlik,Eğitim İdaresi Planlama ve Ekonomi, Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Özel Eğitim
ANKARA ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ	Zirai Ekonomi ve İşletmeler, Tarla Bitkileri Yetiştirme ve İslahı, Toprak İlmi, Genel Zirai Bilgiler, Zirai Ekonomi

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ	Kelam ve İslam Felsefesi, Tefsir ve Hadis, Kelam- Felsefe, Kelam ve Türk İslam Felsefesi,Felsefe-Kelam
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİ:	Biyoloji, Matematik, Fizik, Kimya,
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE İDARİ BİLİMLER FAK:	Türk Dili ve Edebiyatı, Alman Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı,Tarih, Sanat Tarihi,Felsefe,Sosyoloji, Sosyal Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bölümü
O. D. T. Ü:	Matematik,Fizik, Fiziki İlimler
ATATÜRK ÜNV EDEBİYAT FAK:	Türk Dili ve Edebiyatı
TİCARET TURİZM YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU	
TOPLAM	64

Tablo 45 'te 1962-63,1985-86 öğretim yılları arasında Yüksek Öğretmen Okulu'dan mezun olan öğrenciler ve mezuniyet sayıları verilmiştir. Okulun açık kaldığı süre içinde toplam 64 ayrı anabilim dalından 2035 öğrenci mezun olmuştur.

TABLO 45: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI [477]

YILLAR	EDEB.	Y.DİL	TARİH	COĞR	FELS.	TABİYE (BİY)	MAT AST	KİM. FİZ	FİZ KİM	FİZ. MAT	MAT. FİZ	ODTÜ	PEDO.	KÜTB.	ZİR. FAK	SAN. TAR	SOSY.	S. Ç.S H.	İLAH FAK	TOPLAM
1962-63	-	-	-	-	-	10	22	6	-	4	-	-	-	-	-	-				42
1963-64	-	-	-	-	-	11	25	3	1	11	16	-	-	-	-	-				67
1964-65	8	-	8	5	1	12	39	11	-	15	7	3	2	-	-	-				111
1965-66	11	1	7	8	4	7	47	8	-	17	6	-	-	-	-	-				116
1966-67	8	3	5	5	2	5	52	2	-	11	3	-	-	-	-	-				96
1967-68	8	4	2	10	3	20	53	12	-	28	13	4	2	4	-	-				163
1968-69	5	2	8	1	3	18	47	7	1	37	20	7	7	5	1	-				169
1969-70	13	-	-	-	3	19	22	7	2	18	26	-	9	-	8	-				121
1970-71	21	2	1	1	3	32	31	9	2	19	26	-	19	2	5	4	-	-	-	177
1971-72	26	2	2	1	15	29	17	16	-	27	25	-	1	4	1	-				166
1972-73	21	-	1	1	11	13	5	21	2	22	52	-	-	1	3	2				155
1973-74	9	4	2	1	6	11	1	15	-	26	35	-	-	1	-	-				111
1974-75	6	6	-	-	7	16	4	7	2	6	26	-	-	2	-	-				82
1975-76	10	3	3	1	3	11	26	6	-	7	-	-	1	-	-	-				71
1976-77	13	2	4	3	3	13	25	14	-	6	-	-	-	-	-	2				85
1977-78	3	1	-	5	1	8	15	1	1	4	-	-	-	-	-	-			3	42
1978-79	11	-	4	3	-	4	8	1	-	2	-	-	8	-	-	3			2	46
1979-80	7	-	6	-	1	7	14	1	-	1	-	-	5	-	-	4		1	12	59
1980-81	11	1	18	2	-	3	9	4	-	1	-	-	5	-	-	2	1	1	16	74
1981-82	4	3	2	3	1	3	9	2	-	-	-	-	3	-	-	1		1	37	69
1982-83	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-			1	5
1983-84	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-			1	5
1984-85		-	-	-		-	-	-	-	-		-	-	-	-	1			1	2
1985-86			-			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1				1
TOPLAM	198	34	73	50	66	253	474	154	11	271	250	14	62	19	18	20	1	3	73	2035

* Bu tabloda; Türkoloji, Edebiyat, Türk Dili,Türk Dili ve Edebiyatı bölümleri,Edebiyat başlığı altında;Tarih, Genel Türk Tarihi, Eskiçağ Tarihi, Ortaçağ Tarihi, Yeniçağ Tarihi,T.C. İnkılâp Tarihi bölümleri, Tarih başlığı altında; Fransız Dili ve Edebiyatı, Alman Dili ve Edebiyatı, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümleri, Yabancı Dil başlığı altında; Botanik, Zooloji, Biyoloji, Botanik- Zooloji, Zooloji- Botanik,Zooloji- Kimya,Botanik- Kimya,Botanik-Jeoloji, Jeoloji bölümleri Tabiye başlığı altında; Matematik, Matematik-Astronomi, Matematik- Fizik bölümleri Matematik başlığı altında; Fizik, Fizik- Kimya, Fizik- Matematik bölümleri, Fizik başlığı altında; Kimya, Kimya- Fizik, Kimya- Matematik bölümleri, Kimya başlığı altında;Pedogoji, Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Özel Eğitim, Eğitim İdaresi Planlama ve Ekonomi, Okul Psikologluğu ve Rehberlik,Psikoloji- Pedagoji bölümleri, Pedagoji başlığı altında,Sosyal Çalışma ve Sosyal Hizmetler bölümü S. Ç.S. II başlığı altında; Felsefe, Felsefe- Sosyoloji, Sistematik Felsefe bölümleri Felsefe başlığı altında;Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, Coğrafya bölümleri Coğrafya başlığı altında;İslam Felsefesi,Tefsir- Hadis,Kelam ve İslam Felsefesi, Kelam ve Felsefe, Kelam ve Türk İslam Felsefesi,Felsefe ve Kelam bölümleri İlahiyat Fakültesi başlığı altında gösterilmiştir.

[477] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 1959-60,1960-61,1961-62,1962-63,1963-64,1964-65,Öğretim Yılı Başı İstatistikleri. **M.E.B**:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1964-65, 1973-74 Yıllıkları. **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** Diploma Defteri. **DİE**:Milli Eğitim İstatistikleri:Yüksek Öğretim,1978-79,S-9,23,31.Ankara:1980; 1974-1978, s. 19,35,68,Ankara:1978.

4. 6. 4. İmtihan İşleri

Anakara Yüksek Öğretmen Okulu imtihan uygulamaları, programlar gibi farklılık göstermektedir. Hazırlık sınıfı öğrencilerinin imtihanları, lise, mesleki lise ve orta dereceli okullar sınıf geçme ve imtihan yönetmeliğinin lise son sınıf fen ve edebiyat kolları için belirlenen hükümleririne uygun olarak yapılır. İmtihan programı okulca hazırlanır ve Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün onayına sunulur ve uygulanır.[478]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun Üniversiteye devam eden öğrencileri devam ettikleri bilim dallarına ait derslerin imtihanlarını ilgili fakülte imtihan yönetmeliğine göre Üniversitede; Öğretmenlik Meslek derslerine ait imtihanlarını da Ankara Yüksek Öğretmen Okulu yönetmeliklerine uygun olarak verirler. [479]

Öğrencilerin ortaöğretim sertifikası alabilmeleri için mecburi meslek derslerinden 16 kredi saat ile seçmeli derslerden 4 kredi saat almak üzere toplam 20 kredi saatini tamamlaması ve mesleki uygulamalarını da başarı ile bitirmesi gerekir.[480] Öğretim sertifikasına dahil derslerin imtihanları okutuldukları her sömestr sonunda yapılır. Öğrencilerin başarısı tespit edilirken, sömestr içinde yapılan imtihanlara ve ödevlere ait notlar ile yıl sonu imtihan notları birlikte değerlendirilir. İmtihanlarda öğrencinin derslerden kazandığı bilgi ve beceriler ile bu bilgi ve becerilerin uygulama alanındaki kabiliyeti esas alınır. Meslek derslerinin imtihanları; Haziran, Ekim ve Şubat aylarında yapılır.[481] Başarısız sayılan öğrenciler başaramadıkları derslerden Ekim ayının son haftası içinde bir imtihana tabi tutulur, bu imtihandan da 5'ten az not alan öğrenciler öğrenim planını gerçekleştirmemiş sayılır.[482] Bir sömestr içinde bir derse özürsüz dört saat devam etmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.[483] İmtihanlarda

---

[478] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 54. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 81

[479] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 54. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 58

[480] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 55

[481] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 61. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 67

[482] M.E.B; **A.g.yön,** 1955, Madde 38

[483] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 56. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 59

başarısız olan öğrencilere 1972 tarihli yönetmelik her ders için dört imtihan hakkı tanınmıştır.[484]

Okulda değerlendirme onluk not sistemine göre yapılır. Öğretim sertifikalarının derecesi meslek bilgisi derslerinin not ortalamasına göre belirlenir. Tam not ondur; Buna göre on (10), pekiyi; yedi - sekiz (7-8) iyi; beş - altı (5-6) orta; sıfır - dört (0-4) başarısız olarak belirlenmiştir.[485]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'ndan diploma alabilmek için ilgili fakülte yönetmeliğine göre fakülteyi bitirmek ve Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğine göre takip edilmesi gereken dersler ve kurslara ait imtihanları başarmak ve uygulamaları tamamlamak gerekir.[486]

4. 6. 5. Staj İşleri

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri yedinci ve sekizinci sömestriler içinde hazırlanacak programa göre, Bakanlıkça belirlenen liselerde branşları ile ilgili derslerde yirmi saatten az olmamak üzere staj çalışmalarına katılmak zorundadır. Öğrencilerin mesleki uygulamalara ve zamanı belli edilen staj çalışmalarına devamı mecburi tutulmuştur[487]. Mesleki uygulama yedinci ve sekizinci sömestrlerde olmak üzere her öğretim yılı başında okul idaresi, meslek dersleri öğretmeni ve branş uygulama öğretmeniyle birlikte hazırlanacak plana göre her Çarşamba günü öğleden sonra hazırlık sınıflarında yapılır. Ayrıca öğretmen adayları hazırlanacak bir programa göre çeşitli okullarda branşlarıyla ilgili derslerde hazır bulunmak zorundadır.[488] Okulun ilk yıllarında hem hazırlık sınıflarında hem de orta dereceli okullarda staj çalışması yapılırken 1972 tarihli yönetmelik ile sadece orta dereceli okullarda staj yapma şartı getirilmiştir.[489]

Öğrenciler staja çıkmadan önce okul müdürlüğü, öğrencilerin hangi liselerde staj yapacaklarını belirleme çalışmaları yapar, bu aşamada staja çıkacak

---

[484] M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 59
[485] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 59.
[486] M.E.B; **A.g.yön,** 1955, Madde 36. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 62. M.E.B; **A.g.yön,**1972, Madde 63.
[487] M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 57
[488] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963)1965, Madde 52
[489] M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 52

öğrencilerle hem irtibat kurulur, hem de öğrencilerin hangi rehber öğretmenle çalışacakları belirlenir; Bakanlık onayı alındıktan sonra okul müdürlüğünce öğrencilerin hangi okulda hangi rehber öğretmenin denetiminde staj yapacakları ilan edilir. Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü öğrencilerin staj yapacağı lise müdürlerine de durumu bildirerek okullarında staj yapacak olan öğrencilerin listesini, staj süresini, öğrenci ve okulun çalışmaları belirtir.[490] Okul müdürlüğü, bir hazırlık sınıfı öğretmenlerinden birini rehber öğretmen olarak seçer; rehber öğretmen, öğrencilere uygulamaları boyunca rehberlik etmek, staj yapacakları okul ve yetiştirici öğretmenlerle irtibatlarını sağlamak için görevlendirir, ayrıca öğrencilerin staj boyunca çalışmalarını izler, sorunları ile ilgilenir ve staj sununda da öğrenci hakkında rapor hazırlanır.[491]

Uygulamaya çıkacak öğrencilere, yönetmeliğe göre staj planı için bir uygulama planı çıkarılır, bu plan öğrencilerin staj boyunca yapacakları çalışmaları ve bu çalışmaların sürelerini içerir.[492] Yönetmelik gereği öğrencilerin staja devamının sağlanması için her öğrenci adına devam fişi tutulur, öğrencinin staj süresince katıldığı derslerin adı, süresi ve saatleri bu fişlerde belirtilir.[493] Staj planı şu aşamaları kapsamaktadır;

1. Hazırlık Safhası: Öğrencilerin asgari üç defa bir liseyi yarım gün (bir buçuk gün) ziyaret ederek, yıllık, haftalık ve günlük planlar, yönetim, rehberlik, sınıf dışı öğrenci faaliyetleri ve okul aile birliği konularında bilgi toplayarak gözlemlerde bulunduğu ve gerekli çalışmalara katıldığı safhadır. Hazırlık çalışmalarının bitiminde okul müdürü öğrenci hakkında bir yazı ile Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğüne bildirir. Yine öğrenci yaptığı çalışmalar hakkında kendi okul müdürlüğüne ayrıntılı bir rapor hazırlar.

2. Branşlara Ait Dersle İlgili Gözlem ve Katılma Safhası : Yirmi ders saatini kapsayan bu dönemde öğretmen adayı bir lisede ve kendisine adı verilecek öğretmenin yanında özellikle branşıyla ilgili gözlemlerde ve çalışmalarda bulunmaktadır. Bu çalışmalar; ders hazırlama, dersin izlenişi, yazılı ve sözlü yoklama

---

[490] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 8 Şubat 1977 tarih 299 sayılı yazı
[491] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 16.10.1970 tarih ve 2679 sayılı yazı
[492] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön.**(1963) 1965 , Madde 52
[493] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön.** (1963) 1965 , Madde 57. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 60, 61

tekniği, ödev verme, ödevleri düzeltme, sınıf disiplini, ders araçlarından faydalanma, öğretim metotlarını kullanma, laboratuvar çalışmaları ve kaynaklardan yararlanma gibi etkinlikleri kapsar.

3. Bağımsız Olarak Ders Verme Safhası : Bu devre toplam üç ders saatidir. Aday bir önceki safhada edindiği tecrübelere dayanarak yetiştirici öğretmenin göstereceği sınıfta ve belirlediği konularda üç örnek ders anlatırdı. Örnek dersler liselerin üç ayrı sınıfında birer hafta arayla gerçekleşir. Derslere hazırlık yetiştirici öğretmen ve Yüksek Öğretmen Okulu branş öğretmeninin gözetiminde yapılır.

Öğrencilerin staj çalışmalarının yönetmelik hükümlerine göre değerlendirilmesinde; gizli olarak yetiştirici öğretmen tarafından hazırlanıp, lise müdürü tarafından onaylanan " Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Uygulamaları ve Değerlendirme Fişi " ve öğrenci tarafından hazırlanıp lise müdürüne onaylattırılan " Oryantasyon Raporu " kullanılır.

Yetiştirici öğretmen uygulamaları değerlendirirken; öğrencinin görünüşü, ana diline hakimiyet derecesi, ses tonu, alan bilgisi, ders hazırlama, dersin izlenişi, yazılı ve sözlü yoklama tekniği, ödev verme, ödevleri düzeltme, sınıf disiplini, ders araçlarından faydalanma, öğretim metotlarını kullanma, laboratuvar çalışmaları ve kaynaklardan yararlanma gibi etkinliklerini değerlendirerek; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Uygulamaları ve Değerlendirme Fişini doldurarak uygulama lisesi müdürüne imzalattırır ve bu değerlendirme fişleri, lise müdürlüğü tarafından Yüksek Öğretmen Okulu'na gönderilir.

Öğrencinin hazırladığı Oryantasyon Raporu; Uygulama faaliyetlerinin yapıldığı okulun tanımı, programları, öğrenci ve derslik sayıları ve okulda yapılan eğitim ve öğretim ilgili kapsamlı bir çalışmadır. Bu rapor hem yetiştirici öğretmen hem de lise müdürüne onaylattırılıp Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne teslim edilir.

Öğrencilerin uygulama çalışmaları, okulun ilgili meslek dersleri öğretmeni ve yetiştirici öğretmenler birlikte, hazırlanan raporlara dayanılarak başarılı ya da başarısız olarak değerlendirilir.

Uygulamaya katılmak zorunludur; özürsüz olarak uygulama saatleri toplamının, % 50' sine katılmayan öğrenciler o devredeki uygulamayı tekrarlamak

zorunda kalır.[494] 1972 tarihli yönetmeliğe göre özürsüz olarak bir devrede uygulama saatleri toplamının % 25'ine devam etmeyen öğrenciler başarısız kabul edilmiş; uygulama çalışmalarına tekrar zorunluluğu getirilmiştir, tekrar sonunda da başarısız olan öğrenciler okuldan mezun olamaz hükmü getirilmiştir.[495]

Ayrıca öğrenciler, fakültelerde alanları ile ilgili bilgi ve tecrübelerinin artması için fakültelerin çeşitli uygulamalarına, fabrikalara ve inceleme gezilerine katılırlardı. Bu amaçla A.Ü. Fen Fakültesi Kimya Enstitüsü'nün, Karabük, İstanbul, İzmit, Bursa, Afyon ve Kütahya'daki çeşitli fabrikalara düzenlediği inceleme gezisi için Yüksek Öğretmen Okulu'ndan izin istemiş,[496] okul müdürlüğü de ilgi yazı sevkinde olumlu görüş bildirerek öğrencilerin bu inceleme gezisine katılmasını sağlamıştır. Yine A.Ü Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerini Antalya ili çevresindeki tarihi kalıntıları inceleme gezisine getirmek istediğini okul müdürlüğüne bildirmiştir.[497]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü öğrencilerin bilimsel bilgi ve tecrübelerini artırmak amacıyla ilgili fakültelerce düzenlenen araştırma ve inceleme gezilerini uygulama olarak değerlendirmiş ve öğrencilerin katılımını sağlamıştır.

4. 7. Öğrenciler

4. 7. 1. Hazırlık Sınıflarına Öğrenci Seçimi

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'ndan ayıran temel özelliklerden birisi ve en önemlisi öğrenci seçimindeki farklılıktır. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerini, lise mezunu olup üniversiteyi kazanan öğrenciler arasından seçerken, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu farklı bir yöntem izleyerek öğrencilerini; İlköğretmen Okulları öğrencileri arasından seçmiş, dolayısı ile köylere, köy çocuklarına dayanan, öğretmenlik ruhunu belli ölçüde kazanmış, öğretmenliğe motive olmuş, öğrencilerden seçmiştir.[498]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğrenci seçimi, okulun kuruluş kararında belirlenmiştir. Kuruluş kararında; İlköğretmen Okullarının bünyesindeki

---

[494] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;**A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 57
[495] M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 60, 61
[496] A:Ü:Fen Fakültesi, Kimya Enstitüsü Müdürlüğü; 17 Haziran 1963 tarihli yazı
[497] A.Ü.Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi; 29.4.1968 tarihli yazı
[498] Murat; **A.g.m**, s. 8 -9

başarılı öğrencilerin, lisans eğitimine hazırlama bakımından gerekli tedbir alınacağı belirtilerek; İlköğretmen Okulları'nın 1958 - 1959 ders yılı yaz dönemi mezunları arasından seçilecek öğrenciler bakanlığın alacağı tedbirler sonucunda Devlet Lise Bitirme İmtihanlarını vermek suretiyle Yüksek Öğretmen Okullarına kabul edilecekleri belirtilmektedir.[499] Öğretmen Okulu Genel Müdürlüğü'nün valiliklere gönderdiği yazıda okulun öğrenci seçimi ile ilgili bilgi verilmiştir; İlköğretmen Okulları'nın 1958-59 öğretim yılı mezunları arasından Yüksek Öğretmen Okulu'nda okutulmak üzere açılacak kurs için öğrenci seçileceği ve bu kursta başarılı olanların Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğrencisi olacağı, kursa seçilenlerin kurs boyunca aylıklarını alacağı, başarılı olamayan adayların valilikler emrine verilerek öğretmenlik yapacakları belirtilmiştir. Yazıda hazırlama kurslarına katılacak öğrencilerin, okul birincisi, ikincisi ve üçüncüsü olmak ve İlköğretmen Okullarının ikinci devre bir ve ikinci sınıflarında Türkçe Kompozisyon, Matematik ve Fizik derslerinden sınıf geçme notları sekiz ve sekizin üstünde olanların aday gösterileceği ifade edilmiştir.[500]

Okulun ilk aday öğrencileri 25 Temmuz 1959'da eleme imtihanına alınmış, seçilen öğrenciler 1 Ağustos 1959'da kursa başlatılmıştır. Bu öğrenciler 1959 - 60 öğretim yılında A.Ü. Fen Fakültesinde, branş eğitimi almaya başlamıştır. Aynı yıl İlköğretmen Okulu son sınıfına geçen öğrencilerden öğretmenler kurulunca başarılı gösterilen adaylar arasından seçim yapılarak hazırlık sınıfları oluşturulmuştur.

Bu modele göre, Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna seçilecek öğrenciler; belirli bir sınavdan geçerek önce İlköğretmen Okullarına girmiş, bu okulda beş yıl boyunca çeşitli elemelerden geçerek öğretmenlik idealini kazanmışlardır. İlköğretmen Okulları'nın öğretmenler kurulu tarafından Haziran ayının ilk yarısında okulun son sınıfına geçmiş olan, zeka, yetenek, bilgi, çalışkanlık, ahlak ve karakter bakımından iyi, disiplin cezası almamış öğrenciler arasından bakanlıkça ayrılan kontenjana göre seçim yapılır ve bunlar Ankara Yüksek Öğretmen Okulu edebiyat ve fen kolları için aday gösterilir.[501] Aday olarak belirlenen bu öğrenciler arasından, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfı öğrencileri seçilmiştir.

---

[499] M.E.B;**Tebliğler Dergisi**, 13 Temmuz 1959, Sayı 1065, S. 87

[500] M.E.B;**Aynı**, S. 87,88

[501] Konya Kız İlköğretmen Okulu; 25.6.1970 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Sınıfına Aday Gösterilen Öğrenci Fişi. Uşak Kız Öğretmen Okulu; 17.6.1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Sınıfına Aday Gösterilen Öğrenci Fişi.Kavcar; **A.g.m**, 1987, s. 42

Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna alınma şartları şunlardır;

1.Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

2. İlköğretmen Okulları'nın son sınıfına geçmiş olmak,

3. İlköğretmen Okulu öğretmenler kurulunca Yüksek Öğretmen Okulu için aday gösterilmiş olmak,

4. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu seçim komisyonunca asıl öğrenci olarak seçilmiş olmak,

5. Sağlam ve sıhhatli bulunmak,

6. Nişanlı, evli ve 19 yaşından büyük olmamak,

7. İhtar ve tekdirden daha yukarı disiplin cezası almamış olmak.[502]

Hazırlık sınıfları ve asıl sınıflara alınacak öğrenci sayıları her yıl kayıt ve kabul işlerine başlamadan önce Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tespit edilerek Yüksek Öğretmen Okulu ve İlköğretmen Okulları müdürlüklerine duyurulur.[503] İlköğretmen Okullarına yapılan duyurularda hem seçilecek toplam öğrenci sayısı hem de İlköğretmen Okulları'nın öğrenci kontenjanları hakkında bilgi verilir. Ayrıca bu yazılarda Yüksek Öğretmen Okulu'na öğrenci alınma ve aday gösterilme şartları da bildirilir. Bu şartlar; 5.sınıftan 6.sınıfa pekiyi derece ile geçmiş olmak; çalışkanlıkları, zeka ve kabiliyetleri ile öğretmenlerin takdirini kazanmış; tavır ve hareketleri, öğretmen öğrenci münasebetleri bakımından örnek olmak, olarak belirlenmiştir.[504]

Bu duyurularda belirtilen öğrenci seçim şartlarına uyacak şekilde bütün İlköğretmen Okulu öğretmenler kurulu, Haziran ayının ilk yarısında son sınıfa geçmiş, belirlenen şartlara uygun öğrenciler arasından en az dört aday seçer ve bu öğrencilerin devam edecekleri kolları belirten yazıları Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'ne gönderirler[505]. Muğla Kız Öğretmen Okulu Müdürlüğü'nün yazısında 1964-65 ders yılında öğretmenler kurulunca altı öğrenciyi edebiyat, on öğrenciyi de fen koluna aday

---

[502] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 7. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 72

[503] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 4. M.E.B;**a.g.yön,** 1972, Madde 4. M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 14.11.1973 tarih ve 5996 sayılı yazı. M.E.B;Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,10.6.1974 tarih ve 15483 sayılı yazı.

[504] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 8.6.1965 tarih ve 511.0/5594 sayılı ve 8.5.1972 tarih ve 513.1./8779 sayılı yazılar

[505] Uşak Kız Öğretmen Okulu; 17.6.1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Sınıfına Aday Gösterilen Öğrenci Fişi

seçtiği anlaşılmaktadır.[506] İlköğretmen Okulu müdürlükleri aday olarak seçilen öğrencilere ve velilerine durumu bildirir bir yazı gönderirdi;[507] bu yazılarla öğrenci velisi ve öğrenciden muvaffakat istenir, öğrenci velilerinin onayından sonra öğrencinin kendisinden de bakanlığın kendilerine tebliğ ettiği şartları kabul ettiklerini gösterir bir dilekçe alarak, hazırlık sınıfına aday gösterilen öğrencilerin listesini ve öğrencilere ait aday (not) fişlerini resmi kayıtlara uygun iki nüsha halinde doldurup en geç Temmuz ayının 15'ine kadar Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'ne bildirirler.[508]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü aday gösterilen öğrencilerin seçme sınavı, tarih ve saatlerini ilgili İlköğretmen Okulları Müdürlüğü'ne ve öğrencilere bildirir. Önceleri bu imtihanlar sadece Ankara'da yapılırken daha sonraki yıllarda Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü bulunan yerlerde de yapılmaya başlamıştır.[509]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci seçim komisyonu Ağustos ayı başında toplanır, İlköğretmen Okullarınca aday gösterilen öğrencilerin durumları görüşür ve karara bağlar, ilgili okul müdürlüklerine ve öğreci velilerine tebliğ eder.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu tarafından oluşturulan öğrenci seçme komisyonu, okulun kurulduğu yıllarda Öğretmen Okulları Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcısı ve Şube Müdürleri, Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü ve müdür yardımcısından oluşmuştur[510]. Ancak 1965 yılında çıkarılan geçici yönetmelikte öğrenci seçim komisyonu üyeleri değişmiş, okul müdürü başkanlığında ilgili müdür yardımcısı ve öğretmenler kurulunca seçilen üç öğretmenden oluşmuştur.[511] Ancak öğrenci seçme komisyonları, 1972 tarihli yönetmelik hükümleri gereğince üç Yüksek Öğretmen Okulu için ortak öğrenci seçim komisyonuna dönüşmüş, bu komisyonda da Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü temsilcileri ile üç Yüksek Öğretmen Okulu temsilcisi yer almıştır.[512]

---

[506] Muğla Kız Öğretmen Okulu Müdürlüğü: 12.6.1965 tarih ve 510/639 sayılı yazı
[507] Elazığ Kız İlköğretmen Okulu Müdürlüğü: 3.10.1973 tarih ve 510 / 1367 sayılı yazı
[508] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 8.6.1965 tarih ve 511.0./ 5594 sayılı ve 8 Mayıs 1972 tarih ve 513.1/ 8779 sayılı yazılar
[509] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 8 Mayıs 1972 tarih ve 513.1/ 8779 sayılı yazı
[510] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 1961-62, 1963-64 Öğretim Yılı Öğrenci Seçim Komisyonu Tutanakları
[511] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 9-10.
[512] M.E.B;**a.g.yön,** 1972, Madde 73

1965 tarihli geçici yönetmelik hükümlerine göre öğrenci seçim işleminde şu işlemler uygulanmıştır; aday öğrencilerin, İlköğretmen Okulları'nın dört ve beşinci sınıflarında almış oldukları her derse ait notların genel toplamı ile Fen Kolu için; Türkçe, Matematik, Fizik, Kimya, Tabiat Bilgisi; Edebiyat Kolu için Türkçe, Tarih, Coğrafya, meslek dersleri notlarının toplamına göre oluşturulan puanlar en yüksek puandan itibaren sıraya koyulur, bu sıralamaya göre o yıl alınacak öğrenci sayısı, en yüksek bölüm not toplamı olan öğrenciden itibaren sayılır ve tespit edilir. Bölüm not toplamlarının eşit olması durumunda genel toplamı en yüksek olan öğrenci seçilir.[513] Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenler kurulu lüzum görür ve karar verirse, adaylar okula geldikten sonra imtihana tabi tutulur ve adayların kesin durumu bundan sonra tespit edilir.[514] 1961- 62 ders yılı için alınacak yüz yirmi öğrencinin seçim işlemi yapılırken yönetmelik hükümlerine uygun olarak; önce İlköğretmen Okulları'nın dört ve beşinci sınıf derslerin not toplamının her ders için on not üzerinden almaları gereken notların toplamına oranından elde edilen yüzdeleri, giriş puanı; Fen Koluna girecekler için (Fizik, Kimya, Cebir, Geometri, Biyoloji, Edebiyat ve Kompozisyon), Edebiyat Koluna girecekler için (Edebiyat, Kompozisyon, Tarih, Coğrafya, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Psikolojisi, Öğretim Metodu ve Psikolojiye Giriş) derslerinden aldıkları notlar toplamının, bu notlar için 10 not üzerinden almaları gereken notların toplamlarına oranlarından elde edilen yüzdelerde branş puanı olarak kabul edilmiştir. Adaylar için mezun oldukları okulların öğretmenler kurulunca düzenlenen ve kişilik özelliklerini belirten sicillerde birer birer incelenmiş her kol için en yüksek branş puanından başlayarak Fen Kolu için doksan asıl on yedek, Edebiyat Kolu için otuz asıl sekiz yedek öğrenci seçimi yapılmıştır.[515]

Hazırlık sınıflarına öğrenci seçiminde bazen İlköğretmen Okulları arasında eşitlik ilkesinin sağlanması için bu uygulamadan farklı uygulamalara gidilmiştir. 1963-1964 öğretim yılı öğrenci seçiminde yönetmelik hükümlerine göre seçim yapılırsa, on dört İlköğretmen Okulu'ndan öğrenci alınamayacağı tespit edilmiştir. Bu durumun sebebi olarak bazı İlköğretmen Okulları'nın öğrencilerine daha yüksek notlar vererek

---

[513] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 12. M.E.B:**a.g.yön,** 1972, Madde 73.

[514] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 13.

[515] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 8.9.1961 tarihli, 1961-62 Ders Yılı İçin Hazırlık Sınıflarına Öğrenci Seçim Komisyonu Tutanağı.

daha çok öğrencilerine avantaj sağlamış, bazı okullarda öğrencilerine müsamahasız davranarak düşük notlar vermişler ve dengesiz bir görünüm ortaya çıkmıştır. İlköğretmen Okulları arasında dengenin kurulması ve seçimin daha objektif şartlarda yapılması için Yüksek Öğretmen Okulu seçme imtihanı yapmaya karar vermiş, her okul için ayrı ayrı kontenjanlar belirleyerek öğrenci seçimi yapılmıştır.[516]

Bu durumun tekrar edilmemesi için İlköğretmen Okullarına belirli kontenjanlar ayrılarak sorun ortadan kaldırılmıştır. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, İlköğretmen Okulları'nın hazırlık sınıflarına ne kadar aday gösterebileceklerini, beşinci sınıf öğrenci sayıları toplamına göre belirlemiştir. Buna göre beşinci sınıf öğrenci sayıları 1-50 öğrenci olan okullar iki; 51- 100 öğrenci olan okullar dört; 101-150 öğrenci olan okulların altı öğrenci aday gösterebilecekleri belirtilerek her okulun aday öğrenci kontenjanları da belirlenmiştir. Bu adayların sadece bir tanesinin Edebiyat Koluna diğerlerinin de Fen Koluna aday gösterilebileceği ayrıca belirtilmiştir.[517]

İlköğretmen Okullarınca aday gösterilen öğrenci sayılarının alınacak öğrenci sayısından az olması durumunda aday gösterilen tüm öğrenciler Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna alınmıştır.[518]

1966-1967 öğretim yılında Yüksek Öğretmen Okullarına alınacak öğrenci seçiminde mülakat ile öğrenci alınacağı, mülakatta öğrencilerin kekemelik, geçirmiş olduğu bir hastalığın sürekli izleri (sara nöbeti) olup olmadığı, vb. problemler üzerinde durulacağı ifade edilmiştir.[519]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun yaptığı eleme imtihanlarında başarılı olan öğrencilerin isimleri, seçildikleri kollar, kayıt yaptırdıktan sonra Fen ve Edebiyat Kolunda öğretim görecekleri, öğrenim sonunda Devlet Lise Bitirme İmtihanında başarılı olanların Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi olacakları en geç Ağustos ayının

---

[516] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 1963-64 Ders Yılı İçin Hazırlık Sınıflarına Öğrenci Seçim Komisyonu Tutanağı.
[517] M.E.B.Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 8 Mayıs 1972 tarih ve 513.1/ 8779 sayılı yazı
[518] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;1.9.1964 tarihli, 1964-65 Ders Yılı İçin Hazırlık Sınıflarına Öğrenci Seçim Komisyonu Tutanağı.
[519] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 7.10.1966 tarih ve 513.1/ 771 sayılı yazı

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

20'sine kadar İlköğretmen Okulu Müdürlüklerine bildirilir ve öğrencilerin adreslerine gerekli tebligatın yapılması istenir.[520]

Kuruluş kararında belirlenen öğrenci seçim yöntemine 1972 yılına kadar bağlı kalınmıştır. 1965 yılında çıkarılan geçici yönetmelik kuruluş kararındaki yöntemi olduğu gibi benimsemiş, ancak 1972 tarihinde çıkarılan yönetmelik hazırlık sınıfları yanında burslu ve yatılı statüde asıl sınıflara Üniversitelerin öğretmen yetiştiren fakültelerinden öğrenci alınabileceği hükmünü getirmiştir. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na kesin kayıt yaptıracak öğrencilerden ;

1. Nüfus Cüzdanı aslı,
2. Öğrenim Belgesi,
3. Taahhüt ve Kefalet senedi (Noter tasdikli),
4. Aşı kağıdı ve sağlık kurulunca verilecek rapor,
5. Altı adet vesikalık resim,
6. Veli beyannamesi, gibi belgeler istenmektedir.

Okula alınacak öğrencilerin bedensel özürlerinin olmaması gerekmektedir. Öğrenci seçiminde sağlık özellikleri İlköğretmen Okulu Müdürlüklerine duyurulmaktadır. Kekemelik, saralık, uykuda yürüme ve süreğen hastalığı olan öğrenciler okula kabul edilmemektedir.[521]

Tablo 46'da 1959 - 60 öğretim yılı ile 1975 -76 öğretim yılları arasında Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık ve asıl sınıflara Müracaat eden ve alınan öğrenci sayıları çıkarılmıştır, (1959-60, 1964-65), (1974-75, 1975-76, 1976-77) öğretim yılları arasında Müracaat eden öğrenci sayılarına ulaşılamadığı için tabloda gösterilmemiştir.

---

[520] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü, 24.8.1963 tarih ve 1976 sayılı yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 14. M.E.B;**a.g.yön,** 1972, Madde 73.

[521] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 9.8.1960 tarih ve 510. 853 sayılı yazı.

TABLO 46: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNA BAŞVURAN VE ALINAN ÖĞRENCİ SAYISI [522]

YILLAR	HAZIRLIK SINIFINA						ASIL SINIFLARA						TOPLAM
	BAŞVURAN ÖĞRENCİ			ALINAN ÖĞRENCİ			BAŞVURAN ÖĞRENCİ			ALINAN ÖĞRENCİ			
	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	
1959-60	-	-	-	116	37	153	-	-	-	49	10	59	212
1960-61	-	-	-	85	31	116	-	-	-	67	27	94	210
1961-62	-	-	-	87	31	118	-	-	-	83	30	113	231
1962-63	-	-	-	116	32	148	-	-	-	82	31	113	261
1963-64	-	-	-	119	59	178	-	-	-	111	28	139	317
1964-65	-	-	-	179	49	228	-	-	-	138	58	196	424
1965-66	135	65	200	143	55	198	156	45	201	159	47	206	390
1966-67	122	173	295	104	117	221	127	47	174	122	54	176	397
1967-68	1016	309	1325	196	49	245	111	107	218	103	93	196	441
1968-69	835	430	1265	154	42	196	195	46	241	170	33	203	399
1969-70	200	170	370	162	63	225	153	42	195	128	34	162	387
1970-71	600	200	800	144	55	199	-	-	-	61	17	78	277
1971-72	315	164	479	193	93	286	129	70	199	39	28	67	353
1972-73	359	217	576	240	169	409	225	153	378	57	22	79	488
1973-74	210	133	343	210	133	343	125	80	205	56	34	90	433
1974-75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	17	42	42
1975-76	-	-	-	-	-	-	300	65	365	181	112	193	193
1976-77	-	-	-	-	-	-	200	105	305	141	33	174	174
TOPLAM	3192	1661	4853	1391	718	2109	1104	523	1627	866	291	1157	3266

[522] **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 1959-60,1960-61,1961-62,1962-63,1963-64,1964-65,Öğretim Yılı Başı İstatistikleri, , M.E.B:Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1964-65,1973-74 Öğretim YıllarıYıllıkları. **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;** 3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı, 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı,14.1.1973tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı İstatistik Yazıları.

Eleme sınavlarında başarılı olan öğrenciler, kesin kayıtları yapılarak hazırlık sınıfı öğrencileri olurlar. Öğrenciler hazırlık sınıfları da okulun bütünlüğü çerçevesinde parasız yatılı olarak öğrenim görmekte, asıl sınıf öğrencilerin yararlandığı haklardan da yararlanmaktaydılar. Bu sebeple öğrenciler devlet adına mecburi hizmete tabidirler. Kayıt yaptıran öğrencilerden, Taahhüt ve Kefalet senedi alınır; okuldan atılma, yatılılıkları sona erme, başka kurumlarda çalışma ve mecburi hizmet yapmak istemeyen öğrencilerden devlet yapmış olduğu harcamaları geri almak için bu senetler kullanılır.

4.7. 2. Üniversite Ara Sınıflarından Öğrenci Seçimi

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğrenci kayıt ve kabulü, 1972 yılında yayımlanan Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği ile değişikliğe uğramıştır. Bu yönetmelikle hazırlık sınıfları yanında, üniversitelerin öğretmenlikle ilgili bölümlerini kazanmış öğrencilerden Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na yatılı statüde öğrenci alınmaya başlamıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından her ders yılı için tespit edilen üniversite bölümlerinden birine kabul edilmiş olan öğrencilerden Yüksek Öğretmen Okuluna öğrenci seçimi yapılır. Bu durumdaki öğrencilerden; Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'ne ve Yüksek Öğretmen Okulu'na kayıt yaptırabilmek için mezun olduğu lise müdürlüğü Müracaat eden; mezun olduğu okul öğretmenler kurulu tarafından müspet kanaat (öğretmen olur) belirtilmiş; üniversite bölümlerinin ara sınıflarındaki (son sınıf hariç) öğrencilerden; fakültelerdeki, almaya mecbur olduğu esas ve yardımcı derslerini başararak üst sınıfa geçmiş ve ilgili fakülte dekanlığınca haklarında müspet kanaat belirtilmiş öğrenciler arasından bir seçme imtihanı sonucuna göre Yüksek Öğretmen Okulu'na öğrenci alınır.[524]

Bu uygulama; Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'in 9 Kasım 1975 tarihinde yaptığı ikinci basın toplantısında Yüksek Öğretmen Okullarını geliştirme düşüncesiyle hızlanmıştır. Bakan, üç Yüksek Öğretmen Okulunun fiziki kapasite, idari ve öğretim kadrosu ile tekrar işler hale getirileceğini ve bu çerçevede on beş gün içinde bu okullara Üniversitelerin 1 ve 2. sınıflarından Kanunun emrettiği belli şartlar aranarak

---

[524] M.E.B;**A.g.yön,**1972, Madde 9

binbeşyüz parasız yatılı öğrenci alınacağını söylemiştir.[525] Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, bakanın belirttiği öğrenci alımı ile ilgili olarak bakanlık müşavirliğine yazı yazmış, bu yazıda öğrencilerin esas öğrenimlerini kayıtlı oldukları fakültelerde yapacakları ayrıca Yüksek Öğretmen Okulu'nda mesleki formasyon eğitimine tabi tutulacakları ve bu öğrencilerin mezuniyetlerinde bakanlığa bağlı lise ve dengi okullarda görevlendirileceği belirtilmiştir. Ayrıca üstün başarı gösteren öğrencilerin yurt dışı ve içinde lisans üstü eğitime gönderilecekleri, eğitimleri sonunda bakanlığa bağlı yüksek dereceli okullarda görevlendirilecekleri belirtilmiştir.[526] Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'ne yazdığı yazıda, Ankara'daki üniversitelerin öğretmen yetiştirmeye uygun fakültelerinden öğrenci alınacağı, öğrencilerin okul müdürlüğünde oluşturulan komisyon tarafından mülakat imtihanından geçirileceği ve öğrencilerin kesin kayıt tarihleri de belirtilmiştir.[527] 11 Kasım 1975 tarihinde öğrencilere yapılan duyurularda 1975-76 öğretim yılında ilgili fakültelerin lisans bölümlerinin ara sınıflarından (birinci ve ikinci sınıflar); 18.11.1975 tarihinde de üçüncü ve dördüncü sınıflardan da parasız yatılı öğrenci alınacağı bildirilmiş, öğrencilerin müracaat ve imtihan tarihleri (yazılı ve mülakat) duyurulmuştur. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi ile Fen Fakültesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitelerinden öğrenci alınacağı da ilan edilmiştir.[528]

Okula müracaat eden üniversite giriş imtihanını kazanmış, öğrencilerin seçme imtihanını yapmak üzere okul müdürlüğü; okul müdürü, Edebiyat dersi öğretmeni ve meslek dersi öğretmeninden oluşturduğu imtihan komisyonunda adayların mülakatta hangi özelliklerinin aranacağına, seçme imtihanında uygulamanın ne şekilde olacağına karar vermiştir. Ayrıca imtihanda aranan özelliklerin puanlaması da ayrıntılı olarak yapılmış, bu tutanağa göre adayların;

1. Muhakeme Kabiliyeti : 15 Puan

---

[525] Erdem, A.Naili; II.Basın Toplantısı, **Tebliğler Dergisi**, 17 Kasım 1975, s.454
[526] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 11.11.1975 tarih ve 313.12(1)A/26476 sayılı yazı
[527] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 11.11.1975 tarih ve 313.12(1)A/26477 sayılı yazı
[528] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü, 11 Kasım 1975 tarih ve 2172 sayılı; 18.11.1975 tarih ve 510/2215 sayılı Duyuru. M.E.B; 23.2.1973 tarih ve Bütçe 010.0.8.4434 sayılı yazı.

2. Tavır, hareket ve dış görünüş : 15 Puan

3. Konuşma ve ifade kabiliyeti (Sözlü ve yazılı) : 15 puan

4. Bedensel özürlü olmayışları : 15 Puan

5. Kompozisyon imtihanı : 40 Puan

olarak seçilecek özellikleri değerlendirilmiştir.[529] Adaylar imtihan sonucunda kazandıkları puanlara göre bir sıraya konularak en yüksek puandan başlamak üzere öğrenciliğe kabul edilmiştir.

4.7. 3. Üniversitelerden Burslu Öğrenci Seçimi

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na; 1972 tarihli yönetmelik hükümleri üniversitelerden burslu statüde de öğrenci alma uygulamasını getirmiştir. Burslu öğrenci alımı uygulaması ile ilgili çalışmalar, bakanlıkta 1970 yılından itibaren başlamıştır. Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü 1970 yılında Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'ne yazdığı yazıda, bakanlığın 1971 mali yılında Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerine burs verileceğine ilişkin talimatı olduğunu ancak bursun kapsamının belli olmadığı; aylık harçlık miktarı, giyim, kırtasiye bedeli gibi yardımların açıklığa kavuşturulması istenmiştir.[530]

Ancak uygulama 1972 tarihli yönetmeliğin yayımından itibaren başlamıştır. Bu yönetmeliğe göre okul parasız yatılı ve burslu olduğu[531] için bakanlığın ihtiyaç duyduğu alanlarda burslu öğrenci alımı çalışmalarına başlanmıştır. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1972-73 öğretim yılından itibaren burslu öğrenci alımı uygulamasını başlatmıştır. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün 24 Ağustos 1972 tarihli Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'ne yazdığı yazısında burslu öğrenci uygulamasının başlatıldığı ve burs almak isteyen öğrencilere bu durumun bildirilmesi istenmiştir.[532] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü bu talimata dayanarak Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığı'na yazdığı yazı ve öğrencilere yaptığı ilanda otuz beş öğrenciye burs verileceği ve bursun Kimya, Fizik, Matematik ve

---

[529] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 21.11.1975 tarihli Mülakat Komisyonu Toplantı tutanağı

[530] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü, 4. 11. 1970 tarih ve 510/2915 sayılı yazı

[531] M.E.B;**A.g.yön,**1972, Madde 6

[532] M.E.B. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 24.8.1972 tarih ve 010.0 (7)/15530 sayılı yazı

Biyoloji Bölümü öğrencilerini kapsadığı; Müracaat edecek adayların mülakat imtihanı ile seçileceği bildirilmiştir.[533]

Milli Eğitim Bakanlığı burslu öğrenci uygulaması ile ilgili 1972 yılında talimat çıkarmış, bu talimatla burs uygulaması ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Bu talimata göre burslu öğrenci olabilmek için;

1. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
2. Burslu okutulacağı fakültede kayıtlı olmak,
3. 30 yaşını bitirmemiş olmak,
4. Erkekler için askerliğini bitirmiş yada tecilli olmak,
5. Bayanlar için evli olmamak,
6. Herhangi bir yerde görevli olmamak,
7. Çalışkanlığı, ahlaki durumu, kişilik ve milli duyguları bakımından burs verilmeye engel bir halinin bulunmadığı fakültelerince veya okulunca yazı ile belirtilmiş olmak,
8. Savcılıkça yapılan incelemede sabıka kaydı bulunmamak,
9. Türkiye'nin herhangi bir yerinde orta dereceli okullarda öğretmenlik yapmasına engel teşkil edecek bedeni ve ruhi arızası bulunmamak,(Kekemelik, körlük, topallık, çolaklık, şaşılık, cücelik, bulaşıcı kellik ve dikkati çeken tik, vb.)
10. Mülakat sınavında başarılı olmak,
11. Bu şartlar dışında burs verme komitesi lüzum görürse başkaca araştırmalara, adayı yazılı yoklamaya tabi tutabilir,[534] şartları getirilmiştir.

Bu şartlara ek olarak, burs verilecek öğrencilerin esas dalları bakımından lisans öğrenimini öğretmenlik yapabilecek yönde, ayrıca Pedagoji öğrenimi görmek suretiyle tamamlayacaklara, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünce burs verilir, ilkesi kabül edilmiştir. Ayrıca burs alacak olan Adayların lisans eğitimlerini öğretmenlik yapabilecek yönde Yüksek Öğretmen Okulu planlayacaktır. Bursluluğa geçirilecek öğrencilerden Milli Eğitim Bakanlığınca

---

[533] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 10.1.1973 tarih ve 500/150 sayılı yazı

[534] M.E.B; **Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, Yüksek Dereceli Okul ve Üniversitelerde Burslu Okutulan Öğrenciler Hakkında Genel Talimat**, Madde 2

gösterilecek örneğe uygun bir sağlık kurulu raporu, noterden tasdikli kefil ve taahhüt senedi alınarak,[535] kayıtları yapılmıştır.

Bu talimata göre; bursluluğa geçirilen öğrencilere, tatil ayları dahil olmak üzere ayda üçyüzelli lira burs verilir, ayrıca her ay elli lira tedavi gideri ve harç gideri ödenir,[536] hükmüyle öğrenciye verilecek burs miktarı tespit edilmiştir.

Burslu öğrenciler öğrenime muntazaman devama, kendilerine verilen ödevleri yerine getirmeye, fakülte program ve yönetmeliklerine, fakülte yönetimi tarafından konulan kurallara ve burslu öğrenciler için Milli Eğitim Bakanlığı'nca konulmuş ve konulacak kurallara uymaya mecburdurlar.[537] Hastalığı dışında meşru mazereti olanlara bağlı oldukları Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü'nce yirmi gün izin verilir. Bu süreyi aşanların bursları kesilir.[538]

Burslu öğrenciler her öğretim yılında mecburi devam süresini tamamladıkları derslerin imtihanını vermeye veya alınması gerekli vize veya kredileri almaya normal öğretim süresinin sonunda mezuniyet imtihanlarını tamamlamaya mecburdurlar. Hastalık dışında öğrencilerin bunları gerçekleştirmemesi durumunda bursu kesilir.[539]

Burslu öğrenciler mecburi hizmet ifası ve tazminat miktarı ile uygulama usulleri bakımından öğretmen yetiştiren okullarda yatılı okuyan öğrencilerin tabi oldukları yönetmelik maddelerine uymak zorundadır.[540]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na bağlı olarak burslu okuyacak öğrencilerine, bulundukları fakülteden çift lisans almaları, bulundukları sınıfın öğretmenlik meslek bilgisi derslerini Yüksek Öğretmen Okulundan alacakları ve bu derslerin mecburi olduğu ve dört saat devam etmeyen öğrencilerin burslarının kesileceği hakkında öğrencilere bilgi verilmektedir.[541]

Burs almaya hak kazanan öğrenciler öğretim yılının sonunda aldıkları derslere ait Haziran ve Ekim dönemi sonuçlarını bildiren fakülte not dökümlerini okula

---

[535] M.E.B; **Aynı**, Madde,3,4
[536] M.E.B; **Aynı**, Madde 6
[537] M.E.B; **Aynı**, Madde 7
[538] M.E.B; **Aynı**, Madde 10
[539] M.E.B; **Aynı**, Madde 11
[540] M.E.B; **Aynı**, Madde 17
[541] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 28.2.1974 tarih ve 429.4/ 1030 sayılı yazı

teslim ederler, ayrıca okul müdürlüğüne verecekleri dilekçeyle öğretmenlik meslek derslerindeki durumlarını da belirtirler.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 1975 yılından itibaren Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün isteği doğrultusunda yeni bir uygulama başlatmıştır. Bu uygulamaya göre Yüksek Öğretmen Okulu burslu öğrencilerinden isteyenlere parasız yatılı öğrenci olma hakkı tanımıştır.[542]

Tablo 47' de 1972-73 ve 1979-80 öğretim yılları arasındaki burslu öğrenci sayıları verilmiştir.

TABLO 47: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BURSLU ÖĞRENCİ SAYILARI [543]

YILLAR	BURSLU ÖĞRENCİ SAYISI
1972- 73	75
1973- 74	77
1974- 75	80
1975- 76	89
1976- 77	39
1977- 78	8
1978- 79	16
1979- 80	257
TOPLAM	641

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda burslu öğrenci uygulaması okulun kapanışına kadar devam etmiştir. 1976-78 yıllarında burslu öğrencilere aylık 8500 tl burs verilmiştir.[544] 1978 yılında okula öğrenci alımının durdurulmasından yönetmelik maddelerinde yapılan bazı değişikliklerden sonra da okulun bütün öğrencileri burslu statüye geçirilmiş ve okul yatakhaneleri boşaltılmıştır.[545] Burslu statüye geçirilen

---

[542] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 13.11.1975 tarih ve 553/2077 sayılı yazı

[543] **M.E.B**: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1972-73,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları. **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu**; 3.4.1970 tarih ve 060/ 932 sayılı, 23.3.1971 tarih ve 060/841 sayılı, 6.1.1973 tarih ve 500/90 sayılı,14.1.1973 tarih ve 60/221 sayılı, 14.02.1974 tarih ve 010/616 sayılı, 25.2.1975 tarih ve 010/748 sayılı, 6.2.1976 tarih ve 010/274 sayılı, İstatistik Yazıları, **DİE**: Milli Eğitim İstatistikleri:Yüksek Öğretim,1978-79,S-9,23,31,Ankara:1980; 1974-1978. s. 19, 35, 68. Ankara:1978

[544] Arıkazan; 24.04.1998 tarihli görüşme

[545] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 16.5.1979 tarih ve 583/60.20371 sayılı yazı

öğrenciler Ankara'daki Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı öğrenci yurtlarına yerleştirilmiştir.[546]

4. 7. 4. Öğrencilerle İlgili Uygulamalar

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfı mezunları Üniversite Giriş İmtihanlarına katılmakla yükümlüdür. Bu imtihanda başarılı olan öğrenciler, ilgili fakültelere kayıt yaptırarak Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi olmaktadır. 1971 tarihli Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü yazısında, hazırlık sınıfı mezunlarının belirlenen oranlarda Yüksek Öğretmen Okulları'na; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü ve ilgili fakültelerin işbirliği sonucunda öğrencilerin Üniversiteye Giriş İmtihanından aldıkları puanlara göre dağılımları ve kayıt işlemleri düzenlenmektedir.[547] Aynı yazıda öğrencilerin üniversitelerin kazandıkları bölümlerine kendilerinin kayıt yaptıracakları belirtilmiştir. Hiç bir fakülteye puanı yetmeyip kayıt yaptıramayan öğrenciler üniversite kayıtlarının bitimine doğru Yüksek Öğretmen Okulu ve üniversitelerin ilgili fakültelerinin işbirliği ile okullar arası transfere izin verilerek fakültelere kayıtları yapılmaktadır. Fakültelerin belirlenen bölümlerine kayıt yaptıramayan öğrenciler üniversiteyle yapılan işbirliği sonucunda Felsefe ve Kütüphanecilik bölümlerine yerleştirilmiştir.[548]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü diğer Yüksek Öğretmen Okulları arasında hazırlık sınıflarını bitirip, Üniversite Giriş İmtihanını kazanan öğrencilerin, dağıtımı ve üniversitelere kayıt yaptırmalarında Yüksek Öğretmen Okulları arasındaki koordinasyonu bakanlığın emirleri gereğince sağlamakla yükümlüdür. [549] Bu nedenle öğrencilerin üniversite imtihanları ile ilgili işlemleri Ankara Yüksek Öğretmen Okulu tarafından yapılmıştır, öğrencilerin imtihan sonuçları da önce Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na bildirilir, bu sonuçlar ve öğrencilerin hangi Yüksek Öğretmen Okulu'na ayrıldıkları hem öğrencilere hem de ilgili Yüksek

---

[546] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 27.4.1979 tarih ve 17803 sayılı yazı
[547] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 9. 9. 1971 tarih ve 513/ 60-19052 sayılı yazı
[548] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 9. 9. 1971 tarih ve 513/ 60-19052 sayılı yazı
[549] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 14.9.1973 tarih ve 500/ 3557 sayılı yazı

Öğretmen Okuluna duyurulur.[550] Öğrenci dosyaları da ilgili Yüksek Öğretmen Okulu'na gönderildiği için öğrenciler doğrudan kazandıkları fakültelere ve Yüksek Öğretmen Okullarına kendileri kayıt yaptırırlar.[551]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun kurulduğu ilk yıllarda, hazırlık sınıfı mezunlarından, Üniversite İmtihanlarında başarılı olamayan ya da yedek listelerde isimleri olan öğrencilerin; öğretmen yetiştirmek üzere hazırlık sınıflarına alındıkları ve mecburi hizmetle yükümlü oldukları gerekçesiyle ilgili fakülte dekanlıklarına yazı yazılarak fakültelere kayıt yaptırmaları istenmiştir.[552] Öğrencilerin kazandıkları bölüm dışında Yüksek Öğretmen Okulu'nun istediği bölümlere de kayıt yaptırmaları ilgili uygulamalar olmuştur. Asıl listelerden fakültelere kayıt yaptıran ancak istedikleri aynı fakültenin diğer bölümlerinde de adayların yedek ismi çıktı ise okul müdürlüğü ilgili fakülte dekanlıklarına istemi yazarak öğrencilerin bu bölümlere kayıt yaptırmalarını istemiştir. Bu bölümlerdeki öğretmenlere bakanlığın ihtiyaç duyduğu gerekçesi ile böyle bir uygulamanın yapılması istenmiştir.[553]

Fakültelere kayıt yaptıran öğrencilere fakültelerin öğretim biçimi ve yönetmelik hakkında bilgiler verilerek uyum sağlamaları için rehberlik çalışmaları da yapılmıştır. A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi Prof Dr Kenan Aküzüm'ün öğrencilere hitaben yazdığı yazıda, fakültede alacakları kredileri, devam mecburiyeti olan dersleri ve imtihanlar hakkında geniş açıklamalar yapılmıştır.[554]

Yüksek Öğretmen Okulları arasında öğrenci geçişleri yapılmıştır, ancak karşılıklı iki okuldan aynı anda iki öğrencinin birlikte istemesi halinde okul değiştirme gerçekleşmiştir. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'ndaki bir öğrenci Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na geçmek istemiş, iki okul öğrencisinin birbirleri ile temas kurarak okul değiştirme işlemi gerçekleşmiştir. 6.11.1973 tarihli Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na verilen bir dilekçede Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi ile İstanbul

---

[550] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1.11.1973 tarih ve 4095 sayılı yazı
[551] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 12.4.1973 tarih ve 429.4 sayılı yazı
[552] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü;8.11.1963 tarih ve 3053 sayılıyazı. 16.11.1964 tarih ve 500/809 sayılı yazı
[553] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 3.10.1967 tarih ve 2096 sayılı yazı
[554] A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü; 5.11.1964 tarihli yazı

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi birlikte (becayiş) geçiş yapma isteklerini bildirmişlerdir. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü bu isteği İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'na yazdığı yazıyla uygun gördüğünü bildirmiştir.[555]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü, fakültelerdeki öğrencilerin bölümlere göre listelerini çıkararak, karşılıklı yazışmalarla kayıt yenileme işlemlerini ve öğrenim harçlarını toplu ödeyerek yapmıştır.[556] Kayıt yenileme işlemleri her yıl düzenli olarak Ankara Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğü tarafından ilgili fakülte dekanlıkları ile işbirliği yapılarak yapılmıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü öğrencilerin kayıtlı oldukları fakültelerdeki derse devamları, imtihanlardaki başarıları ile ilgili sürekli olarak fakülte dekanlıklarından bilgi alarak, öğrencilerin başarı seviyelerini yükseltmek için karşılıklı işbirliği yapmıştır.[557] Öğrenciler okula girerken yüklenme senedi ve kefillik senetleri vererek, mezun olunca Milli Eğitim Bakanlığı emrinde zorunlu hizmete bağlı olmuştur. Bu durum onların mesleğe karşı güdülenmelerine ve sorumlu olmalarını sağlamıştır.[558]

4. 7. 5. Öğrencilere Yapılan Ayni (Maddi) Yardımlar

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 1965 geçici ve 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliklerine göre parasız yatılı statüde yükseköğretim kurumu olduğu için öğrencilerin; yiyecek, giyecek, barınma, kırtasiye ve sağlık gibi ihtiyaçları okul tarafından karşılanmıştır. Öğrencilere yapılan yardımları şu şekilde gruplandırabiliriz;

a. Aylık (Harçlık) Ücret Yardımı : Yönetmelik gereği okul müdürlüğü öğrencilere her ay belirli miktarda aylık ücret ödemiştir. Aylık ücret miktarı yıllara göre değişkenlik göstermektedir. Örnek olarak aylık ücret miktarı; 1974 yılında 350 tl, 1975 yılında ise 498 tl olarak öğrencilere ödeme yapılmıştır.[559]

---

[555] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 6.11.1973 tarih ve 500/ 4156 sayılı yazı

[556] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 25.2.1964 tarih ve510 / 016 sayılı yazı. A.Ü. Fen Fakültesi Dekanlığı; 8.1.1969 tarih ve 128 sayılı yazı

[557] A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü; 8.10.1974 tarih ve 8944 sayılı yazı. A.Ü. Fen Fakültesi Dekanlığı 10.10.1974 tarih ve 11/ 30 sayılı yazı

[558] Kavcar; **A.g.m,**1987. s. 42

[559] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Nakit Ödeme Defteri

b. Barınma ve Yiyecek Yardımı : Parasız yatılı olan hazırlık sınıfı ve asıl sınıf öğrencilerinin yiyecek ve barınma masrafları okul müdürlüğü tarafından karşılanmıştır.

Öğrencilere kaldıkları öğrenci yatakhanelerinde geniş imkanlar sunulmuştur. Yatakhaneler ikişer öğrenciye göre hazırlanmış, odalarda ders çalışmaya imkan veren araç gereç sağlanmıştır.

Öğrencilere günde üç öğün yemek verilmiştir. Yemek miktar ve çeşitleri öğrencilerin, günlük kalori ihtiyaçlarına göre aylık planlanmıştır. İmtihan dönemlerinde tabela yüksek tutularak öğrencilerin sağlıklı kalmalarına dikkat edilmiştir[560]. Milli Eğitim Bakanlığı'na yazılan bir yazıda öğrencilerin süt tozu tüketimine teşvik edilmesi gerektiğimden bahsedilerek okul müdürlüğüne yeteri kadar süt tozu tahsis edilmesi istenmiştir.[561] Hasta öğrencilere hastalıklarının türüne göre özel yemek çıkarılmıştır. Okul kantincisine yazılan bir yazıda üç öğrenciye hastalıklarından dolayı süt verilmesi ve ücretinin de okul müdürlüğünden alınması istenmiştir.[562] Aktif Peptik Ülserli üç öğrenci için 5.2.1974 tarihli uygun yazısı ile diyet programı uygulanmıştır.

1968-1969 öğretim yılı bütçesine göre bir öğrencinin yıllık yiyecek masrafi toplamı 924. tl olarak belirlenmiştir.[563]

c. Giyecek Yardımları: Parasız yatılı öğrencilere yıllık giyecek yardımları da yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'na yazılan yazıda okula 1959-60 öğretim yılında seçilen öğrenciler için kış mevsimin yaklaşması sebebiyle öğrencilerin şiddetle giyim ihtiyaçları olduğu ifade edilerek kumaş ve dikiş masrafları için öğrenci başına 400 tl tahsisat istenmiştir.[564] Bakanlığın 1965 tarihli bir yazısında, bütçenin 15000/15245 bölüm ve maddesinden 304.000 tl giyecek yardımı gönderilmiş; mağdur öğrenci bırakılmamasına dikkat edilerek, öğrencilerin giyecek ihtiyaçlarının hemen giderilmesi istenmiştir.[565] Öğrencilere giyim yardımı olarak; takım elbise, ayakkabı, gömlek, kravat ve iç çamaşırı verilmiştir.

---

[560] Erk, Hasan; **A.g.m**; s.5. Erk; 07.4.1999 tarih ve saat 17.00'de yapılan görüşme
[561] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 24.10.1959 tarih ve 429.0.97 sayılı yazı
[562] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 12.2.1974 tarih ve 132/526 sayılı yazı
[563] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; Osman Yiğit Adlı Öğrenciye Ait Masraf Cetveli
[564] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 15.12.1960 tarih ve 122/ 1751 sayılı yazı
[565] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, 26.4.1965 tarih ve 122(60) 1/ 3821 sayılı yazı

1965-66 öğretim yılı verilerine göre öğrenci başına yıllık 400 tl, 1968-69 öğretim yılında ise 450 tl giyim yardımı yapılmıştır.[566]

d. Ders Araç ve Gereç Yardımları :

Okuldaki öğrencilerin eğitim ve öğretim faaliyetleri için gerekli olan ders araç ve gereçleri Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü tarafından karşılanıyordu. Öğrencilerin fakültelerde ihtiyacı olan araç gereç için fakülte dekanlıkları ile yazışmalar yapılarak ve öğrencilerin ihtiyaçlarını giderilmiştir.

Hazırlık sınıfı ve asıl sınıf öğrencilerinin tüm ders kitapları okul müdürlüğü tarafından karşılanmıştır. 1969-1970 ders yılı için hazırlık sınıfında okuyan öğrencilerin ihtiyaç duyduğu on beş ayrı ders kitabı için toplam 2485 adet ders kitabı alımı yapılmıştır.[567] Okul tarafından alınan kitaplar öğrencilere kitap, kırtasiye ve benzeri eşya dağıtım çizelgesi ile dağıtılmıştır. Üniversite öğrencilerinin ihtiyacı olan kaynak kitapların da temine çeşitli yollarla sağlanmıştır. 23.7.1966 tarihli İl Halk Kütüphanesine yazılan bir yazıda Felsefe bölümü öğrencisi için okul kütüphanesinde bulunmayan üç adet kitap kütüphaneden ödünç alınmıştır.

Fakültelerdeki öğrencilerin, fakültelerde ihtiyaç duydukları ders araçları da temin edilmiştir. Tabiye Bölümü üçüncü sınıf öğrencisi okul müdürlüğüne yazdığı dilekçesinde ihtiyaç duyduğu ders araçlarının temin edilmesini okul müdürlüğünden istemiş [568], okul müdürlüğü dilekçe üzerinde 3.12.1963 tarihli onayla, sekiz adet laboratuvar önlüğü, iki kutu lamel, bir kutu lam, sekiz adet laboratuvar bezi, sekiz adet büyüteçten oluşan ders araçlarının temin edilmesini uygun görmüştür.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencileri okul müdürlüğüne verdikleri dilekçede ihtiyaç duydukları; küçük ve büyük not defteri, H.B kalemi, silgi, laboratuvar havlusu, sabun, kareli defter ve pelur kağıdından oluşan sekiz kalem ders araç ve gereçlerinin temin edilmesini okul müdürlüğünden istemişler [569], okul

---

[566] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 9.12.1965 tarihli yazı
[567] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 22.7.1969 tarihli yazı
[568] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ; 3.12.1963 tarihli öğrenci dilekçeleri
[569] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 3.3.1966 tarihli öğrenci dilekçeleri. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencilere Mahsus Yardım Çizelgesi

müdürlüğü bu araç ve gereçlerin temin edilmesi için aynı gün onay vermiştir. Okul müdürlüğü daha sonra imza karşılığında bu araç ve gereçleri dağıtmıştır.

Tez çalışması yapan öğrencilerin ihtiyacı olan dosya kağıdı ile teksir kağıdı;[570] laboratuvar çalışması yapan öğrencilere laboratuvar önlüğü vb. de okul tarafından karşılanmıştır.[571]

Öğrencilerin öğretime devam ettikleri fakültelerin ilgili ders kürsü hocaları; derslerde ihtiyaç duydukları ders araç ve gerecinin okul tarafından temin edilmesini istemişlerdir. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Botanik kürsüsü yazısında Tohumlu Bitkiler dersinin arazi çalışmalarında öğrencilerin ihtiyaç duyduğu Pres, çapa, çanta, arazi ayakkabısı ve günlük kumanyanın okul tarafından temin edilmesi istenmiştir.[572] Yine Kimya - Fizik bölümü öğrencisi 10.12.1971 tarihli dilekçesin de bir adet orijinal 500 mm'lik ayırma hunisini kaza ile kırdığını, laboratuvara devam etmek için kırılan laboratuvar malzemesinin okul tarafından temin edilmesini istemiş;[573] Okul Müdürlüğü tarafından Fen fakültesi Dekanlığı'na yazılan yazıda Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisinin kırmış olduğu termometrenin okul tarafından satın alınacağı bildirilmiştir.[574]

e. Yabancı Dil Kursları :

Yüksek Öğretmen Okulu kuruluş yıllarında öğrencilerinin yabancı dillerini daha iyi öğrenmeleri için dil kurslarına devam etmeleri istenmiştir. Satın Alma Komisyonu yazısında 1961-1962 ders yılında Türk Amerikan Derneği'nin açmış olduğu İngilizce kursu için 28 öğrenci için kişi başına 1400 tl ödemeleri istenmiş, okul müdürlüğü öğrencilerin bu kurstan yararlanmalarını uygun görmüştür.[575] Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün yazdığı bir yazıda öğrencilerin mezun oluncaya kadar yabancı dil bilgilerini artırmaları için Amerikan; Alman, Fransız ve İngiliz Kültür

---

[570] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 6.3.1973 tarihli öğrenci dilekçesi. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencilere Mahsus Yardım Çizelgesi.
[571] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 28.2.193 tarihli öğrenci dilekçesi. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencilere Mahsus Yardım Çizelgesi.
[572] A.Ü.Fen Fakültesi; 20.3.1972 tarih ve 90 sayılı yazı
[573] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;12.10.1971 tarihli öğrenci dilekçesi
[574] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 30.5.1972 tarih ve 132/ 1472 sayılı yazı
[575] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 15.12.1961 tarihli yazı

derneklerince açılan yabancı dil kurslarına öğrencilerin katılmaları uygun görülmüştür.[576]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerine yapılan (bir öğrenci için) yıllık yardım tutarı 1968-1969 yılı için 1581 tl dır. Tablo 48' de öğrencilere kişi başına yapılan yıllık yardım tutarları verilmiştir.

TABLO 48: ÖĞRENCİLERE (BİR ÖĞRENCİ) YAPILAN YILLIK YARDIM TUTARLARI [577]

1. Yiyecek Bedeli	924 tl
2. Giyim Yardımı	450 tl
3. Kitap Yardımı	88.05 tl
4. Kırtasiye Yardımı	8.90 tl
5. Üniversite Harcı	100 tl
Toplam	1581 tl

4. 7. 6. Yatılık İşlemleri

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu, parasız yatılı okul olma özelliğini kapanışına kadar sürdürmüştür. Okula yeni kayıt olan öğrencilerden mezun olduklarında mecburi hizmete tabi oldukları için Taahhütname ve Kefalet senetleri alınmıştır. Taahhütname ve Kefalet senetleri ile öğrenciler mali sorumluluk altına alınmıştır. Öğrenciler öğrenimleri sırasında kendi istekleri ile okulu bıraktıkları, öğrenim dalını bakanlık onayını almaksızın değiştirdikleri, tüzük ve yönetmeliklere aykırı davranışlar yüzünden haklarında tazminat takibi yapılmak zorunda kaldıkları; mezun olduktan sonra tayin edildikleri yerde görev kabul etmedikleri, öğretmenlik görevini izinsiz yada mazeretsiz olarak terk ettikleri, mecburi hizmet sona ermeden idari yada inzibati kararla devler memurluğundan çıkarıldıkları zaman tazminat vermeyi kabul ederlerdi, Ayrıca öğrenim sırasında okudukları kuruma ait bina, araç ve gereçlere verdikleri zararı ödemeyi kabul etmişlerdir.

---

[576] M.E.B; Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 26.11.1960 tarih ve 061 (60)-12607 sayılı yazı
[577] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 1968-1969 Öğretim Yılı Öğrencileri Masraf Cetveli

Öğrencilerin yatılılık halleri yönetmelik hükümlerine göre sona erdirilebilir, yatılılığı sona erdirme çeşitli şartlara bağlanmıştır. Hazırlık sınıfını tamamlayan öğrencilerden, Devlet Lise Bitirme İmtihanını (yaz ve güz dönemi) öğretim yılı sonunda geçemeyen öğrencilerin okulla ilişkisi kesilir.[578] Asıl sınıf öğrencileri kendilerine verilen öğrenim planlarını, güz dönemi imtihanlarının bitimine kadar gerçekleştirmekle yükümlüdür. Öğrenim planlarını gerçekleştiremeyen öğrencilerin okulla ilişkisi kesilir.[579] Bu gibi öğrencilerden, güz dönemi imtihanlarının bitimini takip eden ilk hafta içinde okul müdürlüğüne bir dilekçe ile başvurarak öğrenim planlarını ilk imtihan döneminde tamamlayabileceklerini beyan edenlerin durumu, başarılamayan derslerle ilgili fakülte öğretim üyelerinin yazılı görüşü alındıktan sonra okul öğretmenler kurulunda incelenir, genel ve başarı durumları göz önüne alınarak öğrencilerin öğrenim plânlarını tamamlamak üzere yatılılıklarını bir dönem daha uzatabilir. Ancak bu hal dört yıllık öğrenim boyunca iki sömestre yi geçemez.[580] 1971 yılında öğrencilere yapılan bir duyuruda 1969-70 öğretim yılında öğrenim planlarını gerçekleştirilemeyen öğrencilerin durumlarının 17 Mayıs 1971 tarihli öğretmenler kurulunda incelendiği ve; A.Ü Fen Fakültesi öğrencilerinden 1969-70 öğretim yılı sonunda yeterli kredi alamayan öğrencilerin yatılılık durumları 31 Ekim 1971, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesine devam eden öğrencilerin 1969-70 öğretim yılı sonunda öğrenim planlarına göre gerekli başarıyı gösteremeyen öğrencilerin borçlu oldukları dersler ile halen bulundukları sınıfın derslerini yatılılık durumları uzatılarak 31 Ekim 1971 vermeleri gerektiği; Ekim 1970 tarihinde yatılıklarını iade ettirmeleri gereken öğrencilerin durumları da borçlu oldukları ders ve kredilerle halen bulundukları sınıfların ders ve kredilerini almaları şartıyla Ekim 1971 imtihanları sonuna kadar ertelenmiş; meslek derslerinden borçlu olanların bu borçlarını ve halen bulundukları

---

[578] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 40. M.E.B; **A.g.yön**, 1972, Madde 79.

[579] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 44. M.E.B; **A.g.yön**, 1972, Madde 48.

[580] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 45. M.E.B; **A.g.yön**,1972, Madde 79.

sınıfın meslek derslerinden sadece biri hariç diğerlerini vermiş olmak kaydıyla Ekim 1971 imtihanları sonuna kadar ertelenmiş olduğu ilan edilmiştir.[581]

1972-73 öğrenim planlarının değerlendirildiği 20.12.1973 tarihli öğretmenler kurulunda onaltı öğrencinin başarısız olduğu tespit edilerek yatılılıkları kaldırılmıştır.[582]

4. 7. 7. Tazminat İşlemleri

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda tazminat uygulaması yönetmeliklerce düzenlenmiştir. Bu çerçevede;

Yönetmelik hükümlerine göre okulla ilişkisi kesilen öğrencilerden; hazırlık sınıfını bitirip, Üniversite Giriş İmtihanını kazanan fakat okuldan ayrılmak isteyen; "öğrenciler okul dışında bir görev kabul edemezler" hükmüne aykırı bir görev kabul ettiği tespit olan ve okuldan çıkarılan; mezun olduktan sonra mecburi hizmetini yerine getirmeyen öğrencilere; tazminat tatbikatı yapılır.[583]

Öğrenim planlarını tamamlayamadıkları için okulla ilişkileri kesilen; öğrencisi bulundukları fakülteye devam edenlerden durumlarını belgelendirenlerin normal öğretim süresinden bir yıl sonrasına kadar tazminat tatbikatı yapılamaz,[584] ilkesiyle, öğrencilerin mağduriyetleri önlenmiştir.

Bu kapsamda öğrencinin yatılılık süresiyle orantılı olarak, tazminat belirlemesi yapılmıştır. Okulun bir öğrencisi için düzenlenen 1963 - 1969 tarihlerini kapsayan 24.10. 1978 tarihli Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri masraf cetvelinde öğrencilerin okuldaki eğitimleri sırasında yapılan masraflar, 17544.20 tl olarak hesaplanmış ve öğrenciye tazminat tatbikatı yapılmıştır.[585]

Tablo 49' da Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin kişi başına dört yıllık maliyeti verilmiştir.

---

[581] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü;18 Mayıs 1971 tarih ve 1460 sayılı Öğrenci Duyurusu

[582] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü;25 Aralık 1973 tarih ve 4959 sayılı Öğrenci Duyurusu

[583] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 67. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 68. M.E.B Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 18.9.1975 tarih ve 208.0.22250 sayılı yazı

[584] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 46

[585] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 24.10.1978 tarihli , Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Masraf Cetveli.

TABLO 49: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİ BAŞINA DÖRT YILLIK MALİYET DURUMU [586]

1. Yiyecek Masrafı	4909.50 tl
2. Aydınlatma ve Isıtma Gideri	2136.63 tl
3. Giyecek ve Diğer Masraflar	4650 tl
Toplam :	11.696.13 tl
789 sayılı Kanuna Göre % 50 Zam :	5848.07 tl
Genel Toplam :	17544.20 tl

Okuldan ayrılmak isteyen ya da tazminat uygulaması yapılacak öğrencilerin durumları düzenlenen dosya Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilerek öğrenciler hakkında tazminat işlemleri, yürütülür; bakanlık okuldan kovuşturma belgelerini ister ve tazminat uygulaması yapar.[587]

4. 7. 8. Mezunların Atamaları

Öğrenciler mecburi hizmetle yükümlü oldukları için öğretmenlik atamaları mezun oldukları yıl Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmıştır. Mezun olan öğrencilerin listesi ve atama evrakları okul tarafından düzenlenip, ilk atama döneminde bakanlığa gönderilerek öğrencilerin görev yerleri belirlenirdi. Öğrencilerin görev yapacakları iller belirlendikten sonra atama listeleri Yüksek Öğretmen Okulu'na bildiriliyor, okul müdürlüğü de öğrencilere görev yerlerini tebliğ etmekle yükümlüdü.

Tablo 50'de 1966-67, 1971-72 öğretim yılları arasında mezun olan öğrencilerin atandıkları okullar verilmiştir. 1969- 70 yılına ait veriler bulunamadığı için tabloda gösterilmemiştir. Mezunlardan 265'i liselerde, 112'si öğretmen okullarında, 12'si çeşitli üniversitelerde asistan olarak görevlendirilmiştir. 205 öğrencinin ise görev yerleri belirlenememiştir.

---

[586] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 24.10.1978 tarihli , Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Masraf Cetveli.

[587] M.E.B Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 11 Eylül 1969 tarihli yazı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 11 Eylül 1969 tarih ve 3130 sayılı yazı

TABLO 50: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ GÖREVLENDİRİLME YERLERİ[588]

	LİSE	İLK.ÖĞR. OKULU	EĞİTİM ENSTİTÜ	ÜNV. ASİST.	TAYİNİ BİLİNM.	TOPLAM
1966-67	60	28	-	3	-	91
1967-68	95	40	-	9	-	144
1968-69	83	26	-	-	37	146
1969-70	-	-	-	-	-	-
1970-71	-	-	-	-	122	122
1971-72	27	18	-	-	46	91
TOPLAM	265	112		12	12	205

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinden; tutum, davranış, çalışkanlık ve üstün başarıları ile ön plana çıkan öğrencilerin atamaları öğretmen okullarına yapılarak öğrenciler ödüllendirilir. Bu durumdaki öğrenciler Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Yönetim Kurulu tarafından tespit edilerek Milli Eğitim Bakanlığına bildirilmiş ve tayinleri öğretmen okullarına yapılmıştır.[589]

4. 7. 9. Öğrenci Başarısı ve Değerlendirme

Yüksek Öğretmen Okulları 19.yüzyılın yarısında toplumumuzun müspet ilme ve düşünceye yönelmesiyle ortaya çıkan değerli bir eğitim kurumudur. İlk kuruldukları kritik devrede müspet ilme, düşünceye ve araştırmaya dayalı olarak, medeniyette batıya, örfte kendine yönelmenin öncülüğünü yapmıştır.[590]

Kodamanoğlu'na göre; Yüksek Öğretmen Okulu uygulaması başarılı bir öğretmen yetiştirme modelidir. 1959 yılında Ankara'da tesis edilen yeni Yüksek Öğretmen Okulu modeli fakir ancak başarılı köy ve kasaba çocuklarına yükseköğretim yolunu açmıştır. Bu okuldan da çok başarılı devlet adamları, akademisyenler, edebiyatçılar, öğretmenler ve işadamları yetişmiştir. Bunlara örnek olarak; Hasan Ali Yücel, Reşat Nuri Güntekin, Cahit Külebi, Şemsettin Günaltay, Cahit Külebi, Ahmet

---

[588] M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1965-66,1972-73 Öğretim Yılı Yıllıkları.
[589] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Yönetim Kurulu, 25-31.5.1972 tarihli toplantı tutanağı.
[590] Erten,İlhami; " Yüksek Öğretmen Okullarımız",**Işıklar Dergisi**, yıl 1, Sayı 3,1968, s.1

Hamdi Tanpınar, Prof.Dr. Reşat Genç, Prof.Dr. Mehmet Kaplan ve niceleri gösterilebilir.[591]

Kavcar'a göre;[592] Okulların değerlendirilmesindeki en objektif ölçüt yetiştirdikleri elemanların hizmet alanında gösterdikleri başarıdır. VII. Milli Eğitim Şurası'nda öğretmen yetiştirme konusunda çeşitli ilkeler benimsenmiş, Türk Milli Eğitimi'nin ihtiyaç duyduğu nitelikli öğretmenin yetiştirilmesi hedeflenmiştir. İşte Ankara Yüksek Öğretmen Okulu VII. Milli Eğitim Şurası'nda belirtilen niteliklere sahip güçlü öğretmenler yetiştirmeyi amaçlamıştır. Öğretime açık bulunduğu süreçte bunu da başardığı söylenebilir. Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının önemli bir kısmı üniversitede asistanlık imtihanlarını kazanarak akademik kariyere devam ettikleri için bu okulların kısa zamanda ve yeterli sayıda lise öğretmeni yetiştirmesi güçleşmiştir. Öğrencilerin fakültelerinde ve bölümlerdeki çalışma temposu da kısa zamanda artmış, bu öğrenciler başarı oranını anlamlı şekilde yükseltmişlerdir. Bu nedenle üniversitedeki hocaları asistan alırken onları tercih etmişlerdir. Açılan hemen hemen her türlü imtihan Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin üstünlüğü ile sonuçlanmıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ilk mezunlarını vermeye başladığı dönemde ilgili fakülteler bu öğrencileri asistan olarak okulda bırakmak istemişler, 30 öğrenci için Yüksek Öğretmen Okulu'na yazı yazılmış bu konuda Bakanlıkta yapılan toplantıda Bakanın onayı ile bu öğrencilere üniversitede asistan olarak kalmaları için izin verilmiştir.[593]

1966-67 öğretim yılı Haziran dönemine kadar geçen süreçte okul mezunlarının yüzde kırkı (kırk beş öğrenci kadar) üniversitelerde asistan ve uzman olarak göreve başlamış, beş öğrenci yurt dışına ihtisas ve doktora yapmak için gitmiş, yirmibeş öğrenci de Eğitim Enstitülerinde görevlendirilmiştir. [594] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu sadece liselere öğretmen yetiştirmekle kalmamış üniversitelere akademisyende yetiştirmiştir.

---

[591] Kodamanoğlu; Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili 28.04.1998 tarih ve saat14'te Ankara'da yapılan görüşme.
[592] Kavcar;**A.g.m**,1987, s. 43
[593] Erdem; Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili 8.4.1999 tarih ve saat 11.oo de İstanbul'da yapılan görüşme.
[594] Murat; **A.g.m**; s.8-9. Kardaş; **A.g.m**, s.6

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na açıldığı ilk yıllarda seçilecek öğrenciler için bakanlık şu sloganı kullanmıştır; "zekisin, çalışkansın fakat yoksun, seni Yüksek Öğretmen vasıtasıyla üniversiteye taşıyacağım;"[595] bu slogana uygun olarak okul 1970'li yılların ortalarına kadar fakir ancak zeki Anadolu çocuklarına üniversitede eğitim imkanı sağlamıştır.

Cırıtlı'ya göre;[596] Yüksek Öğretmen Okulu kurulduğu ilk yıllarda Darülfünun karşısında laik eğitimin mücadelesini vermiştir. Dönemin aydınları bu okulda öğretmenlik yapmıştır. Bu okulun mezunları, cumhuriyetin ilanında Atatürk'ü de etkilemiştir. Hatta siyasal ve hukuk fakültesi mezunları bunların etkisiyle öğretmen olmayı tercih etmiştir. Başlangıçta kurulan Yüksek Öğretmen Okulu başarılı olmasına rağmen Ankara Yüksek Öğretmen Okulu başarılı olamamıştır. Bu okul bir arayışın sonucu olarak ortaya çıkmıştır, yatılı olması sebebiyle Yüksek Öğretmen Okulu ismini almıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu mezunu Arıkan'a göre; [597] çok kısa ömürlü olmasına rağmen Ankara Yüksek Öğretmen Okulu mezunları başta eğitim alanı olmak üzere bir çok iş ve eserler bırakmaya devam etmektedir. Bugün yurt içindeki ve dışındaki üniversitelerde büyük çoğunluğunu öğretim ve yönetim kademelerinde başarı ile hizmet vermektedir. Eğitim kurumlarında öğretmenlik ve idarecilik yapanlar da başarılı oldular. Bunların dışında iş hayatına atılan birçok Yüksek Öğretmenli önemli başarılar gösterdiler. Başta eğitim alanında olmak üzere değişik iş kollarında yeni ufuklar açarak iş sahası geliştirdiler, bugün kurdukları iş alanlarında sahibi oldukları eğitim kurumlarında binlerce insanla çalışan Yüksek Öğretmenli vardır. Bütün bu özellikler bu modelin başarısını göstermektedir.

---

[595] Kodamanoğlu; 28.04.1998 tarihli görüşme
[596] Cırıtlı, Hüsnü; 17.4.1977 Tarih ve saat 15.00' te Ankara'da yapılan görüşme.
[597] Arıkan, **A.g.m**; s.3-4

TABLO 51 : ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU SINIF GEÇME ORANLARI [598]

YILLAR	TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	SINIF GEÇEN ÖĞRENCİ SAYISI	SINIFTA KALAN ÖĞRENCİ SAYISI	BAŞARI YÜZDELERİ
1967-68	603	508	95	% 84
1968-69	776	613	163	% 78
1969-70	955	850	105	% 89
1970-71	602	477	125	% 79
1971-72	479	363	116	% 75
1972-73	487	408	79	% 83
1974-75	314	262	52	% 83
1976-77	294	236	58	% 80

Tablo 51'e göre Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin sınıf geçme durumlarına göre başarı oranları 1967-68, 1976-1977 öğretim yılları arasında en düşük % 75, en yüksek % 89 olmuştur.

TABLO 52: 1970-1975 TARİHLERİ ARASINDA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARI DURUMLARI [599]

YILLAR	SON SINIF ÖĞRENCİ SAYISI	MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI	BAŞARI YÜZDESİ
1970-71	120	115	% 96
1971-72	200	91	% 46
1972-73	208	178	% 86
1973-74	120	55	% 46
1974-75	219	118	% 54
1975-76	190	76	% 40

Tablo 52' ye göre 1970-75 öğretim yılları arasında son sınıf öğrencilerinin başarı oranları % 96'dan % 40'a kadar düşmüştür.

Sarıcalı'ya göre; [600] Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri çok başarılı öğrencilerdir. 1963 yılında 50 son sınıf öğrencisinden 49' u mezun olmuştur. Öğrencilerin % 50 sinin diploma dereceleri pekiyidir. Diploma törenini yapıldığı A.Ü. Fen Fakültesi'nde öğretim elemanlarından söz alıp konuşanlar şunu belirtmişlerdir,Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri Fen Fakültesine girdikten sonra

---

[598] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 23.03.1971 tarih ve 060/841 sayılı Yazı, M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1967-68,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları.

[599] Doğan, Hıfzı; " Öğretmen Yetiştiren Kurumlar ve Sorunları", **A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 1977, Cilt,10. Sayı 1-4, s.103

[600] Sarıcalı; 8.4.1999 tarihli görüşme.

Fen Fakültesinin kaderi değişmiştir. Her sene güç halle bir kaç öğrenci mezun ederken şimdi çok sayıda ve pekiyi derece ile mezun verilmeye başlamıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu mezunu ve eski müdürü Terzi'ye göre;[601] Yüksek Öğretmen Okulu mezunu öğretmenler, alanlarında çok başarılı öğretmenlerdir. Bu kalitedeki öğretmenleri başka okullardan yetiştirmek mümkün değildir. Okulun kampüs şeklinde düzenlenmesi ve öğrenciye her imkan sunulduğu için bu öğrenciler çok başarılı olmuştur. Hazırlık sınıflarına ilk başlayan öğrencilerde okula başladıktan sonra başarısızlıklar görülmüş ancak bu öğrencilerin büyük gayretleri ile kısa sürede başarılı olmuşlardır. Yüksek Öğretmen Okulları öğretmen yetiştirmede ulaşılan zirvedir.

Arıkazan'a göre; [602] Öğrenciler çok zeki ve çalışkandır, onlarla ders işlemek gerçekten zordur. Bu okulun özelliği öğrenci seçiminde gizlidir. 1969- 1974 tarihleri arasında ücretli olarak görev yaptım, hazırlık okulundaki öğrenciler özellikle çok zeki ve çalışkan öğrencilerdir, öğretmenlik hayatımda karşılaştığım en zeki öğrenciler Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileridir.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu mezunu Duman'a göre; [603] Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri özel seçimle belirlendikleri için zeki öğrencilerdir, okudukları ilgili fakültelerde başarılı olmuşlar, üniversitedeki hocalar asistanlık için bu öğrencileri seçer olmuşlardır.

Yüksek Öğretmen Okulu mezunu Hazer'e göre; [604] bugün, Hacettepe, Boğaziçi ve Orta Doğu Teknik Üniversiteleri gibi üniversitelerin en yüksek puanlı bölümlerine giren öğrenci seviyesindeki zeki öğrenciler ilköğretmen okullarından elene elene Yüksek Öğretmen Okulu'na alınmaktadır. Bugün aynı düzeyde öğrenciler Eğitim Fakültelerine alınırsa aynı başarı elde edilir.

Erdem'e göre; [605] İlköğretmen Okullarına dayandırılan Yüksek Öğretmen Okulları ortaöğretime öğretmen yetiştirmek için başarılı modeldir. Yaklaşık yirmi yıllık

---

[601] Terzi; 28.07.1999 tarihli görüşme
[602] Arıkazan; 24.04.1998 tarihli görüşme
[603] Kavcar,Cahit; a.g.e. s. 202
[604] Hazer, Baki; Yüksek Öğretmen Okulu Uygulaması Değerlendirme Anketi.
[605] Erdem; 8.4.1999 tarihli görüşme.

uygulamanın sonuçlarına göre; Ankara Yüksek Öğretmen Okulu liselere nitelikli öğretmen yetiştirmekle kalmamış, üniversite öğretim üyeliğini besleyen gür bir kaynak olmuştur.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğrenci tabanı ile ilgili görüşler benzer özellik göstermektedir. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği Başkanı Süleyman Kuru şunları söylemektedir;[606] Yüksek Öğretmen Okulunun en ilginç vasfı zeki ve yoksul öğrencilere ortam bulmaktır, yüzde doksanı köylü olan okulumuz öğrencileri Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na gelmeselerdi yüksek tahsil yapamayacaklardı. Yılda geliri 1000 tl' yi geçmeyen bir köylü ailesinin çocuğuna 250 tl gönderebilmesi düşünebilir mi; bizleri bu seviyeye yükselten okulumuza bu imkanları sağladığı için candan bağlıyız.

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi Demiroğlu;[607] okul öğrencilerinin % 95'inin köy menşeli ve değirmende buğdaylarını öğütmek için başkalarından borç para alan yoksul ailelerin zeki ve başarılı çocukları olduğunu ifade etmektedir.

4. 8. Sosyal Faaliyetler

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu yatılı olduğu için, öğrencilerin okula uyumu ve boş zamanlarının değerlendirilmesi amacıyla okul müdürlüğü tarafından çeşitli sosyal faaliyetler düzenlenmiştir. Okuldaki sosyal faaliyetleri düzenlemek için okul müdürlüğü bir komisyon kurarak, düzenlenecek sosyal faaliyetleri planlayarak öğrencilerin bu plan çerçevesinde sosyal faaliyet düzenlemelerine izin vermiştir. 1973 - 1974 öğretim yılında öğrencilere yapılan duyuruda sosyal faaliyet olarak; " Ayakta Durmak İstiyorum" adlı piyesin sahneye konması, 16 Mart Öğretmen Okulları Kuruluş Yıldönümü törenleri, Türk Müziği Gecesi ve komisyonun belirleyeceği konferansların yapılmasına karar verilmiş ve öğrencilerin bu karara uyması istenmiştir.[608]

Belirli gün ve haftalarda öğrencilere görev verilerek özel kutlama programları düzenlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu büyük Atatürk'ün ölüm

---

[606] Kuru, Süleyman; " Açılan Kapımız ",**16 Mart** Özel Sayı, 16 Mart 1966, s.1

[607] Demiroğlu, Mehmet; "Gençlik Olarak Görevimiz", **Yüksek Öğretmen Okulu**,Yıl 1 Özel Sayı 1, s.6

[608] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 14.3.1974 tarih ve 429.4. 1281 sayılı yazı

yıldönümleri,[609] Milli Bayramlar,[610] Öğretmen Okullarının ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun Kuruluş Yıldönümü için özel törenler düzenlenmiştir.[611] Bu programlar için öğretmenler kurulunda yapılacak işler kararlaştırılarak, öğretmenlerde görevlendirilmiştir. Cumhuriyetin 50.Yıl kutlamaları için okulda kitap ve resim sergisi açılması planlanmış ve öğretmenler görevlendirilmiştir.[612] Kutlama törenleri çerçevesinde 18 Mart Çanakkale Şehitleri Anma Törenlerine okulu temsilen dört öğrenci gönderilmiştir.[613]

Okul Müdürlüğü öğrencilerin alanlarında bilgi ve görgülerini artırmak, öğrencileri kaynaştırmak amacıyla Ankara dışına çeşitli inceleme gezileri de düzenlemiştir. Bu amaçla Ayvalık'ta daha net görünecek olan Halkalı Güneş Tutulmasına 34 öğrenci gönderilmiştir.[614]

İstanbul Kandilli ve Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Rasathanelerinde inceleme yapmak üzere 40 kişilik öğrenci grubu okul müdür yardımcısının rehberliğinde 18-24.4.1968 tarihleri arasında inceleme ve araştırma gezisine götürülmüştür.[615]

Bilimsel toplantı ve seminerlere öğrencilerin katılımının sağlanması için bakanlık, her türlü tedbiri almış; okul müdürlüğü de öğrencilerin katılımını sağlamıştır.[616]

Öğrencilerin kaynaşmasını sağlamak amacıyla, okul müdürlüğü ve öğrenci derneği hafta sonlarında ücretsiz konserler düzenlemiş, konserlere radyo ses sanatçılarının katılımı da sağlanmıştır.

Okul müdürlüğü, öğretmenlerden oluşturduğu komisyon ile gazete çıkarmayı düşünmüştür. Çıkarılacak gazetenin isminin öğrenciler tarafından verileceği, 9.4.1961 tarihinde isminin belirleneceği; gazetede şiir, hikaye bilimsel bilmece, karikatür, fotoğraf, kitap ve dergi tanıtma ve çeviriler yer alacağı öğrencilere duyuruluştur.

---

[609] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 7.11.1975 tarih ve 429.4 / 2017 sayılı yazı
[610] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 27.6.1973 tarih ve 500 /2053 sayılı, 14 Mart 1974 tarih ve 429.4./1280 sayılı yazılar
[611] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü;23.2.1974 tarih ve 429.4.1027 sayılı yazı
[612] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1973 tarihli Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı.
[613] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 13 Mart 1973 tarihli yazı
[614] M.E.B Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 16.5.1966 tarih ve 061.60.1.5683 sayılı onay yazısı.
[615] M.E.B Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 17 4.1968 tarih ve 061.80.5010 sayılı onay yazısı.
[616] M.E.B Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 6. 3.1970 tarih ve 01.05.10 /362 sayılı yazı.

Ayrıca gazetenin çıkarılması için öğretmenlerden 50 kuruş toplanacağı duyurulmuştur.[617] Öğrenci dernekleri çeşitli tarihlerde; Işık, 16 Mart, Ülkü Pınarı, Bizim Pınar, Tiyatro Grubu Bülteni gibi gazete ve dergiler çıkarmışladır. Bu dergi ve gazetelerde okul öğretmenleri ve öğrenciler tarafından; Yüksek Öğretmen Okulu ve dönemin güncel konuları ile ilgili yazı, şiir ve hikayeler yazılmıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri çeşitli spor dallarında oluşturdukları takımlarla üniversite ve yüksek okullar arasında düzenlenen spor müsabakalarına katılmışlardır.[618] Öğrenci dernekleri de okulda; spor, müzik, gazete ve dergi çıkarma okul kantinin öğrenciler adına işletme ve benzeri sosyal faaliyetleri düzenlemiştir.[619]

Öğrenciler 14.5.1968 tarihinde tiyatro kulübü kurmuşlardır. Öğrencilerden oluşan tiyatrocular okulda çeşitli faaliyetlerde bulunmuşlardır. Tiyatro faaliyetlerine okul müdürlüğü olumlu bakmış bir öğretmenin yönetiminde ve rehberliğinde öğrencilerin çalışmalarına izin vermiştir.[620] Tiyatro kulübü faaliyetleri ile ilgili haber bültenleri yayınlamıştır.[621]

Hazırlık sınıfları ve asıl sınıf öğrencileri yatakhane de birlikte kalmışlar, bu durum öğrenciler arasında ağabey kardeş ilişkisinin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Öğrenciler birbirlerinin alanlarına saygı duymuşlar ve değer vermişlerdir. Yemekhane ve mütaala salonlarında birbirleri ile ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarında uygarca tartışmışlardır. Kız ve erkek öğrenciler arasında da kardeş ilişkisi hakim olmuştur. [622] Öğrenciler arasındaki ağabey kardeş ilişkisi okul yıllarından sonra da devam etmiştir.

1970'li yıllarda anarşi ve terör ortamına bağlı olarak sosyal faaliyetlerde azalma meydana gelmiştir. Yapılan bir araştırmada, 1975-76 öğretim yılında öğrencilerin akademik çalışmaları dışında sosyal etkinliklerin azlığı dikkati çekmektedir. Araştırmada sosyal etkinlik olarak sadece gazete okuma tespit edilmiştir.

---

[617] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü;1960 tarih ve 429.4 sayılı yazı
[618] Gençlik ve Spor Bakanlığı Ankara Bölge Başkanlığı; 13.1.1977 tarih ve 32 / 44 sayılı yazı
[619] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 24.12.1963 tarih ve 231 sayılı yazı.
[620] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 10.3.1973 tarihli öğrenci dilekçesi
[621] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tiyatro Külbü Haber Bülteni
[622] Arıkazan; 24.04.1998 tarih ve saat14.30 yapılan görüşme

Sergi, spor, müzik, geleneksel günler,okul gezileri, folklor, tiyatro, konferans dergi çıkarma gibi sosyal etkinlikler hiç görülmemiştir.[623]

4. 9. Disiplin İşleri

Öğrenciler okul içi ve okul dışındaki tüm davranışlarından okula karşı sorumludur. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 1965 geçici ve 1972 tarihli yönetmeliği öğrencilerin okula karşı sorumlulukları, yapılmasına izin verilen ve verilmeyen davranışlarını belirlenmiştir.

4. 9. 1. Öğrencilerin Uyacağı Kurallar

Öğrenciler; derslere, seminerlere ve kurslara devam etmekle, uygulama ve laboratuvar çalışmalarına, inceleme ve araştırma gezilerine katılmakla; okul idaresi, öğretmenler, öğretim ve idare kurulları tarafından kendilerine verilecek görevleri günü gününe yapmakla; yükseköğretim kurumu mensuplarına yaraşır tarzda hareket etmekle yükümlüdür. Çalışma günlerinde ve saatlerinde mazeretleri dolayısı ile okuldan ayrılmak veya derslere devam etmemek zorunda olanların idareden izin almaları gerekir. Bir ders yılı içinde izin almaksızın 20 gün devamsızlık yapan öğrencinin okulla ilişkisi kesilir.[624]

Hastalık yüzünden gecikmeler öğrenim süresince bir ders yılını geçemez, hastalığı daha uzun süre devam edenlerin okulla ilişkisi kesilir.[625] Hafif surette hasta olanlar okul revirinde yatırılır. Uzun süre tedaviye muhtaç olanlarla, hummalı hastalığa tutulanlar velilerinin yanına veya bir hastaneye gönderilir.[626]

Öğrenciler dışarıda hiçbir görev kabul edemezler, böyle bir görev kabul ettiği tespit olunanlar okuldan çıkartılır ve haklarında tazminat tatbikatı yapılır.[627]

---

[623] Doğan; **A.g.m**; s.107

[624] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 64. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 65.

[625] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 65. M.E.B; **A.g.yön**, 1972, Madde 66.

[626] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 66. M.E.B; **A.g.yön,** 1972, Madde 67.

[627] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1966 , Madde 67. M.E.B; **A.g.yön**,1972, Madde 68.

Öğretmenlik için gerekli özelliklere sahip olmadıkları okul idaresi veya ilgili öğretmenler tarafından tespit olunan öğrencilerin durumları öğretmenler kurulunca incelenir; öğretmenlik vasıflarını taşımayan öğrencilerin okulla ilişkisi kesilirek ve kendilerine bir öğrenim belgesi verilir.[628]

4. 9.2. Öğrencilerin Okul İdaresinden İzin Alarak Yapabilecekleri İşler

Öğrencilerin okul idaresinden izin alarak yapabilecekleri işler şunlardır;

Okul içinde toplantı yapmak, nutuk söylemek, konferans, tören ve müsamere düzenlemek; Okul dışında ilgili makamlardan da izin almak suretiyle toplantı ve gösteriler düzenlemek veya katılmak; Okul içinde kitap, dergi, broşür, gazete, beyanname ve benzeri yayınları dağıtmak, duvarlara ilan yapıştırmaktır. [629]

4. 9. 3. Öğrenciler İçin Suç Sayılacak Davranışlar

Öğrencilerin davranışlarına kısıtlama getirilmesi, okulun parasız yatılı öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumu olması nedeniyle yönetmelik hükümlerinde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Öğrenciler için suç sayılacak davranışlar yönetmelik hükümlerinde şu şekilde belirlenmiştir;

Okul idaresine veya öğretmenlere karşı herhangi bir şekilde toplu harekete öncülük etmek veya karışmak; Okula bildirilmesi gereken hal ve durumları saklamak, yanlış bildirmek ve yanlış adres vermek; Öğretim ve idare mensuplarına, memurlara karşı nezaket kurallarına uymayacak şekilde davranmak; Okul tarafından verilen kimliklerde tahrifat yapmak; Derslere, ders uygulamalarına, seminer, kurs, laboratuvar, atölye çalışmalarına ve inceleme gezilerine mazeretsiz olarak devam etmemek; Okul eşyasını kötü kullanmak, tahrip etmek, kaybetmek ve okul bahçesine zarar vermek; Okul içinde ve dışında kumar oynamak; Okul içinde ve dışında içki ve diğer keyif verici maddeleri kullanmak; İzinsiz olarak gece okul dışında kalmak,

---

[628] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**, (1963) 1965 , Madde 68. M.E.B; **A.g.yön** 1972, Madde 69.

[629] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön**,(1963) 1965 , Madde 70

verilen izin süresini mazeretsiz olarak uzatmak; Kız ve erkek öğrenci münasebetlerinde arkadaşlık sınırlarının dışına çıkmak; Kız öğrencilerin öğrenim süresince nişanlanması veya evlenmesi; Okula idarenin izini olmadan misafir getirmek, yemek yedirmek ve okulda yatırmak; Tahsis edilen yerlerin dışında, sınıfta, koridorlarda veya yatakhanelerde sigara içmek; Okul içinde veya dışında ahlak kurallarına aykırı davranışlarda bulunmak; Devletin siyasetine veya ahlaka aykırı yasak yayınları ve resimleri okumak veya okula getirmek; Arkadaşları ile kavga etmek; Sahibinin izni olmadan arkadaşlarının eşyasını kullanmak; Okul idaresince veya idarenin izniyle öğrenciler tarafından asılan ilanları tahrip etmek; Serbest çalışma saatlerinde arkadaşlarını rahatsız etmek; İmtihanlarda kopya çekmek; Okul içinde veya dışında siyasetle uğraşmaktır.[630]

Öğrenciler için suç sayılacak davranışlar, Türkiye'nin 1970' li yıllardaki anarşi ve terör olaylarından oldukça etkilenmiştir. Yönetmelik hükümleri dışında ayrıca disipline aykırı davranışlar için özel disiplin yönetmelikleri çıkarılmış, suç sayılan davranışların sınırları genişletilmiştir. Talim ve Terbiye Kurulu'nun 3 Mart 1975 tarih ve 491 sayılı kararı ile kabul edilen Yüksek Dereceli Okullar Disiplin Yönetmeliği Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerini de kapsamıştır. Disiplin yönetmeliği hükümlerine göre;

Okul dışında okulun adını kullanarak toplantı ve gösteriler düzenlemek ya da başkaları tarafından düzenlenen toplantı ve gösterilere katılmak;[631] okulun adını kullanarak yurtiçinde veya dışında toplu gezi, çay, eğlence tertiplemek ve sergi açmak;[632] okul içinde idarenin izni olmadan dernek, cemiyet veya klüb kurmak;[633] Okul içinde tüzel kişiler veya her türlü teşekkül ve müesseseler lehinde veya aleyhinde propaganda yapmak;[634] Derslere girilmesine veya ders yapılmasına herhangi bir surette engel olmak, dersteki öğrencileri dışarı çıkarmak veya çıkarmaya teşvik edici davranışlarda bulunmak;[635] Öğretmenin izni olmadan ders notlarını teksir etmek;[636]

---

[630] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,**(1963) 1965 , Madde71
[631] M.E.B; **Yüksek Dereceli Okullar Disiplin Yönetmeliği**; 1975, Madde 3-a
[632] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-a
[633] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 5
[634] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 7
[635] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-c

Okul dışında öğretmen yetiştiren yüksekokul öğrenciliği ile bağdaşmayacak şekilde kitap, broşür, gazete, bildiri, beyanname, ilan ve benzerlerini dağıtmak, duvarlara yapıştırmak veya asmak, yollara ve duvarlara yazı yazmak;[637] Ahlaka ve adaba aykırı davranışlarda bulunmak, öğretmen adayına yakışmayacak şekilde giyinmek, tuvalet ve makyaj yapmak;[638] Okula yaralayıcı aletler, silahlar ve patlayıcı maddeler getirmek veya bunları bulundurmak veya kullanmaya teşebbüs etmek;[639] Okul içinde tek başına veya toplu halde veya birlik, cemiyet veya dernek olarak T.C. Anayasası'ndaki Türkiye Cumhuriyeti'nin Temel İlkelerine aykırı nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışmak veya her ne surette olursa olsun siyasi partilerin veya sendikaların birbirleri ile yaptıkları günlük mücadelelere paralel olan hareket, durum, tutum ve davranışlarda bulunmak;[640] Bütün okula veya belli derslere veya belli öğretim üyelerine yöneltilmiş direniş ve boykot olaylarını düzenlemek, teşvik etmek veya direniş ve boykota katılmak, mevzuata aykırı yürüyüşler, gösteriler tertip etmek, teşvik etmek veya katılmak;[641] Okul içinde yada dışında devletin yetkili memurlarına, güvenlik kuvvetlerine her ne sebeple olursa olsun karşı gelmek, silah ya da patlayıcı madde kullanmak;[642] Milli birlik ve bütünlüğü bozucu, milli duyguları zedeleyici nitelikte sözlü, yazılı ve sair yayın yapmak, eylemde bulunmak;[643] Milli birlik ve bütünlüğü bozacak şekilde yabancı bayrak, sembol, rozet taşımak veya kullanmak veya bu türden marşlar söylemek, pankart taşımak;[644] suç sayılmaktadır.

1975 yılında çıkarılan Yüksek Dereceli Okullar Disiplin Yönetmeliği daha önceki yönetmeliklerden farklı olarak okulun ve öğrencilerin siyasi olaylardan etkilenmelerini önlemek amacıyla daha sert tedbirler getirmiştir.

---

[636] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-f
[637] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-ı
[638] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-i
[639] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-0
[640] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-ş
[641] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-u
[642] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-ü
[643] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-v
[644] M.E.B; **A.g.yön,** 1975, Madde 3-y

4. 9. 4. Disiplin Kurulu

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin Kurulu; öğretmenler kurulu tarafından ders yılı başında seçilecek üç öğretmenle okul müdürü tarafından görevlendirilen müdür başyardımcısından oluşur.[645] Müdür başyardımcısı disiplin kurulunun da başkanıdır.[646] Suç sayılan davranışlarda bulunan öğrenciler hakkında karar alınması, yönetmelik hükümlerine göre ceza verilmesi disiplin kurulunun görevidir.

Disiplin Kurulu okulun genel nizam ve disiplin konularını görüşüp gerekli kararları almak üzere, ayrıca her sömestri başlarında müdürün isteği ile yılda iki defa müdürün başkanlığında toplanır.[647]

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinden suç işleyenlere suçlarının niteliğine göre; İhtar, Tekdir, Sicile Geçirme, hazırlık sınıfı için İlköğretmen Okuluna geri gönderme, okuldan bir aya kadar geçici çıkarma ve okuldan tamamen çıkarma cezaları verilir.[648] Ayrıca öğrencilerin öğrenimlerine devam ettikleri fakülte veya yüksek okul disiplin kurullarınca verilen cezalarda Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin Kurulunca verilen ceza hükmündedir.[649]

4. 9. 5. Disiplin Olayları İle ilgili Uygulamalar

Kuruluş dönemlerinde basit disiplin olayları olmasına rağmen özellikle 1965 yılından sonra, disiplin olayları ülkedeki siyasi yapıdan ve öğrenci olaylarından oldukça yüksek seviyede etkilenmiştir. Disiplin olayları siyasi olaylara dönüşmüştür. Bu durum okul disiplininin bozulmasına, öğrenciler arasında siyasi düşünce gruplarının oluşmasına, karşıt gruplardaki öğrencilerin kavga etmesine, öğrencilerin derslere katılamamasına neden olmuş; hatta bu olaylar okul müdürlüğünün tedbirler almasına rağmen okulu kapanışa götürmüştür.

---

[645] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 73
[646] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 18
[647] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 74,75
[648] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 76
[649] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965 , Madde 78

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin suçu işleyen öğrencilere hassasiyetle yaklaşmış, okul düzeninin korunması için gerekli tedbirleri almıştır. 5.1.1962 tarihli disiplin kurulu toplantısında; bir kız öğrencinin kendisine verilen izin süresinden geç okula dönmesi, erkek arkadaşı ile okul dışında yemek yemesi, erkek arkadaşı ile okula gelmesi ve erkek arkadaşının sarhoş olması, okul öğrencileri arasında büyük tepkiyle karşılanması görüşülmüştür. Alınan 1 sayılı karar ile öğrenciye okuldan üç gün uzaklaştırma cezası verilmiştir.[650]

14.12.1965 tarihli dilekçeyle öğrenciler "Fikir Klübü" kurduklarını okula bildirmişlerdir. Ancak okuldan izin almadan önce okulun adı kullanılarak Emniyet Müdürlüğünden izin alındığı, bu durumun sakıncaları ve klubün yasal olmadığı; klübün siyasi amaçla kurulduğu, bir siyasi partiye hizmet ettiği, bu durumun Yüksek Öğretmen Okulu öğrenciliği ile bağdaşmadığı ve öğrenciler arasında bölünmelere yol açacağı okul müdürlüğü tarafından Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.[651]

13.12.1967 tarihli disiplin kurulu toplantısında; Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ne devam eden bir öğrencinin sahte izin kağıdı düzenleyerek okuldan izinsiz ayrılması, geceyi dışarıda geçirmesi ve 27-28 kasım 1967 tarihinde bazı öğrencilerin kafeteryada kavga etmesi görüşülmüş; öğrencilere 15 gün ile 1 ay arasında değişen okuldan geçici çıkarılma cezaları verilmiştir.[652]

Okul disiplin kurulu; okul müdürüne ve müdür yardımcılarına hakaret, okul eşyasını izinsiz okul ve Ankara ili sınırları dışına çıkarma, okulda sağ ve sol düşünce gruplaşmalarına neden olmaktan dolayı tamamen okuldan çıkarma cezası da vermiştir. Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği başkanına belirtilen suçlamalardan dolayı okul disiplin kurulu tarafından okuldan büsbütün uzaklaştırma cezası verilmiş,[653] karar üst disiplin kurulu olan Milli Eğitim Bakanlığı Disiplin Komisyonunca da onaylanmıştır.[654]

---

[650] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin Kurulu 5.1.1962 tarih ve 1 numaralı kararı
[651] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 19.3.1966 tarih ve 429.0 / 91 sayılı yazı
[652] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin Kurulu 13.12.1967 tarih ve 1 numaralı kararı
[653] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin Kurulu 11.7.1968 tarih ve 2 numaralı kararı
[654] M.E.B; Disiplin Komisyonu Başkanlığı; 3.9.1968 tarih ve 404.1.305 sayılı kararı. M.E.B Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 24.9.1968 tarih ve 520.1.60 sayılı yazı

Okulda 19, 20, 21 Kasım 1972 tarihlerinde çıkan siyasi nitelikli öğrenci olaylarında öğrenciler ve okul araç gereçleri büyük zarar görmüştür. 19, 20, 21 Kasım 1972 tarihli öğrenci olayları ilgili okul disiplin kurulu özel bir rapor hazırlamış,[655] olaya karışan öğrencilere disiplin soruşturması açılmıştır. Raporda Türkiye'deki sosyo ekonomik gelişmelerden okuldaki öğrencilerin olumsuz etkilendiği; bunun sonucu olarak ta Türkiye'dekine benzer siyasi gruplaşmaların 12 Mart 1971 tarihinden itibaren öğrenciler arasında hızlandığı; gruplar arasında kavgalar olmaya başladığı; bu durumun hoş karşılanamayacağı belirtilerek; son öğrenci olaylarından okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve okul çalışanlarının zarar gördüğü belirtilmiş; Okulun kamuoyunda son olaylardan sonra itibarının iyice düşürüldüğü ifade edilmiştir. Ayrıca bu raporla okulun ideolojik analizi de çıkarılmış, okuldaki öğrencilerin toplam dört gruba mensup oldukları ve bu grupların ayrı ayrı okuldaki ağırlıkları ve sayıları belirlenmiş; okuldaki tüm öğrencilerin bir siyasi grubun üyesi olduğu belirtilmiştir. Bu grupların zaman aralarında fiziki mücadelelere giriştikleri tespit edilmiştir. Okulda anayasal sınırlar içinde çeşitli siyasi düşüncelere bağlı olmasının belirtildiği raporda Atatürkçülük çizgisinin öğrencileri birleştirecek tek yol olduğu da belirtilmiş ve bu doğrultuda tedbirler alınması istenmiştir.

19, 20, 21 Kasım olayları çok geniş bakış açısı ile ele alınıp değerlendirilmiş; olaya karışan toplam 16 öğrenciye hem adli soruşturma açılmış, hem de okul disiplin kurulu 3 - 30 gün arasında değişen, okuldan geçici süre uzaklaştırma cezaları vermiştir.[656]

Okuldaki bu olumsuz hava nedeniyle bazı öğrenciler Öğretmenlik Meslek Bilgisi derslerine devam edemediklerini bu sebeple bu derslerden başarısız olduklarını okul müdürlüğüne verdikleri dilekçelerde ifade etmişlerdir.[657]

Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü,Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'ndaki siyasi olaylarla yakından ilgilenmiş, 29.12.1968 - 21.1.1969 tarihleri arasında devam eden öğrenci olayları ile ilgili düzenlenen raporda

---

[655] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin Kurulu 3.3.1973 tarihli kararı
[656] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Disiplin Kurulu 3.3.1973 tarihli kararı
[657] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 11.4.1975 tarihli R.K, 19.5.1975 tarihli M.Ş, 26.5.1975 tarihli C.B 5.10.1976 tarihli E.A ve N.P adlı öğrenci dilekçeleri

bir sendikaya kayıtlı öğrencinin üst Disiplin kuruluna verilmesini; okulun camlarını kıran, eşyalarını tahrip eden öğrencilerden, zararın tahsil edilmesi gerektiği belirtilmiş ve bu olaylara karşıda; okuldaki öğrenci derneğinin yasa ve yönetmeliklere uygun davranışlar içinde olması, politika ile uğraşmaması; okul içi emniyet tedbirlerinin artırılması; spor, müzik ve mesleki formasyon kazandıracak faaliyetlerin yapılması; okul kütüphanesinin araştırma merkezi haline getirilmesi; öğrencilerin okula bağımlılığının artırılması için konferans, seminer ve benzeri bilimsel faaliyetler düzenlenmesi gibi tedbirlerin alınması istenmiştir.[658]

Terör eylemlerine karışan öğrencilere adli soruşturmalar da açılmıştır. Bu gibi öğrencilerin yaptıkları eylemler ve emniyet müdürlüğünde bekletilme süreleri okul müdürlüğüne resmi yazılarla bildirilmiştir. Öğrencilerin karıştıkları siyasi nitelikteki olaylar; Darp, Öğrenim özgürlüğünü kısıtlama, Karşıt görüşlü öğrencilerin birbirlerine saldırmaları, İmtihanda öğretmene hakaret, Okulda olay çıkarma, Duvarlara boya ile yazı yazma, Görevlilere mukavemet, Suçluyu kaçırma gibi eylemlerdir.[659]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi ve öğretmenleri, öğrencilerin siyasi olaylarla ilgili tutumlarını engellemek, öğrenciler arasında sevgi ortamı oluşturmak, huzuru sağlamak ve öğretmen yetiştiren kurum özelliğini tesis etmek amacıyla çabalar sarf etmiştir. Öğretmenler kurulu olayların arttığı dönemlerde toplanarak çeşitli tedbirler almıştır. 24.7.1970 tarihli öğretmenler kurulu toplantısında okulda meydana gelen terör olaylarının engellenme yolları tartışılmış ve kararlar alınmıştır. Kurul; olayların idari tedbirlerle durdurulamayacağı, yasal tedbirlerin alınması gerektiği; okul yönetmeliğinin en kısa zamanda çıkarılması gerektiği; yatılılık sisteminin sakıncalarının ortadan kaldırılmasına kadar burslu sisteme geçilmesi; dış baskınlara karşı bakanlığın okulda devamlı emniyet tedbirleri aldırması gerektiği şeklinde kararlar almış ve bu kararları bakanlığa bildirilmesine karar vermiştir.[660] 22. 3.1973 tarihli öğretmenler kurulunda öğrenciler arasında birlik ve beraberliği artırmak için özel toplantı düzenlenmiş, toplantıda öğrencileri kaynaştırmak amacıyla özel

---

[658] M.E.B Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; 17.5.1969 tarih ve 425.2.(60)7901 sayılı yazı
[659] Ankara Emniyet Müdürlüğü; 19 Ekim 1976 tarih ve 15778 sayılı, 1.12.1978 tarih ve 134311 sayılı, 26.12.1978 tarih ve 145511 sayılı yazılar
[660] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 24.7.1970 tarih ve 5 karar nolu Öğretmenler Kurulu Toplantısı

programlar düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu programlarda; Taassup ve Hoşgörü, Anayasamız ve Hoşgörü, Türk Milliyetçiliğinin Sınırları konferansları, Anadolu Gecesi, İzahlı Batı Müziği, Edebiyat Gecesinin yer alması planlanmıştır.[661] Öğrencilere yapılan duyurularda öğrencilerin uyması gereken kurallar ve tavsiyeler yer almıştır. Bu duyurularda; okuldaki siyasi olayların tüm öğretmenleri üzdüğü; öğretmenlerin tüm öğrencileri hazırlık sınıfından itibaren yetiştirmek için ellerinden gelen çabaları gösterdikleri; öğretmenlerin dileklerinin öğrencilerin iyi yetişmiş birer öğretmen olarak Türkiye'ye hizmet etmelerinin gerektiği; fikir sahibi olmalarının normal olduğu ancak birbirleri ile kavga etmemeleri gerektiği; kardeşlik ortamı ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının çizdiği sınırlarda fikirlerini tartışmalarını; aksi halde Türkiye'nin bundan büyük zarar göreceğini belirtmişlerdir.[662]

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü siyasi olaylarla ilgili bakanlığa da rapor hazırlamıştır.(1978) Bu raporda;[663] Okulun öğrencilerinin belli bir politik görüşün odağı olduğu, Beşevler bölgesindeki olayların merkezinin yine okul kampüsü olduğu belirtilerek bu bölgedeki okulların sağlıklı bir eğitim yapabilmesi için öneriler getirilmiştir. Bu öneriler içinde;

1.Okula çeşitli fakültelerden yeteri kadar öğrenci alınması,

2.Okulun boş bulunan laboratuvar ve anfilerinden Gazi Eğitim Enstitüsü'nün yararlandırılması,

3. Okulun güvenlik içinde olmasının sağlanması,

4. Okul kadrolarının ivedilikle sağlanması,

5. Okul müdürü ve yardımcılarına kampüsün kontrol altına alınabilmesi için lojman tahsis edilmesi, görüşlerine yer verilmiştir.

Okul müdürlüğü ve öğretmenlerin aldığı tedbir ve harcadığı tüm çabalara rağmen Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda siyasi olaylar tüm üniversite ve yüksekokullarda olduğu gibi durdurulamamıştır. Bu durum okulun kapatılma gerekçeleri içinde yer almıştır.

---

[661] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 22.3.1973 tarihli Öğretmenler Kurulu Toplantısı
[662] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 21.12.1973 tarih ve 429.4 / 4885 sayılı yazı
[663] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; Okuldaki Siyasi Olaylarla İlgili Tarih ve sayı belirlenemeyen rapor (Tahmini 1978)

4. 10. Sağlık İşleri

Yüksek Öğretmen Okulları parasız yatılı olduğu için okulda sağlık personeli bulundurulmuştur. Sağlık personeli; öğrencilerin, öğretmenlerin ve diğer personelin sağlık problemlerini gidermeye çalışmıştır. Sağlık personeli olarak okulda değişik tarihlerde doktor, hemşire ve hasta bakıcı görevlendirilmiştir. Ancak sağlık personeli bazı yıllar ihtiyacı kısmen karşılamıştır. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 1965 tarihli Geçici ve 1972 tarihli Yüksek Öğretmen Okulları yönetmeliğine göre okul doktorunun görevleri şunlardır;

Her sömestr başında ve tatile gidecekleri zaman bütün öğrencileri sağlık taramasından geçirmek ve durumlarını sağlık fişlerine kayıt etmek; Sağlık yönünden bakıma muhtaç olan öğrencileri idareye bildirmek ve gerekli tedbirleri almak; Memurların sağlık raporlarını düzenlemek; Tatilde memleketine gidecek öğrencilerden bakıma muhtaç olan öğrencilere gerekli tavsiyelerde bulunmak, bunların bakımı için gerekli tedbiri almak; Hastanelere gönderilmesi gerekli öğrencilerin raporlarını düzenlemek ve idareye bildirmek; Okul müdürlüğünce lüzum görülmesi durumunda öğretmen ve memurları evlerinde tedavi etmek; Revirde yatan hastaları tedavi etmek; Sağlık memuru ve hemşirelerin görevlerini tayin etmek ve çalışmalarını kontrol etmek; Lüzumlu ilaçların ve tedavi malzemesinin okulda bulunmasını sağlamak; Okulun dershane, yatakhane, yemekhane ve diğer kısımlarını sağlık bakımından sürekli kontrol etmek, alınması gerekli tedbirleri idareye bildirmek; Öğrencilere çıkacak yemekleri sürekli kontrol etmek ve lüzum gördüğü cihette durumu idareye bildirmek.[664] 1972 tarihli yönetmelik okul doktorunun görevlerini bu hükümlere ilave olarak; Öğretim yılı sonunda okulun genel sağlık durumu ve ihtiyaçları hakkında bir rapor düzenleyerek okul müdürlüğüne vermek ve gerekli tedbirleri alarak okulun diğer sağlık işlerini düzenlemek hükümlerini eklemiştir.[665]

Öğrencilerin her türlü sağlık giderleri okul tarafından ücretsiz olarak karşılanmıştır. Okulun kurulduğu ilk yıllarda Atatürk Lisesinde banyo olmadığı için

---

[664] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; **A.g.g.yön,** (1963) 1965, Madde 26.
[665] M.E.B; **A.g.yön** 1972, Madde 35

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

öğrencilerin banyo ihtiyaçları ücreti okul tarafından karşılanarak şehirdeki anlaşmalı sıhhi banyolardan karşılanmıştır.[666] 21.11.1961 - 15.12.1961 tarihleri arasında sıhhi 749 öğrencinin banyo yaptığı belirtilmekte ve bu hizmetin satın alınması istenmektedir. 15.12.1961 tarih ve 190 sayılı Satın alma kararı ile Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Satın alma Komisyonu 749 öğrencinin sıhhi banyo ihtiyacı için toplam 1498 tl ödeme yapmayı kararlaştırmıştır.[667]

Öğrencilerin hastalık durumlarında genellikle Ankara'daki çeşitli Devlet Hastanelerinden yararlanılmıştır. Öğrenciler Devlet Hastanelerine sevk edilerek sağlık hizmetinden ücretsiz yararlanmaları sağlanmıştır.[668]

4. 11. Bina Araç ve Gereçleri

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun açılması gerektiği daha önceleri Milli Eğitim Şuralarında belirtilmesine rağmen; bina, araç gereç ve öğretmen ihtiyacı belirlenmeden çok ani kararla açılmıştır. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu açıldığında kendine ait bir binası olmamış, Atatürk Lisesi'nde öğretime başlamıştır.

Kuruluş günlerinde okul binası ile ilgili olarak kurucu müdür Hasan Erk şunları söylemektedir;[669] Atatürk Lisesi'nin bir bölümü daha doğrusu bodrum katı ile ikinci katında birbirine dik iki koridordan birindeki odalar okula tahsis edilmişti, bakanlık proje hazırlayarak tahsis edilen yer amaca uygun hale getirildi; bodrum katı kısa zamanda yemekhane, ikinci kat koridorundaki bir kısım duvarlar yıkılarak yatakhane ve dershane yapıldı, işlerin planlandığı gibi çabuk bitirilmesi için her türlü imkan ve ödenek okul emrine verilmiş, bir taraftan derslikler, yatakhane ve mutfaklar için lüzumlu araç ve gereç sipariş edilmiş, bir taraftan da öğretmen kadrosu ve kursta takip edilecek müfredat tespit edilmiştir.

Atatürk Lisesi'nin Yüksek Öğretmen Okulu'na tahsis edilmesini Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri sağlamıştır. Okulun açılmasına ve derslerin başlamasına iki gün kala Atatürk Lisesi Müdürü tarafından Yüksek Öğretmen Okulu'na tahsis edilen

---

[666] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 15.12.1962 tarihli yazı
[667] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; Satınalma Komisyonu 15.12.1961taarih ve 190 sayılı kararı
[668] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 17.11.1966 tarihli yazı
[669] Erk; **A.g.m**; s. 5. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme

yer işgal edilmiş, derslikler kendi ihtiyaçları için düzenlenmişti. Bu durumda okul dersliksiz kalmıştı, okulun kurucu müdürü Hasan Erk, Bayındırlık Bakanlığına giderek Tevfik İleri'ye durumu anlatmış, bakan konuya çok sinirlenmiş, müsteşarı arayarak " Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü'nü makama çağırarak okul hakkında bilgi istedim" demiş ve sert bir ifade ile Yüksek Öğretmen Okuluna verilmesi düşünülen kısmın niçin kapatıldığını sordu, müsteşarın cevabı üzerine bakan sesini yükselterek ben bütün liseleri ele almışım siz bana bir liseden bahsediyorsunuz, o kısım derhal boşaltılsın ve Yüksek Öğretmen Okulu'na verilsin" demiştir. Böylece Atatürk Lisesi'nde önceden sipariş edilen malzemelerle donatılarak Yüksek Öğretmen Okulu öğretime 1 Ağustos 1959 yılında başlamıştır.[670]

Okulun kuruluş günlerinde kız öğrencilerin kalacakları yer problemi olmuş, kız öğrenciler için Yenişehir Ihlamur Sokak 12 numaralı bina aylığı 3500 tl'den 01.3.1960 tarihinden itibaren kiralanmıştır.[671] (Kızılay semtinde devlete ait bir otelden yararlanılmıştır. 27 Mayıs 1960 İhtilali sırasında kız öğrenciler bu otelden çıkamamış okul müdürü Hasan Erk, ilgili makamlarla ilişki kurmuş ve öğrencilerin okul yemekhanesinde yemek yemelerini sağlamıştır.)[672]

Atatürk Lisesi'nin ihtiyaca cevap vermemesi ve hazırlık sınıflarındaki öğrenci sayısındaki artışlar okul müdürlüğünü çeşitli arayışlara yöneltmiştir. Maltepe semtinde Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu tarafından kullanılan daha sonra tahliye edilen bina okul müdürü Mustafa Sarıcalı'nın teşebbüsü ve bakanlık aracılığı ile kiralanarak hazırlık sınıfı öğrencilerinin derslikleri ve mütaala salonları olarak kullanılmıştır.[673] Maltepe semtinde kiralanan bu bina Polis Yardımlaşma Sandığı tarafından satın alındığı ve yeni binalara taşınıldığı için 1966 yılında tahliye edilmiştir.[674]

---

[670] Erk; **A.g.m**; s. 5,6. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme
[671] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu;18.3.1960 tarih ve 132/273 Sayılı Yazı.
[672] Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme
[673] Sarıcalı; 8.4.1999 tarihli görüşme
[674] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 10.1.1967 tarih ve 700 / 52 sayılı yazı.

Okul binaları için geçici çözümlerden birisi de; Atatürk Lisesi'nin 1939 yılında yapımına başlanan ancak temel kısımları bitirilip bırakılan, C bloğunun,[675] 1959 yılında ihale edilmesi ve 14.9.1962 tarihinden itibaren kullanılmaya [676] başlamasıdır.

1959-60 ders yılı ortalarına doğru bir gün dönemin Başbakanı Adnan Menderes yanında Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri ve birkaç bürokrat ile okulu ziyaret etmiş, Nuri Kodamanoğlu'nun ders işlediği sınıfta yaptığı konuşma ile memnuniyetini ifade etmiş; öğretmenlik mesleği ve öğretmenlik hakkında güzel sözler söylemiştir. Okul hakkında okul müdürü Başbakana bilgi vermiş, okulun Türkiye'nin ortaöğretimdeki öğretmen ihtiyacının bir liseye sığınarak gideremeyeceğini, daha büyük kapasiteli modern binalara ihtiyacı olduğunu ifade etmiş, Başbakan dinledikten sonra Milli Eğitim Bakanına dönerek " bak müdür ne istiyor" demiş, bakan da gereğini düşünüyoruz şeklinde cevap vermiştir.[677] Bu ziyaretten sonra okulun yeni binaları için planlamalar yapılmaya başlamıştır.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu için büyük bir kampüs yapımı düşünülmüş, planlamalar yapılmıştır Okul binalarının yapımı için Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Yardım ve İşbirliği Teşkilatı Türkiye Misyonu ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında 5.7.1960 tarih ve CR 44-66-14 sayılı bir protokol imzalanmıştır. Proje ile Amerika Birleşik Devletleri'nden okul yapımı için finansman desteği sağlanmıştır. Projeye göre okul; sınıfları, laboratuvarları ve yatakhaneleriyle, dört yıl öğretim süreli ve 1000 öğrenci kapasiteli olarak planlamıştır. Başlangıçta okulun ihtiyacının karşılanması için yapılacak yeni tesisin 10 milyon tl'sına mal olacağı ve 1963 yılında öğretime başlayacağı, tesisin toplam maliyetinin ise toplam 21 milyon tl'sı olacağı belirtilmiştir.[678]

Yüksek Öğretmen Okulu binaları için 3.10.1960 tarihinde mimari proje yarışması düzenlenmiştir. [679] Proje yarışması ilgili olarak 5 - 22.10. 1960 tarihleri arasında çeşitli gazetelerde, 5-8.10.1960 tarihleri arasında Ankara Radyosu'ndan

---

[675] Ankara Valiliği Bayındırlık İl Müdürlüğü; 17.8.1962 tarih ve 5787 sayılı yazı
[676] Ankara Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü; 14.9.1962 tarih ve 14968/ 62 sayılı yazı
[677] Erk; **A.g.m**; s.7. Erk; 07.4.1999 tarihli görüşme
[678] Milli Eğitim Bakanlığı ve Amerikan Faaliyetler Misyonu, Eğitim Dairesi arasındaki 5 Temmuz 1960 tarih ve CR 44-66-14 numaralı Protokol metni (Teksir)
[679] Bayındırlık Bakanlığı; 3.10.1960 tarih ve 4.659 / 25895 sayılı yazı

yapılan ilanlarla halka yarışma ile ilgili bilgi verilmiş, bunun sonucu olarak yarışmaya 44 adet proje katılmıştır. Yüksek Mimar Samoel Sisa, Yüksek Mühendis Doğan Tekeli ve Yüksek Mühendis Metin Hepgülerden oluşan grubun yaptığı proje yarışmayı kazanmıştır.[680] Yarışmada birinci olan esere 20 bin tl, ikinci olan esere15 bin, üçüncü olan esere 10 bin ve beş adet 5 bin tl'sı ödül dağıtılmıştır.[681]

Şartnamede ayrıca yapılacak tesisin bölümleri şu şekilde belirlenmiştir;

1. Müdürlük ve İdare Binası

2. Öğretim Kısımları : Fizik Bölümü; Kimya Bölümü; Biyoloji Bölümü; Matematik Bölümü; Tarih, Coğrafya, Edebiyat, Felsefe ve Meslek Dersleri Bölümleri

3. Lojmanlar : Kız ve Erkek Yatakhanesi, Müdür ve İdareci Lojmanları (6 adet), Hizmetliler Lojmanları (3 adet), Misafirhane

4. Umumi Tesisler : Konferans Salonu(Oditoryum) 1500 kişilik, Kütüphane 100 000 kitap kapasiteli, Yemekhane ve dinlenme tesisleri, Spor Tesisleri ve Bahçeler; Revir 13 odalı,Garaj ve depolardır.[682]

Fen bilimleri bölümleri için; prof, doç ve asistanlara birer kişilik odalar, 40 öğrencilik sınıflar, 20 öğrencilik seminer odaları, 100 öğrencilik anfiler ve laboratuvarlar, hazırlık odaları ve laborant odaları biçiminde ayrıntılı planlama yapılmıştır. Sosyal Bilimler bölümleri içinde benzer şekilde ayrıntılı planlama yapılmıştır. Öğrenci yatakhaneleri de iki ve üç öğrencilik odalar halinde 1000 öğrenci kapasiteli olarak planlanmıştır.

Okulun projesi yarışmayı kazanan mimarlar grubuna 1961 yılında 850 000 tl'ye ihale edilmiş ve projenin safha safha yapılmasına karar verilmiştir.[683] Okul için yapılacak binalar aşağıdaki şekilde planlanmıştır;[684]

---

[680] Bayındırlık Bakanlığı; 24.12.1960 tarih ve 33999 sayılı yazı
[681] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Proje Yarışması Şartnamesi
[682] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Proje Yarışması Şartnamesi
[683] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 16.2.1961 tarih ve 700 / 187 sayılı yazı
[684] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 24.1.1960 tarihli Metrajı

TABLO 53: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BİNA YAPIM PLANLARI

BİNALAR	ALAN	TAHMİNİ BEDEL
Spor Salonu	2660 metrekare	1 662 500 tl
Erkek Öğrenci Yurdu 4 Blok :	2300 metrekare	1 437 500 tl
Kız Öğrenci Yurdu,Revir, Lojmanlar :	2500 metrekare	1 562 500 tl
Kafeterya ve Lokal :	3380 metrekare	2 112 500 tl
İdare ve Kütüphane :	3170 metrekare	1 981 250 tl
Öğretim Blokları :	7400 metrekare	4 625 000 tl
Konferans Salonu (Oditoryum) :	1770 metrekare	1 106 250 tl

Okulun tamamının yapımı için inşaat bedeli, 20 000 000 tl' sı olarak belirlenmiş, bu bedelin yarısı (10 000 000 tl) Amerika Birleşik Devletleri ile yapılan anlaşmayla ICA tarafından sağlanmıştır. Bu miktarın, öncelik sırasına göre kafeterya, kızlar yatakhanesi (1 blok), erkekler yatakhanesi (2 blok), Matematik, fizik, kimya ve biyoloji bölümleri, revir, idare ve lojmanlar 19 050 000 tl'ye; kalan 950 000 tl'si proje yarışması için harcanmıştır.[685]

Okulun yapımı 27 122 297 tl'sı keşif bedeli tespit edilerek, 31.7.1961 tarihinde ihaleye çıkarılmış,[686] % 34.56 eksiltme ile Yol ve Yapı Limited Şirketine toplam 17 748 832 tl'sı bedel ile ihale edilmiştir.[687] Ancak bu ihale ve binaların yapımında çeşitli sorunlar çıkmış, okul binaları ihtiyaç önceliğine göre tekrar ihale edilmiştir. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun binalarının yeniden ihale tarihleri, binaların teslimi ve maliyetleri aşağıda belirtilmiştir;

İhale edilen binaların yapımında ve teslim anında bir çok problem yaşanmış, bu durum okulun kendi binalarına taşınma sürecini geciktirmiştir. Bütün zorluklara rağmen 1966-67 öğretim yılından itibaren otuz milyon lirayı aşan bir harcama ile yapılmış olan Beşevler semtindeki binalara önce hazırlık sınıfları taşınmış, kız ve erkek

---

[685] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 16.2.1961 tarih ve 700 / 189 sayılı yazı
[686] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 17.7.1961 tarih ve 700 / 184 sayılı yazı
[687] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; İhale zaptı.

öğrencilere ait iki yurt binası, Matematik, Tarih ve Coğrafya binalarının geçici kabulü yapılmış bu binalarda da öğretime başlanmıştır. [688]

TABLO 54: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BİNALARIN YAPIM TARİHLERİ VE MALİYETLER [689]

BİNA ADI	İHALE TARİHİ	BİTİŞ TARİHİ	MALİYETİ
Fizik,Kimya, Biyoloji Böl.	21.1.1963	27.2.1965	2 521 608 tl
Tarih,Coğrafya, Matematik Böl.	22.2.1965	1.3.1966	2 443 343 tl
Yurt Binası.	23.2.1965	12.6.1966	
İdare Binası, ve Lojmanlar.	27.12.1965	27.12.1966	
Yurt Binası	23.2.1965	13.5.1966	
Kapalı Spor Salonu	22.8.1968	30.10.1969	2 013 889 tl
Oditoryum	22.8.1968	30.10.1969	2 945 786 tl

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerin barınma ders araç ve gereçleri ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamaıştır. Arıkazan'a göre;[690] Yüksek Öğretmen Okulunda öğrencilere çok geniş imkanlar sunulmaktadır, iki kişilik yatakhane odaları, laboratuvarlar, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirebilecekleri spor alanları ve dinlenebilecekleri tesisler, kütüphaneler; kaliteli yemek, giyecek ve eğitim ve kırtasiye malzemeleri yardımları yapılmıştır, Yüksek Öğretmen Okulu fakir halk çocuklarına sunulan iyi bir imkan olarak değerlendirilebilir.

Tablo 55'te Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun 1961-62 öğretim yılından 1976 - 77 öğretim yılına kadar fiziki kapasitesi ve sahip olduğu ders araç ve gereçleri çıkarılmıştır.

---

[688] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 22.8.1966 tarih ve 700 / 1883 sayılı yazı. Murat; **A.g.m**, s. 9

[689] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; Bayındırlık Bakanlığı eliyle yapılan yatırım listesi

[690] Arıkazan; 24.04.1998 tarih ve saat14.30 yapılan görüşme

TABLO 55: ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU FİZİKİ KAPASİTE DURUMU [691]

KAPASİTELER	1961-62	1971-72	1972-73	1973-74	1975-76	1976-77
Bina Sayısı	3	14	14	15	17	14
Derslik Sayısı	16	21	2	2	2	17
Yemekhane Sayısı	2	6	6	6	6	4
Yemekhane	1	1	1	2	2	1
Spor ve Toplantı Salonu	-	2	2	1	1	1
Laboratuvar ve İşlik	-	2	9	3	2	9
Lojman	-	1	9	8	9	9
Arazi Miktarı	-	25 dön.	25 dön.	25 dön.	25 dön.	10 dön.
Fiz Ders Arç. Takımı	-	1	1	1	-	-
Kim Ders Arç Takımı	-	2	1	1	-	-
Biy.Ders Arç Takımı	-	1	1	1	-	-
Sos Bil D Takımı	-	-	-	1	-	-
Matematik Takımı	-	-	-	1	-	-
Kitap	?	10300	?	8000	9700	9700
Otomobil	-	1	1	1	1	1
Çamaşır Mak.	-	4	4	4	12	3
Dikiş Makinası	-	2	2	3	3	2
Mikroskop	-	-	-	10	1	32
Radyo	-	-	4	5	5	5
Teyp	-	4	2	2	2	2
Amplifikatör	-	2	11	4	4	4
Keman	-	2	2	-	1	-
Piyano	-	1	1	1	1	1
Televizyon	-	-	-	-	-	2
Sinema Mak	-	1	1	-	-	-

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun bütçesi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanmıştır. Okulun ihtiyaç duyduğu yiyecek, giyecek, yakacak ve her türlü araç gereç ve diğer ihtiyaçların temin edilmesi bakanlığının tahsis ettiği ödenekle mümkün olmuştur.

---

[691] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu 23.11.1961 tarih ve 010/1423 sayılı Yazı, M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1971-72,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu; 6.2.1976 tarih ve 010/274 sayılı İstatistik Yazısı

Tablo 56'da Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun 1968 -69 öğretim yılında yatılı öğrenci kadrosu ve ihtiyaçlara göre planlanan bütçesi verilmiştir.[692]

TABLO 56: 1968-69 ÖĞRETİM YILI YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU BÜTÇESİ

HARCAMA KALEMİ	PLANLANAN ÖDENEK
15241 Büro Giderleri (Elektr ve Isıtma)	700 000 tl
15242 Ulaştırma Giderleri (P.T.T)	5 000 tl
15243 Taşıt İşletme ve Onarım Giderleri	15 065 tl
15245 Giyim Kuşam Alım Gideri;	
Öğrenci	470 700 tl
Hizmetli	11750 tl
15246 Malzeme Alım Giderleri;	
Öğrenciye Kitap Kırtasiye	
150 Üniversite Öğrencisi	120 000 tl
50 Hazırlık Sınıfı Öğrencisi	12 300 tl
Ders Aracı ve Ders Tatbikatı	15 000 tl
Malzeme Yenileme	15 000 tl
15247 Yiyecek Giderleri ;	
1046 Öğrenciye x (3,5 tl x 270)	988 470 tl
132 Öğret, memur x(3,5 tl x 240)	110 880 tl
15248 Okul Kütüphane Giderleri	6 000 tl
15249 Diğer Alım ve Giderler;	
İlaç ve Revir: (800 Öğrenci x 10 tl)	8 000 tl
(246 Öğrenci x 30 Tl)	7 380 tl
Üniv. İmtihanı. Giriş Ücreti (246 Öğrenci)	24 600 tl
Üniv. Öğren. Kayıt Harcı (760 Öğrenci)	30 000 tl
Üniv. Öğren. Kayıt Harcı (760 Öğrenci)	29 520 tl
O.D.T.Ü İmtihan Harcı (40 Öğrenci)	25 200 tl
Üniv. Öğrenci Yolluğu (800 Öğrenci x 35 tl)	252 000 tl
Hazırlık Sınıfı Öğrenci Yolluğu (246 Öğrenci x 35 tl):	77 790 tl
Okul Dışı Ders Uygulaması(1046 Öğrenci x 10 tl)	10 460 tl
Spor	1000 tl
TOPLAM	2 944 115 tl

1968- 1969 öğretim yılı için okul bütçesi hazırlanırken okulun ve öğrencilerin tüm ihtiyaçları ayrı ayrı hesaplanarak harcama kalemleri ve ödeneklerin belirlenmesi yapılmıştır. Ancak bu uygulama sonraki yıllarda değişmiş, genel bütçe harcama kalemlerine göre bütçe planlaması yapılmıştır.

---

[692] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 1968 - 69 Öğretim Yılı Öğrenci Kadrosuna Göre Hazılanan Bütçe Çizelgesi.

TABLO 57: 1971-72 ÖĞRETİM YILI İÇİN PLANLANAN BÜTÇE HARCAMALARI[693]

HARCAMA KALEMİ	PLANLANAN ÖDENEK
12813 Geçici Görev Yolluğu	3 000 tl
15241 Büro Giderleri (Elekt. ve Isıtma)	1500 000 tl
15242 Ulaştırma Giderleri	20 000 tl
15243 Taşıt İşletme ve Onarım Giderleri	30 000 tl
15246 Malzeme Alım Giderleri	200 000 tl
15248 Okul Kütüphane Giderleri	20 000 tl
15249 Diğer Alım ve Giderler	500 000 tl
16810 Bina Onarımı	30 000 tl
16820 Makine Tesisat Onarımı	65 000 tl
23831 Makine Teçhizat Alımları	200 000 tl
TOPLAM	2 568 000 tl

1971 -1972 öğretim yılı için hazırlanan bütçesinde 1968 - 1969 öğretim yılı için hazırlanan bütçeden farklı olarak harcama kalemlerinde ayrıntılara inilmemiş, genel harcama kalemleri ile bütçe planlamasına gidilmiştir.

4. 12. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Arşivi

Bu araştırma; Öğretmen yetiştirmede Ankara Yüksek Öğretmen Okulu uygulamasını, incelemeyi ana amaç olarak seçtiği için Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun arşivi bilgi toplama kaynaklarının en önemlisi olmuştur.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu arşivi, okulun Beşevler semtindeki kampüsünde; eski idare binasının bodrum katında bulunmaktadır. Eski idare binası tez çalışması yapıldığı tarihte Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir başka birim tarafından kullanıldığı için okulun arşivi ile yeterince ilgilenilmemektedir. Arşivdeki okulla ilgili

---

[693] Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü; 21.12.1970 tarih ve 132 / 4187 sayılı yazı.

belgeler, çeşitli onarımlar ve ilgili idarece arşivin farklı amaçlarla kullanılması sebebiyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Arşiv iki bölümden oluşmaktadır; birinci bölümde öğrencilere ait dosyalar, diploma defterleri, sınıf geçme defterleri, evrak kayıt defterleri ve Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarına ait diplomalar; ikinci bölümünde ise okulun resmi yazışmalarına ait dosyalar, öğretmenlere ait sicil dosyaları ve öğrenci dosyalarının bir kısmı bulunmaktadır.

Ekteki arşive ait fotoğraflarda da görüleceği gibi okula ait evraklar raflara rastgele dizilmiş, bir çoğu çuvallara doldurulmuş bir kısmıda bir köşeye çöp gibi atılarak yıpratılmıştır. Arşivin camları kırık ve açık olduğu için arşiv ve belgeler yağmur ve atık suların tehdidi altındadır.

Araştırıcı tarafından belgelerin taranması sırasında öğretmenlere ait sicil dosyaları, öğrenci dosyaları, diplomalar, diploma defterleri, sınıf geçme defterleri, evrak kayıt defterleri ve klasörler itina ile tekrar düzenlenmiş ancak bu çaba yeterli olmamıştır.

Öğretmen yetiştirme tarihimizin önemli uygulamalarından biri olan Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun arşivinin, daha sonraki dönemlerde başka araştırıcılar tarafindanda farklı amaçlarla incelenebilmesi, arşivdeki belgelerin korunması ile mümkündür. Bu sebeble okulun arşivinin birleştirilerek daha sağlıklı bir ortamda korunması gereklidir.

BÖLÜM V

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Bu bölümde; Yüksek Öğretmen Okulları mezunlarının, öğrenim gördükleri Yüksek Öğretmen Okullarının; öğretmen yetiştirme modeli, yönetimi, öğretmenleri, öğretim biçimi, öğrenci seçimi, öğrenciler arasındaki ilişkileri, okulları başarılı yapan nedenleri ve Yüksek Öğretmen Okullarının kapanış nedenleri hakkındaki görüşlerine yer verilmiştir.

TABLO 58: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ CİNSİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI

ERKEK		KADIN		TOPLAM	
f	%	f	%	f	%
95	76	30	24	125	100

Ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının % 76'sı erkek, % 24'ü ise kadındır.

TABLO 59 : ANKETE KATILAN YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ YAŞLARINA GÖRE DAĞILIMI.

45 YAŞ VE ALTI		46 - 50 YAŞ		51 - 55 YAŞ		56 - 60 YAŞ		61 YAŞ VE ÜSTÜ		BOŞ		TOPLAM	
f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
15	12	40	32	29	23	14	11	7	6	20	16	125	100

Tablo 59 incelendiğinde ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının, % 12' si 45 yaş ve altı, % 32' si 46- 50 yaş arası % 23' nün 51- 55 yaş arası, % 11' nin 56 - 60 yaş arası ve % 6 sının da 61 yaş üstü olduğu, % 16' sının ise yaşını belirtmediği görülmektedir.

TABLO 60: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ MEZUNİYET YILLARINA GÖRE DAĞILIMI

MEZ.YILI	f	%
1961 ÖNCESİ	4	3
1961 - 62	2	2
1962 - 63	6	5
1963 - 64	4	3
1964 - 65	3	2
1965 - 66	6	5
1966 - 67	3	2
1967 - 68	6	5
1968 - 69	13	10
1969 - 70	9	7
1970 - 71	19	15
1971 - 72	11	9
1972 - 73	12	10
1973 - 74	9	7
1974 - 75	2	1
1975 - 76	6	5
1976 - 77	3	2
1977 - 78	1	1
1978 - 79	1	1
1979 - 80	4	3
1980 - 81	1	1
TOPLAM	125	100

Tablo 60 incelendiğinde ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının ağırlıklı olarak 1968-69, 1973-74 öğretim yılları arasında toplandığı görülmektedir.

TABLO 61: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARINDAN MEZUN OLANLARIN OKULLARA GÖRE DAĞILIMI

ANK.Y.Ö.O		İST.Y.Ö.O		İZM.Y.Ö.O		TOPLAM	
f	%	f	%	f	%	f	%
75	60	37	30	13	10	125	100

Tablo 61 incelendiğinde ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının % 75'i Ankara, % 37'si İstanbul, % 10' nun da İzmir Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olduğu görülmektedir

TABLO 62: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARINDAN MEZUN OLANLARIN MEZUN OLDUKLARI FAKÜLTELERE GÖRE DAĞILIMI

FAKÜLTELER	f	%
A.Ü. FEN.FAK	52	42
A.Ü. D.T.C.F	17	14
A.Ü. İLAH.FAK	1	1
A.Ü. E.B.F	1	1
İST. ÜN.ED.FAK	10	8
İ.Ü. FEN. FAK	27	22
EGE.Ü. FEN FAK	13	10
O.D.T.Ü	4	3
TOPLAM	125	100

Tablo 62 incelendiğinde ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarından; % 42'si Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi'nden, % 14'ü Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nden, % 1'i İlahiyat Fakültesi'nden, % 1'i Eğitim Bilimleri Fakültesi'nden, % 8'i İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden, %22'si Fen Fakültesi'nden, % 10'nu Ege Üniversitesi Fen Fakültesi'nden, % 3'ü de Orta Doğu Teknik Üniversitesinden mezun olduğu görülmektedir.

TABLO 63: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULLARINDAN MEZUN OLANLARIN GÖREV YERLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MİL.EĞT. BAK.ÖĞRT		ÖZEL OK. ÖĞRT		ÖZEL DER. ÖĞRT		ÜNV. ÖĞRT ELAMANI.		DİĞER MESLEK GRUBU		TOPLAM	
f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
37	30	6	5	8	6	69	55	5	4	125	100

Tablo 63 incelendiğinde ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının; % 30'u Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda, % 5'i özel okullarda, % 6'sı özel dershanelerde öğretmen olarak, % 55'i çeşitli üniversitelerde öğretim üyesi olarak, % 4'ü de diğer meslek gruplarında çalışmaktadır.

TABLO 64: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ OKULUN ÖĞRETİM BİÇİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI

SEÇENEKLER	Hiç Katılmıyorum		Biraz katılıyorum		Katılıyorum		Oldukça Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		TOPLAM	
SORULAR	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1.Yüksek Öğretmen Okulu Uygulaması öğretmen Yetiştirmek için uygun bir modeldir.	-	-	-	-	7	6	23	18	95	76	125	100
3. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampus şeklinde olması ve yatılı oluşu öğretmenlik ruhunun oluşmasında önemli etkendir.	-	-	6	5	21	17	31	25	68	54	125	100
4. Yüksek Öğretmen Okulu'nda mesleki amaçlar öğretmen yetiştirmede ön planda tutulur.	-	-	7	6	25	20	39	31	54	43	125	100
5.Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik mesleğinin sevdirilmesine önem verilir.	2	2	8	6	26	21	36	30	53	42	125	100
6. Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin akşam verilmesi bu derslere ilgiyi artırır.	17	14	32	26	32	26	30	24	14	11	125	100
7.Yüksek Öğretmen Okulu'nda nitelikli öğretmenin yetiştirilmesine önem verilir.	-	-	3	2	14	11	35	28	73	58	125	100
8. Değişik fakülte ve bölümlerdeki öğrencilerin öğretmenlik meslek bilgisi derslerini birlikte almaları geniş bakışlı öğretmen olarak yetişmelerini sağlayan etkendir.	6	5	13	10	27	22	38	30	41	33	125	100
9. Yüksek Öğretmen Okulu uygulamasında iki ayrı okuldan ders almak öğretimin kalitesini artıran etkendir.	6	5	16	13	30	24	50	40	23	18	125	100
10. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi fakültelere devam eden öğrencilerin fakültelerdeki durumları konusunda ilgili fakültelerle sürekli işbirliği yapar.	4	3	23	18	32	26	43	34	23	18	125	100

Tablo 64'de Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının Yüksek Öğretmen Okulu uygulamasıyla ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

1.Yüksek Öğretmen Okulu Uygulaması öğretmen yetiştirmek için uygun bir modeldir, sorusuna mezunların; % 6'sı katılıyorum, % 18'i oldukça katılıyorum, % 76' sı da tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının büyük çoğunluğunun, Yüksek Öğretmen Okulunu öğretmen yetiştirmek için uygun bir model olarak gördüğü söylenebilir.

3. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde olması ve yatılı oluşu öğretmenlik ruhunun oluşmasında önemli etkendir, sorusuna mezunların; % 5'i biraz katılıyorum, % 17'si katılıyorum, % 25'i oldukça katılıyorum, % 54'ü de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının, Yüksek Öğretmen Okulunu'nun kampus biçiminde ve yatılı oluşunu öğretmenlik ruhunun oluşmasında önemli bir etken olarak gördükleri ilere sürülebilir.

4. Yüksek Öğretmen Okulu'nda, mesleki amaçlar öğretmen yetiştirmede ön planda tutulur, sorusuna mezunların; % 6' sı biraz katılıyorum, % 20' si katılıyorum, % 31'i oldukça katılıyorum, % 43'ü de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının, Yüksek Öğretmen Okulunda mesleki amaçların öğretmen yetiştirmede ön planda tutulduğunu ifade ettikleri söylenebilir.

5.Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik mesleğinin sevdirilmesine önem verilir, sorusuna mezunların; % 2'si hiç katılmıyorum, % 6'sı biraz katılıyorum, % 21'i katılıyorum, % 30'u oldukça katılıyorum, % 42'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak Yüksek Öğretmen Okulunu'nda öğretmenlik mesleğinin sevdirilmesine önem verildiği söylenebilir.

6. Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin akşam verilmesi bu derslere ilgiyi artırır, sorusuna mezunların; % 14'ü hiç katılmıyorum, % 26'sı biraz katılıyorum, % 26'sı katılıyorum, % 24'ü oldukça katılıyorum , % 11' i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bu dayanılarak Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının gece verilen öğretmenlik meslek bilgisi derslerine karşı ilgili oldukları söylenebilir.

7.Yüksek Öğretmen Okulu'nda nitelikli öğretmenin yetiştirilmesine önem verilir, sorusuna mezunların; % 2'si biraz katılıyorum, % 11'i katılıyorum, % 28'i oldukça katılıyorum, % 58'i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak Yüksek Öğretmen Okullarında nitelikli öğretmenin yetiştirilmesine önem verildiği söylenebilir.

8. Değişik fakülte ve bölümlerdeki öğrencilerin öğretmenlik meslek bilgisi derslerini birlikte almaları geniş bakışlı öğretmen olarak yetişmelerini sağlayan etkendir, sorusuna mezunların; % 5'i hiç katılmıyorum, % 10'nu biraz katılıyorum, % 22' si katılıyorum, % 30'u oldukça katılıyorum, % 33' ü de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak mezunların, değişik fakülte ve bölümlerdeki öğrencilerin öğretmenlik meslek bilgisi derslerini birlikte almalarının geniş bakışlı öğretmen olarak yetişmelerini sağlayan önemli etken olarak gördükleri söylenebilir.

9. Yüksek Öğretmen Okulu uygulamasında iki ayrı okuldan ders almak öğretimin kalitesini artıran etkendir, sorusuna mezunların; % 5'i hiç katılmıyorum, % 13'ü biraz katılıyorum, % 24'ü katılıyorum, % 40'ı oldukça katılıyorum, % 18' i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak mezunların; Yüksek Öğretmen Okulu uygulamasında iki ayrı okuldan ders almanın öğretimin kalitesini artıran etken olarak gördükleri söylenebilir.

10. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi fakültelere devam eden öğrencilerin fakültelerdeki durumları konusunda ilgili fakültelerle sürekli işbirliği yapar, sorusuna mezunların; % 3'ü hiç katılmıyorum, % 18'i biraz katılıyorum, % 26'sı katılıyorum, % 34'ü oldukça katılıyorum, % 18' i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu yönetiminin fakültelere devam eden öğrencilerin fakültelerdeki durumları konusunda ilgili fakültelerle sürekli işbirliği yaptığı söylenebilir.

TABLO 65: SORU 2. MEZUNLARIN YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNU EN İYİ MODEL HALİNE GETİREN NEDENLERİN ÖNEM DERECESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMI

Görüşler	Önemsiz		Biraz Önemli		Önemli		Oldukça Önemli		Çok Önemli		Toplam	
Seçenekler	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
a.Yatılı Oluşu.	10	8	18	14	28	22	33	26	32	26	125	100
b. Öğrencilerin İlköğretmen Okulları'ndan seçilerek alınması.	5	4	4	3	5	4	14	11	97	78	125	100
c. Öğretmenlik atamalarının hemen yapılması.	50	40	28	22	26	21	8	6	13	14	125	100
d. Öğrencilerin lisans eğitimlerini en iyi fakültelerde yapmaları.	7	6	18	14	23	18	45	36	32	26	125	100
e. Öğretim kadrosunun seçkin öğretmenlerden oluşması.	8	6	18	14	30	24	32	26	37	30	125	100

Tablo 65' de Yüksek Öğretmen Okulunu en iyi model haline getiren nedenlerin önem dereceleri verilmiştir.

2. Yüksek Öğretmen Okullarının;

a. Yatılı Oluşu, seçeneğine mezunların; % 8'i önemsiz, % 14'ü biraz önemli, % 22'si önemli, % 26 oldukça önemli, % 26' sı da çok önemli şeklinde görüş belirtmişlerdir.

b. Öğrencilerin İlköğretmen Okulları'ndan seçilerek alınması, seçeneğine mezunların; % 4' ü önemsiz, % 3' ü biraz önemli, % 4'ü önemli, % 11' oldukça önemli, % 78' i de çok önemli şeklinde görüş belirtmişlerdir.

c. Öğretmenlik atamalarının hemen yapılması, seçeneğine mezunların; % 40'ı önemsiz, % 22' si biraz önemli, % 21'i önemli, % 6'sı oldukça önemli, % 14'ü de çok önemli şeklinde görüş belirtmişlerdir.

d. Öğrencilerin lisans eğitimlerini en iyi fakültelerde yapmaları, seçeneğine mezunların; % 6' sı önemsiz, % 14' ü biraz önemli, % 18'i önemli, % 36' sı oldukça önemli, % 26' sı da çok önemli şeklinde görüş belirtmişlerdir.

e. Öğretim kadrosunun seçkin öğretmenlerden oluşması, seçeneğine mezunların; % 6' sı önemsiz, % 14'ü biraz önemli, % 24'ü önemli, % 26' sı oldukça önemli, % 30' u da çok önemli şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 65' e göre Yüksek Öğretmen Okulu mezunları Yüksek Öğretmen Okulunu en iyi model haline getiren nedenleri; birinci derecede öğrencilerin İlköğretmen Okulları'ndan seçilerek alınması, ikinci derecede öğretim kadrosunun seçkin öğretmenlerden oluşması, üçüncü derecede öğrencilerin lisans eğitimlerini en iyi fakültelerde yapmaları, dördüncü derecede yatılı oluşu, beşinci derecede de öğretmenlik atamalarının hemen yapılması şeklinde önem derecelerine göre sıraladıkları gözlenmektedir. Buna göre Yüksek Öğretmen Okulunu en iyi model haline getiren etmenlerin en önemlisinin öğrencilerin İlköğretmen Okullarından seçilerek alınması olduğu söylenebilir.

TABLO 66: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ OKULDA ÖĞRENCİLERE SUNULAN İMKANLARLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI

SEÇENEKLER	Hiç Katılmıyorum		Biraz katılıyorum		Katılıyorum		Oldukça Katılıyor		Tamamen Katılıyorum		TOPLAM	
SORULAR	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
11. Yüksek Öğretmen Okulu maddi imkanlardan yoksun, ancak başarılı öğrenciler için önemli bir eğitim imkanıdır.	-	-	1	1	4	3	13	10	107	86	125	100
12. Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğrencilere eğitim-öğretim faaliyetleriyle ilgili her türlü destek sağlanır.	-	-	11	9	30	24	47	38	37	30	125	100
13.Yüksek Öğretmen Okulu'nda sosyal faaliyetlere (spor, müzik, tiyatro, gezi) önem verilir.	2	2	14	11	27	22	38	30	44	35	125	100
14.Yüksek Öğretmen Okulu'nda ders araç ve gereçleri, labaratuvar, kütüphane ve spor salonu imkanları yeterlidir.	4	3	27	22	34	27	33	27	27	22	125	100
15.Yüksek Öğretmen Okulu'nda yatakhane , yemekhane ve kantin imkanları yeterlidir.	-	-	13	10	28	22	41	33	43	34	125	100

Tablo 66 incelendiğinde;

11. Yüksek Öğretmen Okulu maddi imkanlardan yoksun, ancak başarılı öğrenciler için önemli bir eğitim imkanıdır, sorusuna mezunların; % 1'i biraz katılıyorum, % 3'ü katılıyorum, % 10'nu oldukça katılıyorum, % 86' sı da tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulunu maddi imkanlardan yoksun, ancak başarılı öğrenciler için önemli bir eğitim imkanı olarak görüldüğü söylenebilir.

12. Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğrencilere eğitim-öğretim faaliyetleriyle ilgili her türlü destek sağlanır, sorusuna mezunların; % 9'u biraz katılıyorum, % 24'ü katılıyorum, % 38'i oldukça katılıyorum, % 30' sı da tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğrencilere eğitim-öğretim faaliyetleriyle ilgili her türlü destek sağlandığı söylenebilir.

13.Yüksek Öğretmen Okulu'nda sosyal faaliyetlere (spor, müzik tiyatro) önem verilir, sorusuna mezunların; % 2'si hiç katılmıyorum, % 11'i biraz katılıyorum, % 22'si katılıyorum, % 30'u oldukça katılıyorum, % 35'i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu'nda sosyal faaliyetlere (spor, müzik tiyatro, gezi) önem verildiği söylenebilir.

14.Yüksek Öğretmen Okulu'nda ders araç ve gereçleri, labaratuvar, kütüphane ve spor salonu imkanları yeterlidir, sorusuna mezunların; % 3'ü hiç katılmıyorum, % 22'si biraz katılıyorum, % 27'si katılıyorum, % 27'si oldukça katılıyorum, % 22'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu'nda ders araç ve gereçleri, labaratuvar, kütüphane ve spor salonu imkanları yeterli olduğu söylenebilir.

15.Yüksek Öğretmen Okulu'nda yatakhane , yemekhane ve kantin imkanları yeterlidir, sorusuna mezunların; % 10'u biraz katılıyorum, % 22'si katılıyorum, % 33'ü oldukça katılıyorum, % 34'ü de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu'nda yatakhane , yemekhane ve kantin imkanları yeterli olduğu söylenebilir.

TABLO 67: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ OKULDAKİ İLİŞKİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI

SEÇENEKLER	Hiç Katılmıyorum		Biraz katılıyorum		Katılıyorum		Oldukça Katılıyor		Tamamen Katılıyorum		TOPLAM	
SORULAR	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
16.Yüksek Öğretmen Okulu'nda kurallar; yönetici, öğretmen ve öğrenci temsilcilerinin katkıları ile uygulanır.	6	5	28	22	40	32	29	23	22	18	125	100
17.Yüksek Öğretmen Okulu'nda yönetici, öğretmen ve öğrenciler arasında sevgiye dayalı ilişkiler hakimdir.	-	-	8	6	24	19	41	33	52	42	125	100
18. Yüksek Öğretmen Okulu'nda kurallar demokratik ortamda işletilir.	3	2	22	18	45	36	30	24	25	20	125	100
19. Değişik fakülte ve bölümlerdeki alt ve üst sınıf öğrencileri arasında ilişkiler sevgiye dayalıdır.	-	-	3	2	21	17	24	19	77	62	125	100
20. Farklı cinsiyetlerdeki öğrenciler arasındaki ilişkiler sevgiye ve saygıya dayalıdır.	-	-	2	2	18	14	35	28	70	56	125	100
21. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampus şeklinde kurulması ve yatılı olması, değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin kaynaşmasını sağlamada önemli etkendir.	-	-	-	-	20	16	36	29	69	55	125	100
22. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin iyi yetişmelerini ve kaynaşmasını sağlamak amacıyla sosyal etkinliler düzenler.	2	2	32	26	35	28	36	29	20	16	125	100
23. Öğrenciler arasındaki politik görüş ayrılıkları öğretime olumlu etki eder.	32	26	42	34	29	23	19	15	3	2	125	100

Tablo 67 incelendiğinde;

16.Yüksek Öğretmen Okulu'nda kurallar; yönetici, öğretmen ve öğrenci temsilcilerinin katkıları ile uygulanır, sorusuna mezunların; % 5'i hiç katılmıyorum, % 22'si biraz katılıyorum, % 32'si katılıyorum, % 23'ü oldukça katılıyorum, % 18'i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu'nda kuralların; yönetici, öğretmen ve öğrenci temsilcilerinin katkıları ile uygulandığı söylenebilir.

17.Yüksek Öğretmen Okulu'nda yönetici, öğretmen ve öğrenciler arasında sevgiye dayalı ilişkiler hakimdir, sorusuna mezunların; % 6'sı biraz katılıyorum, % 19'u katılıyorum, % 33'ü oldukça katılıyorum, % 42'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu'nda yönetici, öğretmen ve öğrenciler arasında sevgiye dayalı ilişkilerin hakim olduğu söylenebilir.

18. Yüksek Öğretmen Okulu'nda kurallar demokratik ortamda işletilir, sorusuna mezunların; % 2'si hiç katılmıyorum, % 18'i biraz katılıyorum, % 36'sı katılıyorum, % 24'ü oldukça katılıyorum, % 20'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Yüksek Öğretmen Okulu'nda kuralların demokratik ortamda işletildiği söylenebilir.

19. Değişik fakülte ve bölümlerdeki alt ve üst sınıf öğrencileri arasında ilişkiler sevgiye dayalıdır, sorusuna mezunların; % 2'si biraz katılıyorum, % 17'si katılıyorum, % 19'u oldukça katılıyorum, % 62'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Değişik fakülte ve bölümlerdeki alt ve üst sınıf öğrencileri arasında ilişkilerin sevgiye dayalı olduğu söylenebilir.

20. Farklı cinsiyetlerdeki öğrenciler arasındaki ilişkiler sevgiye ve saygıya dayalıdır, sorusuna mezunların; % 2'si biraz katılıyorum, % 14'ü katılıyorum, % 28'i oldukça katılıyorum, % 56'sı da tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak; Farklı cinsiyetlerdeki öğrenciler arasındaki ilişkilerin sevgiye ve saygıya dayalı olduğu söylenebilir.

21. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde kurulması ve yatılı olması, değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin kaynaşmasını sağlamada önemli etkendir, sorusuna mezunların; % 16'sı katılıyorum, % 29'u oldukça

katılıyorum, % 55'i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde kurulması ve yatılı olmasının, değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin kaynaşmasını sağlamada önemli etken olduğu söylenebilir.

22. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin iyi yetişmelerini ve kaynaşmasını sağlamak amacıyla sosyal etkinliler düzenler, sorusuna mezunların; % 2'si hiç katılmıyorum, % 26'sı biraz katılıyorum, % 28'i katılıyorum, % 29'u oldukça katılıyorum, % 16'sı da tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu yönetiminin değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin iyi yetişmelerini ve kaynaşmasını sağlamak amacıyla sosyal etkinliler düzenlediği söylenebilir.

23. Öğrenciler arasındaki politik görüş ayrılıkları öğretime olumlu etki eder, sorusuna mezunların; % 26'sı hiç katılmıyorum, % 34'ü biraz katılıyorum, % 23'ü katılıyorum, % 15'u oldukça katılıyorum, % 2'si da tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, öğrenciler arasındaki politik görüş ayrılıkları öğretime olumlu etki etmediği söylenebilir.

TABLO 68: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ ÖĞRENCİLERE YAPILAN YARDIMLAR VE OKULUN UYGULAMALARI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI

SEÇENEKLER	Hiç Katılmıyorum		Biraz katılıyorum		Katılıyorum		Oldukça Katılıyor		Tamamen Katılıyorum		TOPLAM	
SORULAR	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
24. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde kurulması öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesini sağlar.	3	2	11	9	42	34	30	24	39	31	125	100
25. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi öğrencilerden ilgili fakültelerce istenen ders araç ve gereçlerini temin eder.	20	16	40	32	28	22	23	18	13	11	125	100
26. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi yönetmeliklerde belirtilen öğrenci yardımlarını (maaş, giyecek, kırtasiye, vb.) yerinde ve zamanında öğrencilere ulaştırır.	2	2	15	12	28	22	37	30	43	34	125	100
27. Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarına öğretmenlikte mecburi hizmet uygulaması,Yüksek Öğretmen Okuluna ilgiyi azaltır.	54	43	39	31	19	15	10	8	3	2	125	100
28. Hazırlık sınıflarına İlköğretmen Okullarından öğrenci seçilmesi uygun modeldir.	3	2	4	3	7	6	18	14	93	74	125	100
29. Belirli bir dönem asıl sınıflara genel liselerden öğrenci seçilmesi uygun modeldir	57	46	32	26	24	19	9	7	3	2	125	100
30. Belirli bir dönem asıl sınıflara, fakültelerin farklı sınıflarından öğrenci seçilmesi uygun modeldir	61	49	36	29	21	17	5	4	2	2	125	100
31. Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenleri alanlarında çok iyi yetişmiş öğretmenlerdir.	-	-	3	2	11	9	37	30	74	59	125	100
32. Yüksek Öğretmen Okulu'na ilköğretmen okullarından öğrenci seçilmesi uygulamasına son verilmesi okulun bozulmasına neden olmuştur.	5	04	5	4	8	6	13	10	94	75	125	100

Tablo 68 incelendiğinde;

24. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde kurulması öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesini sağlar, sorusuna mezunların; % 2'si hiç katılmıyorum, % 9'u biraz katılıyorum, % 34'ü katılıyorum, % 24'ü oldukça katılıyorum, % 31'i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde kurulmasının öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesini sağladığı söylenebilir.

25. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi öğrencilerden ilgili fakültelerce istenen ders araç ve gereçlerini temin eder, sorusuna mezunların; % 16'sı hiç katılmıyorum, % 32'si biraz katılıyorum, % 22'si katılıyorum, % 18'i oldukça katılıyorum, % 11'i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi öğrencilerden ilgili fakültelerce istenen ders araç ve gereçlerini temin ettiği söylenebilir.

26. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi yönetmeliklerde belirtilen öğrenci yardımlarını (maaş, giyecek, kırtasiye, vb.) yerinde ve zamanında öğrencilere ulaştırır, sorusuna mezunların; % 2'si hiç katılmıyorum, % 12'si biraz katılıyorum, % 22'si katılıyorum, % 30'u oldukça katılıyorum, % 34'ü de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu yönetiminin yönetmeliklerde belirtilen öğrenci yardımlarını (maaş, giyecek, kırtasiye, vb.) yerinde ve zamanında öğrencilere ulaştırdığı söylenebilir.

27. Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarına öğretmenlikte mecburi hizmet uygulaması,Yüksek Öğretmen Okuluna ilgiyi azaltır, sorusuna mezunların; % 43'ü hiç katılmıyorum, % 31'si biraz katılıyorum, % 15'i katılıyorum, % 8'i oldukça katılıyorum, % 2'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarına öğretmenlikte mecburi hizmet uygulamasının,Yüksek Öğretmen Okuluna ilgiyi azaltığı söylenebilir.

28. Hazırlık sınıflarına İlköğretmen Okullarından öğrenci seçilmesi uygun modeldir, sorusuna mezunların; % 2'si hiç katılmıyorum, % 3'ü biraz katılıyorum, % 6'sı katılıyorum, % 14'ü oldukça katılıyorum, % 74'ü de tamamen katılıyorum

şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, hazırlık sınıflarına İlköğretmen Okullarından öğrenci seçilmesinin uygun model olduğu söylenebilir.

29. Belirli bir dönem asıl sınıflara genel liselerden öğrenci seçilmesi uygun modeldir, sorusuna mezunların; % 46'sı hiç katılmıyorum, % 26'ü biraz katılıyorum, % 19'sı katılıyorum, % 7'si oldukça katılıyorum, % 2'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, belirli bir dönem asıl sınıflara genel liselerden öğrenci seçilmesinin uygun model olmadığı söylenebilir.

30. Belirli bir dönem asıl sınıflara, fakültelerin farklı sınıflarından öğrenci seçilmesi uygun modeldir, sorusuna mezunların; % 49'u hiç katılmıyorum, % 29'u biraz katılıyorum, % 17'si katılıyorum, % 4'ü oldukça katılıyorum, % 2'si de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, belirli bir dönem asıl sınıflara, fakültelerin farklı sınıflarından öğrenci seçilmesi uygun model olmadığı söylenebilir.

31. Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenleri alanlarında çok iyi yetişmiş öğretmenlerdir, sorusuna mezunların; % 2'si biraz katılıyorum, % 9'u katılıyorum, % 30'u oldukça katılıyorum, % 59'u da tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenlerinin alanlarında çok iyi yetişmiş öğretmenler olduğu söylenebilir.

32. Yüksek Öğretmen Okulu'na ilköğretmen okullarından öğrenci seçilmesi uygulamasına son verilmesi okulun bozulmasına neden olmuştur, sorusuna mezunların; % 4'ü hiç katılmıyorum, % 4'ü biraz katılıyorum, % 6'sı katılıyorum, % 10'u oldukça katılıyorum, % 75'i de tamamen katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna dayanılarak, Yüksek Öğretmen Okulu'na ilköğretmen okullarından öğrenci seçilmesi uygulamasına son verilmesinin okulun bozulmasına neden olduğu söylenebilir.

TABLO 69: YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MEZUNLARININ TÜRK EĞİTİM TARİHİ DERSİNE KATILMA ORANLARININ FREKANS VE YÜZDE DAĞILIMLARI

ALANLAR		ALMAYANLAR		BOŞ		TOPLAM	
f	%	f	%	f	%	f	%
46	37	47	38	32	25	125	100

Tablo 69 incelendiğinde ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarından, % 37' sinin Türk Eğitim Tarihi dersine katıldığı, % 38' nin katılmadığı, % 25'nin de bu soruyu boş bıraktıkları görülmektedir. Buna dayanılarak ankete katılan mezunların yarıya yakınının Türk Eğitim Tarihi dersine katıldıkları söylenebilir.

33. Soruya (Yüksek Öğretmen Okulu kapatılmalımıydı ? Kapatılma nedenleri nelerdir ?) ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının tamamına yakını; okul kapatılmamalıydı ancak günün ihtiyaçlarına göre geliştirilerek devam ettirilmeliydi şeklinde cevap vermişlerdir. Okulun kapatılma nedenleri de şu şekilde sıralanabilir;

a. İlköğretmen Okullarının kapatılması ile Yüksek Öğretmen Okullarının öğrenci kaynağının kuruması,

b. Türkiye'nin tüm bölgelerinden (köylerden) gelen fakir ancak zeki ve başarılı öğrencilerin yüksek öğrenim imkanını ortadan kaldırmak,

c. Bilinçli ve duyarlı öğretmenin yetişmesini engellemek,

d. Eğitim Fakültelerinde daha kaliteli öğretmen yetiştirme isteği,

e. Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü çekişmesi,

f. Mili Eğitim Bakanlığı'nın terör olaylarından ötürü üzerine düşen sorumluluktan kaçması,

g. Ortaöğretimdeki öğretmen ihtiyacının, üç yıllık eğitim enstitüleri ve hızlandırılmış kurslarla yetiştirileceği inancı,

h. Türkiye'deki terör olaylarının ile Yüksek Öğretmen Okullarını da etkilemesi ve aşırı siyasal düşüncelerin eğitim ve öğretimi yapılamaz hale getirmesi,

ı. Türk Eğitim Sisteminde, 1970'li yıllarda ortaya çıkan politik yozlaşmanın artması,

i. Yüksek Öğretmen Okullarının, devlete getirdiği mali yükten kurtulmak için,(Ekonomik nedenlerle)

j. Bina, araç, gereç ve arsasının başka amaçlarla kullanılmak istenmesidir..

34. Soruya (Sizce Yüksek Öğretmen Okulu'nu başarılı kılan nedenler nelerdir ?), ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının verdikleri cevapları şu şekilde sıralayabiliriz;

a. Öğrencilerin önce İlköğretmen Okullarına seçilerek alınması daha sonra bu okulların en başarılı öğrencileri arasından Yüksek Öğretmen Okulu'na öğrenci seçilmesi,

b. Yazılı ve sözlü sınavlarla öğretmenlik ruhunu benimsemiş, fiziki görünümü elverişli öğrencilerin seçilmesi,

c. Öğrencilerin İlköğretmen Okullarından itibaren öğretmen olacağım duygusu ile yetişmesi,

ç. İlköğretmen Okullarından, % 70 köy kökenli öğrencilerin seçilmesi,

d. Ekonomik durumu zayıf başarılı öğrencilerin seçilmesi

e. Öğretim kadrosunun seçkin idealist öğretmenlerden oluşması,

f. Öğrencilerin en iyi üniversitelerde, nitelikli branş eğitimininin tamamlanması,

g. Çağa uygun, nitelikli öğretmen yetiştirilmesi,

ğ. Eğitim ve öğretim ortamının uygun olması,

h. Uygulamalara çok önem verilmesi,

ı. Öğrencilerin hazırlık sınıflarında mükemmel yetişmesi,

i. Okulun parasız ve yatılı ve kampüs şeklinde oluşu, öğrencilere maddi destek sağlanması,

j. Sosyal, kültürel ve spor faaliyetlerinin yoğun olması,

k. Milli Eğitim Bakanlığı'nın eski öğretmen yetiştirme politikası,

l. Belli bir dönem okula siyasi desteğin sağlanması,

m. Okul yönetiminin üç ayağının; öğretmen - öğrenci - fiziki mekan dengesinin iyi kurulması,

n. İyi bir lisans eğitimi ile Yüksek Öğretmen Okullarında kaliteli öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin verilmesi,

o. Öğretmenlik mesleğinin öğrencilere sevdirilmesi, öğretmenlik ruhunun ve davranışlarının kazandırılması,

ö. Öğrencilere sorumluluk duygusunun kazandırılması,

p. Yüksek Öğretmen Okullarının, başarılı İlköğretmen Okulu mezunlarına yükseköğretim yolunu açması,

r. Yüksek Öğretmenli denilecek iç sistemin oluşturulması,

s. Öğrencilerin kendini milleti ve yurdu için adamış bir ortamda aile atmosferi ile yetişmesi,

ş. Okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler arasında sevgi ve saygıya dayalı ilişkilerin olması,

t. Öğrenciler arasında ağabey kardeş ilişkisi ve sosyal dayanışmanın güçlü olması,

u. Farklı sosyo ekonomik çevrelerden gelen öğrencilerin birlikte yaşamaları, görüş alışverişi içinde olması,

ü. Sosyal faaliyetleri gösterme imkanına sahip oldukları için, okuma - düşünme - yayma davranışlarını rahatlıkla yapabilmeleri; bu sebeple günün problemlerine çözüm bulacak şekilde yetişmeleridir.

35.Soruya (Sizce Yüksek Öğretmen Okulunun eleştirilecek yanları var mıdır ?) ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarının verdikleri cevapları şu şekilde sıralayabiliriz;

a. Yüksek Öğretmen Okulu mükemmel bir öğretmen yetiştirme sistemidir, eleştirilecek yanı yoktur,

b. Politik baskılar ve öğretmenlik mesleğinde siyasi sapmalar başlayınca öğrenci seçiminde objektiflikten uzaklaşılmış, hatalar yapılmaya başlaması,

c. Lise ve çeşitli fakültelerden burslu ve yatılı öğrenci alınmaya başlaması ile okulun bozulma sürecine girmesi,

ç. Başlangıçtaki modelle öğretime devam edilmemesi,

d. Yabancı dil öğretimine yeterince yer verilmemesi,

e. İlköğretmen Okullarından gelen öğrencilerin istekleri dışında fen ve edebiyat kollarına ayrılması,

f. 1975 yılından sonra okulun pansiyon havasına dönüşmesi,

g. Yüksek Öğretmen Okulu, bilimsel yöntemlerle daha iyiye doğru geliştirilmemesi,

ğ. Türkiye'nin siyasi sorunlarının okula yansıması ve okulun kuruluş felsefesinden uzaklaşması,

h. Enerjileri bitmiş, siyasetin belirli kesimine mensup, farklılığa tahammül edemeyen öğretmen ve yöneticilerin 1970'li yıllardan sonra okulda görevlendirilmesi,

ı. Öğrencilerin kendi alanlarında çok iyi yetişmesine rağmen, sosyal faaliyetlerde yetersiz kalması, sosyal faaliyetlere daha fazla yer verilmemesi,

i. Daha fazla ders araç ve gereci sağlanmaması,

j. Öğretmenlik meslek derslerinin yorgun akşam saatlerine rastlaması ve bu dersler arasında özel öğretim yöntemleri dersinin olmaması,

k. Programlarda lise müfredatına uygun derslerin olmaması,

l. Öğretim elamanını yetiştirememesi,

m. Hazırlık sınıflarından mezun olup, üniversite giriş imtihanından yüksek puan alan öğrencilerin başka fakülteleri tercih etmesidir.

BÖLÜM VI

ÖZET, SONUÇ, ÖNERİLER

6. 1. Özet

Türkiye'de öğretmen yetiştirme çabaları, Fatih Sultan Mehmet'in, Sıbyan Mektebi öğretmeni olacaklar için Medreselerde ayrı program uygulanmasına kadar uzanır. Ancak Fatih Sultan Mehmet'ten sonra bu uygulama sona ermiştir. Tanzimat Dönemiyle başlayan yenileşme hareketlerinden, öğretmen yetiştirme sistemi de etkilenmiştir. 16 Mart 1848' de ilk öğretmen yetiştiren kurum olan Darülmuallimin açılmıştır.

Cumhuriyet Döneminde de öğretmen yetiştirme sisteminde yenileşme hareketleri devam etmiştir. Yüksek Öğretmen Okulları da yenileşme hareketlerinden etkilenmiş, 1924 yılında kazandığı yeni yapıyla öğretime devam etmiştir.

1959 yılına kadar amacı, yalnızca ortaöğretim kurumlarına branş dersi öğretmeni yetiştirmek şeklinde gösterilen kurum İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu idi. (Şüphesiz başka kaynaklardan da liselere öğretmen yetiştirldiği bilinmektedir.) Üçüncü Maarif Şurası'nda (1946) açılması düşünülen, Dördüncü Maarif Şurası'nda da (1949) Ankara'da açılmasına karar verilen, ikinci Yüksek Öğretmen Okulu yaklaşık on yıl sonra açılabilmiştir. Liselerde öğretmen ihtiyacının artması ileri sürülerek; Talim ve Terbiye Kurulu'nun 3.7.1959 tarih ve 209 sayılı kararı ile 1959 yılında Ankara'da, 1964 yılında İzmir'de Yüksek Öğretmen Okulları açılarak sayıları üçe çıkmıştır.

Yüksek Öğretmen Okulları parasız ve yatılıdır. Öğrenciler branşlarına ait dersleri ilgili fakültelerden , öğretmenlik meslek bilgisi derslerini de Yüksek Öğretmen Okulunda görmüşlerdir.

Yüksek Öğretmen Okulları, önceleri üniversiteyi kazanmış lise mezunları arasından öğrencilerini seçerken, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerini; lise mezunlarının, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'na ilgi göstermemesi nedeniyle, İlköğretmen Okulları son sınıf öğrencilerinin başarılı olanları arasından seçmiştir.

Yüksek Öğretmen Okullarının; İlköğretmen Okullarının kapatılması ile hazırlık sınıflarının işlevlerini yitirmesi, öğrencilerin aşırı ideolojik tutum ve davranışlara girmesi, ülkede ortaöğretimde öğretmen ihtiyacı olmadığı, liselere üç

yıllık Eğitim Enstitülerinden de öğretmen yetiştirilebileceği gerekçeleri ile 1978 yılında, üç kişilik müfettiş heyetinin raporuna dayanılarak öğrenci alımı durdurulmuştur.

Bu araştırmada; öğretmen yetiştirmede Yüksek Öğretmen Okulları uygulaması ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun öğretmen yetiştirme sistemi içindeki yeri ve önemi nedir ? sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırma da litaratür taraması yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarına anket uygulanmış, okul müdürleri ve öğretmenleri ile de görüşme yapılarak okul hakkında bilgi toplanmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler altı ayrı bölümde gruplandırılarak ele alınmıştır. Araştırmanın I. bölümünde araştırmanın kavramsal çerçevesi, amaç ve önemi, II. bölümde araştırmanın yöntemi yer almıştır. Araştırmanın III. bölümünde literatür taraması ile elde edilen Yüksek Öğretmen Okulları ile ilgili genel bilgiler, IV. bölümünde Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili arşiv incelemesi ve literatür taraması ile elde edilen bilgiler, V. bölümde de Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olanlara uygulanan değerlendirme anketi ile toplanan bilgiler değerlendirilmiştir. VI. bölümde de araştırmanın özet, sonuç ve öneriler bölümü yer almıştır.

6. 2. Sonuç

Öğretmen yetiştirmede, Yüksek Öğretmen Okulları uygulaması ve Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun öğretmen yetiştirme sistemi içindeki yeri ve öneminin araştırıldığı bu çalışmadan elde edilen sonuçlar aşağıda sıralanmıştır;

1. Cumhuriyet döneminde Darülmuallimin-i Ali ortaöğretimin ihtiyaç duyduğu öğretmenlerin yetiştirilebilmesi için Fransa'daki Ecole Normale Superieoure modeline göre teşkilatlandırılmış ve Yüksek Öğretmen okuluna dönüştürülmüştür. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu, ortaöğretimdeki branş dersi öğretmen ihtiyacını karşılayamadığı için 1959 yılında Ankara'da; 1964 yılında da İzmir'de Yüksek Öğretmen Okulu açılmış, aynı yıl İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu da Ankara modeline dönüştürülmüştür.

2. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun kuruluş amacı ortaöğretim kurumlarına branş öğretmeni yetiştirmektir.

3. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerini; ilköğretmen okullarının başarılı ve öğretmenler kurulunun önerdiği öğrenciler arasından seçmiştir. Ancak öğrenci seçimindeki titizlik 1970'li yıllardan sonra ortadan kalkmış, siyasi kayırmalarla öğrenci seçilmiştir. Bu okulların öğrencileri ilköğretmen okullarının bulunduğu köy ve kasabaların çocuklarından oluşmuştur. Bunların arasında fakir ailelerin çocukları da okuma imkanı bulmuştur.

4. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu iki bölümden meydana gelmektedir;

a. İlköğretmen Okullarından seçilerek oluşturulan hazırlık sınıfları,

b. Üniversiteye devam eden asıl sınıf öğrencileridir.

5 Ankara Yüksek Öğretmen Okulu modelinde, branş dersleri; Ankara Üniversitesi, Fen Fakültesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesinin çeşitli fakültelerinden; öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri de Yüksek Öğretmun Okulunda verilmiştir.

6. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu öğretmen yetiştiren, parasız ve yatılı yüksek öğretim kurumudur.

7. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu için kuruluşundan itibaren yaklaşık olarak 13 yıl yönetmelik çıkarılmamış, 1972 yılında tüm Yüksek Öğretmen Okullarını kapsayan yönetmelik çıkarılmış, ancak yönetmelikle de okul kuruluş özelliklerinden uzaklaşmış; bu okullara üniversitelerin farklı sınıflarından burslu ve yatılı statüde öğrenci alınmaya başlanmıştır.

8. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunun ile ilköğretmen okullarının, öğretmen liselerine dönüşmesi ve bunun sonucu olarak, hazırlık sınıflarının öğrenci kaynağının kuruması ve yeni öğrenci kaynağının belirlenmemesi sebebiyle Yüksek Öğretmen Okulları fiili olarak kapanma sürecine girmiştir.

9. 1968 yılından itibaren Türkiye'yi, 1980 yılına kadar etkisi altına alan terör olayları Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nu da sarsmış, okul yönetimi ve öğretmenlerin her türlü çabasına rağmen olaylar engellenememiştir.Dolayısıyla terör olayları Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılma sebeplerinden biri olmuştur.

10. Yüksek Öğretmen Okullarından 1924-25, 1977-78 öğretim yılları arasında 15 bölümden toplam 3969 öğrenci mezun olmuştur.

11. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu yaklaşık yirmi yıl eğitim ve öğretim faaliyetini sürdürmüştür. 1962- 63, 1978- 79 öğretim yılları arasında toplam 64 ana bilim dalından 1820 öğrenci mezun olmuştur.

12. Yüksek Öğretmen Okulları, parasız yatılı olduğu için öğrencilerin barınma, beslenme, giyinme ile fakültelerdeki her türlü ders araç ve gereç v.b ihtiyaçları okul tarafından karşılanmıştır.

13. 1967-1973 öğretim yılları arasında sınıf geçme durumuna göre öğrenci başarısı ortalama % 83'tür. 1971-1972 öğretim yılında % 79 en düşük, 1969-1970 öğretim yılında ise % 89 ile en yüksek başarı oranı gerçekleşmiştir.

1964 - 1970 öğretim yılları arasında Yüksek Öğretmen Okulları hazırlık sınıfı öğrencilerinin % 93'ü başarılı olarak lise diploması almış, % 7'si ise lise diploması alamamıştır. Hazırlık sınıfından mezun olanların % 80'ni üniversiteye girmiş, % 20'si ise üniversiteye girememiştir. Üniversiteye giren öğrencilerin % 12'si başka bölümlere girmiştir. Hazırlık sınıfından mezun olup üniversiteye giremeyen öğrencilerden % 39'u öğretmenlik mesleğine geçmiştir.

14. Yüksek Öğretmen Okulları öğretim biçimi, programları, öğrenci seçimiyle tartışma konusu olmuş, geliştirilmesi yönünde kararlar alınmasına rağmen okul yaşatılamamış, en kolay yol seçilerek 1978 yılında öğrenci alımı durdurulmuştur.

Yüksek Öğretmen Okulunu değerlendirme anketinden ise şu sonuçlar elde edilmiştir;

1. Ankete katılan Yüksek Öğretmen Okulları mezunlarının; % 55' i üniversitelerde öğretim üyeliği, % 30'u Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı birimlerde yöneticilik, lise ve dengi okullarda öğretmenlik, % 6'sı özel dershanelerde öğretmenlik; % 5'i özel okullarda öğretmenlik; % 4'ü de farklı meslek gruplarında görev yapmaktadır.

2. Yüksek Öğretmen Okulları mezunlarının büyük çoğunluğu; Yüksek Öğretmen Okulları uygulamasını, ortaöğretime öğretmen yetiştirmede uygun model olarak görmüşlerdir.

3. Yüksek Öğretmen Okullarının, kampüs şeklinde ve parasız yatılı oluşu öğretmenlik ruhunun oluşmasında önemli etken olarak görülmüştür.

4. Yüksek Öğretmen Okulları mezunları, Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Okulun eğitim ve öğretim alanında meydana gelen bilimsel ve teknolojik değişmelere göre yeniden yapılandırılması gerektiğini, ancak bunun yapılmadığını söylemişledir.

5. Yüksek Öğretmen Okullarını en iyi model yapan etmenler; öğrencilerin İlköğretmen Okullarından seçilerek alınması, öğretim kadrosunun en iyi öğretmenlerden oluşturulması, öğrencilerin lisans eğitimlerini en iyi fakültelerde yapmaları, okulun yatılı oluşu ve mezun olan öğrencilerin atamalarının hemen yapılması şeklinde sıralanmıştır.

6. Yüksek Öğretmen Okullarının kampüs şeklinde ve yatılı olması öğrencilerin her türlü ihtiyaçlarının giderilmesi, öğrenciler arasında kaynaşmanın sağlanması açısından önemli etken olduğu belirlenmiştir.

7. Yüksek Öğretmen Okullarında nitelikli öğretmenin yetiştirilmesine ve öğrencilere öğretmenlik mesleğinin sevdirilmesine önem verilmiştir.

8. Değişik fakültelerde ve bölümlerdeki öğrencilerin Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerini birlikte almaları öğretmenlerin geniş bakışlı olarak yetişmelerini sağlamıştır.

9. Öğrencilerin branş derslerini fakültelerden, öğretmenlik meslek bilgisi derslerini de Yüksek Öğretmen Okullarında almaları öğretimin kalitesini artırmıştır.

10. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi öğrencilerin fakültelerdeki durumları ile ilgili olarak fakülte yönetimleri ile ilişki kurmuştur.

11. Yüksek Öğretmen Okulları maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrenciler için yükseköğretim imkanı olmuştur.

12. Öğrencilere eğitim ve öğretimle ilgili her türlü destek sağlanmış, fakültelerdeki öğrenimleri için gerekli araç gereçler temin edilmiştir.

13. Yüksek Öğretmen Okullarında sosyal faaliyetlere önem verilmiştir.

14. Okulların, yemekhane, yatakhane kantin imkanları yeterli olduğu belirtilmiştir.

15. Yüksek Öğretmen Okullarında kurallar, yönetici, öğretmen ve öğrenci işbirliği ile demokratik ortamda uygulanmıştır. Yönetici, öğretmen ve öğrenci ilişkilerinde sevgi ve saygı hakim olmuştur.

16. Yüksek Öğretmen Okulları öğrencileri arasında sevgiye dayalı ağabey kardeşlik ilişkisi olduğu belirlenmiştir..

17. Politik görüş ayrılıkları eğitim ve öğretimi olumsuz yönde etkilemiştir.

18. Öğrencilere yapılan; aylık maaş ödeme, giyim, ders araç gereci gibi yardımlar zamanında ulaştırılmıştır.

19. Uzun sayılabilecek zorunlu hizmet süresi Yüksek Öğretmen Okullarına ilginin biraz azalmasına yol açmıştır.

20. İlköğretmen Okullarının başarılı öğrencileri arasından, hazırlık sınıflarına öğrenci seçilmesi en uygun model olarak tespit edilmiştir..

21. Yüksek Öğretmen Okullarının, öğretmen ihtiyacının; alanlarında söz sahibi olan başarılı öğretmenler arasından seçildiği belirtilmiştir.

22. İlköğretmen Okullarının kapatılması ile Yüksek Öğretmen Okulu uygulaması kuruluş felsefesinden uzaklaşmıştır.

23.Yüksek Öğretmen Okullarının Kapatılma Sebepleri;

a. İlköğretmen Okullarının kapatılması ile Yüksek Öğretmen Okullarının öğrenci kaynağının kuruması;

b. Türkiye'nin tüm bölgelerinden (köylerden) gelen fakir ancak zeki ve başarılı öğrencilerin yüksek öğrenim imkanının tıkanması;

c. Bilinçli ve duyarlı öğretmen, yetiştirmenin engellenmesi;

ç. Eğitim Fakültelerinde daha kaliteli öğretmen yetiştirme imkanının olması;

d. Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü çekişmesi;

e. Mili Eğitim Bakanlığı'nın Yüksek Öğretmen Okullarını geliştirmek yerine, terör olaylarını bahane ederek bu okulları kapatması,

f. Öğretmen ihtiyacının, üç yıllık Eğitim enstitüleri ve hızlandırılmış kurslarla yetiştirileceğinin savunulması;

g. Türkiye'deki terör olaylarının Yüksek Öğretmen Okullarını da etkilemesi ve aşırı siyasal olay, çekişme ve mücadelerin eğitim ve öğretimi yapılamaz hale getirmesi;

ğ. Türk Eğitim Sisteminde, 1970'li yıllarda ortaya çıkan politik yozlaşmanın artması;

h. Yüksek Öğretmen Okullarının, Devlete getirdiği mali yükten kurtulmak isteği (Ekonomik nedenlerle);

ı. Bina, araç, gereç ve arsasının başka amaçlarla kullanılması, olarak sıralanabilir.

24. Yüksek Öğretmen Okulu'nu başarılı kılan nedenler de şöyle sıralanabilir;

a. Öğrencilerin önce İlköğretmen Okullarına seçilerek alınması daha sonra bu okulların en başarılı öğrencileri arasından Yüksek Öğretmen Okulu'na öğrenci seçilmesi;

b. Yazılı ve sözlü sınavlarla öğretmenlik ruhunu benimsemiş, fiziki görünümü elverişli öğrencilerin seçilmesi;

c. Öğrencilerin İlköğretmen Okullarından itibaren öğretmen olacağım duygusu ile yetişmesi;

ç. İlköğretmen Okullarından % 70 köy kökenlilerin seçilmesi; Ekonomik durumu zayıf başarılı öğrencilerin seçilmesi;

d. Öğretim kadrosunun seçkin idealist öğretmenlerden oluşması;

e. Öğrencilerin en iyi üniversitelerde nitelikli branş eğitimini tamamlaması;

f. Çağa uygun, nitelikli öğretmen yetiştirmesi;

g. Eğitim ve öğretim ortamının uygun olması;

ğ. Uygulamalara çok önem verilmesi;

h. Öğrencilerin hazırlık sınıflarında mükemmel yetişmesi;

ı. Okulun parasız ve yatılı ve kampüs şeklinde oluşu, öğrencilere maddi destek sağlanması;

i. Sosyal, kültürel ve spor faaliyetlerinin yoğun olması;

j.Milli Eğitim Bakanlığı'nın 1960'lı yıllardaki öğretmen yetiştirme politikası;

k. 1960'lı yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı'nın Yüksek Öğretmen Okullarına tam destek sağlaması;

l. Okul yönetiminin üç ayağının; öğretmen - öğrenci - fiziki mekan dengesinin iyi kurulması;

m. İyi bir lisans eğitimi ile Yüksek Öğretmen Okullarında kaliteli öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin verilmesi;

n. Öğretmenlik mesleğinin öğrencilere sevdirilmesi, öğretmenlik ruhunun ve davranışlarının kazandırılması;

o. Öğrencilere sorumluluk duygusunun kazandırılması;

ö. Yüksek Öğretmen Okullarının, başarılı İlköğretmen Okulu mezunlarına yükseköğretim yolunu açması;

p. Yüksek Öğretmenli denilecek iç sistemin oluşturulması;

r. Öğrencilerin, kendini milleti ve yurdu için adamış bir ortamda aile atmosferi ile yetiştirilmesi;

s. Okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler arasında sevgi ve saygıya dayalı ilişkilerin olması;

ş. Öğrenciler arasında ağabey kardeş ilişkisi ve sosyal dayanışmanın güçlü olması;

t. Farklı sosyo ekonomik çevrelerden gelen öğrencilerin birlikte yaşamaları, görüş alışverişi içinde olması;

u. Sosyal faaliyetleri gösterme imkanına sahip oldukları için; okuma - düşünme - yayma davranışlarını rahatlıkla yapabilmeleri ve bu sebeple günün problemlerine çözüm bulacak şekilde yetişmesi, bu okulun başarılı olmasını sağlayan sebebler olarak tespit edilmiştir.

25. Yüksek Öğretmen Okulu'na yapılan eleştiriler;

Olumlu Görüşler;

a.Yüksek Öğretmen Okulu mükemmel bir öğretmen yetiştirme sistemidir, eleştirilecek yanı yoktur.

Olumsuz Görüşler;

a. Politik baskılar ve öğretmenlik mesleğinde siyasi sapmalar başlayınca öğrenci seçiminde objektiflikten uzaklaşılmış, hatalar yapılmaya başlanması;

b. Lise ve çeşitli fakültelerden öğrenci alınmaya başlaması ile okulun bozulma sürecine girmesi;

c. Başlangıçtaki modelle öğretime devam edilmemesi;

ç.Yabancı dil öğretimine yeterince yer verilmemesi;

d. İlköğretmen Okullarından gelen öğrencilerin istekleri dışında fen ve edebiyat kollarına ayrılması;

e. 1975 yılından sonra okulun pansiyon havasına dönüşmesi;

f. Yüksek Öğretmen Okulu daha bilimsel yöntemlerle daha iyiye doğru geliştirilmemesi;

g. Türkiye'nin siyasi sorunlarının okula yansıması ve okulun kuruluş felsefesinden uzaklaşması;

ğ. Enerjileri bitmiş, siyasetin belirli kesimine mensup, farklılığa tahammül edemeyen öğretmen ve yöneticilerin 1970'li yıllardan sonra okulda görevlendirilmesi;

h. Kendi alanlarında çok iyi yetişmelerine rağmen öğrencilerin, sosyal faaliyetlerde yetersiz kalması, sosyal faaliyetlere daha fazla yer verilmemesi;

ı. Daha fazla ders araç ve gereci sağlanmaması;

i. Öğretmenlik meslek derslerinin yorgun akşam saatlerine rastlaması ve bu dersler arasında özel öğretim yöntemleri dersinin olmaması;

j. Programlarda lise müfredatına uygun derslerin olmaması;

k. Öğretim elamanını yetiştirememesi;

l. Hazırlık sınıflarından mezun olup, üniversite giriş imtihanından yüksek puan alan öğrencilerin başka fakülteleri tercih ederek okuldan ayrılmasına izin verilmesi, olarak tespit edilmiştir.

6.3.Öneriler

Yüksek Öğretmen Okulları Türk Milli Eğitim Sistemine uzun yıllar başarıyla hizmet etmiştir. Yüksek Öğretmen Okullarını diğer öğretmen yetiştiren kurumlardan ayıran en önemli iki özelliği;

a. Öğrencilerini İlköğretmen Okullarının başarılı öğrencileri arasından seçerek alması,

b. Öğrencilerin lisans eğitimlerini fakültelerden, Pedagojik Formasyon derslerini de Yüksek Öğretmen Okulu'ndan alarak yetişmeleridir. Bu model hem Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri arasında sosyal ilişkiyi artırmış hem de öğrenci başarısına olumlu etkide bulunmuştur.

Yüksek Öğretmen Okullarının yeniden kurulması gibi bir problem olmadığı için okulla ilgili öneriye yer verilmemiştir. Ancak, öğretmen yetiştirmede hala yeni

metot arayışı içinde olan Türkiye'de; tarihsel süreçteki yerini almış olan Yüksek Öğretmen Okulları uygulamasını başarılı kılan;

1. Nitelikli öğrenci seçimi,
2. Mesleğinde başarılı seçilmiş öğretmenlerin atanması,
3. Alan eğitiminin Türkiye'nin seçkin üniversitelerinde verilmesi,
4. Öğretmenlik ruhunun kazandırılması,
5 .Öğrenciler arasında oluşturulan sevgiye dayalı ilişkiler,

bu niteliklerinden yararlanarak günümüzde daha nitelikli öğretmen yetiştirilebilir. Bütün bunların gerçekleştirilebilmesi için temel işlevi öğretmen yetiştirmek olan Öğretmen Üniversiteleri kurulmalıdır.

ABSTRACT

The endeavors to educate and train teachers, in Turkey, extends to Fatih Sultan Mehmet's requirement to the execution of different curriculum MEDRESE (in secondary schools), in The Ottoman Empire, for the persons who would have been a teacher in SIBYAN MEKTEPLERİ (primary schools). However, such kinds of application were terminated after Fatih Sultan Mehmet. The system of teacher educating and training has been effected by the actions initiated with the period of TANZIMAT .

DARULMUALLIMIN (University of Teachers / Teacher's Training College), the first establishment of teacher educating and training school or faculty, was constructed on March, 16th , 1848.

The innovative actions also continued in the Republican period of time and The High Teacher Colleges were effected by the same too and however, in 1924, such colleges carried on their mission with new structure and concept.

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu (İstanbul High Teacher College), continued its unique situation to educate and train vocation teachers for high-schools until 1959.

The Second Yüksek Öğretmen Okulu (High Teacher College), commencing of which was discussed in the Third Counsel of Public Education and decided in the Fourth of the same, could be constructed ten years later. Claiming the necessity of teachers requirement at high schools, in Ankara and İzmir Yüksek Öğretmen Okulu (High Teacher Colleges) were respectively constructed in 1959 firstly and 1964 secondly by the decision number 209 with date of July 7th ,1959 of The Counsel of Educational Committee so that the amount of the above mentioned colleges increased up to three.

Those Colleges are free of charge and accompanied with boarding facilities. The students attend the lectures related to their vocational subjects at the faculties and also courses to acquire professional instruction of teaching at High Teacher Colleges. In the early days, the students for colleges were chosen among the successful ones out of The General University Exams, but later on they were chosen from among oldest class students of primary schools because of the lacking enthusiasm of high school

alumnus of Ankara Yüksek Öğretmen Okulu (High Teacher College) for attending to İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu (High Teacher College).

Since the closure of İlköğretmen Okullları (The Colleges of Primary School Teachers) and Yüksek Öğretmen Okulu (The High Teacher College), the unsuccessful implementation of preparation classes, the excessive politicization of staff and students, the speculations such that no requirement for teachers at the secondary education level in the country, and also since the claims of possibility of teacher provision for high schools from the alumnus of three year Education Institutions, the student acceptance was terminated on the above mentioned grounds agreed upon according to the assessment report of triple inspectors in 1978.

In this report of research, the answers are discussed and included to the question about importance of Yüksek Öğretmen Okulları and Ankara Yüksek Öğretmen Okulu (High Teacher Colleges) in educating and training system

During the research, searching method was employed as well as an inquiry was applied to the alumnus of Yüksek Öğretmen Okulu (Teacher College) and interviews with the head master and teachers were made to collect the data about the college.

The data collected during the research is grouped and evaluated in six different sections. In the first section the conceptual frame, purpose and importance and in the second section the procedure of the research are defined. The third section consists general information about Teacher Colleges obtained from literature, and in the fourth section, the data gathered about Ankara Teacher College provided through archive and literature searching is included. In the fifth section, the data collected through the inquiry applied to the alumnus of Teacher College is evaluated. The sixth section presents summary, conclusion and suggestions about the research.

KAYNAKÇA

AKAR, İlhan:**Türkiye'de Öğretmen İstihdam Politikası ve Uygulaması,** Armağan Yayınevi, Ankara: 1996

AKKUTAY, Ülker; **Milli Eğitimde Yabancı Uzman Raporları (Atatürk Dönemi)** Avni Akyol Ümit Kültür ve Eğitim Vakfi, Ankara: 1996

AKYÜZ, Yahya: **Türk Eğitim Tarihi(Başlangıçtan 1999'a),**7.Baskı, Alfa Yayınları, İstanbul: 1999.

----------:**Türkiye'de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmedeki Etkileri.(1848-1940)** Doğan Basımevi, Ankara: 1978

----------: "Tarihi Süreç İçinde Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sorunu", **G.Ü.Gazi Eğitim-Mesleki Eğitim-Teknik Eğitim Fakülteleri, Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Dünü-Bugünü-Geleceği Sempozyumu,** Ankara: 8-11 Haziran 1987.

----------: "Darülmuallimin'in İlk Nizamnamesi (1851), Önemi ve Ahmet Cevdet Paşa", **Milli Eğitim Dergisi** , Mart 1990, Sayı 95

----------: "Öğretmen Okulu Dışından İlk Kez Öğretmen Atanmasına İlişkin Orijinal Belgeler ve Tarihi Gelişim", **Milli Eğitim Dergisi,** (Ankara: 1998). Sayı:137

----------: "Osmanlı Son Döneminde Kızların Eğitimi ve Öğretmen Faika Ünlüer'in Yetişmesi ve Meslek Hayatı", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı 143, Ankara:1999

AKYÜZ, Hüseyin: "Öğretmen Eğitimi Konusunda Bir Öneri" **Milli Eğitim Dergisi,** Sayı:137,Ankara:1998

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: **"Yüksek Öğretmen Okulunun Öğretmen Yetiştirme Sistemi İçindeki Yeri"** adlı Eylül 1978 yılında hazırlanmış tarihsiz teksir rapor.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: **29.8.1978 tarih ve 221.1/2140 sayılı rapor**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü: **Okuldaki Siyasi Olaylarla İlgili Tarih ve Sayi Belirlenemeyen Rapor (Tahmini 1978)**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **1959-60, 1960-61,1 961-62, 1962-63, 1963-64, 1964-65, 1969-70, 1972-73, 1973-74, 1974-75, 1975-76 Öğretim Yılı Başı İstatistikleri.**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü Arşivi: **Öğretmenlere ait sicil dosyaları, Resmi Yazışmalar**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **27.4.1976 tarih ve Karar No: 5 sayılı İdareciler Toplantı tutanağı.**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu:**1961,1966, 1968, 1970, 1973, 1974 Yılı Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanakları**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **Disiplin Kurulu 1962, 1963, 1967, 1968, 1973 tarihli kararları**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **Asıl Sınıf ve Hazırlık Sınıfı Diploma Defterleri**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **Öğrenci Künye Defteri**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: **Proje Yarışması Şartnamesi**

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu:**Tiyatro Kulübü Haber Bülteni** (Teksir)

ALTUNYA, Niyazi: **Gazi Eğitim Enstitüsü Programlarının Değerlendirilmesi,** Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, A.Ü. Eğitim Fakültesi, Ankara:1980

ARIKAN, İbrahim: "Yüksek Öğretmen Okulu Gerçeği" **Yüksek Öğretmen Okulu Yıllığı**, Tüyomed, İstanbul:1998

ARSLANTÜRK, Mehmet: "112. Kuruluş Yıldönümü", **Emekli Öğretmen Dergisi**, Cilt 1,Sayı 12,1960

ATAÜNAL.A, ÖZALP.R: **Türk Milli Eğitiminde Düzenleme Teşkilatı,** Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1977

AYAS, Nevzad: **Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitimi Kuruluşlar ve Tarihçeler** , Milli Eğitim Basımevi, Ankara:1948.

AYTUNA, H. Ahmet: **Orta Dereceli Okullarda Öğretmenlik ve Problemleri**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1974.

BANARLI, N.Sami; "16 Mart ve Yüksek Öğretmen Okulu", **Ülkü Pınarı**, İstanbul: 1973, Yıl:1, Sayı:1

BALTACIOĞLU, İ.Hakkı: "Yüksek Muallim Mektebi",**Terbiye Dergisi,** Semih Lütfi Suhulet Kütüphanesi, İstanbul: 1932.

BAŞBAKANLIK DEVLET PERSONEL DAİRESİ: **Türkiye'de Mevcut Öğretim Kurumları ve Özellikleri,** Ankara:1976.

BERKER, Aziz: **Türkiye'de İlköğretim**, Milli Eğitim Basımevi, Ankara: 1945

BİNBAŞIOĞLU, Cavit: **Türkiye'de Eğitim Bilimleri Tarihi**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1995

BİRİNCİ, Turan; "İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunu Hatırlarken", **Ülkü Pınarı**, İstanbul:1973, Yıl: 1, Sayı: 3,

BÜYÜKKARAGÖZ, Savaş: "Genel Ortaöğretime Öğretmen Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumları Programlarının Dünü ve Bugünü", **G.Ü. Gazi Eğitim-Mesleki Eğitim-Teknik Eğitim Fakülteleri,Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Dünün- Bugünü-Geleceği Sempozyumu** Ankara: 8-11 Haziran 1987.

COMBS, Philip.H ve Diğerleri: **Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme**, (Çeviren Turhan Oğuzkan), Teksir, 4.12.1957

ÇALIŞKANER, Asaf: **Yüksek Öğretmen Okulları Araştırması**, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, Ankara:1972

DİE: **Milli Eğitim İstatistikleri**, 1961-65, Ankara:1968.

DİE: **Milli Eğitim İstatistikleri**, 1965-67,Ankara: 1968

DİE: **Milli Eğitim İstatistikleri (1975),** Ankara:1975

DİE: **Milli Eğitim İstatistikleri (1974-1978)** Ankara: 1978

DİE: **Milli Eğitim İstatistikleri (1978-1979)** Ankara: 1980

DİLAVER, H. Hüseyin: **Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ve İstihdam Şartları,** Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları,İstanbul:1994.

----------: **Hasanoğlan'da Kuruluşundan Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlar,** Polat Yayınları, Ankara: 1996

DUMAN, Tayyip: **Türkiye'de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme Problemi.** Milli Bakanlığı Yayınları, İstanbul:1991.

DUMAN T, DİLAVER H. H; "İstanbulda Açılan İlk Darülmullimin", **Erdem**, Cilt:9, Sayı: 26, Ankara:1996, 651- 652

DÜZGÜNEŞ, Orhan: "Yüksek Öğretmen Okullarının Geleceği", **Ülkü Pınarı**, Sayı:8,1976

ERDEM, A.Naili: "İkinci Basın Toplantı Konuşma Metni", **Tebliğler Dergisi,** 17.11.1975

ERGİN, Osman: **Türk Maarif Tarihi**, İstanbul:1977.

ERGÜN, Mustafa: "Türkiye'de ÖğretmenYetiştirme Çalışmalarının Gelişimi."**H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi**,Çağdaş Gelişmeler Işığında Türkiye'de Eğitim Fakültelerinin Yeri ve Rolü Uluslarası Sempozyumu.17-19Kasım 1986.Özel Sayı:2, Ankara: 1987

----------:**Atatürk Devri Türk Eğitimi**, Ocak Yayınları, Ankara: 1997

----------: **II. Meşrutiyet Devrinde Eğitim Hareketleri**, Ocak Yayınları, Ankara: 1996

----------: "Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Çalışmalarının Gelişmesi" , **H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi**, Özel Sayı ,2; 1987

ERK, Hasan: "Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun Kuruluş Yılları" Yüksek Öğretmen Okulu Yıllığı, **Tüyomed,** İstanbul:1998

EŞME, İsa: "Öğretmen Yetiştirmede Yüksek Öğretmen Okulu Gerçeği", **Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yaklaşımlar ve Yüksek Öğretmen Okulu Gerçeği Sempozyumu** Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, 12.12.1998

ERTEN, Fevzi ve Diğerleri: **Öğretmen Yetiştirme Komitesi Raporu ve On Yıllık Plan,** Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1961

FINDIKOĞLU, Ziyaettin: Yüksek Muallim Mektebi ve Bugünkü Durum, **Eğitim Hareketleri**, 1975

GÖRGÜLÜ, A.Kemal: "Bir Anı ve Ötesi",Yüksek Öğretmen Okulu Yıllığı,**Tüyomed,** İstanbul,1998

HARMANDAR, Mesut: "Yüksek Öğretmen Okulları Akademi Olmalıdır", **İ.Y.Ö.O. Pınar Dergisi,** Sayı 19-20, İstanbul,1970

KANAT, H.Fikret: "Yüksek Öğretmen Okulu'na Hasret I ", **Eğitim Hareketleri**, Haziran - Temmuz 1956 yıl 2, sayı 18 - 19

.....: "Yüksek Öğretmen Okuluna Hasret II ", **Eğitim Hareketleri,** Ağustos - Eylül 1956, Yıl:2, Sayı: 20-21,

KARAHAN, Abdulkadir:" Okulumuzun Tarihçesi" **Yüksek Öğretmenliler Albümü (1848-1937),** Türkiye Basımevi, İstanbul: 1937

KARDAŞ, Rıza: 118.Yıldönümü, **Ülkücü Öğretmen Dergisi** Cilt 7 Nisan 1966, Sayı 83

KARMUK, Ziya: **Cumhuriyetin 50.Yılında Milli Eğitimimiz**, Milli Eğitim Basımevi İstanbul:1973

KAVCAR, Cahit: "Tarihe Karışan Bir Öğretmen Yetiştirme Modeli:Yüksek Öğretmen Okulu".**A.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi**. Cilt:15, Sayı: 1, Ankara: 1982

----------:"Yüksek Öğretmen Okulunun Öğretmen Yetiştirmedeki Yeri".**G.Ü.Gazi Eğitim-Mesleki Eğitim-Teknik Eğitim Fakülteleri,Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Dünü- Bugünü- Geleceği Sempozyumu,** Ankara: 8-11 Haziran 1987.

----------: "Nitelikli Öğretmen Yetiştirme Sorunu", **Eğitim ve Bilim Dergisi,** Cilt: 5, Sayı: 28, Ankara: 1980.

KAYA, Y.Kemal: **İnsan Yetiştirme Düzenimiz**. 3. b. Ankara:1981

KIRAN, Ayşe; "Fransız Öğretim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme", **H.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 11, Ankara:1995

KIRBIYIK, Halil: "ÖğretmenYetiştirme" **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı: 137, Ankara: 1998

KOÇER,H.Ali:**Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Problemi**, Ankara:1967

Koçer, H.Ali; **Türkiye'de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi**, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1991

KODAMANOĞLU, Nuri: **Türkiye'de Eğitim**, İstanbul: 1965.

KONRAPA, M.Zeki:Darülmuallimin Tarihçesi (1848- 1966), **Ülkücü Öğretmen Dergisi,** Cilt 7.Nisan 1966 .Sayı 83

MASKE, Roben J: **Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Hakkında Rapor**, Ankara Maarif Basımevi:1956

Maarif Vekaleti; **Türkiye Cumhuriyeti Maarifi (1923-1943),** Maarif Vekaleti Maarif Matbaası, Ankara:1944

MEB: **Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulu Teşkilatı Hakkında Proje**. Milli Eğitim Basımevi, Ankara: 1949

M.E.B: **Milli Eğitim Bakanlığı ve Amerikan Faaliyetler Misyonu Eğitim Dairesi arasındaki 5 Temmuz 1960 tarih ve CR 44-66-14 numaralı Protokol metni (Teksir)**

M.E.B: **Türk Milli Eğitim Komisyonu Raporu**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul:1961.

M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü; **Öğretmen Yetiştiren Kurumlar Hakkında Düzenlenen Anket Sonuçları**, Ankara:1963..

M.E.B: **Türkiye'de Okul, Öğretmen, Yeni Kayıt ve Mezun Sayısı (1960-1971)**, Planlama Araştırma ve Koordinasyon Dairesi, Ankara: 1971.

MEB: **Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü 1965-66,1966-67, 1967-68, 1968-69, 1969-70,1970-71, 1971-72, 1972-73,1973-74 Öğretim Yılı Yıllıkları.**

MEB: **Milli Eğitimle İlgili Kanunlar**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul:1981

M.E.B: **I. Maarif Şurası (Tıpkı Basım),** Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1991

M.E.B: **Üçüncü Milli Eğitim Şurası (Tıpkı Basım)**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1991

M.E.B: **Dördüncü Milli Eğitim Şurası (Tıpkı Basım)**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1991

M.E.B: **Yedinci Milli Eğitim Şurası (Tıpkı Basım),** Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1991

Murat, Yunus: Okul Açılış Konuşması, **Yüksek Öğretmen Okulu,** Yıl 1, Özel Sayı 1, s.8-9

OĞUZKAN, Ferhan: **" Ortadereceli Okul Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi ",** Cumhuriyet Döneminde Eğitim, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1983.

----------: "Orta Öğretime Öğretmen Yetiştirmenin Dünü ve Bugünü", **G.Ü.Gazi Eğitim- Mesleki Eğitim-Teknik Eğitim Fakülteleri, Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Dünü- Bugünü-Geleceği Sempozyumu**, Ankara: 8-11 Haziran 1987.

----------: "Ülkemizde Öğretmen Eğitiminin Gelişimi", **Eğitim ve Bilim**,cilt 7,1982

OKAY, H.Nezihi: "Öğretmen Okulları Açılışı Üzerine", **Ülkücü Öğretmen Dergisi** , Nisan 1966,cilt 7,Sayı:83

OKTAY, Ayla: "Türkiye'de Öğretmen Eğitimi" **Milli Eğitim Dergisi,** Sayı: 137, Ankara:1998.

ORTAYLI, İlber: "Maarifin Son 150 Yıldaki Serencamı" **Yeni Türkiye**, Ocak, Şubat 1996, Yıl 2, Sayı 7

ÖKTEN, İbrahim;"Milli Eğitim Bakanı Dr.İbrahim Ökten'nin, Ankara Yüksek Yüksek Öğretmen Okulu'nun Beşinci Öğretim Yılını Açış Konuşması",

Tebliğler Dergisi, Cilt: 240, Sayı 1278.

ÖZTÜRK, Cemil: **Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası,** Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara:1996.

----------:**Türkiye'de Dünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar,** M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Yayınları, İstanbul: 1998

SAÇLI, Ö.Asım: "Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yaklaşımlar" **Milli Eğitim Dergisi,** Sayı:137, Ankara:1998.

ŞENTÜRK, Celal: "Öğretmen Yetiştirme Üzerine"**Abece Dergisi,** Sayı: 65, Aralık, 1991

TAMİR Ferhat; " Yüksek Öğretmen Okulları, Kuruluşu - Tarihi ve Mahiyeti", **Ülkü Pınarı,** İstanbul: 1973, Yıl:1, Sayı: 2

TİMURTAŞ, F.Kadri; "Yüksek Öğretmen Okulu ve Gelişmeleri", **Ülkü Pınarı,** İstanbul:1973, Yıl: 1, Sayı:1

UNAT, F.Reşit : **Türk Eğitim Sisteminin, Gelişmesine Tarihi Bir Bakış.** Milli Eğitim Basımevi, Ankara:1964.

----------: "Türkiye'de Öğretmen Okullarının Kuruluşuna Toplu Bir Bakış", **Eğitim Hareketleri,**Yıl1, Sayı:3-7.

UZUN, Şevket: "Ankara Yüksek Öğretmen Okulunun Tarihçesi", **16 Mart Gazetesi,** Özel Sayı, Ankara:16 Mart 1966

YÜCEL, Ali: **Fransa'da Kültür İşleri,** Devlet Basımevi, İstanbul:1936

----------: **Türkiye`de Orta Öğretim**. Devlet Basımevi, İstanbul: 1938.

Yüksek Öğretmenliler Albümü, (1848 - 1937), Türkiye Basımevi, İstanbul: 1937

Yüksek Öğretmen Okulu: "**Okulumuzu Tanıyoruz**", Yıl 1, Özel Sayı:1

16 Mart Gazetesi: **Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Tarihçesi,** 16 Mart 1966, Özel Sayı, S. 1

Zafer Gazetesi; " **Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'nin Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Açış Konuşması**", 13.8.1959, Yıl:10,Sayı 5354

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU İLE İLGİLİ YÖNETMELİKLER.

Maarif Vekaleti: Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Staj Talimatnamesi,12 Şubat 1940 Tarih ve 57 Sayılı T.D.

Maarif Vekaleti: Yüksek Öğretmen Okulu Talimatnamesi, 9 Eylül 1940 Tarih ve 87 Sayılı T.D

Maarif Vekaleti: Yüksek Öğretmen Okuluna Talebe Kayıt ve Kabul Talimatnamesi, 23 Eylül 1940 Tarih ve 89 Sayılı T.D.

M.E.B: Öğretmen Yetiştiren Her Derecedeki Okul Ve Enstitülere Öğrenci Kayıt,Kabul İşleri Hakkında Genelge ve Geçici Yönetmelik, Milli Eğitim Basımevi, Ankara: 1952

Maarif Vekaleti: Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği, Matbacılık Okulu, İstanbul 1955

M.E.B: Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kararı, 3.7.1959 Tarih ve 209 Sayılı Talim Terbiye Kurulu Kararı, 13.7.1959 Tarih ve 1065 Sayılı T.D

Ankara Üniversitesi: Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Geçici Yönetmeliği Taslağı (Teksir)

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu: Geçici Yönetmeliği, (1963) 1965 (Teksir)

Ankara Üniversitesi: Fen Fakültesi Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği, 1966

M.E.B: Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği, 3 Temmuz 1972 tarih ve 14204 sayılı Resmi Gazete

M.E.B: Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, Yüksek Dereceli Okul ve Üniversitelerde Burslu Okutulan Öğrenciler Hakkında Genel Talimat 1972

M.E.B: Deneme Yüksek Öğretmen Okulu Geçici Yönetmeliği, 30 Mayıs 1975 Tarih ve 15239 Sayılı Resmi Gazete.

M.E.B: Öğretmen Yetiştiren Yüksek Dereceli Okullar Disiplin Yönetmeliği, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1976

M.E.B: Milli Eğitim Temel Kanunu ile İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara,1990

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

EKLER

T. C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ
06590 ANKARA

Sayı : B. 30. 2. ANK. O. E1. 00. 00- 4805

ANKARA

19 1988

İlgili Makama,

Enstitümüz Eğitim Programları ve Öğretim (Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri) Anabilim Dalı 95613616 numaralı doktora öğrencisi Yücel Gelişli "Öğretmen Yetiştirmede Yüksek Öğretmen Okulları Uygulaması (Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Örneği)" konulu tezine veri toplamak amacıyla Ankara, İzmir, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu arşivlerinde araştırma yapmak istemektedir.

Adı geçene gerekli iznin verilmesini saygılarımla arz ve rica ederim.

Prof.Dr.Latife Bıyıklı
Müdür Vekili

N. Yalçınkaya
02.09.1998

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü

SAYI : B.08.0.ÖEG.0.13.02.01-145-4751- 2 EYLÜL 1998

KONU: Arşiv Araştırması

ANKARA VALİLİĞİNE
(Millî Eğitim Müdürlüğü)

İLGİ : a)01/09/1998 tarihli dilekçe.
b)Devlet Arşivlerinde Araştırma veya İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yanbancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslar.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu arşivinde araştırma ve inceleme yapmak isteyen, Yücel GELİŞLİ'ye ait ilgi (a) dilekçe ve eki incelenmiştir.

Adı geçenin; 12 Mayıs 1989 tarih ve 20163 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan ilgi (b) esaslara uymak kaydıyla ve bir yıl süreyle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Arşivinde araştırma ve inceleme yapması, Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Aydın ÖZYAR
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM :
Gereği :
Ankara Valiliğine
(Millî Eğitim Müdürlüğü)

Bilgi :
Yücel GELİŞLİ
G.Ü.Mesleki ve Yaygın
Eğitim Fakültesi Araştırma Görevlisi
Gölbaşı/ANKARA

2253
2263
2 9 SE
Eğ. Öğrt. Müf.

Not : Verilecek karşılıklara desimal dosya numarası ile yazımızın şube, gün sayısının bildirilmesi.
Adres : M.E.B. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü Millî Müdafaa Cad. No. 6/3
Tel : 418 63 99 Fax : 425 30 94 Bakanlıklar - ANKARA

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM: EĞİTİM-ÖĞRETİM
SAYI : B.08.4.MEM.4.06.00.17-310.1/ 1601
KONU : Arşiv Araştırması

Ankara
2/9/1998

ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ARŞİV MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ: Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlünün 02.09.1998 tarih ve 4791 sayılı emri.

Yücel GELİŞLİ'nin 12 Mayıs 1989 tarih ve 20163 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Devlet Arşivlerinde Araştırma veya İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yabancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslara" uymak kaydıyla ve bir yıl süreyle arşivinizde araştırma ve inceleme yapması ilgi Bakanlık emri ile uygun görülmüştür.
Bilgi ve gereğini rica ederim.

Erol ORTAKAYA
Müdür a.
Milli Eğitim Müdürlüğü
Şube Müdürü

EK:1-Bakanlık emri örn.

Hangi bölüm gün ve sayılı yazısına karşılık olduğunun bildirilmesini rica ederim.

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü

SAYI : B.08.0.ÖEG.0.13.02.01-145-4791- 12 EYLÜL 1998

KONU: Arşiv Araştırması

Sayın Yücel GELİŞLİ
G.Ü.Mesleki ve Yaygın
Eğitim Fakültesi Araştırma Görevlisi
Gölbaşı/ANKARA

İLGİ : a)01/09/1998 tarihli dilekçe.
b)Devlet Arşivlerinde Araştırma veya İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yanbancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslar.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu arşivinde araştırma ve inceleme yapmak isteyen, Yücel GELİŞLİ'ye ait ilgi (a) dilekçe ve eki incelenmiştir.

Adı geçenin; 12 Mayıs 1989 tarih ve 20163 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan ilgi (b) esaslara uymak kaydıyla ve bir yıl süreyle Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Arşivinde araştırma ve inceleme yapması, Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Aydın ÖZYAR
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM :
Gereği :
Ankara Valiliğine
(Millî Eğitim Müdürlüğü)

Bilgi :
Yücel GELİŞLİ
G.Ü.Mesleki ve Yaygın
Eğitim Fakültesi Araştırma Görevlisi
Gölbaşı/ANKARA

Not : Verilecek karşılıklara desimal dosya numarası ile yazımızın şube, gün sayısının bildirilmesi.
Adres : M.E.B. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü Millî Müdafaa Cad. No. 6/3
Tel : 418 63 99 Fax: 425 30 94 Bakanlıklar - ANKARA

T. C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ
06590 ANKARA

Sayı : B. 30. 2. ANK. O. E1. 00. 00- 4502

ANKARA

[illegible] 339

İlgili Makama,

Enstitümüz Eğitim Programları ve Öğretim (Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri) Anabilim Dalı 95923616 numaralı doktora öğrencisi Yücel Gelişli "Öğretmen Yetiştirmede Yüksek Öğretmen Okulları Uygulaması (Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Örneği)" konulu tezine veri toplamak amacıyla anket uygulamak istemektedir.

Adı geçene gerekli kolaylığın sağlanması için yardımınızı saygılarımla arz ve rica ederim.

Prof.Dr.Can HAMAMCI
Müdür

Ek: 3 sayfa anket formu

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU UYGULAMASINI DEĞERLENDİRME ANKETİ

Sayın Yüksek Öğretmen Okulu Mezunu;

Yüksek Öğretmen Okulları açılışından kapanışına kadar öğretim biçimi, öğrenci seçimi ve mezunları ile adından sürekli söz ettirmiş; Türk Milli Eğitim Sistemi'nde önemli bir yere sahip olmuştur. Yüksek Öğretmen Okulu uygulaması tarihe mal olmuş bir öğretmen yetiştirme biçimi olduğu için doktora tez konusu olarak seçilmiştir.

Sizden cevaplanması istenilen bu anket Yüksek Öğretmen Okulu ile ilgili mezunlarının görüşlerini toplamak amacıyla geliştirilmiştir. Vereceğiniz bilgiler kesinlikle başka bir amaçla kullanılmayacaktır. Yapacağınız katkılardan dolayı teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Araş.Gör.Yücel GELİŞLİ

Adres:
Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğit.Fak.
Gölbaşı / ANKARA

KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyetiniz : Erkek ( ) Kadın ( )
Yaşınız :
Mezun olduğunuz Yüksek Öğretmen Okulu :
Mezun olduğunuz yıl :
Çalışmakta olduğunuz kurumun adı :
Emekli olduysanız çalışmış olduğunuz kurumun adı :
Lisans derecesini aldığınız Üniversite, Fakülte ve bölümün adı :

Katılma dereceleri; Hiç Katılmıyorum (1), Biraz Katılıyorum (2), Katılıyorum (3), Oldukça Katılıyorum (4), Tamamen Katılıyorum (5)

SORULAR	*Hiç (1)*	*Biraz Katılıyorum (2)*	*Katılıyorum (3)*	*Oldukça Katılıyorum (4)*	*Tamamen (5)*
1. Yüksek Öğretmen Okulu uygulaması (öğretim biçimi) öğretmen yetiştirmek için uygun modeldir.					
2.Yüksek Öğretmen Okulu'nu en iyi model haline getiren nedenleri önem derecesine göre seçiniz; a. Yatılı oluşu b. Öğrencilerin ilköğretmen okullarından seçilerek alınması c. Öğretmenlik atamalarının hemen yapılması d. Öğrencilerin lisans eğitimlerini en iyi fakültelerde yapmaları e. Öğretim kadrosunun seçkin öğretmenlerden oluşması					
3. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde olması ve yatılı oluşu öğretmenlik ruhunun oluşmasında önemli etkendir.					
4. Yüksek Öğretmen Okulu'nda mesleki amaçlar öğretmen yetiştirmede ön planda tutulur.					
5.Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik mesleğinin sevdirilmesine önem verilir.					
6. Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin akşam verilmesi bu derslere ilgiyi artırır.					
7.Yüksek Öğretmen Okulu'nda nitelikli öğretmenin yetiştirilmesine önem verilir.					
8. Değişik fakülte ve bölümlerdeki öğrencilerin öğretmenlik meslek bilgisi derslerini birlikte almaları geniş bakışlı öğretmen olarak yetişmelerini sağlayan etkendir.					
9. Yüksek Öğretmen Okulu uygulamasında iki ayrı okuldan ders almak öğretimin kalitesini artıran etkendir.					
10. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi fakültelere devam eden öğrencilerin fakültelerdeki durumları konusunda ilgili fakültelerle sürekli işbirliği yapar.					
11. Yüksek Öğretmen Okulu maddi imkanlardan yoksun, ancak başarılı öğrenciler için önemli bir eğitim imkanıdır.					
12. Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğrencilere eğitim-öğretim faaliyetleriyle ilgili her türlü destek sağlanır.					
13.Yüksek Öğretmen Okulu'nda sosyal faaliyetlere (spor, müzik, tiyatro, gezi) önem verilir.					

	Hiç	Biraz	Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Tamamen
14.Yüksek Öğretmen Okulu'nda ders araç ve gereçleri, labaratuvar, kütüphane ve spor salonu imkanları yeterlidir.					
15.Yüksek Öğretmen Okulu'nda yatakhane ,yemekhane ve kantin imkanları yeterlidir.					
16.Yüksek Öğretmen Okulu'nda kurallar; yönetici, öğretmen ve öğrenci temsilcilerinin katkıları ile uygulanır.					
17.Yüksek Öğretmen Okulu'nda yönetici, öğretmen ve öğrenciler arasında sevgiye dayalı ilişkiler hakimdir.					
18. Yüksek Öğretmen Okulu'nda kurallar demokratik ortamda işletilir.					
19. Değişik fakülte ve bölümlerdeki alt ve üst sınıf öğrencileri arasında ilişkiler sevgiye dayalıdır.					
20. Farklı cinsiyetlerdeki öğrenciler arasındaki ilişkiler sevgiye ve saygıya dayalıdır.					
21. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde kurulması ve yatılı olması, değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin kaynaşmasını sağlamada önemli etkendir.					
22. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi değişik fakülte ve bölümlere devam eden öğrencilerin iyi yetişmelerini ve kaynaşmasını sağlamak amacıyla sosyal etkinliler düzenler.					
23. Öğrenciler arasındaki politik görüş ayrılıkları öğretime olumlu etki eder.					
24. Yüksek Öğretmen Okulu'nun kampüs şeklinde kurulması öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesini sağlar.					
25. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi öğrencilerden ilgili fakültelerce istenen ders araç ve gereçlerini temin eder.					
26. Yüksek Öğretmen Okulu yönetimi yönetmeliklerde belirtilen öğrenci yardımlarını (maaş, giyecek, kırtasiye, v.b) yerinde ve zamanında öğrencilere ulaştırır.					
27. Yüksek Öğretmen Okulu mezunlarına öğretmenlikte mecburi hizmet uygulaması,Yüksek Öğretmen Okuluna ilgiyi azaltır.					
28. Hazırlık sınıflarına İlköğretmen Okullarından öğrenci seçilmesi uygun modeldir.					
29. Belirli bir dönem asıl sınıflara genel liselerden öğrenci seçilmesi uygun modeldir					
30. Belirli bir dönem asıl sınıflara, fakültelerin farklı sınıflarından öğrenci seçilmesi uygun modeldir					
31. Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenleri alanlarında çok iyi yetişmiş öğretmenlerdir.					
32. Yüksek Öğretmen Okulu'na ilköğretmen okullarından öğrenci seçilmesi uygulamasına son verilmesi okulun bozulmasına neden olmuştur.					

AŞAĞIDAKİ SORULARI CEVAPLANDIRINIZ

33. Sizce Yüksek Öğretmen Okulu kapatılmalımıydı ?, Kapatılma gerekçeleri nelerdir ?

34. Sizce Yüksek Öğretmen Okulu'nu başarılı kılan sebebler nelerdir ?

35.Size göre Yüksek Öğretmen Okulu'nun eleştirilebilir yönleri (Öğretim biçimi, program, öğretim elemanı, öğrenci seçimi v.b) varmıdır ?

36.Türk Eğitim Tarihi ile ilgili ders aldınızmı ?

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız.

MAARİF VEKÂLETİ
Ankara Yüksek Öğretmen Okulu
Müdürlüğü

Sayı : 429..3

/ / 19

Özet :

Ö Ğ R E N C İ L E R E

Devlet ve Hükümet Başkanı Sayın Orgeneral Cemal Gürsel'e Okulumuz adına çekilen ve metni aşağıya çıkarılmış bulunan bağlılık telgrafına vermiş oldukları cevabı telgraf yukarıdadır.
Bilinmesini rica ederim.

Müdür
(Ömer Bayın)

Sayın
Orgeneral Cemal Gürsel
Milli Birlik Komitesi Başkanı ve
Türkiye Devlet ve Hükümet Reisi
Ankara

Milletçe yeniden hürriyete kavuşmanın sonsuz bahtiyarlığı içindeyiz. Biz öğretmen namzetleri, açtığınız nurlu yolda, mesut yarınları hazırlamak hususunda, şimdi daha çok kudretli ve imanlıyız. Hiçbir güçlükten yılmadan Atatürk İnkılâplarının bekçisi olarak izinizde ve emrinizde olduğumuzu en derin hürmetlerimizle arzederiz.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu
Öğrencileri Adına
Zeki Arslan

PTT

Devlet telgraf muhaberatından dolayı

TELGRAF

(Örnek TLG 1)

YOL

'S İŞARETLERİ

SAYIN ZEKİ ARSLAN YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ANKARA..

Sıra No	İlk merkez	No.	Kelime	Verildiği Tarih	Verildiği Saat	Resmî	Orta merkez	Alındığı Tarih	Alındığı Saat	İmza
								17	5	

A.K.VEK. TEBİL GÜÇLÜ ACELESİ OLMAYIZ-

TELGRAFINIZDA İZHAR OLUNAN SAMİMİ ALAKA VE GÜZEL DUYGULARA TEŞEKKÜR EDER , MUHABBETLE GÖZLERİNİZDEN ÖPERİM .

BAŞVEKİL VE MİLLİ MÜDAFAA VEKİLİ ORGL. CEMAL GÜRSEL .

(MKE Matbaası — Ankara)

T E L G R A F

YOL

SERVIS İŞARETLERİ

YUKSEK OGRETMEN OKULU MUD ANKARA

Sıra No.	Kelime No.	Kelime	Verildiği	Resmi	Orta	Merkez	Alındığı	İmza
YKALSTLR.	12	14	55	15/5	40		15/5	S O

OGRETMEN OKULLARIMIZIN YÜZ ON İKİ NCİ YIL DÖNÜMÜNÜ SEVINDLE KUTLADIGIMIZ SU ANDA BÜTÜN ÖGRETMEN ARKADASLARINA VE ÖGRENCILERIMIZE EN DERIN MUHABBETLERİMİ SUNAR BAŞARILAR DILERIM. ~~ÖGRETMEN OKULLARI 1949 SAYI~~

MARIF VEKILI

ATIF SENSERLIOGLU.

PTT

DEVLET TELGRAF MUHABERATINDAN

TELGRAF

ÖRNEK (ES 1)

ADRES :

SERVİS İŞARETLERİ

SAYIN HASAN ERK YÜKSEK ÖGRETMEN OKULU MÜDÜRÜ ANKARA

SIRA No.	İLK MERKEZ	No.	KELİME	VERİLDİĞİ	RESMÎ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI		İMZA
				SAAT			TARİH	SAAT	

TELEFON 33 07 27, 10 (710)==

= KARDEŞ MÜESSESENIZIN BIRINCI ÖGRETIM YILINA BASLAMASI MÜNASEBETIYLE DUYDUGUMUZ SEVINCI SAHSIM VE MÜESESSENIZ NAMINA BILDIRIR. MUVAFFAKIYETLER DILERIM

İSTANBUL YÜKSEK ÖGRETMEN OKULU

OKULU MÜDÜRÜ MEHMET ARSLANTURK =

«Yüksek Öğretmen Okulu Talimatnamesi» ile «Yüksek Öğretmen Okuluna Talebe Kayıt ve Kabul Talimatnamesi» ve öğretmen yetiştiren her derecedeki okul ve enstitülere öğrenci kayıt ve kabul işleri hakkındaki «Geçici Yönetmelik» ile ek ve tadillerinin Yüksek Öğretmen Okuluna ait kısımları kaldırılmıştır.

Örnek: 1

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNA GİRMEK İSTEYENLERE MAHSUS FİŞ-DİLEKÇE

Fotoğraf

1 — Dilekçe sahibinin adı ve soyadı:
2 — Babasının adı:
3 — Anasının adı:
4 — Doğduğu yer ve yıl:
5 — Mezun olduğu veya kayıtlı bulunduğu okul :
6 — Hangi bölüme gireceği:
7 — Başka bir yüksek okula kayıtlı veya evvelce devam ederek ayrılmış olup olmadığı, kayıtlı ise durumu:
8 — Askerlik durumu:
9 — Öğrenime ara vermiş ise bu müddet içinde ne ile meşgul olduğu:

.....Müdürlüğüne

Yüksek Öğretmen Okulu ..... bölümüne girmek istiyorum. Bugünkü durumum yukarıda yazılıdır. Seçme imtihanlarına kabulüm için gereken işlemin yapılmasını rica ederim.

P U L

1 Krş. tayyare	15 Krş damga

Pul üstüne tarih ve imza

Adres:
Bütün bildirimlerin bir adrese yapılacağı gözönünde tutulmalıdır.

NOT:
Bu dilekçe, isteklilerin lise öğrenimini yaptığı Okul Müdürlüğüne verilecektir.

OKUL MÜDÜRLÜKLERİNCE DOLDURULACAK KISIM

I. Adayın öğrenim durumu:

1 — Bütünlemeli olup olmadığı :
2 — Lise bitirme tarihi ve derecesi :
3 — Devlet olgunluk imtihanını tamamladığı tarih ve olgunluk derecesi

II. Genel Durumu:

1 — Lise öğrenimi sırasında aldığı cezalar ve kısaca sebepleri:
2 — Tesbit edilmiş iyi halleri varsa neler olduğu:
3 — Bilinen veya sezilen fena hal ve temayülleri varsa neler olduğu:
4 — Bilinen sakatlığı, hastalığı veya beden ve ruhu arızası bulunup bulunmadığı; varsa neler olduğu:

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne

Çapa — İstanbul

Bu fiş-dilekçede durumu gösterilen ..... Oğlu / Kızı

..... ın, bir öğretmen adayında bulunması gerekli vasıfları haiz olduğu okulumuz Öğretmenler Kurulunca tesbit olunmuştur.

/ /195

Mühür ve imza

Örnek: 2

Fotoğraf

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNA GİRMEK İSTEYEN
ADAYLARA MAHSUS İMTİHANA GİRME BELGESİ

Adı ve soyadı:
Babasının adı:

Anasının adı:

Doğum yeri ve yılı:

Okuduğu okul:

Bütünlemeli olup olmadığı :

Girmek istediği bölüm:

Yukarıda kimliği gösterilen ve tasdikli fotoğrafı bulunan.....
.....ın, Yüksek Öğretmen Okulu .....
..... bölümü seçme imtihanlarına katılmak üzere müracaat ederek Öğretmenler Kurulunca aday seçildiğini ve fiş-dilekçesinin İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne gönderildiğini bildirir belgedir.

/ /195

Mühür ve imza

0 Aral 1955

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Elâzığ Kız İlköğretmen Okulu Müdürlüğü

Elâzığ
3 / 10 / 1973

Sayı : 510/ 1367
Konu : Yüksek Öğ.Okua seçilen öğrenci Hk.

Hadır Şahin
Köyişleri Büro Şefi Burhan Kaynak eliyle
Tunceli

Velisi bulunduğunuz okulumuz 4 Fen A öğrencilerinden 1[illegible]1 numaralı Gülüzar Şahin Okulumuz Öğretmenler Kurulu tarafından Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna aday seçildi,
Muafakat edip etmiyeceğinizin bildirilmesini rica ederim.

Muafakat Ediyorum : Ediyorum. Hıdır Şahin

Emine Gültekin
Okul Müdürü

~~Muafakat Etmiyorum:~~

Okulu terkeden öğrencinin 1973 — 1974 öğretim yılındaki notları

| Dersler | | |

HAZIRLIK SINIFINA MAHSUS FİŞ

479

Okulun adı : Uşak Kız İlköğretmen Okulu
Öğrencinin adı ve soyadı : Meryem Nesrin Karaağaç
Baba adı : Duran
Doğum yeri ve yılı : Ulubey 1-7-1956
Okul numarası : 21
Tatilde bulunduğu yerin adı: Mahkeme Başkâtibi Duran Karaağaç Eliyle Sıvaslı-Uşak
Seçtiği bölüm : FEN
Öğrencinin genel durumu : İYİ

1 ve 2. sınıflarda, sınıf geçme notları (Fen Koluna girecekler için)

D E R S L E R		TÜRKÇE	MATEMATİK	C. G.	FİZİK	KİMYA		Puklar toplamı	Sınıf geçme derecesi
Bilgi Seviye 1. Sınıf	45	9	8	8-8	10	10		140	İYİ
Bilgi Seviye II. Sınıf	42	8	9	8-8	9	7		157	İYİ
Öğrencinin ahlak ve karakter durumu, çalışkanlığı, düşünceverliği hakkında Öğretmenler Kurulunun mütalaası		Dürüst, çalışkan, temiz ve tertipli, saygılıdır.							
Okul Müdürünün nesin kanaati		Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencisi olur.							

86

Tasdik olunur.
17/6/1972

Uşak [illegible] Öğretmen Okulu

55

4. 7. 1971

1971-1972 öğretim yılı için
Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Fen koluna alınacak
öğrenciler için seçme sınıfı soruları:

1). Baba ile oğlunun bugünkü yaşları toplamı 65 dir. 3 yıl önce yaşları farkı 25 olduğuna göre, baba ile oğlunun bugünkü yaşlarını bulunuz.

2) 33 metre uzunluğundaki yolun bir kenarına 3 er metre ara ile en çok kaç ağaç dikilebilir?

3) $X+2y=3$)
$2X=3y$)
Denklem sistemini çözünüz.

4) $\frac{X-a}{a} - \frac{X-b}{b} = 1$ Denklemini çözünüz.

5) Bir sayının $\frac{2}{3}$ ünün $\frac{3}{2}$ si 300 dür. Bu sayıyı bulunuz.

6) Bir üçgende A iç açısı 35°, B dış açısı 78° olduğuna göre bu üçgenin B ve C iç açılarını bulunuz.

7) Bir üçgende bir dış açı kendisine komşu olmıyan iki iç açının toplamına eşittir. Teoremini ispatlayınız.

8) Bir çember çizerek bunun üzerinde birer tane; TEĞET, KİRİŞ, TEĞET- KİRİŞ AÇISI, MERKEZ AÇI, ÇEVRE AÇI gösteriniz.

9) Büyük bir havuzda bir sandal vardır. bu sandalın suya batan kısmının yüksekliği 30 cm. dir. Havuzun içerisine dışardan su ilave edilerek havuz suyunun yüksekliği 40 cm. yükseltilse bu durumda sandalın suya batan kısmının yüksekliği nekadar olur? Açıklayınız.

10-1599 gr. ağırlındaki bir demir parçasının hacmını hesaplayınız. (Demirin öz ağırlığı 7,8 gr/cm^3 alınacaktır.)

Komisyon Başkanı
Orhan ÖZTÜRK

Üye
Reşat Özbayoğlu

Üye
Necati Girgin

Üye
Şevki Altındağ

Üye
Necdet Onur

Üye
İhsan Aydemir

Akpınar İlköğretmen Okulu Müdürlüğüne

Okulumuz öğretmenler kurulu tarafından Lâtfiye Yüksek öğretmen okulu fen bölümüne aday seçildim. Bakanlığın bize olunan şartlarını aynen kabul ediyorum. Gönderilmem için gereki işlemin yapılmasına izinlerinizi saygılarımla arzederim.

24-6-1969

Hacı Rüzgâr
Yapı ve Kredi Bankası
Ahmet Pamuk Elüyle Gökömer köyü
ORDU

5-A
109
Hacı Rüzgâr

Akpınar İlköğretmen Okulu Müdürlüğüne.
LADİK

Velisi bulunduğum Akpınar İlköğretmen Okulu 5-B sınıfı yatılı öğrencilerinden Zekâi Erol'un Yüksek Öğretmen Okuluna gitmesine muvafakat ediyorum.

15-6-1953

Adres:
Kazım Erol
Sıtma Savaş Eradikasyonu
Şube Şefi eliyle Karacalı Köyü.
TERME-SAMSUN

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNUN HAZIRLIK SINIFLARINA 1961-1962 DERS YILI İÇİN ALINACAK (120) ÖĞRENCİNİN SEÇİMLERİ İLE İLGİLİ TUTANAK.

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Sınıfına, Öğretmen Okullarının 5.sınıfından 6.sınıfına geçenlerden alınacak öğrenciler için (53) İlköğretmen Okulu Öğretmenler Kurulunca, Fen kolu için seçilen(285) Edebiyat kolu için seçilen(164) adayın seçim fişleri incelendi. Şöylek

Adayların İlköğretmen Okullarının 4.ve 5.sınıflarında okunan derslerden aldıkları notlar toplamının, her ders için 10 numara üzerinden almaları gereken notların toplamına oranından elde edilen % deleri giriş puvanı :

Fen koluna girecekler için (Fizik,Kimya, Cebir, Geometri, Biyoloji Edebiyat, Kompozisyon;

Edebiyat koluna girecekler için (Edebiyat, Kompozisyon, Tarih, Coğrafya, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Psikolojici, Öğretim Metodu, Psikolojiye giriş derslerinden aldıkları notlar toplamlarının bu notlar için 10 numara üzerinden almaları gereken notların toplamlarına oranlarından elde edilen % delerde branş puvanı olarak kabul edilmiştir.

Adaylar için mezun oldukları okulların Öğretmenler Kurullarınca düzenlenen ve şahsiyet özelliklerini belirten siciller de birer birer incelenmiş, her kol için en yüksek branş puvanından başlanarak Fen kolu için 90 aslî, 10 yedek; Edebiyat Kolu için 30 aslî, 8 yedek aday seçilmiştir.

Branş notu eşit olanlar için giriş notunun yüksekliği tercih sebebi sayılmış, yedek seçiminde branş ve giriş notları eşit olanlar kur'a çekilmek suretiyle sıraya konmuşlardır.

Bu esaslar dahilinde düzenlenen liste yüksek tasviplerinize arzolunur.

Fevzi Ertem
Öğretmen Okulları Genel Müdürü

Mehmet Saraçoğlu
Öğretmen Okulları Genel Müdür Muavini

Ali Öztürk
Şube Müdürü

Azmi Gökmen
Şube Müdürü

Cevdet Ekemen
Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü V.

Lütfiye Çakmakçıoğlu
Yüksek Öğretmen Okulu Müdür Muavini

/ Eylül/1961

UYGUNDUR
Millî Eğitim Bakanı

AÖ/HE.8/9/1961

TAAHHÜT SENEDİ (I)

Milli Eğitim Bakanlığı hesabına okumak üzere BURSLU ÖĞRENCİ olarak kayıt ve kabul olunduğum Yüksek Öğ. Okulu .....EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE ANKARA ..... ÜNİVERSİTESİ FEN ..... FAKÜLTESİNDE, kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre bütün imtihanları geçirip mezun olduktan sonra Milli Eğitim Bakanlığının göstereceği yerde tayin edildiğim görevi BURSLU olarak okuduğum sürenin bir buçuk katı mecburi hizmet yapmayı tekmil şartlarına riayet ederek ifa etmeyi yimdiden kabul ve taahhüt ederim.

1-ÖĞRENİM SIRASINDA:

a) Kendi isteğimle öğrenimi bıraktığım,

b) Milli Eğitim Bakanlığınca lüzum gösterilmeksizin ÖĞRENİM DALINI değiştirdiğim,

c) Aynı öğrenim dalında, başka Bakanlıklar ve Kurumlar hesabına veya kendi hesabıma okumayı tercih ettiğim,

d) Yürürlükte bulunan ve öğrenimim esnasında yürürlüğe girecek olan kanun, tüzük ve yönetmeliklerde yazılı sebeplerden dolayı hakkımda TAZMİNAT takibatı yapılmak durumuna geldiğim takdirde,

2-MEZUN OLDUKTAN SONRA:

a) Yukarda yazılı taahüdü ifa eylemiyerek gösterilen yerde, tayin edildiğim vazifeyi kabul etmediğim,

b) Tayin edildiğim vazifelerde, mecburi hizmeti doldurmadan mazeretsiz ve izinsiz olarak vazifeyi terkeylediğim,

c) Mecburi hizmetim sona ermeden İDARİ veya İNZİBATİ bir kararla meslekten, DEVLET MEMURİYETİNDEN veya müesseseden çıkarıldığım veya şahsıma atfı mümkün bir kusurumdan dolayı hizmete kabul olunmadığım takdirde Milli Eğitim Teşkilatı hakkındaki 789 sayılı Kanunun 1338 sayılı Kanunla tadil edilen 8 nci maddesine ve bu taahhütnameye tevfikan BURSLU olarak okuduğum müddet için Milli Eğitim Bakanlığı veya görevli idare tarafından zimmetime TAZMİNAT olarak tahakkuk ettirilecek meblağı %50 zammı ile ve nizami faizi ile birlekte ayrıca hiçbir hükme hacet kalmadan HAZİNE emrine ödeyeceğimi şimdiden kabul ve taahhüt eylerim.

3-BU TAZMİNAT TAAHHÜDÜNDEN BAŞKA:

a) Bütün öğrenim süresi içinde okuduğum kuruma ait olupda kaybına veya hasarına sebep oldu um bina veya eşyanın, müessese idaresi tarafından talep edilecek bedellerini derhal ve itiraz etmeksizin ve ayrıca bir hüküm istihsaline hacet kalmaksızın Hazine emrine tediye eylemeyi,

b) Devlete karşı mecburi hizmet taahhüdümü muvazzamın olarak çıkmış veya çıkacak olan tekmil kanunlar ahkâmına tamamiyle riayet eylemeyi ve yükledikleri veya yükleyecekleri mükellefiyetlere rıza göstermeyi,

c) Tahsil esnasında verilecek BURS miktarının Milli Eğitim Bakanlığınca tespit olunmasına ve BURS miktarında çeşitli sebeplerle Milli Eğitim Bakanlığınca veya yıllı BÜTÇESİNDE yapılacak değişikliklere hiçbir suretle itiraz etmemeyi,

d) Milli Eğitim Bakanlığınca BURSLU ÖĞRENCİLER için konulmuş veya konulacak YÖNETMELİK hükümlerine, usül ve nizamlara tabi olmayı,

e) Tahsilimi bitirdikten sonra en çok bir ay içinde dilekçe ile Milli Eğitim Bakanlığına müracatla GÖREV İSTEMEYİ veya Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilatında görevli iken ASKERE alınırsam, terhisimi müteakip en çok bir ay içinde Milli Eğitim Bakanlığına müracaatla görev istemeyi,

f) İşbu taahhütnamede derpiş edilen ahvalin herhangi birinin tahaddüsü cezai müeyyidelerin tatbikini icabettireceğini ve zimmetime tahakkuk ettirilecek TAZMINATIN FAİZ mebdei, şahsım için Devletçe ihtiyar edilen masrafların sarf tarihi olacağını kabul ve taahhüt eylerim.

BuTAAHHÜTNAMEDE yazılı bilcümle hususlar hakkında tahaddüs edecek ihtilafların halline ANKARA MAHKEMELERİNİN ve İCRA DAİRELERİNİN selahiyetli olduğunu da ayrıca kabul ederim.

Bu TAAHHÜTNAME, Ankara Üniversitesi Ken...Enstitüsü Müdürlüğüne .....Yüksek Öğretmen Okulu Md.lüğüne.... verilmiştir.

Pul ,Tarih İmza

TAAHHÜDÜ VEREN'İN:

Adı : Hasan

Soyadı : Akbaş

Doğum Tarihi: 1952

Doğum Yeri : Yıldızeli

[redacted]

[redacted] adresi: Kamalyurt köyü

Yıldızeli / SİVAS

NOTER

Milli Eğitim Bakanlığı hesabına okutulmak üzere Yüksek Öğ. Okulu

NSTİTÜSÜNE...Ankara Ün. Fen.... FAKÜLTESİNE BURSLU ÖĞRENCİ olarak kayıt ve kabul olunan aşağıda kimliği yazılı .HASAN AKBAŞ.....'ın vermiş olduğu TAAHHÜT SENEDİNİ okuyarak münterecatını aynen kabul ettiğimi sözü edilen taahhüt senedi hükümlerinin tamamen yerine getirilmesine adı geçen tarafından riayet edilmediği takdirde Milli Eğitim Bakanlığı veya görevli dairece (15.000.-) liraya kadar tahakkuk ettirilecek meblağı kanuni faiziyle birlikte vergilerini de kabul ederek ayrıca bir hükme hacet kalmaksızın derhal ve def'aten Hazine emrine ödemeyi ,Bakanlık tarafından yapılacak tebligata esas olan bu KEFALETNAME yazılı adresimde vuku bulacak değişikliği Bakanlığa taahütlü olarak bildirmediğim takdirde aşağıdaki adresime yapılan bütün tebligatı şahsıma yapılmış olarak kabul ettiğimi ve bu TAAHHÜT SENEDİ ile KEFALETNAMEDEN doğacak ihtilafların hallinde ANKARA MAHKEMELERİNİN ve İCRA DAİRELERİNİN selahiyetli olacağını MÜŞTEREK BORÇLU ve MÜŞTEREK MÜTESELSİL KEFİL sıfatiyle şimdiden kabul ve idareye karşı tekeffül ederim.

Pul,Tarih,İmza

TAAHHÜT SENEDİ VEREN BURSLU ÖĞRENCİNİN:

Adı : .....HASAN.....

Soyadı : .....AKBAŞ.....

Doğum Tarihi: .....1952.....

Doğum Yeri : .....Yıldızeli....

Baba Adı : ....İbiş.....

Açık,daimi adresi:....Topalyurt Köyü Yıldızeli SİVAS

.....

KEFALET SENEDİNİ İMZA EDENİN:

Adı : .....Muharrem.....

Soyadı : .....Soytürk.....

Doğum Yeri : ....Zonguldak.....

Doğum Tarihi: .....1952.....

Baba Adı :....Hasan.....

Mesleği :....Öğrenci.....

Meslek Adresi: ...Yük. Öğ. Okulu..

Daimi İkamet adresi: ...Doğanbahçe sokak

.....33/B Demirlibahçe ANKARA...

NOT: 1- Taahhüt ve kefalet senetleri NOTERLİKÇE tasdik edilecektir.

2- Taahhüt ve kefalet senetlerinin FOTOĞRAFLI olması şarttır.

3- Kefilin durumu bu KEFALETİN icaplarını her zaman yerine getirmeye müsait olacaktır.

4- Adreslerinden başka NÜFUS HÜVİYET CÜZDANLARINDA kayıtlı oldukları yerler de ayrıca yazılacaktır.

YÜKLENME SENEDİ

Parasız yatılı öğrenci olarak kayıt ve kabul olunduğum Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda kanun, nizamname ve yönetmeliklere uyarak bütün sınavları geçirip mezun olduktan sonra Maarif Vekâletinin göstereceği herhangi bir okulda öğretmenlik yapmak üzere Yüksek Öğretmen Okuluna parasız yatılı olarak okuduğum sürenin birbuçuk katı kadar bir süre için bu yüklenme senedinin bütün şartlarına uyarak görev yapmayı şimdiden kabul eder ve yüklenirim.

1 — Öğrenim süresinde:

A) Kendi arzumla öğrenimi bıraktığım,

B) Başka Bakanlıklar veya Kurumlar adına diğer bir öğrenim branşı seçerek Millî Eğitim Bakanlığınca istenen ve gerekli olan öğretmenliği bıraktığım,

C) Okumakta olduğum Yüksek Öğretmen Okulunda sıhhî sebeplerden başka sebeplerle kanun, nizamname ve yönetmeliklerde yazılı sınıf geçme ve bitirme sınavlarına girmediğim veya devamsızlığım veyahut cezalı bulunmaklığım yüzünden giremediğim veya girip de başarı gösteremediğim için Yüksek Öğretmen Okulundan çıkarıldığım,

D) Kanun, nizamname ve yönetmeliklerde yazılı hususlara Millî Eğitim Bakanlığı veya Yüksek Öğretmen Okulunun buyruklarına aykırı hareket etmek yüzünden veyahut kanun veya disiplin cezalarını icap ettiren hareketlerim dolayısiyle disiplin kurulu veya doğrudan doğruya Millî Eğitim Bakanlığı disiplin kurulu kararıyle çıkarıldığım,

E) Herhangi bir sebeple yatılılıktan çıkarıldığım,

F) Okulda bulunduğum süre içinde nikâhlanma ve evlenme gibi bir durum meydana getirdiğim;

2 — Bitirdikten sonra:

A) Yukarıda yazılı hükmü yerine getiremiyerek gösterilen yerde atandığım görevi kabul etmediğim,

B) Atandığım görevde mecburî hizmet süremi doldurmadan mâzeretsiz ve müsaadesiz işimi terkeylediğim,

C) Mecburî hizmet sürem sona ermeden meslekten veya devlet memurluğundan çıkarılmayı icap ettiren şekilde suç işlediğim takdirde Millî Eğitim Bakanlığı teşkilâtı hakkındaki 789 sayılı kanunun 1338 sayılı kanunla değiştirilen, 8 inci maddesine ve 788 numaralı Memurin Kanununun 64 üncü maddesiyle bu yüklenme senedine dayanarak Yüksek Öğretmen Okulunda parasız yatılı olarak okuduğum sürenin her bir yılı için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından zimmetime tazminat olarak tahakkuk ettirilecek meblâğı %50 zammı ile nizamî faizi de eklenerek ayrıca hükme hâcet kalmaksızın hazine emrine ödiyeceğimi şimdiden kabul eder ve yüklenirim.

3 — Bu tazminat yüklenmemden başka sürem içinde okula ait olup da yok olmasına sebep olduğum bina ve eşyanın okul idaresi tarafından istenilecek bedellerini hemen ve itiraz eylemeksizin ve ayrıca bir hüküm almıya lüzum kalmaksızın hazine emrine ödiyeceğimi şimdiden kabul eder ve yüklenirim.

4 — Devlete mecburî hizmet yükümümle ilgili olarak çıkmış veya çıkacak olan bütün kanunların hükümlerine tamamiyle uymayı ve yüklendikleri veya yükleyecekleri hükümlere rıza göstermeyi kabul ederim.

5 — Öğrenciliğim sırasında uzun süreli tatillerde ailemin yanına gideceğimi, okulda kalmak üzere hiçbir hak talebinde bulunmıyacağımı ve okul idaresi tarafından görülen lüzum üzerine tatilleri okulda geçirdiğim takdirde zimmetime tahakkuk edecek masrafları, herhangi bir tazminat muamelesi sırasında, ders zamanında yapılan masraflar gibi, ödiyeceğimi şimdiden kabul eder ve yüklenirim.

6 — İşbu yüklenme senedinde gösterilen hallerden herhangi birinin meydana gelmesi cezaî müeyyidelerinin tatbikini icap ettireceğini ve zimmetime tahakkuk ettirilecek tazminatın faiz başlangıcı gahının için devletçe ihtiyar edilen giderlerin sarf tarihi olacağını tasdik eylerim.

7 — A) Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık sınıfında Yaz ve Güz dönemi imtihanlarında başarı sağlıyamadığım takdirde, son sınıf öğrencisi olarak gelmiş olduğum İlköğretmen Okuluna dönmeyi;

B) Hazırlık sınıfından mezun olup da üniversite giriş imtihanlarında başarı sağlıyamadığım takdirde, gelmiş olduğum Öğretmen Okulunda meslek derslerinden imtihana katılarak ve gerekli uygulamayı yaparak ilkokul öğretmeni olarak çalışmayı kabul ediyorum.

(İstiyenler ertesi yıl Yüksek Öğretmen Okuluna müracaat ederek Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi olarak tekrar üniversite giriş imtihanlarına katılabilirler.)

Bu yüklenme senedinde yazılı bütün hususlar için meydana gelecek anlaşmazlıkların hallinde Ankara mahkemelerinin ve icra dairelerinin yetkili bulunduğunu da ayrıca kabul eylerim.

Bu yüklenme senedi Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne verildi.

Pul - Tarih - İmza

Açık adres: Hasan Akbaş İbiş 1952 D.lu Yıldızeli [illegible] Topulyurt Köyünden

Kefillik Senedi

Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda parasız yatılı öğrenci olarak kayıt ve kabul olunan

İbiş Oğlu Kim Hasan akbaş..... tarafından Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğünde verilen yukarıda yazılı yüklenme senedi hükümlerinin tamamen icrasına yükümlenen tarafından riayet edilmediği takdirde adı geçen kurum idaresi tarafından (25.000) liraya kadar kendisini, zimmetine tahakkuk ettirilecek tazminatı zamları, nizamî faizleri ile 25.000 ve yok olmasına ve zararına sebep olduğu eşyanın bedellerini ayrıca bir hükme hacet kalmaksızın hazine emrine ödemeyi müştereken borçlu ve zincirleme kefil sıfatiyle şimdiden yüklenir ve kefillenirim.

Pul - Tarih - İmza

Bekir Dikyol İsmail Oğlu 945 D.lu Yıldızeli Topulyurt Köyünden ve Orta Oturur Çiftçi

Açık adres: Hariçte yaz ıap getirilen-İşbu Senet altındaki imza sahipleri Mazunlu olup-Noter dairesinde ve-Huzurumuzda Müddeiecaatının aynen kabul ederek imzaladıklarını şahadet ederiz. 13/9/971

Şahit — Şahit —

Bekir Çiçekdal Veli Oğlu 948 D.lu Topulyurt K.den

Bahri-Kılıç Musa Oğlu-952 D. Yıldızeli Pamukpınar Okulu 5 nci sınıf Öğrencisi

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MÜDÜRLÜĞÜ

ÖĞRENİM PLÂNI
1968 - 1969

Öğrencinin Adı - Soyadı	Fakülte No:	Bölümü	Sınıfı
Rahime Bayar	6009	F - M	I

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu F - M Bölümü 1 ve 2 sömestr öğrencisi olarak, takip edeceğiniz ders ve labrotuvarlar aşağıya çıkarılmıştır Ders ve Laboratuvarlara devam edip, imtihanlara vaktinde girerek, aynı yıl güz dönemi sonuna kadar plânınızı gerçekleştirmekle yükümlüsünüz.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Yunus Murat
Müdür

Derslerin Kredisi	Fizik - Matematik I nci Sınıf Dersleri :
10	1 — Genel Matematik ve Uygulaması M 101, M 102
11	2 — Analitik Geometri M 103, M 104
10	3 — Denel Fizik ve Laboratuvar, F 101, F 102
	4 — Yabancı Dil : İng. A
	Eğ. Sosyolojisi,
	Fiz. Yeni Gelis

NOT : Ankara Üniversitesi Fen Fakültesinin öğretim ve imtihan yönetmeliğinin 7 nci maddesinin I fıkrasına göre fakültede birli, ikili, üçlü lisans öğrenimi yapılır, ancak Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerimiz genel olarak ikili lisans, Tabiiye bölümünde ise üçlü lisans yapmak zorundadırlar.

Fizik - Matematik bölümü öğrencileri 4 sene içinde alacakları toplam 120 kredinin 1/3 ünü (yani 35 ve 40 krediyi) Matematik derslerinden seçerler. Matematik - Fizik bölümü 1/3 ünü Fizikten seçerler.

Kimya - Fizik ve Fizik - Kimya bölümleri için de durum aynı olacaktır.

Bu plânı güz dönemi imtihanları bitimine kadar gerçekleştirmek lâzımdır. Gerçekleştiremeyenler, güz dönemi imtihanlarını müteakip bir hafta içinde durumlarını dilekçe ile okul müdürlüğüne bildirmeye mecburdurlar.

R Bayar

ÖĞRENCİNİN :

Adı - Soyadı : Hüseyin Ducal
SINIFI : D
Fakülte No. : 21367
Bölümü : Botanik - Zooloji
(1 ve 2 nci yazılmalıdır)

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne
Ankara

1972 ders yılı Şubat-Haziran imtihan döneminde, aşağıda yazılı branş ve meslek derslerinin imtihanlarına girdim, Sonucu saygı ile sunuyorum.

İMZA

DERSLERİN

KOT NO.	DERSİN ADI	ALINAN NOT	Başarılan derslerin Kredileri	Evvelce başarılan derslerin toplam kredisi
Z.101	Genel Zooloji	7	3	
Z.102	" "	5	3	
F.101	Genel Fizik	6	5	
F.102	" "	5	5	
F.103-103	" " Tat	5	2	
K.101	Genel Kimya	7	4	
K.102	" "	6	4	
K.103	" " Labo.	5	1	
K.104	" " "	5	1	
K.105	Analitik Kimya	6	2	
B.101	Genel Botanik	7	4	
B.102	" "	8	4	38

NOT : Öğrenim yılı içinde her üç dönemde imtihanına girilen derslerin toplamı; öğrenim planındakilerin tümü olmalıdır. Sebepsiz olarak ciddi bir mezarete dayalı olmaksızın imtihana girmeyip başarılamıyan ders veya dersler yüzünden öğrencinin yatılılık hakları kaldırılır.

1 nci yıl sonunda en az (22) kredi 3 yıl sonunda en az (66) kredi
2 » » » » » (44) » 4 « » » » (88) »

Öğrenciler için yatılılıklarının uzatılması, öğretmenler kurulunca düşünülebilir.

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne
ANKARA

1932 - 1933 Öğretim yılında sınavına girdiğim dersler ve sonuçları aşağıda açıklanmıştır.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim

6-7-1933

Kamuran İkiz
Fen Fakültesi
Zooloji - Botanik I. 72442

Dersler	Not	Kredisi
girişme yazı	8 (sekiz)	—
101 Genel Zooloji	6 (Altı)	3 (üç)
101 " Botanik	6 (Altı)	3 (üç)
103 " Bot Labr.	6 (Altı)	1 (bir)
101 Genel kimya	8 (sekiz)	4 (dört)
102 Genel Zooloji	6 (Altı)	3 (üç)
104 " Bot. Lab	6 (Altı)	1 (bir)
102 Genel fizik	5 (beş)	5 (beş)
103-104 " fizik Lab	8 (sekiz)	2 (iki)
01 Genel fizik	6 (Altı)	5 (beş)
02 Genel Botanik	6 (Altı)	3 (üç)
02 Genel kimya	5 (beş)	4 (dört)
03 " " Lab	7 (yedi)	1 (bir)
4 " " "	6 (Altı)	1 (bir)
yüz A kuru	5 (beş)	—
	Toplam	36 (otuz altı)

T. C
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DİL ve TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ
Öğrenci İşleri Şefliği

Fakülte Sekreterliği
Tel. : 11 31 77
Öğrenci İşleri Şefliği
Tel. : 10 52 03/—

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne

YAZIMIZIN			YAZINIZIN		
İşareti :	Numarası :	Tarihi :	İşareti :	Numarası :	Tarihi :
Öğ. İş. Şef.	8944	8-10-974			

Numarası : 1843
Adı ve Soyadı : Şenay Işık
Babasının Adı : Nazan
Doğum yeri ve tarihi : Yozgatlı — 1956
Kayıt tarihi : 22.10.1972
Kürsüsü : Psikoloji — Pedagoji
Sömestri ve Sınıfı : 4 - 2 yazı ile : (iki) Dördüncü Sınıfiki

*NOT : Bu belge, askerlik tecil (erteleme) işleminde kullanılamaz.

Yukarıda fotoğrafı ve künyesi bulunan öğrencinin durumunu saygı ile bildiririm.

** NOT : Yukarıda adı geçen öğrencinin Ekim dönemi kayıtlarının 11 Ekim'e kadar uzatılıp 31 Ekim'e son verilmektedir.

7-10-1974

Fakülte Sekreteri

Ankara Üniversitesi Basımevi 640-K-1973

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu son sınıf öğrencileri için genel uygulama planıdır.

Çalışma safhası	Hazırlık(Oryantasyon safhası	Branşlarına ait dersle ilgili gözlem ve iştirak safhası	Bağımsız olarak ders verme safhası
Uygulama süresi	3 yarım gün	20 ders saati	3 ders saati
ÖĞRENCİNİN YAPACAĞI İŞLER	Öğretmen adayı,bu safhada yarım günden az olmamak kaydıyle askari üç defa belli bir liseyi ziyaret edecek ve aşağıdaki hususlarla bilgi toplayacak,gözlemlerde bulunacak ve gerekli çalışmaları izleyecektir. 1-Yıllık Öğretim Proğramı 2-Haftalık Proğram 3-Yönetim 4-Rehberlik 5-Sınıf dışı öğrenci faaliyetleri 6-Okul aile birliği	Öğretmen adayı bu safhada,bir lisede(bu lise muhtemelen organtasyon safhasındaki lise olacaktır)ve kendisine adı verilecek öğretmenin yanında,özellikle branşıyla ilgili gözlemler ve çalışmalarda bulunacaktır.Bu safhada,öğretmen adayı şu hususlara dikkat edecektir. 1-Ders hazırlama 2-Dersin İzlenişi 3-Yazılı ve sözlü 4-Yoklamaların tekniği 5-Ödev verme ve ödevleri düzeltme 6-Değerlendirme 7-Sınıf disiplini 8-Çeşitli ders araçlarından faydalanma 9-Çeşitli öğretim metotlarını kullanılması 10-Laboratuvar çalışmaları ve teknikleri 11-Kaynaklardan faydalanma	Öğretmen adaya,bu safhada daha önceki safhalarda edindiği tecrübelerinide katarak yetiştirici öğretmenin göstereceği sınıfta ve tesbit edeceği konularda üç örnek ders verecektir.Derslerin lisenin üç ayrı sınıfında (liseI,II,III) ve birer hafta aralıkla verilmesi yerinde olur Öğretmen adayı işleyeceği konunun hazırlığını,yetiştirici öğretmenle Y.Ö.O da ilgili bir branş öğretmeninin yardımıyla yapacaktır.
DEĞERLENDİRME ESASLARI	1-Öğrencinin hazırlık safhasındaki faaliyetlerini bildirir Okul Müdürlüğü yazısı 2-Öğrencinin bu safhada edindiği bilgi gözlem ve izlemleri anlatır kısa bir rapor	1-Yetiştirici Öğretmenin vereceği devam fişi	1-Değiştirici öğretmen tarafından doldurulacak değerlendirme fişi 2-Yönetici öğretmen verilen derslerde bulunduğu takdirde değerlendirme fişi doldurulacaktır.

Not: Uygulama planındaki çalışmalar sırbiri ardı sıra yapılır.bu safhadaki çalışma bitince,diğer safhalardaki çalışmalara geçilmeden gereken rapor verilir.

Müdür

Uygulamaları Değerlendirme Fişi

(GİZLİDİR)

ÖĞRETMEN ADAYININ		
Adı : Adnan	Numarası : 5815	Verdiği ders adedi :
Soyadı : Emiroğlu	Bölümü : Fizik	16 Saat.

Uygulamanın yapıldığı okul ve sınıf: 4 ve Beşinci Sınıflar

Verilen dersler	Konuları	Tarihi
Fizik.	Gözünüz.	
		19.1.1972

DERECE :

Açıklamalar :
- A) Pekiyi
- B) İyi
- C) Orta
- D) Ortanın altında (geçebilir)
- E) Başarısız
- ?) Hakkında hiçbir yönden kanaat edinemedim.

Değerlendirme yönleri : (İştirâk durumu harflerden biri dâire içine alınmak suretiyle gösterilir.)						
1 — Öğrencinin görünüşü : Kılık, kıyafeti yönünden intibakı.	(A)	B	C	D	E	?
2 — Ana-diline hâkimiyet derecesi : Anlatım tarzının düzgünlüğü, anlaşılırlığı.	A	(B)	C	D	E	?
3 — Ses tonu : Konuşmasının sınıfça işitilebilme derecesi.	A	(B)	C	D	E	?
4 — Dersin gerektirdiği metod ve tekniklere vukufu hakkında bıraktığı intiba.	A	(B)	C	D	E	?
5 — Dersin işlenişinde gereken öğretim materyelini kullanmadaki mahareti.	A	(B)	C	D	E	?
6 — DİSİPLİN : Derse ve sınıfa hâkimiyeti.	A	(B)	C	D	E	?
7 — DİSİPLİN : Öğrencileriyle işbirliği durumu (Sınıfı aktif hale getirmesi).	A	(B)	C	D	E	?
8 — Ders müfredatını kavrama derecesi.	A	(B)	C	D	E	?
9 — İşlediği konunun mahiyet ve muhtevasını kavrama durumu.	A	(B)	C	D	E	?
10 — Ders plânında maksadı ifâde yönünden başarı derecesi.	A	(B)	C	D	E	?
11 — Hazırladığı ders plânını uygulamadaki başarı derecesi.	A	(B)	C	D	E	?
12 — Plânını ders saatine sığdırma başarısı.	A	(B)	C	D	E	?
13 — Bir kontrol vasıtası olarak öğrencilerine tevcih ettiği —sözlü veya yazılı— soruların soru tekniği ve sınıf seviyesi yönünden durumu.	A	(B)	C	D	E	?
14 — Öğrencilerin sorularını cevaplamada bilgi ve ikna derecesi.	A	(B)	C	D	E	?
15 — Öğrencilere karşı genel tutumu ve öğretmenlik vakarı.	A	(B)	C	D	E	?
16 — Öğrencilerin başarı derecesini değerlendirmede isabet derecesi.	A	(B)	C	D	E	?

Yukarıda adı ve soyadı yazılı öğretmen adayı genel olarak kabiliyeti -başarısı ve gayreti- yönünden işlediği Fizik. dersinde muvaffak ~~olmuştur~~ olmamıştır.

Lisesi

Sami Türkmen
Dersi Öğretmeni

Adı ve Soyadı : Sami Türkmen

İmzası :

ORYANTASYON RAPORU

1971-1972 Öğretim yılında stajımı Bahçelievler İlköğretmen Okulunda yaptım. Stajla ilgili raporum aşağıdadır. Bilgilerinize sunarım.

GİRİŞ:

Bahçelievler İlköğretmen Okulu, Teknik Okullarınız bulunduğu yerde bir tepe üzerine kurulmuş ilkokul öğretmeni yetiştiren bir müessesedir.Yatılı Erkek İlköğretmen Okuludur.Ayrıca az miktarda gündüzlü kız ve erkek öğrencileri vardır. Öğrenciler gerek okul içi gerekse okul dışı faaliyetlerini yükütebilmeleri için bütün imkanlara sahip olup,öğrenim kadrosu tamdır. Ayrıca öğrenciler için her sahada teknik ve modern labaratuvarları mevcuttur.

I- YILLIK ÖĞRETİM PROĞRAMI :

İlköğretmen okulunda uygulanan müfredat proğramı, ilköğretmen okulları ve köy enstitüleri proğram taslaıdır.Okulun 6. sınıfları bu proğrama göre yürütülür. 4 ve 5. sınıflar ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yeni hazırlanan proğram taslağına göre yürütülmektedir.

II- HAFTALIK ÖĞRETİM PROĞRAMI

Okulda 6. sınıflar 35 saat, 4 ve 5. sınıflar ise ders görmektedirler. 4 ve 5. sınıflar çarşanba ve cumartesi günleri 5 er saat diğer gürler 7 şer saat ders yapmaktadırlar. 6. sınıflar ise pazartesi 7 saat çarşanba ve cumartesi günleri hariç haftada her gün 6 saat ders yapmaktadırlar. Haftalık ders proğramı yapılırken pedagojik esaslara uyulmuştur.Okulda çok branşlarda öğretmenlere haftada 15-16 saat ders düştüğünden bu iş sağlanmıştır. Bu proğramın hazırlanılışında öğrencilerinin ders harici okul faaliyetlerine de bol imkanlar verilmiş olup, iyi bir öğretim yapan ve öğretmen yetiştiren müessese olarak çalışmaktadır.

III- YÖNETİM:

Okulun yönetim kadrosu şöyledir: Müdür, 7 Müd.Yardımcısı ile 60 öğretmeni bulunmaktadır. Yönetim kadrosundaki öğretmenlerin hepsi okulun asıl öğretmeni olup, dışarıdan öğretmen gelmektedir. Yalnız okulun müzik seminer şubeleri bulunmakta ve bunlar için gerekli elaman konservatuvardan gelmektedir. Yönetim ilköğretmen okulları proğramına göre yapılır.

IV- REHBERLİK :

Okulda bir rehberlik örgütü bulunmaktadır. Türkiye de yalnız 26 okulda bu örgüt mevcut olup, diğerlerinde yoktur. Bu işle görevli Eğitim Fakültesi mezunu 3 uzman bulunmaktadır. Bu da Bakanlığın rehberlik konusundaki genelgesine göre yürütülmektedir.

Bunun haricinde her sınıfın bir grup öğretmeni mevcut olup, öğrencilerin problemleri ile yakından ilgilenirler. Onlarax problemlerinde, halledilmesi gereken meselelerinde yardımcı olmağa çalışırlar. Öğrencilere her sahadaki faaliyetlerinde önderlik yapmaktadırlar.

V-SINIF DIŞI ÖĞRENCİ FAALİYETLERİ :

Okulda sınıf dışı faaliyetler için geniş zaman ayrılmış olup,yürütme imkanı sağlanmıştır.Çarşanba ve cumartesi günleri bu işe ayrılmıştır.

günlerde, bir hafta eğitsel kol çalışmaları, bir hafta sınıf rehberlik çalışmaları yapılır ve her öğrenci bir kolda bulunmağa mecburdur.

Okul kol çalışmaları şu sahalarda yapılmaktadır:

a) KOOPERATİFÇİLİK
b) FOLKLOR ÇALIŞMALARI
c) SPORTİF FAALİYETLER:

1) Ping-Pong
2) Voleybol
3) Basketbol
4) Futbol

Bu sportif faaliyetler sınıflar arası müsabakalar şeklinde yapıldığı gibi, okulun tanıtılması bakımından diğer denği okullarla bu dallarda müsabakalar düzenlenmektedir. Ayrıca atletizim sahasında da yapılmaktadır.

VI- OKUL AİLE BİRLİĞİ :

Okul Müdürlüğü başkanlığında gündüzlü kız ve erkek öğrenci velilerinden teşekkül eden bir okul aile birliği bulunmaktadır. Bu gündüzlü öğrencilerin dert ve problemlerinin dile getirildiği bir teşekküldür. Bu maksatlarla ihtiyaç görüldükçe senenin muhtelif zamanlarda toplanıp, öğrencilerin durumları görüşülür. Yapılan toplantılarda fakir öğrencilere okulda öğle yemeği yemeleri ve giyim eşyaları ile ders araçları temin edilir. Ayrıca onlara mümkün olan diğer imkanlarda sağlanmaya çalışılır.

19-1-1972

Ders Öğretmeni
Sami Türkmen

ANKARA İLKÖĞRETMEN OKULU
MÜDÜRÜ
Tahsin Aygün

Stajiyer Öğretmen

Adnan EMİROĞLU
Yüksek Öğretmen Okulu

ÖĞRENCİ BİLGİ KARTI

Soyadı : Demirci

Adı : HATİCE

Yurdun adı : Yüksek Öğretmen Okulu

Giriş Tarihi : 19 / 3 / 1975

Blok No. : B-Blok

Oda No. : 48

Yatak No. :

Telf. No. :

Doğum yeri	Uyruğu
BURDUR	T.C.
Doğum Tarihi	**Cinsiyeti**
13 / 4 / 1957	KIZ

Fakültesi : FEN FAKÜLTESİ

Bölümü : KİMYA

Sınıfı ve No. : III. DÖNEM 73584

Giriş Tarihi : 13 / 11 / 1973

ORTA ÖĞRENİM ÖĞRENCİLERİ İÇİN

(Hazırlık kursları dahil)

Okulu :

Bölümü :

Sınıfı ve No. :

Giriş Tarihi : ... / ... / 197...

TÜRK UYRUKLULARI İÇİN

Nüfusa Bağlı Olduğu,

İl : BURDUR İlçe : —

Bucak : — Mahalle - Köy : Akın Mahallesi

Hane No. : 139 Cilt No. : 10 Sahife No : 173

Meneni Hali : Bekâr Dini : İslâm

YABANCI UYRUKLULAR İÇİN

Pasaport No. : İkamet Teskeresi No. :

ANKARA DAHİLİNDE BULUNABİLECEĞİ DİĞER ADRESLER

FEN FAKÜLTESİ KİMYA BÖLÜMÜ

BEŞEVLER/ANKARA

ANKARA vilâyeti

ANKARA YÜKSEK ÖĞ-OK BÜNYESİNDE ~~Gerlek~~ İlköğretmen Okulu 1983 - 1984 öğretim yılı YAZ dönemi mezunlarının gizli fiş cetveli

Sıra No.	Kütük No.	Okul No.	Adı ve soyadı	Babasının adı	Doğum yeri ve yılı	Mezuniyet durumu: Yatılı ve müddetli	Mezuniyet durumu: Gündüzlü	Mezuniyet durumu: Dışardan	Ruhi ve mesleki vasıfların hülâsası	Sağlık durumu	Ailevi durumu	Tercihan tayinini istediği 3 vilâyetin adları ile özel sebepleri ve tatil adresi	Fotoğrafı
1	212	212	Ilknur Kaşmaz	Naci	29 1 1957 BURDUR	4	—	—	Zekası, Çalışması Başarısı iyi.	Normal	Orta	İzmir- Aydın Antalya	

MÜDÜR YARDIMCISI
Bahice Atmacoğlu

MÜDÜR YARDIMCISI
İbrahim Tonyalı

OKUL MÜDÜRÜ
Salih Ören

Ankara
Yüksek Öğretmen Okulu
Diploması

Ankara Üniversitesi D.T.C. Fakültesi Felsefe Bölümünde Yaz 1972 Sınav devresinde öğrenimini bitiren Yozgat 1949 doğumlu Tayip Duman Yüksek Öğretmen Okulundaki uygulamayı da tamamlayarak Diploma almağa hak kazanmıştır.

1.2.1973

Milli Eğitim Bakanı
Prof. Dr. Sabahattin Özbek

Okul Müdürü
Orhan Özlürk

No. 1017

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Diploması

Ankara Üniversitesi D.T.C. Fakültesi Türk Dili Bölümünde Haziran 1977 Sınav devresinde öğrenimini bitiren 1954 Yenice Köyü doğumlu Melâhat Barbaros Yüksek Öğretmen Okulundaki uygulamayı da tamamlayarak Diploma almağa hak kazanmıştır.

17 Mayıs 1978

Milli Eğitim Bakanı
Necdet Uğur

Okul Müdürü
Yılmaz Terzi

No. 1584

T. C.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

DİL ve TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ

GEÇİCİ MEZUNİYET BELGESİ

Fak. No. : 23640

Adı ve Soyadı : Mehmet Kaya

Babasının Adı : Faik

Doğum yeri ve yılı : 14-12-1957 Salihli

Mezun olduğu ders yılı ve dönemi : 1979-Ekim

Mezun olduğu bölüm : Beşeri ve Ekonomik Coğrafya

Pedagoji belgesi alıp almadığı : Almıştır.

Mezuniyet Derecesi : Orta

Yukarıda kimliği yazılı olan ve tasdikli fotoğrafı bulunan Mehmet Kaya fakültemizden mezun olarak diploma almağa hak kazanmıştır.

Diplomalar henüz düzenlenmemiş olduğundan bu belge 14 / 11 / 1980 tarihine kadar geçerli olmak üzere kendisine verilmiştir.

DEKAN

Prof.Dr.Yaşar Yücel

NC/14.11.1979

Belge No. : 3061/13472

" Tarihi : 19 Kasım 1979

Not : 1) Diploma alınırken bu belgenin iade edilmesi mecburidir.

3. XII. 1963

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne,

Ankara

Tabiiye bölümü II. sınıfların ihtiyaçları olan malzemeler aşağıya yazılmıştır. Temin edilmesi için emir ve müsaadelerinizi saygılarımızla arzederiz.

Sekiz (8) Tabiiye Bölümü öğrencisi için gerekli malzemeler:

1. Sekiz laboratuvar önlüğü
2. İki kutu lâmel
3. Bir kutu lâm
4. Laboratuvar bezi (8)
5. Sekiz büyüteç (6 veya 10 büyütmeli Lup)

3.12.1963

Tabiiye Böl. II. sınıf öğrencileri:

Abdulkadir Tuncek
Aslan Aksoy
Cevriye Yılmaz
Mevlüt Galiskan
Nezihe Kayhan
Ceden Isıldak
Salih Doğramacı
Sabiye Üçenmez

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ankara Yüksek Öğretmen Okulu
Müdürlüğü

Ankara
/ / 19

TEDİYE MEKTUBU

Sayı : 132/4066
KONU :

Okullar Saymanlığına
ANKARA

Okulumuzun Genel giderleri tertibinden, iliğikte suanulan tahakkuk evrakındaki 01283.40) Yirmiiki Yüzseksenüç — TL. 0/040 Kuruşun Resim Direktörlüğü tediyesini saygı ile rica ederim.

Müdür
Salih ÖNEN

ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU
ÖĞRENCİLERİNE AİT HARÇLIK
BORDROSU

No. .....

1974 Öğretim Yılı Güz-kuzey kampı

ÖĞRENCİNİN			Tahakkuk eden				İmza
Sıra No.	Sınıf No.	Adı ve soyadı	Harçlık Lira	Harçlık K.	D. R. Kr.	Tediyesi Lira	Tediyesi K.	
		[illegible]	162	50	65	161	35	
		[illegible]	162	50	65	161	35	
		[illegible]	162	50	65	161	35	
		[illegible]	162	50	65	161	35	
		[illegible]	162	50	65	161	35	
		[illegible]	104	00	41	103	59	
		[illegible]	318	00	326	314	94	
		YEKÛN						

YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU
ÖĞRENCİLERİNE AİT HARÇLIK
BORDROSU

No. 1

ÖĞRENCİNİN			Tahakkuk eden				İmza
			Harçlık		D. R.	Tediyesi	
Sıra No.	Sınıf No.	Adı ve soyadı	Lira	K.	Kr.	Lira K.	
1		Nuri Öz	650.-		260	647.40	
2		Mevlüt Işkın	650.-		260	647.40	
3		Sadık Keleş	650.-		260	647.40	
4		Rıfat Çolak	650.-		260	647.40	
5		A.İhsan Sivridağ	650.-		260	647.40	
6		Sebahattin Balcı	650.-		260	647.40	
7		Ahmet Erbil	650.-		260	647.40	
8		Aydın Polat	650.-		260	647.40	
9		Cemil Yıldız	650.-		260	647.40	
10		Celal Göstepe	650.-		260	647.40	
11		İlyas Elmas	650.-		260	647.40	
12		Abdurrahman Güneş	650.-		260	647.40	
13		A.Ali Öcal	650.-		260	647.40	
14		F.Ahmet Gürdamar	650.-		260	647.40	
15		Gülender Torun	650.-		260	647.40	
16		Hilal Erman	650.-		260	647.40	
17		Mehmet Özdemir	650.-		260	647.40	
18		Şükran Altaylı	650.-		260	647.40	
19		Hacıbey Koç	650.-		260	647.40	
20		Adil Kılıç	650.-		260	647.40	
21		Şevket Er	650.-		260	647.40	
22		Bahar Kılıçel	650.-		260	647.40	
23		Sadun Ersoy	650.-		260	647.40	
24		Güler Sipahi	650.-		260	647.40	
25		Cihan Orhon	650.-		260	647.40	
		YEKÜN					

1.

NAKİT ÖDEME DEFTERİ

Adı, Soyadı : İsmail Demir
No. : 73065
Bölümü : Matematik
1974

Tatbik İmza

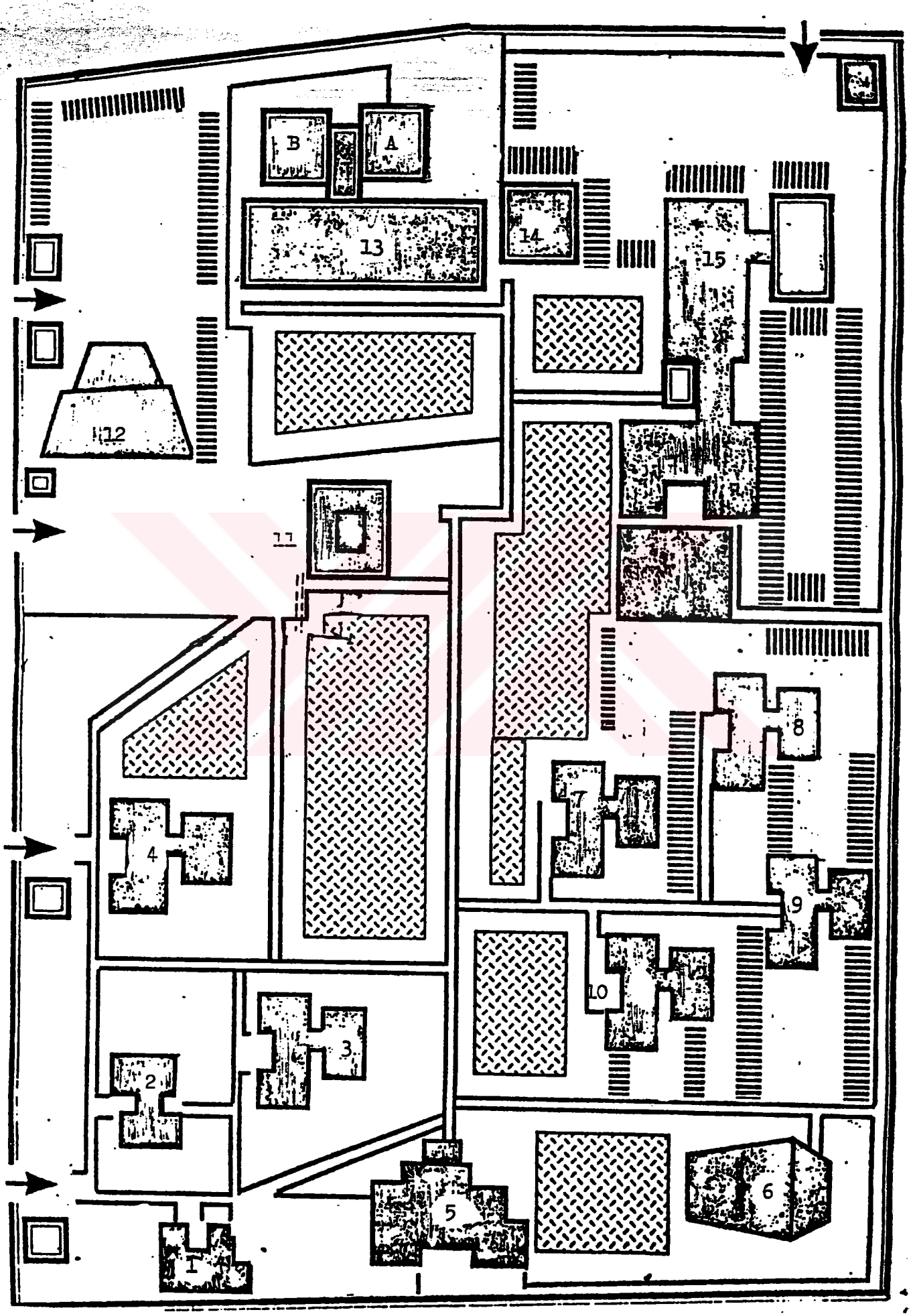
İlköğretmen Okulu Öğrenci

Aylar	Tahakkuk	Ek	Tediye		İmza	Düşünceler
OCAK	350	1 40	348	60		
ŞUBAT			444	60		
Mart	350	1 40	348	60		
NİSAN	350	1 40	348	60		
Mayıs	350	1 40	348	60		
HAZİRAN	350	1 40	348	60		
Temmuz	350	1 40	348	60		
Ağustos	350	1 40	348	60		
Eylül	350	1 40	348	60		
Ekim	350	1 40	348	60		Kasım 1974 Borcu kesildi

1975

Mart	850	1 60	348	60		Mart 975 Gen. Tab. Tarihi
Nisan	650	2 60	647	40		
Mayıs	500	2 -	498	-		
Haziran	500	2 -	498	-		
Temmuz	500	2 -	498	-		
Ağustos	500	2 -	498	-		
Eylül	500	2	498	-		
Ekim	500	2 -	498	-		
Kasım	500	2 -	498	-		

ANTEPA YÜKSEK ÖĞRETİM OKULU YERLEŞİK PLANI

ANKARA YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU YERLEŞİM BİRİMLERİ

1. Müdür Lojmanı
2. Müdür Yardımcısı lojmanı
3. B Kız Yurdu
4. A Kız Yurdu
5. Kafeterya, Mutfak, Kazan Dairesi
6. Spor Salonu
7. C Erkek Yurdu
8. D Erkek Yurdu
9. E Erkek Yurdu
10. F Erkek Yurdu
11. İdare Binası
12. Oditoryum (Konferans Salonu)
13. Hazırlık Sınıfı Yatakhanesi, Fen Öğretimi Geliştirme Merkezi, A ve B Anfileri
14. Kütüphane
15. Hazırlık Sınıfı Derslikleri; Fizik, Kimya ve Biyoloji Laboratuvarları; C, D, E Anfileri

Bayındırlık Bakanlığından

Yapı İşleri İlânı

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Yüksek Öğretmen Okulu inşaat işidir.

Keşif bedeli (27.122.297.99) liradır.

2 — Eksiltme 31.7.1961 Pazartesi günü saat 16 da Yapı ve İmar İşleri Eksiltme Komisyonunda kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve ekleri Yapı ve İmar İşleri Reisliğinde görülebilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1961 yılına ait Ticaret Odası belgesi ile usulü dairesinde (827.419.—) liralık muvakkat teminat vermeleri lâzımdır.

5 — İstekliler gerçek tek kişi veya tüzel kişi olacaktır.

6 — İstekliler Bayındırlık Bakanlığı eksiltmelerine iştirak taliatnamesi ve eksiltme şartnamesinde yazılı esaslar dahilinde Yapı ve İmar İşleri Reisliğine en geç 25.7.1961 günü akşamına kadar ürnamat edeceklerdir. Telgrafla müracaat kabul edilmez.

7 — İstekliler kendilerinden istenilen vesikaları teklif mektupriyle birlikte zarflara koymaları ve zarfı usulüne göre kapatmarı, eksiltme günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Postada vukuu iddia edilecek gecikmeler kabul edilmez. Keyfiyet ilân olunur.

(Basın - 11802) 1743

ANKARA Belediyesi

Sahife No. : 1057

YAPI KULLANMA İZİN KAĞIDI

(Doldurmadan önce Kapakdaki açıklamayı okuyunuz)

Yapının adresi : Yenimahalle

Ada ve parsel No. : Gazi Mah. 7373/1

Yapı Sahibi : Maliye Hazinesi

(Adı Soyadı veya ünvanı) .....

Bölüm : I = Yapı Kullanma izin kâğıdının kapsamı

a)

Yapı kullanma izin kağıdı

- Yeni yapının tamamı için verilmiştir. [ ]
- İlâve yapı için verilmiştir. [ ]
- Devam eden yapının biten kısmı için verilmiştir. [x]

b)

Yapının biten kısımları için evvelce verilen kullanma izin kâğıtları varsa

- Tarihleri : .....
- Cilt No. : .....
- Sahife No. : .....

Bölüm : II = Yapı İçin verilen Ruhsatnamenin Tarih ve No.

Ruhsatnamenin cilt ve sahife No. ve tarihi : 1.12.1966 A/889

Varsa ek ruhsatnamenin cilt ve sahife No. ve Tarihi : .....

Bölüm : III = Yapının Kullanılış maksadı ve yüzölçümü

Kullanılış Maksadı (X)	m²	Kullanılış Maksadı	m²
1 - Ev		11 - Ardiye	
2 - Apart.		12 - Okul	18800
3 - Dükkân		13 - Hastahane	
(sayısı .....)		14 - Spor Salonu	
4 - Otel		15 -	
5 - İşhanı		16 -	
6 - Sinema		17 -	
7 - Fabrika		18 -	
8 - Atelye		19 -	
9 - Depo			
10 - Garaj		Toplam	18800

(x) Kullanılış maksadı Ev veya Apt. Lojman ise Bölüm : VIII — e cevap veriniz

Bölüm : IV = Yapının taşıyıcı sistemi ve ve kullanılan İnşaat malzemesinin cinsi

Taşıyıcı Sistemi

- Yığma — Cinsi : .....
- İskelet — Cinsi : .....
- Dolgu maddesi cinsi : .....

Bölüm : V = Yapının kat sayısı

Yol seviyesi Üstünde	Yol seviyesi altında	Toplam

Bölüm : VI = Yapının Süresi

Yapının başladığı Tarih : .....

Yapının bittiği Tarih : 6.12.1966

Bölüm : VII — Yapının Maliyeti

Yapının tüm maliyet değeri (Arsa hariç) ..... T L.

Yapı sahibi tarafından bizzatmı yaptırılmıştır ? [ ]

Yapı Müteahhidemi yaptırılmıştır. ? [ ]

Bölüm : VIII — Konutların Özellikleri

a) Bina ile ilgili özellikler

	Var	Yok		Var	Yok
Elektrik			Kalorifer		
Havagazı			Sıcak su		
Şehirsuyu (Varsa)			Kanalizasyon		
İçerde			Fosseptik		
Avluda			Asansör		
Dışarda					

b) Daire ile ilgili özellikler

	Daire Sayısı	Bir Dairenin Yüzölçümü M² (X)
1. Odalı		
2. »		
3. »		
4. »		
5. »		
6 »		
7. ve +		
Toplam		

Dairelerin Özellikleri	Olan		Olmıyan	Toplam
	müstakil	müşterek		
	Daire Sayıları			
Mutfak				
Banyo				
Helâ				
Parke Döşeme				

(X) Oda sayıları eşit olan dairelerin yüzölçümleri farklı ise bir adede düşen ortalama yüz ölçümünü yazınız.

1.12.1966 Tarih A/889 Cilt ..... Sahife numaralı ruhsatname ile yapılan ve yukarda özellikleri belirtilen yapının muayenesinde tasdikli projesine ve genel sağlık durumuna uygun olarak yapıldığı görüldüğünden 6785 sayılı İmar Kanununun 16 ncı maddesi gereğince (tamamının) (ilâve) (kısmı) için "Yapı kullanma izin kâğıdı" verilmiştir.

6 / 12 / 1966

Belediye Tabibi	Tasdik Belediye Yapı Kontrol Müdürü	Belediye İskân Şube Şefi Mimar Mühendis	Belediye İskân Şubesi Teknisyeni
		Y. Mühendis YAZGI YOLSAL	KADİR MERCİMEK

MAARİF VEKÂLETİ
Öğretmen Okulları Umum Müdürlüğü

Sayı:

Ankara ..../..../19...

Yolluklu olup olmadığı hakkındadır

1227

Adı ve Soyadı		Mustafa Celâl Saraç
Doğduğu yer ve yıl		Urfa 1322
Çıktığı okul		Fransa Dijon Üniversitesi Fen Fakültesi 1932
Tayin olduğu işin	Adı	Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fizik Profesörlüğüne öğretmenliğine
	Aylığı	1100 lira kadro maaşın 2/3 ile
Açıktan - Terfi - Nakil		3656 sayılı kanunun 18 nci maddesi gereğince ikinci vasife olarak
Eski vazifesinin	Adı	Ankara Fen Fakültesi Fizik Profesörü
	Aylığı	1750/1750
Tayinine esas olan yazının	Dairesi	Ankara Üniversitesi Rektörlüğünün
	Tarihi	25/4/1960
	Numarası	31-133/1176

Vekâlet Yüksek Makamına

Ankara Fen Fakültesi Fizik Profesörü Mustafa Celâl Saraç'ın yukarıda açıklanan göreve tayininin yüksek tasvibinize saygı ile arzederim.

Öğretmen Okulları Umum Müdürü
O. Baner

Uygundur.
Zatişleri Müdürlüğüne
16/5/1960
Maarif Vekili
Atıf Benderlioğlu

Tebliğ edildi
18.5.1960

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız.

1959 Temmuzu sonuydu. 31 Ağustos idi. Zamanın M.E Bakanı Sayın Tevfik İleri, Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Suut Kemal Yetkin ve Eğitim Öğretmen Okulu müdürlerinin katıldığı bir açılış töreni yapılıyordu. Ankara Y.Ö.O. okulu Çankaya ve Atatürk Lisesinde. Açılış konuşmalarından sayın İleri sorunları anlattıktan sonra "Esaslı öğretmen yetiştireceğiz" demiş ve bir gün sonra gazetelere bu ifade değişik şekilde yansıtılmıştı.

Yıllar sonra meşum olunca (1963'de) 10 meşumdan altısını üniversiteler aracılığıyla kapatan, diğerleri M. Eğitim Bakanlığının en değerli öğretmen, müfettiş ve yöneticileri, danışmanları olmuştu..

Rahmetli İleri'nin söyledikleri meğer bir siyasi propaganda sözleri değil, gerçeğin kendisi imiş!

Eğer geleceğin aydınlarını okulumuz için kaliteli eğitime gereksinme duyuyorsak, bunun için "gerçek öğretmen"e sorumlu ihtiyacımız var. Bu amaçla kaliteli öğretmen yetiştirmenin yollarını yeniden bulmalıyız. Ötücü kuşumuzdur.

Prof. Dr. A. Nihat Bilgin
Üniv. Rektörü (Yardımcısı)
Hacettepe
Tel: 297 6010 - 297 2023)

Başarılar dileriz
Müfettişler

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız. 5 yıllık ömür bir aile ortamında geçti. Hangisini seçelim

1- Hazırlık sınıfında üç yıllık Liseyi bir yılda tamamlama mecburiyetinde idik. Ondan dolayı çalışmalarımız için zaman dar geliyordu. sabahlara kadar çalışanlarımız olurdu. Bir Bir gün sabah etüdünde bir kız arkadaş ile Bu gece hiç çalışmadık ancak üce kadar çalıştık » demişti onu unutmuyorum

2- Bir arkadaşım (kız arkadaş) sabah etüdünden sonra kahvaltı için yemekhaneye giderken koşarak gelir kitaplarını alt katta bulunan anfiye koy. kosa kasa gider kahvaltısını yapar ders zili çalıncaya kadar anfide çalışır ve öğretmen sınıfa girmeden derse yetişirdi.

3- Bir arkadaşım istisnasız sabaha kadar ders çalışır etüdlerde de konuşur rakip gördüğü arkadaşları konuşturarak meşgul ederdi.

4- Ben kendim üniversitede okuduğum bir dersten bütünlemeye kaldım. Bu derse uyku yemek ve diğer ihtiyaçları çıkıktan sonra günde sayma 16 saat üzerinden 30 x 16 = 480 saat çalışarak geçtim (FIZ201 DALGALAR)

5- Bundan sonraki hatıralar hatırlamak istemediğim yıkıcı düşüncelerin işimize saldığı ateşin bizleri perişan ettiği politik kavgaların yapını kapsamaktadır.

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız. Çok var. Aylık 35 lira ile giyim bedeli olarak 350 lirayı (yıllık) öğrenim süresince hep aynı rakam olarak aldık. Çap ile İ.İ.F.F. arası 15 kuruş idi aylıkları mıdan arttırıp başka ihtiyaçlarımızı karşılayabilmek için çoğu kez fakülte Y.Ö.C. arasına coşkunlukla arkadaşlarla konuşa konuşa yürürdük öğretmenlerimizden Atıf Sezgül, Sara Akdik gibi değerleri unutmak mümkün değil Y.Ö.C. ise İbrahim Kafesçioğlu ile Ayhan Doğan müdürlerimizdi. Yaşıyorlarsa Tanrı uzun ömürler versin, değilse için de Allah rahmet eylesin. diyorum.

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız.

Kişisel anılarımla sınırlı olsun.
Bir güzelliğini yaşatmak istiyorum. Ege Üniversitesi bünyesinde bulunan Tıp - Mühendislikler Eczacılık vs öğrencileri ortak olarak yönetikleri Temel Fizik dersinden sınavda yönlendi. 50 ve daha yukarı puan alanların tamamına yakını Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencisiydi. 50 Puandan Yukarı olan bir Tıp Fakültesi arkadaşım Kişke. sizler benimle aynı sınavı paylaşmaydınız, kimi zaman azlığından düzensizliğim olmuşsa kusura bakmayınız. Sevgilerimle güzelliğinizden öpüyorum.

İbrahim Rahmi Eğin
İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Mezunu
(Matematik Öğretmeni)

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız.

Bizler, bir grup öğrenci odtü'ye gitmiştik. Bize yöo'kumanya hazırlar ve öğlenleri onu yerdik. Ya yemekkumkum kumanya yemekten bıktık ya da gerçekten hazırlanan kumanyadaki etler bozuktu yada ikisi de vardı; durumu müdürümüz Sayın Mustafa Sarıcalı'ya şikayet ile bildirdik. Çok hoş konuşan sevimli bir hocamızdı. Aynı şikayetimizden bunalmış olacak ki "Çocuklar" dedi: kokmuş

- "kokmuş et bozuk olmaz, biz size en iyisini vermeye çalışıyoruz."

Bütün bunlar, sınırlı olanaklarla öğrenci ve öğretmen için başarı için, ne kadar gayret ettiğini ve bulunduğu sonuçtan da başarılı olduğunu göstermektedir.

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız.

Hazırlık sınıfında bir arkadaşım cebir dersine çok iyi çalıştığı ve soruları çözdüğü halde, sınavda pek başarılı olamıyordu. Karne tatilinde, bu arkadaşımı memleketine gitmeyi, karnesine zayıf çekmesi nedeniyle hak edemediğini düşünerek okulda kalıp esaslı bir şekilde cebir çalıştı. II. Dönem I. yazılı sınıflara arkadaşımızın rahmetli Cebir hocamız Mehmet Aslantürk ile imtihana girdi, kopya çekti ama I. yazılıyı niçin başarılı olamıyordum ve diğer arkadaşımıza takıldı. O da "hocam bundan sonraki yazılılarda kopya çekip çekmediğini daha iyi anlarsın" diyerek yerine oturdu. Sonraki sınavlarda da hep başarılı oldu.

Hazırlık sınıfındaki arkadaşlarımız, her okulun en çalışkan öğrencileri arasından seçildiği için, derslerden kırık not aldıklarında ağlamaklı bir türlü sindiremezlerdi.

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız. Pekçok anım var. Ancak daima zihnimde hatırladığım birisini kısaca nakletmeye çalışacağım

« O zamanki adı ile Tecrübi Fizik Laboratuvarının kapısında sıramızın gelmesini bekliyorduk. Laboratuvar girişine yakın olan Rahmetli hocamız Prof. Dr. Rauf Nasuhoğlu'nun odasında toplanan hocalarımız yüksek sesle sohbet ediyorlardı. Konu öğrencilerin başarısı ve kabiri Yüksek Öğretmen Okulu'ydu. Konuşanlara ister istemez dinliyorduk. Bir hocamız: "Bu Yüksek Öğretmen Okulu'nu nereden çıktı. Ne verseh alıyorlar, bununla da yetinmeyip daha da çok şeyi araştırıp bulup öğreniyorlar. Onlara yetiştirmek için bizim de çok çalışmamız gerekiyor. Vallahi uğraştıramıyorum" diyordu. Gerçekten de hocalarımız daha çok çalışmak zorunda bırakmıştık.

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız.

Ben ailemin fakirliği yüzünden öğretmen okuluna — liseyi çok istememe rağmen — yatılı olduğu için biraz da zoraki gönderilmiştim. Oraya giderken üniversiteye gitme hayallerimi de suya düştüğü için çok üzülmüştüm. Ancak 2. sınıfın sonunda hocalarımın bana "seni okumak için Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna gönderiyoruz" demeleri hayatımın en büyük müjdesi idi, aynı zamanda hatırasıdır da.

37. Yüksek Öğretmen Okuluyla ilgili varsa bir anınızı yazınız.

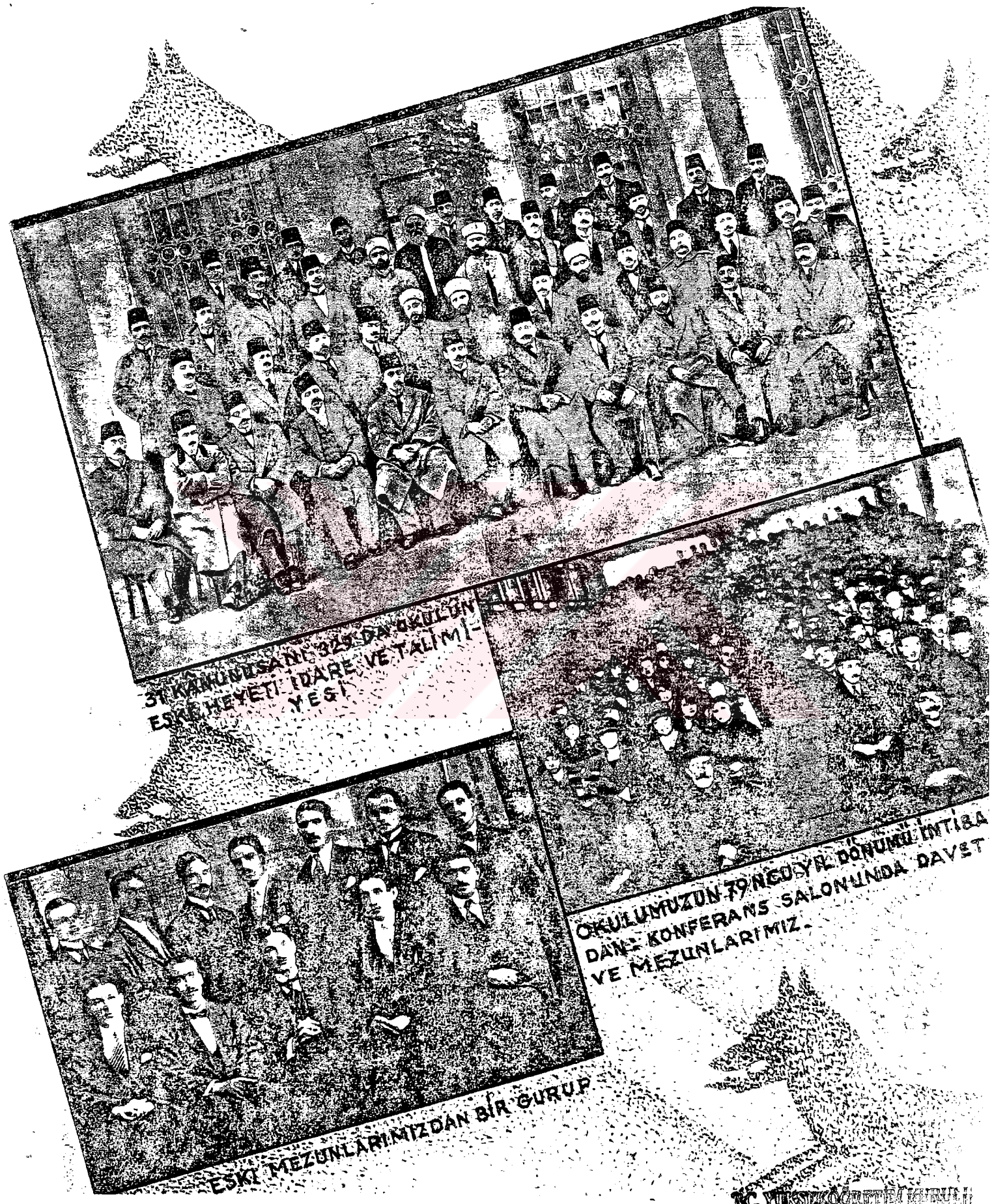
1- Lise hazırlık yaz kursunda felsefe dersine Talim Terbiye Başkanı Muhterem bir zat olan Kadri Yörükoğlu gelirdi. Her hafta derse bir felsefi parça getirip bir arkadaşımıza okuturdu. Arkadaşımız okurken aferin evlaadım, çok güzel okuyorsun, sizlere ne mutlu, sizler Türk'ün en büyük bilim adamları olacaksınız der ve daima bize moral verirdi.

2. Yine hazırlık kursundayken (1959 yazında) derse o zamanın Başbakanı Adnan Menderes geldi. Ayakta nasılsınız çocuklar inşallah başaracaksınız dedi

3. 1959 Ekimde okulun açılış töreninde M.E. Bakanı Tevfik İleri açılış konuşmasında sizler esasen öğretmen olacaksınız, ne mutlu sizlere diye seslenmişti.

4 Fransızca öğretmenimiz Fehmi Baldaş da bizim başarılı olacağımıza hiç inanmıyordu. Diğer hocalarımızın hepsi bizim başaracağımıza içten inanıyorlardı.

HATIRALAR

31 KANUNUSANI 325 DA OKULDA
ESKİ HEYETİ İDARE VE TALİMİ-
YESİ

OKULUMUZUN 79 NCU YIL DÖNÜMÜ MÜNASEBETİLE KONFERANS SALONUNDA DAVET
VE MEZUNLARIMIZ -

ESKİ MEZUNLARIMIZDAN BİR GURUP

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Yüksek Öğretmenliler Albümü (1848-1937) Türkiye Basımevi
Istanbul

Müzakereci Profesör ve Doçentler

Pr. Yusuf Şerif Kılıçel
(Garp Edebiyatı)

Doç. Mükrimin Halil Yinanç
(Tarih)

Pr. Sadrettin Celâl Antel
(Pedagoji)

Doç. Dr. A. Nihat Tarlan
(Metin şerhi)

Doç. Dr. Fındıkoğlu Ziyaettin Fahri
(Tarih felsefesi)

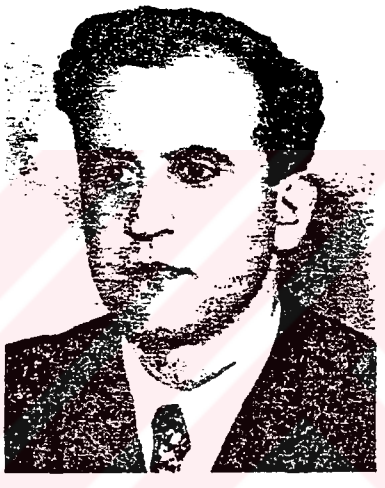
Yüksek Öğretmenler Albümü (1848-1937)
Türkiye Basımevi - İstanbul

Doç. Dr. Fahir Yeniçay
(Fizik)

Doç. Dr. Orhan Alisbah
(Riyaziye)

Doç. Ahmet Hulûsi Ardel
(Coğrafya)

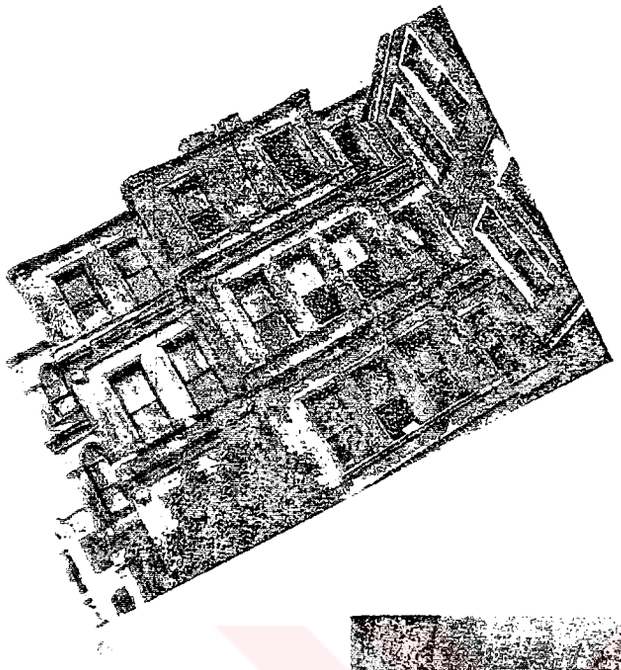

Doç. V. Dr. Tevfik Okyay
(Astronomi)

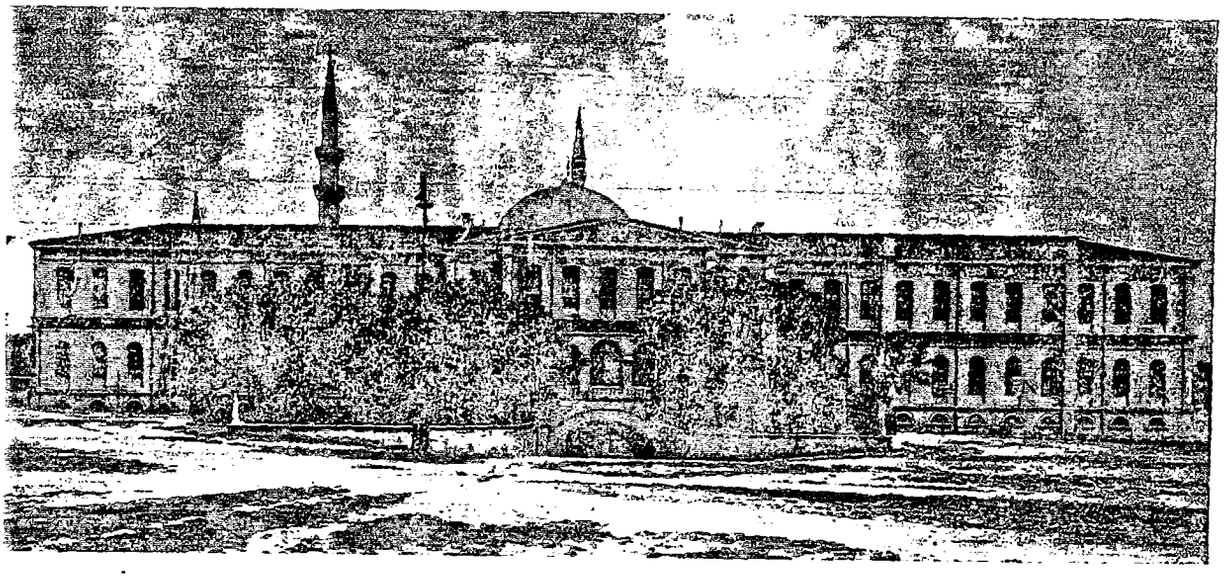
Doç. Dr. Tahsin Cemil Dikmen
(Kimya)

Okulumuzun işgal ettiği binalar

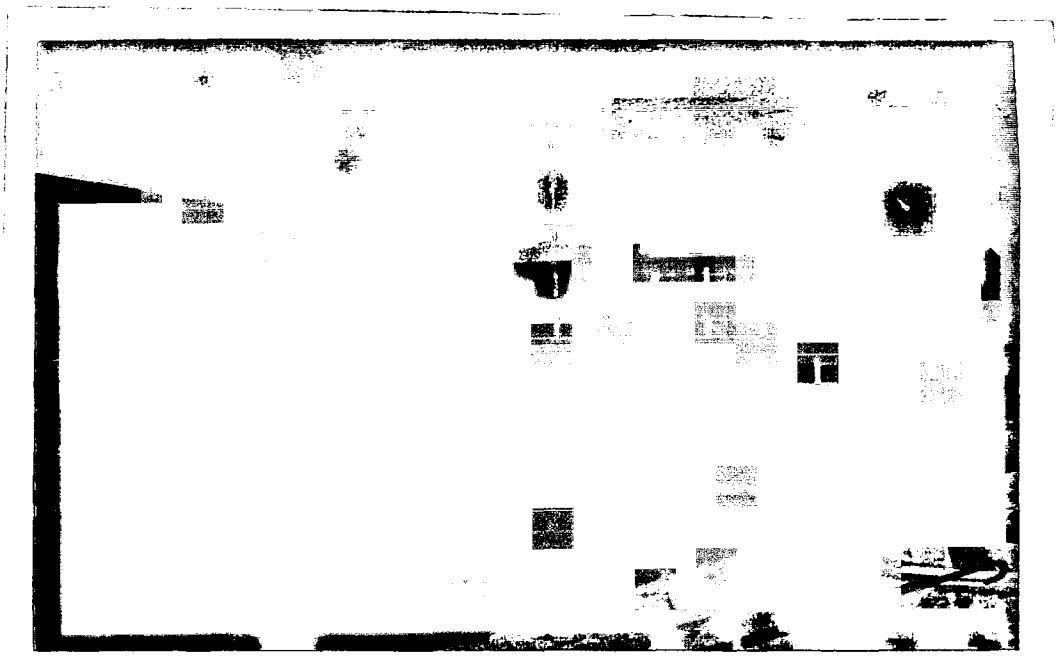

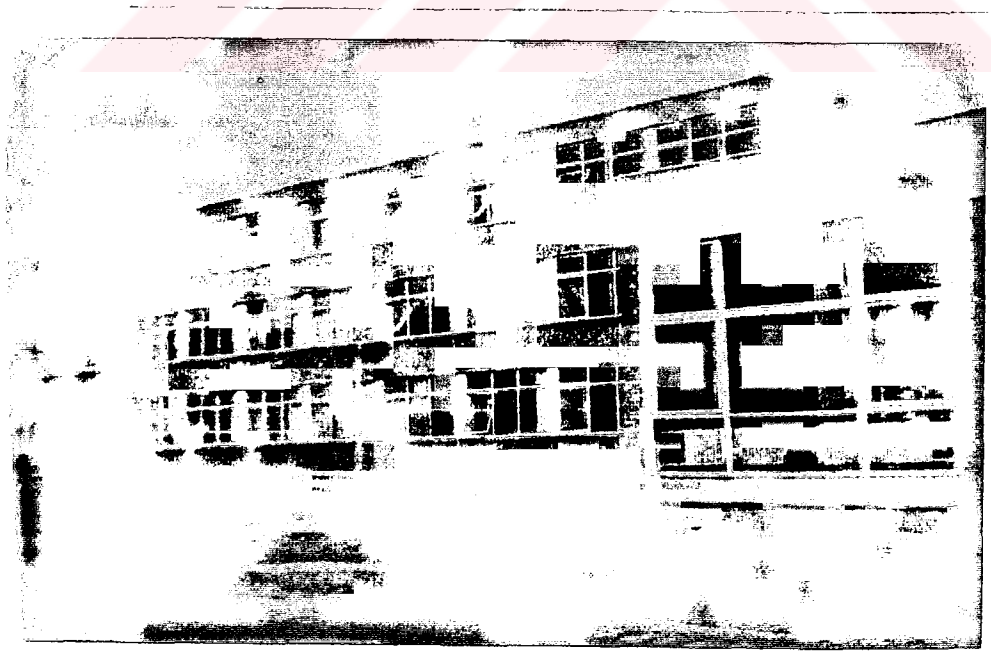

Yüksek Öğretmenliler Albümü (1848-1937)
Türkiye Basımevi - İstanbul

Fotoğraf.1. Hazırlık Lisesi Binaları

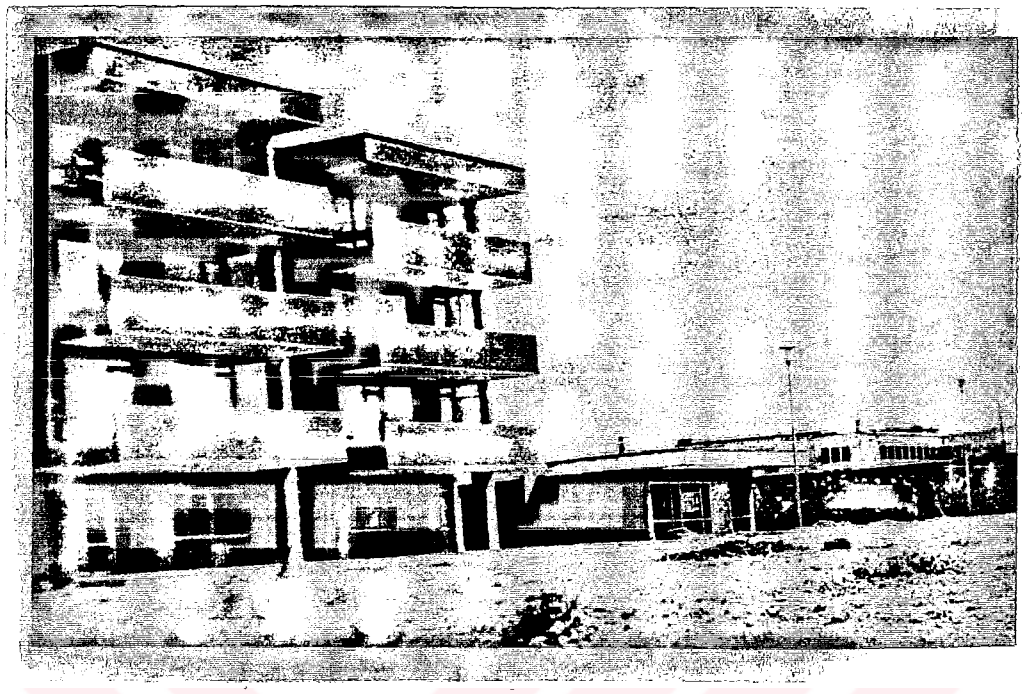
Fotoğraf.2.Hazırlık Lisesi Binası

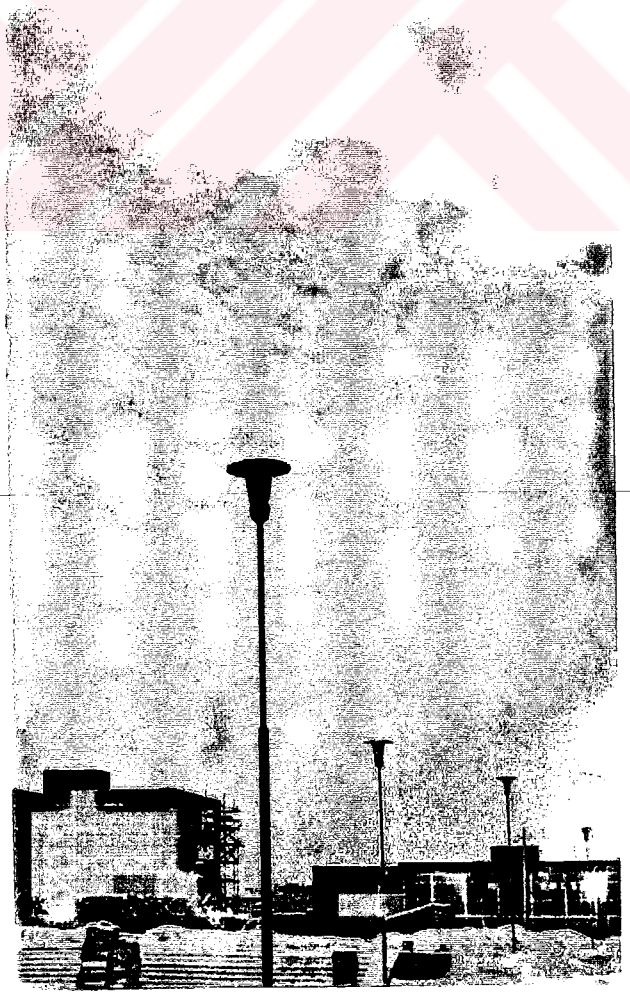
Fotoğraf.3 Öğrenci Yatakhaneleri

Fotoğraf.4. Öğrenci Yatakhanesi ve İnşaatı

Fotoğraf.5.Öğretim Elemanları Lojmanları

Fotoğraf.6.Kütüphane Binası İnşaatı

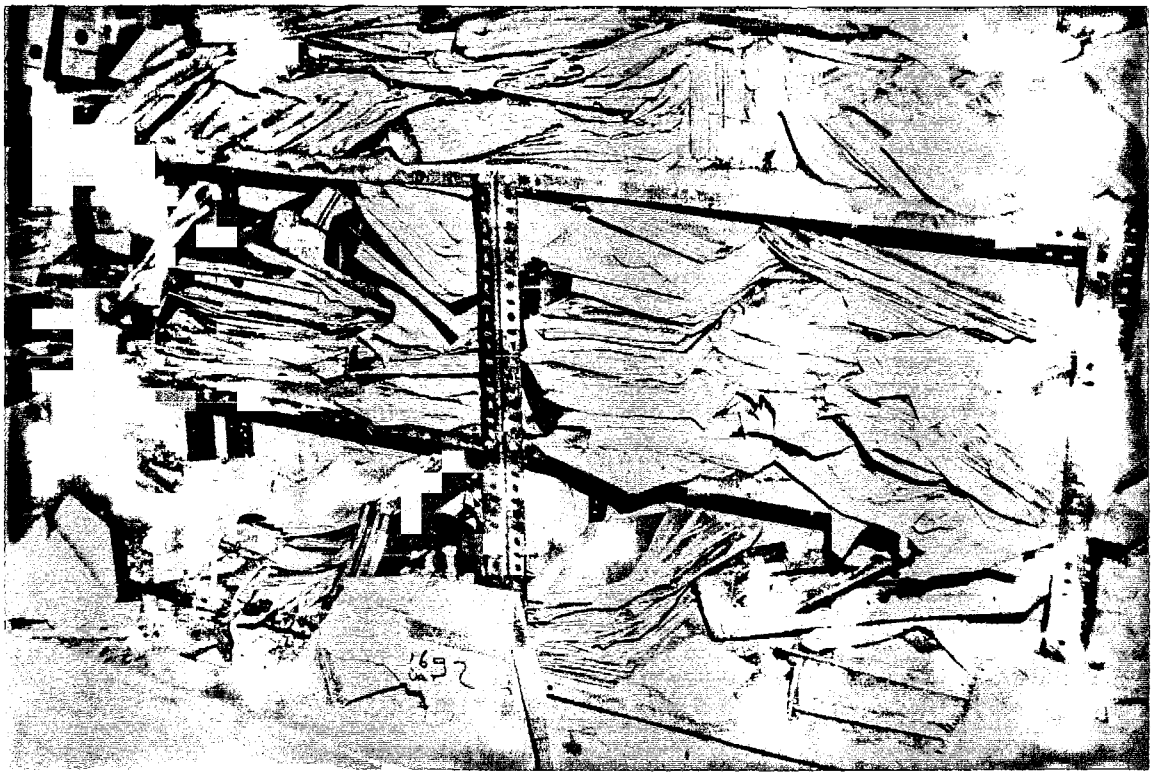
Fotoğraf 7. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencilerinin Hatıra Fotoğrafı

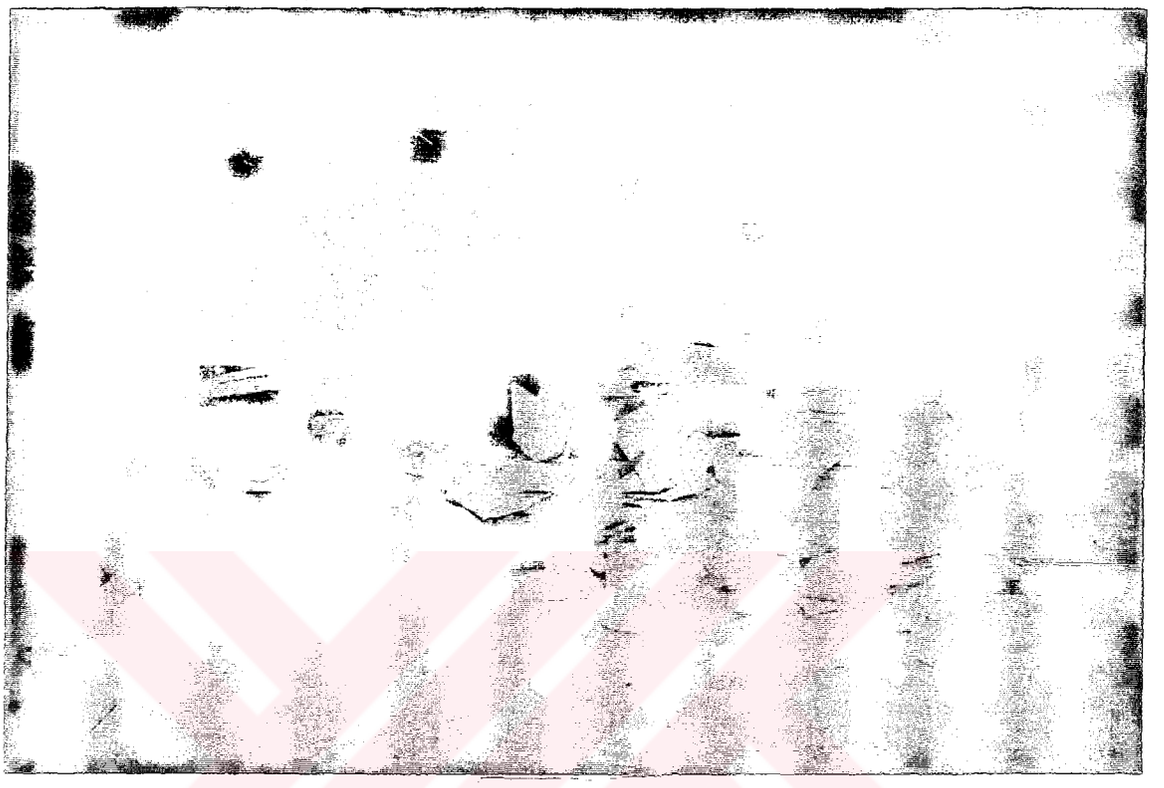

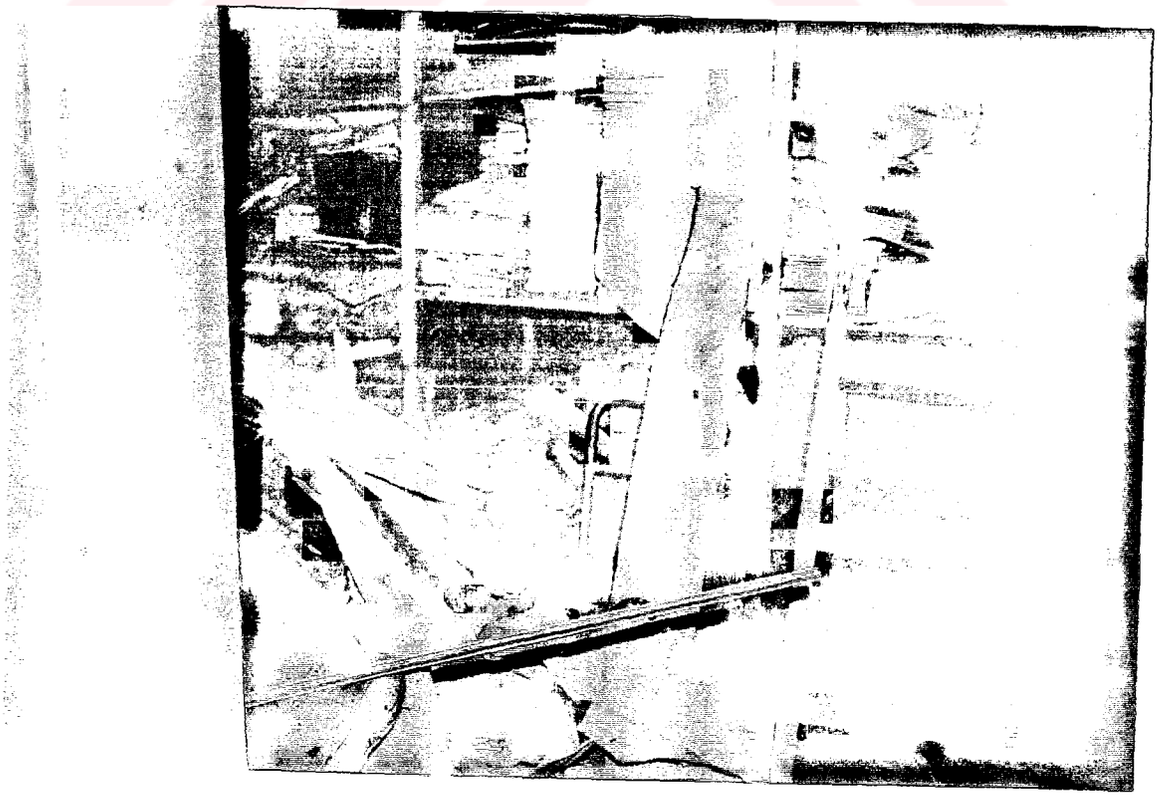
Fotoğraf 8. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Bir Tören Geçidinde

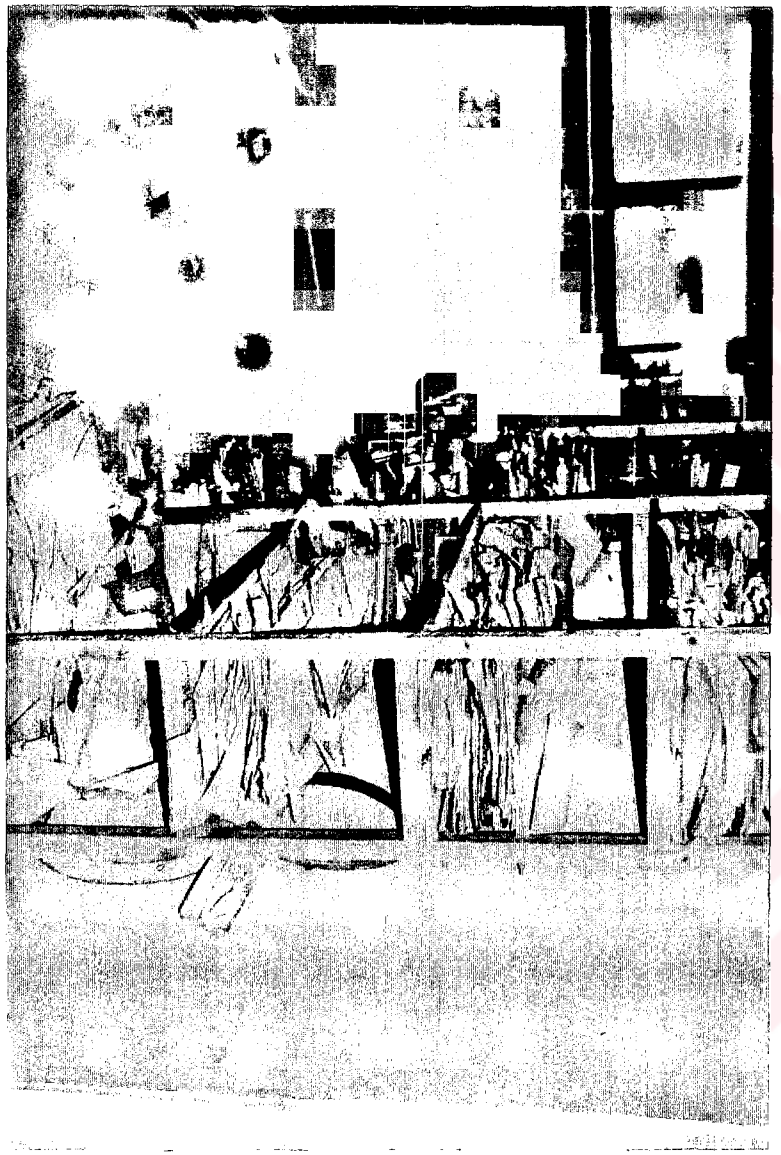
Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Arşiv Fotoğrafları

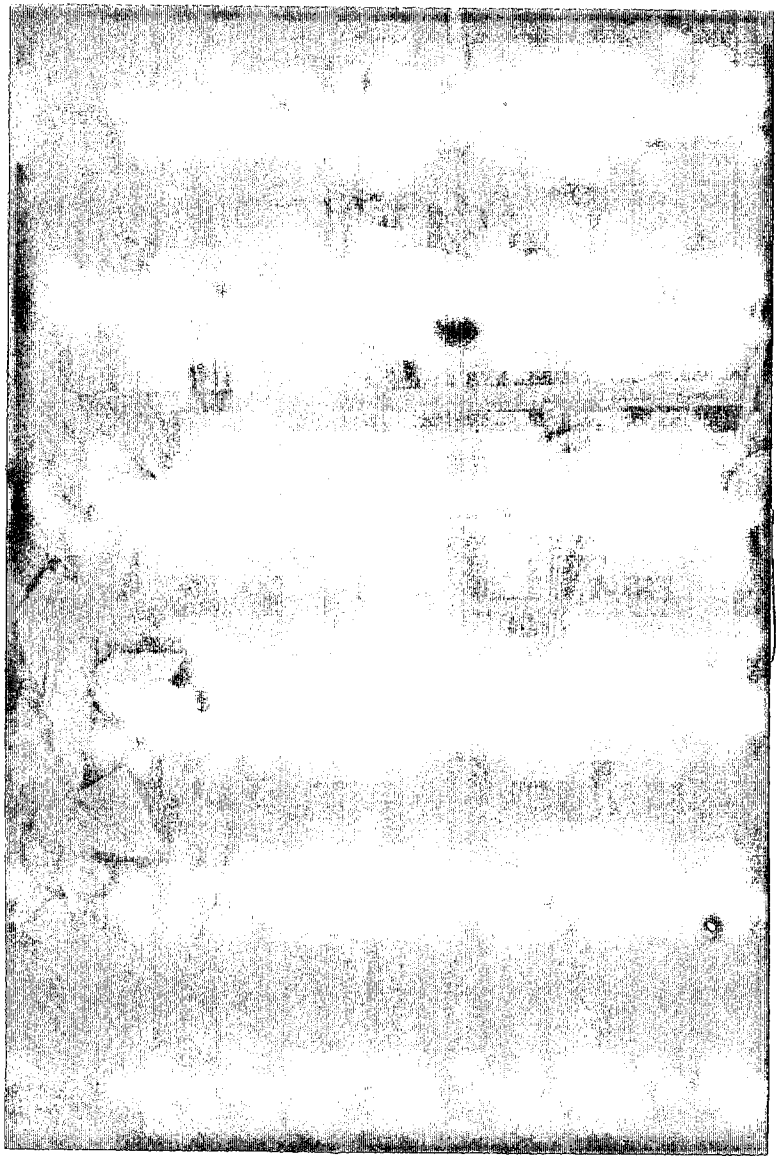

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ